DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

ÇOKSATAN

KAFES

KİTABININ YAZARINDAN

KAKTUSUN
TELEGRAM

CAROL GÖMÜLMEDEN

JOSH MALERMAN

ithaki

KAFES KİTABININ ÇOKSATAN YAZARI JOSH MALERMAN'DAN UYUYAN GÜZEL MASALI İLE VAHŞİ BATI ÖYKÜLERİNİ USTACA HARMANLAYAN GERİLİM DOLU BİR ROMAN: *CAROL GÖMÜLMEDEN*

Carol Evers'ın karanlık bir sırrı vardı. Bazen komaya giriyor ve komaya girdiğinde bir ölüden farksız oluyordu. Nabzı ve kalbi duruyor, nefes aldığı belli olmasa da bilinci asla kapanmıyordu. Ancak doktorlar bile onun öldüğünü düşünüyordu.

Bu sırrı bilen iki kişiden biri olan ve ondan kurtulup servetine konmak isteyen kocası, Carol komaya girdiğinde onu diri diri mezara gömmek için yaptığı planı hayata geçirmeye koyulur. Komadaki Carol çevresinde olan her şeyi duyup hissederken, Harrows adlı kasabada cenaze hazırlıkları başlar.

Bu sırrı bilen diğer kişi, Carol'ın eski sevgilisi, meşhur kanun kaçağı James Moxie ise haberi aldığında Carol gömülmeden Harrows'a yetişmek için yola çıkar. Tehlike ve gizem dolu Yol'da yolculuk ederken eski düşmanlarla, ürkütücü varlıklarla ve peşindeki kiralık katillerle başa çıkmak zorundadır.

"Fevkalade zekice yazılmış bir roman. Çoktan kaybedilmiş bir hayatı kurtarmak için yapılan tehlikeli bir yolculuğu ve ölümün bazen sadece başlangıç olduğunu anlatan bir eser."

—J. D. BARKER,
Çoksatan 4. *Maymun*'un yazarı

"*Carol Gömülmeden*, hepimizin içinde var olan tuhaf Batı'da cereyan eden bir Poe öyküsü; roman sadece yeri yerinden oynatmakla kalmıyor, yeri deliyor da. Bir tabutun sığacağı kadar."

—STEPHEN GRAHAM JONES, *Melezler*'in yazarı

Çeviren: Aslı Dağlı
Kapak İllüstrasyonu: Hamdi Akçay

ithaki
www.ithaki.com.tr
9 786053 759041
/ithakiyayinlari
32 TL

KAKTUSUN
TELEGRAM

Josh Malerman

24 Temmuz 1975'te doğdu. Çıkış kitabı olan *Kafes*, 2014'te yayımlandı. Michigan'da yaşamakta olan Malerman, "The High Strung" grubunun solistidir.

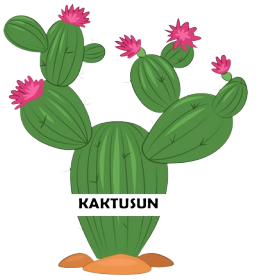

Yazarın yayınevimizden yayımlanan diğer kitapları:

- *Kafes* (2015)
- *Gölün Dibindeki Ev* (2017)
- *Kırmızı Piyano* (2018)

Carol Gömülmeden
Josh Malerman

Orijinal Adı
Unbury Carol

İthaki Yayınları - 1445

Yayım Sorumlusu: *Alican Saygı Ortanca*
Yayına Hazırlayan: *Ömer Ezer*
Düzelti: *Alican Saygı Ortanca*
Kapak Tasarımı: *Hamdi Akçay*
Sayfa Düzeni: *Aslıhan Kopuz*

2. Baskı, Şubat 2019, İstanbul
ISBN: 978-605-375-904-1

Sertifika No: 11407

© Josh Malerman, 2018
Türkçe çeviri © Aslı Dağlı, 2019
© İthaki, 2019

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

Bu kitabın telif hakları Jenny Meyer Literary Agency, Inc. aracılığıyla alınmıştır.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin tescilli markasıdır.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy - İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 - Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6 Zeytinburnu-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97
Sertifika No: 40200

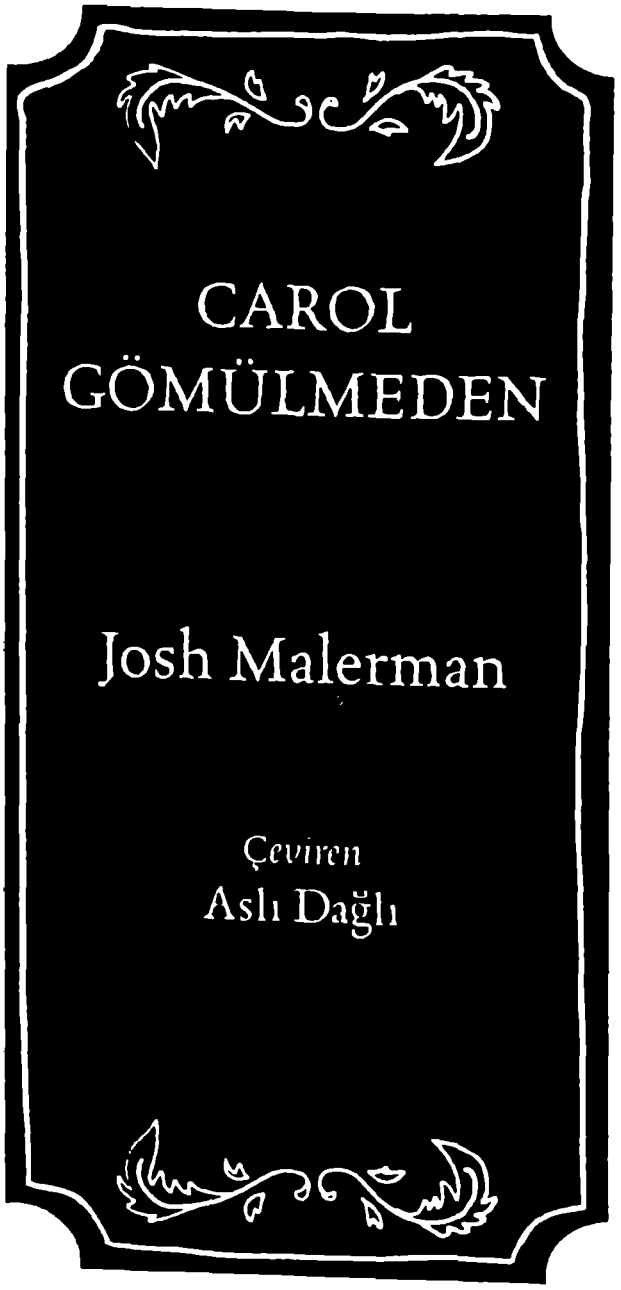

CAROL GÖMÜLMEDEN

Josh Malerman

Çeviren
Aslı Dağlı

İthaki

Derek, Ryan, Rachael ve Kevin için

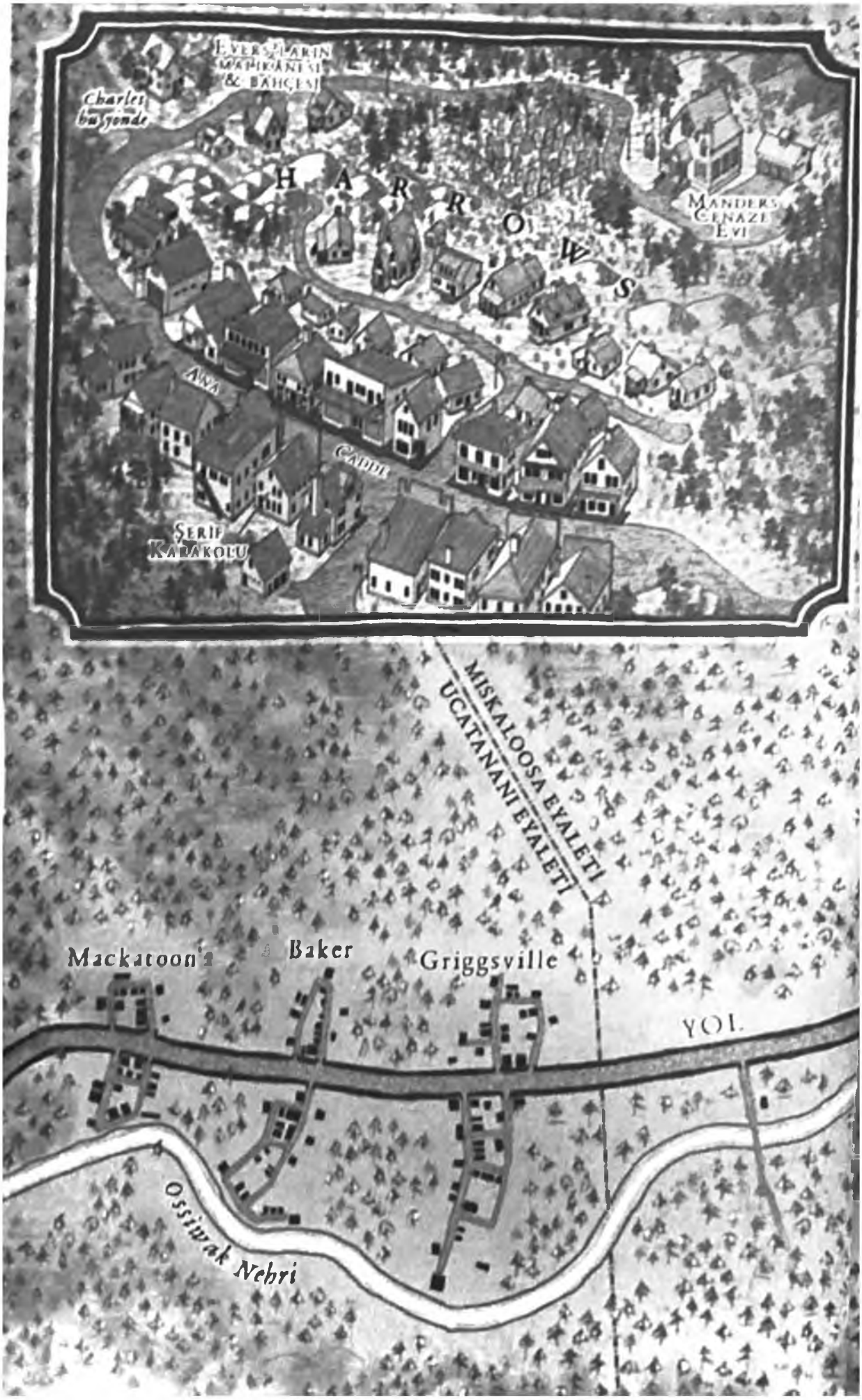
Everett'in
Mağazası
& Bahçesi
Charles
bu yönde
H A R R O W S
Mander'in
Cenaze
Evi
Ana
Cadde
Şerif
Karakolu
Miskaloosa Eyaleti
Ucatanani Eyaleti
Mackatoon's
Baker
Griggsville
Yol
Ossiwak Nehri

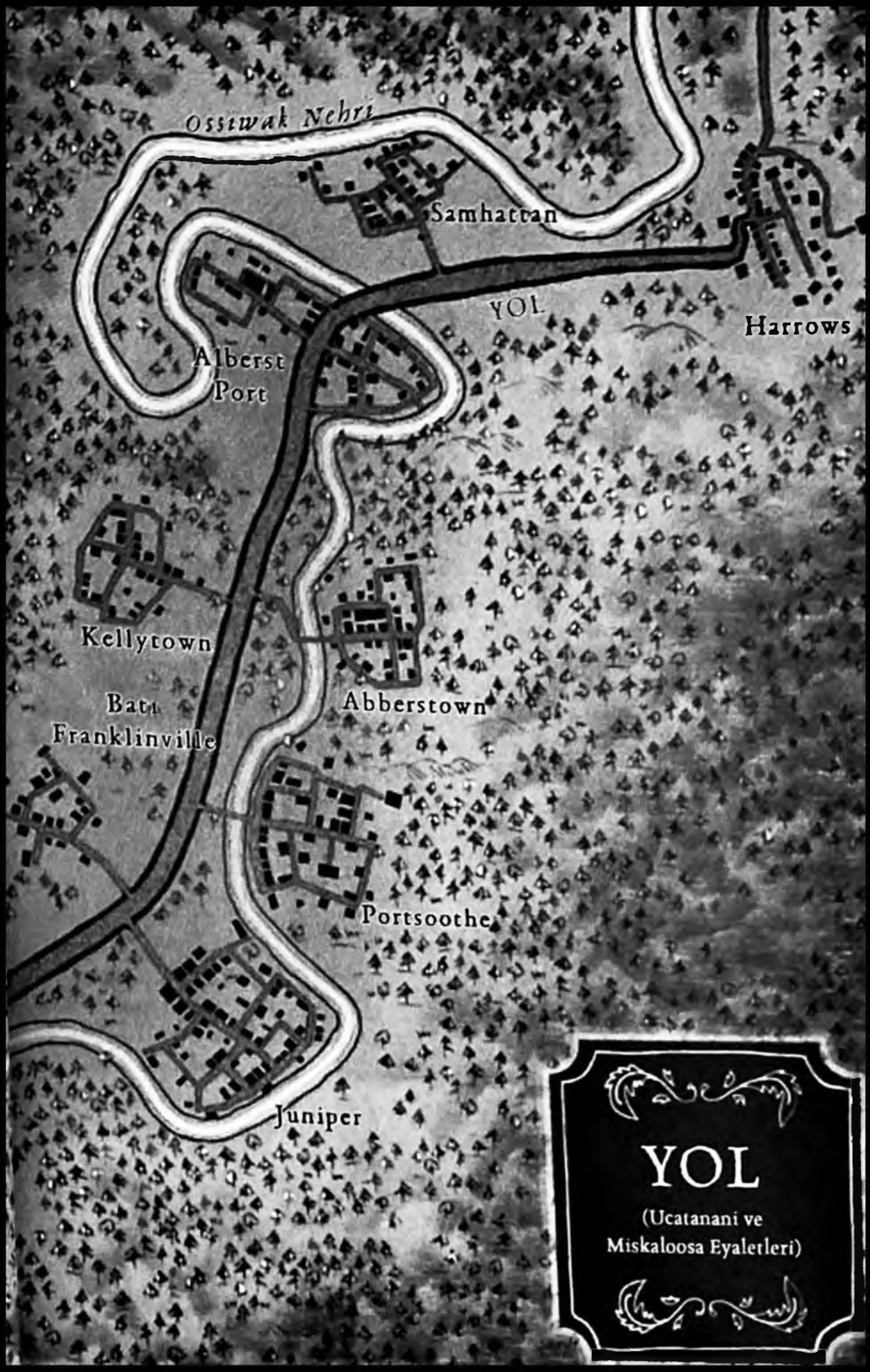
Ossiwak Nehri
Samhattan
YOL
Harrows
Alberst
Port
Kellytown
Bati
Franklinville
Abberstown
Portsoothe
Juniper
YOL
(Ucatanani ve
Miskaloosa Eyaletleri)

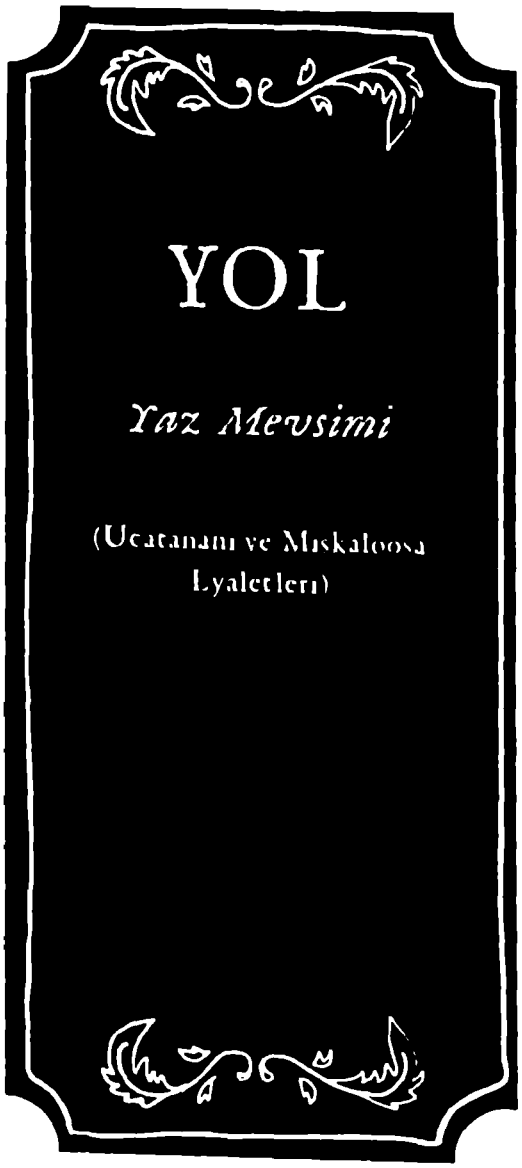

YOL

Yaz Mevsimi

(Ucatanam ve Miskaloosa
Eyaletleri)

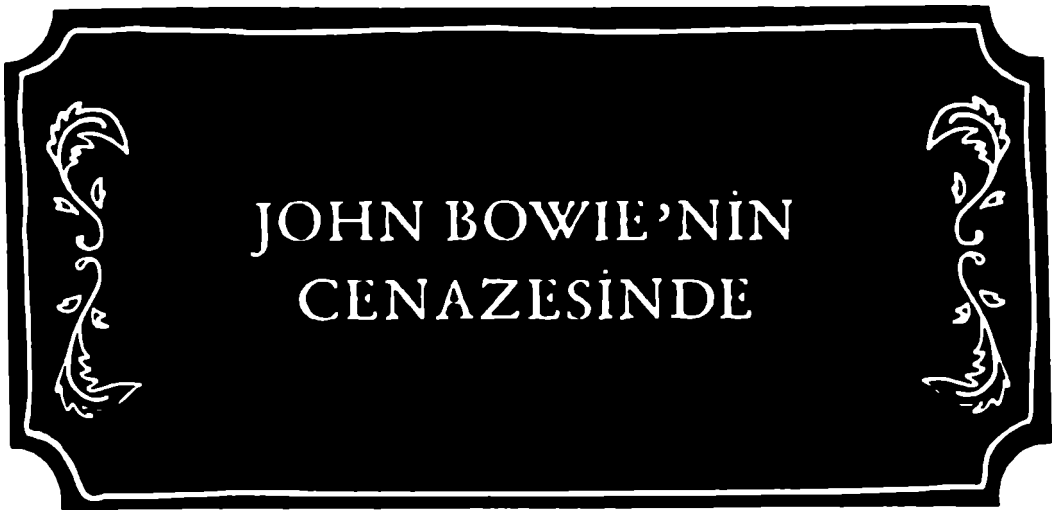

JOHN BOWIE'NİN CENAZESİNDE

Yol'un en kuzey noktasında bulunan Harrows, kuduz yolun etinden uzakta olmasının tadını çıkarıyordu. Her iki eyaletin refah seviyesi en yüksek kasabası olduğu rahatlıkla söylenebilirdi; Harrows'un genellikle gösterişli taşlardan inşa edilmiş, kimisinde on tane bile yatak odası bulunabilen evleri açık ara diğerlerinden daha büyüktü. Bahçeleri en az meşhur Yol'un kendisi kadar genişti; hatta çatılardan bazıları öylesine yüksekti ki söğütlerle yarışırdı. Daha da iyisi, Harrows'un diğer kasabalardan daha çok güneş alıyor olmasıydı. Sınırın hemen güneyine yay şeklinde dizilmiş söğütlerin gölgesi buğday tarlalarının başladığı yerde biterdi. Yani şehrin gürültü patırtısından uzak, güneşli ve zengin Harrows, yaşamak için oldukça ideal bir yerdi.

Ama bu, sakinlerinin ölmesini engellemiyordu.

John Bowie bunu zor yoldan öğrendi.

"Şahsına münhasır biriydi," dedi Carol Evers. Kocası Dwight'ın yanında dikilmiş, arkadaşı John Bowie'nin açık mezarına bakıyordu. Gözlerindeki yaşlar, mezarın içindeki adamın tabutsuz naaşını yansıtıyordu.

Harrows'un en sevilen simalarından biri olan Bowie, tanıştığı herkese neşe saçan komik bir adamdı. Kalın gözlüğünün ardındaki hayat dolu gözleri daima gülümserdi ve kesilmek bilmeyen

iştahı yüzünden bütün günü parti için yemek hazırlığıyla geçiren herkesin sevgilisiydi.

John Bowie iyi bir adamdı.

John Bowie eğlenceli bir adamdı.

John Bowie bir homoseksüeldi ve Dwight Evers için hiçbir tehdit teşkil etmiyordu çünkü aynı zamanda Carol'ın şimdiye dek sahip olduğu en yakın arkadaşıydı.

Bu nedenle Carol, hayatını derinden etkileyen rahatsızlığını kocası dışında bir tek Bowie'yle paylaşmıştı.

Bunu anlatmak onun için hiç kolay değildi.

Ama yine de bulutsuz bir akşam, Dwight'la yaşadıkları evin arkasındaki verandada otururlarken aklından geçenler dudaklarından dökülüvermişti. John kitaplar ve sihirbazlık numaraları hakkında, yani en bilgili olduğu iki konu hakkında konuşurken, Carol aniden sandalyesinden kalkmış ve ağzındaki baklayı çıkarıvermişti.

Ben öldüm, John. Hem de pek çok kez.

Sağlıklı espri anlayışı herkes tarafından biliniyor olmasına rağmen, John böylesi bir cümleyi hafife alacak türden biri değildi. Kaldı ki Carol ne zaman ciddileşse yeşil gözleri onu ele verirdi.

Anlat bana, demişti John. Kamburunu çıkararak hasır sandalyeye oturmuş, çizmelerini ahşap bir tabureye uzatmıştı. Söz konusu John olunca bu Carol'ın en sevdiği oturuş şekliydi. Belki de dudaklarının aralanmasına neden olan da buydu. *Her birini teker teker anlat.*

Ve Carol öldüğü her seferi, en azından hatırlayabildiklerini John Bowie'ye anlatmıştı. *Doktorlar*, demişti, *rahatsızlığımın adını bilmiyor.* Ama uzun yıllar önce hastalığına kendi bir isim koymuştu.

Uğultu Kasabası, demişti. *Sekiz yaşlarındayken hastalığıma bu adı taktım. Sanırım Yol'daki kasabaların adlarından esinlenmiştim. Bunlar bildiğim yegâne yerlerdi. Kaldı ki o da bir tür kasaba sayılır. En azından benim için. Elbette şerifi falan yok. Yürüyüş yolları, bankası ya da barı da yok. Hiçbir şeyi yok. Ama her şeye rağmen o da Yol'da bir yer. Onu ziyaret eden tek kişi ben olsam bile.* Duraksamıştı. John, Carol'ın yüzünde beliren ifadelerin çeşitliliğini ve tuhaflığını fark etmişti; Carol hem çocukluğunu ve komasına ad taktığı günleri anımsıyor hem de bu hastalıktan hâlâ kurtulama-

dığı için çaresizliğe gömülüyordu. *Ben komadayken bana dışarıdan bakan birine,* diyerek konuşmayı sürdürmüştü Carol, *tepeden tırnağa... ölü görünüyorum. Kalbim neredeyse hiç atmıyor. Soluğum hiçbir aynayı buğulandırmıyor. Nabzım ise bir sümüklüböcek kadar yavaş. Orada hiç ışık yok, John. Etrafımdaki dünyayı duyabiliyorum ama hareket edemiyorum. Ve rüzgâr... uğulduyor. Ben de ona Uğultu Kasabası adını verdim. Güzel isim, değil mi?*

John'a, komanın ıssızlığından ne kadar çok korktuğunu anlatmıştı. Atölyede durmadan bir şeyler tamir eden annesi Hattie'nin çıkardığı seslerin, gerçekliğe atılmış bir çapa vazifesi gördüğünü de. *Hattie olmasaydı, orada unufak olurdum. Aklımı kaçırırdım.*

John'a, Uğultu Kasabası'nda müzik yerine geçen hırıltılı soluktan ve Hattie'nin o nefesin Carol'a ait olduğu konusunda nasıl direttiğinden de bahsetmişti. Hatta düşme hissine bile değinmişti.

Başladığı andan itibaren düşüyorum. Komanın içine düşüyorum ve uyanana kadar da ayaklarım yere değmiyor.

John, konuşurken zeki arkadaşının yüzünde beliren rahatlamayı görmüştü. Carol'ın derdini Dwight'tan başka kimseye anlatmadığını biliyordu. Carol'ın bundan utandığını, rahatsızlığının yük olarak görüleceğine ve çevresindeki insanların çoğunun koşarak ondan kaçacağına inandığını tahmin edebiliyordu. Carol birinin daha önce ondan kaçtığını ima etmişti. John onu dikkatle dinlemiş, üstelik zaman zaman akıl yürütmüştü. Ve böylece, Carol neden aniden kocasından başka birine açılmaya karar verdiğini anlamıştı. Onunla konuşmasının asıl nedeni kendini sağlama alma arzusu değildi, tabii güvenlik meselesinin John'a açılmasında büyük bir rol oynadığı da kesindi. Sonuçta Carol komadayken Dwight ölürse ne olacaktı? Carol'ın hâlâ hayatta olduğunu kim, nereden bilecekti?

John Bowie'ye içini dökmesinin esas nedeni John'un ne düşündüğünü duyma arzusuydu.

John'un söyleyecek pek çok şeyi vardı. Uğultu Kasabası ne kadar karanlıksa John da o denli parlaktı.

Ve artık John Bowie ölmüştü.

Carol'ın sarı ayakkabılarının iki metre aşağısında, gri takım elbisesinin içinde yalınayak bir halde engebeli toprağın üzerinde

öylece yatan John, lllet'e yenik düşmüştü, ölümünün yaklaştığını biliyordu ve tabut istememişti. Carol, Harrows'un panteist sakininin, yani tabiat âşığı arkadaşının istediği şekilde çürüyebilmesi için yapılması gereken hazırlıklarla bizzat ilgilenmişti.

Doğrudan toprağa karışacaktı.

"Biraz şey gibi görünüyor... çukura düşmüş gibi," diye fısıldadı Dwight yanı başında duran Carol'a. Carol'ın sarı elbisesi, kocasının siyah takım elbisesine dokunmuyor gibi görünen bir esintide dalgalandı.

"İstediği buydu," diye fısıldadı Carol. Sesi otuz sekiz yaşından çok daha yaşlı çıkmıştı.

Cenaze evi müdürü Robert Manders, Bowie'nin mezarının başındaki podyumda durmuş, yas içindeki dostlarına zaten bildikleri şeyleri söylüyordu. "John parlak zekâlı biriydi, öğrenmeye hevesliydi, her konuda bilgiye açtı..."

Carol'ın aklına John'un partilerde yaptığı basit sihirbazlık numaraları geldi. Zeytinleri yok eder, sarhoş kadınların kulaklarından erik çıkarırdı. Carol gülümsemeye çalıştı ama tebessüm edecek halde değildi.

"Vaden dolduğunda," diye fısıldadı Dwight, "sihirbazlık numaraları bile seni kurtaramaz."

"Ne?"

"Çok üzücü," dedi Dwight. "Hepsi bu."

Ben bir zamparadan ne kadar farklıysam siz de birbirinizden o kadar farklısınız, demişti John bir keresinde Carol'a. *Seninle paran için evlendiğinin farkındasın, değil mi?*

Ama Carol yaptığı şakadan hoşlanmamış, bunu da John'a söylemişti.

Dwight mezarın diğer tarafında duran meslektaşı Lafayette'e başıyla selam verdi. Bu hareketi Carol'ın gözünden kaçmadı. Dwight'ın birlikte çalıştığı insanlar arasında belki de en az sevilesi olan Lafayette denen kadındı. Kadının göbeği iftiharla siyah kemerinin üzerinden sarkıyor ve beyaz pamuklu gömleğinin gümüş düğmelerinin sınırlarını test ediyordu. O esnada atkuyruğu yapılmış uzun saçları mezarlık rüzgârına kapılarak suratındaki

derin kırışıklıkları kamçıladı. Carol en başından beri onu bir cadıya benzetiyordu ve bu kendini beğenmiş, sağı solu belli olmayan ukalayla gri takım elbisesinin içinde yalınayak vaziyette sırtüstü yatmakta olan muhteşem John Bowie arasında geçmiş olabilecek tek bir cümle bile aklına gelmiyordu.

Muhafazakâr Manders tabutsuz adamın halinden rahatsız olmuş olmalıydı ki anma konuşmasını Carol'ın beklediğinden daha kısa kesti. Gerçi Bowie'nin hayatı da Carol'ın beklediğinden daha kısa kesilmişti. Carol, İllet'in korkulacak bir şey olduğunu pekâlâ biliyordu. Fakat birçok kez ölmüş bir kadın olarak muhtemelen pek çok kişiden daha az korkuyordu.

"Cehennemdeki cennet aşkına!" dedi Dwight. "Buna daha fazla tahammül edemeyeceğim."

Carol dudaklarını kocasının kulağını yaklaştırdı. "Dwight. Kapa çeneni."

Dwight'ın tıpkı cadı Lafayette gibi, John'la pek ortak noktası olmadığı sır değildi. Normalde bu Carol'ın fena halde canını sıkardı. Nasıl olmuştu da en sevdiği arkadaşının içindeki pırıltıyı göremeyen bir adamla evlenmişti? Nasıl olmuştu da John bir kez olsun Dwight'ı güldürmeyi başaramamıştı? Nasıl olmuştu da...

Ama şimdi Dwight'a kızmanın zamanı değildi.

Oysa bir çift olarak zor zamanlar geçirdikleri de ortadaydı.

Çünkü benim gibi sorular sormuyor, demişti John bir keresinde. Carol o anda John'un sesini âdeta duyar gibi oldu. *Bir erkekten ziyade öküz gibi davranıyor. Bunu çoğu zaman hindi gibi davranan bir dostun olarak söylüyorum.*

John daima şakalar yapardı. Fakat asıl önemlisi, her seferinde Carol'ı *güldürürdü*.

Mezar kazıcıları Lucas ve Hank ellerindeki küreklerle John'un göğsüne ve çenesine toprak atmaya başladığı sırada Carol adamın dudaklarına baktı. Derken, zihninin kulağıyla, John'un yaşarken asla söylemediği bir şey söylediğini duydu. Bu, eğer şansı olsaydı muhtemelen şimdi söyleyeceği bir şeydi.

Şimdi kime anlatacaksın? Birinin bilmesi gerekiyor. Ya şu anda komaya girersen ve sen komadayken Dwight bir şekilde ölüverirse?

Bir emniyet vanasına ihtiyacın var, Carol. Kendini sağlama almalısın. Ben artık yokum. Hayaletime ve annenin hayaletine bir iyilik yap: Birine anlat.

"Başka birine daha anlatmalıyız," diye fısıldadı Carol aniden. Dwight dönerek ona baktı.

"Başka birine ne anlatacağız?"

Manders not defterini kapatır ve Lucas ile Hank, Bowie'nin kafasını tamamen örterken Carol gözlerini yumdu ve kendi kendine tekrarladı. "Başka birine daha anlatmalıyız."

"Hadi, hayatım," dedi Dwight, Carol'ı dirseğinden hafifçe çekiştirerek. Törene katılanlar mezarın kenarından ayrılmaya başlamıştı. "Bunu evde konuşalım."

Acaba Dwight, Carol'ın ne demek istediğini anlamış mıydı? Carol emin olamıyordu. Peki neden? Annesi Hattie anlardı. Anlamakla da kalmaz, çoktan B planı için parçaları bir araya getirmeye başlardı. John da anlardı.

Dwight başını hafifçe öne eğerek Lafayette'e iyi günler diledikten sonra Carol'ı mezarlığın çimenliğine doğru götürdü. "Sorun nedir?" diye sordu.

Carol at arabasına doğru yürümeye başladı.

"Sorun nedir?" diye tekrar etti Dwight.

"Sorun *nedir* mi? Çok yakın bir arkadaşım öldü. Sorun işte tam olarak bu."

"Ben de senin kadar kederliyim," dedi Dwight ona yetişerek.

Her ne kadar Carol bunu duymaktan nefret etse de mevzu Dwight olduğunda John pek yanılmazdı. Ve son zamanlarda Dwight değişmişti. On, beş, hatta üç yıl önce olsa elini tutar, kolunu omzuna atar ve Carol'ın konuşmak istediği konuyu açardı.

John Bowie ölmüştü. Başka birinin Uğultu Kasabası'nı öğrenmesi gerekiyordu.

Ama rahatsızlığı hakkında konuşmak Carol Evers'ın yapmakta en zorlandığı şeylerden biriydi.

Çünkü daha önce de reddedildiği olmuştu.

At arabasına bindikten sonra aklından geçenleri olduğu gibi söyledi. Ve bir kez daha tartışmaya başladılar.

"Artık bilen kimse kalmadı," dedi. John'u kaybetmenin acısıyla, yine savunmasız kalma korkusu arasında âdeta ip cambazlığı yapıyordu.

"Neyi bilen kimse kalmadı, hayatım?" Dwight sürüsünü kaybetmiş bir kurt yavrusu kadar şaşkın görünüyordu.

"Rahatsızlığımdan bahsediyorum."

Dwight başıyla onayladı. Ama Carol bu baş hareketinin ne anlama geldiğini çözemedi.

"Ve artık bilen kimse kalmadı," dedi Dwight.

"Senin dışında başka birinin daha bilmesi gerek. Aksi takdirde... yanlış bir müdahaleye kurban gitme riskiyle karşı karşıyayım demektir."

Dwight güldü.

Carol şaşkınlıktan donakalmış vaziyette oturduğu yerde dikleşti. "Neden gülüyorsun?"

"Bunun olma ihtimali yüzde kaçtır, Carol? Şu anda komaya gireceksin ve sen oradayken ben pat diye öleceğim, öyle mi? Bunun olma ihtimali nedir?"

Dwight bunu öyle bir üslupla söylemişti ki Carol böylesine öfkelendiği için biraz utandı. Ama yine de...

"Eğer Hattie'den öğrendiğim bir şey varsa o da mevzu rahatsızlığım olduğunda kaybedilecek bir saniyemin bile olmadığıdır. Birine anlatmamız gerek. Ben oradayken doktorlar nabzımı bile duyamıyorlar. Ayrıca cehennemdeki cennet aşkına, Dwight, bu konuyu gündeme getiren asıl sen olmalıydın."

"Özür dilerim, Carol. Kime anlatmak istiyorsun?"

Carol boğuk ama hırıltılı bir soluğun uzak yankısını duydu. Bu soluk sesi onları eve götüren gerçek atlara da ait olabilirdi elbette.

"Farrah'ya."

"Hizmetçi kıza mı?"

"Evet."

"Aynı fikirde değilim. Eğer ona söylersen kasabadaki herkes öğrenir."

"Ne olmuş?"

"Aslına bakılırsa bunun bir sır olarak kalmasını isteyen sensin. Ben yalnızca seni düşünüyorum, hayatım."

Ama düşünmüyordu. Carol bunu görebiliyordu.

"Farrah gayet uygun biri," dedi Carol. "Zeki, nazik ve bana yakın."

"Kocası Clyde sarhoş boşboğazın teki."

"Madem öyle, o zaman herkes öğrenecek."

"Sen... sen emin misin?"

"Evet." John Bowie'yi düşündü. Hattie rahatsızlığını sır gibi saklaması gerektiğini düşünürken *(senden faydalanmaya kalkarlar, Carol, bilhassa Yol'daki adamlar)* John sırrını herkesle paylaşması için onu yüreklendirmişti: *En nihayetinde insanlar senin düşündüğünden daha naziktir, Carol. Öyle olmadığını düşündüklerin bile.* "Evet. Kesinlikle eminim."

Ama Dwight emin olmadığını görebiliyordu. Carol'ın daha önce gündeme getirdiği başka isimler de olmuştu.

At arabası yoldaki taşların üzerinde sarsıla sarsıla ilerlerken Dwight daha ciddi bir tutum takındı. Ellerinden birini Carol'ın elinin üzerine koydu.

"Yoksa... yaklaştığını mı hissediyorsun?"

Tartışmanın hiddeti biraz dinmişti. Her şeye rağmen Dwight'ın sesi kulağa endişeli geliyordu.

"Bilmiyorum."

Sessizce yolculuklarına devam ettiler çünkü Dwight, Carol'ın komalarının stresten kaynaklandığına inanıyordu. Carol ise öyle olmadığında ısrarcıydı.

Evet, Hattie öldüğünde komaya girmişti ama hayatı gayet yolunda giderken de defalarca komaya girdiği olmuştu.

Eve dönüp içeri girdiklerinde tartışma kaldığı yerden devam etti.

"Ona kendin söylemeyi mi planlıyorsun, bu gece bahçede yürüyüşe çıktığınızda mesela?"

Dwight takım elbisesinin üzerine giydiği pardösüyü çıkardı ve antredeki portmantoya astı. Carol kollarını kavuşturdu. Sulanmış gözlerine, büfenin üzerindeki mum alevinin aksi düşüyordu.

"Şuna ne dersin?" dedi. "Eğer bir sonraki komaya kadar Farrah'yla konuşmamış olursam onunla benim yerime *sen* konuş." Başını aşağı yukarı salladı. Sanki durumu Dwight'ın Farrah'ya açıklaması, Carol'ın bizzat açıklamaya çalışmasından çok daha kolaymış gibi. Neticede öyleydi. "Onu yatak odasına getirip durumumu kendi gözleriyle görmesine izin verebilirsin. Nabzımı ölçmesini iste. Ona ne kadar... ölü olduğumu göster. Ama yine de... yaşadığımı bilsin."

Dwight başıyla onayladı. Bu tam da Carol'a göre bir davranıştı. Her zamanki gibi bocalıyordu.

"Söz veriyorum," dedi Dwight. Sesindeki alaycı tınıyı Carol'ın duyup duymadığını merak etti.

"Bir dahaki sefere Farrah'ya her şeyi anlat."

Derken, Carol'ın gördüğü kadarıyla, kocasının arkasındaki sokak kapısı dalgalandı. Hafifçe yükselen bir dalga kapıyı aşağıdan yukarıya doğru boylu boyunca katetti.

Uğultu Kasabası'nın boğuk ama hırıltılı soluklarını duydu.

Dalgalar ille de komanın yaklaştığı anlamına gelmiyordu ama dalgalar görünmeden komaya girdiği de olmamıştı.

"Belki de bu gece kendini zorlamasan iyi edersin," dedi Dwight. "Yürüyüşe çıkma."

Carol'ın Dwight'ın suratında gördüğü endişe samimiydi. Adama doğru bir adım attı ve alnına bir öpücük kondurdu.

"O kadar da plancı olma, Dwight." İşaret parmağının ucunu adamın gözlerinin arasına dokundurdu. "Sanki bütün sahne, her şeyin nasıl gerçekleşeceği burada, tam kafanın içinde ve hiçbir şeyin bunu değiştirmesini istemiyorsun."

Dwight hafifçe gülümsedi. "Yalnızca kaygılanıyorum, hayatım."

Carol antreden çıktı ve Farrah'yı oturma odasında buldu.

"Üzgünüm," dedi Farrah. "Arkadaşın için." Farrah oturma odasında hiçbir şey yapmadan öylece durduğundan, hatta kahverengi saçlarının tek bir telinin bile bozulmamış olduğundan, Carol kadının az önceki tartışmaya kulak misafiri olduğunu anladı.

Ama ne kadarını duymuştu?

"Biraz yürümeye ne dersin?" dedi Carol. Ses tonu çektiği ıstırabı ele veriyordu. "Temiz hava almak ikimize de iyi gelecektir."

Dışarıda gökyüzü gittikçe grileşiyordu ama geriye uzun ömürlü bitkilerin, meyve filizi vermiş çalıların, yani Evers malikânesinin başlıca renklerinin arasından dolanan patikayı görmelerine yetecek kadar mavi kalmıştı. Carol bunun "tatlı zamanlar" olduğunu biliyordu. Çiçekler gün ışığı altında ne denli baş döndürücü görünürse görünsün arazinin fırtına sırasındaki güzelliği de su götürmezdi.

Ve Carol fırtınanın yaklaştığını görebiliyordu.

Farrah, "Carol," dediği anda Carol kızın ne diyeceğini anladı. "Bay Evers'la yaptığınız konuşmanın bir kısmına kulak misafiri olduğumu itiraf etmek istiyorum."

Çakıl taşları Farrah'nın düz ayakkabılarıyla Carol'ın çizmeleri altında çatırdadı.

"Öyle mi? Peki ne kadarını duydun?"

Carol, Farrah'nın her şeyi duymuş olmasını diledi. Fakat ansızın karar değiştirdi.

"Yalnızca... üç beş kelimesini." Farrah yürümeyi kesti ve derin bir nefes aldı. "Bana... bir şeyi açıklamanın zamanının geldiğini söylüyordun?"

Carol kızın yüzüne uzun uzun baktı. Kahverengi iri gözlerinde meraktan çok gençlik vardı.

"Evet," dedi Carol. "Ama belki de... henüz zamanı gelmemiştir. Hadi, yürümeye devam edelim."

Carol aniden dalganın güçlendiğini hissetti ve onu gözlerinden yalnızca birkaç santim ötede görmeyi bekleyerek başını kaldırdı.

"Carol?"

"Kendimi biraz tuhaf hissediyorum," dedi Carol kireçtaşından oyulmuş basamakların dibine vardıkları sırada.

"Carol eğer kötüysen eve geri dönelim."

Carol hayır dercesine elini kaldırdı. "Korkacak bir şey yok, Farrah. Sadece... tuhaf hissediyorum. Arkadaşım John yüzünden üzgünüm."

Farrah hanımının suratına bakınca Carol kızın bakışlarını

üzerinde hissetti. Carol, kızın ahşaptan yapılma sallanan atlar kadar tatlı olduğunu düşünüyor, onu hayatı boyunca edindiği arkadaşlardan ayrı tutmuyordu. Belki de, diye düşündü Carol, ona söylemek için *en doğru* zaman budur.

Ama sonra, *Henüz değil*, diye geçirdi aklından. Az önceki dalgadan bir iz bulmayı bekleyerek çiçeklerin ve bitkilerin üzerinden ufka baktı. Farrah'ya söylemek istiyordu ama bu hiç kolay değildi.

Daha önce reddedildiği olmuştu.

Konuyu değiştirme zamanı gelmişti.

"Clyde nasıl?" diye sordu Carol. Sesindeki hüzün gün gibi ortadaydı.

Henüz yirmi yaşını bile doldurmamış olan kızın aşk hayatı, Carol'ınkinden çok daha elle tutulur görünüyordu. Bu durum onu huzurla özlem karışımı duygulara gark etse de Carol hayatının en hareketli anlarının çoğunun geride kaldığına kanaat getirmişti. Gece geç saatlere kadar süren tartışmalar, aslında olmaması gereken aşklar, muhteşem duygular, korkunç hisler, karlı tepelerden kazılıp çıkarılmış sözcükler, sonu gelmeyen sohbetler ve sonuçlarına aldırmadan verilen kararlar. Fakat Farrah yaşadığı sıkıntılardan bahsederken dünyanın kendi etrafında döndüğüne, kararlarının evrensel olduğuna ve hayallerinin düşsel birer katliama kurban gittiğine inanan birinin cüretiyle konuşuyordu. Dünyanın hâlâ ateşli, sudaki her dalganın müthiş, ayın her evresinin ise sinir krizi nedeni olduğunu dinlemek Carol'ın pek hoşuna gidiyordu.

John da aynı şeylerden hoşlanırdı.

"Clyde... her zamanki *Clyde*."

Ayaklarının altındaki toprak dalgalanır gibi olunca Carol nefesini tuttu. Bir an için çizmelerinin burunları suya batmış gibi geldi.

"Belki de dönsek daha iyi olacak," dedi Farrah endişeyle.

Ama ikinci bir dalga geldi. Bu ilkinden daha büyüktü.

Carol sendeledi ve Farrah'nın omzuna tutunmaya yeltendi.

"Tamam," dedi Farrah. Tartışma sırasında duyabildiği bölük pörçük kelimeler zihninde yankılanıyordu. "Seni geri götürmenin zamanı geldi."

Carol'ı elinden tutup bahçeden çıkardı.

Carol eve doğru yürümeye başladıkları sırada genç arkadaşının yüzündeki endişeli ifadeyi görünce ortamı yatıştırmaya çalışarak, "Senin yaşındayken Clyde'la yaşadıklarına benzer şeyler yaşamıştım," dedi.

"Öyle mi?" diye sordu Farrah. Hanımı konuşabilecek durumda olduğu için mutluydu fakat Carol güçlükle nefes alabiliyordu. "Anlatmak ister misin?"

"James Moxie... adını hiç duymuş muydun?"

"Şu kanun kaçağı mı? Olabilir ama..."

"Evet," dedi Carol. "Ondan bahsediyorum."

Farrah durdu ve Carol'a döndü; yüzü al al olmuş, gözleri ve ağzı kusursuz birer daire şeklini almıştı. Cenaze günü olmasına rağmen duydukları şaşılmayacak şey değildi.

"Bir *kanun kaçağını mı* öptün, Carol?"

"Aslına bakarsan onunla tanıştığımda henüz bir kanun kaçağı değildi. 'Ünü' yıllar sonra duyuldu. Onu Hattie'yle de tanıştırmıştım."

"Ne?"

"Bir gece bize geldi."

"*Ne?* James Moxie evine mi geldi? Annenle mi tanıştı?"

Carol yüzündeki ifadeyi Farrah'nın görmemesi için olduğu yerde döndü. James Moxie'den bahsetmek o günlerde çok anlamlı bulduğu bir şeyi istemsizce anımsamasına yol açmıştı.

Rahatsızlığı bilen biri daha *vardı.*

Dwight dışında biri. Zırt pırt ölen bir kadının sorumluluğunu yüklenmek istemediğinden yirmi yıl önce ondan kaçan biri.

"Bilen biri daha var." Sözcükleri yüksek sesle ama kendi kendine söylemişti. Fakat elbette Farrah da duydu.

"Kim neyi biliyor, Carol?"

Carol başını iki yana sallayıp az önceki itirafını kovmaya çalıştı. Belki de sonrası için kenara koyuyordu.

"Aslına bakarsan hatırı sayılır bir şeydi. Kısa süre takıldık. Sanırım şu anda Mackatoon'da. Ama emin değilim."

"İlişki mi yaşadınız? Yani bir öpücükten fazlası mıydı?"

"Söylemek istediğim o değildi, seni meraklı ama evet, daha fazlasıydı."

"Ne kadar fazlası?"

Carol, Farrah'yı susturmak için başını iki yana salladı. Artık çimenlere gelmiş, eve yaklaşıyorlardı.

"Bir gün, Carol, kendini bugünkü gibi tuhaf hissetmediğin bir gün bana bütün hikâyeyi anlatacaksın ve ben de dinleyeceğim. Ah, o hikâyeyi soluksuz dinleyeceğim!"

Carol gülümsedi ve John Bowie'yi kaybettiği için kırılan kalbi bir kez daha kendini gösterdi.

"Ah, Carol. Çok üzgünüm."

Carol evin gıcırdayan arka kapısını açtı ve içeri girdiler. Kapıyı kapatmadan önce Carol bahçeye, taş basamaklara ve ötesindeki çok sayıda patikaya baktı.

"Farrah," dedi, "sana söylemek istediğim bir şey var."

Farrah döndü ve hanımının kapının kasasına yaslanarak uzaklara baktığını gördü. "Nedir?"

Carol dönüp de Farrah'ya bakmadan konuşmaya başladı. "Bir rahatsızlığım var, Farrah. Hastalık da diyebilirsin. Çok sık kapımı çalmıyor ama çaldığında gücüm içeri girmesini engellemeye yetmiyor."

Bunları söylerken onu gördü.

Önce ufuk, sonra bahçelerin ötesindeki ormanlık arazi ve nihayet bahçeler alçalıp yükseldi.

Kapının ahşap kasasına tutundu ve dalgaya kapılmaya hazırlandı.

Gölet de dalgaya kapılarak yükselir gibi oldu.

"Carol?"

Bahçedeki bitkiler titreşti, arılar çimenlerin arasına gömüldü. Hatta bahçedeki heykeller ve taş basamaklar bile toprağın hiddetiyle hareket etmeye zorlandı.

"Carol?"

Çizmelerine ulaştı, deriyi eğip büktü, elbisesinin eteklerini dalgalandırdı.

"Cehennemdeki cennet aşkına, Farrah. İşte geldi."

Derken Carol yere yığıldı. Ve Farrah'nın çığlığı Carol'ı Uğultu Kasabası'na dek takip etti.

Düşüyordu.

Düşüyordu.

Düşüyordu.

Ve rüzgâr tenine çarpıyordu. Karanlık mutlaktı.

Carol yere yığılırken ve sonsuza dek süreceğe benzeyen düşme hissini bir kez daha tadarken, gittikçe yükselen kapı eşiğinin görüntüsü hâlâ gözlerinin önündeydi. Bu hissi yakından tanıyordu. Küçük bir kızken en çok serbest düşüş ânından korkardı. Ama artık annesinin otuz yıllık tavsiyesine odaklanmayı deniyordu:

Uçtuğunu düşün. Düşmekten daha eğlenceli.

John Bowie'nin ise daha soyut bir bakış açısı vardı:

Eğer düşmeyi normal kabul edersen o da başlı başına sağlam bir zemine dönüşebilir.

Fakat John bunu söylediğinde sarhoştu. Ve John, Uğultu Kasabası'na hiç gitmemişti.

Tabii eğer, diye düşündü Carol, *Uğultu Kasabası ölüme ve ölüm de Uğultu Kasabası'na benzemiyorsa.*

Bu his, bu düşme hali o uyanana kadar sürecekti, her zaman böyle olmuştu, gözlerini açmasıyla ayakları sert zeminle buluşacak, nabzı düzgün atmaya başlayacak, dudakları aralanacak ve

bir kez daha konuşabilecekti. Ama o ânın gelişi hep çok uzun sürerdi.

Dwight'tan başka bilen yok.

Komadayken düşünceleri konuşmalardan ayırt etmek mümkün değildi. Düşünceler en az diğer insanların sesleri kadar duyulabilirdi. Ve bilhassa bu düşünce tam olarak doğru sayılmazdı. James Moxie biliyordu. Uzun zaman önce ondan kaçmasının nedeni de buydu. Gerçi Moxie'nin biliyor olmasının ona ne faydası olacaktı ki? Moxie, yani hepten mazide kalmış biri nasıl olurdu da Carol'ın başını belaya soktuğunu öğrenirdi? Tabii eğer içine düştüğü şeye bela denirse...

Kaygılanmayı kes. Birkaç gün içinde ayaklarını yere basarsın. Her zamanki gibi.

O alışılageldik hırıltılı soluğu, Hattie'nin ona ait olduğunu iddia ettiği o boğuk iniltiyi duydu. Zaten hayal meyal de olsa onu gün boyunca duymuştu. Ama artık daha netti. Tıpkı siyahın hatırladığından daha mutlak olması gibi; sanki çocuğun teki koca bir sayfayı boyamış ve kâğıdın her yerini tek bir renkle kaplamıştı...

Simsiyahtı.

Carol son dalga çarpmadan hemen önce, paylaşılmak üzere olan bir sırrın beklentisiyle Farrah'nın yüzünde beliren ifadeyi düşündü. Farrah'yı işe aldıklarından beri Carol iki kez komaya girmişti ve ikisinde de Dwight, hanımının hasta olduğunu söyleyerek mahremiyetlerine saygı gösterilmesini istemişti. Evin çalışanları Dwight'ın iyi bir adam olduğunu düşünseler de bir doktor olmadığını biliyorlardı. Kısa süre içinde Farrah ve evin diğer çalışanları Carol Evers'ın nesi olduğuna dair sorular sormaya başlamışlardı. Ve dedikodu kazanının o şık evlerin mutfaklarında ve bahçelerindeki kadar fokur fokur kaynadığı bir daha hiç olmamıştı.

Hırıltılı soluk sesleri değişmeksizin devam ederken Carol, John Bowie'yi düşündü. Sanki, ölü olmasına rağmen, komadayken ona ulaşabilirmiş gibi. Sanki adamın cansız ciğerlerinin cansız vücuduna hava pompalamaya devam ettiğini duyabilirmiş gibi.

John!

John, Carol'ın koma sırasında tutunabileceği sağlam zeminler hakkında beyin fırtınası yapar dururdu. *Eğer yapabilirsen, düşerken uzan. Eğer parmak uçlarında bir şey, herhangi bir şey hissedersen... onu yakala.*

Salonda birkaç kadeh yuvarladıktan sonra Carol bunun heyecan verici bir fikir olduğunu düşünmüştü. Ama şimdi bir kez daha orada, bir kez daha *düşüyor* olmasına rağmen kılını bile kıpırdatamıyordu. Hissettiği tek devinim, düşme eyleminin kendisinden kaynaklanıyordu.

Ve bir de vücuduna çarpan soğuk rüzgârdan.

Carol yine de denedi. Eşiğin görüntüsü belleğinde ve zihninde hâlâ capcanlıydı.

Soluk sesleri devam ediyordu; Carol'a büyükbabasının hırıltı soluklarını anımsatan o alçak sesli, kesintisiz gurultu. Fakat Carol onun ötesinde, soluk alıp verişlerin arasında tanıdık sesler duydu: Konuşmakta olan Dwight ve Farrah'nın dudaklarından dökülen muğlak heceler.

Carol komadayken dış dünyayı hep duyardı. Ama duyduğu, o dünyanın ayarsız bir kopyası gibiydi; sanki ses tonları ve tınıları güçlendirilmişti. Tıpkı o seslerin ardındaki duygular gibi.

Dwight sırrını Farrah'ya açıklıyor olmalı, diye düşündü Carol. Kızı sakinleştiriyor olmalı.

Fakat sözcüklerin kimi netleşip kimi çarpılırken Dwight'ın Bowie'nin cenaze törenine katılanlar gibi konuştuğunu duydu. Sözcükleri yavan ve katiydi. Sesinde teslimiyet vardı. Sanki Carol bu defa *gerçekten* ölmüş gibi.

Düşüyordu.

Düşüyordu.

Düşüyordu, yine de duymaya çalışıyordu fakat düşüşün rüzgârı ona izin verecek değildi.

Carol atölyedeki sandalyede otururken Hattie kâğıtları Carol'ın kulağının dibinde hışırdatarak bu sesi taklit ederdi. Hattie ondan kâğıtların *ötesine*, evin odalarına kulak vermesini isterdi. Sekiz yaşındaki Carol'ın başlangıçta bunu kavraması epey güç olmuştu. Fakat bir akşamüzeri, hışırdayan kâğıtların arasından,

komşularından birinin köpeğine seslendiğini duymuş ve nasıl yapıldığını anlamıştı.

Aradan geçen otuz yılda, düşerken odaklanmasına geçit vermeyen anlar olduğunu keşfetmişti. Ama odaklanabildiği anlar da vardı.

John Bowie, Carol'ın komadayken etrafında olup biteni duyabilmesine hayret ediyordu. Carol sırrını onunla paylaştıktan sonra ne zaman komanın kör kuyusuna düşse Bowie başucuna oturarak ona kitap okur, onunla konuşur ya da espriler yapar olmuştu. Dwight bundan hoşlanmamıştı. Ölüme benzer o trans haline girdiğinde Carol'ın rahatsız edilmemesinden yana olduğunu söylemişti. Ama Carol, John'un rahatlatıcı ve tekdüze sesinin kişisel karanlığında dans etmesinden oldukça memnundu. Göremediği sihirbazlık gösterileri yapmasından da.

Şimdi onun sesini özlüyordu. O harika adamın sözlerini.

Onun yerine duyduğu ses Dwight'a aitti.

"Onu üst kata taşımalıyız."

Carol, Dwight'ın yarısının evin içinde, diğer yarısının ise dışında olduğunu varsaydığı hareketsiz bedeninin yanına diz çöktüğünü hayal etti.

"Doktoru aramalı mıyım?" diye sordu Farrah. Sesi isteriye kapılmışçasına tiz ve telaşlıydı.

Dwight, "Hayır," deyince Carol sıranın açıklamaya geldiğini düşündü. Rahatsızlığı açığa çıkacaktı. Fakat Dwight'ın söyledikleri, daha doğrusu Carol'ın duyduğunu sandığı sözler komadaki rüzgârların buz kesmesine yol açtı. "O öldü, Farrah."

Bu sözcükler Carol'a öylesine ters, öylesine *hatalı* gelmişti ki yanlış duyduğunu düşündü. En nihayetinde o hışırdayan kâğıtların ötesindeki dünyayı ne sıklıkla gerçekten duyabilmişti ki?

"Öldü mü?" diye sordu Farrah ve bu üç hece Uğultu Kasabası'nda âdeta gökgürültüsü gibi yankılandı.

Aralarında fark var mı? Bir keresinde John verandadaki hasır sandalyeye kıvrılmış, derin düşüncelere dalmıştı. *Uğultu Kasabası ile Ölüm arasında fark var mı? Ve varsa bile hangisinin hangisi olduğunu nereden bileceksin?*

Düşerken, Carol soğukkanlılığını korumaya çalıştı. Dwight'ın dediğini yanlış duymuş olmalıydı. Öyle olmalıydı. Öyle olmak zorundaydı.

Belki de orası hepimizin özlemini duyduğu o yerdir, demişti John. *Herkes kaçmak istiyor. Ve bunu gerçekten yapma şansı olan yalnızca sensin.*

Dwight konuştu. "Bu korkunç bir şey. Ama Carol'ın..."

"Bana bir şey söylemek üzereydi," dedi Farrah, titrek sesiyle.

Artık ikisi de nefes nefese kaldığından (ve soluk sesleri komada karanlık rüzgârları andırdığından) Carol onu taşımakta olduklarına kanaat getirdi. Büyük olasılıkla merdivenin ortasına gelmişlerdi. Yukarı çıkıyorlardı. Oysa Carol düşüyor, gittikçe derinlere yuvarlanıyordu.

"Sana ne anlattı?" Dwight'ın dudaklarından dökülen sözcükler keskindi. Acımasızdı. Sanki hizmetçinin zihnini okumaya çalışır gibiydi.

Telekinezi hakkında bir şeyler okumuş muydun? diye sormuştu John bir keresinde. Sesi içerideki karanlığın tonlarını aştı ve Carol'ın zihninde eski bir sorunun yankılanmasına yol açtı. *Çünkü mevzu koman olunca kurallar geçerli değilmiş gibi görünüyor. Öncelikle, ölü olmamana rağmen öyle görünüyorsun. Haliyle belki de dışarıda yapamadığın şeyleri içeride yapabilirsin? Mesela... örneğin... zihninle nesneleri hareket ettirebilirsin.*

Carol düşüşün rüzgârlarının ötesinden duyduğu sözlerin doğruluğunu inkâr etmeye devam ederek çaresizce John'un teorisinin doğru olduğunu kanıtlamak istedi. Bir şeyleri yerinden oynatmayı başarabilirse... Herhangi bir şeyi... Dwight'a hâlâ hayatta olduğunu ispat edebilirdi.

"Henüz pek bir şey söyleme... fırsatı olmamıştı..." dedi Farrah. Carol artık kızın ve Dwight'ın, onu yatırmış olduklarını farz ettiği yatağın iki yanında durduklarından emin gibiydi. Seslerin Carol'a ulaşma şekli odanın ebatlarını gözler önüne seriyor ve örtülerle yastıklar Uğultu Kasabası'nda gürleyen sağır edici yankıları susturuyordu.

Düşüyordu.

Düşüyordu.

Düşüyordu.

"Ama ne kadarını *anlattı?*"

Sorun Dwight'ın seçtiği kelimeler değil, üslubuydu. Farrah'nın arzu ettiğinden daha fazlasını bildiğinden korkuyormuş gibi çıkan ses tonuydu.

Carol şayet hareket edebiliyor olsaydı başını iki yana sallardı. Konuşabiliyor olsaydı, *Anlat ona, Dwight! ONA HAYATTA OLDUĞUMU SÖYLE!* diye bağırırdı.

Ama ne dudakları aralandı ne de yardım isteyebildi.

"O dedi ki... dedi ki..."

"*Söylesene!*"

Carol düşerken sanki soğuk bir bölgeden, komanın daha önce hiç geçmediği bir yerinden geçiyormuş gibi hissetti.

Korku Uğultu Kasabası'nın yabancısı değildi, Yol'un gezginlerinden biri değildi ama Carol'ın o anda hissettiği korku ezip geçiciydi.

"Kendini tuhaf hissettiğini söyledi, Bay Evers!" deyiverdi Farrah. Sesindeki korku komada iyiden iyiye güçlenmiş haliyle sağır ediciydi. "Bir... bir *dalganın* yaklaştığından bahsetti. O..."

"Ona öyle mi dedi?"

"Neye öyle mi dedi?"

"*Dalga*, kızım. Tam olarak bu kelimeyi mi kullandı?"

Carol komanın rüzgârlarının, Hattie'nin kulağının dibinde hışırdattığı kâğıtların arasından konuşulanları duymaya çalıştı.

"O kelimeyi kullandı, evet. Benimle konuşmak istediğini söyledi. Bay Evers... o gerçekten öldü mü?"

Hırıltılı soluk Uğultu Kasabası'nın ciğerlerini doldurdu.

"Evet. Öldü."

Ciğerler boşaldı.

Sanki Carol daha hızlı düşüyormuş gibi rüzgârın sesi yükseldi.

"Bildiğin her şeyi bana anlatman çok önemli, Farrah."

Dwight'ın sesi birkaç dakika öncesine kıyasla çok daha derin ve sakin çıkıyordu. Carol bu ses tonuyla konuşurken Dwight'ın yüzünün büründüğü ifadeyi gözünün önüne getirebiliyordu. Bu,

Dwight'ın kendinden daha az zeki olduğunu düşündüğü birinin ağzından laf alabileceğine inandığında takındığı tavırdı.

Fakat Farrah yanıt vermedi.

Yatak odası sessizdi.

Carol duymaya çalıştı.

"Farrah?" dedi Dwight.

Bir güm sesi. Yere ağır bir şey çarpmış olmalıydı.

Derken, neyse ki, komadayken arada sırada başına gelen bir şey oldu ve çevresindeki insanların dudaklarından dökülen sözcükler, düşerek uzaklaştığı dünyada olanları Carol için açığa kavuşturdu.

"Bayıldı," dedi Dwight yüksek sesle. Gözlerine inanamadığı ortadaydı. "Hizmetçi bayıldı."

Dwight yakınında yüksek sesle soluk alıp vermeye başlayınca Carol adamın ağlayacağını sandı. Fakat gürültülü soluklarının düzenli ritmi ağlamak yerine güç harcadığını düşünmesine neden oldu.

Bir kez daha Carol'ı taşıyordu.

Carol birkaç adımda bir adamın şık ayakkabılarının sert zeminde çıkardığı takırtıları duydu. Yine zemin kata dönmüşlerdi. Mutfaktaki yankıyı başka bir şeyle karıştırmak mümkün değildi.

Dwight homurdandı ve Carol bir kapının açıldığını işitti ama hâlâ duyduklarını inkâr etmeye çalışıyordu. Doğru olduğunu bildiği şeyi.

Dwight onu kilere götürüyordu.

Carol artık kilerin kokusunu alabiliyordu; Dwight daha merdiveni yarılamadan Carol'ı mezar misali sarıp sarmalayan havasızlığın ve depolanmış kök sebzelerin keskin kokusunu. Dwight'ın içine sığamadığı takım elbiseleri, albenisini yitirmiş giysileri, Yol'daki seyahatleri sırasında kullandıkları valizleri istiflemek için kullandıkları kilerdeki toz kokusunu.

İmdat.

Bu beklenmedik kelimenin telaşlı bir yanı vardı. Fakat Carol onu seslendiremedi.

Beni saklıyor, diye düşündü Carol o günün erken saatlerindeki

tartışmalarını anımsayarak. Acaba Dwight, Carol'ın kendini sağlama alma arzusuna abartılı bir tepki veriyor olabilir miydi?

Seni iyiliğin için sakladığını hiç sanmıyorum, meleğim. John'un Uğultu Kasabası'ndaki sesi. *Bence kendi çıkarını gözetiyor.*

Dwight'ın ayak sesleri değişti. Kilerin beton kaplı sert zemininden sığınağın çakıl taşlı zeminine geçmişti.

Bir kasırga Yol'u kasıp kavuracak olur da o ve Dwight aşağıda yemek zorunda kalırlar diye kendi isteğiyle yaptırdığı ve morglardakini anımsatan tablanın orada olduğunu biliyordu.

Dwight'ın soluklarının ritmi değişti. Artık yoğun çaba sarf eden insanlara özgü homurtular çıkarmıyor, görevini başarıyla tamamlamış birinin edasıyla uzun uzun nefes alıp veriyordu. Carol artık tablanın üzerinde yatmakta olduğunun farkındaydı.

Ama yine de... hâlâ düşüyordu.

Hırıltılı soluklar devam ediyordu.

"Sakın uyanma, hayatım," dedi Dwight. Sesi sağduyudan yoksundu. "Başka birinin gölgesinde yaşamanın ne denli karanlık olduğuna dair hiçbir fikrin yok."

Carol anlamaya çalıştı, hazmetmeyi denedi ama zihninden uzaklaşmayı reddeden o düşünce kabul edemeyeceği kadar korkunçtu:

Bu halde kalmanı istiyor.

"Ve bir erkeğin karısının gölgesinde kalarak görünmez olması... Ah, Carol. Sakın uyanma. Bu zaferi elimden alma."

Düşüyordu.

Düşüyordu.

Düşüyordu.

Derken Carol adamın sığınaktan uzaklaşan ayak seslerini ve mutfağa çıkan basamakların gıcırtısını duydu. Ayak sesleri koridoru takip ederek antreye ulaştı. Sokak kapısı açılıp kapandı.

Evin ön tarafından, atların hummalı nal sesleri yükseldi.

Dwight!

At arabasının sesi âdeta buharlaşarak Carol'ın yalnızca hayal edebileceği geceye karıştı.

Bu halde kalmanı istiyor.

Fakat Carol'ın başka bir soru sormasına ya da üzerine çöken dehşeti anlamlandırmaya çalışmasına fırsat vermeden kilerin kapısı bir kez daha savrularak açıldı.

Carol rüzgârların ötesindeki seslere kulak verdi.

Bir kez daha gıcırdayan basamaklardan ayak sesleri geliyordu.

Yoksa her şeyi yanlış mı anlamıştı? Dwight hâlâ burada mıydı?

Taş zeminde çıplak ayak sesleri ve yaklaşmakta olan birinin telaşlı adımları.

Belki de bir hırsız. Yol'da kol gezen çok sayıdaki korkunç adamdan biri. Evi gözetleyen, at arabasının oradan ayrılmasını bekleyen biri.

Çıplak ayaklar sığınağa ulaşıp içeri girdiği sırada Yol'da gördüğü onlarca, yüzlerce kaba surat tek bir simaya dönüştü. Bu yirmi yıldır tanıdığı bir maskeydi; yüz hatları henüz bir kanun kaçağının hayatıyla törpülenmemiş, adı henüz efsaneleşmemişti.

James Moxie.

Yavaşlamış kalbinin tek bir atışı süresince Moxie'nin odaya girip onu oradan çıkararak Dwight'ın kalkıştığı şeye son verdiğini hayal etti.

Dwight bu halde kalmanı istiyor.

Ama bu doğru *olabilir* miydi?

"Carol!"

Farrah'nın kulağının dibinde attığı acı çığlık, Uğultu Kasabası'nda bir altın kartalın cırtlak ötüşü gibi yankılandı.

"Carol! Sen... sen..."

Farrah tekrar hıçkırıklara boğuldu. Komada şiddetli bir yağmur başladı. Ve Carol, Farrah'nın düşen gözyaşlarının patırtıları eşliğinde bulabildiği tek açıklamaya, Dwight'ın nereye gittiği sorusunun yanıtına direnmek için elinden geleni yaptı.

Dwight öldüğünü söylemişti.

Dwight at arabasına atlayıp bir yere gitmişti.

Aklından bile geçirme. Sakın onu aklından bile geçirme.

Ama ona ket vurmak için geç kalmıştı. Ve zihnini işgal ettiğinde ne bir eksiği vardı ne de bir fazlası.

Cenaze evine gitti.

İMDAT!

Ama kimse Harrows'taki bir kilerin sığınağından yükselen sessiz bir yakarışı duyacak değildi. Yanı başında ağıtlar yakan kız bile.

Bir keresinde Hattie atölyede ahşap panelleri çekiçle döverken, *En büyük korkum da bu*, demişti dokuz yaşındaki Carol'a. *Kızımın diri diri gömülmesi.*

Ama Carol gömülmemişti. Düşüyordu.

Düşüyordu.

Düşüyordu.

Ve ona eşlik eden sesler yalnızca anılarına aitti; cenaze evi müdürüne hayatta olduğunu söyleyecek sesi yoktu, kürekle üzerine toprak atacak mezar kazıcıları durduracak elleri yoktu, kısa süre sonra yüzleşmek zorunda kalacağı tabutun kapağını kaldıracak parmakları yoktu.

Ve o kapak yakında üzerine kapanacaktı.

Kes şunu! Carol kendi kendini azarladı. *Korkuyorsun. Hepsi bu. Onu yanlış duydun.*

Ama daha önce Uğultu Kasabası'nda herhangi bir şeyi yanlış duyduğu olmamıştı. Esasında durum tam tersiydi. Hatırlayabildiği kadarıyla düşerken duyduğu şeyler kelimelerin doğruluğunun bile ötesindeydi. Bir de o sözcüklerin ait olduğu kişinin doğruluğu vardı.

Dwight neye kalkışmıştı?

"Ah, Carol!" diye feryat etti Farrah aniden. Sesi ölüm perilerinin çığlıklarını andırıyordu. "*Canlı* gibi görünüyorsun!"

GECE YARISI CENAZE HAZIRLIKLARI

Dwight kır atları Harrows'un merkezine doğru dehledi. Güney sınırına doğru uzanan yolu yarıladığı sırada Şerif Opal'ın karakolunun önünden geçti. Dışarıda kimsecikler yoktu. Carol'ın homoseksüel arkadaşının ölümü kasabanın tepeden tırnağa ürpermesine neden olmuş gibiydi ve Dwight o ürpertinin akşamın erken saatlerine özgü serin havaya hâlâ tutunmakta olduğunu hissedebiliyordu. Bu onu huzursuz ediyordu.

Bowie asla bir tehdit değildi, hiçbir zaman da olmamıştı. Kadınlar Bowie'nin ilgi alanına girmediğinden Dwight karısıyla verandada ya da salonda zaman geçirmesine veya uzun yürüyüşlere çıkmalarına... *konuşmalarına* ses etmemişti. Haliyle Carol'ın John Bowie'ye rahatsızlığından bahsetmeyi önermesi kaçınılmaz olmuştu ve Dwight'ın aklına gelen hiçbir şey Carol'ın önerisini çürütmeye yetmemişti.

Bir cinayeti tasarlamak çok hassas bir işti ve insan neyi açık edeceğine dikkat etmeliydi. Ve tabii neyi gizleyeceğine de.

Bowie'nin ölümü de kaçınılmazdı, diye düşündü Dwight. Kimin ansızın İlleti'in pençesine düşeceğini öngörmek elbette mümkün değildi ama yine de Bowie'nin yaşam tarzının –içip içip tepinır, hiç durmadan flört edip çene çalar ve asıl önemlisi, zihni ve dünya görüşü sayesinde çoğu insanın katlanmak zorunda olduğu

ritüellerden paçayı sıyıracağına inanırdı– *sonu* olacağı ortadaydı ve Dwight daha onunla tanıştığı gün notunu vermişti.

Belki de her şeye rağmen John bir tehditti. Düşünsel bir tehdit. Ruhani bir rakip. Dwight'tan daha eğlenceli biri.

Ama Dwight bunu kabullenecek değildi.

"Lafayette'e!" diye bağırdı Dwight dizginleri şaklatırken. Kır atları Harrows'un içinden geçirerek kararan gökyüzünün altında her daim akıntıya kapılmış buz parçaları gibi görünen ve göz alabildiğince uzanan buğday tarlalarına doğru döndü. Lafayette burada, Yol'un başlangıcına delalet eden koyu renkli söğütlerin çizdiği sınırda yaşıyordu.

Dwight düşündü ve prova etti. Prova etti ve düşündü.

Kendini cenaze evi müdürü Robert Manders'ın önünde dikilirken hayal etti.

"Manders," dedi titrek bir sesle. "O öldü!"

Ama bu düzmece sözcükler dudaklarından dökülürken zihni şu anda bulunduğu yere gelmesine vesile olan inanılmaz olaylar silsilesine odaklanmış haldeydi. İllet Bowie'yi parça parça ele geçirmişti (hep böyle olurdu, hastalığın ilerleyişi böyleydi) ve Bowie'nin vadesinin er ya da geç dolmasıyla Carol'ın rahatsızlığından haberdar olan kimsenin kalmayacağını bilmek Dwight'a adımlarını planlayabilmesi için bolca zaman kazandırmıştı.

Ama Carol'ın Bowie'nin gömüldüğü günün gecesinde komaya girmesine ne demeliydi?

Esasında Dwight bunun tamamen şans eseri olmadığını biliyordu. Carol hayatın omuzlarına bindirdiği stresle komaları arasındaki ilişkiyi kabul etmeyecek kadar inatçıydı. Dwight yaklaşık beş senedir bu tür şeylerin kaydını tutuyordu. Hatta bunu gündeme bile getirdiği olmuştu ama Carol iddialarını yadsımış, Hattie tespit etmediyse o tür bir bağlantının var olamayacağı konusunda ısrarcı davranmıştı.

Ama vardı işte. Carol, Hattie'nin öldüğü gece de komaya girmişti. Duygusal baskı neredeyse her defasında Carol'ı oraya... oraya...

Uğultu Kasabası'na gönderiyordu.

Carol'ın komalarına verdiği şu çocukça ad.

Dwight'ın, Lafayette'in kulübesine varmasına daha bir buçuk kilometre vardı. Ana gelir kaynağı medeni insanlarla pek de medeni olmayan canavarları buluşturmak olan, armut kafalı, atkuyruklu, buruşuk suratlı cadı aslında bir Yol bekçisiydi. Carol ondan hiç hoşlanmazdı. Dwight da şahsen ondan hoşlanıp hoşlanmadığından emin değildi. Fakat şimdi Carol'ın serveti söz konusuydu. Ve Lafayette böyle bir meblağla ne yapılacağını çoğu insandan daha iyi bilirdi.

"Manders," dedi Dwight sesinin tınısını hafifçe değiştirerek. Artık birazcık daha kederliydi. "O... *öldü*."

John Bowie, Carol'ın rahatsızlığını bilen *tek* kişi değildi. Fakat Carol'ın Lafayette'ten haberdar olmasına kesinlikle gerek yoktu.

Dwight heyecana kapılarak gülmek istedi ama yapamadı. Kutlamaya girişmeden önce halletmesi gereken işler vardı. Öncelikle Lafayette'le kısa bir görüşme yapmalıydı. Hemen ardından sırada, Manders'la cenaze hazırlıkları vardı.

Peki ya şu kız, Farrah ne olacaktı? Ne kadarını *biliyordu?*

Dwight kızı misafir odasına taşımış ve nazikçe şiltenin üzerine yatırmıştı. Oyunun bu aşamasında en iyisi bir beyefendi gibi görünmesiydi. Ya o dışarıdayken uyanırsa? Kilere bakmak aklına gelmezdi. Hanımının ana yatak odasında olmadığını görecek ve panik içinde kasabaya koşarak hanımının öldüğünü duyuracaktı.

Bunlar Dwight'ın işine gelen şeylerdi.

"Manders... o öldü."

Ama şimdi Dwight'ın sesinde kederden eser yoktu. Gölgelerin içinde yapayalnız bir hayat süren Lafayette'in kulübesinin yegâne ışığı agustosböceği misali yanarken içinde yükselen coşkudan ötürü gözlerinden yaş geldi.

Gerçekten de cadı gibi yaşıyor, diye düşündü Dwight.

At arabasını sundurmadan altı metre kadar uzağa bıraktı ve çabucak arabadan indi. Sanki ölümle hiçbir ilgisi olmayan bir yaz gecesiymiş gibi Lafayette'in kapısı açıktı. Sanki cinayetle hiçbir ilgisi olmayan öylesine bir geceymiş gibi.

"Evers?"

Lafayette'in kırış kırış suratı penceredeydi. Dwight açık kapıyla arasında birkaç santim kalana dek onu görmemişti.

"Komaya girdi."

Lafayette şaşırmış gibi görünmüyordu. Hatta Dwight'ı duymuşa bile benzemiyordu. Dwight bunun, Yol bekçisinin yaptığı işte iyi olmasının nedenlerinden biri olduğunu düşündü.

"İçeri gel."

Dwight kulübenin eşiğini aşarken Carol'ın evlerinin arka kapısının eşiğine yığılışını anımsadı. Dwight içerideki küçük ahşap masaya ulaşana dek Lafayette çoktan yerine kurulmuştu.

"İşte başlıyoruz," dedi Lafayette.

"Manders," dedi Dwight başıyla onaylayarak. "Bu gece."

Lafayette hayır dercesine açtığı tombul avucunu Dwight'a doğrulttu. Kadının gözleri mum ışığında parlıyordu.

"Çok aceleci davranıyorsun. Yarın yap."

"Hemen şimdi gömülmesini istiyorum."

Lafayette bir kahkaha attı ve o kahkahayla Dwight kadını sanki ilk defa görüyormuş gibi hissetti. Gerçekte kim olduğunu. Bu tıpkı bir kulübün gerçek yüzünü oraya kabul edildikten sonra görmeye benziyordu.

"Onu *bu gece* gömecek değil, Dwight. Buna bel bağlayamazsın. Plana sadık kalalım."

"Plan mı? Carol komaya girdi. Onu gömeceğiz. Plan buydu."

Lafayette omzunun üstünden açık kapıdan dışarı baktı. "At arabasında mı?"

Kadının sesinde tedirgin edici, şehvet dolu bir merak vardı. Bu Dwight'ın midesini alt üst etti. "Şu anda evde. Şerif Opal soracak olursa diye onu ait olduğu yerde bıraktım."

Lafayette duygusuz gözlerini Dwight'a çevirdi. "Yani sen Manders'ın yanındayken... uyanır ve... dışarı çıkar... belki o da Manders'a gider... ve seni aptal durumuna düşürür, ha?"

"Hayır. Bu gece uyanmayacak. Hiç böylesine erken uyandığı olmadı."

"En kısası ne kadar sürdü?"

"İki gün. Evlendiğimizden beri. Gözetimim altına girdiğinden beri."

"Ya ondan önce?"

"*İki gün!*" diye bağırdı Dwight.

Bu durumda bile Lafayette tahammülsüzlük ya da öfke emaresi göstermedi. "O halde neden acele ediyorsun?"

Dwight konuşmak için ağzını açtı. Kapattı. Tekrar açtı. "Hemen şimdi gömülmesini istiyorum."

Lafayette zarafetten yoksun ellerini hatırı sayılır göbeğine koydu. Fenerin düşürdüğü gölgeler yüzünden atkuyruğu bir kırbacı andırıyordu.

"Manders'a matemdenmiş gibi gelecek," dedi Dwight.

"Ki zaten öyle."

"Haklısın. Öyle."

Lafayette durumu değerlendiriyor gibi görünüyordu. "Öldüğünü bilen kimse var mı?"

"Evet."

Lafayette başını hafifçe yana yatırdı. "Kim?"

"Farrah Darrow. Hizmetçimiz. Carol kızın ayaklarının dibine yığıldı."

"Öldür onu," dedi Lafayette tereddüt etmeden.

"Hayır!"

"Nedenmiş?"

"Geride cinayeti akla getirebilecek hiçbir iz bırakmak istemiyorum."

"Haklısın," dedi Lafayette. Ardından geğirdi. "Onu öldürmek şüpheleri üzerine çekmekten başka işe yaramazdı. Ama yine de Carol'ı boğman gerektiğini düşünüyorum."

"Yapmayacağım."

"Ben yapabilirim."

Dwight bir öfke dalgasının yükseldiğini hissetti. Bunun sebebiyse Lafayette'in karısını öldürmeyi teklif etmesi değil, onu âdeta iğdiş etmesiydi. Oysa gömerek arkasında bırakmaya çalıştığı şey de tam olarak bu değil miydi?

"İşe yarayabilir," dedi Lafayette aniden konuştukları konuyu

kesip öncekine dönerek. "Manders'a bu gece gitmek işe yarayabilir. Fakat ünlüler gibi ahkâm kesmelisin."

"Ünlüler gibi mi?"

"Karın özel bir tören isterdi. En nihayetinde tapılırcasına seviliyordu ve muhtemelen ona en uygunu, gizlice yapılacak bir törendi. Bu tören onunla ilgili olmalı, Dwight. Seninle ilgili değil."

"Evet. Onunla ilgili."

"Göster bana."

Dwight pek çok kez Lafayette'in önünde prova yapmıştı. Ama artık yüzüp yüzüp kuyruğuna geldiğinden Carol'ı toprağın altına postalama zorunluluğu muazzam bir hal almıştı.

Lafayette'in kulübesinin bir yerinden bir saatin tik takları duyuluyordu.

"Şimdi Manders'a gideceğim ve..."

Lafayette elini kaldırdı, ne demek istediği ortadaydı.

Böylece Dwight, Robert Manders'a söyleyeceği cümleleri tekrarladı. O konuşurken Lafayette küçük masanın başındaki yerinden kalkmış, fener ışığında kemik beyazı görünen gözleriyle Dwight'ı izleyerek adamın dudaklarından dökülen her sözcüğü düzeltmiş, onu yönlendirmiş, hatta ceketinin yakasına yapışarak adamı sarsmış, tokatlamış ve saçlarını bozmuştu.

"Kaybedecek çok şeyimiz var," dedi Lafayette. "Ve o sırada yanında olmayacağım. Duruma uygun görünmen gerek, Dwight. Rolünü *benimsemelisin*."

Dwight söyleyeceği cümleleri ve bürüneceği ruh hallerini bir kez daha sıraladı.

"Hayır," dedi Lafayette. Ve yine *hayır*. "Baştan başla."

"Manders..."

"Hayır."

"Manders..."

"Hayır."

Sesleri yankılarının yankıları halini alırken bu şekilde saatlerce devam ettiler. Dwight provasını yaparken Lafayette kulübede volta atıyordu.

Derken Lafayette hiçbir ipucu vermeden artık hazır olduğunu

düşündüğünü söyledi ve Dwight daha önce hiç tatmadığı türden bir endişe seline kapıldığını hissetti.

"Zamanı geldi," dedi Lafayette. Sesi yağlanmamış, teneke bir menteşeninkine benziyordu. "Dwight Evers'ın acılı ve kederli bir dul olarak dünyanın karşısına çıkmasının zamanı geldi."

Ama telaşlı adımlarla Lafayette'in kulübesinden çıkarken tepedeki aya bakıp içeride sandığından, istediğinden daha uzun zaman geçirdiğini fark ettiği sırada Yol bekçisi son bir kez arkasından seslendi.

"Cehennemdeki cennet aşkına, Evers, biraz daha az özgüvenli yürü. Ve *ağla*."

Harrows'un yegâne cenaze evi kasabanın kuzeydoğu sınırındaki mezarlığa bakan geniş, temiz bir evdi. Ev nispeten büyükçe bir tepenin zirvesinde bulunduğundan kış aylarında cenaze töreni düzenlemek zor işti ve sık sık at arabalarının tekerleklerinin kayarken çıkardığı gıcırtılar duyulurdu. Ama yaz aylarında ağaçlar, araziyi saran çimenler ve hatta mezarlığın kendisi bile ebedi bir istirahat yerindense bakımlı bir bahçeye aitmiş gibi görünürdü. Dwight uzun zamandır buranın Harrows'un en güzel evi olduğunu düşünüyordu ve evin ölüleri giydirmek, cenaze törenlerine ve anlamsız ayinlere ev sahipliği yapmak için kullanılıyor olmasının kasaba için ne büyük bir kayıp olduğunu söyleyip dururdu. Böylesi bir potansiyel resmen heba ediliyordu. Gerçi mekânın kasvetli bir havası vardı. Yeni boyanmış yeşil renkli panjurlarına, özenle biçilmiş çimlerine ve tertemiz pencerelerinden yansıyan bulutlara rağmen Harrows sakinleri orayı ölümün evi olarak bilirdi zira Harrows'ta gömülebilecekleri başka hiçbir yer olmadığından er ya da geç hepsinin son yolculuklarına uğurlanacakları yer orasıydı.

Belki de oraya kasvetli havasını veren, mezarlığın girişindeki ahşap kemerdi.

Dwight tepeyi tırmanıp eve çıkan basamakların önünde durduğu sırada hava iyiden iyiye kararmıştı. Girişe doğru uzanan yolu iki yandan saran beyaz zambaklar âdeta ışık saçıyordu.

Farrah denilen kız, daha evvel Carol'la yaptıkları konuşma-

dan bir şeyler duymuş olabilirdi. Fakat Dwight'ın, kızın neler duyduğunu bilmesine imkân yoktu. Kaldı ki şu anda ona odaklanamazdı. Onun da zamanı gelecekti. Lafayette'e tahammul ederek sırasını savmış, şimdi sıra Manders'a gelmişti.

Yeterince prova etmiş miydi?

Carol'ın uyuyan bedeninin yanı başında rol kesmek farklıydı. Lafayette'in önünde rol yapmak ise çok farklı. Hem de Carol'ın kendinden geçtiği gece olmasına rağmen. Fakat Dwight yaklaşık üç saat önce Şerif Opal'ın karakolunun önünden ikinci kez geçerken cenaze evinin yalnızca ay ışığıyla aydınlanan gökyüzünde tıpkı bir rölyef gibi yükseldiğini görünce kendini korkunç derecede hazırlıksız hissetmişti.

Harrows'un ana caddesini ardında bırakıp Yol'un daha varlıklı erkekleriyle kadınlarına ait olan evlerin engin arazilerinin arasından geçtiği sırada da o his peşini bırakmamıştı. Tüm endişesine rağmen hayatında ilk defa kendini buraya ait hissetmişti. Carol'ın "ölümü" sayesinde para elbette onun olacaktı.

Ve birazı da Lafayette'in, diye düşündü. Fakat Lafayette'in gerçek meblağı öğrenmesine lüzum yoktu.

Dwight, kır atları dehlemiş ve eve çıkan yürüyüş yoluyla basamakların önüne gelene dek daire şeklindeki toprak bahçe yolunu takip etmişti. Ay ışığında siyah takım elbisesi mavi görünüyor, saçındaki kırlaşmış tutamlar parlıyordu. Başını kaldırıp kasvetli, büyük eve baktı ve içeride tek bir fenerin dahi yanmadığını fark etti. Dwight'ın aklına evde yapılması gereken işler olduğu geldi ama İllet'in Harrows'a gelmesiyle başlarını kaşıyacak vakitleri kalmamıştı. Mezar kazıcıların, hatta cenaze levazımatçısının bile uykuya ihtiyacı vardı. Evin ötesine, tepenin aşağısına doğru bakınca ahşap kemeri ve topraktan fırlayan mezar taşlarıyla tahtaları gördü. Siyah gölgeler ay ışığının önünü kesiyor ve arazinin ormanlık sınırlarına aralıklı bir şekilde dikilmiş direklere asılı fenerlerin alevi yaz esintisinde titreşiyordu.

Yetersiz ışığa rağmen John Bowie'nin mezarı hâlâ taze görünüyordu. Ve engebeli toprak Bowie'nin bildiği sırrı sessizliğe gömüyordu.

Dwight cenaze evinin bekçisi olmadığını biliyordu. Fakat mezar soyguncuları Harrows'ta ya da Yol'daki diğer kasabalarda az rastlanan bir şey değildi. Gömülü hazineleri kazarak gün yüzüne çıkarmak banka soymaktan çok daha kolaydı. Ayrıca Robert Manders'ın burada olduğunu da biliyordu. Şerif Opal dışında Harrows'taki hiç kimse işine Manders kadar bağlı değildi.

At arabasının siyah basamaklarından inmesiyle çizmeleri sertçe, çakıl taşlarıyla kaplı yolla buluştu. Küçük taşlar ayaklarının altında çatırdarken zambakların arasından geçti ve meşe kapıya çıkan taş basamakları tırmanmaya koyuldu.

Dwight, Manders'ın bürosunun üst katında yaşadığını biliyordu ve yalnızca iki kat aşağıdaki taş kilerde, Norm Guster kralların ve kraliçelerin kauçuk portrelerini boyar gibi ölüleri giydirip süslüyordu. Norm kendi çapında Harrows'un misafir sanatçısı sayılırdı ve eseri övgü almadan geçen tek bir cenaze töreni bile olmazdı.

Dwight pirinç kapı tokmağını kavrayıp cenaze evinin içinde gökgürültüsüne benzer bir sesin yankılanmasına neden olurken gökyüzü aniden çakan bir şimşekle yırtıldı ve onu uzaklardan gelen hakiki bir gökgürültüsü takip etti.

Yağmur diner gibi oldu.

Kız. Farrah. Ne duydu? Ne biliyor?

Ama şimdi bunun zamanı değildi. Henüz değil.

İçeriden, titrek bir ışığın takip ettiği aceleci ayak sesleri duyuldu. Dwight kapıyı çevreleyen camların ardında bir hareketlenme olduğunu görebiliyordu. Ve bir kez daha kendisiyle özdeşleşmiş, dar görüşlü birtakım ihtiyaçlar doğrultusunda kullanıldığından böylesine zekice tasarlanmış heybetli bir yapıya yazık edildiğini düşündü. Derken gösterişli kapı açıldı ve Manders pijamasının üst cebinden gözlüğünü çıkardı.

"Bay Evers?"

Robert Manders ufak tefek bir adamdı. Seyrek saçları daima kafasına yapışmış olurdu. Tombul yanakları yetişkinlere özgü mesleğine rağmen onu sonsuza dek çocuksu bir görünüşe mahkûm etmişti.

"Sizi rahatsız ettiğim için üzgünüm, Robert. Pencerede hiç ışık görmedim ama çok üzücü bir haberim var ve yardımınız gerek."

Lafayette'in bir yandan kulübesini arşınlayıp diğer yandan da çatlak sesiyle *hayır hayır hayır yanlış yapıyorsun* dediğini düşündü.

Manders, Dwight'ın arkasındaki yola baktı ve yağmurun at arabasını dövmekte olduğunu gördü.

"Sorun nedir, Bay Evers?"

Dwight derin bir nefes aldı.

"Carol bu akşam öldü."

Acaba kulağa nasıl gelmişti? Yeterince gerçekçi miydi?

Başından buna benzer binlerce konuşma geçmiş olmasına rağmen acıya karşı duyarlılığından hiçbir şey kaybetmemiş olan Manders elini usulca Dwight'ın ıslak omzuna koydu.

"Çok üzgünüm. Lütfen içeri girin."

Cenaze evi müdürünün fenerinden süzülen ışığın yetişemediği yerlerde antre karanlıktı. Dwight ahşap döşemelerle kaplı antreyi boydan boya geçerek büroya yönelen Manders'ı takip etti. Manders yeşil renkli, geniş bir halıyı aşarak küçük bir sandalyenin arkasına hafifçe vurdu ve ardından masanın etrafından dolaşıp kendi koltuğuna oturdu.

Yağmur parmak uçlarıyla pencereleri tıkırdatıyordu.

"İllet yüzünden mi?" diye sordu Manders. Odadaki yegâne fenerin aksi gözlük camlarına düşüyordu.

"Hayır, Robert."

Manders dul adamın suratını inceledi. "Onu gören biri oldu mu?"

"Onu gören biri mi, Robert?"

Lafayette bir kez daha *hayır* diyordu. Dwight konuşmanın gidişatında bir aksama hissetti.

"Yani bir doktor. İşlemlere başlamadan önce öldüğünden emin olmamız büyük önem taşıyor. Belki de İllet'tendir."

Dwight elini ceketinin cebine soktu ve katlanmış bir kâğıt parçası çıkardı.

"Ölüm belgesi işte burada," dedi. Ayağa kalkıp notu Manders'a uzattı.

Cenaze evi müdürü kâğıtta yazanları yavaşça okuduktan sonra başını kaldırıp Dwight'a baktı. "Bunu kim yazdı?"

Bunu kimin yazdığını soracak, demişti Lafayette haftalar önce.

"Çok yakın bir arkadaşım. Okula birlikte gitmiştik."

"Siz tıbbiyeye mi gitmiştiniz?"

"Hayır, fakat bazı derslerimiz ortaktı. Adı Alexander Wolfe. Charles'ta doğup büyümüş muhteşem bir hekimdir. Belgeyle ilgili bir sorun mu var?"

Manders tekrar kâğıda baktı. "Sorun yok fakat çelişkili. Burada ölüm nedeninin bilinmediği yazıyor. Bildiklerinize dayanarak bunun doğru olduğunu söyleyebilir misiniz?"

Dwight başıyla onayladı. *Çelişkili* kelimesi aklını karıştırmıştı.

"Fakat aynı zamanda baş dönmesi nöbetlerinden, halsizlikten, nefes darlığından ve kalp yetmezliğinden şikâyetçi olduğunu söylüyor..."

Dwight kâğıda bakıp kaşlarını çattı. "Evet, orada yazanların hepsi doğru. Çelişki bunun neresinde?"

"Şöyle ki," dedi Manders, "ben bir doktor değilim ve arkadaşınızı kötülemek istemem ama kalp krizinin bütün belirti ve işaretlerini tek tek sıralamış olmasına rağmen ölüm nedeninin bilinmediğini yazmış."

"Carol kalp krizinden mi ölmüş?"

Manders tanı koyma sorumluluğunu üstlenmek istemediğinden başını hayır anlamında iki yana salladı.

"Hayır. Yani şey... evet. Eğer burada yazılanlar doğruysa kalp krizi geçirmiş olabileceğine inanıyorum. Ne zaman muayene edildi?

"Bir saat önce. Bir saati biraz geçmiş de olabilir."

Manders mektuba tekrar baktı.

Dwight, "Nabzına kendim baktım, Robert. Hatta burnuna bir ayna bile tuttum. Carol'ı düşerken gören Farrah'nın attığı çığlığı duyduğumda artık çok geçti," dedi.

"Carol düştü mü?"

"Yere yığıldı."

Manders'ın yüzündeki ifade yumuşadı. "Eğer size rahatsızlık verdiysem özür dilerim, Bay Evers. Tek istediğim, bu işlerin olabildiğince doğru ve profesyonelce halledildiğinden emin olmaya çalışmaktı. Gelişigüzel düzenlenen ölüm belgelerinin, yanlış tanı koyulan ölümlerin ve çelişkili ayrıntıların sayısını duysanız şaşarsınız. Matemde olduğunuzu anlıyorum. Size rahatsızlık vermek istememiştim."

"Bana kalırsa asıl önemli nokta onun ölmüş olması. Sanırım benim için ölüm nedeninin pek önemi yok."

Manders, Dwight'ın gözlerinin yaşardığını gördü. "Anlıyorum."

Aralarında kısa bir sessizlik oldu. Uzaklarda gök gürledi. Dwight, Farrah'yı düşündü. Onu Carol'la birlikte bahçede hayal etti. Hayalinde, Carol komasını Farrah'ya açıklamak üzereydi. Ama Manders araya girdi. "Fakat İllet'i düşününce daha derinlemesine bir incelemeye girişmemiz en iyisi olacaktır. İllet'in Harrows'u terk edip etmediğini öğrenmek hepimiz için büyük önem taşıyor. Carol'a bir de Doktor Walker'ın bakmasını ister misiniz?"

Başka birinin daha muayene etmesini isteyecek, demişti Lafayette.

"Robert, alınmayın ama Alexander Wolfe'un sözüne diğer doktorlarınki kadar itimat edebilirsiniz. Hayır, Carol'ın tekrar muayene edilmesi için hiçbir neden göremiyorum. Carol da Alexander'ı tanırdı ve Carol'ın ölümünün şokuyla ikimizin de yakından tanıdığı birini aradım." Derken Dwight öne doğru eğildi ve, "Küçük bir tören istiyorum, Manders. Herkese duyurmayalım," diye fısıldadı.

"O halde buraya cenaze hazırlıkları için geldiniz."

"Evet. Carol'ın en kısa sürede gömülmesini istiyorum."

Manders derin bir nefes aldı. Dwight adamın soluğunun sesinden hoşlanmamıştı. Dwight'ı sakin ve profesyonel bir tavırla ret mi edecekti? Yoksa bir şeylerden mi şüphelenmişti?

"Anlıyorum, Bay Evers. Ama sizin de bildiğiniz gibi şimdi-

lerde epeyce birikmiş işimiz, deyim yerindeyse bir kuyruk var. Carol'a gelene kadar ilgilenmemiz gereken on üç naaş daha var. Çok uzun zamandır Lucas ve Hank'in böylesine deli gibi çalıştığına şahit olmamıştım. Bu gerçekten çok korkutucu; yani İllet'in ilerleyişinden bahsediyorum. Harrows'ta daha önce hiç boyle bir trajedi yaşanmadı. Carol'ın İllet'e kurban gitmediğine sevindim ama bunun pek önemi olmadığının da farkındayım. Cenazeyi ne zaman kaldırmayı istiyorsunuz?"

"Yarın sabah."

Böyle anlara uygun davranışlar konusunda bir uzman olan Manders yüzünde anlayışlı bir gülümsemeyle Dwight'a baktı.

"Bay Evers. Çok üzgünüm. Ama cenazeyi en erken yarın sabah değil, ondan iki gün sonra kaldırabiliriz. Sizin de bildiğiniz gibi–"

Dwight zarif hareketlerle sandalyesinden kalktı ve duvarlardan birine yaslanmış kitaplığa doğru yürüdü. Fenerin ışığı kitapların sırtlarını hayal meyal aydınlattığından Dwight seçebildiği tüm kelimeleri okudu. Sessizlik içinde geçen birkaç dakikanın ardından sırtı hâlâ cenaze müdürüne dönük vaziyette durarak, "Sizin de gördüğünüz gibi, Robert... bununla başa çıkmakta zorlanıyorum," dedi.

Manders sessizdi.

Dwight arkasını dönerek usulca titreşen alevlerin ışığında adama baktı. "Eğer bunun yarın sabah yapılmasının bir yolu varsa..."

"Çok üzgünüm, Bay Evers. O kadar çabuk olamayız."

Dwight elini cebine sokunca Manders bir an için adamın cebinden para çıkacağını sandı. Ama Dwight cebinden bir mendil çıkardı ve kaşlarıyla boynunda biriken ter damlalarını sildi.

"Keşke böyle anları kolaylaştırmanın bir yolu olsa, Robert. Kederin sisleri arasında, onun isteyebileceğini düşündüğüm şeyleri yapmak için didiniyorum. Yas tutanların baskı altında böylesine zor kararlar vermek zorunda kalması çok yazık, değil mi? Çözüm üretmeye çalışmak resmen acı veriyor. Bir erkek, yetişkin hayatının büyük kısmını bir kadınla ilgilenerek, onun isteklerini

yerine getirerek ve ona elinden geldiğince hizmet ederek geçiriyor ama sonra o kadın ondan çalınıyor, erkek soyuluyor ve tam da ruhunun paramparça olduğu, dünyaya bakış açısının sarsıldığı o anda ondan... büyük kararlar vermesi bekleniyor. Bu süreçte pek çok yanlış yapılmasına şaşmamalı. Bir adamı tepkilerinden ötürü kim suçlayabilir ki? Şahsen ben suçlayamam. Bana kalırsa bazı işlerin halledilebiliyor olması bile şaşırtıcı. Bir kenarda, insanın ölümünden sonra yapılmasını istediklerini yazabileceği bir defter olmalı ama kişi yaşarken ölümün "gerçekliğine" fazla kapılmamak için gözden uzak bir yerde tutulmalı. Ve o kişi öldüğünde tek yapmamız gereken, o defteri açıp içindeki talimatları uygulamak olmalı. Fakat ne yazık ki böyle bir defter yok. Belki de bu çok huzursuz edici bir fikirdir."

Manders sanki dışarıdaki yağmur ona hangi yolu izlemesi gerektiğini öğütleyebilecekmiş gibi pencereye baktı.

"Yarın sabah onu buraya getirebilirsiniz," dedi. "Ama cenaze töreni üç günden önce yapılamaz."

Dwight başıyla onayladı. Sonra tekrar kitaplığa döndü.

Manders usulca, "Şimdi nerede?" diye sordu.

"Şimdi mi?" Dwight adama bakmak için döndü. Fenerin ışığında yüz hatları tutkalla kaplanmışa benziyordu. "Şu anda buranın kuzeyinde."

Manders kaşlarını çattı. "Buranın kuzeyi de neresi?"

Dwight gözlerini cenaze müdürününkilerden ayırmadı. Yüzüne anlayışlı bir gülümseme yerleştirdi. "Beni yakaladınız, Manders. Giydirme meselesini başka birinin halletmesini uygun görmüştüm."

Manders şaşırmış göründü.

Bundan hoşlanmayacak, demişti Lafayette.

"Bundan hoşlanmayacağınızı tahmin etmiştim," dedi Dwight. "Ama bir akrabam sizinle aynı meslekten."

Manders başını iki yana salladı. "Bu işi başka birinin yapacak olmasını sorun etmiyorum, Bay Evers. Tabii, yapılması gereken her şey yerine getirildiği sürece. Giydirme işini burada mı yapmayı planlıyorlar? Cenaze evinde mi?"

"Evet," dedi Dwight anıden.

Manders sustu. Camları döven yağmur önce yavaşladı, sonra hızlandı.

"İsimleri nedir?"

"Pardon?"

"Akrabalarınızın isimleri nedir? İşinize burnumu sokmak istemem ama dediğim gibi, her şeyin usulüne göre yerine getirileceğinden emin olmalıyım.

Dwight sandalyesine dönüp yerine oturdu. "Soyadları benimkiyle aynı. Saskatine yöresinden Evers'lar."

Manders bir süre sessizliğini bozmadı. Pijamasının içinde, olduğundan daha genç görünüyordu, sonra aklına tekrar Farrah geldi.

"Nasıl istersenız, Bay Evers. Açık tabut mu olacak?"

"Hayır, Robert." Dwight planının çivilerinin çekiçle yerine mıhlandığını duyabiliyordu. "Carol pek çok kadın gibi görünüşüne özen gösterirdi. Kasabalıların onu böyle görmesini isteyeceğini sanmıyorum. Basit bir tören istemem de aynı gerekçeden ileri geliyor. Carol... kendince... utangaç biriydi."

Manders, Carol Evers'ın utangaç biri olduğu izlenimine hiç katılmamasına rağmen başıyla onayladı.

Ofisten çıkarlarken, cenaze sabahında Carol'ı Dwight'ın getireceği konusunda anlaştılar. Manders feneri taşıyordu ve cenaze evi müdürü sokak kapısını açtığı sırada Dwight ellerinden birini adamın omzuna koydu ama daha o anda yaptığından pişman oldu.

O dokunuşla, yapmacıklığının adama geçeceğinden korktu.

"Bu kadar geç bir saatte beni görmeyi kabul ettiğiniz için minnettarım, Robert. Ve eğer gidişattan hoşlanmadıysanız da özür dilerim. Biliyorsunuz, Carol çok vefalı bir insandı. Onu sevmemin pek çok nedeninden biri de buydu. Ailemden işleri halletmelerini istemem onun için de büyük anlam taşırdı. Gördüğünüz gibi kaybımdan ötürü fena halde sarsılmış haldeyim. Benimle konuşmayı kabul ettiğiniz için teşekkür ederim. Ama yine de cenaze ne kadar çabuk kaldırılırsa akıl sağlığım için o kadar iyi olacaktır. Bunu söylediğim için kendimden utanıyorum."

"Her şeyin icabına bakılacak," dedi Manders. "Her şey olması gerektiği şekilde halledilecek."

Dwight acıklı bir gülümseme takınmaya çalıştı. "*Olması gerektiği* demeyi tercih etmeniz ne tuhaf, Robert. Çünkü bence bunların hiçbirinin *olmaması gerekiyordu*."

Ardından Dwight karanlığa adımını attı ve gökyüzüyle, gece yarısıyla, kır atlı siyah at arabasıyla ve mezarlığın girişine delalet eden ahşap kemerin ötesinde titreşen gölgelerle bir oldu. Manders, mezarlığı boylamasına geçerek at arabasıyla oradan uzaklaşmakta olan Dwight'ı toprağa saplanmış mezar taşlarıyla tahtalarından ayıramadı.

Karanlıktı.

Fakat Dwight'ın zihninde, uzaklardaki bir ateşin dırdırcı alevleri can bulmuştu. Alevlerin doğumu, aklından geçen bir düşüncenin hemen ardından gerçekleşmişti:

Kimse bilmiyor.

Işık onu uyarıyor gibiydi; John Bowie ölü olabilirdi, Lafayette işbirliği yapmaya yanaşmış olabilirdi ama Dwight o ışığı, uzaktaki alevleri başka kimsenin hiçbir şey öğrenmediğinden emin olmak için kullanmalıydı.

MOXIE VE ULAK

Harrows'tan haber geldiğinde Bay Cadge tam olarak hangi çalışanını mevzubahis yere göndermesi gerektiğini biliyordu. Ama çocuk dışarıdaki bankta uyuyakalmak üzereydi.

"Senin için bir işim var," dedi Cadge şapkasının siperliğiyle güneşi kesmek için başını öne eğerek. Hafifçe çocuğun omzuna vurdu.

Ulak gözlerini açtığında hâlâ uyku sersemi olsa da Bay Cadge'in ne demek istediğini anladı.

Ve bunun ardından hızla hareket etti.

"Ah!" Şapkasını kaptığı gibi banktan fırladı. "Bir teslimat!"

"Hemen yola koyulsan iyi edersin," dedi yaşlı adam elindeki katlanmış kâğıdı çocuğa uzatırken.

"Teşekkür ederim!" Ulak artık şapkasını takmıştı. Verandadan ayrılmak üzere hareketlenmişti ki duraksadı. "Bay Cadge?"

"Ne var?"

"Ben... onunla buluşacağım için biraz gerginim."

Bay Cadge görmüş geçirmiş bir adamın davul gümbürtüsüne benzer sesiyle bir kahkaha attı.

"Senin yerinde olsam buna buluşma demezdim, oğlum. En nihayetinde sen yalnızca bir ulaksın." Cadge oğlana göz kırptı ama oğlanın yerinden kımıldadığı yoktu. Sonra Cadge, "Bu çok acil bir telgraf. Hadi git artık!"

Ulak katlanmış kâğıdı yeleğinin cebine koydu ve Bay Cadge'e tekrar teşekkür etti. Yaşlı adam kendisinden bekleneni yapmıştı.

O kanun kaçağının nerede yaşadığını sana söylemeycceğim, oğlum, ama eğer bir mesaj gelirse adresini bir zarfın üzerine yazar ve zarfı da memnuniyetle sana veririm.

Ulak verandadan atladı. Çakıl taşlarıyla kaplı küçük arsayı telaşlı adımlarla geçerek direklerden birine bağlanmış yaşlı, doru kısrağına doğru yöneldi. Bay Cadge pencereden dışarı baktı ve çocuğun çoktan atına binmiş ve kuzeye doğru yol almaya başlamış olduğunu gördü. Tüm bunların Cadge için pek önemi yoktu: Ne James Moxie'nin ne çiğnediği kanunların, ne Mackatoon'daki ününün ne de Yol'da namının duyulmuş olmasının. Moxie her ne yaptıysa çok daha gençken yapmıştı. Haliyle Cadge silahlı bir kaçığın ya da kabadayılık taslayan bir kahramanın kasabasında dolanmasından korkmak zorunda kalmadığı için halinden memnundu. James Moxie, Mackatoon'a ilk taşındığında bürosuna uğrayıp kendini tanıtmıştı. Adam en az Başkan Coopersmith kadar nazik ve candan davranmıştı. Esasen Bay Cadge adamın ününü biraz umursuyor olabilirdi çünkü James Moxie adı, kasabanın yeni sakininin dudaklarının arasından çıkıp da bürosundaki çatlak masanın üzerinden kulağına çalındığı anda içinde bir heyecan, bir yükselme hissetmişti. Elbette tüm bu kanun kaçaklığı meselesi çocukların ilgisini çekiyordu; birbirlerine anlattıkları hikâyeleri kocaman, korkutucu iplik yumakları misali birbirinin üzerine sarar, yanlarında bir ateş başından diğerine götürürlerdi ama bunun iyi yanları da vardı. Yol *kanununaltında*, *kanununüstünde*, *kanununötesinde* rivayetleriyle dolup taşıyordu ve Cadge torunlarının torunlarına bile yetecek kadarını duymuştu: Kökleri istila eden karlar ve iskeleti andıran dallarını kılıf misali sararak boğan buzlar yüzünden yılın yarısını yarı ölü geçiren ceviz ağaçlarından ve kara kayınlardan oluşan geçit vermez duvarlar tarafından kuşatılmış sefil Yol. Aileleri geceleri evlerinde tutmaya yetecek kadar karanlık bir rivayetler tüneli.

Bay Cadge gülümsedi. Buralarda dindar olmak hiç de kolay değildi.

Eğer James Moxie'nin hikâyesi biraz olsun göze batmıyorsa insanların canları cehennemeydi. Eğer Moxie'nin Abberstown'da sergilediği hüner çoğunluğun arasında dikkat çekmiyorsa domuz bokunda boğulabilirlerdi.

Buna Numara diyorlardı ve her ne kadar Cadge sihri şarkılardan öğrenmemiş olsa da bu cennete de cehenneme de taş çıkaracak türden bir hikâyeydi.

Cadge pencerenin başına döndü ve ulağın gözden kaybolduğunu fark etti. Çocuk şimdiye dek kanun kaçağının evine giden yolun üçte birini arkasında bırakmış olmalıydı. Cadge bir kez daha Moxie'nin içeri girip eski, çatlak masanın önünde dikildiği günü anımsadı. Adam güçlü elini yıllanmış ahşap masanın üzerinden uzatarak kendini herhangi bir insanın yapacağı şekilde tanıtmıştı. Bununla da yetinmemiş, kendisine gönderilebilecek tüm mesajlar için önceden teşekkür edip nerede yaşadığını söylemişti. O günden beri, Yol'da hüküm süren en meşhur kanun kaçaklarından biri artık orada yaşıyordu. *Yaşıyordu* çünkü gölgelerle deliliğin kol gezdiği o geçit vermez karanlığın içinde *ölmemişti.*

O ânın inkâr edilemez heyecanını anımsayan Cadge tekrar güldü. Fakat az önce yola çıkan coşkulu ulağı, Moxie'yle tanışma şansını kaçırmamak için haftalardır ön verandada oturan çocuğu düşününce iyiden iyiye kahkahalara boğuldu.

Ulak için ise bu ezici bir duyguydu. Yol'da vuku bulan dehşet verici olaylar yüzünden hayatının gidişatı konusunda yeniden kafa patlatmak zorunda kalana dek kendi başına yolculuk eden genç bir adamdı. Moxie'nin de aynı şeyi yapıp yapmadığını merak ederek birçok gecesini kara kayınlarla akçaağaçların altında geçirmişti. Kimi zaman yeşil bir su birikintisinin yosunlu kıyısında uyur, en yakındaki kasabadan gelen kutlama sesleri ona ninni olurdu: Sanki Yol, mesajların ve ruh hallerinin dans eden topuk sesleriyle iletildiği bir tünelmiş... bir telmiş... bir boruymuş gibi Yol'un ağaçtan duvarları arasında genizden gelen bir ses misali yankılanan cümbüş sesleri. Fakat bazı çocuklar anneleriyle babalarının ateşin başında anlattığı korkunç hikâyeler yüzünden çığlık çığlığa evlerine koşarken ulak o karanlık ağırlığı sırtlanamayarak Yol'dan uzaklaşmıştı.

Gerçi ulak şu an ne de şahane hissediyordu! Yol belasından kurtulup Mackatoon'a yerleşmişti ve şu anda *James Moxie*'nin evine doğru at sürüyordu. Seneler önce onunla tanışmak uğruna memnuniyetle varını yoğunu feda edeceği adamın evine doğru.

Ah, telgrafta ne yazdığını o kadar çok merak ediyordu ki!

Atın ağır toynakları toprağı dövüyor ve ulağın nabzı da onunla aynı anda atıyordu. Evet, heyecandan aklını kaçırmak üzereydi. Abberstown'daki Numara'ya dair anlatılanlara dayanarak hayalini kurduğu sahneler yorgun zihninde tekrar tekrar canlandı. Çukurun bir kenarında Moxie duruyordu. Diğer kenarında da Daniel Prouds. Tepedeki güneş kör ediciydi. Silahlarına davranmaları için biri bağırmış ve Prouds'un göğsü kıpkırmızı kesilmişti. Hem de daha Moxie...

"...silahını bile çekmeden."

Ulak mutlulukla sabah göğüne doğru uludu.

Her şey kesinlikle biraz daha abartılıydı: Yaz göğündeki bulutları delen güneş ışığı huzmeleri korku verecek kadar berrak ve parlaktı; atın toynakları yere vurdukça patikanın tozu toprağı can buluyordu; ağaçlar kanun kaçağının evine çıkan patikaya başkanlara, hatta krallara layık bir hava veriyordu. Temiz sabah havası körpe ciğerlerine doldu –James Moxie'nin evinin çatısını aşıp duvarlarını ve pencerelerini yalayarak esen, (çocuğun duyduğu kadarıyla) domateslerin ve soğanların ekili olduğu bahçeden yılan misali kıvrılarak geçen, (yine çocuğun duyduğu kadarıyla) arazinin girişindeki ahşap kapının kıymıklarını yerinden söken ve dar toprak patika boyunca eserek at üstündeki ulağa ulaşan hava.

Bu gerçekten heyecan verici bir andı. James Moxie'nin soluduğu havayı soluyor, onunla aynı günü yaşıyordu.

"Ona nasıl yaptığını soracağım," dedi ulak ellerinden birini yeleğinin cebindeki katlanmış telgrafa götürerek. "Sormamak ancak domuzların yapacağı türden bir hata olur."

Ağaçlar aralanıp ahşap kapı görüş alanına girince (doğruymuş!) ulak nefesini tuttu. Derken kapının ardındaki bahçe göründü (bu da doğruymuş!) ve nihayet...

"Cehennemdeki cennet aşkına," dedi ulak. "Bu onun evi."

Biraz hüsrana kapılarak, bu evin büyüdüğü evden daha sihirli olmadığını düşündü.

Ama yine de *biraz* sihirli olabilirdi.

James Moxie kendinden domuz gibi emin bir tavırla ahşap kirişe yaslanıyor, bir bezle ellerini kurulayarak kendisine yaklaşmakta olan genç biniciye bakıyordu.

Ulağın vücudu buz kesti.

Geleceğimi mi bildi? Bu mümkün mü?

Ulak yutkundu.

Sihir, diye düşündü.

Kapıya ulaşana dek korku ve gerilim bütün vücudunu istila etti. İşler hiç hayalinde canlandırdığı gibi gitmiyordu. Hep atını bir direğe bağlayacağını ve bahçesinde var olması mümkün olmayan isimsiz yaratıkların gezindiği, pus içinde, altın tokmaklarla süslenmiş, krallara layık bir evin masalsı basamaklarını tırmanacağını hayal etmişti.

Fakat bunun Mackatoon'un değerli oduncusu Bayan Henderson'a mesaj götürmekten farkı yoktu.

Kanun kaçağı hâlâ yaslandığı direk kadar hareketsizdi. Ne ulağa gülümsemiş ne selam vermiş ne de herhangi bir ifade takınmıştı. Bütün düğmeleri iliklenmiş kırmızı gömleğini gören ulak, kanun kaçağının tepeden tırnağa kanla kaplı olduğunu, uzun yıllardır üzerinde taşıdığı o kanı nereye gitse beraberinde götürdüğünü düşünmeden edemedi. Krem rengi şapkasıysa gözlerini gizliyordu.

"Merhaba!" diye seslendi ulak ürkekçe. Ellerinden birini kaldırıp salladı. Moxie ellerini kurulamaya devam etti ama çocuğa cevap vermedi.

Ulak ahşap kapıya vardığında Moxie'nin bir tepki vermesini, en azından tek bir kelime etmesini bekleyerek atını durdurdu. Ama umduğunu bulamadı.

Sessizce elini yeleğinin cebine soktu ve katlanmış telgrafı çıkardı. Sabahın erken saatlerine özgü yaz güneşinin altında telgrafı havaya kaldırdı.

"James Moxie için bir telgrafım var. O siz misiniz, efendim? Yani, *elbette* sizsiniz. Olabildiğince hızlı geldim."

"O şeyin üstünde dediğini yapmış olamazsın."

Bunlar kanun kaçağının ona söylediği ilk sözcüklerdi ve ulak ilkin ne anlama geldiklerini anlamadı. Ama sonra bakışlarını aşağı indirerek atın sırtına baktı ve gülümsedi.

"Ah, evet, kısrağım pek iyi durumda değil."

Moxie ağır adımlarla kirişten uzaklaştı.

Ulak yavaşça attan inip dizgini en uzaktaki çitin direğine bağladı. Ahşap kapının küçük mandalını kaldırdı ve içeri girdi. Sade ve alelade olsa da bu adamın mülküne ayak basmak güçlü bir duyguydu. Sağ tarafındaki bahçe bir anda canlandı. Yaşlı adamın şapkasının siperliği yüzünü güneşten koruyordu.

Ulak o gözleri görmek istiyordu. James Moxie'nin kırkına yaklaştığını biliyordu. Bu kendi yaşının iki katından fazlaydı. Bir insanın gözlerine hapsolmuş kırk yıllık bir ateş neye benzerdi?

"Bay Cadge epey acil olduğunu söyledi."

Ulak yaklaşırken gölgelerin açısı değişti ve Moxie'nin yüzü göründü.

Cehennemdeki cennet aşkına, diye düşündü ulak. *Normal insanlardan hiç de farklı görünmüyor.*

Güçlü bir burun. Güçlü bir çene. Koyu renkli kaşlar ve onların altında... sıradan gözler.

Moxie elini uzattı.

Ulak katlanmış kâğıdı adama verdi. Sonra, "Nasıl yaptınız? Abberstown'daki Numara'yı nasıl yaptınız?" diye sordu.

Moxie telgrafı aldı. Kâğıdın katlarını açtı.

Ulak gergin gergin güldü.

"Sorduğum için özür dilerim," dedi ulak. "Sadece... siz de biliyorsunuzdur... en iyisi sizin hikâyeniz... Yol'un şimdiye dek gördüğü en iyi hikâye."

Kanun kaçağı mesaja baktı. Şimdi, bilhassa bu açıdan tam da anlatıldığı gibi bir efsaneye benziyordu. Okurken gözleri ısı yayıyor gibiydi. Dudakları çehresini enlemesine bölen bir cetvel şeklini almıştı. Ulak gördüklerinden kesinlikle tatmin olmuştu. Bir

de Moxie'nin arkasında, evin içindeki küçük masanın üzerinde duran sararmış kavanozun içinde bir mavi baykuş sineği gördü.

Okumayı bitiren Moxie telgrafı verandanın tırabzanının üzerine bıraktı ve boş gözlerle bahçeye, ata, kasabaya baktı.

"Kasabaya dönerken telgrafa vereceğiniz cevabı da götürmemi ister misiniz?"

Moxie yanıt vermedi. Hafif bir esinti katlanmış kâğıdı yerinden oynattı.

"Operatör acil olduğunu söyledi. O yüzden kasabaya dönerken..."

Moxie gözlerini çocuğun suratına dikti ve çocuk orada korkunç bir şey gördü: Belki de efsanenin kalkışmak üzere olduğu yaklaşan saldırı ânını.

"Eşyalarımı toplamalıyım," dedi Moxie aniden. Ama ulakla konuşmuyordu. Kimseyle konuştuğu yoktu.

"Tabii, tabii. Yardım etmemi ister misiniz?"

Moxie dalgın dalgın arkasını dönüp içeri girdi. Çizmeleri önce verandanın zemininde, sonra da içerideki ahşap döşemelerin üzerinde takırdadı.

Katlanmış kâğıt bir kez daha esen rüzgârla sallandı. Ulak kâğıdı kaptı ve zaman kaybetmeden okumaya koyuldu:

Bay James Moxie
Carol Evers öldü STOP Rahatsızlığı onu ele geçirdi STOP Ölüsü de dirisi kadar güzel STOP Cenazesi iki gün içinde STOP Harrows STOP Onu tanıdığınızı sanıyorum STOP
Bayan Farrah Darrow

Ulak soyadını okumaya güçlükle zaman bulmuştu ki gözüne kırmızı bir gömlek çalındı. İşte, Moxie orada, hemen karşısındaydı, tepesinde dikiliyordu.

"Özür dilerim, Bay Moxie, ben yalnızca..."

Moxie katlanmış yeni bir kâğıt uzattı. "Bunu aynı adrese gönder."

Ulağın gözleri önce kâğıda, sonra kanun kaçağına, ardından tekrar kâğıt parçasına kaydı ve en nihayetinde Moxie'nin telgrafa yanıt vermekte olduğunu anladı.

"Onu okudun," dedi kanun kaçağı.

Ulağın korkudan odü patlayacak gibiydi. "Hayır... hayır... ben... o... rüzgârdan..."

"İki gün diyor. Bugünden itibaren iki gün içinde mi, yoksa dünden itibaren mi?"

"Hayır, efendim. Bugünden itibaren iki gün içinde."

Moxie öne doğru eğildi. Yüzünde çocuğun şimdiye dek gördüğü en ciddi ifadelerden biri vardı. "Emin misin?"

"Evet. Evet, efendim. Eminim. Mesaj geleli yalnızca birkaç..."

Moxie içeri girdi.

Ulak adamın yeşil bir heybeyle evden çıkışını izledi.

"Bunu zamanında götüreceğim, James Moxie! Siz yola mı çıkıyorsunuz?"

Moxie yanıt vermedi.

Rahatsızlığı onu ele geçirdi.

"Belki de aynı tarafa gidiyoruzdur?"

Moxie bir kez daha evin içinde gözden kayboldu.

"Umarım canınızı sıkmamışımdır! Cehennemdeki cennet aşkına, öyle yapmak istememiştim!"

Fakat ulak ne kadar konuşursa konuşsun James Moxie çocuğun kaygılı sözlerini duymuyordu. Aklı bambaşka bir yerdeydi; yirmi yıl öncesinde, anılardan azade oldukları günlerdeydi ve bu, o anları birer anıya dönüştürmelerinden önceydi. Ne kadar acı verici olsa da Moxie o günlere geri gitti; bembeyaz bir kış günü Carol'la yürüyorlardı, Carol açık kahverengi saçlarını kulaklarının arkasına sıkıştırmıştı, gülümsediğinde dişleri görünüyordu ve aynı gülümseme, parlak zekâsını gözler önüne seriyordu ama o günlerde zihni, doktorların kötüye gittiğini söyledikleri rahatsızlığından ötürü kaygıyla doluydu.

Moxie çabucak dışarı çıktı. Bahçeyi boylu boyunca arşınladı, kuyunun yanından geçti ve ahırlara ulaştı. İçeride yemle dolu bir çuval asılıydı. Moxie çuvalı dışarı çıkardı, yemliğin başına

götürdü ve içindekilerin yem teknesini ağzına kadar doldurusunu izledi.

Bu yanına almayacağı atlar içindi.

İki gün, diye düşündü Moxie. Ve o esnada, iki gün yeterince uzun bir zamanmış gibi geldi.

Bir kez daha bahçeyi boylu boyunca arşınlayarak kuyunun başında durdu ve doldurduğu kovayı ahırlara taşıdı. Ezbere hareket ediyordu; bunlar zihnin hâkimiyetinde olmayan bir beden tarafından yapılan rutin işlerdi. Ağılın kapısını açtı ve en iyi kısrağını ağızlığından yakaladı.

Yaşlı bir kısraktı ama Moxie'nin şu anda en çok ihtiyaç duyduğu şeye sahipti.

Dayanıklılığa.

Moxie kısrakla birlikte evin etrafından dolandı, hayvanı ön verandaya bağladı ve ön kapıdan içeri girdi.

Mavi baykuş sineği gitmişti. Moxie bunu fark ettiğinde olay çıkarmadı çünkü onu çalanın ulak olduğu ortadaydı. Mavi baykuş sineği, o yağlı ve parlak mavi kanatlarıyla evdeki yegâne renkti. Yadigâr peşindeki şapşal bir ulağın gözüne çarpacak ilk şeydi.

Hırsız.

Moxie tekrar yatak odasına girdi ve elinde birkaç battaniye ve bir de toynak kasaturasıyla geri döndü. Elindekileri dışarı taşıdı, yeşil heybeyi de aldı ve hepsini kısrağın yanına götürdü.

Doğuya bakan direğe asılı vaziyette duran eyer aşınmış ama hazır görünüyordu.

Hırsız domuz boku.

Örtüyü katladı ve onu sıkıca eyere tutturduktan sonra eyeri de kısrağa bağladı.

Son bir kez içeri girdi.

Açgözlü domuz boku irisi.

Moxie mutfaktan biraz ekmek aldı ve kesesini sürahideki suyla doldurdu. Küçük evinde son bir kez etrafına bakındıktan sonra oradan ayrıldı.

Carol Evers öldü STOP Rahatsızlığı onu ele geçirdi STOP Ölüsü de dirisi kadar güzel STOP Cenazesi iki gün içinde STOP

Moxie verandadan geçti ve kısrağına bindi. Ulağın kuzeye gitmemesi ne yazık olmuştu; zira bindiği at düşünülünce Moxie onunla arasındaki mesafeyi çabucak kapatabilirdi.

Ama Moxie'nin kaybedecek vakti yoktu.

İki gün

Kendi bahçesini arkasında bırakıp atını Yol'a doğru dehleyen Moxie iki günün baskısını omuzlarında hissetti ve zamanın da, tıpkı hava gibi, tükenmenin bir yolunu hep bulduğunu düşündü.

ANMA TÖRENİ

Eleanor sade elbisesinin içinde iki, üç ya da dort kişilik grupların arasından geçiyor, şeftalili turtayla biskuvili pastayı bir elinde dengede tutmaya çalışırken bardakları limonata ve kahveyle dolduruyordu. Biri ona seslendiğinde hoşbeş etse de ekseriyetle konuşulanlara katılmakla yetiniyordu... *evet evet... korkunç bir şey... daha çok gençti...*

Dwight içi doldurulup sus niyetine masanın üzerine koyulmuş bir sülün misali taburede oturuyor ve yas tutmak için gelenleri karşılıyordu. Alnından geriye doğru taranmış gür saçları her daim kayıtsız görünen çehresine yerleşen sıkıntılı ifadeyi gözler önüne seriyordu. Hiçbir zaman sinekkaydı tıraş olmadığından kirli sakalının üzerinde, kırlaşmakta olan gur bir bıyığı vardı. Köseleyi andıran derisi yüzunün erkeksi hatlarını kaplayacak şekilde gerdirilmiş gibi duruyordu. Siyah yeleği ve paslanmaya yüz tutmuş saat zinciri, hafifçe çıkıntı yapan göbegini gizliyordu. Salonun loşluğu ve takım elbisesinin siyahlığı nedeniyle gözleri iyiden iyiye dipsiz birer kuyuyu andırır olmuştu fakat insanlar bunu karısının ölümüne yoruyordu.

"Eleanor," dedi yanından geçen kadına seslenerek. "Herhangi bir şeye ihtiyacın olursa bana haber ver."

Eleanor başıyla onayladı. İşitme mesafesinde konuklar vardı. Bu yüzden Dwight iyi görünmeliydi.

"Elbette, Bay Evers. Ama bugun bizlerin ihtiyaçlarını lütfen kafanıza takmayın. Yalnızca kendi ihtiyaçlarınızla ilgilenin."

Dwight kadının boştaki elini avuçlarının arasına aldı. Yanı başında, o akşamüstü yas tutmaya gelenleri karşılamaya yardım etmesi için tutulan Arthur adında bir adam vardı. Daha önce pek çok kez Evers ailesinin evinde çalışan Arthur simaların birçoğunu tanıyordu. Konukların sayısı onu şaşırtmamıştı; Carol, Harrows'ta oldukça sevilen bir kadındı.

Evers ailesinin evi elli santim kalınlığındaki taş duvarları ve Carol'ın bahçesiyle uyum içindeki kuf yeşili boyasıyla oldukça büyük bir evdi. İnsanlar, uzun süredir kullanılmadığından kararmış şöminenin üzerindeki rafta duran saatin tik taklarının duyulduğu salonda toplanmışlardı. Mor perdeler sıkıca yanlara bağlanmıştı, yüksek pencerelerden içeri güneş ışığı süzülüyordu. Konuklardan bazıları daha önce de burada bulunmuştu, bazılarının ilk gelişiydi ve Dwight aralarındaki farkı anlayabiliyordu: İlk defa gelenler perdelere dokunuyor, duvarlardaki fotoğrafları inceliyor ya da başlarını arkaya yatırarak tavana bakıyorlardı. Ölümün nasırlaşmış şemsiyesinin altında bile ev, insanları kendine hayran bırakmayı başarıyordu.

Herkes sanki zamanla ve zamanlamayla ilgisi varmışçasına raftaki saatin yanında duran ve Hattie'nin, yani Carol'ın annesinin küllerini muhafaza eden küpü incelemek için duraksıyordu.

Ve yaşam tarzı yüzünden, Carol'ın oradaki gölgesi ölümde bile hissediliyordu. Ne de olsa ev onundu. Parasını o ödemişti. Dekorasyonunu o yapmıştı. Yirmi yıl boyunca bedenen orada var olmuştu... ama artık yoktu.

Dwight o gölgenin gittikçe silikleşeceğine güveniyordu.

Olduğu yerde dönünce yanında tanımadığı bir adam ve kadının dikilmekte olduğunu fark etti.

"Başınız sağ olsun, Bay Evers," dedi adam şapkasını siperliğinden tutup göğsüne bastırarak. "Çok erken oldu."

Dwight başıyla onayladı. "Haklısınız, beyefendi. Her ölüm erken ölümdür. Hatta onu hak edecek kadar yaşlı olanlar için bile."

Kadın Dwight'ın elini tutup sıktı. "Eğer bir hanımın gelip...

burada işleri yoluna koymasını isterseniz... bizi arayabilirsiniz, Bay Evers."

"Barbara!" dedi adam kıpkırmızı kesilerek.

Dwight gülümsedi. "Kızarmanıza gerek yok, beyefendi. Kaç kadının yardım teklif ettiğini duysanız şaşarsınız. Sanırım halim gün gibi ortada. Etrafınıza bakın." Eliyle odayı işaret etti. "Tüm bunlar onun eseri. Şamdandan ve halıdan tutun, evin atmosferine kadar her şey."

Barbara kaşlarını çattı.

"Şey," dedi Dwight. "Bugünkü atmosferden bahsetmiyorum. Kastettiğim, evimizde hüküm süren havaydı. Carol çevresine... ışık saçardı. Öyle ki fener kullanmasak da olurdu. Teklifiniz için teşekkür ederim. Zamanı gelince sözünüzü tutmanızı isteyebilirim."

Arthur yüzünde anlayışlı bir ifadeyle başını yana eğerek, dulun daha fazla konuşamayacağını ve başsağlığı dileklerinin kısa kesilmesi gerektiğini ima etti. Çift yanlarından uzaklaştı.

Yiyecekler ve içecekler hızla tükeniyordu. İnsanlar genel anlamda ilişkiler ve ölüm hakkında uzun uzadıya konuşuyor ve sık sık Carol'ın adı sık sık o sözcük kördüğümünü aşıp Dwight'ın kulağına çalınıyordu. Sanki bugün Carol'ın adını fısıldamak yasak gibiydi. Dwight onun adını pek çok kez duymuştu. Hem de dayanamayacağı kadar çok. Gerçi odadaki tüm ilgiyi üzerine çekmek Carol için olağandışı bir durum sayılmazdı. Dwight yavaşça başını aşağı yukarı salladı. Ona kalırsa Carol'ın adı, keskinliği ve yalnızlığıyla her daim diğer sözcükleri ve sesleri bastırmıştı.

"Bay Evers."

Başka bir adam şapkasını tutarak yanında dikiliyordu.

"Size en içten taziyelerimi sunmak isterim. Söyleyeceğim hiçbir şeyin acınızı dindirmeyeceğini bilmeme rağmen onun şu anda daha iyi bir yerde olduğunu söyleme zorunluluğu duyuyorum."

Dwight biraz tereddütten sonra, "Aslına bakarsanız, beyefendi, Carol da ben de asla dindar diyeceğiniz tiplerden olmadık. Kaldı ki ima ettiğiniz cennetin varlığına dair hiçbir kanıt göremiyorum ve önceki akşam yaşadıklarım düşüncelerimi destekliyor," dedi.

Kasvetli gözlerle ve birbirine bastırdığı dudaklarıyla adama yüz çevirdi.

"Beni affedin, beyefendi, böyle bir günde sizi incitmek istemezdim," dedi adam. "Yalnızca aramızdaki... dindarların... düşüncelerini paylaşmak istedim. O şu anda daha iyi ellerde. Ve o ellerin günün birinde size de dokunacağından ve söylediğimin doğruluğunu kanıtlayacağından kuşkum yok."

Dwight başıyla onayladı ama yüzündeki ifade değişmedi. Tüm tedirginliğine rağmen yastaki koca numarası yaparken biraz olsun eğlenmediğini söyleyemezdi.

"Özre gerek yok, beyefendi. Ben de sizi incitmek istememiştim. Belki de yapabileceğimiz en doğru şey, Tanrı olsa da olmasa da hanımefendiyi çok genç yaşta yitirdiğimizi ve ölümün başımıza gelecek en berbat şey olduğunu kabul etmektir."

Yabancı, gözlerini kapatıp anlayışlı bir şekilde gülümseyince Arthur ona diğer konukların yanına dek eşlik etti. Dwight sıradaki konuğun Patricia Johns olduğunu gördü.

"Patricia..."

Kadın, Dwight'ın uzattığı eli avuçlarının arasına aldı. "Çok üzgünüm, Dwight."

Dwight kederle gülümsedi. "İnanır mısın," dedi, "daha bu sabah biri bana hiçbir erkeğin karısından daha uzun yaşamaması gerektiğini söyledi? Önce erkeklerin gitmesi gerektiğini..."

Patricia'nın gözleri hafifçe açıldı. "Böyle bir günde söylenmesi ne tuhaf!"

"Evet, evet ama belki de doğrudur. Dünyaya yeni bir can getirmek sizin cinsinize bahşedilmiş... belki de bunun kefareti olarak ölüme göğüs germeye mahkûm edilmişsinizdir."

Patricia dilini şaklattı. "Bunlar karanlık düşünceler, Dwight Evers. Ama neden böyle düşündüğünü anlayabiliyorum."

Kadın eğilip adamın yanağına bir öpücük kondurdu ve eline son kez dokunduktan sonra kalabalığın arasında gözden kayboldu. Kadının arkasında, başka bir adam bekliyordu.

"Beyefendi, Bay Evers, benim adım Geoffrey Hughes. Şimdiye dek karşılaşmamıştık. Bu koşullar altında tanıştığımız için de çok

üzgünüm. Öte yandan iş konusunda sizin büyük bir hayranınız olduğumu söylememe izin verin. Gerçi sizin gibi önemli birinin böyle bir zamanda hayata daha çok bağlanacağını sanırdım."

Dwight kaşlarını çattı. Görünüşe göre adam Dwight'ın kendine ait bir işi olmadığının farkında değildi.

Aniden Dwight'ın bakışları küpe kaydı. Hattie'ye. Carol'ın annesinin parası.

"Bay Hughes, ben de karımın gözlerimin önünde hayatını kaybetmesinin üzerinden böylesine kısa zaman geçmişken sizinle tanışmak istemezdim. Az önceki yorumunuza gelince... kalbin işleyişini bilmiyor olmalısınız; ömür boyu itibarlı bir duruş sergilemeye çalışmak artık bana anlamsız geliyor. Tüm iyilikler de çocukça."

"Ah, ondan şüphem yok, Bay Evers. Ama belki de en karanlık ânınızda elinizde kalanları görmenize yardımcı olacak mumu yakabilirsiniz. Birçok erkek sizin elde ettiğiniz başarıların yanından bile geçemiyor."

Mumdan bahsedilince Dwight önceki gece Manders Cenaze Evi'nden ayrılırken zihninde beliren o dırdırcı alevi anımsadı. Bir şeyleri, önemli bir şeyleri unuttuğuna dair o istenmeyen düşünceyi.

"Bay Hughes, biz şu anda burada konuşurken ben o karanlığı yaşıyorum ve bahsettiğiniz mumu göremiyorum. İma ettiğiniz gölgeler, çocukların oynadığı ve insanların keyifle birbirlerine selam vererek yürüdüğü o güneşli kaldırımla arama geçit vermez bir duvar ördü. Dün akşam güneş battı ve onunla birlikte saatin çanı çaldı... evde gökgürültüsünü andıran bir ses yankılandı... camlar şıngırdadı... mobilyalar sarsıldı... ve o anda karanlığın çöktüğüne dair hiçbir şüphem kalmadı. Onun şu anda yatmakta olduğu yatak odasının ayrıntıları bulanıklaşıp gölgelere karıştı... paylaştığımız şeyler... kırlentin püsküllleri... perdenin kumaşı... ve daha can alıcı şeyler... pek görünmeyen şeyler... terliklerinin koridordaki sesi... saçlarındaki düğümleri açan tarağın teskin edici sesi... istim borusundan yükselen bulutlar misali yarattığı atmosfer... hepsi sarsıldı ve bana en karanlık ânın gelip çattığını

söyleyen saatin gölgeleri içinde gözden kayboldu. Niyetinizin iyi olduğunu biliyorum, Bay Hughes, ama o anda mum yoktu. Yoktu. Doğası gereğince karanlığın içinde ışık yoktur."

Arthur başını aşağı yukarı sallayarak nazikçe Bay Hughes'dan diğer konukların arasına katılmasını rica etti.

Dwight sıradakinin, elinde katlanmış bir kâğıt parçası tutan bir delikanlı olduğunu gördü.

Çocuğun ulak olduğunu anlar anlamaz da, "Ne var?" diye sordu.

"Evinizde çalışan kıza bir telgraf getirdim, Bay Evers. Buraya ta Mackatoon'dan geldim."

Yine aynı alevler. Dwight'ın zihnindeki alevlerin ışığı rüzgâra kapılmışçasına salındı.

"O halde alayım."

Delikanlı öne çıktı ve kâğıdı Dwight'a uzattı. Dwight kâğıdın katlarını açtı ve telgrafı yüzüne yaklaştırarak burun köprüsünün üzerinden okumaya koyuldu:

Bayan Farrah Darrow
Gömmeyin STOP Ölmedi STOP Yoldayım STOP
James Moxie

Konuklardan çoğu, mesajı okuduktan sonra Dwight'ın çektiği acıya dayanamayarak bir duygudan diğerine savrulduğunu düşündü. Sırada bekleyen William Mooth daha sonra karısına aynen böyle anlatacaktı.

Ah, Martha, çok korkunçtu. Sanki her şey ağır çekimde olup bitti. Zavallı adam iki büklüm oldu, ayağa kalkmaya yeltendi, tekrar oturdu, telgrafı bir kez daha okudu, odada etrafına bakındı, bir elini yumruk yaptı, yavaşça ayağa kalkacak oldu ama sonra yine oturdu. Hâlihazırda göğüs germeye mahkûm olduğu acı yetmezmiş gibi başka kötü haberler de aldığını görünce adamcağızın haline çok üzüldüm.

Dwight ellerini kavuşturmuş vaziyette hiç kımıldamadan yarım dakika kadar oturdu.

"Sanırım biraz yalnız kalmaya ihtiyacım var, Arthur," dedi nihayet.

"Elbette, efendim."

Dwight uzun boylu adamın elini tutarak tabureden kalktı. Hafifçe Arthur'un omzuna vurduktan sonra ulaktan biraz beklemesini istemesinin sakıncası olup olmadığını sordu. Dwight orada toplanan insanların arasından geçerken karısının adı keskin ve parlak patlamalar halinde sohbetlerden taşıyordu. Kadınlar geçişini izlediler. Daha sonra, onunla en son karşılaşmalarından beri nasıl da on yıl yaşlanmış gibi göründüğünü konuşacaklardı. Bazıları eşarplarıyla gözlerindeki yaşları sildi. Yolunda duran bir adam kenara çekildi ve Dwight dalgın dalgın başını aşağı yukarı salladıktan sonra karşısındakinin Şerif Opal olduğunu fark etti.

"Şerif," dedi elini uzatırken. "Sizi burada görmek ne kadar güzel."

"Carol, Harrows'un en zarif hanımlarından biriydi, Bay Evers."

"En zarifiydi, Şerif."

"Evet, en zarifiydi."

Opal yutkunup, "Son günlerde ölüm etrafta kol geziyor. Bilhassa İllet yüzünden. Eğer sormamın sakıncası yoksa..."

"Hayır, Şerif Opal. Kalbi zayıftı."

Opal gözlerini Dwight'ınkilerden ayırmadan başıyla onayladı.

"Neyse, her nereye gidiyorsanız sizi durdurmak istememiştim." Kenara çekildi.

Dwight önce şerifin, ardından diğerlerinin yanından geçti.

"Zavallı adam keçileri kaçırmış," diye fısıldadı bir kadın.

"İliklerine kadar sarsılmış," dedi başka biri.

Dwight salondan çıkıp koridora girdi. Çizmeleri ahşap döşemelerin üzerinde yumuşak bir ritimle takırdıyordu. Bu sesi telgraf yazılırken çıkan sese benzetti. Mutfağın kapısını açıp içeri süzüldüğü sırada siyah takım elbisesi dirseklerini sardı. Tezgâhın üstünde Eleanor'un ayırdığı bisküvileri, ekmekleri, viskiyi ve limonatayı görünce durdu ve kendine bir içki doldurdu. Salondaki kadınların fark ettiği aynı tuhaf ama vakur tavırla âdeta rüyada gezer gibi mutfağı boylu boyunca geçti ve eski kiler kapısının

önünde durdu. Omzunun üzerinden arkasına bakmaya lüzum görmeden kapının kolunu döndürdü ve attığı her adımda ciyaklayan köpekler gibi gıcırdayan yıpranmış ahşap basamaklarda önünü görmesine yardımcı olması için içerideki duvardan yanan bir mum aldı. Bu sabah gördüğü tüm yüzleri düşündü... bazıları tanıdık... bazıları yabancı olan yüzleri. Konuşmalardan bir kısmı kafasında dönmeye başlayınca Jonas Tom'un müşterek bir şirket kurmak konusundaki acınası girişimini anımsadı. Doktor Walker'ın sadece sekiz ve on yaşlarındaki kızlarını düşündü; evdeki ayin için saçlarını yaptırmışlardı. Salon taziyeden geçilmiyordu; sıcak oda, cenazelerin doğası gereğince kendi narın yapılarını ve sevdiklerinin kırılganlığını anımsayan ve bugün Dwight Evers'ın –ve hatta Carol'ın– suratında gördükleri ifadeyi ne zaman takınmak zorunda kalacaklarını hesap etmeye çalışan konukların ölümle ilgili düşünceleri yüzünden buz kesmişti. Dwight onların üst kattan gelen seslerini duyabiliyordu; örümcek ağlarıyla kaplı destek kalasları yer değiştiren insanların ağırlığıyla gıcırdıyordu. Ağlamaklı sesler döşemeleri aşarken öylesine boğuklaşıyordu ki merhumenin adı bile az önceki gibi öne çıkamıyordu...

Carol...

...artık yoktu...

Carol...

...artık yoktu.

Elinde tuttuğu mumun ışığı bir patika oluşturmuştu fakat bodrumun köşeleri hâlâ gölgeler içindeydi. Aşağısı çok soğuktu ama Dwight kollarını kendine dolamaya lüzum görmedi çünkü ziyaretinin çok kısa sürmesini planlıyordu. Soğuğu da önemsemedi zira içerisi kanından daha soğuk değildi.

Dwight, Carol'ın uzun zaman önce Harrows'un kasırgalara ve fırtınalara olan zaafının altını çizerek inşa ettirdiği sığınağa girdi. Üst kattakiler kadar kalın kesme taş duvarlar, soğuk bir zemin ve kötü hava koşullarından korunmak için aşağı inecek olurlarsa diye ekmeklerini, yiyeceklerini, şaraplarını koyabilecekleri, odanın ortasında duran, masa uzunluğunda taş bir tabla.

Dwight mumu tablanın kenarına bıraktı ve tabladan bir kutu

kibrit aldı. Duvara yaklaştı ve kibritlerden birini taşa sürttüğü gibi arkasındaki oda can buldu. Gümüş şamdanıyla birlikte duvara gömülmüş ikinci bir mumu yaktı ve ardından odanın derinliklerine adım attı. Bir mum daha yaktı. Sonra bir mum daha. Üç duvar ve kapı tamamen aydınlanana dek mumları yakmayı sürdürdü.

Artık taş tablanın üzerinde sırtüstü yatan karısını görebiliyordu. Kadının yumuşak yüz hatları dans eden mum ışığı yüzünden hareketli gibi görünüyordu. Sanki gözleri açık, dudaklarının kenarlarıysa yukarı kıvrılmıştı. Yüz hatları, yaşamın akmaya devam ettiği o canlı hatlar âdeta akışkandı.

Ansızın Dwight'ın aklına en az James Moxie'nin telgrafı kadar endişelendirici başka bir düşünce geldi.

Farrah törende değil. Neden?

Omzunun üzerinden sığınağın karanlık girişine baktı. James Moxie'nin ya da Farrah Darrow'un yumurtayı andıran gözlerle ve ellerinde silahlarla çığlık çığlığa karanlıktan çıkıp şarjörlerini müstakbel dulun üzerine boşaltmaları mümkün görünüyordu. Şerif Opal'ın sessizce odaya girdiğini hayal etti.

Kalbi zayıftı, öyle mi Evers? Ama yine de... nabzı atıyor?

Dwight, Carol'ın yanına geçerken kemeri tablaya sürttü. O anda yüzünde beliren ifade üst katta takındığından çok ama çok farklıydı. Carol'ın üzerine eğilip yeterince inceledikten sonra bir elini takım elbisesinin ceketinin iç cebine götürdü ve cebinden küçük bir ayna çıkardı. Aynayı kadının burnuna tuttu ve ayna bulanana dek aradan ne kadar zaman geçtiğini hesaplamaya çalıştı.

"Nefes al," dedi usulca. "Ama uyanma." Yüzünü kadının kulağına yaklaştırdı. Carol'ın komadayken sesleri duyabildiğini biliyordu. Şu anda onu duyabildiğinden de adı gibi emindi. "Uyandıktan sonra sana kalacak o daracık alanı hayal edebiliyor musun? Ya seni bekleyen güçsüzlüğü? Senin için çok üzgünüm, Carol. Gerçekten üzgünüm."

Canlı canlı gömülme deyimi aklına geldi ve Dwight bir kez daha Opal'ı düşündü.

Farrah, James Moxie'ye yazmıştı. Ya ona da söylediyse ne olacaktı?

Dwight damarlarının ve iliklerinin gökgürültusunu andıran bambaşka bir korku dalgasıyla gumbürdediğini hissetti fakat Moxie'nin yanıtındaki sözcükler en nihayetinde o gümbürtüye baskın geldi.

Ölmedi.

Görünüşe bakılırsa Carol'ın yıllar önceki sevgilisi, yani Yol'un meczup kanun kaçağı Carol'ın esasında *ölü olmadığını* Farrah'ya söyleme zorunluluğu hissetmişti. Bu da Farrah'nın, Carol'ın öldüğünü söylediği anlamına geliyordu. En azından Dwight'ın umduğu buydu.

Dwight nasıl olmuştu da James Moxie'yi atlamıştı? Carol ondan en son ne zaman bahsetmişti?

Kadının hareketsiz çehresine bakarken o anı tüm berraklığıyla hatırladı. Carol'ın kendisine rahatsızlığından bahsetmesinden hemen sonraydı.

Şimdi sen de benden kaçacaksın, tıpkı James Moxie'nin yaptığı gibi.

Moxie, Carol'ın rahatsızlığını sır gibi saklamasının asıl nedeniydi. Onun tarafından terk edilmek Carol'ı korkutmuştu. Moxie gençlik aşkını, ilk aşkını kaybetmek uğruna da olsa Yol'u sık sık ölen bir kadına göstermesi gereken ilgi ve özene tercih etmişti.

Carol, Farrah'ya Moxie'den bahsetmişti. Ama neden?

Dwight karısının burun deliklerini iki parmağıyla sıkarak kapatmayı düşündü.

Bu çok kolay ve çok çabuk olurdu. Üstelik Carol'ın uyanacağından ya da Moxie'nin Harrows'a gelip gelmeyeceğinden veya gelirse yapacaklarından endişe etmesine de gerek kalmazdı.

Gerçekten geliyor muydu? Şu anda yolda mıydı?

Dwight parmaklarını Carol'ın burnuna yaklaştırdı.

"Hayır," dedi kendi kendine. "Moxie sorular soracak... tabutun içinde tırnak izleri olup olmadığını görmek isteyecek. Toprağı kazıp onu çıkaracaklar... burnuna bakacaklar. *Ölmedi*, demiş. Ben de, *öyle olup olmadığını asla öğrenemeyeceksin*, diyorum."

Ölmedi

Moxie'nin telgrafındaki birkaç sözcük iliklerini dondurmaya yetmişti.

Carol'ı biraz daha izledikten sonra tekrar duvara yöneldi ve mumları en son yaktığından başlayarak sırayla söndürdü. Her nefesinde oda kararıyor; her nefesinde kıpırtısız yatmakta olan Carol'ın üzerine taze gölgeler düşüyordu. İşi bitince, görünmez sıçanlara ritim tutan ayak sesleriyle odayı son bir kez ağır ağır turladı ve tablanın kenarına bıraktığı mumu aldıktan sonra sessizce sığınaktan çıktı.

Tekrar üst kata çıkacak ve misafirleri kolayca idare eden Arthur'un yanındaki sandalyeye oturacaktı. Ama oraya dönmeden önce mutfakta duracak ve çekmeceden temiz bir kâğıt çıkardıktan sonra kâğıda şu kelimeleri yazacaktı:

Lafayette...
Bana lazımsın.

Mutfaktan çıktıktan sonra bu kâğıdı hâlen beklemekte olan ulağa verecek ve mesajın en kısa zamanda, ilk iş olarak ve hatta derhal yerine iletilmesi için delikanlının eline birkaç bozukluk tutuşturacaktı. Bunun ardından, mesajın yerine ulaştığına dair bir kanıtla geri dönmesini isteyecekti.

Yoldayım, demişti Moxie. Küstahça.

Ama Lafayette'in bildiği başka insanlar, başka kanun kaçakları, başka yollar da vardı.

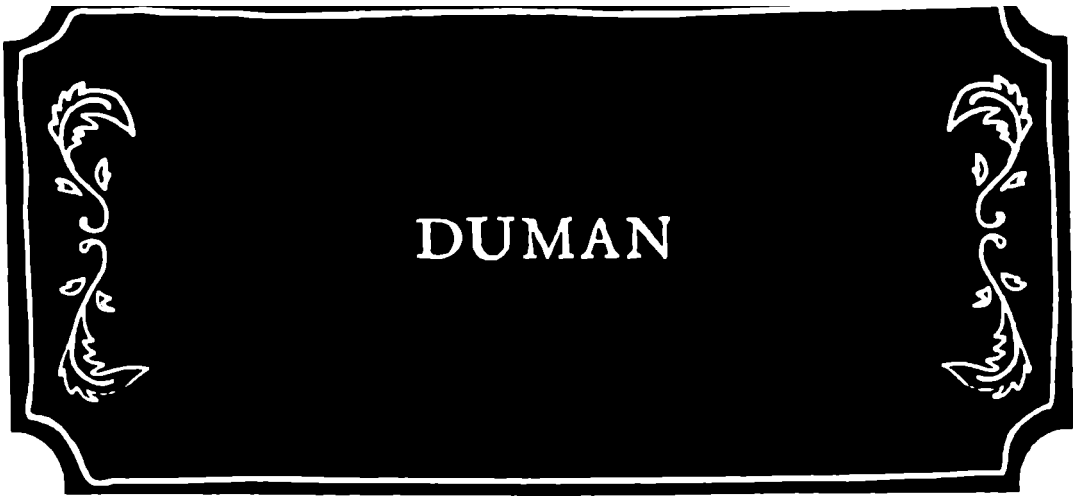

DUMAN

Duman topallayarak, Yol'u tıkayan devrilmiş at arabasının yanına gelip arabanın üzerine işedi. Epey güneyde, Mackatoon ile Baker arasında bir yerlerdeydi ve ona rengârenk heyecanlar sunan rengârenk kasabalardan hâlen kilometrelerce uzaktaydı ama Duman, kadın ve viski ya da kumar peşindeki kiralık katillerden değildi. Ona göre asıl macera bel vererek kemer şeklini almış ağaçların gölgelerinin düştüğü ve çoğu zaman dalların alçaklığından ötürü bazı binicilerin, hatta beyefendilerin bile şapkalarını çıkarmak zorunda kaldığı kilometreler uzunluğundaki toprağın, yani Yol'un ta kendisiydi. Duman şapka takmazdı. Hiç takmamıştı. Yol boyunca korkuttuğu çocukların küçük parmaklarına benzeyen seyrelmiş sarı saçları kafasına yeterdi. Suratından akan terleri silmeyi reddetti. Varsın sıcak olsundu. Varsın yansındı. Arızalı bir at arabasıyla karşılaşmak eğlenceliydi. Kötü bir kaza özlem duyduğu heyecanın bir türü sayılırdı.

Çişini yaptıktan sonra pantolonunun önünü kapattı ve ilmekleri bulmak için ceplerini yokladı. Herhangi bir dükkândan satın alınabilecek bu alelade sicimler pantolonunun iki paçası boyunca uzanıyor ve tozla kaplı çizmelerine ulaşıyordu. Topuklarındaki küçük kapaklara, Duman'ın ilmekleri şöyle bir çekerek kolaylıkla açabildiği bölmelere bağlıydılar.

Bir pat sesi duyuldu. Sonra da kalaydan yapılma küçük menteşelerin hafif gıcırtısı.

Ve yine kalaydan yapılma kavalkemiklerinde, takma alt bacaklarında gezen yağ öne doğru fışkırdı.

Duman Yol'a göre bile eşi benzeri olmayan bir kiralık katıldı. Yol bekçisi Edward Bunny'nin bile çağırmaktan çekindiği biri. Arazi günün herhangi bir saatinde yüzde seksen gölgede olduğundan kötü adamların saklanabileceği pek çok yer vardı.

Ve Duman *kötü* bir adamdı. Acımasız bir adam. Yol'da insanlardan daha kötü şeylerin kol gezdiğine dair anlatılan rivayetlere rağmen Duman en az yerel halkın uydurduğu şeyler kadar canavarsıydı.

Mavi at arabası yan yatmıştı. Duman'ın idrarı pahalı ahşaptaki bir çatlak boyunca ilerledi. Ayaklarının dibindeki birikintiye bakan Duman ıslaklığın şeklinin Başkan Coopersmith'e benzediğini düşündü. Tıpkı kendisinden önceki başkanlar gibi Coopersmith de Yol'u ehlileştirmek için iyi bir strateji üretemiyordu. Haliyle o da tıpkı kendisinden önceki başkanlar gibi hiçbir şey yapmıyor, Yol'da hüküm süren şiddeti ve dehşeti göz ardı ederek Harrows ve Mackatoon gibi kasabaların sakinlerine kendilerini koruyacak cesur kanun adamlarını ve kanun kadınlarını tutmaktan başka seçenek bırakmıyordu.

Bazıları başarılıydı. Bazılarıysa başarısız. Ve çoğu kiralık katil gibi Duman da bu kasabaların arasında kalan arazide kanunun işlemediğini biliyordu.

Bu at arabası, Mackatoon'da bir işi hallettikten sonra kuzeye dönmekte olan Duman'ın yolunu kapatıyordu. Enkaz Yol'u enlemesine tıkamıştı ve en alçaktaki kısımları bile Duman'ın tırmanmayı isteyeceğinden yüksekti. Sağlam olmalarına rağmen kalaydan kavalkemiklerini idare etmek pek de kolay sayılmazdı.

Bu tırmanarak aşamayacağı kadar büyük bir at arabasıydı.

Beyaz atlardan biri at arabasının ön tarafının altında kalıp ezilmişti. Söğüt ağacıyla tekerleklerden birinin arasına sıkışıp kalmış olan öteki inliyor, oradan kurtulma umuduyla silkinmeye çalışıyordu. Avazı çıktığınca bağıran, gözleri fal taşı gibi açılmış olan

bu at yardım istercesine Duman'a baktı; belki de sonunun, yani başında vücudu çarpılmış halde yüzukoyun yatan adamınkine benzemesine ramak kaldığını anlamıştı. İkinci bir adam Yol'un ilerisine savrulmuştu ve her ne kadar Duman parmak uçlarına kalkamasa da (çünkü ne ayak parmağı vardı ne de dizlerinin altında gerçek bacakları) adamın öldüğü aşikârdı. Başka bir söğüt ağacına vurduğu kafası içine göçmüştü. Yol'un her yanına ahşap parçaları, yırtık beyaz perdeler, mücevherler, eldivenler, valizler ve giysiler saçılmıştı. İşte bu kesinlikle... zengin bir kazaydı.

"Cehennemdeki cennet aşkına," dedi Duman. "Bir topalın tırmanamayacağı kadar engebeli bir arazi."

Ama Duman enkazlara yabancı değildi.

Ağırlığını iki kalay kavalkemiğinden soldakine verecek şekilde kıpırdanınca yağ içeride gürültülü bir şekilde çalkalandı. Belden öne eğilip gözlerini kısarak at arabasının yan kapısının çatlak penceresinden içeri baktı.

Ansızın kanlı bir avuç içi cama yapıştı.

İçeride sıkışıp kalmış biri vardı.

"Ah," dedi Duman. "Hayat..."

Daha birkaç dakika önce bir söğüt ağacına yaslanmış, gökyüzündeki kardinal kuşlarını sayıyordu. Duman çok uzun zamandır Yol'u arşınladığından herkesin ismini bilirdi: kanun kaçaklarının, kiralık katillerin, varlıklıların, işe yaramaz serserilerin, kanun adamlarının, doktorların ve köpeklerin isimlerini. Yol'un kenarında yeterince bekleyen birinin karşısına muhakkak eğlenceli bir şeylerin çıkacağını biliyordu. Haliyle at arabasının tekerleklerinin sesini duyduğunda şaşırmamıştı. Daima Yol'da seyahat eden birileri olurdu. Ne de olsa Ucatanani ve Miskaloosa eyaletlerinin paylaştığı bölgedeki tek cankurtaran halatıydı. Duman bazen söğütlerin veya çamların gölgelerinin derinliklerine sığınır ve alt bacaklarını tamamen çıkardıktan sonra toz içindeki pantolonunun paçalarını kıvırıp yağ kokusunun çoğunu emen paçavraları tüttürürdü. Bu genellikle onu uyandırırdı. Yağ iyi kafa yapıyordu. Bugünkü kafası ise mükemmeldi. Üstelik o paçavraları yerlerine sıkıştırmasının ve kalaydan kavalkemiklerinin kayışlarını bacak-

larına geçirmesinin üzerinden pek geçmeden iki muhteşem külheylan tarafından çekilen mavi renkli at arabası çıkagelmişti.

Engebeli bir araziyle karşılaşacaklarını bilmeyen atlar tarafından çekilen mavi renkli at arabası.

Duman atların bacaklarının birbirine dolanıp toynaklarının yerdeki çukurlara girişini izlerken at arabası takla atarak önden arkaya doğru paramparça olmuştu. Duman'a kalırsa her şey ağır çekimde gerçekleşmiş gibiydi. Öyle ki savrulan sürücülerin yüzlerini görmüş, yolcunun haykırışını duymuştu.

Derken her şey duruvermişti.

Duman tozun çöküşünü seyretmişti. Pahalı ahşabın çatlama sesi hoşuna gitmişti. Bu ahşap parçalarını çıra niyetine güzel bir ateş yakmak için kullanabilirdi.

Şimdi cama yapışmış kanlı ele bakan Duman elin sahibine şarkıya benzer bir şey mırıldandı.

Süslü bir at arabasında, hanımefendi kısıldı kapana,
Madem dolanamıyorum etrafından,
O vakit geçmeli üstünden.

Duman, Yol'un iki yanı boyunca uzanan çalılarda şansını denememesi gerektiğini biliyordu. Takma bacakları yabancı arazilerde pek iyi iş çıkarmıyordu. Bir defasında çizmeleri pelte kıvamındaki çamura saplanmıştı. O kadar derine batmıştı ki kalaydan kavalkemikleri bile çamura gömülmüştü ve kavalkemiklerinin kayışını çözmeye karar verdiği sırada Yol'da devriye gezen bir kanun adamı ona yardımcı olmak için durmuştu. Duman çaresiz topal rolünü çok iyi oynamıştı. Ama bugün yardım beklemeyecekti. Hele ki Mackatoon'da bir evi yakıp kül ettikten sonra.

"İmdat!"

Kadın cama vurdu.

Duman uyluk kemikleri boyunca uzanıp onu kalaydan kavalkemiklerine bağlayan deri kayışları ihtiyaç duyduğunda manivela niyetine kullanabiliyordu. O da kayışlardan birini kavrayarak sağ bacağını kaldırdı ve çamurlu çizmelerinden birinin topuğunu

beyaz renkli çatlak pencere kasası üzerinde dengeledi. Ayağı ahşaba temas ettiği anda belli belirsiz bir çalkalanma sesi duyuldu. Çizmesini yerinden kıpırdatmadan uzanıp parmaklarının kavrayabileceği genişlikteki suslemeli, çatlak beyaz çıkıntıya tutundu ve kendini yukarı çekti.

"Yardım edin! Buradayım!"

Duman mavi at arabasının geniş tarafında basabileceği kadar düz bir yere ulaştı. Ama arabanın açısı onu zorluyordu. Ve inmek daima tırmanmaktan daha zor olurdu.

Ellerini ceplerine soktu. Parmaklarını ilmeklere geçirdi.

Ve iplere asıldı.

Çek.

Topuklarının açılırken çıkardığı pat sesini ne zaman duysa keyfi yerine gelirdi.

Yağ çabucak at arabasının yüzeyine yayıldı.

Duman yağın arabanın meyilli yüzeyini takip ederek ölü sürücüye doğru akışını izledi. Cılız gün ışığı akıntının içinde girdaplar oluştururken yağ, cesedin kenarından taşarak at arabası sürücüsünün burnuna döküldü. Bu sırada Duman sağ bacağının kırık vaziyetteki sol arka tekerleğin üstünden sarkmasına izin vererek ahşabın üzerinde santim santim ilerlemeye devam ediyordu.

"Yardım edin! Buradayım!"

Kırmızı avuç hâlâ cama vuruyordu.

Duman orta tekerin iki yanından simetrik bir şekilde akan yağın toprağa damlayışını izledi.

"Bu yağ mı?" diye feryat etti kadın. "Yağ kokusu alıyorum!"

Duman ceplerindeki ipleri bıraktı ve topuklarından gelen yumuşak klik seslerini duyunca kapakların kapandığını anladı.

Dikkati elden bırakmadan topallayarak mavi ahşabın kenarına doğru ilerledi. Atlayacağı mesafeyi gözüne kestirmeye çalışıyordu.

"Yardım edin! Hâlâ içerideyim! Beni duyamıyor musunuz?"

Gözlerini yumdu. Nefesini tuttu. Ve kenardan aşağı atladı.

İndiğinde yerden toz toprak kalktı ve bacaklarıyla sırtında korkunç bir acı peyda oldu. Duman acıyla uludu. Haykırdı, susmayı denedi ama kendini tutamayıp yine haykırdı.

"Yol'da karşına nelerin çıkacağını kim bilir," diye bir ezgi mırıldandı topallaya topallaya kuzeye doğru ilerlemeye başladığı sırada. Dizlerindeki mafsallardan akan kan, üzerinde dengede durduğu kalaydan kavalkemiklerinden süzülüyordu. "Hangi yöne döneceğini kim bilir!" İki parmağını krem rengi ve düğmeli oduncu gömleğinin göğüs cebine soktu ve cebinden küçük bir kutu çıkardı. "Kim bilir dizginleri ele alınca ne kadar akıllıca davranacağını!" Kutuyu açtı ve nihayet gömleğinin koluyla alnındaki teri sildi. "Ne kadar çabuk tutuşacağını kim bilir?"

Kibritin başı çabucak alev aldı.

Yanmakta olan kibriti omzunun üzerinden arkaya doğru savurdu.

Vuf

GÜÜM!

Arkasındaki at arabası havaya uçtu. Duman bunun seyre değer bir patlama olduğunun farkındaydı. Ama yine de kuzeye, Yol'un kaçık kasabalarına doğru topallamaya koyuldu. Bu kasabaların haritaları ayakkabıcılarından genelevlerine ve bunların arasında uzanan tuğla döşeli yollarına dek tüm ayrıntılarıyla zihnine kazınmış haldeydi. Sanki bir kâğıt parçasının, gerçek bir haritanın, Edward Bunny'nin Yol'dan geçen kanun kaçaklarını ve kiralık katilleri oyuna getirmek üzere kahverengi ceketinin içine diktirdiği oyun kartları gibi bir iskambil destesinin üzerinde seyahat ediyordu. Sanki duyduğu hışırtı peşinden ona yetişen ahşabın sesi değildi, kurtarılmak için haykıran birinin sesi değildi, hatta kadının önce kızışıp ardından yanarken pul pul dökülen derisinin sesi bile değildi. O ses, Yol'un istisnasız her kasabasında, sayısız şerifin bürosunda gördüğü haritaların üzerinde ayak izleri bırakan çizmelerine aitti.

Duman kibritlerini koyduğu göğüs cebinden katlanmış bir kâğıt parçası çıkardı ve kâğıtta yazılı adı okudu.

JAMES MOXIE

Arkasında bıraktığı alevlerin söylediği şarkının bir parçasıymışçasına tek hecelik bir ıslık tutturdu.

Moxie, Duman'ın şimdiye dek bu iş için kıralandığı en büyük isimdi.

Ve efsanevi kanun kaçağı pek de uzakta sayılmazdı.

Duman topallamaya devam etti. Kiralanmak için yanıp tutuşmak bir yaşam tarzıydı. Boş yere yanıp tutuşmak ise *yaşamanın* ta kendisiydi.

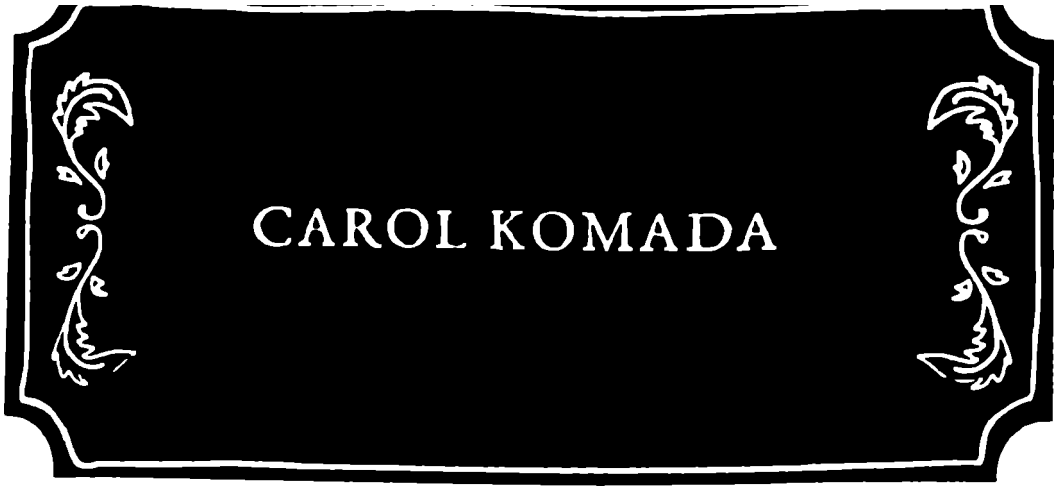

CAROL KOMADA

Dwight'ın dudaklarından dökülen *Moxie* ismi öylesine çınladı ki az kalsın kendisinden sonraki gelen sözcükleri bastıracaktı. Sanki daha duygusal anlamlara sahip sözcükler Uğultu Kasabası'nda daha güçlü yankılanıyormuş gibi.

Dwight'ın onun ölmesini istediği şüphesizdi Ve Carol her ne kadar kendini buna, Dwight'ın korkunç mutsuzluğuna dair hiçbir işaret görmediğine inandırmayı istiyorduysa da o işaretleri gördüğünü itiraf etmek zorundaydı.

Ve bunu bilmek içine düştüğü karanlığı artırıyordu. Üstelik bu karanlığa, vücudunu boydan boya kat eden ve ehlileştirilemez yıldırımları andıran mavi renkli korkunç bir kaygı eşlik ediyordu. Sekiz yaşındayken bile, başından geçenleri anlayamadığı günlerde bile Carol'ın komada böylesine korktuğu olmamıştı.

Ne de böylesine yalnız olduğu.

Hatıralarının ve hayallerinin arasında kötü bağlantılar kuruldu. Dwight'ın davranışları *bir süredir* değişim içindeydi: Bir köpeğin huysuzlanması gibi huysuzlanmış, bazı kelimeleri yutarak konuşmaya başlamış ve Lafayette denen kadınla haddinden fazla zaman geçirir olmuştu. Buruş buruş olmuş Yol bekçisi kibarlıktan ve nezaketten nasibini almamış olmasıyla ve yaptığı şaibeli anlaşmalarla ünlüydü. Evers ailesinin işlerinin başındaki Carol uzun

zaman önce o kadınla çalışmamaya yemin etmişti. Ama yine de Dwight onun cazibesine kapılmıştı. Elbette aralarında cinsel bir münasebet yoktu; Lafayette en çok bir anne domuz kadar çekiciydi ama yine de... Dwight'ı çeken *bir şeyler* olmuştu. Hâlâ duşmekte olan Carol zamanında bunun üstüne daha fazla duşmuş olması gerektiğini anladı. Kocasının ilgisini çeken, zaman ayırmaya başladığı şeylerle ve insanlarla daha fazla ilgilenmeliydi.

Moxie.

Bu isim sağır edici bir el çırpma sesiyle geri döndü ama Carol'ın elektriğe kapılmışçasına gergin sinirlerini sakinleştirmeye faydası olmadı. Carol derinlere yuvarlandıkça tüm bunlar konusunda iyiden iyiye hiçbir şey yapamaz hale geliyordu. Ve eski bir sevgilinin adı Uğultu Kasabası'nın akıl karışıklığının, çarpık gölgelerinin üzerine tüy dikmekten başka işe yaramıyordu.

Dwight.

Lafayette.

Gömülmek.

Moxie.

Dwight'ın söylediklerine bakılırsa James yoldaydı. Sanki ölmediğini biliyor gibiydi.

Carol korkudan aklını kaçırmak üzere olsa da Dwight'ın bir telgraf aldığını tahmin edebilecek kadar kendindeydi. Ama simsiyah küllerin arasında akkor gibi parlayan asıl soru şuydu: James ani "ölümünden" *nasıl* haberdar olmuştu?

Carol "ani" ölümünü duyuran posterlerin, Harrows'taki tüm işletmelere asılmış posterlerin arasında olduğunu hayal etti.

CAROL EVERS – ÖLDÜ

Bir duyuru yapılmış olsa gerekti. Muhtemelen cenaze planları da yapılmıştı. Haber James'in kulağına böyle gelmiş olmalıydı. Ne de olsa kötü haber tez duyulurdu. Sonra da...

...sonra ne?

Zifiri karanlıkta düşerken kulaklarında kara rüzgârlar uğuldayan Carol, James'in eskiden olduğu kişiyi, kendini Yol'a vur-

madan önceki hallerini anımsadı. Bir ilişkinin sorumluluğunu alamayacak kadar korkak olduğundan *onu* arkada bırakmak, *aşkı* arkada bırakmak pahasına da olsa verdiği o acımasız karardan öncesini.

Domuzlar, diye düşündü Carol. Böyle düşünmek ona iyi geldi. Bunları uzun yıllar önce arkasında bırakmış olmasına rağmen geçmiş her defasında Uğultu Kasabası'na gizlice sızmanın bir yolunu buluyordu.

Burada şerif yoktu. Kanun da.

Bir kez daha Hattie'nin sesini duydu:

Kimseye bel bağlayamazsın, Carol. Hele ki başka kimsenin gidemeyeceği bir yerdeyken. Orada huzuru bulmalısın. Veyahut öfkeyi. Her halükârda tek başınasın. Sonra ne mi olacak? Belki bulduklarından güç alarak harekete geçebileceksin.

Kocası onu öldürmeye çalışıyordu ve umursamaz eski sevgilisi atına binmiş, onu kurtarmaya geliyordu. Eğer Carol'ın huzursuzluğu hoş görülecekse işte şimdi tam zamanıydı.

Moxie.

Carol'ın tek duyduğu Dwight'ın sesi değildi. Her ne kadar komadayken akıp giden zamanın hesabını tutamıyor olsa da tavan uzun dakikalar boyunca gıcırdamıştı. Üst katta kaç kişi vardı? Kimse nerede olduğunu merak etmiyor muydu?

Bu senin anma törenin. John Bowie'nin sesi. Gerçekler.

Bu sözcükler Uğultu Kasabası'nda çınladı. Hem de feci bir şekilde. Daha fazla gölge doğuran volkanik bir patlama.

Yukarıda Carol'a yardım edebilecek kimse var mıydı? Şüphe etmeye meyilli biri?

Şerif Opal! diye seslendi Carol ama dudakları aralanmadı.

Harrows'un pek sevilen şerifi büyük olasılıkla bir üst katta dikiliyor, henüz ölmemiş bir kadın için nazikçe taziyelerini sunuyordu.

Bu düşünce karşısında Carol'ın benliğini istila eden öfke öylesine güçlüydü ki bir anlığına da olsa sinirleri uyuştu.

Hattie hayatta olsa onunla gurur duyardı.

Hattie, diye düşündü. Düşünceleri boğuk sesleri andırıyordu.

John. Bana yardım edin. Nasıl hareket edeceğimi söyleyin bana. Bu düşüşü nasıl durduracağımı. Şimdiye dek öne sürdüğünüz yüzlerce teoriyi unutup yüzlerce teori daha uydurun. Belki biri işe yarar... biri işe yaramalı!

Ah, Carol Uğultu Kasabası'ndan sürüne sürüne çıkmayı nasıl da istiyordu! Komanın karanlığı, topraktan henüz çıkarılmış bir cesede tutunan çamur parçaları misali bedenine tutunurken mutfağın basamaklarını tırmanacak, koridoru boylu boyunca arşınlayarak salona dalacak ve kendini takdim edecekti.

Ölmedim! diyecekti, tıpkı James'in Dwight'a yazdığı gibi. Ölmedim. Kederli konukların çehrelerindeki yasla dolu ifadeler silinecek ve Şerif Opal sessizce Dwight'ı bileğinden tutacaktı.

Hattie'nin henüz ergenlik dönemindeki Carol'ın üzerinde yaptığı çok sayıda deneyden biri Obje Işığı adını verdiği deneydi. Carol komaya girdiğinde Hattie tek bir mum yakar ve elinde mumla, odanın bir köşesine geçip beş dakika kadar dikildikten sonra şansını diğer köşede denerdi. Ardından Carol'a bir adım daha yaklaşırdı ve Carol yerde ölü gibi yatarken odanın farklı noktalarında beşer dakika beklerdi. Carol uyandığında da düşüşü sırasında ışığı görüp görmediğini sorardı. Hattie'nin teorisine göre Carol ışığı gördüyse karanlığın içinde bile görünen belirli bir açı, belki de bir nokta var demekti ve bu bilginin üzerine gidebilirlerdi.

Ama Uğultu Kasabası'nda ışık yoktu.

Hiç olmamıştı.

John Bowie'nin de kendine has fikirleri vardı.

Uğultu Kasabası soyut bir yer olduğundan mesela bir... kapı hayal etmeyi denediğin oldu mu?

Bu düşünce şekli inatçı Hattie'nin "*sana orada bir merdiven inşa edebiliriz*"i ile manevi yanı ağır basan John'un spiritüal "kinezi"si arasındaki farkı açıkça tarif ediyordu. Ve her ne kadar ikisi de –daima ama daima– yardım etmeye çalışmış olsalar da birinin teorisi diğerininkinden daha işe yarar çıkmamıştı.

Carol yine de denemişti.

James Moxie'nin henüz Yol'un cazibesine kapılmadığı, ikisi-

nin de gencecik olduğu, sanki birlikte komaya karşı koyabilirlermiş gibi hissettiği zamanları anımsamaya çalıştı.

Şimdilerde James'in Mackatoon'da yaşadığını sanıyordu. Fakat karanlığın derinliklerine yuvarlanırken ve rüzgârlar kulağına sessizliğin ve ölümün müziğini fısıldarken James Moxie yardıma geliyor olsa da olmasa da Mackatoon'un iki günlük mesafede olduğunu anımsadı.

Dwight onu ne zaman toprağın altına postalamayı planlıyordu?

Şerif Opal!

Ama dudakları aralanmadı. Hiddetin hareketsiz bedenine yayıldığını hissediyordu, zamanında onu terk eden bir adama umut bağlama arzusuna karşı koymaya çalışıyordu ama ne yaparsa yapsın dudakları aralanmıyordu.

Derken orada saat yerine geçen o kesik soluk, o hırıltılı ritim Uğultu Kasabası'nın ciğerlerini doldurdu.

Ciğerler boşaldı.

Bir kez daha.

Ve gürleyen solukların, o acı melodinin arasında Carol denedi.

Hareket etmeyi denedi.

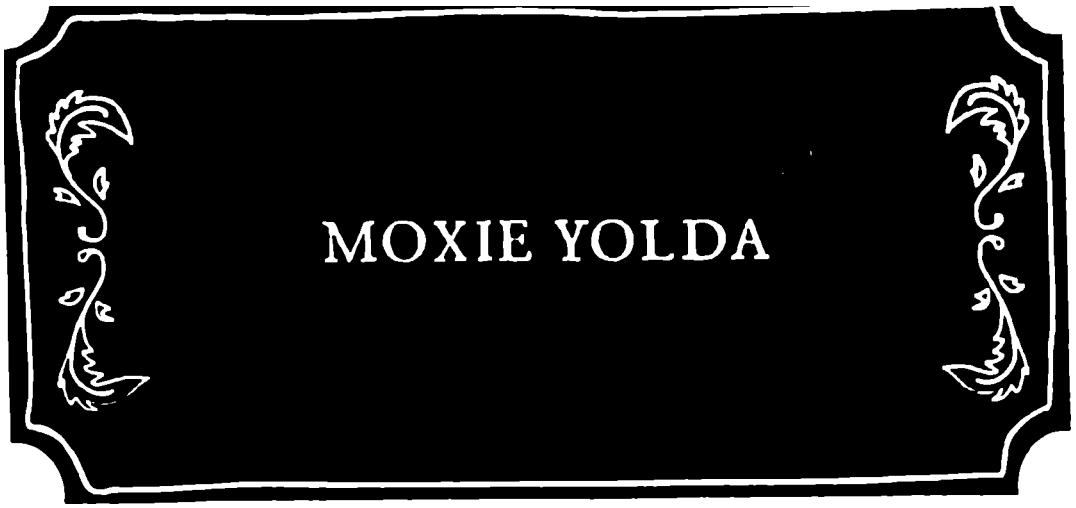

MOXIE YOLDA

Dokuz yıl...

Kelimeler birden hücum ettiler ve canını yaktılar. Moxie Yol'u arkasında bırakalı dokuz yıl olmuştu. Bir sabah güneşinde Mackatoon'dan ayrılmasının üzerinden tam dokuz yıl geçmişti. Ve tüm bu yıllar boyunca –hatta daha öncesinde– Carol'ın rahatsızlığı hiç aklından çıkmamıştı. Ansızın girdiği komalar, içine düştüğü durum, en hassas aletlerin bile nabız bulamadığı, ölümden farksız o trans hali.

Ama ölümün *yüzü*, özlediği kadının gevşeyen bedeni genç James Moxie'nin baş edebileceği bir şey değildi. Hatta ondan kaçarak kurtuluşu Yol'da aramasına yetmişti. Ve Yol'da, *bu* Yol'da bir efsaneye dönüşmüştü –tıpkı bir aptal gibi dokuz yıl önce sona erdiğine inandığı fakat bu sabah kaldığı yerden devam eden bir mit.

Başka sihirli numaran var mı?

Yol'da düşünceler daima daha parlak, daha uçsuz bucaksız, daha dağınık olurdu.

On beş yıl...

Çünkü Moxie, Harrows'a gitmeyeli o kadar olmuştu. Varlıklı kasabanın adı, çoğu huzur veren pek çok hatırayı beraberinde getiriyordu. Harrows onun ve uzun zaman ona yoldaşlık eden Jefferson'ın kasabanın güney sınırındaki buğday tarlalarında,

yıldızların altında uyuduğu yerdi. Uyku mahmuru soğüt ağaçlarının altında eğlenir, kasabalı kadınlarla dans eder, gençliğin hoyratlığını içlerine çekerlerdi. Sarhoş ve özgürdüler.

Gerçi Moxie pek özgür sayılmazdı. Hastalığından ötürü sevgilisini terk ettiği için çektiği vicdan azabından hiç kurtulamamıştı.

Sevgili kelimesi karşısında Moxie kalbinde alışılageldik bir sızı hissetti.

Carol'a aşkının hiç bitmemiş olması mümkün müydü? Bir erkek eski sevgilisini son görüşünün üzerinden yirmi yıl geçmiş olmasına rağmen böyle hisler besleyebilir miydi?

Harrows aynı zamanda Carol'ın Dwight Evers adındaki herifle evlendiği yerin adıydı ve bu haber uzun zaman önce Moxie'nin ruhunda delikler açmıştı. Moxie uzun yıllardır tüm bunları arkasında bıraktığına, ününün hatıralarına baskın çıktığına inanıyordu. Ama şimdi hatıraların zihnine üşüştüğü düşünülünce hiç peşini bırakmadıkları ortadaydı.

Çizmesini ve kısrağının gövdesini kıl payıyla ıskalayarak toprağa tükürdü. Elbette Harrows, Yol'un en uzak kasabasıydı; Carol'la ilgili her şey ona göre zahmetli, yorucu, ulaşılmazdı.

Yirmi yıl...

Onu son görüşünün üzerinden hakikaten yirmi yıl mı geçmişti? Peki ya Carol, şu anda olduğu haliyle, Moxie'nin bunca yıl boyunca zihninde hapsettiği görüntüsünün yerini tutabilecek miydi? Yol'un koyu renkli gölgelerine bakan Moxie öyle olduğuna inanamadı. Carol her daim ondan daha temiz, daha genç, daha zeki ve daha *iyi* olmuştu. Huysuzun tekine dönüşmüş olsa da olmasa da Moxie'nin hatıralarındaki kusursuz tabiatını asla sarsamazdı. Şimdi nasıl biriydi? Özgür müydü? Mutlu muydu? Kaygılı mıydı? Bunlar duygusal çıkanmlar değildi. Aksine bir zamanların gerçek ve doğru görüntülerinin rafine ve yontulmuş halleriydi; yıllar boyunca süren ve Moxie'nin asla kestiremediği bir yerden geldikçe gelen vicdan azabının ve pişmanlığın neşteriyle yeniden şekillenmiş çehrelerdi. Carol'ın suratındaki her kırışık, giydiği eteğin kat yerleri, hatta çizmelerinin ucundaki tozlar bile suçluluk duygusunu pekiştiriyor; hatasını nasıl düzelteceğini bil-

meden *kendi* prensiplerini, *kendi kendine koyduğu* kanunları çiğnediği için kanun kaçağı hayatı yaşamaya başlamasının ve Yol'da nam salmasının öncesinde, yani yirmi yıl evvel kendi elleriyle yıktığı mutluluk vaatlerini anımsamasına yol açıyordu.

Mackatoon'u arkasında bırakalı daha bir kilometre bile olmamıştı ama güneş ışığından nasibini almamış hudutları, Yol'un hayaletimsi karanlığında kıpırdanmaya başlamıştı bile. Bir at arabasının rahatlıkla geçebileceği genişlikte olan ve çoğu yerde iki at arabası genişliğine ulaşan Yol'un sert toprak zemini aniden yükselen yoğun bitki örtüsünden duvarlar, nebat kuleleri ve yoldan geçenlerin kapalı alan korkusu yaşamasına neden olan ağaçlar tarafından kuşatılmıştı. Bugün ise duvarların uyandırdığı tüm anılara ve gölgelerin arasındaki kıpırtılara rağmen Yol bir hayli sessizdi. Moxie sabahın erken saatlerinde hep böyle olup olmadığını merak etti. En nihayetinde güneş, tüm gücüyle hücum ettiği ender yerlerde bile sertleşmiş toprak ve kurumuş çamur boyunca ilerleyen, sürünen veya sürüklenen şeyleri gözler önüne serecek kadar yükselmemişti. Belki de ilk defa, ilk kez bu yolculukta Yol'un gerçek yüzünü görüyordu.

Uzun zaman önce Abberstown'da çektiği Numara'yı duyup ona yoldaşlık etmek isteyen erkekleri düşündü.

Şimdilerde o zafer hissinin sahteliğini görebiliyordu.

Kısrak sorun çıkarmıyordu; kesik kesik nefes alıyordu ama solukları düzenliydi. Moxie ileriye, kara hududun onu karşılamayı, yakından görmeyi, yutmayı bekler gibi göründüğü yere baktı.

Moxie ile Jefferson'ın kafayı bulup at sırtında yarıştıkları yer burasıydı. İkisini de harekete geçiren, kendilerine has kötü ruh hallerine bürünmeleri olmuştu. O ruh hallerini yenmeye, yeniden iyi hissetmeye çalışıyorlardı. *Yeniden doğacağım!* diye bağırıp durmuştu Jefferson. *Yeniden doğacağım!* Moxie gözlerini yumarak o günleri anımsadı, yolun tozu toprağı yüzüne çarparken at sırtında körlemesine ilerledi. O gün toynak sesleri birer gökgürültüsünden farksızdı. Fakat gecenin çökmesiyle, Yol'u kasıp kavuran gerçek bir fırtına patlak vermişti ve kaçınılmaz, siyah bir dalga halindeki yağmura yakalanınca ikisi de bir meşe ağacının

altındaki küçücük kuru toprak parçasına sığınmak zorunda kalmışlardı.

Yeniden doğacağım!

Yol'un sahte özgürlüğü. Kuralsız bir hayat yaşamanın imkânsızlığı.

Bu anılar canını yakıyordu. Artık her şeyi tüm berraklığıyla görüyordu. Kimi kandırmıştı ki?

Kandırdığı kesinlikle Carol değildi.

Suçluluk duygusu her daim devasa olmuştu ve hep böyle olacaktı.

Moxie'nin sağındaki çalıların içinde büyük bir şey kıpırdansa da yaşlı kanun kaçağı ani bir harekette bulunmadı. Şapkasının krem rengi siperliğinin altından yavaşça baktı. Moxie'nin insanlarla hayvanları birbirinden ayırmak zorunda olduğu günlerin üzerinden epey zaman geçmişti ama Yol'un verdiği dersler asla unutulmazdı.

Bir adam, diye düşündü. *Bir kanun kaçağı.*

Grileşen gölgelerin içinde bir geyik belirdi. Bu yere dair *sezgilerini* artık tümüyle kaybetmiş olabilir miydi?

Dokuz sene önce Yol'la işinin bittiğine karar verdiğinde, güneyden gelerek Mackatoon'a doğru yol aldığı sırada da buradan geçmişti. Önceleri Mackatoon onun için yalnızca bir isimden ibaretti ama daha sonra orayı, ona efsane diyen kasabalardan yeterince uzak ve huzurlu bir yuva olarak görmeye başlamıştı. O zamanlar otuz yaşındaydı ve önünde uzun yıllar vardı. Diken üstünde ama hak edilmiş bir yalnızlık içinde bahçesinde, kitaplarla dolu kütüphanesinde ve yaşlanmakta olan üç atının yanı başında geçireceği yıllar. Yine de... bunları gerçekten *hak etmiş* miydi?

Carol, diye düşündü aniden.

Ve Harrows kasabası ansızın gözüne çok uzak göründü.

Farrah Darrow'un telgrafındaki birkaç sözcük kalp çarpıntılarıyla bezeli günlük sayfalarından farksız ciltler dolusu hatırayı en ufak detayına kadar anımsamasına yetmişti. Aklı Carol'daydı ama Carol yalnızca başlangıçtı, sonraki yıllarını alevlendiren kıvılcımdı: Artık nam salmak istemediği Yol'un havasını soluyarak

bir başına geçirdiği yılların. Hatıralarına, ahlak anlayışına, onca yılı heba edip etmediğine kafa yormak ruhunu delik deşik etmeye, Moxie'nin birkaç tahtasının eksilmesine yetmişti. Burada bir isim yapmıştı; ismindeki her harf bu ağaçların, bu suların, bu toprağın arasından cehennemdeki cennetin yükselmesine neden olmuş masalların her biri kadar efsaneviydi. Asıl aklını karıştıran, onunla alay eden, çelişkili sonuçlara varmasına neden olan da bu olmuştu.

Yol sorunlu adamlara işte böyle yapardı. Onları sihirbazların sahnede kullandığı görünmez ipler gibi dolaştırırdı.

İki gün boyunca ata binmek onu öldürebilirdi.

Solundaki çalılıkta yine bir hareketlenme oldu. Moxie yavaşça döndü.

Moxie, Yol'la ilgili anlatılan efsanelerden payına düşeni dinlemişti. İplik yumakları dik bayırlardan aşağı yuvarlanır ve kurgu çehre değiştirerek gerçeğe dönüşene dek çözülür de çözülürdü. Tüyler ürpertici hikâyeler uzun, rüzgârlı ve genellikle ıssız patikanın daha koyu bir renge bürünmesine neden olurdu. Gece mavisinden daha derin, siyahtan daha kör edici bir renge.

Bazı dedikodular, diye düşündü Moxie, *hırsızlıktan, tecavüzden ya da cinayetten daha kötüydü.*

Bu hikâyeler Yol'a bir pelerin giydirir ve ellerine de birer pençe takardı. Bu hikâyeler sayesinde Yol korku salardı.

Atının sırtında muhakeme yeteneğinden böylesine uzaklaşmış biri isteri ihtimalini inkâr edebilir miydi?

Yine bir kıpırtı. Moxie göz ucuyla baktı.

Çalıların içinde bir adam vardı. Ayakta duruyordu. Yüzü Yol'a dönüktü.

Moxie atını yavaşlattı.

Sağ elini sağ tarafındaki tabanca kılıfının üzerine koydu. Yol'da yabancıların hiçbir ikazda bulunmadan silahlarına davranmaları alışılagelmedik bir şey değildi. Moxie de sayısız kez aynısını yapmıştı. İyi niyetli hiç kimse Yol'da tek başına dolaşmazdı ve yaban mersini ağacının dallarının arasına yarım yamalak gizlenmiş biri kesinlikle saklanıyor demekti.

Silahına ilk davranan olmak akıllıcaydı ve o anı genellikle çirkin bir dans takip ederdi.

Silahını çek, derdi Jefferson. *Karşında kimseyi görmesen bile.*

Ama Moxie silahına davranmadı.

Yanından geçtiği gölgelerin içindeki şekil bir ağacın gövdesindeki boğuma dönüştü. Sanki ağaç onu kandırmaya çalışıyor gibiydi.

Moxie topuklarıyla kısrağını dürtükledi. Efsanelere konu olmuş, Abberstown'da yaptığı düelloyla nam salmış kanun kaçağı yoluna devam etti.

Adam değilmiş, diye düşündü Moxie.

Ama yine de... artık arkasında kalan şekil... kahkaha attı. Fakat Moxie bu kahkahayı duyamadı.

Kısrak daha derinlerdeki gölgelere dalarken şekil ağacın gövdesinin içinden çıktı ve Moxie'yi takip etmeye koyuldu. Şekle gölgeler eşlik ediyordu. Peşi sıra dalgalanan bir pelerine, ardıl bir görüntüye, kararmış ikinci bir mahlûka benzeyen gölgeler. Şeklin yüz hatları, siluetine gömülü ayrıntılar vardı ama siyahın tonlarından ibarettiler... yalnızca yarasaların görebileceği dudaklar... rüzgârsız da dalgalanan bir suratın görünmeyen kırışıklıkları.

Bir kez daha güldü ve kahkahasıyla huş ağacının yaprakları hafifçe salındı, ağacın kabuğu dalgalandı, Yol'un hudutları sarsıldı.

Moxie de kısrak da bunun farkına vardı.

"*Beni gördün,*" diye fısıldadı şekil. "*Belki beni hatırlamışsındır da. Bir keresinde Portsoothe'ta viskilerimizi tokuşturmuştuk. Beni tanıdığını itiraf etmen için ne kadar zaman geçmesi gerekiyor? Çok değil.*"

Rüzgârın taşıdığı fısıltıyı duyumsayan Moxie hafifçe dizginleri çekiştirdi ve başını atın kulağına yaklaştırdı.

"Eğer beni Harrows'a kadar taşırsan," dedi kısrağa, "evin içinde uyumana izin veririm."

Bu ormanın sınırlarını gösteren haritalar vardı. Hediyelik eşya dükkânlarında, hoşgeldiniz tabelalarını taşıyan direklere ve Harrowslu Şerif Opal'ın James Moxie ya da Carol Evers'la ilgili henüz hiçbir şey düşünmeden oturduğu sandalyenin arkasındaki duvara

asılı haritalar. Bir kuşun siyah boncuğu andıran gözüne takılmış tek camlı bir gözlük gibi, bir fotoğraf gibi, bir an gibi, bir manzara gibi sararmış haritalar. Fakat bunların hiçbiri Yol'u bizzat deneyimlemenin yerini tutamazdı. Öyle ki oraya adım atan herkes Yol'un kâğıttakinden daha büyük olduğunu iddia ederdi. Çünkü ne haritanın köşesinde açıklamalar vardı ne de arazinin ucu bucağı.

Ve o arazi... insana oyunlar oynardı.

Yine bir kahkaha. Bir parçası, küçücük bir parçası duyulan ve belleğin üçgen şeklindeki köşelerinden birini uyandıran bir kahkaha.

Moxie duraksamadan at binmeye devam ediyordu, sessizdi, dinliyordu. Kırmızı gömleği, Yol'un koyu renkli dudaklarında bir kan damlası gibiydi.

Tepesindeki dalların nihayet aralanmasıyla önünde güneş ışığından bir patika belirdi. Sabahın erken saatleri geride kalmış, neredeyse öğlen olmuştu.

Moxie yirmi yıl önce Portsoothe'taki bir tavernada geçirdiği geceyi anımsadı; o nemli bir bar taburesinde otururken aniden yanında bir yabancı belirmişti.

Bu aşk, demişti körkütük sarhoş haldeki Moxie o gece. Hiçbir girizgâha gerek görmeden yanındaki yabancıyla konuşmaya başlamıştı. *Ama daha fazlası... çok daha fazlası...*

Her nasılsa yabancı yüz hatlarından yoksundu. Ama o zaman Moxie bunu viskiye bağlamıştı.

O halde terk et onu.

Berber usturası kadar keskin bir ses. Daha da keskin bir yorum.

Hayatında ilk kez âşık olan Moxie nereden tanıdığını bir türlü çıkaramadığı ama tam olarak tarif de edemediği adama dönmüştü.

Terk mi edeyim? Ne demek istiyorsun?

Pek çok şey demek istiyorum, demişti yabancı. *Tartışmaya zamanımızın yetmeyeceği kadar çok şey.*

Lütfen, ne demek istediğini söyle.

Çünkü Moxie'nin bilmeye ihtiyacı vardı. Moxie'nin karar vermeye ihtiyacı vardı.

Derken yabancı, ne kadar anı biriktirirse biriktirsin Moxie'nin asla unutmayacağı bir şey söylemişti.

Çoktan kararını vermişsin.

Bunun karşılığında Moxie'nin bir şey söylemesi gerekiyordu. Aksini ispatlamalıydı. Ama o bile yabancının söylediğinin doğru olduğunu biliyordu.

Kafamın nasıl işlediğini bildiğini mi sanıyorsun?

İşte o anda yabancı gülmüş ve bardaki her şey dalgalanmıştı. Hem de yirmi yıl sonra Yol'da karşısına çıkan dalgalanmadan pek de farklı olmayan bir şekilde.

Carol, demişti yabancı. *Adını duyuyor musun? Carol. Bak, yine söyledim. Adını duyunca nasıl hissediyorsun? Yavaşça dibe çöken duyguyu değil, ilk hissettiğin duyguyu soruyorum.*

Yabancının dolaysız konuşması karşısında tuzağa düşen Moxie boş gözlerini barın arkasındaki şişelere dikmişti. Yabancı ise konuşmayı sürdürmüştü.

Onunla ilgilenemezsin, Moxie. Hiçbir erkek yapamaz. Bu kadın çok fazla şey istiyor... o çok fazla...

Seçtiği sözcükler ağırdı, çirkindi, kabaydı.

Bu onun hatası değil.

Hayır, asla değildir.

Bu onun...

Daha aklı başında olduğun anlarda hatalar sana hiçbir şey ifade etmeyecek. O varlığını sürdürüyor, James Moxie. Hem de senden korkunç taleplerde bulunarak, hoyratça varlığını sürdürüyor...

Moxie'nin bakışları aniden barmene kaymıştı.

Bir tane daha söyle, demişti yabancı. *İki tane daha.*

Korku içindeki genç ve sarhoş Moxie iki içki daha sipariş etmişti.

İçkiler çabucak gelmiş ve Moxie kadehlerden birini yabancının önüne sürmüştü. Kendi kadehini kaldırırken buruş buruş bir elin de diğerini kaldırdığını görmüştü.

Şimdi, demişti yabancı, *kadehlerimizi tokuşturacağız.*

Onların ötesinde, onların dışında sesler yükseliyor, kadınlar kıkırdıyor, kadehler ahşap masalara çarpılıyordu.

Moxie kadehının yabancınınkine dokunduğunu hissettiği anda, o kısacık aydınlanma anında gölgeler ve duman aralanarak ona adamın suretini göstermişti.

Moxie nefesini tutmuştu.

Kimsin sen? Henüz efsaneleşmemiş Moxie korkuyordu.

Yabancı gülmüştü. Kahkahası sanki tavernanın her masasından, her köşesinden geliyor gibiydi.

İç. İç de sana göstereyim.

Moxie gözlerini yummuştu. Viski sertçe aşağı inerken göğsünü yakmıştı. Gözlerini yeniden açtığında yabancıyı kendine biraz daha yaklaşmış vaziyette bulmuştu.

Sevdiğin kadını terk etmeyi düşündüğün için çektiğin vicdan azabıyım. Yüreğindeki burkulmayım. Mutsuz sonların ta kendisiyim. Domuzlar bütün toparlanma umutlarını mideye indirdikten sonra elinde kalacak kırılganlığım.

Kapı tavernanın gedikli müşterilerinden birini daha içeri buyurmak için açılınca Moxie kararan gökyüzünden düşen yağmur damlalarını görmüştü. Konuşurken dili dolanıyordu.

Anlamıyorum.

Köşedeki masada kırılan bardağın sesine dönen Moxie bakışlarını tekrar yabancıya kaydırdığında adamın biraz daha yaklaşmış olduğunu görmüştü.

Her şey dağılırken var olanım.

Yabancının dudakları kıpırdamıyordu. Moxie kendini tüm bunların viskiden kaynaklandığına inandırmaya çalışmıştı. Yakınlıklarına rağmen adamın suratındaki ifadeyi okuyamıyordu. Sanki adamın aynı anda birden fazla suratı vardı.

Ben cenazedeki yabancıyım. Yas tutan herkesin başka birine ait olduğunu düşündüğü şeyim.

Gözlerini Moxie'nin bulanık bakışlarından ayırmamıştı. Onunkiler koyu renkli, yağlıboya tablolardaki suratlar kadar hareketsizdi. Dudakları oynamıyordu.

Ben Kokuşma'yım, James Moxie. Sevdiğin kadını terk etmeye karar verdiğin anın sonrasıyım. Vicdan azabının bir adım ötesiyim. Duygular kapkara kesildikten, küfler her şeyi istila ettikten sonra gelenim.

Kahkaha. Tüm tavernada yankılanan bir kahkaha.

Başka bir adam kolunun altında zayıfça bir kadınla yalpalayarak kapıdan girdiği sırada Moxie soğuk havanın içeri akın ettiğini hissetmişti.

Kesik kesik soluyan Moxie yabancının suratına tekrar bakmak istemiyordu.

Ölüm olmasaydı var olmazdım.

Yabancı tekrar gülmüş ve kahkahası tüm masalardan, tüm gölgelerden patlak vermişti. Barmen bile o kahkahayla sarsılmıştı. Ama yine de yabancının yüzü ifadesizliğini korumuştu. Huzursuz edici taramaları yüzünden genellikle evlerin ikinci katlarındaki koridorlara asılan ve çocukların önünden geçerken adımlarını hızlandırmak zorunda kaldığı türden yağlıboya bir resim gibiydi.

Tavernanın diğer müdavimlerinin kahkaha atmakta olan açık ağızlarından dumanlar yükselirken yabancının arkasında gri renkli bir bulut belirmişti.

Moxie aniden kendini çok genç hissetmişti. Fazla genç. Bu yabancı kaç yaşındaydı? Moxie'nin Portsoothe'a gelmesinin sebebinin Carol'dan, rahatsızlığından uzaklaşmak olduğu doğruydu. Tüm bunlar ona çok gelmeye başlamıştı: Carol sık sık komaya giriyor ve ölümden farksız bir uykuya dalıyordu, o sırada da ne nabzı oluyor ne kalbi atıyor ne de soluk alıyordu. Şimdi de yabancının teki karşısına geçmiş, kalbinin nasıl işlediğini bildiğini söylüyordu. Adam kendisine Kokuşma diyordu. Moxie o bulanıklık içinde aşkın gerçekten de kokuşmaya denk olup olmadığını merak etmişti. Bu adam... bu şey... bu...

Sen bir canavarsın, demişti.

Bunu kendi sesinden duyar duymaz da gerçekliğine inanmıştı.

James Moxie! demişti yabancı nihayet dudaklarını oynatarak. *Bu ne kaba bir söz!*

Fakat şimdi, dokuz yıldır ilk defa Yol'da at sürmekte olan Moxie bu hatıraları ağacın oradaki gölgelerin arasında gördüğü şekle yormadı. İkisinin arasında hiçbir bağlantı kurmadı. Ancak Moxie ürpertiyi yakından tanırdı. Portsoothe'ta verdiği karar yüzünden çektiği vicdan azabı hayal meyal hatırladığı ve tarif edemediği gölgeli portre-

den daha büyük bir resimdi. Konuşurken konuşmuyor gibi görünen o yüzden... Gülerken gülmüyor gibi görünen o ağızdan...

Neyin şerefine kadehlerimizi tokuşturmuştuk? diye düşündü artık daha geniş bir alana yayılan güneş ışıklarına bakarak. Fakat kadehlerini neyin şerefine kaldırdıklarını bir türlü anımsayamıyordu.

James Moxie! demişti adam. *Bu ne kaba bir söz!*

Oysa o bulanık kadeh kaldırma ânını takip eden sözcükleri hatırlıyordu.

Tavuk kümesine dalan... burnu kümes hayvanlarının kanıyla kıpkırmızı olan... kırık yumurta kabuklarından ve civcivlerin ezilmiş gövdelerinden ayakları ıslanan bir tilkiden... daha canavar değilim. O tilkiyi bulan, onu ensesinden tutup kafasını ağaç kütüğüne yaslayan ve baltasını kaldırıp hırsızın kellesini alan adamdan daha canavar değilim. Aynı adamın kilerin basamaklarındaki kutuyu, ölü tavukları koyduğu kutuyu kaldırmak için eğildiği sırada göğsünün sıkışmasına yol açan hıçkırıktan daha canavar değilim. Ve kilere inen basamakların dibindeki su birikintisinden... adamın öfkeyle, acıyla ve şaşkınlıkla çarpılmış ıslak yüzünden daha canavar değilim. Aslına bakarsan, kocasının cesedini bulan ve bu feci dağınıklığı temizlemek zorunda kalan karısı gibiyim. Görüyorsun ya... Yol'da çalan, cezalandıran ve gaddarlık eden erkeklerden ve kadınlardan çok daha beter şeyler var. Üstelik yalnız da değilim.

Sözcükler Moxie'nin zihninde, yaklaşık on yıldır buradan geçmemiş olan adamın hafızasının kıvrımlarında titreşiyordu. Ah, Yol'un ne çok anlamı vardı.

"Harrows," dedi.

Portsoothe'ta, nihayet, Carol'a sırtını dönmeye karar vermişti.

Ama şu anda ona gidiyordu.

Aşk, diye düşündü. Sözcük güçlü ama renkten yoksundu. Kalbindeki kargaşa arttı. Vicdan azabı dolaysızdı.

Moxie ve kısrağı yollarına devam ettiler. Şekil de onlara ayak uydurdu ve kısa süre sonra Moxie'nin gölgesine karışarak gözden kayboldu. Güneş dalları bir kez daha aşıyor, gökyüzünde gittikçe yükseliyor, gün başlıyor ve ışık Yol'la oyunlar oynuyordu.

LAFAYETTE, DWIGHT'A ÖĞÜT VERİYOR

Dwight salonda dikilirken salonun en geniş penceresinin perdeleri arasından usulca dışarıyı gözetliyordu. Son matemciler at arabalarına ya da evlerine doğru yürümeye koyulmuşlardı. Hâlâ günün erken saatleri olmasına karşın gökyüzü griydi. Yağmur yağabilirdi. Gerçi bu grilik, sosyal duvarların çoğunu yerle bir eden ölümün yakınlığını enselerinde hissettikleri için oradan el ele ya da sarmaş dolaş ayrılmakta olan erkeklerle kadınların siyah ve gri kıyafetlerinden kaynaklanan ardıl bir görüntü, bir göz yanılsaması da olabilirdi.

Çiftler at arabalarına bindiler. Dwight boğuk seslerin sürücülere, *Eve, Batıya doğru, Bizi kasabaya götür* gibi emirler verdiklerini duydu. Sonra da sanki Carol çoktan gömülmüş gibi cenaze renklerine bürünmüş erkeklerle kadınlara baktı.

Bu manzara Dwight'ın keyfini epey yerine getirdi. Tören başarılı olmuştu.

Cenaze de farklı olmamalıydı.

At arabaları uzaklaşırken evin önündeki yoldan diz yüksekliğinde bir toz bulutu kalktı. Ve Dwight, Lafayette'in o bulutu yararak yaklaştığını gördü.

Yol'daki tüm kasabalarda, kaynaklarına başvurarak her istedi-

ğini kolaylıkla temin edebilen insanlar bulunurdu. Ve refah içindeki Harrows'ta o kişi Lafayette idi.

Dwight kapının çalındığını duydu. Üzerinde hâlâ önceki akşam giydiği kıyafetler olan Lafayette kapıyı usulca çalmayı akıl edecek kadar işinin ehliydi. Her şeyi olabildiğince çabuk halleden kadında telaştan eser yoktu. Dwight ise kapıya hemen yanıt vermek yerine, o evde gücün kime ait olduğunu ortağına anımsatmak için az sonraki toplantılarını küçük bir oyuna çevirmeye karar vererek son konukların gidişini izlemeye devam etti.

Son at arabası da gözden kaybolduğunda Dwight kapıya yanıt verdi. Sessizce, hatta tek kelime etmeden Lafayette'i mutfağa buyur etti. Lavabo ağzına kadar bulaşıkla doluydu, masanın üzeriyse tatlıdan geçilmiyordu.

"Sana bir hikâye anlatayım, Evers. Hikâye dinlemek ister misin?"

Kadının ses tonu Dwight için fazla yüksekti. Lafayette'in çizmelerinin burnu, akşamüstünün erken saatlerinde düşen çiy taneleriyle ışıl ışıl parlıyordu. Uzun çenesi, o konuşurken sırtında salınan hatırı sayılır atkuyruğuyla uyum içinde alçalıp yükseliyor ve sanki sözcükler beyaz iş gömleğinin düğmelerinden çağlayarak dökülüyordu. Lafayette, Dwight'tan en az beş santim uzundu ve cüssesi yaptığı işte ona uzun zamandır fayda sağlıyordu.

"Bir keresinde Friar'dan genç bir adam beni görmeye geldi. Bütün hayatı boyunca petrolcü olmak uğruna çalışıp didindiğini söyledi. Mossman'in oraya buraya çukurlar açan ekibine girip en sonunda denetmen gibi bir şey olmuş. Oğlana başarılarının domuz boku kadar umurumda olmadığını söyledim. Gerçekten çok gergindi. Bana etrafımızdakilerin bizi duyup duyamayacağını sorup duruyor, fısıldamasına gerek yokken fısıldıyordu. Ailesinin petrolcü olmasına mani olduğunu söyledi. Bir karısı ve üç kızı varmış. Bunun ne kadar da güzel olduğunu söyledim. O da asıl yoluna çıkmasalardı güzel olacağını söyledi. Ben de aile kurmanın onun kararı, onun hatası olduğunu yüzüne vurdum. Omzunun üzerinden arkasına bakıp benden sesimi alçaltmamı istedi. Ailesinden kurtulması gerektiğini söyledi. Ben de gidip boşanmasını öner-

dim. Hatta görüşebileceği bir avukatın ismini bile verdim. 'Buraya hukuki tavsiyeler almaya gelmedim,' dedi. Ben de, 'Hayır, tam olarak öyle yaptın,' dedim. Karısının çeşitli bahaneler uydurarak sürekli evde olmasını istediğini, işe gitmek için evden çıkmaya yeltendiğinde de hayatını cehenneme çevirdiğini söyledi. Birçok ailenin onlardan farksız olduğunu söyledim. Ama adam ciddiydi ve parası vardı. Ben de ona, şimdi sana tavsiye edeceğim adamı tavsiye ettim. Bunun işini göreceğini söyledi. Aklında başka bir şey olup olmadığını bilmiyorum. Ama kafasının içinde domuz boku taşıyor olsaydı bile umurumda olmazdı çünkü paramı oracıkta ödedi. Ertesi gün her zamanki gibi işe gitmesini ve işten geldiğinde her şeyin icabına bakılmış olacağını söyledim. Her şey karara bağlandıktan sonra ürperen tüm erkekler gibi onu da bir titreme aldı. Orada birbirimizden ayrıldık. Bir hafta sonra burnundan soluyarak, öfkeden köpürerek, zangır zangır titreyerek bana geldi. Sokağın ortasında olay çıkarılmasından hiç hoşlanmam, Evers. Haliyle gömleğinden yakaladığım gibi onu ara sokaklardan birine çektim ve derhal kendini toplamasını söyledim. İşten eve döndüğünde karısını yakılmış, kemiklerini ise ön bahçeye acayip bir şekilde yerleştirilmiş halde bulduğunu söyledi; kadının omurgası, kolları ve kafatası sanki sürünerek toprağın içinden çıkmaya çalışıyormuş gibi görünüyormuş. Ona önerdiğim adamın bir sanatçı olduğunu söyledim. Asıl kötüsünün bu olmadığını söyledi. Üç kızının kemiklerini verandada daire şeklinde oturur halde bulmuş. Annelerinin topraktan çıktığını görmüşçesine kadının kemiklerine işaret edecek şekilde yerleştirilmişler. Çığlık attıklarını, 'kafataslarının çığlık attığını' söyledi. Bütün kafataslarının çığlık atar gibi göründüğünü söyledim. Adam delirmişti, Evers, basbayağı aklını kaçırmıştı. Çocukların işe karıştırılmasını istediğine dair hiçbir şey söylemediğini iddia etti. Ben de ona ailesinin icabına bakılmasını istediğini söyledim. Öyle demek istemediğini, aile diyerek karısını kastettiğini söyledi. Hem nasıl oluyormuş da eğer bir adam gerçekten petrolcü olmak istiyorsa çocuklarının onun yolunda duramayacağını bilmiyormuşum? Ben de bir dahaki sefere isteğini daha açık dile getirmesi gerektiğini söyledim. Yine titremeye başladı

ve çocukların diz kapaklarının çevresinde küçük bir enfiye yığını durduğunu söyledi. Sanki anneleri kendi payına düşeni almak için topraktan çıkıyormuş da çocuklar ganimetlerini onunla paylaşmak istemiyorlarmış gibi. Tüm bunların o 'hayvanın' marifeti olduğunu; o işteyken sözüne sadık bir psikopatın kıkır kıkır kıkırdayarak kızlarının kemiklerini sanki küçük zebanilermiş gibi dizdiğini söyledi. Artık petrol işi için... daha fazla zamanı olup olmadığını sordum. Bolca zamanı olduğunu söyledi."

"Yani," dedi Dwight. "Bu hikâye beni korkutuyor."

"Umarım korkutuyordur."

"Delifişeğin tekinin gözünü parama dikmesini istemiyorum."

Lafayette gülümserken kırışıklıklarla dolu yüzü gerildi. Dwight kadının gözlerinin böylesine içlerine çökmüş olduğuna ilk kez denk geliyordu. "Kimi tutarsan tut biraz deli çıkacak," dedi.

"Topal olduğunu söylemiştin."

"Aynı zamanda da topal."

Dwight başını iki yana salladı.

Lafayette konuşmayı sürdürdü. "Adam işinde iyi, Evers."

"Onun icabına derhal bakabilecek birini istiyorum."

"Ona yetişecektir. O daha Harrows'a ulaşamadan onun icabına bakacaktır. Seni temin ederim."

"Teminatım ne olacak?"

"Duman'ı tutuyorsun. Daha ne teminatı istiyorsun ki?"

"Yetmez."

"Öyle mi? Bu adamı izleyecek birini tutmak istemezsin."

Dwight isteyebilecekmiş gibi baktı.

"Evers," dedi Lafayette. "Bu adam bizimle aynı koyunları saymıyor."

"Para benim param."

Lafayette'in gözlerindeki gülümseme yok oldu. "Eğer Duman'ı izlemesi için birini tutarsan Duman da seni izlemeye başlayabilir."

"Kulağa deliden biraz daha fazlasıymış gibi geliyor."

"Öyle. Ve şu anda civarda."

Dwight çabucak pencereden dışarı baktı. "Nerede?"

"Mackatoon'da."

"Başka bir iş için mi?"

"Başka bir iş için."

Nihayet Dwight gözlerini Lafayette'inkilere dikti ve başını aşağı yukarı sallayarak onayladı.

Lafayette inceleyen gözlerle ona bakıyordu. "Merak ettim," dedi. "James Moxie sana ne yaptı?"

Dwight şaşırmış göründü. Sanki Lafayette, Moxie'nin ona bir şey yapabileceğini ya da yapacağını ima eder gibiydi.

"Hiçbir şey."

"Ama onu öldürtmek istiyorsun."

Lafayette'e, Moxie'nin Carol'ın sırrını bildiğini söylemek istemiyordu. Bunun ortaya çıkması planlarının temelden çatlak vermesine yol açardı.

Başka neyi atladın, Evers? Belki de şimdiden bu işten sıyrılsam iyi olur, Evers? Yoksa beni boktan bir işe mi karıştırdın, Evers?

"Henüz hiçbir şey yapmadı," dedi Dwight.

"Bunun karınla bir ilgisi olmadığından emin misin?"

"Evet," dedi Dwight. "Hiç ilgisi yok."

Lafayette güldü. Bu, insanların pisliklerini nereye süpürdüğünü bilmek istemeyen birinin sesiydi. Kapıya doğru hareketlendi.

"Bir de delifişek diye onu tutmak istemediğini söylüyorsun!"

Ama Dwight son sözü onun söylemesine izin vermeyecekti. Kadın evden çıkarken bağırmaya başladı, sokak kapısı kapanırken hâlâ bağırıyordu.

"Bu *benim* fikrim! Böyle olmasını *istiyorum*! Unutma, Lafayette, seni bu işe dâhil eden bendim! Burada önemli kararları ben veririm!"

Fakat akla gelen her tür iletişim kanalında eli, Yol'daki her telgraf ofisinde kulağı olan Lafayette çoktan Farrah Darrow'un James Moxie'ye gönderdiği telgrafın haberini almıştı. Bu yüzden Duman'ı kendisi tutmuştu. Duman, Moxie'yi takip edecekti. Delifişek ve efsane. Dwight Evers önemli kararları kendisinin verdiğini sanabilirdi. Karısının gölgesinden kurtulduğuna, yeniden doğduğuna inanabilirdi. Ama bu yeni güneşin ağırlığı altında azabını da çekecekti.

TAZE YAĞ

Bir zamanlar at sırtında kasabaya girdiğinde insanların beti benzi atardı. Erkekler onunla göz göze gelmekten kaçınırdı, kadınlar dikkatini çekmemeyi umarak arkalarını dönerdi. O günlerde Yol'un ehlileştirilmiş köpekleri ona uzaktan havlardı. O zamanlar tamdı, harikaydı, korkuydu.

Fakat Duman hâlâ insanların dikkatini çekiyor olmasına rağmen Mackatoon sakinlerinin gözlerindeki şefkatli merakı görebiliyordu. Uzun zamandır hiçbir şey eskisi gibi değildi. Verandalarında oturan yaşlı adamlar birbirlerini dürterken çocuklar, bacakları atın iki yanından gevşekçe sallanan biniciye bakmak için durur olmuştu. Hakikaten eşi benzeri olmayan bir manzaraydı: Blandon Sokağı'ndan geçen çırpı bacaklı, topal, şapkasız bir adamdı. Kayıtsızlıklarıyla nam salmış insanlar bile gözlerini ona dikiyor, alelade bir yabancıya bakacaklarından bir ya da iki soluk daha uzun bakıyorlardı.

Seyrelmiş saçları yaşından daha büyük görünmesine neden olurken dirseklerine kadar sıvanmış sarı gömleği ona hak etmediği bir ciddiyetsizlik bahşediyordu. Hiçbir silah taşımıyor oluşuysa görüntüsünün uyandırdığı huzursuzluğu bastırıyordu.

Ondan korkmuyorlardı. Henüz korkmuyorlardı.

Duman, atını postanenin önündeki toprağa saplanmış bir dizi

bağlama kazığının önünde durdurdu. Kazıklardan yalnızca biri boştu ve Duman manevra edebileceği pek yer olmadığından beygirden inerken zorlanacağının farkındaydı. Sağ uyluğunu kavradı ve bacağını kaldırarak atın başının üzerinden geçirdi. Bacağında kalan az miktarda yağ çalkalandı. Yağın çoğunu Mackatoon'daki işi sırasında, geri kalanını da devrilmiş at arabasında kullanmıştı.

Halini gören ufak tefek bir kadın ona acıdı. Sokağın karşısına geçerken kadının kalın gözlük camlarının ardındaki gözlerinde anlayış vardı.

Eskiden böyle olmazdı.

"Yardıma ihtiyacınız var mı?" diye sordu kadın başını kaldırıp ona bakarak.

Sokaktaki diğerleri kadının farkına varmadığı şeyi sezerek sessizliğe gömüldüler.

Yabancının topal olması tehlikeli olmadığı anlamına gelmiyordu. Yol durmadan insanlara böyle oyunlar oynardı.

Duman oturduğu yerden kadına baktı. Bacaklarının ikisi de atın solundan aşağı sallanıyordu.

"Var, var," dedi melodik bir sesle. Ama onları duyacak mesafedeki diğerleri adamın şarkısına eşlik etmemeleri gerektiğini biliyordu. "Buralarda kaliteli yağ nereden bulurum biliyor musun?"

Adamın ne demek istediğini anlamadığını gören kadın gülümsedi.

"Evet. Aslında..." Döndü ve Blandon Sokağı'nın ahşap savakları altındaki dükkânların tahta döşemelerle bezeli verandalarına işaret etti. "...eğer şu yana doğru... şey..."

"Yürürsem mi?" diye sordu Duman kelimeyi kadının yerine söyleyerek.

"Ah, evet. Eğer buradan caddenin yukarısına doğru yürürseniz nalbandı geçtikten sonra Kirk'ün Hırdavatçısı'yla karşılaşacaksınız. Arka tarafta yağ satar."

"Yağları kaliteli midir?" diye sordu Duman kadına işaret edip kaşlarını havaya kaldırarak. "Kaliteli olsa iyi olur, yoksa işime yaramaz."

Kadın bir anlığına düşünür gibi oldu.

"Evet," dedi. "Tabii sizin neye alışkın olduğunuzu bilmiyorum. Ama bence fena değildir. Birçok insan yağını Kirk'ün Hırdavatçısı'ndan alır."

"Kirk'ün Hırdavatçısı!"

"Evet."

Duman cesaretini topladı ve kendini atın sırtından aşağı bıraktı. Sert bir iniş oldu; yağ çalkalanırken kalay eski paçavraları yırtarak çotuk bacaklarını kesti fakat Duman acıyla ulumak yerine yüzüne zoraki bir gülümseme yerleştirdi.

"Eyvahlar olsun," dedi kadın. "Size yardım edemeyeceğimden emin misiniz? Belki gidip size biraz yağ alabilirim. Ayrıca kasabada çok iyi de bir doktor var."

Duman atını bağlayıp küçük bel çantasını çıkarırken gözlerini kadınınkilerden ayırmadı. "Doktora ihtiyacım olduğunu da nereden çıkardın, han'fendi?"

Artık sesi melodik değildi. Sesi ondan çalınmış bacaklarının ıstırabıydı.

Konuyu buraya getirerek karşısındakini incittiğini nihayet fark eden kadının yüzü kızardı.

"Yanlış bir şey söylemek istemedim, genç adam. Yalnızca biraz zorlandığınızı gördüm..."

"Nasıl zorlanmışım?"

Kadın gergin gergin gülümsedi. Konuyu ondan daha iyi açıklayabilecek birilerini bulma umuduyla Blandon Sokağı'na bakındı. "Tam tarif edemem... Ben..."

"Göster bana."

O anda sokaktaki insanlar geriye çekildiler. Bir adam kılıfındaki silahını kavradı.

Kadın kekeledi.

"Söyle." Duman kadına doğru topalladı. "Ağlıyor muydum?"

"Şey, hayır, tabii ki hayır..."

"Atımdan düşecek gibi sarkıyor muydum?"

"Pardon?"

Duman topallayarak kadına yaklaşmaya devam edince kadın yay misali geriye doğru büküldü.

"Söyle de öğreneyim," dedi Duman. "Lütfen, öğrenmem gerek. Ağzımdan salyalar mı akıyordu? Salyalarım üzerime mi damlıyordu?"

Kadın suratını çevirerek onunkinden uzaklaştırdı. Duman'ın yüzünde bir gülümseme arıyor ama bir türlü bulamıyordu.

"Söylesene," diye fısıldadı dudakları kadının kulağına değen Duman. "Bacaklarımda bir sorun olduğu o kadar belli oluyor mu?"

Kadın tekledi. Biri silahını çekti.

Duman'ın yüzünde bir gülümseme peyda oluverdi. Ellerini gökyüzüne doğru kaldırdı ve o anda kadın çığlığı bastı.

"Tabii ki bacaklarımda bir sorun var, han'fendi!"

Bir kahkaha patlattı. Adamın kendisine uzattığı parmaklarına bakan kadın da onunla birlikte gergin gergin güldü. Duman avuçlarından birini kadının omzuna koydu. Silahını çeken adama göz ucuyla baktı.

"Ürpertiler aşkına," dedi kadına bakarak. "Yağla ilgili verdiğin ipucundan ötürü çok sağ ol. Bizzat gidip bakacağım. Hatta oraya yürüyeceğim."

Kadın derin bir oh çekti. *Korku*, diye düşündü Duman. *Tıpkı eskiden olduğu gibi.*

"Kirk'ün Hırdavatçısı," diye tekrar etti hâlâ titremekte olan kadın.

"Ama eğer istediğim kadar kaliteli çıkmazsa," dedi Duman dudakları gerisin geriye aşağı doğru kıvrılırken, "gelip seni bulmaktan ve malın iyi olduğu kanısına nereden vardığını sormaktan başka çarem kalmaz."

Kadın yine kekelemeye başlayınca Duman topallayarak yanından geçip gitti. Duman acemice adımlarla caddeye çıkıp güç bela hırdavatçıya doğru ilerlerken Blandon Sokağı sessizdi. Barın içinde dikilmekte olan adamın tekine dil çıkardı. Nalbandın açık kapısının önünden geçerken demiri döverek silah şekline sokmakla meşgul şişman adamı görünce kıkırdadı.

Derken Kirk'ün Hırdavatçısı'ndan bir adam çıktı. Duman'ı görünce geçmesi için kapıyı tuttu. Ama Duman boş gözlerle kendisine bakınca aklı karışan adam kapının kapanmasına izin vererek

oradan uzaklaştı. Duman kapıyı kendisi açtı ve topallayarak içeri girdi.

"Kaliteli mallarının olduğunu duydum," diye gürledi. "Yağ istiyorum!"

"Hemen geliyorum."

Bu suratını buruşturmuş, burnunun ucuna kondurduğu gözlüğüyle kasa defterini incelemekte olan yaşlı bir adamdı. Arkasında cam kavanozlarla yüklü, meşe ağacından yapılma raflar yükseliyordu. Tezgâhın üzerindeki kutularda çocukların en sevdiği şekerlemeler sergileniyordu. Koyu renkli ahşap döşemeler ve duvarlar yüzünden mekân, bir gölge kutusuna benziyordu. Duman eşeğin tekini yok ettiğine tanık olduğu gezgin sihirbazı anımsadı.

Tezgâhın önünde durdu ve tüccarla birlikte kasa defterine baktı.

Müşterisine laf geçiremediğini gören yaşlı adam kasa defterini kapattı.

"Evet. Size nasıl yardımcı olabilirim, beyefendi?"

Duman kasıtlı olarak yavaş yavaş konuştu. Yağ onun için elbette çok önemliydi. "Çok hoş bir hanımefendi bana burada kaliteli malların olduğunu söyledi. Kasabadaki en iyi yağ sendeymiş."

"Yağım var."

"Kaliteli mi?"

"Aslında farkını bildiğimden emin değilim."

Duman kaşlarını çattı. "Kolay tutuşuyor mu, dostum?"

Dükkânın sahibi cevap vermeden önce uzun uzun Duman'ı süzdü. "Bildiğim kadarıyla yağ ne kadar kolay tutuşursa o da o kadar kolay tutuşuyor."

Duman başıyla onayladı. "Kulağa kaliteliymiş gibi geliyor. Yağlarını nerede tutuyorsun?"

Adam ellerini mavi önlüğüne sildi ve Duman'la birlikte dükkânı boylu boyunca katederek çam ağacından yapılma arka kapının önünde durdular.

"Variller içeride. Kendiniz bakabilirsiniz. Aradığınız yağ benimki olmayabilir."

"Parayı şimdi mi istiyorsun?" diye sordu Duman.

"Hayır. Ne isterseniz çıkarın. Ben de burada hesaplayayım. Pek çok insan dikiş yüksüğü istediğini söyleyerek içeri girip elinde kahve fincanıyla çıkıyor. Sonra bütün kayıtlarım karman çorman oluyor."

Ve adam Duman'ı yalnız bıraktı.

Duman ahşap kapıdan içeri süzüldü ve loş ışıkta altı varil gördü. Olduğu yerden bakınca varillerin içindekinin standart mallardan, hatta belki biraz daha iyisinden olduğunu gördü. Bunun işine yarayacağını biliyordu. Raftan bir avuç dolusu paçavra kaptıktan sonra karanlık odada topallayarak tabureye dek ilerledi, oturdu ve pantolonunun paçalarını çabucak sıyırarak kalaydan kavalkemiklerini tutan kayışları çözdü. Bu her zaman kendini iyi hissetmesine neden olurdu. Büyük bir rahatlamaydı. İnsanın sıcak bir yaz günü kafasındaki şapkayı çıkarıp atmasına benziyordu. Tetik sicimleri pantolonunun paçalarından aşağı doğru kayarken uyluklarını gıdıklasa da iki kavalkemiğini de çıkardı.

Evet, bacaklarını çıkarmak her defasında kendisini iyi hissetmesine neden oluyordu.

Bacaklarını tepetaklak ederek eski yağın Kirk'ün pis döşemelerine dökülmesine izin verdi. Çıplak uylukları etin rengini kaybettiği, son derece sağlıksız görünen ve belki de asla iyileşmeyecek yaralarla doluydu.

Kavalkemiklerinden birini kucağına koydu ve sessizce çizmesini çıkardı. Ayak başparmağının olması gereken yere bez tıkıştırmıştı. Onu oradan çekip çıkardıktan sonra bel çantasında taşıdığı temiz bezlerden birini aynı yere sıkıştırdı. Daha şimdiden temiz hissetmeye başlamıştı. Diğer çizmesinde de aynı işlemleri tekrarladıktan sonra yağ sızdırmasın diye parmaklarıyla topuklarını sıkıca tutarak kalaydan yapılma silindirlere yağ doldurmaya koyuldu. Varillerdeki yağ düşündüğünden daha pürüzsüzdü.

İki kavalkemiği de dolunca Duman birini yere koydu, çizmelerinden tekini aldı ve en uçtaki kalay saplamaya taktı. Daha sonra çizmesinin içinde aramak zorunda kalmasın diye sicimi başparmağına doladı. Kavalkemiğini ortaladı ve ardından hiçbir eksiğin kalmadığından emin olmak için hepsini yere koydu. Sonra kalayın

tepesinde astar vazifesi gören pis bezi attı ve yerine, raftan aldığı temiz bir paçavrayı serdi. Bezi ortadan ikiye yırtmak zorunda kaldı zira koca beze ihtiyacı yoktu. Kaldı ki çotuk bacağının altındaki takviyeyi abartırsa yürümekte zorlanacağını biliyordu. Elindeki kavalkemiğinin işi bitince diğerini elden geçirmeye koyuldu.

Yaşlı adam hiç geri gelmeyince Duman adamın kasa defterini incelemeye daldığını tahmin etti. Belki de iyi bir gün geçiriyordu. Duman'ın iyi bir gün geçirdiği kesindi.

James Moxie, diye düşündü.

Bu yalnızca bir işti. Her zamankilerdendi. Fakat kanun kaçağının adının zihninde yaktığı ateşi, o parıltıyı inkâr edemezdi. James Moxie, Yol'un efsanelerinden biriydi. Hatta tam da Duman'ın bacaklarını kaybettiği dönemde namı duyulmuştu. Moxie'nin aniden yükselişe geçerek Duman'ın efsanesinin önünü kesmesinin lanet olası bir tutulmadan pek farkı yoktu.

Moxie Moxie Moxie ya,
Gözünde bir damla yağ...

Duman buradaki, yani Mackatoon'daki işini tamamladıktan sonra eyerinin altında ucu gözüken bir kâğıt parçası bulmuştu. Kimi zaman Yol bekçileri böyle çalışırdı: gizlenmiş notlar, gizemli kâğıtlar. Bu elbette yalnızca bir işti ama James Moxie pek çoğundan daha kurnaz çıkabilirdi.

Abberstown'da kesinlikle kurnazlık etmişti.

Duman sihrin yabancısı değildi. Çok sayıda gösteri izlemiş, gezgin sihirbazlar karavanlarıyla kasabadan geçerken kalabalıkla birlikte epey yaygara koparmıştı. Kendi numarasının, takma kavalkemiklerinin de bir illüzyon olduğunu düşünmesine yetecek kadar çok hokkabazlığa tanık olmuştu. Yeniden Ortaya Çıkan Bacaklar. Gerçi Moxie'nin Abberstown'da çektiği numaranın diğerlerininkinden üstün bir yanı vardı. Duman son günlerde sihirbazların kadınları havada uçurduğunu biliyordu. Bazıları filleri yok ediyordu. Ama Moxie o düelloyu kazanmak için ne yapmıştı? Hem de silahını çekmesine gerek bile olmadan?

Moxie Moxie Moxie masalı,
Palavraları ve kurguları, pompaları ve idrarları.

İki kavalkemiği yerde diklemesine duruyordu. Duman hiç beklemeden dizlerini kavalkemiklerinin üzerine kaydırdı. Sicimleri pantolonunun paçalarından geçirerek olabildiğince yukarı çekti ama yine de uzun zaman önce ceplerine açtığı deliklerden güç bela görünüyorlardı. Sonra kollarından destek alarak kendini tabureye bıraktı. Rahat edene dek çotuk dizlerini kalayın üzerindeki paçavraların arasında oynattı. Ve, nihayet, kayışları uyluklarındaki yaraların üstünden bağlama işine koyuldu.

İşi bitince pantolonunun paçalarını gerisin geriye indirdi.

Loş ışıkta bacaklarına baktı.

Presto.[*]

Ellerini ceplerine soktu, ilmekleri başparmaklarına geçirip çekerek çizmelerinin topuklarını açtı ve Kirk'ün temiz yağının çok az bir miktarının yere dökülmesine izin verdi.

Sicimleri bıraktı.

James Moxie hakkında istediği şarkıyı söyleyebilirdi ama Abberstown hikâyesinde bir gariplik olduğunun farkındaydı. Belki de kulağına o gün yaşananları açıklayan bir teori gelmediği için böyle düşünüyordu. Tabii o olaya dair beslediği ilgi, artık yerle yeksan olmuş adının küllerinden yükseliyor da olabilirdi.

Ter içinde kalan Duman dengesini kontrol etmek için ağırlığını bir o yana, bir bu yana verdi. Dükkâna girdikten sonra yaşlı adamın gözleri önünde düşerek temiz yağı ortalığa saçması hiç de iyi olmazdı.

Daha önce olmuşluğu vardı.

Kollarını açtı. Öne doğru eğildi. Geriye doğru yaslandı. Her şey yolunda görünüyordu. Her şey *harikaydı.*

Pis paçavralardan birini burnuna götürdü ve beze sinmiş yağ kokusunu içine çekti.

James Moxie, diye düşündü tekrar ama bu kez mutlak bir özgüven dalgası benliğini ele geçirdi. *Ben de bir sihirbazım.*

---

[*] (İt.) İşte, oldu! –*çn*

Duman, yağını tazelemiş vaziyette topallayarak ahşap kapıdan geçti ve dükkâna girdi.

"Ne kadar aldınız?" diye sordu Duman'ı gören yaşlı adam.

Duman başını iki yana salladı.

"Mal kaliteli değildi."

Adam Duman'a dik dik baktı, sonra da tepeden tırnağa süzdü.

"Eh? Orada yeterince uzun kaldığınıza eminim."

"Hep böyle yaparım," dedi Duman tezgâhın önünde durarak. "Yağımı epey ciddiye alırım. Malınız kaliteli. Ama iyi *kalite* değil."

Acayip görünüşlü, şapkasız adam dükkânından aksayarak ama kesinlikle eli boş çıkarken Kirk öylece bakakaldı.

Tahta kaldırıma çıkan Duman hana girip bara doğru yürürken içerideki kasabalılar kendilerini Duman'ın adımlarını izlemekten alamadı.

"Burada hiç kibritiniz var mı?"

"Elbette var. Ama yanında bir de bira almalısınız."

"Sadece kibriti alamaz mıyım?"

"Yanında bir de bira almanız gerek."

"Biraz düşüneyim."

Barmen başka biriyle ilgilenmeye koyulduğu sırada Duman döndü ve topallayarak kapıya doğru ilerlemeye başladı. Masalardan birinde oturan iki adam Duman'ın geçişini izlemek için sohbetlerine ara verdi. Belki de adını duymuşlardı. En nihayetinde pek çok insan duymuştu.

Barmen tezgâhın üzerinde duran kibritlerin eksildiğini fark ettiğinde Duman çoktan atına atlamış, kuzeye doğru yol almaya başlamıştı.

Duman gitmişti, sesi melodik bir tekerlemeydi.

Moxie Moxie Moxie beyim,
Gölgen gibi peşindeyim...

CLYDE VE MEZAR KAZICILAR

Farrah, James Moxie'ye telgraf gönderdikten sonra (ki bunu yaptığına hâlâ inanamıyor, adamın bilmesi gerektiğine dair hissettikleri dışında bunu *neden* yaptığından da pek emin olamıyordu) eve dönerken kocası Clyde akşamdan kalmışlığına karşı coşkulu bir savaş veriyordu: Çoktan Koyun Postu'nda içmeye başlamıştı. Fakat içkiye ve içkinin kendisinde yapacağını umduğu etkilere rağmen tek düşünebildiği önceki gece geç saatlerde Farrah'ın ona anlattığı hikâyeydi: Kızcağız hanımının cesedini Evers'ların evinin bodrumunda bulmuştu. Bu elbette oldukça huzursuz ediciydi fakat Clyde bunun nispeten hikâyenin anlatılma şeklinden kaynaklandığını tahmin ediyordu. Daha önce hiç kimsenin dün gece karısının ağladığı kadar gözyaşı döktüğüne tanık olmamıştı.

Ahşap barın üzerinde duran kadehini kaldıran Clyde içkisinden bir yudum aldı.

"Saat senin için bile biraz erken değil mi, Clyde?" dedi barmen. Adı Bill'di.

Clyde omzunun üzerinden bomboş bara baktı. Destek bekliyor gibiydi ama kimseyi bulamadı.

"Uzun bir gece geçirdim. Sabah da pek kısa sayılmazdı."

Clyde kadehini bara bırakırken barın kapıları savrularak açıl-

dı ve Hank James ile Lucas Morgan içeri girdiler. Clyde adamların Manders Cenaze Evi'nde mezar kazıcı olarak çalıştıklarını biliyordu ve ikisiyle de birkaç kez sohbet etmişliği vardı. Fakat bunlar sarhoş gecelerde arkada müzik çalarken kasvetli bir ortamda yapılan, ölum hakkındaki kısa sohbetlerdi. Oysa bugün Hank ile Lucas'ı görmek ona Farrah'yı hatırlatıyordu çünkü Farrah'nın hanımı ölmüştü ve hiç şuphesiz bu adamlar tarafından kazılacak bir mezara gömülecekti.

"Selam, Bill," dedi Lucas, Clyde'ın iki yanındaki tabureye otururken. Dondü ve şapkasını hafifçe egerek Clyde'ı selamladı. Clyde da başını aşağı yukarı sallayarak adamın selamına karşılık verdi. Hank de pek sevgili mezar kazıcı dostunu takip etti. Adamlar sipariş vermemiş olmasına rağmen Bill yine de önlerine birer kadeh viski koydu.

"Bana kalırsa çok çalıştınız," dedi Bill kollarını kavuşturarak. "Bence bir mevsime yetecek kadar mezar kazdınız."

Hank başıyla onayladı.

"Aynen öyle. İllet. Geçtiğimiz iki hafta içinde o kadar çok mezar kazdık ki omuzlarımın dili olsa da konuşsa!"

"O kadar mezar yerine Albert's Port'a kadar tünel kazabilirdik!" dedi Lucas ve adamların üçü de gülümsedi.

Kısa süre sonra konuşmaları Clyde için anlamsız seslere ve hecelere dönüştü zira aklı yine Farrah'ya ve hikâyesine kaymıştı. Kadının anlattığı olaylar yüzünden göğsüne ve midesine kötü bir his çöreklenmişti ama bunun nedenini tam olarak kestiremiyordu. Bir adamın karısını ölü bulduktan sonra cesedini bodruma kapatmasının neresi yanlıştı? Farrah yatak odasını mı tercih ederdi?

Hanımım ışık saçıyordu, Clyde. Parlıyordu.

Farrah böyle söyleyip durmuştu. Butun gece boyunca bunu dilinden düşürmemişti.

"Bill," diye seslendi.

Bill kadehini doldurdu.

"Bu üçüncü kadehin, Clyde," dedi Bill kötü bir niyeti olmadan.

Hank ve Lucas, Clyde'a bakmak için döndü. "Vay canına!

Adam içmeyi gerçekten biliyor! Biz daha işe bile gitmeden üçüncü kadehini deviriyor," dedi Lucas.

Kadehlerini kaldırdılar. Clyde da kendininkini kaldırınca hep bir ağızdan, "Şerefe!" dediler. Neyin şerefine kadeh kaldırdıklarını söyleyen Hank oldu –*İllet'in sona ermesinin şerefine*– ve kadehlerini tokuştururlarken Clyde evlerinin mutfağındaki tezgâhın üstünde duran boş viski şişesini düşündü. Farrah'nın o viskiden içişini, epeyce canını sıkan bu hikâyeyi anlatırken ara ara soluklanmak için viskiyi bahane edişini anımsadı.

Clyde henüz doldurulmuş kadehinden bir yudum aldıktan sonra elinin tersiyle ağzını sildi ve o gün ilk defa huzurlu hissetti. Farrah elbette üzgün olacaktı ama bunun nedeni Carol'ın kilerde tutuluyor olmasının nahoşluğu değildi; Farrah yas tutuyordu. Hepsi buydu.

"Bill, Carol Evers'ın vefat ettiğini duydun mu?"

Clyde başını kaldırıp Lucas'a baktı ve üç adamın, kadının ne kadar genç yaşta öldüğünden ve canını alanın İllet olup olmadığından konuşmalarına kulak kabarttı. Bill haberi Clyde'dan bile daha erkenci bir adamdan almıştı. Barmen, İllet'in Harrows'u terk ettiğini sandığını söyledi. Lucas ve Hank aynı şeyi umsalar da otuz sekiz yaşın, Carol Evers kadar hayat dolu bir kadın için pek erken olduğunu düşünüyorlardı. Yani İllet olabilirdi. Böylece Clyde'ın dili çözüldü. Onlara anlatmakta hiçbir sakınca görmüyordu. Mezar kazıcılar zaten kadının ölümünden ve Bay Evers'ın ne halde olduğundan bahsediyorlardı. Haliyle araya girmek için doğru zamanı beklemeye gerek görmeden dilinin altındaki baklayı çıkarıverdi.

"Onu kilerde tutuyormuş."

Mezar kazıcılar ona döndü. Bill elindeki kadehi kurulamayı bıraktı.

"Duyduğuma göre öyleymiş. Evet. Cesedi kilerdeymiş. Sanırım gömülmeyi bekliyor."

Bir yanıt bekledi. O anda tüm sarhoşluğuna rağmen karşısındaki adamların az önce söylediği şey hakkında ne düşündüğünü merak ettiğini fark etti. İşinin ehli iki mezar kazıcının bu meseleyi Farrah kadar tuhaf bulup bulmadığını öğrenmek istiyordu.

"Yani," dedi Lucas omuzlarını silkerek, "en nihayetinde bir yerde beklemesi gerekiyor."

Bill kadehlerini doldurdu ve Clyde büyük bir rahatlama hissetti. Harrows'ta ölüme Lucas ve Hank kadar yakın pek kimse yoktu. Farrah'nın matemde olduğuna ikna olmuştu. Hepsi buydu.

Doğaldı.

"Siz karımı tanıyor musunuz? Farrah'yı?"

Tanıyorlardı.

Clyde, "Bay ve Bayan Evers için çalışıyor," diyerek konuşmayı sürdürdü. Artık kafa ütülüyordu. "Hanımının ölümüne çok üzüldü. Onu görmüş, gerçekten görmüş. Dün gece. Kilerde."

Bunun ardından içkisinden koca bir yudum aldı. Farrah'nın kaçırdığı töreni düşündü.

"Eğer onu görürseniz kendini biraz daha iyi hissetmesini sağlayın. İki çift güzel laf edin. Hanımının ölümüne çok ama çok üzüldü."

Kadehini bara koyar koymaz Bill içkisini tazeledi. Clyde, Bay Evers'ın yaptığında hiçbir tuhaflık olmadığı konusunda aynı görüşü paylaştıkları için iyiden iyiye rahatlayarak içkisini yudumladı. Ama viskiyle ıslanmış gevşek dudaklarının arasından kaçan güçlü kelimelerin masumane bir şekilde Şerif Opal'ın kulağına dek gideceğini ve Şerif Opal'ın, Dwight Evers gibi çok sayıda yatak odasına sahip birinin ölü gelinini kilerdeki soğuk, kaba sığınakta yatırmasını kesinlikle tuhaf karşılayacağını bilemezdi.

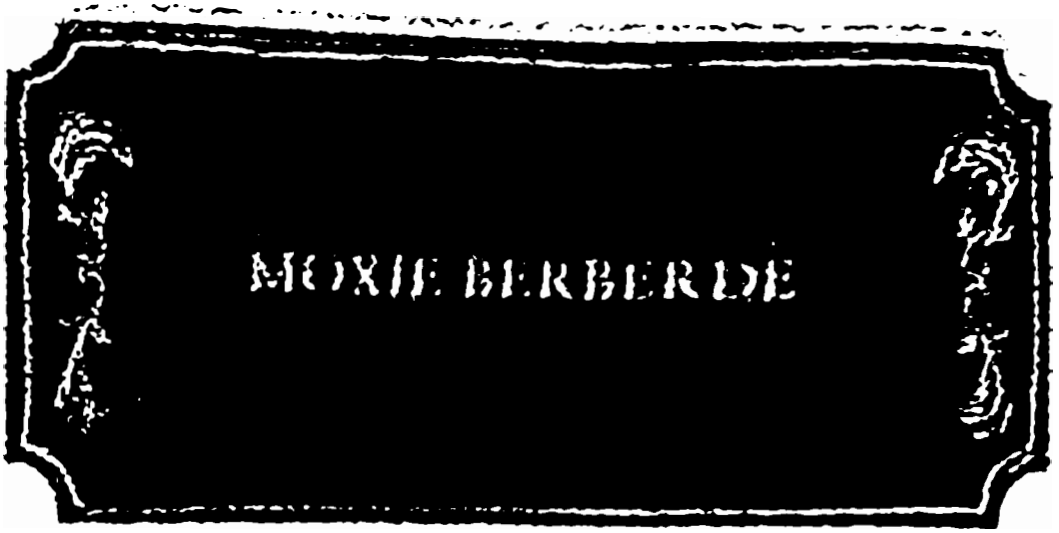
MOXIE BERBERDE

Berberler başlarını iki yana salladılar.

"Birini mi kaybettiniz?" diye sordu daha şişmanca olanı.

"Birini gördüğümü sandım."

Daha zayıfça olan berber elindeki usturayla Moxie'ye işaret etti. "Öte yandan, cüretimi maruz görün ama, sizin bir tıraşa ihtiyacınız var gibi görünüyor."

Moxie ikisinin de yanından geçip arka taraftaki lavaboya yöneldi. O yaklaşırken havluların altında uzanmakta olan adam hareketsizdi.

"Ya sen?" dedi Moxie. "Burada genç bir kız gördün mü? Koyu renk saçlı? Yeşil gözlü?"

Örtünün altında bir şey kımıldandı. Sanki adamın çenesi yüzünün geri kalanından bağımsız bir şekilde hareket etmişti.

"Ne kadar genç demiştin?"

Ses ıslak yaprakların üzerinde sürünen bir yılanın karnıydı. Moxie'nin eli silahına gitti.

"Yeterince genç."

"Yeterince genç mi dedin? Yani korkusuzca yaşayabilecek kadar mı genç?"

Moxie berberlere baktı. İki adam da müşterilerini tıraş etmekle meşguldü. İkisi de onları duymamış gibiydi.

"Çene çalacak zamanım yok," dedi Moxie sakinliğini korumaya çalışarak. Ama ses... tanıdıktı...

"Yani en sevdiği kurdelesini kaybederse onu bulmak uğruna bataklıkların arasına dalacak kadar mı genç?"

Moxie kalçasındaki silaha dokundu. "Onun hakkında ne biliyorsun?"

"Yani hayatın bir lütuf olduğuna inanacak kadar mı genç?"

Böyle bir ses, diye düşündü Moxie, nasıl bir surata ait olabilir?

"Tanıdığım gençler oldu, bayım," dedi örtülerin altına gizlenmiş adam. "Hatta o kadar gençlerdi ki henüz var olmamışlardı."

Moxie sandalyenin kolçaklarından sarkan şişman parmaklara baktı. Derken adamın yüzüne örtülmüş havlular gerildi ve havluların altından yüz hatları belirmeye başladı. Elmacık kemikleri belirginleşirken tıpkı birer vadi gibi adamın geniş dudaklarına

dek uzanan havlu çadır misali kabardı. Adamın gözlerinin olması gereken yerde beliren iki tümsek Moxie'nınkilere kilitlendi.

Örtünün boyun kısmındaki gölgelerin arasında Moxie solucan derisiyle kaplanmışa benzer bir gırtlak gördü.

Ve silahını kılıfından çekti.

"O kadar gençlerdi ki bilsen acından kahrolurdun. Yaşlı bir adamın gelgitli zihninin sularında süzülen, vicdan azabıyla çürümüş herhangi bir şeyden... bir çekirdekten daha fazlası olamayacak kadar gençler tanıdım."

Gırtlak tıpkı bir sümüklü böcek gibi kımıldandı ve Moxie bir an için havluların altında devasa bir engerek yılanının kıvrandığına inandı.

Kumaş bir yüzü ele verircesine gerginleşmeye devam etti.

"Eğer aradığın şey gençse," dedi örtülerin altına gizlenmiş adam, "rahme bakmanı öneririm. Yaşlılıktan en uzak gençliği orada bulursun. Dahası, onu yine de görebilirsin. Orada yüzdüğünü... annesinin kanından beslendiğini. Koyu saçlı mı demiştin? Evet, onu görmüş olabilirim. Onu bir ağaca astım... genç kanı damla damla yaşlı toprağa aktı... kan birikintisi aynadan farksızdı... ayak tabanlarının aksi o kandan aynaya düşüyordu... bacakları... ve kir içindeki bol eteği."

Moxie adamın parmaklarının pirinç kâğıdı misali incelip grileştiğini, aklındaki sorunun rüzgârıyla pul pul döküldüğünü gördü.

"Kimsin sen?"

Havlu hareketsizdi ama ses bakiydi.

"Ağacın tekinden sarkan genç kızım. Onu besleyecek bir sahibi olmadığından açlıktan ölen, kaburgaları böğrünü delip geçen keçiyim. Büyük örümceklerin yaşadığı ve yumurtalarını bıraktığı ağaç kovuğuyum. Yaşlının bir zamanlar genç olduğunu ve genç er ya da geç yaşlanacağından yaşam sevgisi diye bir şey olmadığını, esas olanın çürüme korkusu olduğunu bilecek kadar yaşlı bir şeyim. Sevilen kurdele diye bir şey yok, her şeyin iplik misali çözülmesinin önüne geçebilecek hiçbir şey yok. Yalnızca bir köşeye kıvrılmış uzanırken beni gizleyen... parlak şimşekler var. Ben genç bir kızın kendi kanındaki yansımasıyım.

Ben çürümenin bir adım sonrasıyım, bayım. Ben *Kokuşma*'yım."

Moxie çabucak adama arkasını dondü. O anıya da. Ama berberin döşeme tahtalarını döven çizmelerinin gümbürtüsü, sesin gümbürtüsüyle sekteye uğradı.

"*Evine dön, James Moxie. Ona yardım etme şansını çoktan kaçırdın.*"

Moxie olduğu yerde döndü ve örtünün altındaki şekle doğru hışımla ilerledi. Berberler onu durduramadan şeklin tepesine bindi.

"*KİMSİN SEN?*"

Moxie havluları yırtarcasına kenara fırlattı. Uykudan gözleri kıpkırmızı olmuş şişman bir adam öfkeyle doğruldu.

"*Tanrı'nın adı aşkına, sen ne yaptığını sanıyorsun be adam?*"

Yeni bir ses. Farklı bir adam. Diğeri sırra kadem basmıştı.

Kokuşma. Moxie, Portsoothe'taki bulanık geceyi hatırladı. Sevdiği kadını terk etmesi için verilen öğüdü.

Şişman adamın bağırışları arasında berberler Moxie'yi kenara çekmek için davranırken o şeyin, Kokuşma'nın burada olma ihtimali Moxie'nin derin bir korkuya kapılmasına neden oldu. Aklını mı kaçırıyordu? Yol'a çıkalı henüz birkaç saat olmuştu... yine de *aklını mı kaçırıyordu?*

Portsoothe'taki gecenin ayrıntıları yavaş yavaş zihnine üşüşmeye başladı: Yüzünü hayal meyal görebildiği, konuşurken dudakları kıpırdamayan, kasvetli havası sahne makyajıyla yaratılmışa benzeyen bir adam.

Moxie kendini berberlerin elinden kurtardı ve kapıya doğru sendeledi.

Camda yine Molly'yi gördü.

Ama Molly'nin şimdiki halini. On iki yıldır ölü olan halini.

"Molly!" diye bağırdı Moxie.

Kızın bir zamanlar yeşil olan gözleri artık süt beyazıydı. Koyu renkli saçlarına küller düşmüştü.

Moxie kapıdan şimşek gibi çıkarak tahta kaldırımdaki Molly'ye uzandı ama elleri somut hiçbir şey bulamadı. Ölü ya da diri. Karşısında kızdan eser yoktu.

Arkasındaki kapı savrularak kapanırken şişman adamın bağırmaya devam ettiğini duydu.

"Bu davranışından ötürü utanmalısın! Daha önce böyle şey duymadım! Bir adamı tıraş olurken taciz etmek ha! Seni bir deliğe kapatmalılar! Saldırıya uğradım! Şu adam bana saldırdı, öyle değil mi? Büyük rezalet! Bir adamı tıraş olurken taciz etmek!"

Moxie, Molly'nin cesedini görmeyi bekleyerek tahta kaldırımda sağına soluna baktı. Çılgınca da olsa eğer Molly ona geçmişi tekrar yaşatacaksa, hayatında oynadığı rolü tekrar oynayacaksa kadını az önceki haliyle, o kokuşmuş haliyle kabul edeceğini fark etti.

Arkadaşım Carol'la tanışmalısın...

Eğer onu Carol'a götürecekse.

Kızı göremeyen Moxie bir maske, cansız bir mankenin pürüzsüz ama ebleh suratına yapılmış sahne makyajı kadar suni bir yüz görme umuduyla Baker sakinlerine baktı.

Fakat Kokuşma ortalıkta yoktu.

Molly yoktu.

Moxie telaşla kısrağına, Yol'a döndü. Başlamadan bitirmesi gereken bir cenaze vardı. Onu yolundan alıkoymaya çalışan hatıralara rağmen canlı canlı gömülmekten kurtarması gereken bir kadın vardı.

Bu düşünce içten içe ona huzur veriyordu. Şahit olduğu dehşet verici olaylara, hissettiği karanlık duygulara rağmen. Çünkü hatıralarının onu durdurmaya *çalıştığından* kuşkusu yoktu. Eğer Carol çoktan öldüyse Moxie'yi neden durdurmaları gereksindi ki?

"*Deh!*" diye bağırdı Moxie kısrağına.

Ve kısrak dörtnala ileri atıldı.

UĞULTU KASABASI'NDA ÇARESİZLİK

Konuştuğunu duymadan önce ayak seslerini duydu. Rugan ayakkabılarının sığınak odasının çakılla kaplı zemininde çıkardığı sesi. Acaba mum yakmış mıydı? Carol'a kalırsa başına gelenlerin en kötü yanı ilk andan beri ışıksızlık olmuştu. Işıksızlık. Fakat Uğultu Kasabası'nda değil –Carol orada ışık görmeyi ummuyordu– kilerde. Sırf göremiyor diye ışıksız kilerin karanlığının farkında olmayacak değildi. Siyahın içindeki siyahın. Sanki evin aşağısındaki karanlık komanınkini bastırıyor, Carol'ı daha derinlere gömüyordu. Evvela Dwight'ın sıçanlarla boğuştuğunu düşünmüştü çünkü Farrah bir keresinde *porsuk kadar büyüğünü* gördüğünü iddia etmişti ve genç kadının isterisini şu anda aklından çıkarması zordu. Işıklar kapandığında, hava durgunlaştığında, insan tehdidi ortadan kalktığında burada nelerin kol gezdiğini kim bilirdi? Fakat kesintisiz düşüşünün kasvetli rüzgârları arasında duyduğu sesin ayakkabılara ait olduğundan emindi zira hiçbir hayvan bu sesin ele verdiği kadar kuruntulu bir tekdüzelikle hareket etmezdi. Sanki tablanın üzerinde hareketsiz yatan vücudunun yanında sallanıp duran bir sarkaç var gibiydi.

Ama yine de Dwight'ın kesik kesik alıp verdiği soluklar, komada duyduğu hırıltılı soluktan farklıydı.

"James Moxie'ye söylemek zorunda mıydın? Ona neden söyledin ki? İlgi görmek için mi? Yoksa flört mü ediyordunuz? Senin için üzülmesini mi istedin?"

Sözcükleri komayı âdeta siyah katran damlası yağmuruna tuttu. Bu, Uğultu Kasabası'nda öfkeli bir yağmurdu.

"Cehennemdeki cennet aşkına, Carol." Volta atıyor, kesik kesik nefes alıyordu. "Şu anda buraya geliyor! Bir kanun kaçağı! Cehennemdeki cennet aşkına, Carol. Ne yapabilirim? Ne *yapmalıyım*?"

Dwight şu halde bile ondan yardım istiyordu.

Dwight'ın onu öldürme planında bile Carol'ın üstüne düşeni yaparak ölmesi gerekiyordu.

Carol o mavi elektriğin bir kez daha sinirlerinde dolaştığını hissetti: öfke, korku, şaşkınlık ve hayal bile edemeyeceği kadar derin bir hüzün. Dwight, Carol'ın bilhassa stresli olaylardan sonra komaya girdiğini söyler dururdu; o halde şimdi kabullenmek zorunda bırakıldığı şey, yani Dwight'ın ihaneti ortadayken Carol'ın daha önce hiç gitmediği kadar derinlere düşmesi mümkün müydü?

Bu defa komada ne kadar kalacaktı?

Hayır!

Bu sözcüğü dudaklarını kıpırdatmadan haykırdı fakat beş harfin her biri onu derinlere doğru iten koyu karanlık tarafından yutuldu.

Yine de *hayır* kesinlikle *evetten* daha iyiydi.

Ah, şimdi gözlerini açmak için neler vermezdi.

Şimdi!

İki ila dört gün sürdüğünü söylüyorsun, demişti John Bowie bir keresinde. *Bu da bazı düşüşlerin diğerlerinin iki katı uzunluğunda olduğu anlamına geliyor. Yani her defasında aynı yere gitmiyorsun. Bu senin için herhangi bir anlam ifade ediyor mu? Her şeye rağmen orada da bir bitiş çizgisi, bir sahanlık olabilir mi?*

Carol onu son gördüğü haliyle, yalınayak ve tabutsuz girdiği mezarın dibindeki haliyle zihninde canlandırmadan edemedi. Gerçi John'un ölüsü bile bacaklarını toplayarak Evers'ların ön

verandasındaki sandalyede oturmuş, parmaklarının arasında bir bozukluk gezdirerek ona yardım etmenin yollarını arıyordu.

"Geliyor," dedi Dwight. Sesi artık çok daha yakın, dudaklarından dökülen heceler çok daha groteskti. "Beni öldürecek mi? *Öldürecek mi?* Ah, Carol." Daha da yaklaştı. Sanki Carol'ın yanına diz çökuyor gibiydi. Carol adamın sesinden ağladığını anlayabiliyordu. "Lütfen beni öldürmesine izin verme. Lütfen yapma. *Carol!*" Carol alelade bir pat sesi duydu ve Dwight'ın, yumruğunu savunmasız vücuduna değil de tablaya indirdiğini umdu. Derken Dwight gülmeye başladı. Kahkahasının sesi can çekişen bir sırtlanın, açlıktan ölmeye terk edilmiş bir hayvanın sesiydi komada. "Birini tuttum, Carol. Evet. Onu buraya varmadan durduracak birini tuttum."

Hissedebildiği fakat göremediği o mavi elektrik bir kez daha üzerine çullandı. Alev alan sinir uçları, içine düştüğü karanlığı aydınlatmak için hiçbir şey yapmıyordu.

Moxie öldürülecek, diye düşündü. Sonra istese de istemese de bunu göz önünde bulundurmak zorundaymış gibi aklından başka bir düşünce geçti: *Senin için.*

John Bowie tekrar konuşmaya başladı, ölü halde hâlâ felsefe yapıyordu.

Yaklaştım, demişti bir keresinde. Bir elinde viski kadehini, ötekinde iskambil kâğıdını tutuyordu. *Bunun bir çözümü var ve o çözümü bulmaya çok yaklaştım.*

Ama o çözümü hiç bulamamıştı. Bulduğu söylenemezdi. Ve Carol onu suçlayacak değildi.

Hattie bile ona yardım edememişti.

Sen düşerken seni hakikaten yüksek bir yerden atsam... tabii düşeceğin yere bir güvenlik ağı gerdikten sonra. Belki iki düşüş öyle ya da böyle birbirini sıfırlar...

Onlarca çılgın teori. Onlarca kez ona yardım etmeye çalışan annesi ve en yakın arkadaşı.

İmdat! diye bağırmayı denedi ama olası herhangi bir yardımın komanın içinden gelmek zorunda olduğunu biliyordu. Kendi kendine yardım etmeye mecburdu.

Dwight odada volta atmaya, konuşmaya, eteğindeki taşları dökmeye devam ediyordu. Carol eğer uyanacak olursa, şu anda gözlerini açacak olursa Dwight'ın çıplak elleriyle onu öldürmekten başka seçeneği olmadığının farkındaydı. Adamın ayakkabılarını sığınakta kaygılı bir tempo tuttururken Carol, Hattie'nin çalıştığını duyar gibi oldu. Annesinin dur durak bilmeyen tamiratlarının gürültüsünü. Carol'ın yere sert çarpmaması için sırt yastığını icat ettiği zamanı. Huş ağacından bir başlık oyduğu zamanı. Carol, kocasının bencilce döktüğü gözyaşı yağmuruna rağmen Hattie'nin çalıştığını duyabiliyordu.

Dwight kanun kaçağının yüreğine saldığı korkuyu solurken John, Carol'ın içine düştüğü muammayı çözdüğünü sandığı günkü gibi konuştu.

Hasır sandalyede aniden doğrulmuş ve parmaklarını şıklatmıştı.

Hey hey, demişti. *Eğer rüzgârı suratında hissediyorsan... yukarı doğru üflürüyor demektir. Ama yine de sen... aşağı doğru... düşüyorsun.* Gözlüğünün iyiden iyiye büyüttüğü o güzel gözleri o gün ışıl ışıl parlıyordu. *Bu aslında hareket etmediğin anlamına geliyor olabilir mi? Hiç kıpırdamadan oturuyor olabilir misin? Eğer haklıysam ses daha üstesinden gelinebilir bir hal almaz mı? Düşmekte olan bir kadın, hiç kıpırdamadan oturan bir kadından daha büyük bir açmaz. Bunu bir düşün, Carol. Oradayken neler* yapabiliyorsun?

Carol bahçede gezintiye çıktıkları günleri, güneş Harrows'un üzerinde yükselene dek sohbet ettikleri geceleri anımsadı. John'un deyişiyle *muammayı çözmeye böylesine yaklaşmasına rağmen* hiçbir sonuca varamadıklarından adamın kendini nasıl da mağlup hissettiğini hatırladı.

Ama şimdi, Dwight sığınakta volta atmaya ve masmavi şimşekler de Carol'ın kanında ve vücudunda dolaşmaya devam ederken Carol o günlerde belki de muammayı çözdüklerini düşündü.

Yüzüstü vaziyette hiç kımıldamadan duran, ne düşen ne de yükselen bir kadın ne *yapabilirdi*?

Sırtüstü dön, diye düşündü Carol. Derken, inanması güç olsa da, güldü. İçine düştüğü dehşete, uğradığı ihanete, kötü niyet-

li kocasına ve peşinde biri olduğunu bilmeyen tehlikedeki eski sevgilisi Moxie'ye rağmen Carol kendinde kahkaha atacak gücü buldu.

Sırtüstü dön.

John Bowie'yle değiş tokuş ettikleri onca sözcüğün arasında bu ikisinden hiç bahsetmemişlerdi.

Kısa süren kahkahası, kanatlanarak Uğultu Kasabası'nın kıvrımları arasında gözden kaybolan ve Carol'ın yiyecek bulamayıp açlıktan öleceklerini bildiği akbabalardı.

Fakat kahkahası yitip giderken yerini bambaşka bir şeye bıraktı. Carol'ın daha çok işine yarayabilecek bir şeye.

Umuda.

RINALDO

Rinaldo, Moxie meşhur Numara'sını yaptığı sırada Abberstown'daydı. O günlerde Leydi Hennessey'nin genelevinde çalışıyordu ve yerlere dökülen fıstık kabuklarını, cam kırıklarını ve envai çeşit mide bulandırıcı şeyi süpürüyordu. Başka işler de yaptığı oluyordu. *Çarşafları temizlemek* (şimdi bunun düşüncesi bile kovaya koşmayı istemesine neden oluyordu), *süre dolduğunda* kapıları çalmak, içki raflarındaki eksikleri tamamlamak ve eğer Leydi Hennessey bir fahişenin işini doğru dürüst yapmadığına kanaat getirirse o fahişenin kafasını soğuk suya daldırmak gibi işler. Bunlar karanlık günlerdi, evet, ama Rinaldo artık onları bir mucizeye şahit olmak için ödenmesi gereken bir tür kefaret gibi görüyordu.

James Moxie, Abberstown'da. Bir düello için. Daha silahını kılıfından bile çekmeden zafer kazanan Moxie. Hasmını âdeta zihninden çıkan bir kurşunla mıhlayışı.

Rinaldo bugün de hayretler içindeydi çünkü elinde, üzerinde James Moxie'nin adı yazan resmi bir kâğıt parçası tutuyordu.

Eline geçmemesi gereken bir kâğıt parçası.

Artık ellilerine yaklaşan, evliliğinden iki çocuğu olan, üstelik Griggsville'de rahat ve temiz bir evde yaşayan Rinaldo karısının alnına bir öpücük kondurdu ve aynısını ufaklıklara da yapmak için içeri girdi. Akşamüstleri aile boyu kestirirlerdi ve Rinaldo bu fırsatı

arka bahçedeki büyük kulübede tek başına oturup derin düşüncelere dalarak değerlendirirdi. Örtüleri oğluyla kızının ufacık çenelerinin altına kıstırdıktan sonra kapıyı sessizce arkasından kapattı.

Dışarı adım attığında akşamüstü havası onu biraz sakinleştirdi. Buna ihtiyacı vardı. Sakinleşmeye. Güneş ışıkları çimenlik yolu yıkıyor, çizmelerini koyu bir sarıya boyuyordu. Kulübenin yanına vardığı sırada, "Oraya kim gider ki?" diye fısıldadı.

Çünkü bugün gergindi; bugün parçası olmak istemediği bir şeyin parçası olmuştu. Parçası olmaması gereken bir şeyin. Onunla uzaktan yakından ilgisi olmayan bir şeyin.

Bugün kahramanının idam hükmünü kendi elleriyle teslim etmişti.

Kulübeye girdi ve kahverengi, ahşap sandığın yanına istiflenmiş olan kalın battaniyelere doğru yürüdü. Sandığın üzerinde küçük, mor renkli bir kutu duruyordu: Rinaldo'nun sihir kutusu. James Moxie'nin Abberstown'daki gösterisini izledikten sonra Rinaldo bu zanaata merak salmıştı.

Kendini battaniyelerin üzerine bıraktı ve numara kutusunun yanında duran kibrit kutusuna uzandı. Kibritlerden birini yaktığı anda küçük kulübe ve içindeki dağınıklık gözler önüne serildi: Gazete kupürleriyle dolu kutular, JAMES MOXIE adına çıkarılan aranıyor posterleri ve Rinaldo onu ortadan ikiye ayırabilir korkusuyla karısı Liliana'nın içine girmeyi reddettiği yüksekçe, ahşap bir kabin.

Küçük elini battaniyelerin altına soktu ve piposunu çıkardı.

Sırtını battaniyelere yasladıktan sonra da piposunu tüttürmeye koyuldu.

Altındaki kumaş ona yumuşamış gibi geldi çünkü battaniyelerin üzerine yayılır yayılmaz neredeyse sırtüstü uzanır olmuştu. Zihni kıssalarla doluydu. Kimi zaman güldü, kimi zaman da yüzünde ciddi bir ifadeyle gözlerini tavana dikti. Yarım saat kadar sonra, tesadüfen daldığı düşüncelerden bir an için kurtulup öne doğru eğildi ve çizmelerini çıkarıp çıplak ayaklarıyla soğuk toprağa bastı ama üşütmekten korktuğundan ayaklarını çabucak sıcak battaniyelerin arasına soktu. Mumun ışığı tavanda dans ederken uzun süre bu pozisyonda oturdu.

Dışarıda bir kurt ya da köpek uludu ve saltanatından koparılan Rinaldo olduğu yerde çabucak doğruldu. Bu ses kulubeye gelmesinin ardındaki asıl nedenin iyediliğini anımsamasına yol açmıştı.

Cebinden çıkardığı kâğıt parçasını yüzüne yaklaştırdı ve gözlerini kısarak o gün yedinci kez okudu.

James Moxie STOP Mackatoon STOP Harrows yolunda STOP Topal'ı gönder STOP Acil

Tüttürmek, hissettiği suçluluk duygusunu azaltmamıştı.

Uzun zaman önce, Leydi Hennessey'nin yanında çalıştığı dönemde Yol'da kol gezen türlü türlü kanun kaçağıyla ve kiralık katille tanışmıştı. Ve nedeninden pek emin olmasa da o adamların güvendiği biri olup çıkmıştı. Genellikle kötü olanların.

O günlerde, insanlara yan gözle bakan, insanları kandıran ve hatta öldüren adamlar tarafından olduğu gibi kabul görmek ona tuhaf bir rahatlama sağlamıştı. Geceleri sık sık genelevin barında oturur, Yol'daki gerçek hayatın kederleriyle mucizelerine kulak kabartırdı. Erkekler de kadınlar da onun güvenilir biri olduğunu düşünüyor olmalıydı. Belki bunun nedeni nazik suratıydı. Belki de pek konuşkan biri olmamasıydı. Nedeni her ne olursa olsun Rinaldo'ya çok şey, pek çok şey anlattılar. Görünüşe bakılırsa çoğu kanun kaçağı onunla konuşurken kendini günah çıkarıyor gibi hissediyordu. Haliyle kısa süre içinde genelevdeki görevinden terfi etti: İnsanları dinlemeyi seven biri oluşu kanun kaçaklarının mesajlarını, telgraflarını ve (sıklıkla) yasadışı notlarını getirip götüren, göze batan hiçbir özelliği olmayan, ideal bir aracıya dönüşmesine neden oldu. Leydi Hennessey'nin genelevinde geçirdiği pek çok gece kendini elinde şimdikine benzer, genellikle belalı bir kanun kaçağının en az kendisi kadar belalı başka bir kanun kaçağına yazdığı bir kâğıt parçası tutar halde bulurdu.

Bunu Johansen'e ulaştır, tamam mı? Yakında burada olacak.

Bana bir iyilik yapar mısın? Ama sakın kimseye çaktırma...

Hop, küçük Rinaldo, bana bir iyilik yapsana...

Lafayette'e selamlarımı ilet.

Rinaldo verdiği hizmet sayesinde Yol'da nam salmıştı. Ama ne yazık ki şöhretini, James Moxie'ninkiyle aynı nedene borçlu değildi.

Ona şöhretini kazandıran sihir değildi.

Abberstown'daki Rinaldo. Konuşman gereken adam o.

Rinaldo'ya mı bıraktın? Abberstown'dakine? Hani şu Leydi Hennessey'nin mekânında çalışana? Kim olduğunu biliyorsun işte!

Rinaldo düz bir adam olduğundan yerleri paspaslarken yüzünde hangi ifade varsa bu kâğıtları alırken de aynı ifadeyi takınırdı. O günlerde çok daha toy olduğundan ilettiği mesajların sonuçlarını pek umursamazdı. O adamların da kadınların da kötü insanlar olduklarını bilir, mesajlarda hitap edilen kişilerin de onlardan daha iyi olmadığını düşünür fakat pek sorumluluk hissetmezdi.

Ne de olsa tek yaptığı kâğıt parçalarını birinin elinden alıp ötekinin eline vermek değil miydi?

Leydi Hennessey'nin mekânının en temiz adamları bile çamurun içine çekmek gibi bir huyu vardı ve Griggsville'deki hayatından pek memnun olan Rinaldo daha fazla pisliğe bulaşmadığı, orada daha fazla kalmadığı için kendini şanslı hissettiğini söyler dururdu.

Rinaldo bir kez daha piposuna uzandı.

Bugün o şüphe uyandıran ilişkiler yeniden canlanmıştı.

Bu nasıl oldu? diye düşündü duman dudaklarının arasından sıyrılıp yükselirken. Hâlâ şaşkındı.

Kulübenin tavanı ona elle tutulur bir yanıt vermedi.

James Moxie'nin Abberstown'da yaptığı şeyin gerçek sihir olduğuna dair hiçbir şüphesi yoktu. Elbette şimdiye dek herkesten benzer teoriler duymuştu. Erkekler iskambil oynarken, barda içerken, at arabası beklerken o konuda konuşmaktan hoşlanırdı. Çoğu o anı inceden inceye değerlendirirdi; dişsiz sarhoşlar Moxie'nin yaptığına el çabukluğu derdi; kanun adamları onun da bir kiralık katil olduğunu iddia ederdi; genç kanun kaçakları nasıl yapılacağını bir türlü çözemezdi. Ama kimse olaya Rinaldo kadar yakından tanık olmamıştı.

James Moxie, Daniel Prouds'la Dunkle Sokağı'ndaki bir hen-

dekte karşılaşmıştı ve daha Moxie elini kımıldatmadan Prouds'un göğsü koyu kırmızı bir ıslaklıkla patlayıvermişti. Prouds'un pembe gömleğinden fışkıran kan Rinaldo'nun belleğinden asla silinmeyecekti: aniden pike yapan kırmızı bir kuzgun sürüsü, göğe doğru yükselen ölü bir kardinal kuşu.

Rinaldo kim bilir kaç kez kafası güzelken Abberstown hakkında atıp tutarak Liliana'nın kafasını ütülemişti! Karısı onu dinlerken gözlerini öyle çok devirirdi ki Rinaldo kadının gözlerinin hâlâ yuvalarından düşmemiş oluşuna şaşardı. Yine tüttürdüğünden o yılları iyi hatırlıyordu. Liliana'yla birlikte Griggsville'e taşındıkları, Rinaldo'nun Yok Etme Kutusu'nu satın aldığı ve Liliana'nın da kutuya girmeyi kabul ettiği zamanları. Ama ne kadar denerse denesin kadını yok etmeyi başaramamıştı. Ta ki Liliana karşısına geçip de olayın püf noktasını açıklayana kadar.

Aynalar, demişti kadın.

Moxie de ayna mı kullanmıştı? Hem de kör edici parlaklıktaki güneşin altında? Onca kalabalığın gözleri önünde? Rinaldo o günlerde muhteşem James Moxie'ye özenerek pek çok numara öğrenmişti. Aradan geçen yıllar boyunca kulübesinde, ona sonsuz keyif veren çok sayıda oyuncak, iskambil kâğıdı, oyun ve numara biriktirmişti. Piposunu tüttürür ve genellikle Moxie'nin Abberstown'da sergilediği hüneri tekrar tekrar zihninde canlandırırdı. Evet, alelade bir parlama olmuş, bir silah ateş almış ama yine de... tek bir silah çekilmemişti, öyle mi?

Rinaldo o anı bir kez daha zihninde canlandırdı fakat bu defa, her zamanki coşkusundan eser yoktu.

"Suçluluk," dedi Rinaldo mum ışığıyla aydınlanan tavana doğru yükselerek yitip giden dumanı izlerken.

Hakikaten şu anda boğuştuğu şey, suçluluk duygusuydu. Ağır bir sarkacın tatsız bir şekilde ileri geri salınışıydı.

"Suçluluk."

Bugün Rinaldo bir mesaj teslim etmişti. Bugün postaneye bir kâğıt parçası götürmüş ve az önce, kulübesindeki mumun ışığında okuduğu sözcükleri güneye, Mackatoon'a, James Moxie'nin yuva olarak gördüğü yere göndermişti.

"Moxie!" diye haykırdı aniden.

Bu nasıl olmuştu?

Bugünün erken saatlerinde Griggsville'in sokaklarında yürürken, Mutton denen adamın sokağın karşı tarafından kendisine el ettiğini görmüştü. Alkolün beraberinde getirdiği sevecen ruh haline rağmen Rinaldo'nun asla sevemediği Mutton adındaki buz gibi adam eldivenli eliyle ona işaret etmişti. Ve göz kırpmıştı.

Cehennemdeki cennet aşkına, diye düşünmüştü Rinaldo, genelevdeki gençlik serüveninin yaşattığı o tanıdık duygular geri dönerken. *Onun yanına gitme.*

Ama yine de yolun karşı tarafına geçmişti. Oysa şu anda adamı görmezden gelmiş olmayı diliyordu.

"Bir an için beni tanımadığını sandım, Rinaldo."

Mutton, Rinaldo'nun hatırladığından bile daha kötü görünüyordu. Cildi portakal kabuğu gibiydi.

"Tabii ki seni tanıdım," diye yanıt vermişti Rinaldo. Her daim kabul görmeyi isterdi. Her daim insanların ondan hoşlanmasını isterdi.

Bir süre havadan sudan konuştuktan sonra Mutton, Rinaldo'yu huzursuz edecek kadar uzun bir süre gözünü adama dikmiş ve dilinin ağzındaki baklayı çıkarmıştı. "Bak, Rinaldo. Sanırım şu an biraz çıkmaza düşmüş durumdayım. Görünüşe bakılırsa şurada bana ihtiyaçları var." Eldivenli eliyle bir tavernanın kapısına işaret etmişti. Kapının yanında şişmanca bir kadın dikiliyor, onlardan yana bakıyordu. "Fakat elimde bir iş var." Rinaldo aniden aslında olmaması gereken bir yerdeymiş gibi hissetmişti. "Eski günleri hatırlıyorsun, değil mi 'Naldo? Eskiden işlerin nasıl yürüdüğünü..." Mutton, yeleğinin cebinden katlanmış bir kâğıt parçası çıkarırken Rinaldo adamı seyretmekle yetinmiş, tek kelime etmemişti. "Bu mesajı benim için iletmeye ne dersin? Kolay iş, cidden, yapman gereken tek şey postaneye gidip burada yazan altı ya da yedi kelimeyi göndermek. Çok minnettar kalırım... görüyorsun ki şurada bana gerçekten ihtiyaçları var."

Rinaldo kâğıda bakmış ve Liliana'yı düşünmüştü. Çocuklarını düşünmüştü.

"Elbette," diyerek konuşmayı sürdurmuştü kotu adam, "bu işten sen de birkaç papel kazanacaksın." Sonra one doğru eğilmiş ve adamın sıçan kokulu nefesi Rinaldo'nun burun deliklerini doldurmuştu. "Eski günlerdeki gibi."

Rinaldo kâğıda sanki onu geçmişine, Liliana'yla tanışmasından öncesine çağıran bir davetiyeymiş gibi bakmaya devam etmişti. Aşktan, ailesinden ve sihir kulübesinden önceki günlere.

"Pek değişmedin, öyle değil mi 'Naldo?"

Rinaldo, Mutton'ın bakışları altında kendini kapana kısılmış gibi hissetmişti. Gerçi daha önce onlarca kez yaptığı bir şeyi yapmanın ne zararı olurdu ki?

Ne de olsa Abberstown, Rinaldo için sihir demekti. Kısacık bir anlığına o günlere geri dönmenin... ne zararı olurdu ki?

"Tabii ki değişmedim. Telgrafını göndereceğim."

Her daim insanların gönlünü hoş eden adam. Hayır demeyi bilmeyen adam. Hâlâ.

Rinaldo kâğıdı alırken Mutton tüttürmekten kapkara kesilmiş diş etlerini gözler önüne sererek gülümsemişti.

"İşte, tanıdığım 'Naldo. Tıpkı eski günlerdeki gibi."

Liliana'nın parmağını sallaya sallaya söylenen hali bir an olsun gözünün önünden gitmeden telgrafı göndermiş ve evine giden yolu yarıladığı sırada durup daha önce hiç yeltenmediği bir şey yapmaya karar vermişti.

Katlanmış kâğıdı cebinden çıkarmış ve az önce gönderdiği mesajı okumuştu.

Sonra tekrar okumuştu.

Tekrar.

"Cehennemdeki cennet aşkına," demişti Rinaldo. Sesi naifçe yastıkları kabarttığı o günlerdeki gibi, yirmi yıl öncesindeki gibi çıkmıştı.

Kâğıttaki birkaç sözcük âdeta küçük birer bıçak misali tenine saplanmıştı. Küçük bıçaklar. Büyük yaralar.

İlk aklına gelen, postaneye koşup bir hata olduğunu söylemekti. Gönderilmesinde rol oynadığı sözcükler bunlar olamazdı.

James Moxie STOP Mackatoon STOP Harrows yolunda STOP Topal'ı gönder STOP Acil

O sırada tepedeki güneş yürüdüğü yolu kasıp kavurduğundan Rinaldo sanki kendi sihir gösterisindeki sahne ışıklarının altındaymış gibi ter dökmüştü.

Kimseyi kandıramadığı bir sihir gösterisindeki sahne ışıklarının altında.

Şimdi, kulübedeydi. Bir duman bulutu içinde kaykılmış vaziyette uzanıyordu. Ama sonra öne doğru eğildi ve kısa kollarını, çıplak ayaklarının dibinde duran sandığın üzerindeki numara kutusuna soktu. Kutudan bir iskambil destesi çıkardı, kartları karıştırdı ve birkaçını yelpaze misali toprak zemine serdi.

Bağırdı.

Yüksek sesle, "Desteden istediğiniz kartı seçin!" dedi boş kulübeye. Sonra bir kart çekti ve ona baktı. "Kartınızın ne olduğunu bana söylemeyin. Gerçi bu numara için kartınızın hangisi olduğunu bilmemin pek bir önemi olmadığını da itiraf etmeliyim." *Numara* sözcüğü keyfini kaçırdı ve aniden üşüyen, kendini tuhaf ve yalnız hisseden Rinaldo kulübede etrafına bakındı. "Şimdi kartı desteye geri koyun. Ben de kartınızın hangisi olduğunu size göstereyim!" Fakat heyecan duymuyordu. Hiçbir el çabukluğu içten içe hissettiği vicdan azabını gizleyecek kadar marifetli değildi.

Suçluluk duygusu.

Kartı gerisin geriye desteye koydu.

Ciğerlerinde hava kalmayana dek soluğunu boşalttı.

Vicdan azabına uzun zamandır yabancı olan Rinaldo kartları kutuya bıraktı ve üfleyerek mumu söndürdü.

Kulübeden çıktı, güneşli bahçeyi parmak uçlarında çabucak geçti ve arka kapıdan evine girdi.

Oğluyla kızının yatak odasının önünden geçerken içeri girip onlara merhaba demeyi düşünerek durdu. Belki de onların sıcaklıkları kendini daha iyi hissetmesini sağlardı.

James Moxie STOP Mackatoon STOP Harrows yolunda STOP Topal'ı gönder STOP Acil

Evinin koridorunda, eli çocuklarının yatak odasına açılan kapının topuzunda öylece dururken *Topal*'ın kim olduğunu bildiğini düşündü.

Cambaz, ayaklıklarının üzerindeki şapkasız adamı düşündü. Kalay bacaklı adamı. Aksak kovboyu. Yol'da şimdiye dek karşısına çıkan en zalim adamı.

Duman.

Sanki kapıyı açarsa çocuklarını o deli adama maruz bırakacakmış gibi hissedince Liliana'nın hâlâ uyumakta olduğu yatak odasına girdi.

Yatağın kenarında diz çöktü.

"Bugün korkunç bir şey yaptım, Liliana!"

Kadını sarstı.

Kadın ilk başlarda kıpırdamayınca Rinaldo o adamı bir kez daha gördü. Sanki çoktan oraya, Rinaldo'nun evine gelmiş ve Liliana'nın canını almıştı.

"*Liliana!*"

Karısı aniden yatakta doğruldu. Gözleri kocaman açılmıştı.

"Ne? Ne oldu, Rinaldo?"

"James Moxie'yi öldürdüm!"

Rinaldo karısını pek iyi göremiyordu ama kadının homurdandığını duyunca gözlerini devirdiğini tahmin etmesi pek zor olmadı.

"Kafan yine dumanlı, Rinaldo! Kafan yine epey dumanlı!"

DUMAN SAÇ TIRAŞI OLUYOR

Usturayı şapkasız adamın boynuna yaklaştıran Quint müşterisinin bacaklarını aklından çıkaramıyordu. Fazla mekanik bir havaları vardı. Sanki Quint'in tek yapması gereken elini çabuk tutup saçma sapan konuşan adamı (muhtemelen kiralık katili) simetrik bir hale getirmekti. O zaman ne bacağı olurdu ne de kafası. Eğer adam bacaklarını pantolonunun ardına saklayarak insanları kandırabildiğini sanıyorsa fena halde yanılıyordu Quint'in de bacaklarından biri tahtadandı. Fakat adamın iki bacağının da takma olduğu gerçeği onu bile hayrete düşürmüştü.

"Sihirbazın kısa süre önce kasabada olduğunu duydum," dedi Duman aniden konuyu değiştirerek. Şişmanca berberin kulağına böyle bir şey gelmemişti. Quint'in ortağı, yani sıska Franklin, arkadaki küvette saç yıkamakla meşguldü.

"O da kimmiş?" diye sordu Quint usturayı tezgâha bırakıp tekrar makası alırken. Aksak herif saçlarının "azıcık uçlarından alınmasını" istemişti. Haliyle Quint bunun adamın parasının da "azıcık" olmasından kaynaklanıp kaynaklanmadığını merak etti. Son günlerde böyle şeyleri tahmin etmek eskisi kadar kolay olmuyordu.

Duman gülümsedi. Aynadaki gülümsemesi samimi görünüyordu.

"Bir kanun kaçağı," dedi Duman. "Hatta tam burada, bu dükkândaymış."

Quint kaşlarını çattı. Kesmeye başladı.

"Azıcık uçlarından," dedi Duman. Gözlerini Quint'in aynadaki gözlerine dikmişti.

"Buraya sihirbaz geldiğinden falan haberim yok," dedi. Sonra ortağına seslendi. "Franklin! Bugünün erken saatlerinde buraya gelen sihirbaz bir kanun kaçağı tanıyor musun?"

"Sihirbaz bir kanun kaçağı mı?" diye tekrar etti Franklın. Duman onu da camdan izliyordu. Adamın tek eliyle çenesini ovuşturduğunu gördü. Düşünüyordu. "James Moxie'yi mi kastediyorsunuz?"

Duman aniden başını Franklin'den yana döndürdü ve Quint istediğinden daha fazla kesti.

"Üzgünüm, bayım..."

Fakat Duman'ın saçını umursadığı yoktu.

"Ta kendisi. Biraz önce Nero Sokağı'nda duydum. Biri James Moxie'nin Baker'da olduğunu söyledi. Bu dükkâna girmiş."

Adamın aynadaki yansımasını dikkatle inceleyen Quint'in içine aniden bir huzursuzluk çöktü. Bu aksak adamın kiralık katil olduğu barizdi. Ama yine de... silahsızdı.

"Quint?" diye seslendi Franklin. "Sence... o muydu?"

Duman'ın gözleri kel berberlerin birinden diğerine kaydı.

Quint biraz düşündü.

"Sanmıyorum, Franklin. O herifin gözü dönmüştü."

"Gözü mü dönmüştü?" diye sordu Duman. "O kadar öfkelendiği şey neydi?"

"Müşterilerden birine bağırmaya başladı," dedi Franklin. "Adam az kalsın korkudan domuz gibi altına sıçacaktı."

"Adam niye korktu?"

"Herif üzerine atıldı," dedi Quint. "Adama doğru koştu ve suratındaki havluları kaptığı gibi yere fırlattı."

"Ama James Moxie," dedi Franklin, "böyle bir şey yapmak için ellerine ihtiyaç duymazdı, öyle değil mi?"

Duman güldü.

"Ben olsam James Moxie gibi birinin arkasından gülmezdim," dedi Quint. "Sizi hâlâ duyuyor olabilir."

"Yani hâlâ burada mı?"

"Hayır," dedi Quint. "Sıradan insanların yapamadığı şeyleri yapabildiği için öyle söyledim."

Derken iki berber ve arka tarafta saçlarını yıkatmakta olan adam birbirlerine efsaneler anlatmaya başladılar. Bu kaçınılmazdı.

"Adam ellerini kullanmak zorunda."

"Ama Abberstown'da öyle olmamıştı."

"O bir sahne gösterisiydi."

"Sihirdi."

"Zihin gücü olabilir mi?"

"Evet, onun gibi bir şey."

"Nero Sokağı'nda onun karşısına çıkmak hiç hoşuma gitmezdi."

"Gözlerindeki alevi gördün mü? Burayı yakıp kül etmeye yetecek kadar parlaktılar."

Saçının yalnızca yarısı kesilmiş olan Duman oturduğu sandalyenin kolçaklarını kavradı ve onlardan destek alarak ayağa kalktı.

"Benim adımı da biliyor musunuz?" dedi.

Quint ve Franklin dükkânın iki ucundan birbirlerine baktılar. Hakikaten hareketli bir akşamüstü olmuştu.

"Şey, ben biliyor olabilirim," dedi Quint, "fakat kesinlikle emin olduğum bir şey var. O da burada henüz işimizin bitmediği. Eğer yaslanırsanız..."

"Bana neden Duman dediklerini biliyor musunuz?"

Quint bakışlarını o bacaklara kaydırmamaya uğraştı.

"Duman diye birini tanımıyorum," dedi Franklin.

Duman, Quint'e baktı ve adamın gözlerinde korkuyu gördü. Göz temasını kesmedi.

"Ama sen tanıyorsun, öyle değil mi şişko?"

Quint geriye çekildi ve başıyla onayladı. "Duman adını duymuştum. Evet. Çok fena bir adammış."

Duman gülümsedi. Yarısı kırpılmış saçları yüzünden bakışlarındaki ifade içeri girdiği ankine kıyasla çok daha dengesiz görünüyordu.

"Sihirbaz kanun kaçağı neyin onu bu kadar öfkelendirdiğini söyledi mi?"

"Hayır, efendim. Söylemedi."

"Herhangi bir şey söyledi mi?"

Quint başını iki yana sallarken Duman tezgâhta duran usturayı aldı.

"Yavaş olun," dedi Franklin.

Duman açtığı avucunu adamı susturmak istercesine havaya kaldırdı. "İzin verin de bana neden Duman dediklerini anlatayım."

Derken Duman usturayı boyun yüksekliğinde kaldırarak berbere doğru yürüdü. Arka taraftaki Franklin ve müşteri kımıldamadılar. Duman usturayı Quint'in gırtlağına dayadı.

"Çünkü benim de kendime has bir numaram var."

"Tamam, evlat."

"Ortadan kaybolabiliyorum."

"Tamam. Elindekine dikkat et."

"Hem de..." Duman usturayı aniden elinde döndürerek sap kısmıyla korkudan yaprak gibi titreyen berberin suratının ortasına bir yumruk indirdi. "Hem de saç tıraşının parasını ödemeden."

Bunun ardından gülümsedi. Topallayarak kel ve şişman berberin yanından geçip Nero Sokağı'nın tahta kaldırımına adım attı. Sokağa çıkınca, sanki peşinde olduğu adam geride bir iz bırakmış gibi sağına soluna baktı.

Gelip geçen herkesin gözlerinde olası bilgi kırıntıları görüyordu ama biraz düşünüp taşındıktan sonra iz peşindeyken durmamanın durmaktan her daim daha iyi olduğuna karar verdi.

Moxie bir fareden daha sihirli değildi.

"Yaşlandı," dedi Duman. "Er ya da geç durmak zorunda kalacak."

Ardından eğri büğrü tahtaların üzerinde topallaya topallaya, güneşin soldurduğu bir direğe bağladığı iğdiş edilmiş atına doğru yürümeye koyuldu.

Berberler dükkânın ön kapısının camından onu izliyorlardı. Çılgına dönen James Moxie'yle kaba kiralık katil Duman'ın görüntüleri akıllarından çıkmıyordu.

Birbirlerine tek kelime etmeden ikisi de adamların er ya da geç Yol'da kendi kızılca kıyametleriyle karşılaşacaklarını hayal etti.

MOXIE VE RINALDO

Griggsville, Yol'un güneyinden kolay kolay görunmezdi ama yolculuga devam etmek isteyen herkesin oradan geçmesı gerekirdi. Kasaba çam ağaçlarıyla ve alaçamlarla bezeli tepeler tarafından çevriliydi. Bu tepeler doğal birer set görevi gorur ve kasabayı insani arzuların, kusurların, şiddetin, heyecanın, korkuların, nefretin ve neşenin seslerinin gürül gürül aktığı devasa bir ahşap fıçıya benzetirdi. Karanlık çöktükten sonra kasabaya yaklaşan kuzeylileri de güneylileri de aynı fener ışıkları ve devasa şenlik ateşleri karşılardı. Tabii curcuna sesleri onlardan once davranmadıysa. Fakat tıpkı Moxie'nin at binmekte olduğu şu an gibi gündüz saatlerinde, alçıyla sıvanmış meşhur kulesi cehennemdeki cennete dek uzanan Domuz İrisi Oteli ancak tepelerın sonuncusu da aşıldıktan sonra tüm heybetiyle ziyaretçileri karşısına çıkardı. Kasabanın sarmaşık tarafından istila edilmiş uzun, ahşap kapıları devasa tel harflerle yazılmış GRIGGSVILLE tabelasını taşıyordu. Moxie yazının altından geçerken harflerin golgesı önce yüzüne, sonra sırtına, sonra da kısrağın ardına duştü.

Griggsville'deki taverna sayısı Yol'daki tüm diğer kasabalarınkinden fazlaydı. Burası bir kutlama yeriydi, içki içip dans edilecek bir yerdi, genç olunacak bir yerdi. Gerçi Griggsville'in tüm hoyratlığına rağmen çok az erkek oyun masasında silahla-

rını çeker, genelev patroniçeleri temiz evler işletir ve sokaklarda çöpten eser olmazdı. Tiyatrolarda büyük gösteriler sergilenirdi; sırf o muazzam perdelerin açılışına tanık olmak için Harrows ve Mackatoon'dan bile insanlar gelirdi. Dost canlısı kanun adamları kasabanın doğru düzgün yönetilmesi ve turistlerin getirdiği paraların çarçur edilmemesi için gerekeni yapardı.

James Moxie oynadığı role uygun görünüyordu: kısrağının tepesinde oradan geçen bir adam.

Kasabaya girerken onu durduran hiçbir kanun adamı olmadı. Üstelik kimsenin dikkatini çektiğini de sanmıyordu.

Ama çekmişti.

Kereste taşıyan ufak tefek bir adam kanun kaçağını gördüğü anda elindeki tahtalardan birini düşürdü ve tahtanın üzerinden atlamak zorunda kalan hanımdan özür dileme nezaketini de göstermedi. Kasabanın keyifli havası, gökyüzündeki parlak güneş, ışıl ışıl parlayan tabelalar, cilalanmış çelik bağlama kazıkları, kadınların giydiği şahane elbiseler ve gölgeledikleri kafalardan bağımsız olarak sokaklarda süzülüyormuş gibi görünen şapkalar yüzünden dikkati iyice dağılan James Moxie onu gözden kaçırdı.

Tahta kaldırımdaki kalabalığı yararak kısrağı takibe koyulan ve o sırada çarptığı bir adamın elindeki kâğıtların yere saçılmasına yol açan, gözleri fal taşı misali açılmış adamı görmedi.

Bu o mu? diye düşündü Rinaldo. *Gerçekten burada olabilir mi?*

Onu son görüşünün üzerinden on yıldan fazla zaman geçmişti. Ama kahramanlar onlara tapanlar tarafından daima tanınır. Rinaldo, Moxie'nin giydiği kan kırmızısı gömleğin tepesinde süzülmekte olan suratta Abberstown'da gördüğü suratı görüyordu.

Moxie yoluna devam etti. Yaya trafiği, tavernalarla otellerin önüne park edilmiş rengârenk at arabaları ve gönüllerince eğlendikten sonra güneye doğru yol almaya başlayan diğer biniciler yüzünden biraz yavaş hareket ediyordu. Kasaba sakinlerinin sesleri huzur vericiydi; yolculuğunun yalnızlığını dindiriyordu. Moxie kısrağı onu cümbüş yapan insanların arasından geçirirken, dışarıdan pek belli olmasa da, zihninin seslerin akıntısına kapılmasına izin verdi. Yolu döven çizmeler ve toynaklar yüzün-

den kalkan toz bulutunun içinden ona seslenen ufak tefek adamı duymadı.

"James Moxie!"

Kanun kaçağı neşe saçan canlı sokaklardan geçerken acele etmiyordu. Eğer Rinaldo dışında biri onlara dikkat edecek olursa Moxie'nin de kısrağının da oraya ait olmadığını anlayabilirdi... toz toprak içinde tek kişilik, minicik bir kortejdi; görünmez bir geçit töreninin en uç noktasıydı.

"James Moxie!"

Bu defa Moxie heyecan yüklü sesi duydu ama sesin ait olduğu kişiye dönüp bakmadı. Griggsville insanın kolaylıkla saplanıp kalacağı türden bir yerdi.

"Bay Moxie! James Moxie!"

Kanun kaçağı çizmesinin çekiştirildiğini hissedince öfkeden parıldayan gözlerle aşağı baktı. Rinaldo çabucak elini çekti.

Hissettiği korkuyla karışık şaşkınlık felç ediciydi. Yine de dudaklarını oynatmayı başardı.

"Benim adım Rinaldo! Sizinle konuşmam gerek! Acilen konuşmalıyız!"

"Yalnızca buradan geçiyorum," dedi Moxie. Ve sesi bir tavernanın gıcırdayarak kapanan kapılarıydı.

"Öyle olmalı! Konuşmamız gerek! Size haberlerim var!"

Moxie gözlerini yolun ilerisinden ayırmadı.

"Sizinle ilgili!" Rinaldo onu ve hayallerini susturup duran Liliana'yı düşündü. "Sizle ve peşinizdeki adamla ilgili!"

"Benim peşimde kimse yok."

"Hayır... hayır, var! Telgrafı kendi ellerimle gönderdim!"

Moxie, yani idolü bir kez daha atının tepesinden ona baktı ve kısrağını durdurdu. Griggsville'in keşmekeşi sürüyor, yanlarından geçip giden insanların sesleri neşeyle birbirlerine karışıyordu.

"Anlat bakalım, Rinaldo."

Rinaldo güçlükle soluk alıyordu. James Moxie az önce onun adını söylemişti.

"Lütfen," dedi Rinaldo. Ciğerleri yanıyordu. "Yolun ortasında konuşmayalım."

"Boşa harcayacak zamanım yok."

"Zamanınızı boşa harcamayacağım."

Toprak yolun ve trafik akışının onsuz da devam ettiğini gören Moxie uykudaki Carol'ın yanında tik tak eden saati, kaybedeceği kısa zamanı düşünerek Rinaldo'nun peşinden yol kenarına doğru ilerledi.

"Gönderdiğim mesajın ne olduğunun farkında değildim," dedi cebinden çıkardığı mendille alnında biriken terleri silerken hızlı hızlı konuşan Rinaldo. "Mesajı iletmemi isteyen kötü bir adamdı."

Yaşlı bir çift ikiliden uzak durmaya özen göstererek kenara çekildi. Hâlâ atının tepesinde olan Moxie, "Telgrafta ne yazıyordu?" diye sordu.

Rinaldo yutkundu.

"Mackatoon'da olduğunuz yazıyordu. Anladığım kadarıyla Harrows'a doğru yola çıkmışsınız. *Topal'ı gönder* de diyordu."

Moxie mesafeli ve düşünceli gözlerle yola baktı.

Rinaldo kendini konuşmaya iyiden iyiye kaptırmıştı. "Telgrafı aldığım adam hiç iyi biri değil, James Moxie. Bana inanmalısınız."

Aniden sokak Moxie'ye fazla kalabalık geldi. Güneş fazla sıcak, hatta devasa tel harflerin altından geçtiği ankinden daha sıcaktı. Ansızın etrafına yabancılaşmıştı ama yine de ufak tefek adamın ona anlattıklarının düşündüğünden daha büyük meselelere delalet ettiğini anladı.

Eğer peşinde biri varsa onu *tutan* biri de olmalıydı.

Ama kim?

"Sana bu telgrafı kim verdi, Rinaldo?"

"Mutton diye bir adam. O–"

"Mesaj nereden gönderilmişti? Hangi kasabadan? Harrows'tan mı?"

Griggsville'in sıcağı kavurucuydu. Kanun kaçağının suratından ter damlaları süzülüyordu. Moxie'nin şapkasının siperliği tepedeki güneşi kestiğinden Rinaldo karşısındaki siluetin gözlerinin kor gibi parladığını ve dişlerini birbirine bastırdığını gördü.

Adamın sorusuna yanıt vermesi gerektiğini hissetti.

Ama yapamazdı. Mesajın nereden gönderildiğini bilmiyordu.

"Üzgünüm..."

Moxie uzun süre boyunca sessiz kaldıktan sonra, "Yardımın için teşekkur ederim, Rinaldo," dedi.

Böylece sıkıntısı hafifleyen Rinaldo atın kendi tarafındaki sağrısına bir şaplak atıverdi.

"Başımın üstünde yeriniz var, James Moxie! Sihrin kralı!"

Geleceğin, geçmişin ve şimdinin içinde kaybolan Moxie usulca yanıt verdi. "Sihir diye bir şey yoktur, Rinaldo."

Rinaldo cevap vermekte tereddüt etmedi.

"Ah, bu doğru değil. Sizi gördüm. Oradaydım."

"Sihir diye bir şey yoktur."

"Keşke kalabilseydiniz. Ailem ve ben sizi misafir etmekten onur duyardık. Bana Numara'yı nasıl yaptığınızı gösterirdiniz."

"Tekrar teşekkür ederim, Rinaldo."

Bunun ardından topuklarıyla kısrağın böğrune vurdu ve onu tekrar trafiğe soktu.

Rinaldo şaşkın şaşkın adamın uzaklaşmasını izledi.

"Kendine dikkat et, Moxie!"

Derken tam da Moxie görüş alanından çıktığı sırada, artık ona ulaşamayacağı kadar uzaklaştığında Rinaldo'nun içini ani bir korku kapladı.

"Ah, hayır! Tetikçinin adının Duman olduğunu söylemeyi unuttum!"

Liliana'yı yine parmağını ona doğru sallarken hayal etti. Moxie, Duman'ı tanıyor olabilirdi. Eğer peşindekinin o olduğunu bilseydi ona göre davranabilirdi.

Moxie kasabanın kuzeyine yaklaşırken Carol'ın yatağının yanında duran cam bir kavanozda sınırlı sayıda nefes kaldığını hayal etti. Gerçekten de çok kıymetli zamanı boşa harcamıştı. Peşindeki her kimse avantaj elde ettiği kesindi. Üstelik Harrows'a ulaşma telaşı iyiden iyiye artmış, Carol'a karşı duyduğu vicdan azabı katlanmıştı.

Topal'ı gönder...

Moxie, Rinaldo'nun sözlerini düşündü.

İçindeki öfke kabarırken suçluluk hissi de arttı.

Ve Griggsville'de güneş batmaya başladı.

MANDERS BİR MEZAR HAZIRLIYOR

Hava kararmaya yüz tuttuğundan cenaze evindeki ofis kapanmıştı ama yine de Robert Manders kapıyı çalanları yanıtsız bırakmıyordu. Harrows'a gelen İllet yüzünden, Doktor Walker'ın kontrol altına alındığına ya da sona erdiğine inandığı İllet yüzünden cenaze evinin işleri fazlasıyla artmıştı ve Manders daha fazlasının gelme ihtimalini göz ardı edemiyordu. Hayat dolu bir kasabanın ölüm deposunun müdürlüğünü yapmak incelikli bir işti ve Manders mesleğinin en mühim kuralını asla aklından çıkarmazdı: Cenaze evinin kapısından kaç tane naaş girerse girsin her biri onları taşıyanlar için tekti.

Babası cenaze evini devraldığında Robert yalnızca on yaşındaydı. O güne dek babası bir mezar kazıcıydı. Bu meslek yüzünden giysilerinde hep çimen ve çamur lekeleri olurdu. Bir de adamın üzerine öyle bir koku sinerdi ki küçük Robert daha babasını görmeden adamın eve döndüğünü anlardı. Bu, benzerine rastlamanın pek mümkün olmadığı, kadim olmayan ama taze de sayılamayacak bir şeyin kokusuydu. Babası o günlerde Hubert adındaki bir mezar kazıcıyla birlikte çalışırdı ve kazdıkları boş mezarların başında sık sık derin sohbetlere dalarlardı. En sevdikleri sohbet konusu, günün birinde kendi cenazeevlerine sahip olup bir çift mezar kazıcı çalıştırma fikriydi. Cenaze evinin o zamanki sahibi Howard

Lauren'ın anı ölümü de bunu hayret verici bir ihtimale çevirmişti. Kasaba yetkilileriyle yaptıkları kısa toplantının ardından iki genç mezar kazıcı mekânı borç karşılığı satın alma iznini almış ve cenaze evini çalıştırmaya başlamışlardı. Başka kim ölülerle ilgilenmeye böylesine heveslıydi ki? Kim onlar kadar hazırdı? Robert ve annesi, babasıyla birlikte cenaze evine taşınarak ikinci kata yerleşmişlerdi. Genç Manders'ın ölüme, cesetlere ve o can sıkıcı muhafaza sürecine karşı hissizleşmesi de buradan gelmekteydi. On beş yaşına bastığında her şeyi tek başına yapabilecek hale gelmişti. Robert yirmi yaşına bastığında Hubert payını Alan Manders'a satmış ve Robert kendini aniden cenaze evinin mirasçısı olarak bulmuştu. Böylece geleceği de güvenceye alınmıştı.

"Robert?"

Manders düşünceli düşünceli pencereden dışarı bakıyor, ne yaptığının farkında olmadan adamlarının yeni bir mezar kazışını izliyordu. *Alexander Wolfe* adı kafasının içinde dönüp duruyordu. Dwight Evers'ın seçtiği doktor. Manders parmakları çenesinde olduğu halde koltuğunda arkasına yaslanmış, kararmakta olan gökyüzü yüzünden siluet halini alan manzaraya bakıyordu. Yavaşça kapıya doğru döndü.

"Evet, Norman, içeri gel."

Norman her zamanki beyaz önlüğünü giyiyordu ve üzerine, havasız ve basık bodrum katının kokusu sinmişti. "İşim bitti."

Robert başıyla onayladı. "Çok güzel. Nasıl gitti?"

"Güzel bir çalışma oldu."

Robert gülümsedi. "Öyle olduğuna eminim."

Mezar kazıcılar o akşamüstü sularında cenaze evine geldiklerinde Manders onlarla Carol Evers hakkında konuşmuş ve ikilinin kadının ölümünden zaten haberdar olduğunu keşfetmişti. Onlarla birlikte mezarlığın kapısının dışındaki, parsel numaralarını gösteren tahta tabelanın yanına dek yürümüştü. Kadının nereye gömüleceğini de orada açıklamıştı. Kazılmayı bekleyen pek çok mezar vardı ama adamlar güneş batana dek Carol'ınkini hazır edeceklerine dair müdüre söz vermişti. Fakat Manders adamların yanından ayrılmak üzere döndüğü sırada Lucas, "Yirminci Parsel şu anda

yatmakta olduğu yerin yanında konforlu kalır," deyivermişti.

Manders çoğu zaman mezar kazıcıların konuşmalarını saçma bulurdu ama bu seferki dikkatini çekmeyi başarmıştı.

"O da ne demek, Lucas?"

"Şey..."

"Şu anda nerede yatıyormuş?"

"Evers hanesinin kilerinde, Bay Manders. Bayan Farrah Darrow'un kocasından duydum. Kız daha dün kadını orada kendi gözleriyle görmüş."

Manders'ın gözlüğünün ardındaki gözlerine mesafeli bir ifade yerleşmişti. Ardından adamlara yapacak çok işleri olduğunu hatırlatıp yanlarından ayrılmış ve çakıl taşlı patikadan evin önündeki taş basamaklara doğru yollanmıştı.

Günün geri kalanının çoğunu bomboş gözlerle pencereden dışarı bakarak geçirmişti.

Bir ara ofisinden çıkmış ve Norman'ın yetmiş yedi yaşındaki avukat eskisi Wilhelm Boyd'un naaşını hazırlamakta olduğu bodrum katının taş basamaklarını inmişti. Her ne kadar her şeyin doğru düzgün yapılıp yapılmadığını denetlemek Manders'ın işi olsa da mevtaya yalnızca üstünkörü bir bakış atmıştı çünkü Norman işinde en iyisiydi. Cenaze evinde geçirdiği onca yıl boyunca Robert işini daha titizlikle yapan başka kimse tanımamıştı.

"Malzeme stokumuz ne durumda?" diye sormuştu Manders bodrumda. Fakat sesi ilgisiz, aklıysa başka bir yerdeydi.

"Hı?"

Manders söylediklerini tekrar etmemiş, Norman da tekrar etmesini istememişti.

Müdür, Wilhelm Boyd'un naaşının üzerinde durduğu masanın etrafından dolanıp duvarın dibinde duran tabureye oturmuştu. Norman odada kendisinden başka kimse yokmuş gibi çalışıyordu ve bir bakıma yalnız da sayılırdı. Manders onu seyrediyor gibi görünse de gözleri, işinin ehli makyaj sanatçısını görmüyordu. Binlerce kez tanık olduğu işlemin, aynı hareketlerin belli belirsiz gölgelerini takip ederken aklının başka yerlere gitmesine mani olmaktan vazgeçmişti.

Artık ikisi de ofisteydi ve Norman işini bitirmişti.

"Şimdi eve gideceğim, Bay Manders."

Müdür başıyla onayladı. Norman önlüğünü çıkarırken Manders, "Carol Evers buraya gelmeyecek," dedi.

Ölü giydiricisi kalın kaşlarını çattı. Norman'ın yüzü çoğu zaman bodrumdaki ışıkların altında abartılı, kayış gibi ve sert görünürdü Ama şimdi tepeden tırnağa vodvillerden fırlamışa benziyordu.

"Nasıl olur?"

"Görünüşe bakılırsa Bay Evers işleri halletmesi için ailesinden birilerini tutmuş."

Norman bir an için bunu düşünür gibi oldu fakat ardından, "Eve gidiyorum, Bay Manders. Bay Boyd hazır," dedi.

"Pekâlâ. Teşekkür ederim. Sana iyi akşamlar."

Norman oradan ayrıldı ve Manders boş gözlerle pencereden dışarı bakma işine geri döndü.

Yirminci Parsel şu anda yatmakta olduğu yerin yanında konforlu kalır.

Pencereden bakınca mezar kazıcıların toprağı dizlerine dek kazmış olduğunu ve arkalarındaki gökyüzünün iyiden iyiye kararmakta olduğunu gördü. Ayağa kalkıp önce ofisten, sonra da evden çıktı. Bahçeyi boydan boya arşınlayıp parsellerin yerlerini gösteren ahşap platformu arkasında bırakarak mezar kazıcıların yanına gitti.

"Buraya bir Benson geleceğini söylemiş miydim?"

Sesi sessiz mezarlığa yayıldı.

"Evet, söylediniz, efendim. Burayı bir Benson için hazırlıyoruz."

"Ah," dedi Manders. "Öyle olduğuna eminim. Yalnızca bildiğinizden emin olmak istedim."

Hugh Benson kasabanın marangozuydu. Tabutçular söz konusu olduğunda marangozun, Manders'ın en sevdiği zanaatçı olduğu söylenemezdi.

"Taşıyıcılara sıkıca tutmalarını tembih etmemiz gerekecek, efendim."

Manders başıyla onayladı.

"Evet, aynen öyle, Lucas. Bu bir Benson'ın elimizde ilk parçalanışı olmaz."

Robert Manders'a sorarsanız Hugh Benson'ın tabutları altı parça keresteden ve sıklıkla resim çerçevelerinde kullanılan birkaç çividen fazlası değildi. Hatta kimi zaman Benson'ın kerestelerini yemek bıçağıyla kesip kesmediğini merak ederdi.

Bu tabutların Carol Evers gibi bir kadına uygun olmadığı kesindi.

"Büyük bir tören mi bekliyorsunuz, efendim?"

"Hayır. Küçük bir tören olacak. Muhtemelen Bay Evers'tan başkası olmaz."

Lucas, Manders'a baktı.

"Törene bütün kasabanın geleceğini düşünmüştüm. Herkesin Bayan Evers'ı sevdiğini sanıyordum."

"Severlerdi," dedi Manders.

Manders bir iki dakika daha adamların çalışmasını izledi. Lucas'ın çizmeleri ve kavalkemikleri, küreğin başıyla birlikte çukurun gölgelerinde kayboldu.

Manders, John Bowie'nin mezarına baktı. Hâlâ taze görünüyordu. Mezarlığın geri kalanından kolaylıkla ayırt edilebiliyordu. Ve daha şimdiden, en yakın arkadaşlarından biri ona katılacaktı.

"Halletmem gereken birkaç iş var, beyler."

Aslında söylediği doğruydu ama ofisine döndüğünde bahsettiği işlerin hiçbiriyle ilgilenmedi.

Çalışmak yerine karanlıkta oturdu. Güneşin son demleriydi, ufuk çizgisinin şeklini bozmaya yetecek kadar geniş bir ışık huzmesi pencereden süzülerek masasını mor bir ışıkla aydınlatıyordu. Manders parmaklarıyla koltuğun kolçağında bir ritim tutturdu. Kalkmaya yeltendi ama bir türlü yerinden kıpırdamadı. Koltuğunda arkasına yaslandı ama sonra öne eğilip iç geçirdi ve bu defa parmaklarını masaya vurmaya koyuldu. Çekmecelerden birinden bir kâğıt çıkardı ve gittikçe solgunlaşan ışıkta bazı notlar aldı. Oysa bunu yapmasına gerek yoktu. İşini yapmak için hiçbir hatırlatıcıya ihtiyaç duymazdı.

Çiçekler hakkında Marcy Donaldson'la görüş.

August Marbles'la konuş, hava nasıl olacakmış öğren.

Lucas'ın tabutu sağlamlaştırdığından emin ol.
Kasabadan çan al.

Pencereden dışarı baktı. Mezar kazıcıları artık göremiyordu Manders'ın tek görebildiği, haçlardan ve taşlardan oluşan kördüğümün içinden mızrak misali yükselen mezar taşlarının en uzun olanlarıydı. Fakat müdürün, adamlarının neler yaptığını bilmesi için onları görmesine lüzum yoktu. Kürekleriyle derin çukurun duvarlarını sağlamlaştırdıklarını, çukurun derinliğini kendi boylarıyla kıyasladıklarını adı gibi biliyordu.

Manders nihayet koltuğundan kalktı ve ofisi boylu boyunca arşınladı. Çizmeleri ahşap döşemelerin üzerinde takırdıyordu ama kitaplığın önündeki kilime adımını attığı anda odaya derin bir sessizlik çöktü. Bir mum yaktı ve yaktığı mumu alt raftan aldığı sopanın üzerine yerleştirdikten sonra sopayı baş hizasını geçecek kadar kaldırdı. Diğer eliyle uzanıp raftan deri kaplı, ağır bir cilt indirdi ve onunla birlikte masasına döndü.

HARROWS VE CİVAR BÖLGE: NÜFUS KAYIT DEFTERİ

Siyah harfler kestane rengi, kalın deriye gömülmüştü. Manders gözlüğünü düzeltti ve cildi açtı.

Mezar kazıcılar işlerini bitirip o gecelik paydos ederlerken mum ışığı hâlâ ofisinde dans ediyor ve o da hâlâ okuyordu. Artık yalnızdı; hem cenaze evinde hem de arazide. Gökyüzünün mor lekeleri yerini griye, sonra da yepyeni bir geceyi müjdelercesine laciverte bırakırken hâlâ okuyordu.

Şu anda nerede yatıyormuş?

Evers hanesinin kilerinde, Bay Manders. Kız, kadını orada kendi gözleriyle görmüş.

Manders sayfaları çevirdi. İnce kâğıdın sesi koftu, sanki Manders'ın aradığı şeyi ona sunmaya gücü yoktu. Ama yine de Manders sayfaları çevirdi... çevirdi... öne eğildi ve metne yaklaştı... sözcüklere... isimlere...

Alexander Wolfe ismi zihninde dönüp durmaya devam ediyor-

du. Manders'ın onu, yani Dwight Evers'ın seçtiği doktoru aramaya başlamasının nedeni de buydu.

Robert Manders'ın civarda yaşan bir doktoru duymamış olması mümkün müydü?

Parmakları beyaz sayfaların üzerinde dolandı. Arıyordu... tanıyordu... umut ediyordu...

DWIGHT YATMAYA HAZIRLANIYOR

Dwight takım elbisesinin ceketini makyaj masasının sandalyesine astı. Aynadaki yansımasına baktı, yeterince yaslı göründüğüne karar verdi ama yine de aynanın karşısında saçlarını biraz daha karıştırdı. Bu odada numara yapmasını gerektirecek kimse yoktu ama Dwight rolden çıkmayı hiç istemiyordu. Sanki duvar kâğıtları onu gammazlayacakmış gibi.

Boynundaki kravatı iyiden iyiye gevşetmiş, çizmelerini de çoktan yatağının ayakucunda çıkarmıştı. Yürürken düğmelerini çözdüğü gömleği astı ve kravatını da gardırop kapısının içindeki kancaya taktı. Banyodaki lavaboda yüzünü yıkadı, dişlerini fırçaladı ve ıslak ellerini dudaklarının üzerinden geçirdi.

Yarından sonraki sabah, diye düşündü, *Carol gömülecek.*

Bu düşünce pek rahatlatıcı değildi. Tarih yeterince yakın değildi. Ya Carol o günden önce uyanırsa ne olacaktı?

Ya şu anda... uyandıysa?

James Moxie'nin yolda olduğunu okuduğunu andan ben adam aklından çıkmamıştı. Lafayette endişelenmemesini söylemişti; Duman denen ucube adamın icabına bakacaktı. Ama eğer halledemezse, Dwight'ın ödemek zorunda kalacağı bedel cehennemdeki cennet kadar olacaktı.

Moxie, Carol'ın rahatsızlığından bahsedecekti. Moxie, Şerif

Opal'a anlatacaktı. El birliğiyle Carol'ı mezarından çıkaracak, uzun uzadıya inceleyecek, tabutun içinde tırnak izleri bulacak. Carol'ın rahatsızlığından haberdar olmasına rağmen neden karısının durumundan bahsetmediğini soracaklardı. Yoksa yine komaya girdiğini akıl edememiş miydi?

Yatağın kenarına doğru yürüyen Dwight'ın zihninde Yol'un karanlığında kaybolmuş iki erkeğin, kanun kaçağının ve kiralık katilin görüntüsü canlandı. Duman şimdi neredeydi? Peki ya Moxie? Dwight'a göre Topal şu anda delik deşik vaziyette bir nehir yatağından kendi kanını içiyor ve muhtemelen yuzukoyun domuz pisliğinin içinde yatıyordu. O geniş ve sert yatağının kenarına otururken belki de James Moxie, Duman'ın sırtına bir bıçak saplıyordu.

Böylesine önemli bir şeyi ne idüğü belirsiz bir yabancıya emanet etmek aptallıktı.

Artık kaçık ticareti yapıyorsun, demişti Lafayette görüşmeleri sırasında. Bu anı karşısında Dwight'ın elleri titredi.

Çoraplarını çıkardı ve ayı postu kilimin üzerine attı.

Moxie şu anda Topal'ın kafasını köhne bir otelin banyosundaki eski, pas tutmuş bir küvete doldurduğu suya daldırıp daldırıp çıkarıyor olabilirdi. Çalkalanan suyun küvetin kenarlarından taştığını, kiralık katilin onu oraya göndereni ele verdiğini ve o ismin kanun kaçağının zihnine kazındığını hayal etmek Dwight için hiç de zor değildi.

...ve bu kaçıkların senin peşine düşmesi işten bile değil, Dwight, seni yaşlı kurt...

Lafayette'in tatsız gerçeklerinden biri daha. Üstelik Dwight o dişi domuzun abartmadığını biliyordu.

Acaba Duman kendisini kimin tuttuğundan haberdar mıydı? Dwight o meseleyi gözden kaçırmış olabilir miydi? Lafayette'e adını kimseye söylememesini tembih etmeli miydi?

Ve şu anda daha da önemlisi... topal bir adam Moxie gibi bir efsaneyi *mağlup* edebilir miydi?

Bu kargaşa korkudan ödünü patlatıyordu.

Dwight'ın huzuru kaçmıştı.

Çıkış yolu yoktu.

Çiftin gelirinin yüzde doksan beşi Carol'ın ve ailesinin parasından geliyordu. Ev, şirket, giysiler: Hepsi on yedi yıllık evlilikleri boyunca ya bizzat Carol tarafından alınmıştı ya da ailesinden gelen parayla karşılanmıştı. Ah şu Hattie; ölümünün üzerinden uzun yıllar geçmiş olmasına rağmen hâlâ etrafta olan, varlığı her daim hissedilen Hattie. Dwight birini öldürtmek için kiralık katil tutmak şöyle dursun... yirmi yıldır çamaşıra bile para ödememişti.

Duman şimdi neredeydi? *Tam şu anda?*

Lafayette, Topal'ın kanun kaçağının icabına bakmak için yeterince zamanı olduğuna dair Dwight'a garanti vermişti. Yine de terslikler her defasında bir yolunu bulup gerçekleşirdi; eski sevgililer birleşir, eski aşklar alevlenir, insanlar eski ilişkilerinin tozlu izlerini takip ederek bir araya gelirdi. Bunun ya kaderle ya da eskiden yaşanmış ve hâlâ yaşanmakta olan duygularla ilgisi vardı.

Tedirgin bir şekilde yataktan kalktı ve pantolonunu çıkardı. Carol'ın el çantasını, şapkasını ve aynalarını koymak için kullandığı küçük sehpanın üzerindeki mumu üfleyerek söndürdü. Yatak odası artık yalnızca yatağın diğer tarafındaki, kendi tarafındaki tek bir mumun ışığıyla ve açık vaziyetteki perdelerin arasından sinsice içeri süzülen ay ışığıyla aydınlanıyordu. Odanın diğer tarafına geçti ve camdan dışarı, evin önündeki bahçeye baktı.

Moxie oralarda bir yerlerde miydi? Pervazın altındaki gölgelerin arasına sinmiş olabilir miydi?

Dwight camdan birkaç santim uzaklaştı. Belki de dışarıda, ona doğrultulmuş bir silah vardı. Bu öyle bir silahtı ki bir efsanenin, Lafayette gibi kalpsiz kadınlarla erkeklerin kalplerine bile korku salan bir efsanenin elindeydi. Dwight onu hissedebiliyordu: camı tuzla buz edecek, kaburgalarını parçalarına ayıracak ve kemiklerini yatağın arkasındaki yeşil taş duvara serpiştirecek bir merminin geçeceği soğuk tüneli. Sıcak bir tabancadan yükselen dumanın kokusunu alabildiğini düşündü... daima sıcak olan bir tabancadan... daha kılıfından çekilmeden fokurdamaya başlayan bir tabancadan yükselen dumanın kokusunu. Sesini de duyabiliyordu. Dışarıda tek bir klik sesi. Çeliğin deri kılıfını terk ederken çıkardığı vınlamayı, nal seslerini ve silah ateş alırken yankılanan

o patlama sesini. Sonra kafatası yere düşen bir çorba kâsesi misali çatlayacak ve incecik dalları andıran kemiklerini bir arada tutan tek şey, çuval gibi gevşeyen derisi olacaktı.

Dwight ürperdi.

James Moxie neredeydi? *Şu anda* neredeydi?

Dwight yatağa girdi, şilteye uzandı ve diğer mumu da söndürdü. Yatak odası kararınca gözlerini ayaklarının ötesindeki siyahlığa dikti. Ay ışığı oradaki karanlığa ulaşmıyordu. Fakat pencerenin olduğu duvar boyunca dizilmiş mobilyalardan bazılarına dokunuyor, şekillerini bozuyor, sandalyenin çömelmiş vaziyette öylece duran topal bir adama dönüşmesine, şifonyerin de o amansız efsanevi kanun kaçağının suretine bürünmesine sebep oluyordu.

"Onu yirmi yıl önce terk etti," dedi Dwight karanlığa. "Neden şimdi geri dönüyor?"

Bunun adaletsizliği altında eziliyordu.

Bir kez daha Duman'ın görüntüsü zihninde canlandı; kafası bir yalağın içindeydi, Moxie kurumla kaplı yüzüyle tepesinde dikiliyor, *Seni kim gönderdi? SENİ KİM GÖNDERDİ?* diye kükrüyordu.

Ama Duman *biliyor muydu?*

Dwight'ın Yol hakkında pek bir şey bilmiyor olması onu derinden korkutuyordu.

Kısa süre sonra pencerenin öte yanında gece kuşları ötmeye başladı. Ardından kurbağalar ve çekirgeler de onlara katıldı.

Dwight saçları yumuşacık yastığa dağılmış halde sırtüstü uzanıyordu. Battaniyeyi göğsüne kadar çekip gözlerini yumdu.

Moxie'nin telgrafı kan kırmızısı harflerle tavana kazınmış gibiydi:

GÖMMEYİN

ÖLMEDİ

YOLDAYIM

Eski sevgililerin görünmez zincirleri.

Dwight gözlerinin karanlığa alışmasına yetecek kadar uzun bir süre etrafına bakındı. Kapının yanındaki şeklin, köşedeki karaltının Carol'ın makyaj masası olduğundan emin olmasına yetecek kadar uzun bir süre. Ağır soluklar arasında uykuya daldı. zamanın dışında, ayrıntıdan yoksun bir arazide başıboş dolaşan topal bir kaçık... Ve de bir kanun kaçağı... Dwight'ın rüyasında James Moxie de dışarıda bir yerlerdeydi.

DUMAN GRIGGSVILLE'DE

Duman barda bir taburede otururken Rinaldo ayağına geldi. Kasaba sakinini sanki kendisi de sihirbaz kanun kaçağı Moxie'ye hayranlık besliyormuş gibi abartılı bir parmak hareketiyle tavernanın diğer tarafından yanına çağırmıştı. Rinaldo, Abberstown'daki Numara ve daha da önemlisi "sihirbazın" o akşam üstü Griggsville'de olduğu konusunda bağıra çağıra bir şeyler anlatıp duruyordu.

"Tam da o sırada aklımdan geçiyordu. Liliana'ya adamın benim için ne kadar çok şey ifade ettiğini söyler dururdum..."

Birkaç dinleyicisi vardı ama hiçbiri Duman kadar hevesli değildi. Kiralık katil dirseklerini ahşap tezgâha dayamış, barda tek başına oturuyordu ve sarhoşluğun verdiği şevkle masadan masaya dolaşarak bu tesadüfi karşılaşmayla övünen küçük çalçeneyi izleyerek gülümsüyordu. Barın müdavimlerinden pek çoğu Rinaldo'ya inanmıyordu ama inananlar da kibarca gülümsüyordu. Duman dinleyicilerin ilgisinin azalmasını, tavernanın sessizleşmesini bekledi ve Rinaldo'ya ancak ondan sonra el etti.

Rinaldo hevesli bir dinleyici bulmanın verdiği mutlulukla hemen adamın yanına gitti. "Seni tanıyor muyum?"

"Pek... sayılmaz... yani... şimdilik. Ama hikâyenin geri kalanını dinlemek istediğimden domuz gibi eminim."

"O halde sen de James Moxie'ye hayransın?"

"Ben mi? Elbette hayranım, elbette. Yol'un gördüğü en kla, kanun kaçaklarından biridir. Bugün onunla karşılaştığımı mı söylemiştim?"

Rinaldo sağ elini havaya kaldırdı. "Sadece söylemekle kalmıyorum... öyle olduğuna yemin ediyorum."

"Öyle mi?"

Rinaldo gülümsedi. Duman'ın yanındaki boş tabureye oturdu. "Aslında ona epey yardımcı oldum."

"Öyle mi? Onun gibi bir efsane neden senin gibi birinin yardımına muhtaç olsun ki?"

Rinaldo mağrur bir şekilde gülümsedi. "Ona tehlikede olduğunu söylemekten başka bir şey yapmadım."

"Likleyici."

Duman, Rinaldo'ya bir bira ısmarladı. Kendisine de su söyledi. "Biraz daha anlat. James Moxie nasıl biriydi?"

Rinaldo'nun gözleri belerdi. "James Moxie gönlü zengin bir adamdır."

"Nasıl yani?"

"Konuşarak beni onurlandırmak zorunda değildi ama yaptığı şey tam da buydu."

"Durup seninle uzun uzadıya sohbet mi etti?"

"Ona vereceğim bilgi gerçekti."

"Ne gibi?"

Rinaldo adamın sorusunu düşündü. "Sana o kadarını anlatıp anlatamayacağımdan emin değilim, yabancı."

İki adam da içeceklerini yudumladılar.

"Öyle olsun. Ama keşke onu görecek kadar şanslı olsaydım," dedi Duman kaçırdığı fırsat yüzünden başını iki yana sallayarak. "Onu ne zaman gördün?"

"Bu akşamüstü!"

"Saat kaçta?"

Rinaldo bir an için düşündü. "Üç saat önce. Belki birkaç dakika daha azdır."

Duman abartılı bir tavırla parmaklarını şaklattı. Onu kıl payı kaçırmıştı.

Rinaldo öne doğru abandı ve sendeledi. Az kalsın tabureden düşecekti. "Size bir sır vereceğim, bayım. Size benim için çok özel olan bir şey söyleyeceğim."

Duman suyunu tezgâha bıraktı ve bekledi.

"Oradaydım," diye yüksek sesle fısıldadı Rinaldo. "Abberstown'daydım."

"Gerçekten mi..."

"Evet. Hakikaten oradaydım. O günlerde yaşım çalışabilecegim kadar büyüktü."

Duman ellerinden birini Rinaldo'nun bileğine koydu. "O anı bana tarif et."

Rinaldo konuşmaya pek hevesliydi. "Yalnızca iki adam, bayım. Dunkle Sokağı'nda yüzleri birbirine dönük vaziyette dikilen iki adam. James Moxie bir tarafta duruyordu, Daniel Prouds da öteki tarafta. Silahlarını çekmeleri için işaret verildi. *Tek* bir atış yapıldı. Prouds'un göğsü havaya uçtu. Fakat James Moxie daha silahını bile çekmemişti. Gözlerimi ondan ayırmamıştım. Ve bunu yapan tek kişi de ben değildim. Moxie silahını çekmedi."

Duman inanamazmış numarası yaptı. "İmkânsız."

"Bazıları öyle diyor. Ama o bazıları yanılıyor."

"Numara neydi?"

"Bilmiyorum."

"Bir teorin olduğuna eminim."

"Var."

"Ona sorduğuna da eminim. Bugün..."

"Sordum."

"Ama sana söylemedi, değil mi?"

"Hayır. Söylemedi."

"Peki, senin teorin neydi?"

Rinaldo derin bir nefes aldım. "Onun sihri... *gerçek*."

"Anladım."

Rinaldo barın müdavimlerine baktı, sonra bakışları yeniden yanındaki yabancıya kaydı. Duman'ın suratı nihayet netleştiğinde Rinaldo adamın yüzündeki arkadaşça ifadenin yok olduğunu gördü. Onun yerine, Rinaldo'nun hoşlanmadığı bir ciddiyet yerleşmişti.

"Bugün onunla ne konuştuğunu neden bana anlatmıyorsun?"

Rinaldo bulanık zihnine rağmen konuşmayı sonlandırmayı denedi. "Asıl önemlisi..."

"Bugün onunla ne konuştuğunu neden bana anlatmıyorsun?"

Rinaldo birasından çabucak bir yudum aldı. Kötü adamları tanırdı. Uzun yıllar boyunca kötü adamların mektuplarını getirip götürmüştü. Kötu adamların gözleri derinlikten yoksun olurdu. Sanki dünyaya kafalarının içindeki dipsiz bir kuyudan bakarlardı. Kimseye acımazlardı.

O esnada Duman'ın yüzü bir gülümsemeyle aydınlandı. O dost canlısı ifade geri dönmüştü.

"Öyle olsun. Ama iyi hikâye olurdu," dedi Duman. "Görüyorsun ya... James Moxie benim için her zaman kahraman gibi bir şeydi. Az önce bahsettiğin şu Prouds denen herif aileme ve bana korkunç şeyler yapan adamın kardeşiydi. Doğruları söylüyorum. Uzun zamandır Mackatoon'a gidip kanun kaçağına şahsen teşekkür etmek istiyordum."

Rinaldo gülümsedi. Görünüşe bakılırsa Duman sihirli sözcükleri söylemişti. Moxie'nin hayranlarından biri gibi konuşmuştu.

"O halde Mackatoon'da yaşadığını biliyorsun."

"Elbette."

Rinaldo başka kimsenin duymayacağından emin olmak için etrafına bakındı.

"Pek fazla kimse bilmez. Suikastçıyı da oraya göndermişlerdi, anlarsın ya."

"Suikastçı mı?"

"*Evet*. Dostumuz Moxie'nin peşinde kötü bir adam var. Kara kalpli, kopuk bacaklı bir adam."

"Anladım." Duman suyunu yudumladı. "Yani bugün ona böyle mi söyledin? Peşinde bir kiralık katil olduğunu mu?"

Rinaldo iç geçirdi. "Hayatını kurtarmış olabilirim. Yani öyle de denebilir."

"Kurtarmış olabilirsin. Hakikaten adamın hayatını kurtarmış olabilirsin."

Aralarında tekdüze bir sessizlik oldu. Rinaldo içkinin etkisiy-

le gürültülü soluklar alıyordu. Duman en az bir örümcek kadar kıpırtısız oturuyordu.

"Şimdi müsaadenizle, bayım," dedi Rinaldo. "Kutlama yapacağım diye payıma düşenden fazlasını içtim ve helaya gitmem gerek."

Duman barın arkasındaki camdan Rinaldo'nun tavernadan çıkışını izledi.

Rinaldo'ya dışarıdaki tuvalete girecek kadar zaman tanıdıktan sonra ayağa kalktı ve topallayarak Griggsville'in sarhoşlarının arasından geçti. Dışarıdaki ay ışığı vücudunun ana hatlarını gözler önüne seriyor, dış hatlarını vurguluyor fakat çotuk dizlerinin kalaydan kavalkemikleriyle birleştiği yerdeki kumaşa gelince tekliyor gibiydi.

Gölgelerin içindeki bir sarhoşa Duman tuvaletteki Rinaldo'ya doğru süzülen bir ölüm meleği gibi geldi.

"Herkes helaya girmeye ihtiyaç duyar," diye seslendi. "Herkes *sıçmak* ister."

Kara gökyüzü Duman'ın zihninden yayılıyor gibiydi. Öfkesi Yol'u kubbe misali sarıp sarmalamaya yetecek kadar engindi.

"Bana başka yol bırakmamış olman çok yazık," diye seslendi tanıklara aldırış etmeden. Onları da yakardı.

Duman onun kadar yavaş hareket eden biri için epey hızlı davrandı. Tuvaletin yanındaki odun yığınından bir kereste kaptı ve sertçe siyah kapı kolunun altına sıkıştırdı.

İşaret parmaklarını ceplerindeki ilmeklere taktı.

Çek.

Duman'ın eşi benzeri olmayan sihri.

Uyluk kemikleri boyunca uzanan ipin gerildiğini hissetti, çizmelerinin topuklarının belli belirsiz bir klik sesiyle açıldığını duydu.

Sıra yağdaydı.

Tuvaletin penceresi yoktu, kapısı sıkıca kapatılmıştı, Rinaldo'ya çıkış yolu kalmamıştı.

Duman şarkısını söylemeye başladı.

Ah, ne yazık, çatır çutur, çıtır çıtır!
Yanacak helada cayır cayır!
Sinecek, sünecek, altına edecek!
En sonunda bokun içinde ölecek!

Tavernanın arka kapısı açıldı ve adamın teki yalpalayarak dışarı çıktı. Duman adama döndü ve adam Duman'ı görür görmez yalpalayarak gerisin geriye içeri girdi.

Duman gömleğinin göğüs cebinden bir kibrit kutusu çıkardı Göz açıp kapayıncaya dek kir içindeki parmaklarının arasında bir alev can buldu.

Topallayarak kapıya doğru yürüdü. Kısa ayaklıkların üzerinde bir siluetten ibaretti. Alnını tahtaya dayadı.

"İçerisinin kötü koktuğunu mu sanıyorsun, seni adi domuz? Biraz bekle. Bugünden sonra sen de efsane olacaksın. Tıpkı dostun gibi. Yol'un domuzlar tarafından kutsanmış efsanesi."

Kapıdan uzaklaştı. Kibriti elinden bıraktı.

Tuvalet çabucak alev aldı.

Duman tuvaletin kül olmasını beklemedi. Ama alevleri olabildiğince izledi. Kimi zaman insanın yaptığı işten gurur duymasının atılacak herhangi bir adımdan ya da kaydedilecek herhangi bir ilerlemeden daha faydalı olabileceğini biliyordu.

Tuvaletin daha yarısı yanmıştı ki Duman topallayarak tavernaya, atına ve artık Yol'da tek başına olmadığını bilen kanun kaçağına doğru yürüdü.

MOXIE ATEŞ BAŞINDA

İlk günün gecesi gelip çatmıştı. Moxie, Harrows'a giden yolu tamı tamına yarıladığını biliyordu. Durmak istemiyordu. Durmak zorunda kalmayı istemiyordu ama atı güçlükle nefes alıp vermeye başlamıştı ve Moxie dinlenmiş bir atın onu gideceği yere daha çabuk götüreceğinin bilincindeydi.

Hava çoktan kararmıştı ve gökyüzünde sayısız yıldız vardı. Çam ağaçlarının rengi yeşilden griye dönmüştü. Haliyle artık ağaçların tepelerini görmekte bile zorlanıyordu. Güneşin böylesine yavaş battığını, kuzeye doğru ilerleyişiyle ahenk içindeki renk geçişlerini ve Yol'u istila eden karanlığı görmeyeli uzun yıllar olmuştu. Yaz güneşi alçalırken atı iyiden iyiye yavaşladı ama Moxie aydınlığın ilk emarelerini gökyüzünde gördüğünde, ay ışığı nihayet kendini gösterdiğinde biraz olsun rahatladı. Öyle ya da böyle bu mola yarınki yolculuğun çoktan başladığı anlamına geliyordu.

Dizginlere asıldığı anda yorgunluktan bitap düşmüş kısrağı durdu. Moxie attan indi, örtüleri açtı ve kendisi için bir battaniye serdi. Atını battaniyenin kenarına yakın sağlam bir çam ağacının yanına götürdü ve yelelerini okşayarak kısrağı sakinleştirdi. Hâlâ yeterince suları ve yiyecekleri vardı. Atıyla ilgilendikten sonra kendisi için biraz odun toplamaya koyuldu.

Karanlıkta düşüncelere daldı. Artık bir gün daha yakın oldu-

gu Carol ona sanki sonsuzluk kadar uzaktı. Carol gençliğine aitti, at sırtında ona gitmek, çocukken annesiyle ve babasıyla paylaştığı kahvaltı masasına doğru at sürmeye benziyordu. Karanlıkta odun toplarken aslında neyin peşinde olduğunu sorgulamadan edemedi.

İnsan geçmişini düzeltebilir mi?

Bu sorulara, yolculuğunun muhtemel beyhudeliği ve bağışlanma konusundaki umutsuzluğu da eşlik etti.

Vicdan azabı dayanılır gibi değildi.

Kolları sopalarla ve kuçuk kütüklerle dolu vaziyette karanlığın içinde paldır küldür yürüyerek kampa döndü. Atının sessizce durduğunu görünce battaniyesinin yanında küçük bir ateş yaktı. Odunlar iyi yanmıştı ve iyi de hissettiriyordu. Moxie oturup da ellerini ısıtana dek ne kadar üşüdüğünü fark etmemişti. Kısrağını, alevlerin vucut hatlarını eğip büküşünü, gözlerinin renginin beyazdan siyaha, sonra yine beyaza dönüşünü izledi. Ateşin ötesindeki karanlığa bakışını.

Moxie, Carol'ı düşündü. Kollarını göğsünde kavuşturmuş vaziyette sırtüstü uyuyan Carol'ı. On yıllar önce bu düşüncelere benzer kâbuslar tıpkı salgın bir hastalık gibi Moxie'nin zihnini istila etmişti. Carol'ın ölümüne dair kafasının içinde dönüp duran korkunç görüntüler: Suyla dolu küvetin içinde süzülen, Moxie onu bulana dek cildi erik kurusuna dönen, vücudu şişen, su çeken, katılaşan genç Carol. Geri döndüğünde Carol'ı bunun gibi bir ateşin içine düşmüş halde bulabilir diye kadının yanından bir saatliğine bile ayrılmaya korkardı. Ama en kötüsü, Carol'ın çoktan gomulduğu rüyaydı... toprağın altından gelen boğuk çığlıklar... ahşabı tırmalayan tırnaklarının sesi... mezarlıkta yankılanan çan. Moxie rüyasında koşar, toprağı elleriyle kazar ve Carol'ın tabutunda kalan oksijenle hiç de adil olmayan bir yarışa tutuşurdu. Şimdi ateşin başında otururken bile Carol'ın yalvaran ve gitgide zayıflayan sesini duyabiliyordu; Moxie hiç durmadan kazardı... bir metre, iki metre, üç metre, altı metre... ta ki mezarın derinliği güneşin önünü kesene ve gökyüzü bir tünelin sonundaki açık mavi renkli bir kareden ibaret olana dek... o kare gittikçe yukarıda... yukarıda... yukarıda kalırdı ve delice bir kahkaha çalınırdı

kulağına... içinde hayatta kalmanın mümkün olmadığı, kuçucuk bir yer... Carol'ın kurtuluş yolu kalmazdı... havası kalmazdı...

At kişnedi ve Moxie başını kaldırıp karanlığa baktı. Ateş güzel ısıtıyordu ama aynı zamanda alevlerin menzilinin ötesinde kapkara dünyalar yaratıyordu. Moxie avuçlarını birbirine sürttü ve yükselen dumanın içinde, uyuyan Carol'ı gördü... ölmemişti.

"Yarın önümüzde yine uzun bir yolculuk var," dedi. Atı ona baktı ve ardından bakışlarını gerisin geriye ormanın karanlığına kaydırdı.

Moxie battaniyesinin köşelerini düzetti ve uzandı. Uyudu ama uykusu çok kısa sürdü. Uyandığında ateşin diğer tarafında oturmakta olan bir adamla karşılaştı.

Hava çok karanlıktı ama ateş hâlâ yanıyordu. Ama daha parlak, diye düşündü Moxie. Alevler uyuduğu âna kıyasla daha parlaktı. Yabancı bir çıtırtı duydu. Sanki orada Yol'a ait olmayan bir şey yanıyordu. Doğrulmadı. İri gözlerini ateşe dikmiş vaziyette oturan şekle ve alevlerin parça parça açığa çıkardığı yüzüne baktı.

"Uyanık olduğunu biliyorum," dedi adam. Moxie sesin berberdeki sesin aynısı olduğunu biliyordu. Uzun yıllar önce Portsoothe'taki tavernada duyduğu sesin aynısı.

Doğrulmaya yeltendi ama ses onu durdurdu.

"Beni görmek istemezsin. Henüz değil."

O şey kasvetli bir gökyüzünde esen kapkara bir rüzgâr andıran hırıltılı bir soluk aldı.

"Kimsin sen?" diye sordu Moxie.

Alevler tek bir kalp atışı kadar kısa bir süreliğine aralandı ve Moxie ateşle toprak arasında gidip gelen o iri ve donuk gözleri bir kez daha gördü.

"Bunu gerçekten öğrenmek istiyor olmalısın. Her defasında soruyorsun..."

Derken gözler Moxie'ninkilere kilitlendi ve alevler Moxie'nin manzarasını kapatmak istercesine yeniden birleşti.

Ama Moxie'nin gördüğü kadarı ona yetmişti. Dalgalanan yüz hatları. Sanki yağlıboyayla birbiri üzerine resmedilmiş gibi değişip duran yüzler.

"Geri dönmeni istiyorum," dedi o şey.

Moxie sessizdi.

"Şu anda yapmakta olduğun şeyi yapman için doğru bir zaman vardı. Ama o günler geride kaldı."

Moxie sessizdi.

"Bunun seni etkilemesine izin vermek için hiçbir nedenin yok," dedi o şey. "Her adamın pişmanlıkları vardır."

"O ölmedi," dedi Moxie nihayet.

Alevin parmakları ansızın ona doğru uzandı ve Moxie kendini arkasındaki toprağa attı. Kaynamaya başlayan suyunkine, güneşte kalmış bir yumurtanınkine benzeyen bir tıslama duydu.

"O *öldü.*"

Moxie ayağa kalktı ama alevler de onunla birlikte yükselerek diğer taraftaki yüzü sakladı. Kısrak ağır soluklar alıyordu ama uyanmamıştı.

"Bu yüzü görmek istemezsin. Henüz değil."

Bulutlar ayın önünü kapattı ve ateş şiddetle çatırdadı. Bunu bir rüzgâr takip etti; ateşin etrafındaki közleri girdap misali döndürerek havalandıran ve alevlerin daha da yükselmesine neden olan bir rüzgâr. Moxie alevlerin içinde o gözleri, o şekli tekrar gördü. Hâlâ oturuyordu fakat âdeta havada duruyor gibiydi.

"Gelmeni istemiyor olabileceğini hiç düşündün mü?"

"Hayır." Ama düşünmüştü.

"Çoktan kokuşmaya başlamış olabileceğini hiç düşündün mü?"

"Hayır." Ama düşünmüştü.

"Sen oraya vardığında onun hayatındaki insanların sana gülebileceğini hiç düşündün mü? Şimdi benim yaptığım gibi seni geri çevireceklerini, şövalyeliğini başka yerde yapmanı isteyebileceklerini?"

"Tanıdıkları umurumda değil."

"Evet. Değil."

Moxie sağında bir hareketlenme duydu ve çabucak o yana döndü. Siyahlığın içinden bir adam çıktı ve Moxie adamı görür görmez tanıdı.

"Sana daha önce de onun öldüğünü söyledim, James."

Moxie bu adamı hatırlıyordu. Yüzünü, sesini, hatta üzerindeki giysileri bile: melon şapkasını, boyunbağını, kolları kıvrılmış mavi gömleğini, bir elinde taşıdığı deri çantayı. Bu adam bir zamanlar doktordu, belki de birkaç ömür önce: Carol'ın öldüğünü sandığı ilk seferinde kadını bu adama götürmüştü.

"O... henüz..." dedi Moxie.

"Sana daha önce de onun öldüğünü söyledim."

Ateşin öte yanından derin bir soluk sesi geldi. Doktorun gözleri şişti, şişti, şişti ve birden yuvalarından uğradı. Pul pul olup gözyuvarlarından dökülen parçalar alevlere kapılıp cızırdadı.

Moxie çabucak geriye çekildi.

"Yanılıyordun, Doktor!"

"Öyle mi?" Artık gözleri olmayan doktor çantasını kavradı. "Onu nasıl terk ettiğine bakılacak olursa senin için zaten ölüden farksızdı."

Moxie doktorun burnunun üzerindeki mağaralara baktı. O mağaralardan birinin içinde Carol'ı sırtüstü yatarken gördü. Bir diğerinde kendisi vardı; Carol'ı terk ediyordu.

"Hatırladığım kadarıyla," diyerek konuşmasını sürdürdü doktor, "bir zamanlar onu göz ardı etmekte pek zorlanmamıştın. Neden fikrini değiştirdin?"

Bir başka alev Moxie'nin çizmesine uzandı. Moxie kenara çekildi.

"O ölmedi."

"Hayır," dedi doktor. "Öldü. Kokusundan öldüğünü anlamak için büyücü hekim olmaya gerek yok."

Doktorun ağzı pat diye açıldı; dili göründü ve sertçe toprağa düşüp Moxie'ye doğru yuvarlandı.

Moxie metin olmaya çalışıyordu.

Derken karşısında yine aynı doktoru buldu. Yirmi yıl kadar önce nasıl görünüyorsa öyle görünüyordu. Gözleri yine yerli yerindeydi, uzun yıllar önce Carol'ın rahatsızlığını açıklarken Moxie'ninkilere kilitlenen gözlerin aynısıydı.

"Müsaadenle sana bir şey göstereceğim," diyordu şimdi.

"Görmek istemiyorum."

"Hayır, istiyorsun."

Ateşin diğer tarafındaki şekil ağır, hırıltılı ama düzenli soluklar alıp vermeye devam ediyordu.

Doktor toprağa diz çöktü ve siyah çantasını açtı. Çantasının içinden büyük, şekilsiz, damlayan bir şey çıkardı.

"Bu gördüğün, James, onun midesi. Ölüm sebebini belirlemek için yerinden çıkardım. İşte burada da..." Adam tekrar diz çöktü ve kadının başka bir parçasıyla yeniden ayağa kalktı. "Bunlar da akciğerleri. Şimdi, James, bir hanımefendinin akciğerleri olmadan nefes alamayacağını biliyorsun, öyle değil mi?"

Moxie parmağının ucuyla sağ tarafındaki kılıfta duran silahına dokundu.

"Yanılıyordun, Doktor."

Doktor yine değişen yüzüyle, omuzlarının üzerinde bir koçun kafasıyla öne doğru bir adım attı.

"Eğer yola devam edersen onun gibi acı çekeceksin!"

Moxie silahını çekip ateş etti. Silahtan yükselen dumanın içinde doktor eksiksiz bir şekilde yeniden belirdi.

"Bak şimdi," dedi doktor. "Beni kızdırdın."

Ateşin öteki yanından gelen soluk sesleri rüzgâra dönüştü ve doktor o rüzgâra kapılarak ufalandı; parçaları da az önceki korlar gibi havalandı.

Moxie Portsoothe'taki tavernada karşısına çıkan şeyle, sureti sürekli değişen imkânsızlıkla yüzleşmek için ondan yana döndü.

"Lütfen otur."

"Ayakta duracağım."

"Oturacaksın."

Moxie hiç istemese de toprağa oturdu.

"Son kez söyleyeceğim, James Moxie. Hemen geri dön. Evine git. Kadının damarlarında artık kan akmıyor. Bir cesede gidiyorsun, James Moxie. Yolculuğunun hiçbir anlamı yok, yolculuk diye bir şey yok. Bir zamanlar onu terk ettiğin için, ona sırtını döndüğün için hissettiğin vicdan azabından at binerek kurtulamazsın. Şu anda aynı tercihleri yaparak gençliğinin omurgasız adımları-

nı tekrar etmekten başka seçeneğin yok. Onları hatırlıyor musun? İşte burada... sana takip edebileceğin ayak izleri bıraktım." Moxie ateşin yanındaki toprakta taze ayak izlerinin belirdiğini gördü. "O günden beri çizmelerin değişmemiş. Şu anda canını dişine takarak ulaşmaya çalıştığın şeyden uzaklaşan adımlarının şeklini tanıyacaksın. İşte... Hava da o zamankiyle aynı olsun." Rüzgâr aniden dona dönünce Moxie ürperdi. "Bir zamanlar akıllıca bir karar veren zihnin üzerine titreyen havanın aynısı. Onu hissediyor musun? Aynı günün gelip çattığını hissediyor musun? Çehren değişti ama derinin altındaki kemikler değişmedi. İşte... şimdi de mideni yemekle dolduralım. Hissediyor musun? Evet. Hissettiğini görebiliyorum. Hiçbir şey değişmedi, yalnızca vücudunu saran deri sarktı. Hiçbir şey değişmedi, yalnızca gözlerinin rengi grileşti. İşte... sana ayak izlerini, havayı, doygunluk hissini ve hatta *sesleri* veriyorum. Duyabiliyor musun? Onu terk ettiğin için hıçkıra hıçkıra ağladığını duyabiliyor musun?"

Tir tir titreyen Moxie aniden karnının doyduğunu hissetti ve başını hayır anlamında iki yana sallarken gözlerinden akan yaşlar buz tutmaya başladı.

"Kadının geçmişte ona sırtını dönen ve yine dönecek olan bir adam için ağladığını duyabiliyor musun? Değiştirmeye çalıştığın şey, soylu olduğunu sandığın o davranış değil. Peşinde olduğun şey sarsılmaz, değişmez, ölü. Vicdan azabının üstesinden gelinmez, ona ancak sebat edilir. Hemen geri dön. Dön ki o gün verdiğin karara değsin. Dön ki doğruluğundan hiçbir şey kaybetmesin. Kadın öldü. Yolu görüyor musun? İzleri görüyor musun? Evet... bu adımları yakından tanıyorsun. Hatırladıklarından, sen uyuklarken zihninde dönüp duran o adımlardan farklı göründüklerini tahmin ediyorum. Hafızanın toprak yollarında yürürken üzerine basmamaya çalıştıklarından farklı görünüyorlar. Farklı görünmelerinin nedeni farklı olmaları değil, onları yanlış hatırlıyor olman. Onları olduklarından daha küçük hatırlıyorsun... başka birinin adımlarıymış gibi... daha genç bir adamın kararıymış gibi. Ama o genç adam sensin ve bunlar da senin ayak izlerin. Onları tahammül edilebilir kılmak için çizmelerinin tabanlarına uyacak

şekilde değiştirdin... *sırf o çizmelerin numarası değişsin... başka birinin seçimi olsun diye.* İşte... çizmelerin de burada... dene onları... ayağına olmadıklarını söyle kolaysa. Oluyorlar... James Moxie... oluyorlar..."

Ağaçların boyunu bile aşan ateş gökyüzündeki buzu eritmeye başladı.

Moxie alevlerin içinde eski çizmeler gördü. Kar yüzünden ıslanmış, kırmızı çizmeler.

"Sahip olduğun tek seçenek," dedi Kokuşma, "öncelikle kendini, ortalıkta vicdan azabı duymanı gerektirecek hiçbir şey olmadığına inandırmaktır."

Hâlâ sırtüstü yatmakta olan Moxie ateşin yanındaki toprakta beliren ayak izlerine baktı ve her şeyi fazlasıyla hissetti. Hepsini aynı anda. Kemikleri ağrıdı. Vücudu şişti. Zihnini ilmek ilmek ören ses devam ediyordu.

Ama Moxie dizlerinin üzerinde doğrulmayı başardı. Kokuşma güldü. Gülüşü çırpınmaya başlayan simsiyah kanatların, tabuta çivi çakan çekiçlerin ritmik sesiydi. Moxie elinden geleni yapsa da ayağa kalkamadı. Kokuşma güldü ve o pervasız kişnemesi, yakında Carol'ın kulaklarına dolacak solucanlar gibi Moxie'ninkilere doldu.

Yakında.

Yakında.

Yakında.

Ateşin yanında dizlerinin üstünde duran Moxie öleceğine inandı. Bugünkü yolculuğu ölümeydi, Yol'u çepeçevre saran ormanın içinde yapayalnız ölmeyeydi. Hem de aklı onlarca kez ölen Carol'dayken.

Gözlerini yumdu ve haykırdı. Gözlerini tekrar açtığında o his gitmişti. Vücudu şiş değildi. Soğuktan titremiyordu.

Moxie yavaşça ayağa kalktı ve alevlerin arasından ateşin öteki yanına baktı ama kimseyi göremedi. O şekil, o şey, Kokuşma gitmişti.

Silahlarını çekerek temkinli adımlarla ateşin etrafından dolandı ve yalnızca odun parçalarını gördü. Ne o iblisten ne de yaptığı

hataları ve beyninde arsızca yanan sözcükleri gömülü oldukları yerden çıkaran sesten eser vardı.

Ama geçmişinin ayak izleri hâlâ oradaydı.

Moxie kendini yavaşça yere bıraktı ve battaniyeye sırtüstü uzandı. Elleri silahlarında, gözleri yıldızlardaydı. At binmekten her yeri ağrıyordu. Vicdan azabından her yeri ağrıyordu.

Karanlık ormanda çıtırdayan dallara ve Yol'la arasındaki ağaçlardan dökülen yapraklara aldırış etmeden Carol'ı düşünerek uzun süre boyunca öylece yattı. Carol'ı düşündü. Ve bir de ona el eden... yanlarına gelmesini söyleyen... hadi diyen... arkadaşı Carol'la tanışmasını isteyen... yüzündeki ifade en az Baker'daki berberin camında gördüğündeki kadar masum olan... siyah saçlı, yeşil gözlü kızı... Molly'yi... *Gel de arkadaşım Carol'la tanış... onu seveceksin... arkadaşımı... seveceksin...*

Carol'ı seveceksin...

CAROL VE MOXIE

Etrafa saçılmış, raflardan dökülmüş, düzensiz ve belki de düzenin hiçbir zaman önemli olmadığını kanıtlayan hatıralar kâbuslara, rüyalar gerçek görüntülere benziyordu...

Bu kendine has bir durum, dedi ikinci doktor. *Komadan çok farklı.*

Bu doktor ilkinden daha işinin ehliydi.

Fakat Carol tüm bunları biliyordu. Tek sorun komada olmasıydı ve şimdiye dek çoktan söylemiş olması gereken şeyi James'e söyleyemiyordu.

Uyandığında söyledi.

Ben hep ölürüm. Birçok defa öldüm.

Doktorun evindeki portatif karyolada yatıyordu. Moxie başucundaki sandalyede oturuyordu.

Ne sıklıkla oluyor?

Belirli bir düzeni yok. Ama oradayken seni duydum, James. Beni ilk doktora taşıyışını, sonra da buraya getirişini duydum.

Çok korktum, Carol.

Biliyorum.

Bir süre sonra doktor da onlara katıldı.

Carol, komadayken nabzın o kadar yavaşlıyor ki parmağımı orada normalden biraz daha uzun tutmuş olmasam kalbinin attı-

gını bile anlamayabilirdim. Tenin rengini kaybetmedi ama hiç kırpırdamadın. Soluklarını tespit etmekte bile çok zorlandım. James'e söylediklerinden ötürü benden önceki doktoru suçlayamam. Ben de öldüğün kanısına varabilirdim.

Carol, Moxie'nin elini tuttu.

Sana söylemeliydim.

Neden söylemedin?

Seni korkutup kaçıracağından endişe ettim...

...Hadi ama, diyordu kız, *gel de arkadaşımla tanış... arkadaşım Carol'la tanış...*

Moxie genç bir adam olmasına rağmen bu ilk gittiği taverna değildi. Fakat en *eğlencelisiydi.*

Hadi ama... işte burada... adı Carol... ona âşık olacaksın...

Moxie elinde kadehiyle duvara yaslanmış vaziyette dikiliyordu. Kâh sahnede çalan müzisyenleri dinliyor kâh diğer genç kadın ve erkeklere sırıtıyordu. Sarhoş olduğunu bilmesine yetecek kadar viski yuvarlamıştı ve eliyle ona işaret eden koyu saçlı kız onu huzursuz ediyordu.

Ne diyorsun?

Ama müzik yüzünden kız onu duyamıyordu. Haliyle Moxie soru sorarcasına kendine işaret etti.

Ben mi?

Hadi ama, dedi kız gülümseyerek el sallarken, *hadi...*

Moxie şapkasını düzeltti ve insanların arasında kızı takip etti. Kız barı enlemesine geçerek oğlanların gitar, piyano ya da tef çaldığı ve şarkı söylemekten ziyade avazları çıktığınca bağırdığı tarafa yöneldi. Moxie yürürken içkisinin birazını gömleğine döktü ve kıza yetişmeye çalışırken lekeyi eliyle siliverdi.

Koyu renk saçlı kız karşısında durup yüzünü ona döndü ve duvarın dibinde dikilmekte olan açık kahverengi saçlı, zeki bakışlı ve kalabalığın geri kalanı gibi ter içinde kalmış kıza işaret etti...

...Hiç böylesini yaşamadım, dedi Moxie daha önce başından buna benzer bir öpüşme deneyimi geçip geçmediği sorusuna yanıt olarak.

Carol gülümsedi. Bu adamın fazlasıyla masumane bir yanı vardı. Sanki aklından geçeni söylemeden edemiyor gibiydi.

Bunu duyduğuma sevindim, dedi Carol parmaklarını adamın siyah saçlarından geçirerek. Onu tekrar öptü ve içgüdüleriyle hareket ettiğinden arzu ettiği şeyi yapmaktan çekinmeyen Moxie kadının yüzünü ellerinin arasına alıp onun öpücüğüne karşılık verdi. Ahırın kapısındaki çatlaktan süzülen mavi ay ışığında uzun bir zaman öylece oturdular...

...Annem Uğultu Kasabası adından hiç hoşlanmıyor, zaten en başından beri de hoşlanmamıştı, dedi Carol. *Oraya "malum yer" demekle yetiniyor. Ama bu isim beni daha çok korkutuyor. Çünkü doğruya çok yakın. Çünkü o malum yerin burası olmadığı ortada...*

...Kaygılanma, dedi Carol gülümseyerek Moxie'ye dönerken. Kadının saçlarına karlar düşüyordu. *Hattie senden hoşlanacak. Hem neden hoşlanmasın ki? Ben hoşlanıyorum.*

Moxie kadının peşi sıra at arabasından indi ve evin önündeki uzun yoldan annesinin evine doğru yürüdüler. Hattie, dedi Carol, mucit gibi bir şeydir. Bütün gününü denemeler yaparak geçirir. Plan yapmaktan, bir şeyler üretmekten hiç vazgeçmez.

Atölyenin dört yanında dişliler ve kollar göreceksin. Eğer istiyorsan onları görmezden gelebilirsin. Dikkatini çekmelerine izin de verebilirsin. Anneme onlar hakkında sorular sorabilirsin. Kim bilir, belki de sana Kutu'yu bile anlatır.

Kutu mu?

Carol gülümsedi.

Dediğim gibi, daima yeni icatlar peşindedir.

Yerler buz tutmuştu ama hava ılıktı; kar yağışı büyüyü bozmuş gibiydi. Moxie, Carol için bahçe kapısını tuttu ve annesinin bahçeye bakan pencereden gizlice kendisini izlediğini fark etmedi. Kapıya ulaştıklarında Hattie kapıyı açtı ve Moxie takdim edildi. İçeri girdikleri gibi, *Hayatımda gördüğüm en centilmen kanun kaçağısın*, dedi Hattie.

Ama James'e atölyeyi göstermedi. Carol'a da bu konuyu bir daha gündeme getirmemesini tembih etti...

...*Silas!* Moxie bir yandan bağırıyor, öbür yandan kapıyı yumruklu-yordu. *Kapıyı aç! O öldü, Silas! Carol öldü!*...

...Moxie'nin önünde ilk defa kendinden geçtiğinde Carol'a şapka alıyorlardı. Carol aynanın karşısına geçmiş, kafasını sağa sola yatırarak şapkaları denerken Moxie hepsinin yakıştığını söylüyordu çünkü hakikaten hepsi yakışmıştı. Carol onu kadın şapkalarını denemeye zorlamıştı ve Moxie annesinin taklidini yapmaya kalkışınca da kahkahalara boğulmuşlardı. Satıcı Moxie'yi kışkışlamış ve Carol'ın önüne bir sürü değişik şapka yığmıştı. *Ah, bu çok güzelmiş!* demişti Carol. Ve ardından yere yığılmıştı...

...*Hiç böylesini yaşamadım*, dedi Moxie daha önce hiç boyle hissedip hissetmediğini soran Silas'a yanıt olarak.

O halde korkarım ki ömür boyu sürecek bir uğraşa hazır olmalısın. Sevgi zahmetlidir.

Sevgi mi?

İki adam sırtlarını tahtaya vermiş vaziyette bir ahırın arkasında oturuyorlardı.

Onun kokusunu seviyor musun?

Seviyorum.

Yürüme şeklini seviyor musun?

Moxie'nin yüzü al al oldu.

Seviyorum.

Gözüne kuzu yünü kadar yumuşak mı görünüyor?

Evet, Silas.

O halde onu seviyorsun.

Onu seviyorum...

...*Ölmüş*, dedi ilk doktor Carol'ın bileğini tekrar masaya bırakırken.

Ter ve öfke içindeki Moxie günün birinde dönüşeceği adam gibi görünüyordu.

Yanılıyorsun, Doktor. Kalbinin attığını hissettim. Onu buraya taşırken kalbi... bir kez attı.

Doktor melon şapkasının altındaki yüzünde ciddi bir ifadeyle gözlüğünü çıkardı ve yeleğinin cebine astı. Mavi gomleğinin kolları dirseklerine dek sıyrılmıştı.

Bir kez mi? Yalnızca bir kez mi?

Bu da yeterli değil mi?

Doktor kaşlarını çattı. *Kalbinin bir kere attığını hissetmiş olabilirsin*, dedi. *Ama artık atmıyor.*

Onu başka nereye götürebilirim? diye sordu Moxie.

Korkarım işinin ehli herkesten aynı şeyi duyacaksın. Bir insan öldüğünde... kim tarafından muayene edilirse edilsin ölü kalır.

Masanın üzerindeki Carol, o uyurken biri ondan bir şey çalmış gibi görünüyordu. Ama her şeyi çalınmamıştı.

Yanılıyorsun, Doktor.

Silas'ın ceketini kadının üzerine örttü, kollarını boynunun ve dizlerinin altından geçirdi ve onu kapıdan dışarı taşıdı...

...Silas kapıya koştu ve arkadaşının dışarıda sırılsıklam olduğunu gördü. Carol kendinden geçmiş bir halde ona yaslanıyordu.

Ne oldu, James?

O öldü, Silas! Aniden... yere yığılıverdi!

Silas, James'e doktorun adını verdi. Doktorun evine nasıl gideceğini anlattı.

Bekle, dedi Silas tam da Moxie oradan ayrılmak için arkasını döndüğü anda. Koşarak içeri girdi ve Moxie'nin kollarının arasında öylece yatmakta olan Carol'ın üzerine örtmek için bir ceketle geri döndü...

...Benim adım Carol, dedi Carol elini uzatarak. *Görüyorum ki arkadaşım sizi buraya sürüklemiş.*

Moxie gülümseyerek elini uzattı ama eline viski bulaştığını anımsayınca elini çabucak çekip pantolonuna sildi...

..Seni seviyorum, dedi Carol.

Seni seviyorum, Carol.

Öyle mi?

Öyle.

Carol mutfak masasından kalktı.

Eğer bunu yapacaksak ölüp durmama katlanmak zorunda kalacaksın.

Moxie sertçe yutkundu. *Anlıyorum... yapacağım... göreceksin.*

Ama Carol adamın korktuğunu görebiliyordu...

...*Bu kendine has bir durum*, dedi Carol'ın katılaşmış vücudunun başında dikilen ikinci doktor. *Bir krize benziyor ama oldukça farklı. Bu konuda bir şeyler okumuştum ama kırk yıl düşünsem böyle bir vakayla karşılaşacağım aklıma gelmezdi.*

O halde yaşıyor, öyle mi?

Ah, buna şüphe yok. Kalbi atıyor. Zaten sen de hissetmişsin.

Moxie'nin üzerindeki sular muayene odasının zeminine damlıyordu. Silas'ın ceketi bir sandalyenin arkasına asılıydı. Doktor gözlerini ovuşturdu. Moxie adamın iyi biri olduğunu görebiliyordu.

Daha ne kadar uyuyacak?

Doktor bunun üzerine biraz düşündü.

Dürüst olmak gerekirse, bilmiyorum. Dediğim gibi, bu vakayla daha önce hiçbir hastada karşılaşmadım. Pek kimsenin karşılaştığını da sanmıyorum. Beni asıl endişelendiren nöbet boyunca yeterince beslenemeyecek olması. Bir insan bu şartlar altında ne kadar dayanabilir? Hiçbir fikrim yok. Onu gözlem altında tutmalıyız. Onu iğnelerle... tüplerle beslemeliyiz. Yine de şu anki durumunda iyileşme kaydedebileceğimizi garanti edemem.

Ama iyileşti. Carol ertesi gün uyandı...

...*Seni gömdüklerini hayal edebiliyor musun?*

Fakat Carol gömülme fikrini aklından çıkaralı uzun zaman olmuştu.

Sessizce yürüyorlardı. Derken James durdu. *Bunun seni... tıpkı bir hayalet gibi özel kıldığını biliyorsun, değil mi?*

Carol daha önce de buna benzer bir şeyler duymuştu. O henüz küçük bir kızken doktorlardan biri onun *yeniden doğduğunu* iddia etmişti. Hattie doktorun söyledikleri karşısında öfkeden deliye dönmüş ve insanın yeniden doğabilmesi için evvela ölmesi gerektiğini söylemişti.

Ama ölmedim mi? diye sormuştu Carol.

Hattie nehir suyu kadar soğuk bakışlarını ona çevirmişti. *Yanında olduğum sürece ölmene izin vermem, Carol...*

...Şöyle yap, dedi kadın mutfakta adama dönerek. *Benim için mavi bir baykuş sineği yakala. Biliyorum, biliyorum. Koca adamsın. Ama dediğimi yap. Benim için mavi bir baykuş sineği yakala ve onu kapıma getir. Getir ki hazır olduğunu bileyim. Böylece ne istediğini anlayacağım. Mavi bir baykuş sineği yakala, onu bir havanozun içine koy ve onu kapının önüne bırak. Tabii eğer istersen... Kapıyı çalmak zorunda bile değilsin... Eşiğin üzerine bıraksan da olur. Yeter ki onu göreyim, göreyim ki hazır olduğunu bileyim...*

...Başa çıkılması güç bir durum olduğunu anlıyorum, dedi sırtını ahıra yaslayan Silas. *Ama bir erkeğin hayatı boyunca başa çıkması gerekenlerle kıyaslandığında o kadar da ağır bir yük sayılmaz.*

Moxie sessizdi.

Şöyle düşün, dedi Silas, *o durumu şimdiye dek üç kez yaşadın.*

Moxie başıyla onayladı ama konuşmadı. Arkadaşının gözlerinin içindeki boşluk Silas'ı korkutuyordu.

Onu terk edip gitmek istemenin yegâne nedeninin, dedi Silas, *onu önemsemen olduğunu hiç düşündün mü? Söylesene, hiç düşündün mü? Çünkü durum bundan ibaret, James. Onu bir kez daha o halde görmek istemiyorsun...*

...Benim adım Moxie.

Moxie mi? Ne tuhaf bir isim.

Eh. Moxie kızardı ve şapkasını çıkardı. *Benim adım James Moxie.*

Hoşuma gitti. Bu şarkıyı sever misin, James Moxie?

Moxie omzunun üzerinden sahnedeki gruba baktı. Gulumsedi.

Severim.

Şarkının sözleri şöyleydi:

Bizimkiler Yol'a çıktığında bakarız keyfimize,
Arpayı fazla kaçıran atlarımız uyuduğunda,
Düşmanlarımız öldüğünde ve kinleri yitip gittiğinde,
Onlar gömülse de devam ederiz dans etmeye...

...Fiziksel durumu fazlasıyla ölüye benziyor. Ancak zihni çalışmaya devam ediyor. Orada karnının acıkmadığını ya da susamadığını söylüyor. Çok ilgi çekici bulduğum bir diğer husus ise devamlı bir düşüş halinden bahsediyor olması. Ona bunun kulağa korkutucu geldiğini söyledim. O da bunun ne sıklıkla düştüğünüze bağlı olduğunu söyledi.

Yaşananlardan ötürü heyecana kapıldığı aşikâr olan doktor, Carol uyanık vaziyette başka bir odada dinlenirken Moxie'yle konuşuyordu.

Moxie'nin tek bilmek istediği aynı şeyin tekrarlanıp tekrarlanmayacağıydı.

Kesin bir şey söyleyemem. Haliyle ona iyi bakmalısınız. Ona göz kulak olmalısınız. Diyelim ki caddede karşıdan karşıya geçiyor ve o sırada bir de at arabası yaklaşıyor... ya o anda yere yığılacak olursa? Tek başına olması büyük felaket olur...

...Moxie paketi kolunun altında taşıyordu. Adımları sağlamdı, oysa kalbi tekliyordu. Silas haklıydı. Doktorlar haklıydı. Carol haklıydı.

Ama Moxie yapamazdı.

Carol'ın eviyle arasında ancak bir çit kadar mesafe kalmışken geriye dönmüştü. Hava buz gibiydi; Yol'a kış gelmişti. Moxie'nin kırmızı çizmeleri çamurlu karda belirgin ayak izleri bırakıyordu. Önünde, istediği gibi yaşayabileceği yepyeni bir hayat olduğunu hissetti. Sevdiği kadının dudaklarından dökülen en ufak kahkaha

kırıntısıyla o sahte ölümün kollarına düşeceğinden endişelenmesine gerek olmayan bir hayat. Her gün, her saat, her dakika Carol'ın başında nöbet tutmayacağı bir hayat. Eğer az önce Carol'ın evini görmüş olsaydı bu orayı son görüşü olacaktı. Fakat oraya kadar gitmemişti ve uzun yıllar boyunca da Carol'ın evini en son ne zaman gördüğünü hatırlamayı bir türlü beceremeyecekti.

Ya da onu en son ne zaman gördüğünü...

Çizmeleri, Yol'un karlı çakıllarına gömülüyordu. Kolunun altındaki paketin yağlı olduğunu, yılan misali kıvrandığını düşünmeye başlamıştı. Şimdiye dek çoktan ondan kurtulmuş olması gerektiğini düşündü. Bir kayanın yanından geçerken kolunun altından düşmesine izin vermeliydi. Belki de bir ağacın arkasına saklayıp üzerini yapraklarla örtmeliydi. Böylece Carol günün birinde onu bulacak olursa gülümserdi ve belki de Moxie'nin geride bıraktığı soğuk biraz olsun ısınırdı.

İkisini de yapmadı. Bunun yerine kavanozdaki baykuş sineğini evine götürdü.

Carol şimdiye dek kaç defa ölmüştü? Peki ya Moxie kaç defa ölümün bu kez... gerçekten geldiğine inanmıştı?

Beş kere mi? Altı mı? Her defasında Carol'ın bu kez çıkamayacağı kadar derin bir çukura düştüğünden... uyanamayacağı kadar derin bir uykuya daldığından korkarak kendi nefesini tutar olmuştu. Moxie önünde öylece uzanan umarsız bir hayatın sonsuzluğuna pencereden bakarken Carol'ın cesedi yandaki odada olabilirdi.

Eve girer girmez kavanozu masaya bıraktı. Üzerindeki kâğıdı yoldu ve o anda, batmakta olan güneşin solgun ışıkları kavanozun içindeki mavi baykuş sineğinin yağlımsı kanatlarından süzülerek camın diğer yanını maviye boyadı.

Moxie kavanozu gerisin geriye kâğıtla sardı ve eşyalarını toplamaya başladı.

Carol'ı terk etme kararı Moxie'nin gerçekliğini ve kimliği pek çok açıdan sarsmıştı. Şimdi olduğu yerde kalması imkânsızdı.

Bir erkek bir şeye arkasını döndüğünde yüzünü bir başkasına çevirmeliydi.

Yol bekliyordu.

Moxie tek tük eşyasını doldurduğu yeşil bir heybeyle yola koyuldu...

...Ben de öldüğü kanısına varabilirdim, dedi ikinci doktor. *Bence adli tabibi bile yanıltabilirdi. Tek seferde adli tabibi, cenaze evi müdürünü ve tabutçuyu bile yanıltabilirdi. Hatta koca bir kasabayı bile yanıltabilirdi. Carol çanı çalabilecek durumda olmadığından çan sesini duyamayan koca bir kasaba... yaşayan bir kadının matemini tutan o insanlar... boş yere mezarının tepesine yerleştirilen o çan... elinden yalnızca bir santim ötede öylece duran ama çekmeye mecalinin olmadığı o ip...*

MANDERS, ŞERİF OPAL'I ZİYARET EDİYOR

Kapı çaldığında Opal derin bir uykudaydı.

Harrows şerifinin ziyadesiyle rutin bir hayatı vardı: Her gün güneş batarken ofisinden ayrılır, gün doğumuyla işinin başına dönerdi. Bazen kasabada boy göstermesi gerekirdi. Bazen de etrafı kolaçan etmek isterdi. Fakat çoğunlukla şapkasının ucuna hafifçe dokunarak yanından geçen hanımlara selam verir, erkeklerle oğlanları da unutmazdı. Ofisinden saat kaçta ayrılırsa ayrılsın Eleanor Roberts'ın Corey Oteli'ndeki mutfağında durur ve at sırtında eve dönerken yemek için kendine koca bir torba dolusu biftek alırdı. Eğer Harrows'ta yaşıyorsanız ve yasaları çiğnemediyseniz kasabada kanunun varlığından bile bihaber olabilirdiniz. Zira şerif huzurun bekçisiydi, vazifesi olmayan işlere karışmazdı ve onu seçenlere büyüklük taslamazdı.

Ama eğer yasaları çiğnediyseniz...

Bu, gecenin bir yarısında kapının vurulmasına ilk uyanışı değildi. Genellikle Opal'ı uyandıran, kötü biten bir kavgayla ilgili haber getirip ondan tavsiye isteyen Şerif Yardımcısı Cole olurdu. Opal ekseriya şerif yardımcısına nazik davranır, ya ona işleri yoluna koymasına yardımcı olacak öğütler verir ya da böyle bir mesele için onca yolu tepmesine gerek olmadığını söylerdi.

"Ü'rpertiler aşkına," dedi yatakta doğrularak. "Geliyorum."

Kapıya bir kez daha vuruldu. Cole'un ona verecek acil bir haberi olsa kapı asla böylesine usulca ve zarifçe çalınmazdı. Ustelik Opal misafirlerden hoşlanmazdı ama gelenin, kasabanın korunmaya ihtiyaç duyan yeni sakinlerinden biri ya da yeni komşularıyla sorun yaşayan zararsız bir sığır olabileceğini duşundu.

Komodinin üzerinde duran silahını kaptı ve koridora yoneldı. Kendi kapılarının eşiğinde vurulup öldürülen aptal şeriflere dair yeterince korku hikâyesi duyduğundan yavaş adımlarla yuruyordu.

"Kim o?" diye seslendi. Bir eli kapı kolundaydı, diğeriyse silahını göğüs hizasında tutuyordu.

"Robert Manders, Şerif Opal."

Opal kaşlarını çattı. Gecenin bir kõründe kapısının cenaze evi müdürü tarafından çalınması gerçekten merak uyandıracak şeydi.

Silahını indirdi ve kapıyı açtı. "Sorun nedir, Manders? Evini hortlaklar mı bastı?" Cenaze evi müdürü dostça gõrünmeye çalışıyordu ama adamın endişeli ifadesi Opal'ın gözünden kaçmamıştı.

"İçeri gir," dedi Opal kenara çekilerek. "Mutfakta konuşuruz."

Manders tek bir mumla süslenmiş küçük, beyaz masaya dek şerifi takip etti. Opal mumu yakıp oturdu ve eliyle diğer sandalyeyi işaret ederek cenaze evi müdüründen de aynı şeyi yapmasını istedi.

Manders oturdu. "Buraya geldiğim için kendimi tuhaf hissediyorum."

"Tahmin edebiliyorum. Eğer buraya tuhaf olmayan bir şey için gelseydin tuhaf olanın sen olduğunu düşünürdüm."

"Haklısın. Bu kadar önemli olmasa seni uyandırmazdım."

"Sorun nedir, Manders?"

"Carol Evers, Şerif."

"Pekâlâ. Ona ne olmuş?"

"Önceki gün öldü."

"Tõrendeydim."

"Bay Evers beni ziyarete geldi."

"Yapılacakları konuşmak için."

"Aslına bakarsan bütün yapılacakları değil. Bay Evers merhumeyi giydirmesi için başka birini tutmuş."

"Kasabanın dışından birini mi? Aileden birini mi?"

"Söylediği buydu. Aileden biri. Onları tanıyor musun?"

"Tanımıyorum."

Manders bir anlık tereddütten sonra, "Ya Doktor Alexander Wolfe'u? Adını daha önce duymuş muydun?" diye sordu.

"Duymadım."

"Bu, Carol Evers'ın ölüm sebebini belirleyen doktorun adıymış."

"Pekâlâ."

"Görüyorsun ya... beni endişelendiren kısım da burası, Şerif Opal. Bunu söyleyerek haddimi aştığımdan eminim ama Bay Evers'la konuşurken yolunda gitmeyen bir şeyler olduğunu hissettim."

"Nedenmiş o?"

"Anlattığı onca şeye rağmen ağzından doğru düzgün tek bir cümle çıkmadı ve doğruyu söylemem gerekirse şu Doktor Wolfe'un yazdığını söylediğini rapor son derece şüphe uyandırıcı."

"Bu kelime benim sözlüğümde büyük harflerle yazılıdır, Manders."

"Öyle olduğunu tahmin edebiliyorum."

"Devam et."

"Bu gece ofisimde nüfus kayıtlarını gözden geçirdim ve Alexander Wolfe adında bir doktora dair en ufak bir iz bulamadım."

Opal, Manders'ı tepeden tırnağa süzdü. Cenaze evi müdürü titreşen mum ışığında, "endişeli" birini çizmesi istenen bir çocuğun elinden çıkmış resimlere benziyordu.

"Bu kayıtlar ne kadar güvenilirdir?"

"Nüfus kayıtları mı?"

"Nüfus kayıtları."

"Şöyle ki, bu konularda en güncel bilgilere sahip olmam çok önemli. Haliyle elimdeki de son baskı. Sanırım son bir yılın kayıtlarını içeriyor."

"Bu bir yıl içinde kaydı silinmiş olabilir mi?"

"Evet."

"Bu kayıtlar hangi bölgeyi kapsıyor?"

"Ortalama boyutlarda bir bölgeyi. Daha önce bulunduğunuz tüm kasabaların isimlerini bu kayıtlarda görebiliyorum. Yol'un çoğunu."

"Evers adamın nereli olduğunu söyledi? Ya da soyledi mi?"

"Evet. Charles'ta yaşadığını söyledi."

"Bu kadar mı?"

"Evet. Bir bu, bir de not var."

"Doktorun notu."

"Doktorun notu."

"Alexander Wolfe diye birinin yazdığı not."

"Hayatım boyunca daha amatörce bir rapor okuduğumu sanmıyorum."

"Not şu anda yanında mı?"

"Hayır, değil. Onu Bay Evers'a iade ettim."

"Raporda ne yazıyordu?"

"Ah, dil doğru kullanılmıştı ama ne sonuç paragrafı vardı ne de jargon üzerinde çalışıldığına dair bir iz."

Duydukları Opal'ın hoşuna gitmiyordu. Manders ciddiye aldığı adamlardan biriydi.

"Onu uydurduğunu mu düşünüyorsun?"

"Evet. Sanırım öyle düşünüyorum."

Opal yarım dakika kadar sessiz kaldı.

"Düşüncelerinle kol kola vermek için henüz çok erken, Manders. Bilhassa bu tip düşüncelerle. Şu anda seninkinin doğru olduğunu düşünmeye başlayamayacağımız kadar çok ihtimal var. Adam yasadışı doktorluk yapıyor olabilir. Cehennemdeki cennet aşkına, bazı arkadaşlarım büyücü hekimlere görünmeyi tercih ediyor. Bir insanın tercihlerine pencereler açmaya başladığında ortalık fena halde cereyan yapar."

"Ama doktor kasabadan çok da uzakta olamaz."

"Doğru."

"Çünkü kadını öldükten sonra muayene etmiş."

"Doğru. Sırf buralardan değil diye ya da elindeki nufus kayıtlarında yok diye adamın var olmadığını iddia edemeyiz. Hiç Bay Evers'ın hastalandığını duymuş muydun?"

"Hastalandığına eminim."

"Ben de. Fakat burnu aktığında kime gittiğini ya da karısı öldüğünde ilk kimi arayacağını bilmiyorum."

"Anlıyorum."

"Bu kadar mı?"

"Evet, Şerif. Sanırım bu kadar. Ama eklemem gereken bir şey daha var. Bay Evers, Carol'ı bir an önce toprağın altına göndermeye can atıyor gibiydi."

"Böyle düşünmene neden olan nedir?"

"Cenazenin derhal bu sabah kaldırılmasını istedi. Bunun mümkün olmadığını söyledim. Özellikle de İllet'in Harrows'u daha yeni terk ettiği düşünülünce."

"Ama tören bugündü."

"Sanırım törenin hemen ardından gömülmesini istedi."

Opal dikkatle Manders'ın gözlerinin içine baktı. Harrows'ta yaşayan kimse ölümle cenaze evi müdürü kadar içli dışlı değildi ve Manders'ın verdiği bilgiler birden fazla vakanın çözülmesine yardımcı olmuştu. Yine de Opal şimdiye dek Dwight Evers'ı endişelenmesini gerektirecek biri olarak görmemişti.

"Demek öyle... Hepsi bu kadar mı?"

"Aslında Lucas ve Hank, Bay Evers'ın Carol'ı kilerde tuttuğunu söylediler."

"Bu ne anlama geliyor?"

"Bilmiyorum. Bir hanımefendiyi yatırmak için ilginç bir yere benziyor."

"Bunu nereden öğrenmişler?"

"Clyde Darrow'dan duymuşlar, Şerif. O da karısından, yani Carol'ın Farrah adındaki hizmetçisinden duymuş."

Opal derin bir nefes verip alevlere baktı.

"Cenaze yarından sonraki gün mü?"

"Evet, öyle."

"Senin orada mı?"

"Evet. Mezarı bu akşam kazdırdım."

"Tamam."

Opal parmaklarını saçlarından geçirdi ve ayağa kalktı.

"Bu gece buraya gelerek bir adamı şüpheli davranışlar sergilemekle itham ettiğinin farkındasın, değil mi?"

"Farkındayım. Gerçi buraya geldiğimi kimsenin bilmesine gerek yok."

"Daha sonra sana ihtiyacım olabilir. Hepsi bu. Bu meseleyle ilgileneceğim. Bundan emin olabilirsin. Fakat, vaziyet yasadışı olamayacak kadar ayan beyan görünüyor. Bu tür şeyler genellikle daha iyi saklanır. Sana tavsiyem şu: hiçbir şey olmamış gibi işini yapmaya devam et ve araştırmayı bana bırak."

Opal, Manders'ı kapıya kadar geçirdi ve adama geldiği için teşekkür etti. Kapıyı kilitledikten sonra yatak odasına döndü. Yatağına uzanıp gözlerini yumdu ve çok sayıda yatak odası olan bir adamın ölü karısını kilerde tutmasının tuhaf olduğunu düşündü. Kısa bir süre için bile olsa. Bu işte bir gariplik vardı. Zira kimsenin kadını o haliyle görmesini istemeyen bir adam böyle davranırdı.

Onu saklıyor.

Fakat Opal alelacele karara varmaması gerektiğini biliyordu.

Yataktan çıkıp at sırtında Evers ailesinin evine gitmeyi düşündü. Bir gecede pek çok ayarlama yapılabilirdi. Cenaze evi müdürünün öne çıkmak zorunda hissetmesi hoşuna gitmiyordu. Adam giyinmiş ve sırf endişelerini paylaşmak için onca yolu tepmişti.

Opal olduğu yerde doğruldu ama sonra gerisin geriye yattı.

Yarın, dedi kendi kendine. *Yarın.*

Ama bu iki hecelik kelime çok da özgüvenle söylenmiş değildi ve uykusunda ona musallat oldu.

DUMAN DA UYUYOR

Duman bir çift sopadan farksız bacaklarıyla geneleve girdiğinde kız saatin müşteri kabul edemeyecekleri kadar geç olduğunu söylemeyi düşündü. O sırada son istediği şey acıklı bir vakayla uğraşmaktı çünkü kızların topallarla yatmaktan hoşlanmadıklarını biliyordu. Oysa bu adamın daha acıklı bir havası vardı; sanki böylesine leş bir yer için bile fazla arızalıydı. Saat geçti geç olmasına ama mekânda âlem hâlâ devam ediyordu, dananın kuyruğu kopmak üzereydi. Haliyle yirmi dakika daha geç gelmediği için adama sövdü. O zaman işi kolay olurdu. Eliyle kanepelerin, döşemelerin, piyanonun üzerinde kendinden geçmiş iki düzine kadınla erkeğe işaret ederdi ve adam gecenin sona erdiğini kendi gözleriyle görürdü. Ama öyle olmamıştı ve adam buradaydı. Ayrıca kızlardan birinin üzerine çıkmak şöyle dursun, merdivenleri bile tek başına çıkamayacak gibi görünüyordu. Ama yaklaştıkça kız adamın böylesine kötü şöhretli bir yere ilk gelişi olmadığını tahmin etti.

Bu adamın huzursuz edici bir havası vardı.

Belki de şapkası olmadığındandı. Ya da saçının yarısının tıraş edilmemiş olmasından.

"Biraz geç verilmiş bir karar, ha?"

Çakırkeyif kalabalığa göz gezdiren Duman kadına baktı. "Böyle yerlerde saat hep geçtir."

Kız adamın konuşma şeklinden hoşlanmadı. Konuşurken ona bakma şeklinden de. Çetin ceviz izlenimi vermek amacıyla çabucak harekete geçti. Buna alışkındı.

"Buraya gelmek için cesaretini toplaman mı uzun surdu, yoksa yalnızca canın mı sıkıldı?"

Adam yanıt vermedi. Sadece etrafa biraz daha bakmakla yetindi.

Kız, adamı geri çevirmeye karar verdi; bu adamda onu rahatsız eden bir şeyler vardı.

Ama duygularını belli etmedi.

"O halde kızları mı görmek istiyorsun?"

Duman dirseklerini tezgâha dayadı. "Hayır."

"Hayır mı?"

"Hayır, han'fendi."

"Bir içki ister misin?"

"Şu anda iş üstündeyim."

"Eğer uyuyacak bir yer arıyorsan..."

Duman'ın yüzü aydınlandı. Bir gülümseme. Ezilmiş mürdüm eriği kadar korkunç bir gülümseme.

"İşte bu," dedi adam ve kız, adamın nefesinin yağ koktuğunu düşündü. "Uyuyabileceğim bir yer. İsteklerim şunlar: Bir oda istiyorum, hani şu yanında kız olan adamlara verdiğiniz odalardan ama kızı istemiyorum. Oldu mu?"

Kız nezaketini korumaya çalıştı. Sert tiplere ne yapacağını bilirdi. Fakat bu seferki henüz o kadar sertleşmemişti.

"Bir otel var," dedi. "Hemen Howard Sokağı'nın yukarısında."

Duman ifadesiz bir şekilde kıza baktı.

"Anlıyorum," dedi, "sadece oda tutmak benim için... alışılagelmedik olurdu zaten."

"O halde bırakalım da alışılagelmedik olsun. Hadi dibine kadar acayip olalım."

Bitişikteki odadan coşkulu piyano sesleri yükseldi. Kızlar kıkırdadı.

"Huzurlu bir uyku uyumak için neden böyle bir yeri seçtiğini sormamın sakıncası var mı?"

"Huzur aradığımı hiç söylemedim."

Kızı genelevin sahibesine seslenmek için güçlu bir istek duydu ve neredeyse seslenecekti de ama kısa süre önce bir meseleyi kendi başına çözebilecekken kadını çağırdığı için azarlanmıştı. *Eğer durum acilse beni çağırırsın, Susan, değilse de kendi başının çaresine bakacaksın.* Bu bir acil durum muydu? Pek öyle denemezdi. *Henüz değil*, diye düşündü kız. Ama adam yürüyüşünden daha garip konuşuyordu.

"Boş odamız var mı emin değilim." Sesi içinde tomurcuk veren huzursuzluğu ele veriyordu.

Duman uzun uzun kıza baktı. Kız, adamın düşündüğünü görebiliyordu. Oysa kendisinin tek düşünebildiği, adamın onu öldürmeyi düşünüp düşünmediğiydi.

Üstelik adam kokuyordu, evet, kesinlikle yağ kokuyordu.

"Cehennemdeki cennet aşkına," dedi adam nihayet. Yüzünde sakin, fazla sakin bir ifade vardı. "Şöyle yapacağız. Şimdi gidip, gece boyunca yalnız kalabileceğim bir oda hazırlayacaksın. Ben de domuz bokundan beter bu yeri yakıp kül etmeyeceğim. Eğer odalardan birini benim için boşaltırsan seni meşaleye çevirmem. Yüzünü seviyor musun? Sevdiğine eminim. Ben de sevdim. Yüzünü sevdim. Güzel bir yüzün var! O güzel yüzüne bir iyilik yap ve gidip... bana bir oda hazırla... buradaki en pis şilteyi bile getirebilirsin ama elini çabuk tut. Bacaklarım acıyor. Bacaklarım hep acıyor. Ama şu anda normalden daha fazla acıyorlar. Ve eğer gidip bana bir oda hazırlarsan herkesin âlem yapmaya devam etmesine izin vereceğim. Cehennem aşkına, *yaşamana* bile izin vereceğim. Yaşamak istiyorsun, değil mi?"

Adam dik dik baktı. "Bana bir oda bul, kızım, bul ki etini kavurarak kemiklerinden ayırmak zorunda kalmayayım."

Duman parmaklarını şaklattı ve elindeki kibritin ucunda küçük bir alev belirdi. Kızın dudaklarının arasından küçük bir çığlık yükseldi.

Bir saat kadar sonra alt kattan gelen sesler azalmıştı. Duman ahşap bir katlanır sandalyede oturuyor ve küf içindeki odanın karanlığı-

na bakıyordu. Kasabanın girişinde onu durduran kanun adamını düşündü. Adının James Moxie olduğunu söylediğinde memurun gülumsemeyişi gözünün önüne geldi. Ona ilk olmadığını söylemişti. *Ama neyin ilki?* diye sormuştu Duman adama. Bugünün ilki bile değil. Duman gülümsemişti. *Ne diyeceğim biliyor musun*, demişti aniden kanun adamını gafil avlayarak. *Şuradaki geneleve gideceğim ve geceyi orada geçireceğim. Belki kızlardan birini yatağa atarım, belki de atmam ama her halükârda orada olacağım ve olacağım tek yer de orası.* Memur kuralları koyanın kendisi olduğuyla ilgili bir şeyler geveleyince Duman da ona elini çabuk tutup kuralları koymasını söylemişti. Derken kanun adamı sağa sola uğramadan doğrudan geneleve gitmesini, her ne yapacaksa yapmasını ve gün doğmadan oradan ayrılmasını söylemişti. Duman gülümsemişti. Bunun gibi kasabalardan nefret ederdi. Memura teşekkür ettiği sırada memur bacaklarına ne olduğunu sormuş, Duman da balık tutarken dizlerini kırdığını söylemişti. Dosdoğru geneleve, demişti adam. Duman ipleri çekmeyi düşünmüştü. Hatta parmaklarını küçük ilmeklere geçirmiş ve domuz bokundan farksız kasabanın kuzey çıkışına dek her yere yağ dökmeye bile niyetlenmişti. Eğer aklındakini yapar ve genelevi es geçerse kanun adamı neden lafının arkasında durmayıp geneleve girmediğini sormak için peşinden koşacak ve Duman'ın elindeki kibriti yere fırlatmasıyla bütün kasaba göz açıp kapayıncaya dek alevler içinde kalacaktı. Bu fikirden hoşlanmıştı. Bu iyi bir fikirdi. Dört bir yanında kovaların yetişemeyeceği kadar süratle tutuşan yemlikler olan bir kasaba. Mağaza vitrinleri tuzla buz olurken çıkan ses. Kasaba meydanında yankılanacak çatırtı. Patlama muazzam olacaktı. Alevleri izlemekten keyif alacaktı; güzel ahşapların tozları ve külleri gökyüzüne yükselecek, sonra da gri bir yağmur misali gerisin geriye yeryüzüne dönecekti... bakkalın parçaları sokağa saçılacak... barın parçaları kilisenin külüne karışacaktı.

Duman aniden yarasa karası gökyüzü kadar büyük ve yağla dolu bir küpü olsun istemişti. Parmakları ilmeklerdeydi ama bacakları dinlenmesi gerektiğini söylüyordu. Daha doğrusu dinlenmesini emrediyorlardı.

Şimdiyse odasının karanlığında oturmuş, alt kattaki curcunanın gittikçe azalan gürültüsünü dinliyordu. Kızların sesi yerini kadınların sesine, kadınların sesi de yerini toplanan bardakların, kilitlenen kapıların tıngırtılarına bırakmıştı. Şimdi kadınlar, bu defa tatlı ses tonlarıyla, geride bıraktıkları gece boyunca yaşananları değerlendiriyorlardı.

Sandalyesinde öne eğildi ve kavalkemiklerini çıkararak yerdeki şiltenin yanına koydu. Sonra yavaşça kendini yatağa bıraktı. Çotuk dizleri zonkluyordu. Uyluklarındaki yaralar önce yanıyor, sonra soğuyor, sonra da kısmen acı vermeyi kesiyordu. Yaralardan biri açılmıştı. Yaraya dokunduğu anda acıyla yüzünü buruşturdu. Bacaklarını hiç çıkarmadığı hissinden bir türlü kurtulamıyordu. Tıpkı eli henüz kesilmiş bir adam gibi. Elinin hâlâ yerinde olduğunu sanan bir adam gibi. Duman'ın tek farkı adamın hissettiğinin iki katını hissediyor oluşuydu. Eski bacaklar, yeni bacaklar. Hâlâ oradaydılar. Sırtüstü uzanınca burnuna yağın kokusu çalındı, yağ güzel kokuyordu. O vaziyette uyuyakaldı... Yağ kokusu yüzünden tuhaf rüyalar gördü... yağla birlikte damla damla döküldüğü rüyalar... yağın içinde yüzdüğü rüyalar... içinde Yol'un domuz bokundan farksız tüm kasabalarını yakmaya yetecek kadar yağ barındıran, tepeden tırnağa tenekeden bir adam olduğu rüyalar.

Rüyalardan birinde James Moxie'ye yetişti; birkaç kadeh yuvarlamak için onu tavernaya çağırdı; kanun kaçağı teklifini kabul etti; Duman ona kaliteli malla dolu koca bir bardak verdi; Moxie ona teşekkür edip bardaktakini kafasına dikti; Duman güldü; ona ağzını açmasını söyledi; sonra kanun kaçağının boğazından aşağı bir kibrit attı ve Moxie'nin ağzından kıpkırmızı alevler taştı. Fakat Duman o anda geri çekilmek zorunda kaldı çünkü alevler süratle ve var güçleriyle ona doğru uzandılar. Geride dur, kanun kaçağı, dedi Duman; kanun kaçağı alev soluyordu; alevler Duman'ın gömleğine, pantolonuna ve hatta kavalkemiklerine sıçradı; derken mekân *güm* diye patladı; Duman alevlerin ötesinden, ateşin ötesinden kanun kaçağının kendisine bakmakta olduğunu gördü; kanun kaçağı yanmıyordu; alevler kollarındaki kıllara ve kafasındaki saçlara sıçrarken Duman uludu; eti kokuşmuş sıçan

gibi kokuyordu; kemikleri karardı; alevler boynunu tırmanıp dişlerini aşarak önce dilini yuttu, sonra da boğazını yakıp kavurdu.

Ama gözleri öylece kaldı. Alev en son gözlerini yok edecekti ve Duman o gözlerle alevlerin içindeki Moxie'yi gördü.

Kanun kaçağı gülmüyordu. Konuşmuyordu, hiçbir şey yapmıyordu.

Yanmıyordu da.

IŞIK

Kendi nefesinin sesi, dedi Hattie. *Bunu yalnızca bir kere ve öyle tekdüze bir katiyetle söylemişti ki gençliğinin baharındaki Carol, Hattie'nin bu söylediğini asla unutmamıştı. Hattie'nin yalnızca istediğinde ortaya çıkan kendine has bir konuşma şekli vardı. Kadının güzel yüzü hareketsiz bir karalamaya dönüşür; ne kaşlarını çatar ne de gülümserdi. Carol'ın zamanla anladığı kadarıyla Hattie'nin gerçeği gördüğünde takındığı ifade buydu.*

Yıllar boyunca annesinin teorisi Carol'a yardımcı olmuştu. Sekiz yaşındayken komada hırıltılı soluk sesleri duymak korkudan ödünün patlamasına yetmişti. Yoksa içeride ondan başka biri daha mı vardı? Uğultu Kasabası'nda yaşayan bir şey mi vardı?

Kendi nefesinin sesi.

Daha fazla açıklama yoktu. Carol'ın bedeninin yavaşladığından ya da nabzı normalin altmışta birine düştüğünde nefes alış verişlerinin de değişeceğine şüphe yoktu. Hattie iddiasını açıklamaya gerek duymamış olmalıydı. En başından beri *kendi nefesinin sesi* idi ve sonsuza dek de *kendi nefesinin sesi* olarak kalacaktı

Gerçi John Bowie, Harrows'un en şık deniz ürünleri lokantası olan Finn'in Yeri'nde Carol'ın karşısında otururken mevzuya yepyeni bir boyut kazandırmıştı.

Söyleyeceklerimin marazi gelebileceğinin farkındayım, Carol,

ama senin yerinde olsam komayı hakikaten yepyeni bir yer olarak değerlendirirdim. Komanın kendine ait bir düzlemde var olduğunu düşündüğün oldu mu? Dinle alakası olmayan araf gibi bir yer? Belki de koma yaşamla ölümün arasındadır. Duyduğun soluk sesi de... bu dünyaya ait değildir.

Bu konuları akşam yemeğinde konuşmak her ne kadar merak uyandırıcı olsa da karanlığın içinde duşerken fena halde korkutucuydular. Carol bazen John'un düşüncelerini hiç dile getirmemiş olmasını diliyordu.

Tıpkı şimdi olduğu gibi. Üzerine yığıldığı eşik hâlâ gözunun önündeydi, bahçeyi aşarak üzerine gelen dalga hâlâ gozünün önündeydi, oysa düşüyordu. Ama ya John Bowie haklıysa? Ya duyduğu soluk sesleri John Bowie'nin ölüsüne aitse?

Carol çabucak ama zorla bu düşünceleri kenara itti. Şimdi *hatırlamaktan* daha fazlasını yapması gerekiyordu. Sevdiği iki muhteşem insanın sözlerini ölçüp tartmaktan daha fazlasını yapması gerekiyordu.

Harekete geçmesi gerekiyordu.

Dön.

Ama nasıl? Tam olarak bilmiyordu. Daha önce hiç denememişti. Teoride kolay görünüyordu: Eğer vücuduna çarpan güçlü bir rüzgâr varsa hafifçe sağa ya da sola meyletmesi onu hepten sırtüstü döndürmez miydi?

Carol elektriği, endişenin sinir uçlarını yaktığını hissetti. Sırtüstü dönmeyi başardığını fakat duramadığını ve sonsuza dek John Bowie'nin oyuncak topu gibi döndüğünü hayal etti.

Üstelik o tekdüze ve hırıltılı ritim gittikçe yükseliyordu.

Kendi nefesinin sesi. Bu defa bunu söyleyen Carol'ın kendisiydi. Elbette kendi nefesinin sesi olacaktı. Kaldı ki böyle olması son derece mantıklıydı. Karanlığın içinde dönmeye, komada ilk kez rüzgârı sırtında hissetmeye çalıştığından güç sarf ediyordu.

Yukarı doğru düşmeye çalışıyordu.

Çabalıyordu. Bu da *bir şeydi.*

Hattie uzun zaman önce tekerlekli bir kasnak mekanizması inşa etmiş ve nereye giderse gitsin Carol'ın peşinden ayrılmamıştı.

Carol elden ayaktan kesilip düşmeye başladığı anda mekanizma onu ayakta tutuyordu. Carol bir keresinde komayı o vaziyette, yani ayakta dikilir halde atlatmıştı. Ama içeride hiçbir değişiklik olmamıştı. Düşme hissi bakiydi.

Yine de...

Onu nasıl yenecekti? Nasıl... tırmanıp kurtulacaktı?

Dön.

Denedi. Hem de var gücüyle denedi. Oylesine bir hareket, sağa ya da sola hafif bir meyil, tek bir santim yetecekti. Ama yine de... yapamıyordu.

Karanlıktan gelen hırıltı iyiden iyiye ağırlaşınca Carol sesin kendisine ait olduğunu tekrarlamaya devam etti. Komada vücudu yavaşlamıştı. Bu duyduğu, kesik kesik soluklar değildi; daha ziyade tekdüze bir soluk verişin Ugultu Kasabası'nda güç kazananan, kum tanesine benzer kırıntılarıydı. Nefes alış. Nefes veriş. Hepsi ona aitti.

Carol dönmeye odaklandı. Sırtüstü dönmeye.

Bir keresinde, henüz daha küçücük bir kızken Hattie'nin yardımıyla metal bir kaydırağın ahşap merdivenine tırmanmıştı. Tepeden bakınca yüz metre yüksekliğindeki bir uçurumun kenarındaymış gibi hissetmişti. Ne kadar korksa da coşkuyla dolan Carol, Hattie'nin elini bırakmış ve kaydırağın diğer ucundan usulca toprağa ayak basıvermişti. Bu yüzden ne zaman kendinden geçecek olsa, ne zaman imkânsız gibi görünen bir yükseklikten serbest düşüşe başlasa Hattie'ye seslenirdi... fakat bu kaydırağın ahşap merdiveni yoktu, oradan kurtulmak için tutunabileceği bir gerçekliği yoktu... altındaki kaydırağın ikna edici ama soğuk metalinden bile eser yoktu... ve en korkutucusu da kenarın, toprağın, sonun olmamasıydı. Gerçi *toprağa doğru* süzüldüğü hissiyatı hep oradaydı. Carol sık sık düşüşün onu toprağın *içine* doğru taşıdığını, yeryüzünün kabuğunun tıpkı bir pinyata gibi kırılıvereceğini ve derinlere... daha derinlere gömüleceğini hayal ederdi. Loş dahi olsa hiçbir ışık kırıntısıyla karşılaşmayacak ve yön kaybının verdiği hisle, huzursuzlukla, akıl karışıklığıyla, düşüşün sonunda kendisini taş bir duvarın beklediği korkusuyla

aklını bulandıran kara, *kapkara* bir boşluğun içine düşecekti.

Ya da şimdiki gibi taş bir tablanın beklediği korkusuyla.

Eğer atölyede sırtüstü yatmakta olduğunu önceden bilirsen, demişti Hattie bir keresinde, *komada var olsa da olmasa da ellerini yere dayaman mümkün olabilir. Belki de uyanmadan ayağa kalkabilirsin.*

Şimdi tablaya odaklanmak, sırtüstü dönmek için canını dişine takan Carol bu seferkinden önceki tüm komaların hiç sekteye uğramayan tek bir düşüşün parçaları olduğunu düşündü.

Soluk sesleri. Artık daha yakındı.

Hayalinde, arkadaşı John Bowie'nin mezarında doğrulup oturduğunu gördü. Yalınayaktı, tabuta kapatılmamıştı. Sanki bir şey önermek üzereymiş gibi sağ elini havaya kaldırmıştı.

O anda Carol omzunda bir el hissetti.

John!

Fakat bu John Bowie'nin eli değildi. Bir dosta ait değildi. Dondurucu soğukluğunun verdiği yanma hissi Carol'a böyle söylüyordu.

Carol bakmaya, sanki böyle bir şey mümkünmüş gibi ona kimin dokunduğunu görmeye çalıştı. Ama başını çevirmek, sırtüstü dönmek kadar imkânsızdı. Haliyle Carol'ın elinden, içine düştüğü karanlığa bakmaktan başka bir şey gelmedi.

Burada senden başka biri daha var. Burada senden başka biri daha var. BURADA SENDEN BAŞKA BİRİ DAHA VAR, CAROL!

Carol karanlığın içinde başka birinin varlığını daha önce hiç hissetmemişti. Hattie'nin dokunuşu bir kez olsun komaya aktarılmamıştı. Hatta Dwight ve Farrah vücudunu üst kata taşırlarken bile Carol hiçbir şey hissetmemişti.

Ama şimdi... parmak uçları... avuç içi... onu döndüren bir el.

Dön.

Carol döndüğünü hissetti. Sırtüstü döndüğünü.

DÖN

Bunu kendisi mi yapıyordu? Bu dönüşün sorumlusu kendisi miydi?

HAYIR

Zihninden geçen bu beş harf, dört bucağı gökyüzü olan Ugultu Kasabası'nın semalarında gümbürdedi.

Şimdi dönmekte olan (*dönüyordu!*) Carol surtunme sesleri duydu. Taşta ayak sesleri.

Sıçanlar, dedi kendi kendine. Çünkü eğer sıçanlar değilse ne olacaktı?

Artık yan dönmüş vaziyetteydi, evet, yan döndüğüne (*döndürüldüğüne, Carol, DÖNDÜRÜLDÜĞÜNE, bunu başka biri yaptı, SEN DEĞİL, başka biri*) şüphe yoktu. Artık yan dönmüş vaziyette katran karası sonsuzluğun içinde düşmekte olan bir kadındı. Elbisesinin farklı bir şekilde dalgalandığına şüphe yoktu. Saçları sanki biri tarafından çekiliyormuşçasına tek tarafta toplanmıştı.

Hâlâ dönüyordu.

Sırtüstü dönüyordu.

Dönüşünün verdiği devinimi hissediyor, daha hızlı döndüğünü seziyor ancak dönüş hızını kontrol edemiyordu.

Dönmeye devam edeceksin, fıldır fıldır döneceksin, döne döne hiçliğe karışacaksın, sonsuza dek DURAMAYACAKSIN sonsuza dek DURAMAYACAKSIN sonsuza dek...

Durdu.

Dönüş tamamlanmıştı. Ve Carol Evers hayatında ilk defa Ugultu Kasabası'nda sırtüstü vaziyetteydi.

Yukarı baktı.

İçinden düştüğü, ardında bıraktığı tüm o karanlığı gördü.

Hırıltılı soluğu duydu. Soğuk eli anımsadı. Ve tam da o korkutucu düşünceleri zihninden kovalamaya yeltendiği anda gördü.

Carol *gördü*.

Işık.

Kocasının ihanetini keşfettikten sonra hissettiği kaygılar, komada bir şey görmenin verdiği hisle karşılaştırıldığında gülünç kalıyordu.

Artık düşmüyordu. Gerçi henüz uyanmış da değildi. Görebildiği bir sığınakta, taş bir tablanın üzerinde sırtüstü yatıyordu. İnşasına yardımcı olduğu sığınakta.

Ve ışık...

Işık bir duvar şamdanından geliyor gibiydi, evet, soldaki taş duvara yerleştirilmiş mumlardan biri yanıyordu. Ve mumun yay şeklinde aydınlattığı tarafta, sığınağın girişindeki karanlık açıklığı gördü (*gördü!*).

Carol gördüklerini hazmetmekte zorlanıyordu. Sığınaktaydı, evet. Bu bir rüya değildi. Hayal değildi. Sırtüstü dönmesine yardım eden her kimse ona bu ışığı veren de oydu.

Değil mi?

Şimdiye dek en az elli defa annesiyle o ahşap merdivene tırmanmış ve Hattie'nin adını haykırmıştı. Oysa her defasında yeryüzünün kabuğunu delip geçiyor ve sıcaklıktan, ateşten ya da ışıktan eser olmadığını bildiği o çekirdeğe doğru düşüyordu.

Uyanık değildi. Ama yine de... Uğultu Kasabası'na ne olmuştu?

Sona ulaştın, diye düşündü. Ve bu düşünceyle birlikte içine çok daha derin bir korku çöreklendi.

Hududu olmayan bir yerin sonu olur muydu?

Ama Carol bunun son olmadığını biliyordu. Onu döndüren her kim olursa olsun bu daha başlangıçtı.

Çakıl taşlı zeminde çıplak tenin çıkaracağı türden sesler duydu.

Ve o anda bunun, tozlu kilerde koşuşturan kemirgenlerin telaşlı ayak sesleri olmadığını fark etti.

"John?"

Sesi. Dudakları hareket etmişti. Hareket ve ışık. Duyduğu şaşkınlık öylesine muazzamdı ki arkadaşının adını seslendiği için kendine kızmayı güç bela akıl etti.

Bu yer neresi olursa olsun John Bowie'nin olacağı türden bir yer değildi. Ne yaşarken ne de öldükten sonra. Bir süreliğine sığınak gibi görünmüş ve Harrows'taki kileri gibi kokmuştu fakat Carol, ışık olsa da olmasa da, hâlâ karanlığın derinliklerinde olduğunun farkındaydı.

Sığınağın girişine baktı çünkü başka bir yere bakmaya cesaret edemiyordu. Nefesini tuttu ve sığınağın bayat havası ciğerlerinde iyiden iyiye kokuşmuş bir hal aldı.

Sırtüstü dönmesine yardım eden kişiyi görmeye hazırladı kendini.

Mumun ışığı titredi ama rüzgârdan eser yoktu ve Carol hırıltılı soluğu daha önce hiç olmadığı kadar net duydu.

Bir surat sığınağın kapısından sinsice içeri baktı.

Dwight değildi. Hattie'nin ölüsü değildi. John hiç değildi.

Surat boyanmışa benziyordu. Veyahut çok sayıda çehre aynı tuvale üst üste resmedilmiş, sonra da tuval Carol çerçevesini görmesin diye gölgelerin derinliklerine saklanmış gibiydi.

Carol bir imdat çığlığıyla ciğerlerindeki kokuşmuş havayı boşalttı.

Bu korku tekmili mezardan daha derindi.

Uzaklardan, taş dehlizlerde yankılanarak yitip giden bir uluma duydu. Çılgına dönmüş bir halde, *gömüldüğünü* fakat mezarlıktaki mezarların *altına* gömüldüğünü hayal etti. Mezar soyguncuları bile bu kadar derini kazmazlardı. Duyduğu uluma matem tutan insanların feryat figan bağırışlarına benzemiyordu, daha ziyade muazzerane idi. Sanki haykıran yaratık, tabutunun kapağını değil de altındaki tahtaları tırmalayarak parçalamış ve tahta parçalarını aşarak toprağa, toprağı aşarak Carol'a ulaşmış gibiydi.

"Carol."

Konuşan, seyircisiydi. Tıpkı bir dikizci gibi kapının eşiğinden içeri bakan şeyin, çok sayıda yüzü olan kafanın ta kendisiydi.

"*Carol, Carol, Carol...*"

Yüz hatları akışkandı; resmedilmiş yüzlerden biri diğerine dönüşüyor fakat ağzı kıpırdamıyordu.

Carol yapamayacağını bildiği halde kımıldamayı denedi.

Seyircisi içeri girdi ve Carol o şeyin ağzının bulanık, burnunun gözlerine nazaran küçük ve teninin at idrarı renginde olduğunu gördü.

Derken adamın yüz hatları hepten değişti; önce çehresinin sağ üst köşesinde toplandılar, sonra da kan misali akarak olmaları gereken yerlere konuşlandılar.

Her nasılsa akla yatkın bir şeyden bahsediyormuş gibi, "Seni izliyordum," dedi. Şimdi sırtını duvara yaslamış, Carol'dan kayarcasına uzaklaşarak sığınağın derinliklerine doğru ilerliyordu "Uzun zamandır düşüşünü izliyorum..."

Duvar boyunca kayarcasına ilerlerken çenesi âdeta balmumundanmışçasına sarkarak göğsüne düştü.

"Bunu duyuyor musun?" dedi. "Bu yaklaşan Kokuşma'nın sesi, Carol. Ölümü takip eden kokuşmanın sesi. Hak edilmiş olsa da olmasa da."

Carol'ın sağındaki karanlığın içinden ikinci bir yüz fırlayıverdi. Derisi tef gibi gerilmiş, nefesi sıçan yuvası kadar iğrenç kokan bir yüz.

Carol yapamayacağını bilmesine rağmen bir kez daha hareket etmeye çalıştı.

Yanındaki yüz ufalanarak toprak oldu. Parçaları sığınağın zeminine döküldü.

"*Buna*," dedi Kokuşma. Şimdi yaklaşıyor, sağdaki duvar boyunca sürünüyor, Carol'ın kıpırtısız vücuduna paralel ilerliyordu. "*Buna* alışmak zorunda kalacaksın. Bu sefer uyanmayacaksın."

Aniden Carol'ın yanında bitiverdi; suratı Carol'ınkinden en fazla bir parmak ötedeydi.

Soluk sesleri, Uğultu Kasabası'nın hırıltılı melodisiydi.

"Açlıktan ölmeleri için çalıların arasına bırakılan bebeklere, ayak parmaklarından asılan adamlara, yerlerinden sökülen ve asla bulunamayan kalplere dair anlatılan hikâyeleri duydun. Fakat Yol'da kanun kaçaklarından daha beter şeyler vardır..."

Carol gözlerini yumdu. Fakat dünya, onun dünyası yalnızca bir anlığına karardı. Gözleri hâlâ kapalı olmasına rağmen duvar şamdanındaki mumun can bulmasıyla bir kez daha aydınlanan kiler gözlerinin önünde belirdi. Adam bir kez daha sığınağın diğer tarafından ona baktı. Sığınağın girişindeki vahşi gözler tablanın üzerinde yatmakta olan Carol'ı izliyordu.

Ama Carol'ın yanı başından gelen ses kesilmedi.

"Kokuşma, Carol. Kokuşma."

Carol gözlerini açtı ve adamın sırtını hâlâ duvara vermekte olduğunu gördü. Hâlâ yaklaşıyordu. Çocuksu bir gülümseme takınmıştı, dudakları bulanıklaşıyordu. Carol ise korkuyordu gözlerini tekrar kapatmaktan, açmaktan, kapatmaktan, açmaktan...

"Uyu, Carol," dedi adam parmaklarıyla duvara dokunarak.

Parmak uçlarından yükselen ses sıçanların telaşlı koşuşturmalarına benziyordu. "Başına gelecekleri düşunursek uyanık olmak istemeyeceğinden eminim."

Carol adamın titreyen ama sönmeyen mumun ışığında taş duvarlardaki çatlaklara dönüşmesini izledi.

Derken tamamen gözden kayboldu.

Carol annesinin çekicinden yükselen sesleri duydu. Öldüğünü haykıran James Moxie'nin sesini duydu. Bu imkânsız kilerin gölgelerinde sızlanan Dwight'ın sesini duydu.

Gözlerini yumdu ve bu defa karşısında karanlığı buldu. Fakat gözlerini gerisin geriye açtığında oda, ziyaretçisi başına gelecekleri görmesini istemiş gibi hâlâ aydınlıktı.

Yukarı doğru değil de aşağı, toprağın derinliklerine doğru kazmayı arzulayan mezarlık sakinlerinin haykırışlarını duydu Yakında canlı canlı gömüleceği için kısa süre içinde kokuşması kaçınılmaz olan Carol'a, kokuşma ihtimalinin dahi kokusunu alabildikleri yere doğru kazmayı arzulayan mezarlık sakinlerinin haykırışlarını.

Derken rüzgâr geri döndü. Oysa artık Carol ne yöne doğru düştüğünü bilmiyordu.

İster yukarı, ister aşağı doğru düşüyor olsun, ışık hâlâ oradaydı ve sığınağın titreşen duvarlarının arasında, mum alevinin titreşen ışığında gençliğinin kâbuslarının, Uğultu Kasabası'nda heba olacak bir hayatın yaklaşmakta olduğunu gördü.

Ama yine de umut *vardı*. Çünkü Carol canavarların da kaçıkların da hata yaptıklarını öğrenmişti. Dwight hayatını Yol'a adayan eski sevgilisini, rahatsızlığını bilen o adamı gözden kaçırmıştı. Ve az önce yanından ayrılan, damarlarında dolaşan elektriği öldüren ve onu kaygıyla korkunun ötesindeki soğuk ve ıssız bir ülkede yapayalnız bırakıp giden o şeyin de kendine has bir hatası vardı.

Her ne kadar Carol'ı korkutmak istemiş olsa da asıl yaptığı yazgısını değiştirmek olmuştu.

Onu sırtüstü döndürmüştü.

Ve daha önce komadayken hiç sırtüstü dönmemiş olan Carol yalnız başına kalır kalmaz işlerin artık değiştiğini keşfetti.

Hareket etti.

Küçük bir hareketti. Kayda değer bir şey olduğu söylenemezdi ama en nihayetinde hareketlerin hepsi aynıydı.

Sahip olduğu tüm iradeyi kullanarak çenesini göğsüne doğru kaldırdı, sonra başını çeyrek santim kadar geriye atarak taş tablaya dayanmasına izin verdi.

Bu bir başlangıçtı. Hem de akıllara ziyan bir başlangıç. Ve ona tekrar tekrar deneme gücü veriyordu. Işıkları sığınağa nüfuz etmeyen güneş, dışarıdaki Harrows'un üzerinde doğana dek Carol Ugultu Kasabası'nda bilfiil oturmayı, doğrulmayı, eyleme geçmeyi çözebilirdi.

Moxie gözlerini açtığında kısrağın ipi çözülmüş vaziyette ateşin küllerinin etrafında özgürce dolaşmakta olduğunu gördü. Atın toynağının altında çatırdayarak unufak olan odunun sesine uyanmıştı. Gece kısrağın ipini biri çözmüş olmalıydı. Ama yine de at onu terk etmemişti.

Moxie ayağa kalktı.

Bunu yapan büyük olasılıkla Portsoothe'ta karşısına çıkan dehşetin, alevlerin arasından gördüğü, toprağın üzerinde havada süzülen suratın sahibinin ta kendisiydi.

Belki de değildi.

Moxie şapkasını taktı ve hızlıca kısrağı bağladı. Ama düşünmek için biraz duraksayınca atın bağlarını gerisin geriye çözdü.

Suratını atınkine yaklaştırdı.

"Teşekkür ederim, ihtiyar kız."

Kısrağı kendi haline bırakarak yere serdiği örtüleri topladı. Bez matarasından biraz su alıp ata içirdi. Kısrak suyu çabucak yalayıp yutunca Moxie önceki gece yaşanan olayların, o doğal olmayan ateşin atın susuzluğunu artırdığından şüphelendi.

Eğer at çekip gitmiş olsaydı Moxie'nin Harrows'a yetişmesi neredeyse imkânsız bir hal alırdı. Farrah Darrows'un telgrafına bakılırsa Carol'ın cenazesi yarın sabah kaldırılacaktı. Moxie bir günde

Yol'un yarısını katetmişti. Şayet hızını korumayı başarırsa oraya zamanında ulaşabilirdi. Ama yine de... kiralık katili, Rinaldo'nun bahsettiği adamı her kim tuttuysa, Moxie'nin öldürülmesini her kim istiyorsa onun Carol'ın da ölmesini istediği ortadaydı.

Belki de atın bağlarını çözen o kişiydi. Belki de değildi.

Bir de Portsoothe'ta karşılaştığı dehşet vardı. Kokuşma.

Moxie, bilhassa içinde bulunduğu durum düşünüldüğünde, Carol'ı öldürmek için bir yastığı hafifçe suratına bastırmanın yeterli olacağının farkındaydı. Burun deliklerini kıstırmak bile iş görürdü.

Peki, kiralık katili tutan her kimse neden şimdiye dek bunu yapmamıştı? Ve yapmadığını kim bilebilirdi?

Moxie kısrağı besledi. Gökyüzüne baktı. Güneş görünmüyordu ama orada olduğunun emareleri ortadaydı. İncecik mor bir ışık huzmesi manzarayı, ağaçların tepelerini, ateşin küllerini, topraktaki fazladan çizme izlerini aydınlattı.

"Artık kendini daha iyi hissediyor musun, ihtiyar kız?" Eliyle hafifçe hayvanın burnuna vurdu ve yemi kaldırdı.

Carol'ın ikinci doktora komadayken etrafında olup bitenin farkında olduğunu ama seslerin kulağına tuhaf geldiğini söylediğini anımsadı: tanıdık ama farklıydılar. Bu da yüksek ihtimalle şu anda bilincinin yerinde olduğu anlamına geliyordu.

Moxie kısrağa bindi.

Bir kez daha, Carol'ı kavanozdaki solukları birbiri ardına tüketirken hayal etti.

Bir noktada soluksuz kalacaktı.

Kanun kaçağı başını öne eğerek ateşin küllerine baktı.

Ben Kokuşma'yım.

Sarsılmaz bir öfke dalgası damarlarını istila etti.

Gözlerini yumdu ve sabahın morumsu ışıkları heykellerinkini andıran yüz hatlarını yaladı.

"Hadi gidelim, ihtiyar kız."

Bir kez daha, güneşin tepesinin artık görünür olduğu Yol'daydı ve gece boyunca dinlenen kısrağı daha büyük bir kudretle, efendisinin azmi ve telaşıyla dörtnala gidiyordu...

Duman lobide topallayarak ilerlerken bir elini burnuna götürdü. Mekân domuz boku gibi kokuyordu. Viski, biftek, bira ve seks. Erkekler yırtık bez mataralar gibi açılmış ağızları ve gevşekçe sarkan çeneleriyle kafalarını kolçaklara yaslamış, yırtık pırtık kanepelerin üzerinde horulduyorlardı. Baldırı çıplakların sabah hayaletlerinin kokusunun saldırısı altındaydı; bir düzine bayat parfüm ve onları süren canavarların arkalarında bıraktıkları kokular havaya karışmak için itişip kakışıyorlardı.

Duman topallamaya devam etti.

Çizmelerinin altındaki halının önceki gece dökülmüş içkilerle ve idrarla lekelendiğini gördü. Burası tam bir viraneydi; buraya takılanlar domuz cehenneminden farksız bölgelerini işeyerek işaretler, spor olsun diye birbirlerini becerirlerdi.

Sokak kapısının yanında yerde, yarısı yenmiş ve suyla şişmiş bir ekmek dilimi gördü. Ekmeği başparmağıyla işaret parmağının arasına kıstırıp topallayarak uyuyan adamlardan birinin yanına gitti ve ekmeği adamın açık vaziyetteki ağzına bırakıverdi. Sonra bardan bir tabure kaptığı gibi yine topallayarak genelevden çıktı.

Dışarı çıktığında atını bağladığı direğin yanındaki direklere bağlı üç at daha saydı. En güçlüsünün bağını çözüp tabureyi atın yanına koydu. Uyluğunu sıkıca kavrayarak sağ bacağını atın üzerine attı ve atın yelesine tutunarak kendini yukarı çekti. O esnada paçavraların arasından dökülen biraz yağ hayvanın doru terkisini benek içinde bıraktı. Duman çelimsiz ve çarpık bacaklarının altındaki yaratığın gücünü hissetti.

İğdiş edilmiş beygire veda etti. Bu at tam bir aygırdı.

Duman, "Daha önce ne yöne gittiğini bilmiyorum," dedi hayvana, "ama artık kuzeye gidiyoruz."

Dizginlere asıldığı anda at ona yanıt verdi. Direğin yanından ayrılırlarken Duman toprağa baktı ve aceleci ama taze izlerin kasabayı boylu boyunca geçtiğini gördü. Bu sabah birinin daha acelesi vardı. Hatta Duman'dan bile erkenciydi.

Duman izleri inceledi. Kanun kaçağına ait olamazlardı. Mo-

xıc önündeydi, Duman bundan emindi. O halde izlerin sahibi kimdi?

"Yol'u arşınlayan pek çok domuz boku var," dedi şarkı söylercesine. "Cehennemin cennetinden cennetin cehennemine."

Aygırın güçlü gövdesinin yan tarafına bir şamar indirdi. Taze izleri aklından çıkarıp imkânsız bir efsaneye odaklandı: girdiği düelloyu silahını bile çekmeden kazanan bir adama.

"Ah, o bir kanun kaçağı!" diye başladı Duman şarkısına. Sesi şafağın mor kuşağının altında gitgide güçleniyordu. "Ve biliyor nasıl saklanacağını!" At kasabanın kuzey sınırını geçti. "Ah... o bir kanun kaçağı!" diye bağırdı Duman önünde uzanan boş Yol'a. "Ama bilmiyor bugünkünün son yolculuğu olacağını! Ah, bugünkünün son yolculuğu olacağını!" At kişnedi. "Şarkımı sevdin mi, at dostum? Ah, sevdin! Sevmelisin! Çünkü bugünkü onun son yolculuğu!"...

...Dwight yastığının altındaki silahı kaptığı gibi yatağında doğruldu. Odasında bir adam vardı.

"Uyan," dedi yabancı.

Dwight köşeye doğru bir el ateş etti. Ama şekil olduğu gibi kaldı.

Dwight bir el daha ateş etti. Alçı duvarda bir delik açıldı ama şekil olduğu gibi kaldı.

"Yoksa kanun kaçağı dün gece beni öldürdü mü?" diye haykırdı Dwight.

Yabancı hafifçe kımıldandı ve Dwight adamın yüzünün bir simadan diğerine büründüğünü gördü.

"Sen de kimsin?" diye sordu Dwight.

"Hanımını saklaman gerek."

Sesi yüzülen deriydi, sesi kırılan kemiklerdi.

"Hanımım hakkında ne bilirsin ki? Benim hanımım öldü."

Yabancının suratı yüzündeki kemiklere yapışır gibi olduktan sonra arkasındaki gölgelerin içinde yitip gitti.

"Hanımını hemen saklaman gerek."

Dwight yanıt verdiğinde sesi de elleri gibi titriyordu.

"Benim işimi bana bırakmalısın. Hanımım oldu. Şimdi, her kimsen, hemen burayı terk et! Yoksa tekrar ateş ederim!"

Duvarın dibinde dikilmekte olan yabancı yatağa doğru tek bir adım attı.

Bu James Moxie olabilir miydi? Sonu gelmiş miydi?

"Peşinde insanlar var," dedi yabancı. Yeni bir yüz. Yeni bir ağız. "Çoktan evine doğru yola çıktılar."

"İnsanlar mı? Hangi insanlar? Benim saklayacak hiçbir şeyim yok! Hanımım..."

Şekil biraz daha yaklaştı. Dwight olduğu yerde büzülüp gözlerini kırpıştırdı ama gözlerini tekrar açtığında, şekil duvar boyunca kayarcasına ilerliyordu. Önünden geçtiği makyaj masasının şekliyle değişti ve sonunda odanın ötesindeki karanlık koridorda gözden kayboldu.

Dwight yataktan fırladı. Açık kapıya doğru bağırdı.

"Hiçbir şey saklamayacağım! Onu saklamayacağım! Hanımım hakkında hiçbir şey bildiğin yok! Benim hakkımda hiçbir şey bilmiyorsun!"

Ama yabancı onu korkutmuştu.

Önce ne yapması gerektiğini, nereye gideceğini, kime güveneceğini bilemeyen Dwight yatak odasının ortasında hiç kıpırdamadan öylece durdu. Sonra pencereye koştu.

Kimseyi görmedi. Hiç ses duymadı.

Hanımını saklaman gerek.

Peşinde insanlar var.

Çoktan evine doğru yola çıktılar.

Dwight uyku mahmurluğuyla uzun uzun yatak odasının kapısından koridora baktı.

Derken hareketlendi. Telaşla koridora, zemin kata, kilere ve oradan da onu saklamak için aklına gelen ilk yere gitti...

..."Büyük olasılıkla önemsiz bir şeydir, Cole," dedi Opal sandalyesinde arkasına yaslanarak.

"Ama önemli olabilir de diyorsun?"

"Benimle gelmeni isteyecek kadar. Elbette."

Şerif yardımcısı kızaran gözlerini ovuşturdu.

"Fakat Bay Evers mı? Ve Carol Evers? Onlar söz konusu olduğunda ortalıkta pis işler döndüğüne hiç ihtimal vermezdim."

"Şimdi ihtimalleri boş ver. Hiçbir şey bildiğimiz yok. Elimizdeki tek şey, kadını giydirme işini alamadığı için hırslanmış olabilecek bir cenaze levazımatçısının iddiaları."

Cole başıyla onayladı. "Peh peh, Opal. Bu gevezelik etmek için oldukça çirkin bir sebep olurdu."

"Daha çirkinini görmüş müydün?"

"Sanırım gördüm."

"Evet, görmüştün."

Opal şimdi ayağa kalkmış, pencerenin güneşliklerinden dışarı bakıyordu. Fakat mora çalan gökyüzüne rağmen dışarısı hâlâ karanlıktı; sokaktan geçen biri doğru düzgün görünmezdi.

"Ne zaman yola çıkacağız?" diye sordu Cole kafasını kaşıyarak.

"Hemen şimdi yola çıkacağız."

Cole başıyla onayladı. O kadarını anlamıştı.

"Gidip eşyalarımı alayım, Şerif."

Cole gözden kaybolurken Opal, ahşap masasının arkasındaki görev yerinde oturmakta olan Şerif Yardımcısı Kern'e döndü.

"İşimiz çok uzun sürmez."

"Şerif, cidden Bay Evers'ın bir şey yapmış olabileceğini mi düşünüyorsun?" diye sordu Kern.

"Hiçbir şey düşündüğüm yok. Kaldı ki sırf yüksek sesle düşünüyorum diye bir şeyler düşündüğümü düşünmekten vazgeçseniz iyi olur."

"Nasıl istersen, Şerif."

Opal masasına doğru yürüdü, biftekle ve yumurtayla dolu bir tabak aldı ve tabaktakilerin bir kısmını ağzına tıktı. Sonra tabağı Kern'e uzattı.

"Yemek yedin mi?"

"Hayır, Şerif, yemedim."

"Bunun geri kalanını ister misin?"

"Hayır, teşekkürler, Şerif, istemiyorum."

"Sen bilirsin ama bu şeyler yerine iyi olur. Bir de, saat onda geri döndüğümde, yemeğe çıkmam için bana iyi bir bahane bulmak istemem."

"Burada olacağım, şerif. Bundan emin olabilirsin."

"Hiçbir şeyden emin olamam, Kevin."

Cole cebini ve kalça hizasına takılı silahıyla oraya geri döndü.

"Ne zaman istersen yola çıkmaya hazırım, şerif."

Şerif yardımcısı, Opal'ın peşi sıra dışarı çıktı. Atlarına bindiler ve Beverly ailesinin evine doğru yola koyuldular.

"Yol yarım saat kadar sürer," dedi Opal. "Eğer konuşacak varsa iyi bir konu seçersen iyi edersin. Zihnimin endişelerden ve sorulardan yeniden aklı başında olmasını istemiyorum."

"Elbette, şerif. Mary Reynolds'a ne dersin? Doğum yaptığını duydun mu?"

"Tabii ki duydum," diye yanıtladı Opal gözlerini kısıp yolun sonundaki meşe ağacına doğru bakarken. "Bir çok hoş... bebek. Lucy duyduğum kadarıyla üç kiloymuş. Güzel, sağlıklı bir bebek... ne hoş."

İkili, barın arkasındaki ara sokakta dikiliyordu. Sokak çöp kokuyordu. Güneş doğmuştu ve Dwight ceketini çıkarıp koluna asmıştı. Hava Dwight için fazla sıcaktı, öyle ki boğuluyor gibi hissediyordu. Yatak odasının köşesindeki yabancının kabuslara taş çıkaran görüntüsünün zihninden atılabilmiş değildi. Belki de bir mezar soygunu ustuydu. Ya da aklını kaçırmış bir adam. Dwight'a göre, uyanır uyanmaz hayalet gördüğünü söyleyen kimsenin anlattığı hikâyelere güvenilmezdi. Gördüğü şey her ne idiyse sandığı kadar kötü olamazdı.

Lanet olasıca Manders! Eğer Carol çoktan gömülmüş olsaydı onu saklayacak daha iyi bir yere ihtiyacı olmazdı. Tüm bu nevrotik kaygılar mazide kalmış olurdu. Farrah Darrow'un -ve şimdi de şu... *yabancının*...– ne kadarını bildiğine dair kaygıları son bulurdu. Yerin dibini boylardı. Gömülürdü. Ama hal böyleyken Carol her an uyanabilirdi. Bugün uyanabilirdi, bu akşam uyanabilirdi. Hatta şu anda, o Lafayette'le konuşurken Carol ayaklanabilir ve komadayken duyduğu her şeyi ona karşı silahı niyetine kullanmak amacıyla doğrudan Şeriff Opal'ın karakoluna gidebilirdi.

Dwight onun yanında ne söyleyip ne söylemediğinden emin bile değildi.

Lanet olasıca Manders! Bir adam, hele ki *matemdeki* bir adam,

karısını uygun gördüğü yerde ve zamanda gömemeyecek miydi? Cehennemdeki cennet aşkına, Carol ölmüştü!

Ama onu uyandıran yabancı ölmediğini biliyordu.

Biri biliyor, biri biliyor, biri biliyor...

Dwight'ın, kanında gürül gürül yanan ateşi söndürmesi gerekiyordu.

"Bu işlerde panige kapılmak iyi değildir, Evers."

"Ne olduğunu bilmemek canımı sıkıyor," dedi Dwight.

Lafayette gözlerini adama dikti. Kadın atkuyruğunu açmış, saçlarını salıvermişti. Dwight kadının dengesiz göründüğünü düşündü. Sonra da korkmuş bir adamın gözüne her şeyin dengesiz görünebileceğine kanaat getirdi.

"İstediğin kadar çok adam tutabilirsin, Evers. Herkesi tutabilirsin. Ama o zaman herkes öğrenir."

Kümes telinden yapılmış çöp kutusunun kenarına bir mavi kuş kondu. Kuş sanki az önce karnını doyurmuş gibi geğirmeye benzer bir ses çıkardı.

"Birlikte çalıştığın adamların *herkes* olduğuna inanmamı beklemiyorsun, değil mi?"

"Bu adamlar pek çok kişiyi tanır, Evers. Konuşurlar."

"Lafayette," diye fısıldadı Dwight, "Moxie'nin öldüğünden emin olmalıyım."

"Bir profesyonel tuttun. Sen de öyle davransan iyi edersin. Bekle."

"Duman'ın peşine birini takmak istiyorum."

"Bu hiç akıllıca bir hareket değil, Evers."

"Dediğimi yapabilir misin?"

"Elbette yapabilirim. Ama ben de bu işin bir parçasıyım ve bundan hoşlanmadım." Tel kutunun kenarına ikinci bir mavi kuş kondu. Konuşma sırası Lafayette'teydi. "Tutacağın adam daha yola çıkmadan Topal geri dönecektir. Evine gitmeni tavsiye ederim. Eğer ortalıkta dolanmaya devam eder ve daha fazla adam tutmaya kalkışırsan çevrende olmasını istemeyeceğin türden insanlar kapını çalmaya başlar. Hiçbir alakan olmadığını sandığın insanlar."

"Bu da ne demek?"

"Ne demek olduğunu düşünüyorsun?"

Dwight omzunun üzerinden arkasına baktı. Ara sokağın girişine. Kuşların gergin göründüğünü düşündü.

Hanımını sakla.

"Moxie'nin öldüğünden emin olmalıyım."

"Sadece ne yapmak istediğini söyle."

"Gözünü Topal'ın üzerinden ayırmayacak birini bulmanı istiyorum."

Lafayette ciğerlerindeki havayı boşalttı. "Şimdi sana ne yapman gerektiğini düşündüğümü söyleyeceğim, sonra sen de ne yapmamı istediğini söyleyeceksin. Bence evine gidip yasını tutmalısın. Bence evine gidip cenaze hazırlıklarını denetlemeli, arkadaşlarınla ve ailenle birlikte yas tutmalı, kanun kaçağını ve Topal'ı unutmalısın. Bence karını tam bir beyefendi gibi gömmeli ve beklemelisin. Moxie sağ salim buraya varırsa ne mi olacak? O zaman başka birini daha tutma meselesini açabiliriz. Parasını ödediğin adamın tabiatını anlamıyorsun. Çoktan işi bitirmiş ve para almadan başka birinin daha icabına bakmış olabilir. Şu anda kanıt niyetine elleri kanun kaçağının kanına bulanmış halde Harrows'un kapısında olabilir. Eğer peşine birini takarsan adamı kızdırırsın. Ve birkaç tahtası eksik olan o kuşun omzuna konmasını istemezsin. Onun gibi adamlar birinin onlara bebek bakıcılığı yapmasından hoşlanmazlar. Eğer peşine birini takarsan bunu öğrenir. Ve işi hallettiğini söylemek için geri döndüğünde sırf canı istedi diye birinin daha icabına bakmak isteyebilir."

"Beni tehdit etme, Lafayette."

"Bu bir tehdit değil, Evers. Bu Yol."

Tel kutunun kenarına üçüncü bir kuş daha kondu ve ilk ikisini gagaladı. "Domuz bokuna bulanası kuşlar!" diye bağırdı Dwight.

Lafayette güldü. "Birinin Duman'ı takip etmesini istiyorum," dedi Dwight.

Lafayette başıyla onayladı. "Oldu bil."

"Aklında kim var?"

"Bir adamım var."

"Kimmiş?"

"Bir adamım var, Evers. Ona göz kulak olacak. Sonra da bize haber verecek. Sana daha başka ne dememi istiyorsun?"

Üşümeye başlayan Dwight ceketini giydi. "Seni uyardığımı unutma. Duman'ın bundan hoşlanmayacağını söylediğimi sakın unutma," dedi Lafayette.

"O ucubenin neden hoşlanıp hoşlanmayacağı umurumda değil. Şu anda *benim* hesabıma çalışıyor."

Derken Dwight eğildi, yerden bir taş aldı ve kuşlara attı. Baya bir ıskaladı. Mavi kuşlar taşın ara sokağın tuğla duvarına çarparak toprak yola düşmesini izlediler ve teli gagalamaya devam ettiler.

Dwight, Lafayette'in bir şeyler diyeceğinden –iyi atış– emindi. En azından hedefi ıskaladığını ve yanlış seçimler yaptığını ima etmesini bekliyordu ama arkasına dönüp Yol bekçisine baktığında tek görebildiği, Lafayette'in sokağın köşesinde gözden kaybolan dağınık saçları oldu.

"İyi," dedi Dwight. Sanki Lafayette'in yokluğu verdiği kararın doğruluğunu kanıtlıyormuş gibi. Artık çarklar dönüyordu. Bin Duman'ı izleyecekti. Ve Duman, Moxie'yi yakalayacaktı. Ve Moxie ölecekti.

Basit bir zincir, diye düşündü Dwight. Kolay parçalar. Birbirini takip eden olaylar.

"Moxie ölecek," dedi ara sokaktan çıkarken. Bir kadına yol vermek için duraksadı ama kadın ona, az önce söylediğini duymuş gibi baktı. Dwight kadının yürüyerek oradan uzaklaşmasını izledi; sanki Dwight'a bakınca kafasının içinde dönüp duranları görmüş gibi kadının kendi kafasının içinde çıkarımlara vardığını hayal etti.

Kadın Dwight'ın gözüne gergin görünmüştü. Cehennemdeki cennet aşkına, tüm dünya gergindi.

Fakat Lafayette değildi. Lafayette, Dwight'ın Duman'ın peşine birini takmayı isteyeceğini öngörmüştü. Dwight kararları kendisinin verdiğini sanmaya devam edebilirdi. Yeniden doğduğuna

inanmaya devam edebilirdi. Her halükârda Lafayette, Duman'ı takip etmesi için Duman gibi delinin tekini tutacak değildi. Hayır. Hatta uçurduğu haber çoktan boruda, Yol'da, cadılar kazanlarında fokurdayanın ne olduğunu ne kadar iyi biliyorsa Lafayette'in de o kadar iyi bildiği o görünmez iletişim kanalında yol almaya başlamıştı. Birini tutmuştu, evet. Ama takip edilmesi gereken başka bir adam tutmak yerine takip konusunda işinin ehli birini seçmişti.

MOXIE MÜNZEVİNİN EVİNDE

Moxie eski yoldaşını dokuz yıldır görmemişti ama bunun hiçbir şey değiştirmeyeceğini biliyordu. Jefferson hiç kimsenin hak etmediği bir şekilde zamanın içinde kapana kısılmıştı ve aradan geçen zamanın farkında olmaması bile Moxie'yi şaşırtmayacaktı.

At yorulmuştu. Dayanıklı ama yaşlıydı. Moxie yerleşik hayata geçtiğinden beri son iki günde teptiği yol kadarını katetmemişti. Arazi sertti ve göz yanıltıcı birkaç bayır hayvanın soluk soluğa kalmasına neden olmuştu. Moxie zaman zaman atı bir kurban olarak görmüş, ölmesine izin vermesi gerektiğini düşünmüştü ama at dayanmayı bilmişti ve Jefferson'ın evinde kısa bir mola vermek ikisine de iyi gelecekti.

Esasen Moxie'nin bir şey alması gerekiyordu.

Rinaldo'nun verdiği haber endişe uyandırıcıydı. Moxie'nin kulağına topal bir kiralık katille ilgili hiçbir şey gelmemişti. Adam iyi olabilirdi; bazı kiralık katiller hakikaten iyiydi.

Moxie'nin Yol'dan geçenlerin isimlerini bildiği günler mazide kalmıştı.

"Burada kısa bir mola vereceğiz, ihtiyar kız."

Atı eğrelti otlarının ve yosun kaplı kütüklerin istila ettiği bir patikaya çıkardı. Yol'un dışında toprak daha killiydi. At durdu. Moxie ata cesaret vermek istercesine hafifçe ensesine vurdu ve

patikayı geçmeye koyuldular. Kararmış yapraklar hayvanın toynakları altında ufalanıyor, ölü dallar çıtırdıyordu. Kırılarak gelen güneş ışıkları ölmekte olan arazide hiç hoş karşılanmıyordu. Moxie, Jefferson'ın solgun ağaçların arasındaki tuğladan evini gördu. Jefferson tek odalı okul binasını, birlikte yolculuk etmeye son vermelerinin hemen ardından bulmuştu.

Moxie'nin biraz yardıma ihtiyacı vardı. Jefferson'ın evini görmek de ona iyi gelmişti.

Kısrağı hurdalarla dolu bir bahçeye soktu. Variller, vagon parçaları ve kırık sandalyeler âdeta toprağa saplanmış gibi görünüyordu. Üstelik bir de saman balyaları vardı. Yosun kaplı bir dolabın yanında atından indi ve atın dizginini bir zamanlar öğretmenler tarafından kullanılan ve yarısı mantarların arasında kalmış eski bir bağlama kazığına geçirdi. Evin tepesindeki kararmış baca ve içeriden siyah bir yağ taşmış gibi tuğla duvar boyunca uzanan is lekeleri gözüne takıldı.

İçeride biri hareket ediyordu.

Moxie çatlak pencereyi örten battaniyenin arkasında bir adamın vücut hatlarını seçebildi. Tüm bu mekân, tüm bu düzenek ona cenazeleri anımsatmıştı. Moxie topraktaki oyukları düşündü. Evi çevreleyen ağaçlar ölüyordu. Çimler sararmıştı. Evin önündeki taş basamağa tabak çanak yığılmıştı. Ve içerideki karaltı pek düzgün hareket edemiyordu.

Bir topal, diye düşündü Moxie.

Tedbiri elden bırakmadan ve gözlerini pencereden ayırmadan sağındaki kılıftan silahını çekti. Rinaldo'nun uyarısı zihninde akkor gibi parlıyordu.

Kiralık katil önüne mi geçmişti? Burada mıydı?

Silahının namlusunu kaldırdı.

İçerideki karaltı pencereyi enlemesine geçti ve durdu.

İnce battaniye kenara çekildi ve Moxie eski dostunun suratını gördü. Ciğerlerindeki havayı boşaltırken silahını da indirdi.

Moxie böylesine bir telaş yaşamayalı epey uzun zaman olmuştu. Ama arkadaşını görmek, içinde yükselen geçmişe özlemi gölgede bıraktı.

Jefferson için işler yolunda gitmemişti.

Kapı açıldı ve Jefferson öne doğru kamburlaşmış halde dışarı çıktı. Bir eli belindeydi, diğerini ise Moxie'nin elini sıkmak için öne uzatmıştı.

"Merhaba, dostum," dedi Moxie, Carol'ın gömüleceğini bildiren telgrafı aldığından beri ilk kez gülümseyerek.

"Jimmy! Jimmy... Çok uzun zaman oldu, oğlum. Çok uzun zaman. Nasılsa... aradan on yıl ya da daha fazla geçmiş olmalı!"

"Neredeyse öyle oldu," dedi Moxie.

Sarıldılar.

Jefferson'ın sırtı kötü durumdaydı. Güç bela ayakta durabiliyordu. Kıyafetleri paçavraya dönmüştü ve etrafa terle idrar karışımı bir koku yayıyordu. Biraz da et kokuyordu.

"Yemek mi yapıyordun?" diye sordu Moxie.

"Ah, evet, Jimmy. Biraz ister misin?"

Moxie teklifi düşündü. "İsterim, Jefferson. Gel de atımla tanış."

Jefferson elini sırtından çekmeden iyiden iyiye kamburlaşarak Moxie'nin peşinden bağlı vaziyetteki atın yanına gitti. "Bu güzel bir at, Jimmy. Kesinlikle güzel bir at."

"Biliyorum, Jefferson. Mackatoon'dan daha dün sabah yola çıkmamıza rağmen işte şimdi buradayız."

"Ürpertiler aşkına, Jimmy! Dün Mackatoon'da mıydın?"

"Gece çökene dek Harrows'a ulaşmalıyım."

"Ulaşırsın. Ulaşırsın."

Jefferson kısrağın boynunu okşadı. "Adı ne, Jimmy?"

Moxie atına su verdi ama sonra durup düşündü. "Atlarıma isim vermediğimi bilirsin, Jefferson. Ama sanırım İhtiyar Kız iş görür."

Jefferson'ın yüzü aydınlandı. Moxie bunu gördüğüne sevindi.

"*İhtiyar Kız* güzel bir isim, Jimmy! Çok güzel! Hadi, onu besleyelim."

Moxie ona yardım edecek oldu ama Jefferson açık saman balyasının yanındaki tırmığı kaptığı gibi atın önüne biraz saman koydu. Bir keçi onları izleyerek bahçenin uzun otları arasında gözden kayboldu.

"Al bakalım, İhtiyar Kız," dedi Jefferson gözlerini kırparak.

Sonra Moxie'ye evini beğenip beğenmediğini sordu. Moxie beğendiğini söyledi. Sonra da eyere bağlı yeşil heybeyi çözdü ve birlikte bahçeyi geçerek okul binasına girdiler.

İçeri girer girmez Moxie'nin aklından geçen ilk kelime *kitaplar* oldu. Tabii *pislik* ve *dağınıklıktan* sonra. Okul binası kitaplarla dolup taşıyordu. Kitap yığınları yerden duvarların ortasına dek uzanıyor, Moxie'nin ciltlerin sırtında yazanları okuyamayacağı ve şimdiki haliyle Jefferson'ın ulaşmasının mümkün olmadığı kadar yüksekteki rafları dolduruyordu. Kopmuş sayfalar zemini halı misali kaplıyordu ve Moxie'nin kirli çizmelerinin altında hışırdıyorlardı. Masalar kitap piramitlerinin, taş tavana dek uzanan kitap kulelerinin ağırlığına güç bela dayanıyordu. Yine de hiçbir şey duvarlardaki manzaranın önüne geçemezdi. Elle yazılmış sözcükler, yağlı bir elin ardında bıraktığı yağ izleriyle lekelenmiş tuğlaları kaplıyordu. Kelimeler her yerdeydi. Bazıları diğerlerinden daha büyüktü. Başlıklar, bölüm başlıkları ve yer bulmak adına köşelerde iyice eğim kazanan dipnotlar. Moxie bir paragrafı okumak için öne eğildi.

"Bunları sen mi yazdın?" diye sordu.

Jefferson başıyla onayladı. "Evet, ben yazdım, Jimmy. Bir süredir kendi kitabımı yazıyordum."

Duvarlara, diye düşündü Moxie.

Moxie tekrar gülümsedi. Ama Jefferson iyi görünmüyordu. Onu bu halde görmek Moxie için çok zordu. Gerçi Jefferson'dan alması gereken yardımın Jefferson'ın nasıl göründüğüyle hiçbir ilgisi yoktu.

Bu evde odalar birbirinden duvarlarla ayrılmamıştı. Ev bir zamanlar öğretmenlerin ders verdiği uzun bir dikdörtgenden ibaretti. Moxie öğretmeni Yol'daki kasabalardan birinde yaşayan iyi giyimli biri olarak hayal etti. Fakat kadının ya da adamın Jefferson'dan daha fazla okuyan biri olması mümkün değildi. O günlerden geriye bir öğrenci sırası kalmıştı ve Moxie, Jefferson'ın sırayı hâlâ kullanmakta olduğunu gördü: Üzerine bazıları Jefferson tarafından yazılmış, bazılarıysa diğer kitaplardan koparılmış sayfalar yığılmıştı. Ahşap sıraya zor ve uzun sözcükler de oyul-

muştu. Duvarda Ucatanani ile Miskaloosa eyaletlerinin haritası asılıydı ve ipler Yol'daki kasabaları birbirine bağlıyordu.

Moxie tetik parmağıyla Mackatoon'u Harrows'a bağlayan ipi takip etti.

Etrafına bakınınca bol miktarda ip olduğunu gördü. Kitap yığınları iplerle birbirlerine tutturulmuştu; mumlar iplerle çubuklarına bağlanmıştı; ceketler kitap raflarının aralarına gerilmiş iplere asılmıştı; ip yumakları tehlikeli bir şekilde köşelere istiflenmişti; resimlerde de alet edevatta da ipler kullanılmıştı.

Okul binasını iki kez koza misali sarmaya yetecek kadar çok ip vardı.

Moxie eski zamanlarda genç bir öğrenci tarafından kullanılmış küçük bir sandalyeye oturdu. Yeşil heybeyi de yanındaki sandalyeye koydu.

"Sırtına dikkat ediyor musun?" diye sordu. Sesi dört yanı kitaplarla kaplı evde biraz boğuk çıkmıştı. "Senin için endişeleniyorum."

"*Sen?* Endişeleniyor musun? Bense ondan başka şey düşünemiyorum!" Jefferson güldü ve zorla masaya doğru yürüdü. "Kırmızı gömleğini sevdim, Jimmy. Seni genç gösteriyor. Sanki geçmişten fırlayıp gelmişsin gibi." Duraksadı. Moxie adamın geçmişi düşündüğünü tahmin edebiliyordu. "O eti şimdi ister misin, Jimmy?"

Moxie çatlak pencereden dışarı baktı ve kısrağın hâlâ yemek yemekle meşgul olduğunu gördü.

"Teşekkürler," dedi Moxie. "Çok iyi olur."

Jefferson tabağa biraz biftek koyarken Moxie de artık kitap depolamak için kullanılan eski balık akvaryumunu inceledi. Camın öte yanından daha önce adını bile duymadığı kitaplara baktı. Ip, kitapların kapaklarını kapalı tutuyordu.

"Kütüphane mi soydun, Jefferson?"

Jefferson elinde iki tabakla geri döndü. Tabaklardan birini Moxie'ye verdikten sonra kendini sallanan sandalyesine bıraktı. "Bilirsin ki bu benim rüyalarımdan biridir," dedi. "Tüm o ciltleri düşünsene. Onlardan kendime bir yatak bile yapabilirdim."

"Şu halde bile kitaplardan yapılmış bir yatakta yatmadığına şaşırdım."

"Ha! Aslına bakarsan dediğini bazen yapıyorum!" Jefferson çatalını kaldırmakta zorlandı. "Seni Harrows'a götüren nedir, Jimmy?"

Şimdiki Jefferson'ın, Yol'u keşfederken Moxie'ye eşlik eden yıldırım gibi adam olduğuna inanmak güçtü.

"Bir cenaze törenini dağıtacağım."

"Yok artık?"

"Aynen öyle."

Moxie yemeğinden yedi.

Jefferson kıkırdadı; yarısı dişsiz ağzı neşe saçan kapkara bir delikten farksızdı.

"Bazı şeyler yaptık, Jimmy. Aslında pek çok şey yaptık. Ama bir cenazeyi basmak mı? Bunun Yol'da liste başı olacağından eminim."

"Sana bir şey getirdim," dedi Moxie yanındaki heybeye hafifçe vurarak.

Jefferson kaşlarını çatarak heybeye baktı. "Hediyeye gerek yok, Jimmy. Burada olman yeter de artar bile."

"Al şunları," dedi Moxie. "Onlara ihtiyacım yok." Dizlerinin üzerine çöktü ve bir çift yeni çizme çıkardı. Yalnızca bir kere, onda da bahçeyle ilgilenirken giydiği bir gömlek. Yeni bir pantolon.

Jefferson gülümsedi. "Pekâlâ, Jimmy. Aslında biraz kıyafet fena olmaz."

"Harika bir his, Jefferson. Yeniden at sırtında olmak harika bir his."

Loş ışıkta Jefferson'ın başı yavaşça inip kalktı. "Sana katılırdım ama atım yok. Seninki kadar iyisini bulamayacağımdan da ürpertiler kadar eminim."

İkisi de Jefferson'ın artık ata binemeyeceğinin farkındaydı.

Moxie geçmişe dair derin bir özlem duydu. Geceler. İnsanlar. Efsaneler.

"Çok hoşuma giderdi," dedi Moxie. "Gelmek isteyeceğini bilseydim yanımda bir de at getirirdim. Dışarıda işler biraz karışık."

"O nedenmiş, Jimmy?"

"Peşimde birkaç kötü adam olabilir."

"Hep öyleydi. İkimizin de peşinde kötü adamlar vardı."

"Haklısın, Jefferson. Fakat aradan epey zaman geçti. Neredeyse on yıldır gül fideleri dikiyorum."

"Bir kiralık katil mi?"

"Evet. Ve... başka bir şey daha."

Jefferson'ın gözlerinde sıkıntı belirdi. "Yol'da insanlardan çok daha kötü şeyler var, Jimmy." Bu bir Yol deyişiydi. İkisinin de en az bin defa duyduğu bir cümleydi. Bizzat şahit oldukları bir hakikatti.

"Evet. Var."

"Canını yakıyor, değil mi..."

"Ata binmek mi?"

"Ata binmek ve de binmemek."

"Evet, yakıyor. Önceki gece ağrıdan doğru düzgün uyuyamadım."

"Sana inanıyorum." Jefferson tekrar kıkırdadı. Bu sefer daha sessizdi. Şimdi olduğu yerde doğrulmuş ve işaret parmağını Moxie'ye doğrultmuştu. "Jimmy, Jimmy, iki gün boyunca saklandığımız şu deliği hatırlıyor musun? Ürpertiler aşkına, Jimmy. O heriflerin tepemizden geçtiğini en az on kere duymuş olmalıyız. Bütün gün boyunca nerede olabileceğimiz konusunda teoriler uydurup durmuşlardı! Oysa tam altlarındaydık, Jimmy! Hemen altlarındaydık!"

Sandalyesinde tekrar arkasına yaslandı ve ellerini göğsüne götürerek güldü.

Moxie gülümsedi ve pencereden dışarı baktı. Atı hâlâ karnını doyurmakla meşguldü.

"O günler hakkında yazıyor musun?" diye sordu Moxie.

"Biraz," dedi Jefferson. "Uzun yıllar boyunca bazı şeylere kafa patlatmanın yükü hakkında yazıyorum."

Moxie başıyla onayladı. "O kitabı okurdum."

"Ata sırtında yapılan yolculuklarla ilgili de yazıyorum çünkü ikisini birbirinden ayıramıyorum. Düşünmek ve ata binmek. Yolculuklar ve düşünceler."

Moxie başını kaldırıp yukarı baktı ve tavanda da yazılar olduğunu gördü. "Sırtını bunları yaparken mi incittin?"

"Aynen öyle oldu."

"Hiç fotoğrafını çektirmeyi düşündün mü, Jefferson?"

"Elbette düşündüm. Bir keresinde fotoğraf makinesi olan bir adamla karşılaştım. Onun gibi bir şeyi çalmanın benim için sakıncası olmazdı."

Moxie tekrar gülümsedi. "Eski günlerdeki gibi onlar bizi izlerken biz onları soyardık."

"Eski günlerdeki gibi!"

İkisi de güldü. Jefferson öksürdü.

Sonra Moxie, "Yola koyulsam iyi olur, Jefferson," dedi.

"Benden bir şey almaya geldiğini sanmıştım, Jimmy."

"Alabilirim," dedi Moxie konuyu açtığı için Jefferson'a minnet duyarak.

"Bu kadarının bana yettiğini kendi gözlerinle gördün."

"Gördüm."

Jefferson güçlükle ayağa kalktı ve odayı bir ucundan diğerine dolaştı. Moxie adamın deri ciltli kitaplardan oluşan bir yığının arkasında didik didik bir şeyler aradığını duyabiliyordu.

"İçecek bir şey ister misin, Jimmy?"

"Teşekkür ederim ama hayır, Jefferson. Fakat dönüşte teklifine hayır demem."

Moxie ayağa kalktı. Jefferson sarı bez çantayı ona uzattı.

"İyi görünüyorsun, Jimmy. Peşindekileri dert etme. Asıl endişe etmesi gereken onlar."

Moxie başıyla onayladı. "Sana getirdiğim giysileri dene, Jefferson. Seni görmek güzeldi, eski dostum."

Jefferson, Moxie'nin elini avuçlarının arasına aldı. "Seninle gelemediğim için çok üzgünüm!"

Moxie arkadaşının gözlerindeki özlemi gördü. Sanki Jefferson'ın vücudundaki kemiklerin her biri tıpkı bir müptela gibi Yol'a özlem duyuyordu.

Jefferson, Moxie'yi kapıya kadar geçirdi.

"Senin şu dört bacaklıya son bir kez daha bakacağım..."

Dışarı çıkıp taş basamağa adım attıkları sırada Moxie, "Jefferson, eğer buraya topal bir adam gelirse onunla konuşmana gerek

yok. Herhangi bir fiziksel sorunu olan kimseyle konuşma. Anladın mı?" dedi.

"Elbette, Jimmy, anladım."

"Eğer tek kollu, topallayan, tek gözlü ya da o tür biri kapını çalacak olursa ona yanıt vermeyeceğinden emin olmak istiyorum."

"Elbette, Jimmy."

Moxie şefkatle eski dostunun omzuna vurdu.

"Eğer o eski güzel günler gerçekten inandığımız kadar güzelse yakında, dönüş yolunda beni yine göreceksin demektir. Bulduğum bütün kitapları sana getireceğim."

"Çok sevinirim, Jimmy."

"Et için teşekkürler, Jefferson."

Moxie, Jefferson'ın verdiği çantayı sıkıca tutarak çimenliği boylu boyunca geçti. Çantayı daha önce yeşil heybeyi bağladığı vere iliştirdi ve atın bağını çözdü. O anda, Harrows'tan ne kadar uzakta olduğu tüm netliğiyle zihninde canlandı. Sanki kendisiyle Carol arasındaki çakıl taşlarının sayısını bile hesap edebiliyor gibiydi.

Yol'un uzunluğunu.

"Akıllı kız," dedi Moxie atını okşayıp ardından sırtına binerken.

"O çok akıllı bir kız, haklısın, Jimmy! İhtiyar Kız!" diye seslendi Jefferson evinin önündeki basamaktan. "Ve karanlık çökmeden seni oraya götürecek, hiç endişe etme."

Moxie şapkasının siperliğine hafifçe dokunarak ona veda etti ve atını döndürdü.

İkisi de dinlenmiş, karınlarını doyurmuş ve yolculuğun geri kalanına hazırdı.

Jefferson'ın tuğla okul binası arkasında kalırken Moxie o noktadan sonra Yol'da karşılaşacağı kimselerin dost olmayacağını biliyordu. Yalnızca uykudaki Carol ve onu uyandırmasını istemeyenler olacaktı.

OPAL, EVERS MALİKÂNESİNDE

Şerif kapıyı iki kere vurduktan sonra kapının koluna davrandı. Şerif yardımcısı bir şey demek üzereymiş gibi bir ses çıkarsa da Opal'ın bakışlarını görünce tek kelime etmedi. Kapı kilitliydi. Bu yüzden Opal kapıya bir kez daha vurmak zorunda kaldı.

Dwight'a seslenince sesi çıt çıkmayan bahçede gürledi. Artık tamamen sabah olmuştu –buraya kadarki yolculukları Opal'ın söylediğinden daha uzun sürmüştü– ve güneş doğmuş, âdeta cıka satıyordu. Cole gökyüzüne bakınca evin tepesinden yükselen güneşi gördü ve bir an için, böylesi bir evin içinde kötü şeylerin olabileceğine dair inancını kaybetti.

"Sanırım evin etrafından dolanıp arkadan girmemiz gerekecek," dedi Opal. Cole başıyla onayladı ama hareketlenmedi. O anda şerif ona öyle ters baktı ki Cole evin etrafından dolanıp arkadan girmesi gerekenin kendisi olduğunu anladı.

Şerifi kapının önünde dikilir vaziyette bıraktıktan sonra Carol'ın kendi elleriyle çimenlerin arasına yerleştirdiği taşlardan oluşan patikaya yöneldi. Güneş ışığında çimenlerin arasında sarı benekler görünüyordu; Cole o kısımların ölü olduğunu düşündü. Sincaplar telaşla büyük söğüt ağaçlarına tırmanıyordu. Evin köşesinden döndüğü sırada şerifin bir kez daha Evers'a seslendiğini duydu; bulunduğu noktadan bakınca bayır aşağı inmekte

olduğunu fark etti ve Carol'ın bahçelerine ve arka kapıya çıkacağını varsaydığı taş patikayı tepeden gördü. Adamla dinlenirken, çalışırken ya da daha da beteri yas tutarken karşılaşma riskini almak istemediğinden o da Evers'ın adını seslendi.

"Bay Evers! Ben Şerif Yardımcısı Cole ve Şerif Opal da yanımda! İyi olup olmadığınıza bakmaya geldik!"

Yanıt yoktu. Cole sessizliğin Opal'ın dediği gibi "şarjörü dolu" türden olup olmadığını merak etti.

"Bay Evers! Ben Şerif Yardımcısı Cole!"

Arka kapıya vurdu ve onu takip eden boş yankıyı dinledi. Opal'ı ön kapıyı açmaya çalışırken hayal edebiliyordu ve eğer aynı şeyi yapmazsa şerif arka tarafa geldiğinde azarlanacağının da farkındaydı. Son defa seslendi ve kapının koluna davrandı. Kapının kilitli olduğunu görünce derin bir oh çekti.

Evde değil.

Cole kapıdan uzaklaştı ama sonra, yeterince uğraşmadığını düşündü. Opal'ın da aynısını söyleyeceğinden emindi.

Geri dönüp kapının kolunu tekrar denedi ve kapı açıldı. Cole dikkatle karanlığa baktı.

"Bay Evers? Ben Şerif Yardımcısı Cole. Şerif Opal da ön tarafta. Size ulaşmaya çalışıyorduk. Opal sizinle biraz konuşmak istiyor."

Ne yanıt geldi ne de içeride bir kıpırdanma oldu. Cole içeri girip kapıyı arkasından kapattı ama sonra tekrar açtı. Kapının aralığından süzülecek ışığa ihtiyacı vardı. Odayı geçti ve kendini mutfakta buldu. Kendine ait olmayan bulaşıkları, tezgâhta duran bardağı, masanın üstündeki kâseyi görünce tuhaf hissetti. En nihayetinde davetsiz bir misafirdi. Koridoru geçerek ön kapıya gitti, kapının kilidini açtı ve Opal'ı hâlâ orada dikilir vaziyette buldu.

"İçeri kendin girdin, değil mi?"

Cole kaşlarını kaldırdı. "İstediğinin bu olduğunu sanmıştım..."

Çoktan eve göz gezdirmeye başlayan Opal, Cole'un yanından geçip içeri girdi. "Burası epey soğuk, Cole. Haksız mıyım?"

"Haklısın, Şerif."

Opal meraklı gözlerle oturma odasına ve ardından yemek oda-

sına göz gezdirdi. Opal ahşap döşemelerin üzerinde takırdayan çizmeleriyle oradan oraya dolanıp ilgisini çeken şeyleri yakından incelemek için dururken Cole da onu takip ediyordu.

"Sanırım alt kata insek iyi olacak," dedi Opal.

"Şerif?"

"Evet, Cole?"

"Eğer kadın oradaysa ne yapacağız?"

"Ne mi yapacağız? Onu tepeden tırnağa etraflıca inceleyeceğiz ve Dwight Evers'ın Alexander Wolfe'un kim olduğunu açıklayabileceğini umacağız."

"Onu tepeden tırnağa inceleyeceğiz."

"Evet, öyle."

"Morluklar ve onun gibi şeyler için."

Opal antrede asılı avizeye bakıyordu ama şimdi yardımcısına dönmüştü. "Evet, öyle, Cole. Cinayet emaresi olup olmadığına bakacağız. Perde zevklerine değil."

Cole başıyla onayladı ve Opal'ın peşi sıra evin derinliklerine daldı.

Şerif çalışma odasına göz attı. Masadaki kâğıtlara baktı ve evet, Manders'ın gözlerinde korkuya benzer bir şey gördüğünü düşündü. Sabahtan akşama kadar ölülerle uğraşan bir adamın gözlerindeki korku. Ölülerin göz kapaklarına makyaj yapılırken, artık nefes almayan davul gibi şişmiş kadınların etli yüzleri süslenirken cesedin başında bekleyen bir adam. Manders çocukları gömmüştü. Jane Flurry onu toprağın altına gönderen boğmacaya yakalandığında yalnızca beş yaşındaydı. Doris Mickey'nin oğlunun cesedi de oğlan evlerinin çatısından düştüğünden tanınmayacak halde olmalıydı. Eğer Harrows'ta o nihai sonun ürpertisine bağışıklık kazanmış biri varsa o da Robert Manders idi.

"Şerif!"

Cole mutfaktan sesleniyordu. Opal yardımcısının yanına gitti.

"Burada kilere açılan bir kapı var."

Opal mutfağa girdi ve başını kapı boşluğundan uzattı. Duvardaki mumu aldı ve Cole'a kibriti olup olmadığını sordu. Yardımcısı mumu yaktı.

"Şimdi," dedi Opal. "En iyisini umalım."

"En iyisi nedir?"

"Hiçbiri," dedi Opal. "Olabileceklerin hiçbiri iyi değil."

Cole gıcırdayan basamaklarda Opal'ı takip etti.

Kilerin zeminine ayak bastıkları andan itibaren Opal ne konuştu ne de Evers'a seslendi ve Cole da aynı şeyi yapması gerektiğini anladı. Şerif durdu ve mumu duvara yaklaştırarak orada bulduğu valizi incelemeye koyuldu. Kutular boştu. Cole, şerifin Dwight Evers'ın yakın zamanda bir yerlere gitmeyi planlayıp planlamadığını tespit etmeye çalıştığını tahmin etti.

Opal döndü ve ışığı sığınağa açılan kapı boşluğuna tuttu. Harrows'un varlıklı sakinleri bodrum katlarına bu tip odalar yaptırırlardı. Sığınaklar. Kimilerinin yeraltında sayısız odası vardı. Opal'ın, Harrows'un bodrum katlarında bazı kötü şeyler bulduğu olmuştu.

Beton zeminde ayaklarını sürüye sürüye sığınağın girişine doğru yürüdü ve durdu. Mumu kendisinden epey ileride tutuyordu.

"Hiçbir şey yok," diye fısıldadı.

Cole adamın omzunun üzerinden bakınca aynı hiçliği gördü. Masa niyetine kullanılan taş tabla dışında bomboş sayılabilecek, morgdan farksız, buz gibi bir oda. Opal odaya girdi ve mumu aşağı indirerek tablanın öte yanındaki zemini aydınlattı. Cole adamın neyi aradığını bilmiyordu ama aradığını bulamadığından emindi.

Ama yine de tablanın üzerinde biriken tozda bazı izler vardı. Kürek kemiklerine denk gelen iki nokta ve başın arka tarafının bırakabileceği daire şeklinde temiz bir iz.

Opal odadan çıkarken Cole'a onu takip etmesini işaret etti ve rutubetli bodrum katının geri kalanını incelediler. Karşı duvarın önünde kitaplar, kâğıtlar, el aletleri gibi geleneksel ev eşyalarıyla dolu birkaç sandık duruyordu.

Opal, Cole'a döndü. "Kadın nerede?"

Artık fısıldamayıp konuştuğundan sesi taş duvarların arasında yankılanıyordu.

"Hazırlanıyor olamaz mı, Şerif?"

Opal başıyla onayladı. Önceki gece gelebilmiş olsaydı neler olacağını merak etti. "Doğru olabilir."

Şerif ışığın aydınlattığı yerleri inceleyerek bir dakika kadar daha oyalandıktan sonra gerisin geriye merdivenleri çıktı.

Mutfağa varınca Cole'a yatak odalarını kontrol etmeleri gerektiğini söyledi. Cole adamın peşinden basamakları tırmanmaya koyuldu. Koyu renkli ahşap gıcırdıyordu. Şerif ilk kapıyı denedi ve odanın ana yatak odası gibi göründüğüne karar verdi. Odayı boylu boyunca geçti, perdelerin arasından dışarı baktı ama sonra, alçı duvardaki kurşun izlerini görünce duraksadı.

"Vay vay."

"Kan yok," dedi Cole, şerifin yanında çömelerek. Harrows'un en şık evlerinde bile kurşun deliği bulmak pek alışılagelmedik bir şey değildi.

Kanun adamları üst kattaki odaların dördünü de kontrol etti.

"Burada değil," dedi Cole.

"Hayır. Değil."

Birinci kata döndüler. Ön kapıyı içeriden kilitledikten sonra arka kapıdan dışarı çıktılar. Cole, "Pis işlerin döndüğünü mü düşünüyorsun, Şerif?" diye sordu.

"Hayır demek isterdim, Cole, ama bilmiyorum."

Bir kez daha Manders'ı anımsadı. Son yirmi yıldır Harrows sınırları içinde ölen herkesin kauçuğumsu elini sıkmış olan Manders'ı. Ölüm konusunda yerel otorite olmuş, ölüme karşı hassasiyetini yitirmiş olan Manders'ı. Ancak bir canavar Robert Manders'ı böylesine sarsabilirdi.

Ama ya Dwight Evers?

"Hadi, geri dönelim," dedi Opal. "Kern muhtemelen açlıktan kürdan kadar kalmıştır."

Şerif yardımcısı kasabaya dönüş yolunda tek kelime etmedi. Düşüncelere daldığında şerifi rahatsız etmemek gerektiğini biliyordu. Güzel bir şeylerden bahsetmek için bile doğru zaman değildi.

Şimdi Şerif Opal'ın çalışmasına izin verme zamanıydı.

CAROL TAŞINIYOR

Dwight onu at arabasına taşımıştı. Carol adamın her homurtusunu, ağır adımlarının her birini, her gıcırtıyı duymuştu

Fakat daha da önemlisi... onları görmüştü.

Işık sönmemişti.

Dwight onu tabladan aldığında Carol hangisinden daha fazla korktuğundan emin olamıyordu: ışığı kaybetmekten mi, yoksa ışığın bir şekilde onu takip etmesinden mi? Zira Dwight onu yeni bir yere götürüyordu.

Ama nereye?

Mezarlığa mı?

Bu da neydi? Cenazesi mi?

Yardım çığlıkları atmadı. Bunun yerine, daha önce hiç yapmadığı bir şey yaptı.

Carol, Uğultu Kasabası'nda doğruldu.

Bu hareketi gerçek dünyada yineleyip yineleyemeyeceğini, bunun mümkün olup olmadığını henüz bilmiyordu. Fakat doğrulma eylemi, henüz tam doğrulamamış olsa da büyük bir zaferdi.

Ah, bunu John Bowie'ye anlatabilmeyi ne de çok isterdi! Hattie'ye söylemeyi ne de çok isterdi!

Anne! Anne! Kalk! Doğruldum! Ve bu bir kaza ya da tesadüf değildi!

Fakat... canavar hata *yapmıştı*. Canavar onu döndürmüş, düştüğü yönden bambaşka bir yöne çevirmişti. Ve Carol, belki de ilk kez, komada biraz olsun kontrol sahibi olduğuna dair umut beslemeye başlamıştı.

Doğrulmak o kadarını kanıtlıyordu.

Her şey, tuhaf bir şekilde sığınağın görüntüsünün yerini kilerin almasıyla başlamıştı. Sanki Carol bir fotoğraf albümüne, Harrows'un en varlıklı sakinleri için bile fazla kaliteli kaçacak resimlerle bezeli bir deftere bakıyor gibiydi. Evet, komada hâlâ yanmakta olan ışıkta (hiç şüphesiz canavarın onun için açık bıraktığı ışıkta) sığınak kilere dönüşmüş, kilerin yerini de mutfağa çıkan basamaklar almıştı. Carol o noktadan sonra mutfağın, koridorun, yemek odasının, oturma odasının, giriş salonunun ve ön kapının hareketsiz görüntülerini görmüştü. Fotoğraf albümünün sayfaları görünmez bir el tarafından çevriliyor gibiydi. Fakat kendisini taşımakta olan Dwight'ı görmemişti. Haliyle dakikalar akıp giderken kendini, sahibi olduğu evde dolaşan bir hayalet gibi hissetmişti.

Dwight'ın sesi uzaktan, derinden geliyor, ayakkabılarının mutfak döşemelerinde çıkardığı takırtıların her biri Uğultu Kasabası'nda gökten kaya yağıyormuş hissi veriyordu.

"Hanımını saklaymış! Al işte, saklıyorum!"

Dwight, Carol'ı ön kapıdan çıkarana dek çoktan soluk soluğa kalmıştı. Carol bahçe yolundaki at arabasının durağan görüntüsüne baktı. Bir sonraki görüntü az öncekine benzerdi ancak bu defa at arabasının kapıları açıktı. Derken kendini içeride buldu. Doğruluyordu. Yerdeydi. Ama henüz tam olarak doğrulabilmiş *değildi*.

Dwight'ın sakladığı Carol tıpkı sığınaktaki gibi ölüden farksız bir şekilde sırtüstü yatıyordu.

Fakat akıl almaz bir gelişme kaydettiği hissi (*Doğruluyordu! Uğultu Kasabası'nda doğruluyordu!*) ihanetin ve âdeta elektrik verilmiş sinirlerinin beraberinde getirdiği korkuyla savaşırken Carol'ın zaman ve mekân algısı iyice allak bullak oldu çünkü bu defa gördüğü, at arabasının içindeki kendi görüntüsüydü.

Hâlâ sırtüstü yatan kendi görüntüsü.

Gözlerinin kapalı olduğunu, saçlarının alnına dökülduğünü gördü. Hâlâ üzerinde, Farrah'yla bahçede yürürken giydiği sarı elbiseyle kahverengi çizmeleri vardı. Dwight'ın dizginlere asılmasıyla atların toynakları Uğultu Kasabası'nda çığ misali gümbürderken Carol uzun uzun kendine baktı.

Bir ayna, diye düşündü.

Dwight at arabasına, Carol'ın hemen yanı başına bir ayna yerleştirmişti. Sanki akıl almaz başarısına rağmen canavarın sığınakta yaptığı hatanın öncesine kıyasla hiç de iyi durumda olmadığını görmesini istermiş gibi aynayı Carol'a dönük vaziyette yere koymuştu.

Ama Dwight bunu bilemezdi. Ve ayna Carol'ı korkutuyordu. Fakat korkusunun asıl nedeni aynanın ona gösterdikleri değil, Dwight'ın bir şeyler planladığı anlamına geliyor olmasıydı. Acaba planı neydi?

"Hanımını saklaymış!" diye bağırdı Dwight. Sesi henüz kazılmış bir mezarın çamurlu toprağıydı. "Al işte, saklıyorum!"

Carol aynadaki uyuyan yansımasına baktı ve onun, John Bowie'nin bir akşam evlerine getirdiği ayna olduğunu fark etti. Bowie söyleyeceklerini önceden çalışmışçasına açıklamaya koyulmuştu. *Bu odanın ortasına yerleştirebileceğin türden bir ayna. İki tarafı da yansıtıyor. Böylece nerede olursan ol kendini görebilirsin. Ve eğer aynanın yakınlarındayken düşüşe geçecek olursan... kim bilir... belki de kendini düşerken görmenin faydası olur.*

Dwight aynayı getirenin John olduğunu bilmiyordu. Gerçi bilseydi de umurunda olmazdı. Yine de John'un yardımsever hediyesini Carol'ın tahmin dahi edemeyeceği bir şekilde kullanıyordu. John Bowie'nin ona verdiği bir şeyi kullandığı için kocasına karşı duyduğu öfke Carol'a çok daha derin bir güç kazandırdı. Bu tam da fena halde ihtiyacı olan şeydi.

Aynadaki ellerine baktı. Parmaklarına odaklandı.

Doğrulmakta olan Carol at arabasının döşemeleri üzerinde kıpırtısız yatan Carol'a bakıyordu.

Ve parmaklarını hareket ettirmeye çalışırken; Dwight atları bilinmeze, Carol'ın bilinmezine doğru sürerken parmaklarını,

gerçek parmaklarını at arabasının zemininden hafifçe kaldırmayı başardı ama sonra bir an için yenilgiye uğrayıp tekrar düşerek hareketsiz kalmalarına izin verdi.

O anda, sığınaktaki imkânsız mum ışığında bir belirip bir kaybolan suratlar gibi çok sayıda hırıltılı sesin, çok sayıda gırtlağın çılgına dönmüşçesine kahkahalara boğulduğunu duydu.

Işık olsa da olmasa da Carol hâlâ Uğultu Kasabası'ndaydı. Ve gerçek dünyada kendini görmenin onu oradan çıkaracağı yoktu.

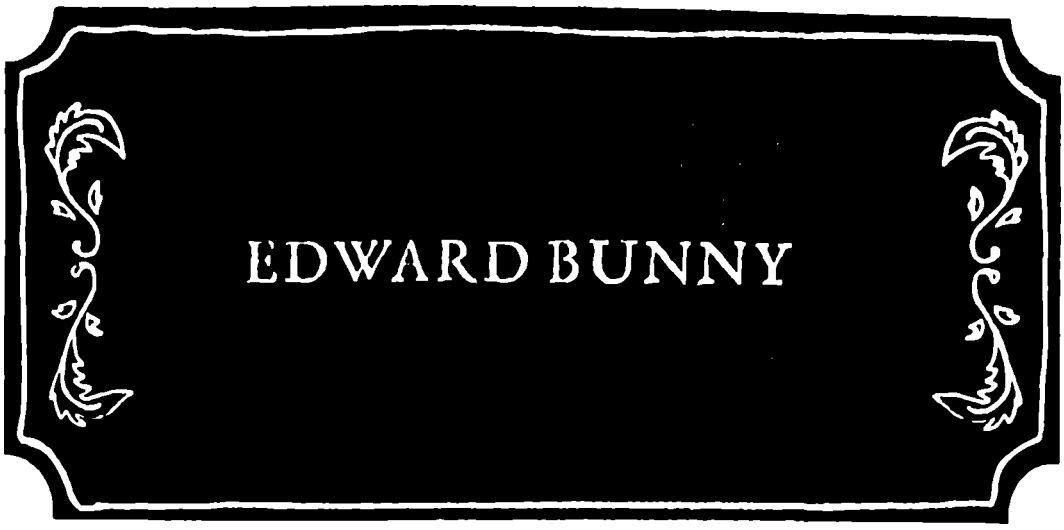

Edward Bunny, Hickory adındaki adam çift kanatlı kapıdan içeri girdiği sırada Portsoothe'taki bir salonda kart oynuyordu. Edward adamın suratını yakından tanıyordu: Hickory hem bir kanun kaçağı hem de bir ulaktı, haber getiren bir adamdı ve karşınıza çıkması, size söyleyecek bir şeyi olduğu anlamına gelirdi.

Edward Bunny esasında bir Yol bekçisiydi. Her gün kiralık katiller tutuluyordu. Dört bir yanda kanun kaçakları kol geziyordu. Bunny ise hepsinin kaydını tutardı. Bazı insanlar için Yol'daki katillerin ne zaman nerede olduğunu bilmek büyük önem taşırdı çünkü kiralık katillerin devamlı kaldıkları evleri olmazdı. Neredeyse hiçbiri gerçek adını kullanmazdı. Bunny'nin işi ise onların izlerini bulmak, nerede olduklarını rapor etmek, onları tutmak ve sonrasında da kaydettikleri gelişmeleri bildirmekti.

Edward Bunny işe genellikle şöyle dâhil olurdu: "Yakında kimlerin olduğunu" soran bir telgraf alır ve telgrafa birkaç isimle yanıt verirdi. Sonra, "işe hangisinin en uygun olduğunu" soran başka bir telgraf daha gelirdi. Fakat bu soru Bunny'nin suikastın ayrıntılarını bildiği anlamına gelmezdi; daha ziyade o aralar hangi suikastçının daha ayık, güvenilir ve becerikli olduğunu bildiğinden sorulurdu. Bu karanlık çarkın göbeğinde yer almak

önemli bir işti. Bunny'nin patronu yoktu ama Harrows'taki Lafayette ve Yol'daki kasabalarda yaşayan kadın erkek pek çok kişi sık sık onunla bağlantı kurardı. Şu anda bara yaslanmakta olan ve kayıtsızlık numarası yapmakta son derece başarısız bir iş çıkaran Hickory ona ihtiyacı olanın Lafayette olduğu anlamına geliyordu.

Tetikçilerin Edward Bunny'yi pek sevdiği söylenemezdi. Takip edilmek kimsenin hoşuna gitmezdi. Kaldı ki ayık olup olmadıklarını bilen birini sevecek değillerdi. Haliyle Bunny sık sık ölümle burun buruna gelirdi: çılgına dönmüş, kör kütük sarhoş sahtekârlarla dolu bir tavernada iki kaşının arasına namlu dayanmasına artık alışmıştı. Hatta fahişeler bile ondan hoşlanmazdı.

Ama Bunny yine de onların ceplerine para girmesini sağlardı.

Eğer Bunny bir kiralık katille bağlantı kurarsa adam en fazla dört gün sürecek bir iş için yüklü bir ödeme alacağını bilirdi. Kanun adamlarının birçoğu Bunny'nin kim olduğunun farkındaydı ama eyalet kanunlarına göre insanları birbirleriyle konuştukları için linç edemezdiniz ve Bunny elini hiç kana bulamamıştı. Hatta Edward Bunny hayatı boyunca tek bir kişiyi bile öldürmemişti. Ama yüzlercesinin ölümüne zemin hazırlamıştı. Onun çetrefilli Yol bekçiliği sistemi, kahverengi deri ceketinin içine dikilmiş iskambil kartı destesinden ibaretti: Kartlar Yol'da kol gezen kiralık katillerin ve kanun kaçaklarının her birini simgelerdi. Sam Jordan, Bıçakların Valesi'ydi. Howard "Kemik Balta" Freely, Mızrakların Dokuzlusu'ydu. Kellytown'da doğup büyüyen Paula Hughes Mermilerin Altılısı'ydı. Böyle sürüp gidiyordu. İskambil kartlarını, Yol'daki kasabalara karşılık gelecek şekilde dizerdi: Mesela Freely Mackatoon'daysa adamın kartı destenin en sonunda olurdu çünkü Mackatoon Yol'un en güneyindeki kasabaydı. Eğer Marla Morgan Harrows'taysa onun kartını en tepeye koyardı zira Harrows Yol'un en kuzey noktasındaydı. Kartların üzerinde yazılı herhangi bir isim yoktu. Resim yoktu. Not yoktu. Fakat Bunny onları adı gibi bilirdi. Ve ceketinin içindeki gizli cebi kesip açacak kadar zeki kanun adamları, manasız bir mal varlığı gözüyle baktıkları karışık bir iskambil destesinden başka bir şey bulamaz ve haliyle adamı hapse tıkamazlardı.

Bugün Bunny kanun kaçaklarından birkaçına bambaşka bir yoldan para kazandırıyordu. Kart oyunlarında çok kötüydü

"Bunny," dedi Otis Parlance dumandan hırıltılı çıkan sesiyle "Pratik yapman gerek."

Başını iki yana sallayınca yuvarlak kafatasını zar zor örten seyrelmiş saçları da sallanan Bunny yanıt vermedi. Parlance'a gözlüğünün küçük ama kalın camlarının ardından meydan okurcasına baktıktan sonra bir el daha oynamak istediğini işaret etti

Bernie Garland kartları dağıtırken Bunny bara yaslanmakta olan Hickory'yi izliyordu. Gözleri masadaki kartlardaydı ama dikkati, iş için burada bulunduğu gerçeğini saklamaya çalışırken her zamanki gibi işi eline yüzüne bulaştıran adamın üzerindeydi. Bunny hayatı boyunca muhbir olduğunu onun kadar açık eden biriyle hiç tanışmamıştı.

"Bunny!" dedi Lawrence Buchanan kadehini kaldırırken. "Benden sana bir içki. Hem de senin paranla!"

Kanun kaçakları kahkahalara boğulunca barmen yüzünde kaygı dolu bir ifadeyle dörtlüye baktı. Bir an için Bunny ve Hickory göz göze geldiler. Sonra Bunny kartlarını masadan aldı.

"Lawrence," dedi Bunny cebindeki kartlardan Buchanan'ı temsil eden Mızrakların Yedilisi'ni düşünürken. "Ben içmem."

Bir an için feci bir sessizlik oldu. Bu, Edward Bunny'yi sevmemek için yalnızca başka bir nedendi. Adam asla içmez, asla sarhoş olmazdı.

El döndü ve Bunny bahsi yükseltti. Masadaki kanun kaçakları blöfünü gördüler çünkü Edward Bunny hemen hemen hiç kazanmazdı. Bunny'nin gözlük camlarının ardındaki gözleri ışıldadı ve yuvarlak yüzünde belli belirsiz, çocuksu bir gülümseme belirdi.

Bardaki Hickory, Bunny'ye baktı ama sonra ağzına bir avuç dolusu fındık tıkarak baktığını çaktırmamaya çalıştı. Barmen, Hickory'yi izliyordu; başını iki yana salladı çünkü Hickory'nin tavernada ne işi olduğunu ve kimi görmeye geldiğini gayet iyi biliyordu.

"Bunny!" dedi Parlance. "Elin iyi değildir, değil mi? Biri sana baloya gitmeyi teklif etmiş gibi görünüyorsun!"

Ceketinin içinde terleyen Bunny, Otis'e baksa da yanıt vermedi.

Derken Bunny tekrar yükseltti. Üç düzenbaz ceplerinde gittikçe artan para yığınını hissedebiliyordu. Edward Bunny sizinle kart oynamak istediğinde bu teklifin üzerine atlardınız. Yol'daki başka hiç kimse kendini iyi bir kart oyuncusu sanmak konusunda onun kadar sanrılı değildi.

"Bahis yüksek, Bunny."

"İşler ciddileşiyor, Bunny."

"Elli iki kartın elli ikisi de senin elinde olsa gerek, Bunny."

Bunny küçük siyah ayakkabısıyla tavernanın ahşap döşemelerinde tempo tutmaya başladı. Adamlar onu daha önce de böyle görmüşlerdi. İçse de içmese de Bunny tam bir sarhoş gibi oynardı.

"Henüz oyundan çekilmiş değiliz, Bunny," dedi Buchanan. "Sen ne yapacaksın?"

Bunny sessizce eline baktı. Sonra ceketinin iç cebine uzandı ve biraz daha para çıkarıp masaya koydu. Adamlar şakalaşıp duruyorlardı ama Bunny ona inanmaya başladıklarını seslerinden anlayabiliyordu. Parlance, "Okunması zor bir adamsın, Bunny," dedi ve kartlarını kapalı vaziyette masaya bıraktı.

"Burada epey büyük bir para yığını var," dedi Bernie Garland. "Ceketimin cebinde çok güzel görünecekler."

Bardaki Hickory bir içki daha sipariş etti ve sonra Bunny'nin duyabileceği şekilde öksürdü. Bunny ona bakmadan başını iki yana salladı. Hickory en az şerif rozeti kadar dikkat çekiyordu.

Garland gülümseyerek, "Bir içkiye ne dersin?" diye sordu Bunny'ye.

"Ben içmem, Bernie."

Bunny tekrar yükseltti ve Buchanan tek kelime etmeden oyundan çekildi. Bunny bakışlarını kartlarına bakmakta olan Garland'a kaydırdı. Hickory parmaklarıyla ahşap barda saatin tik taklarını andıran bir ritim tutturmuştu.

"Şimdi, Bunny," dedi Garland elinin tersiyle alnını silerken. "Beni biraz düşündürüyorsun."

Bunny güldü. Ellerini tek bir kez çırpınca tiz ses barmenin onlardan yana dönmesine neden oldu.

Barda Hickory hafifçe inledi.

Bunny bir kez daha yükseltti ve Garland da blofunu görünce adamlar kartlarını kapalı vaziyette masaya koydu. Kafasındaki saçlar terden ıslanan, masanın üzerindeki kartlar gözlüklerinden yansıyan Bunny heyecana kapılmış bir çocuk gibi kartlarını açtı

Dudakları gülümsüyor olsa da gözleri gülümsemiyordu Bunny kartların ne anlama geldiğini kavrarken Garland başını iki yana salladı.

"Bunny," dedi Garland. "O para yığınının şöminemin üstündeki rafta iyi duracağını söylemiştim."

Bir anlık sessizlikten sonra Bunny yumruğunu sertçe masaya indirdi ve işaret parmağını Garland'a doğru salladı. Suratı kıpkırmızı kesilmişti. Derken Hickory tekrar öksürdü. Fakat gürültülü soluklar alan Bunny elini saçlarından geçirerek saçlarını kafasına yapıştırdı, gözlüğünü düzeltti ve, "Sizinle oynamak zevkti, beyler," dedi.

Kahverengi süet ceketini sandalyesinin arkasından aldı ve bara doğru yürüdü.

Hickory, Yol bekçisinden otuz santim kadar daha uzundu.

"Mevzu nedir?" diye sordu Bunny.

"Duman."

Bunny yanıt vermedi.

"Bir içki ister misin, Bunny?"

"Ben içmem."

"James Moxie'nin peşinde."

"Onu biliyorum, seni geri zekâlı."

"Hey, Bunny. Ben sadece..."

"Bana bak, Hickory, benimle konuşmak için buraya geldiğinde ve malum konulardan konuşmaya başladığımızda bana sadece gerçeklerden bahset, sonra da uza. Anladın mı? Sence Duman'la Moxie'nin nerede olduğunu bilmiyor muyum?"

"Hayır, efendim, Bunny, ben..."

"Laklağı kes. Açıklama yapma. Anladın mı?"

"Hey, biraz sakin ol, Bunny."

Barmen yaklaştı ama Bunny'nin meydan okuyan bakışlarını görünce tekrar arkasını döndü.

"Adam bilgilendirilmek istiyor, Bunny. Lafayette de dedi ki..."

Ama Hickory konuşmayı kesti çünkü Bunny sillesini indirmesi an meselesiymiş gibi bakıyordu.

"Ne yapman gerektiğini biliyorsun, Bunny," dedi Hickory. Sonra viskisini kafasına dikti, başını aşağı yukarı salladı ve tavernadan ayrıldı.

Bunny bara oturdu. Barmen ona bir limonata getirdi.

Duman.

Bunny, Duman'ın Yol'da kol gezen domuz boklarının en kaçığı olduğunu biliyordu. Çoğu kiralık katil ondan korkardı. Kimse onunla konuşmaktan hoşlanmazdı. O herifle sohbet etmek imkânsızdı. İskambil destesinde Duman Kasırgaların İkilisi'ydi. İki, iki kalay bacağından ileri geliyordu; Kasırgalar ise o kaçık ve şapkasız kiralık katili sarıp sarmalayan karanlıktan ötürüydü. James Moxie Mermilerin Kralı'ydı. Bunny bu ironiden hoşlanıyordu –silahını ateşlemediği için Mermilerin Kralı olan bir adam. Resimli kartları büyük isimlere ayırmıştı ve her ne kadar James Moxie Yol'u arkasında bırakalı dokuz yıl olsa da bu, namı kolay kolay unutulmayacak bir isimdi. Abberstown'daki numara Yol'un görüp görebileceği en muhteşem gösteri olmasına rağmen James Moxie diğeri kadar dişli değildi. Bunny'ye kalırsa onun daha... yumuşak bir havası vardı. Ama yine de adı hâlâ insanları ürpertiyordu.

Gizem. Ya da mistisizm.

Sihir.

Mermilerin Kralı uzun zamandır destesinin en altında duruyordu. Fakat son günlerde yukarı, Harrows'a doğru tırmanışa geçmişti. Ve Kasırgaların İkisi de peşindeydi. Ona yetişmesine daha on kart kadar vardı ama arayı kapatmakta olduğu kesindi.

Bunny güldü ve limonatayı kafasına dikti.

Bir bakıma bu korkunç adamların patronu sayılırdı. Hepsi onu tanırdı. Hepsi de fena halde... *sert* tiplerdi. Fakat hiçbiri Yol'da Duman'ı takip etme işini almak istemeyecekti.

Duman hakkında bazı hikâyeler vardı. Ve Bunny o hikâyelerin hepsini duymuştu.

Bardan aldığı mendille ağzını sildi. Kahverengi ceketinin cebindeki iskambil destesini yokladı, sonra ceketini giydi ve üç kanun kaçağının hâlâ içmekte olduğu masaya doğru yürüdü.

"Bunny," dedi Bernie Garland. "Aklından komik bir şeyler geçiyor gibi görünüyorsun."

Bunny meydan okuyan bakışlarını onlara dikti. Üçüne.

Kimi zaman kanun kaçakları takip edilmekten hoşlanmazdı. Duman'ın hoşlanmayacağı ise kesindi. Ama bu piç kurularının bebek bakıcılığına ihtiyacı vardı. Şayet Edward Bunny gibi bir olmasaydı Yol katliamdan farksız, gözü dönmüş bir kargaşanın kucağına düşerdi. Tek kanun, para olurdu.

"Mesele nedir, Bunny?"

Yanaklarından ter damlaları süzülen Bunny yalnızca onlara bakmakla yetindi. Derken dudaklarında gözlerine ulaşmayan bir gülümseme belirdi ve siyah ayakkabılarını tavernanın ahşap zemininde takırdata takırdata salonun kapısından çıktı.

Portsoothe'ta güneş doğmuştu ama henüz tepeye yükselmemişti. Duman yakınlardaydı. Bunu biliyordu çünkü Bunny bu domuz boklarını hiçbirinin hoşuna gitmeyecek kadar yakından tanıyordu.

Uzun süredir derin bir uykuda olan Mermilerin Kralı ile yavaş hareket eden Kasırgaların İkilisi'nin adım adım yukarı tırmanışını düşünerek Portsoothe Sokağı'na yöneldi.

Güneş ter içindeki suratını balmumundan farksız hale getirirken Bunny resmen cebindeki ikilinin hareket ettiğini hissedebiliyordu. Onların çarpışmasını dört gözle bekleyen tek kişi Lafayette değildi.

OPAL VE FARRAH

Farrah, Carol'ı kilerdeki tablanın üzerinde bulduğundan beri içiyordu. Clyde onu sakinleştirmek, ona yardımcı olmak için elinden geleni yapsa da ilerleme kaydedebildikleri tek konu boşalan şişelerin sayısıydı. Gerçi Farrah sarhoş değildi. Henüz sarhoş olmamıştı. Sanki hanımının ölümüne şahit olmanın verdiği korku ve sığınaktaki capcanlı halini görmenin getirdiği akıl karışıklığı alkole kapılarak silinip gitmeyi reddediyor gibiydi.

Elinde yeni bir şişe viskiyle marketten çıktı ve Şerif Opal'ın tahta kaldırımın kenarındaki bir banktan ayağa kalktığını gördü.

"İyi akşamlar, Bayan Darrow."

Farrah kanun adamını tanımıştı, ona doğru yürüdü. *Dwight Evers* adı zihninde patlayıp köpürdü. Opal'ın ne kadar içtiğini fark ettiğinden onu göz hapsine aldığından endişelendi. Fakat insanın kendini boğmasına karşı bir kanun yoktu.

"Bayan Darrow, sizinle biraz konuşmamızın sakıncası var mı?"

Farrah beceriksizce döndü. Kızı ve güneşin tamamen aydınlattığı yüz hatlarını gören şerif kızın bir süredir içmekte olduğunu anladı. Ama içtiğinden daha fazla ağlamıştı. Hem de çok ağlamıştı.

"Neden benimle konuşmak istediğinize dair hiçbir fikrim yok, Şerif Opal. Çok üzgünüm."

Harrows sakinleri tahta kaldırım boyunca yürüyerek yanlarından geçip gidiyordu. Sanki Carol Evers hiç ölmemiş gibi Sanki bir ölünün sıcak odalı bir evin soğuk kilerinde tutulması normalmiş gibi.

Opal şapkasını çıkardı.

"Biraz daha sakin bir yer bulalım, Farrah."

Farrah kanun adamıyla birlikte tahta kaldırımın sonuna dek yürüdü ve yine tahtalarla kaplı sessiz bir ara sokağa döndüler Opal söyleyeceklerini nazikçe dile getirmek konusunda dikkatliydi.

"Bayan Evers'la çok yakın olduğunuzu biliyorum, Farrah, ve olayların bu şekilde cereyan etmesinden büyük üzüntü duyuyorum."

Farrah uzun uzun şerifin gözlerine baktı. İçinde küçücük bir kıvılcım alevlendi. Bu, umudun titrek ateşi.

Şerif Opal, Carol hakkında konuşmak istiyordu.

"Size ne sormak istediğimden pek emin değilim, küçük hanım. Aklımda pek çok soru var."

"İstediğinizi sorun. Lütfen."

Opal bir an için kıza baktıktan sonra konuşmayı sürdürdü.

"Öldüğü gece Bayan Evers'ı görmüş müydünüz?"

"Yere yığıldığında yanındaydım."

"Bu doğru mu?"

"Doğru. Bahçede yürüyorduk. Pek iyi görünmüyordu."

"Ne açıdan pek iyi görünmüyordu?"

"Bana iyi hissetmediğini söyledi."

Opal başıyla onayladı. "Bu konuda daha detaylı bir açıklama yaptı mı?"

"Bence yapmak üzereydi, Şerif. Yere yığılmadan önce bana bir şey söylemek istiyordu. Üstü kapalı bir şekilde var olan bir rahatsızlığından bahseder gibiydi."

"Ne dedi? Bunu nasıl ima etti?"

Farrah iç geçirdi. Gözleri akmayı bekleyen yaşlarla ıslanmıştı. Dwight'ın da aynı soruları sorduğu aklına gelince tüyleri diken diken oldu.

"Bir rahatsızlığı olduğunu söyledi. Sık sık nüksetmiyormuş ama nüksettiğinde de gelişini hissedebiliyormuş."

Opal kaşlarını çattı. "Neyden bahsettiğini biliyor musunuz?"

"Hayır, bayım. Üzgünüm. Fakat bilmiyorum."

Opal başıyla onayladı. Farrah'nın yüzünü inceledi ve onun için üzüldü. Onu kasabada pek çok kez görmüştü ve şu anki hali kesinlikle ona en uymayanıydı.

"Farrah, sana bu soruları soruyorum çünkü Harrows sakinlerine ne olduğunu anlamak benim işim. Bu güvenliğimizle alakalı. Tedbir almakla."

"Elbette. Fakat ters giden bir şeyler olduğunu hissetmiş olmalısınız. Yoksa neden bu tür sorular sorasınız?"

Opal duraksadı. Kızın sesinde umut vardı. "Ters giden bir şeyler olduğunu mu düşünüyorsun, Farrah?"

"Bilmiyorum. Belki."

"Görüyorsun ya, bu cevap beni korkutuyor."

Nihayet kızın gözlerinden yaşlar akmaya başladı. Kızın yüzüne usulca, zarifçe dökülüyorlardı. Derken Opal konuşmaya başladı. "Asıl amacımı gizlemek konusunda hiçbir zaman iyi olmadım. İnsanlar eskiden kanun adamlığı işinde başarılı olamayacağımı söylerdi çünkü yeterince zeki değildim. Bayan Evers'ı sığınakta buluşunla ilgileniyorum."

Farrah'nın gözleri fal taşı misali açıldı.

"Bunu nereden biliyorsunuz?"

Opal yanıt verirken gülümsemedi. "Ben de pek emin değilim. Fakat kulağıma gelen bazı şeyler oldu."

Farrah, Clyde'ın alkolün etkisiyle tavernada çenesini tutamadığını tahmin etti. Onunla daha sonra konuşacaktı. Belki de konuşmazdı. Belki da bu defa Clyde bir lütufta bulunmuştu.

Böylece Carol'ı bulduğu günün ertesi sabahı Clyde'a anlattığı hikâyenin aynısını Opal'a da anlattı. Dwight'ın, Bayan Evers'ın ölmeden önce ona ne anlattığını öğrenmek konusunda ne kadar ciddi olduğunu. Nasıl bayıldığını, kendine geldiğinde evde yalnız olduğunu nasıl fark ettiğini ve hanımını kilerde nasıl bulduğunu. Opal dikkatle dinledi.

"Ne kadar baygın kalmıştın?"

"Bilmiyorum."

"Benim için bir tahminde bulunur musun? Çok önemli olabilir."

Farrah bir elini alnına götürdü. *Çok* kelimesi onu korkutmuştu. Şerifle birlikte olanların birer birer ustunden geçtiler. Bayıldığında güneş henüz tam olarak batmamıştı. "Kendime geldiğimde hava karanlıktı ama ben eve varana dek güneş yavaştan yüzünü göstermeye başlamıştı."

Opal başıyla onayladı. *Kızın içinde de kötu bir his var*, diye düşündü. *Önce ölümün elçisi, şimdi de ölen hanımın hizmetçisi*

"Şu anda nerede olduğuna dair bir fikrin var mı, Farrah?"

"Carol'ın mı?"

"Evet."

"Bilmiyorum. Hâlâ kilerdedir. Bilmiyorum."

Opal başıyla onayladı. Oraya indiğini söylemek istememişti.

"Bir dakika daha konuşabilir miyiz? Eğer sakıncası yoksa birkaç sorum daha var."

"Elbette."

Farrah viski şişesini sertçe kavradı. Yanlarından geçen bir adam hafifçe şapkasının ucuna dokunarak Opal'a selam verdi. Opal adamın geçip gitmesini bekledi.

"Çığlık atmanın nedenini öğrendiğinde Bay Evers nasıl bir tepki verdi?"

Farrah bakışlarını kaldırıp, "Carol'ın bana söylemek üzere olduğu şeyi öğrenmek istedi, Şerif," diye yanıt verdi.

"Pekâlâ. En nihayetinde karısı yere yığılmıştı. Ama benim sormak istediğim, matem dışında bir şey fark edip etmediğindi."

Farrah'nın aklı karışmış gibi görünüyordu. Ama yine de gayretliydi. "Anladığımdan emin değilim."

"Elbette. Anlamanı zaten beklemezdim."

"Ama..."

"Ama ne?"

Farrah derin bir nefes aldı. "Yere yığılmadan önce, daha doğrusu biz bahçede yürüyüşe çıkmadan önce o ikisinin tartıştıklarını duydum."

"A-ha. Demek tartışıyorlardı."

"Ve Carol, Bay Evers'a... *bir dahaki sefere* ve *birinin daha bilmesi gerek* gibi şeyler söylüyordu. Buna benzer şeyler."

"Bir dahaki sefere ne olduğunda?"

"Bilmiyorum."

"Bu kadar mı?"

"Hayır."

"A-ha."

"Bay Evers'a, beni mevzuya dâhil etmelerinin zamanının geldiğini de söyledi."

"Kimi mevzuya dâhil etmenin zamanı gelmiş?"

"Beni."

"Neye? Mevzunun ne olduğu hakkında bir fikrin var mı?"

"Yok, bayım."

Opal başıyla onayladı. Konuşmaya yeltendi ama Farrah onu durdurdu.

"Kimseyi suçlamak istemem ama... ama Bay Evers... bir şeyler öğrenmek konusunda epey ısrarcıydı." Farrah'nın gözleri kan çanağına dönmüştü. "Bunun ne anlama geldiğini bilmiyorum. Üzgünüm. Böyle söylememeliydim."

Opal kızın yüzünü inceleyerek başını aşağı yukarı salladı. Gözyaşlarına rağmen kızın yüzünün ne kadar kuru olduğunu fark etti. Sanki teni hanımınınkiyle birlikte pul pul dökülüyordu. Sanki bugün en az altı kez ıslanıp kurumuştu.

"Senden kimseyi suçlamanı istemiyorum, Farrah. Fakat çalışırken içgüdülerimin bana yol göstermesinden hoşlanırım. Bir keresinde adamın teki bana geldi ve erkek kardeşinin korkunç bir kürek kazasına kurban gittiğini söyledi. Onu dinledim ama sonra, kardeşini tarif ederken kullandığı sözcüklerin bir insanın kullanabileceği en nazik kelimeler olmadığını düşünmeye başladım. Adamı biraz cesaretlendirdim, tahmin edebileceğin gibi kardeşini öldürenin kendisi olduğu ve olayı örtbas etmeye çalıştığı ortaya çıktı. Az önce söylediğin şey dikkatimi çekti. Birini suçlamaktan endişe ediyor olman bana asıl aklından geçenin o olduğunu düşündürüyor. Üstelik o aptal eski düşüncelerin ne za-

man gerçeğin ta kendisi olarak açığa çıkacağını bilemezsin. Bence hepsi değerlendirilmeye değer."

Farrah sokakta aşağı yukarı baktı. "Söylediğimin ne anlama geldiğinden emin değilim." Ama yenilgiye uğramış değildi. Hâlâ umutluydu.

"Elbette, elbette," dedi Opal kızı teskin etmeye çalışarak. "Kilerler."

"Affedersiniz?"

"Kilerdeydin. Bunu bir kez daha yapmanı isteyeceğim için şimdiden senden özür dilerim. Ama hanımını orada, sığınakta gördün. Ona dokundun, ona uyanmasını söyledin ve..."

"Ve? Az önce anlattım ya! Ben..."

"Ve aklından bir şey geçti..."

Farrah başını iki yana salladı. Bunlar yapacağı şeyi yapmak istediğinden emin olmadığını keşfeden bir kadının hareketleriydi.

"Bay Evers'ın ona bir şey yapmış olabileceğini düşündüm."

Opal gözlerini kızdan ayırmadan başıyla onayladı. "Kilerin tıpkı diğer kilerler kadar soğuk olduğunu tahmin ediyorum."

"Daha soğuktu, bayım."

Farrah ayaklarının dibindeki toprağa baktı.

"Pekâlâ, şimdi bakalım," dedi Opal iri ellerini beline koyarak. Farrah adamın ellerinin silahlarına ne kadar da yakın durduğunu fark etti. Sanki Farrah'nın ona anlattıkları yüzünden tehlike yaklaşıyor gibi. "Sen ve ben burada esaslı bir konuşma yaptık. Bay Evers'la benden daha fazla zaman geçirmiş biri tarafından ortaya atılan ve Bay Evers'ın korkunç bir şey yapmış olabileceği ihtimalini akla getiren iddiayı göz ardı ettiğimi sanma. Fakat işin aslı şu ki böyle bir şey yapıp yapmadığını bilmiyoruz ve yapmamış olma ihtimali çok yüksek. Kanun adamlığına soyunduğumdan beri karılarını öldürmek kadar yanlış şeyler yapan birkaç adamla karşılaştım. Diyeceğim odur ki bir şeyin köşelerinin olması onu illa kare yapmaz.

"Belki de senin gibi genç bir hanıma o kadar fazla şey anlatmamalıyım ama içimde bir his var ve o his bana yardım edebileceğini söylüyor. Belki çoktan yardım etmişsindir, belki etmek

üzeresindir. Fakat bugün burada yollarımız ayrılırken kaygıların zihinlerimizi işgal etmesine izin vermeyelim. Daha ziyade o muhteşem kadının kaybının yasını tutalım. Bazen böyle durumlarda biri biraz olağandışı bir şey yapar ve insanlar huzursuzlanarak onu bunu itham etmeye, o ya da bu yanlış yapıldığından onun ya da bunun doğru olamayacağını söylemeye başlarlar. Bay Evers muhtemelen karısının kaybıyla başa çıkmaya çalışıyor. Normalden biraz farklı davranıyorsa onu suçlayabilir miyiz? Bence suçlamamalıyız. Hatta bana kalırsa asıl şüphe uyandıran, her zamanki gibi davranması olur. Ama sen ve ben... soğukkanlılığımızı yitirmemeliyiz. Daha ayrıntılı bir araştırma yapmama izin ver. Umarım kapını çalıp aklımızı çelen ve böylesine sefil düşüncelere kapılmamıza neden olan her şeyin o alelade, eskimiş ama haklı keder olduğunu söylerim."

Farrah, *Bir şeyler yapmalıyız*, diye düşündü. Derken aklına James Moxie'ye gönderdiği telgraf geldi. Carol'ın ölüm haberini verdiği telgraf. Koluyla yüzünü sildi.

"Pekâlâ, Şerif."

"Gitmene izin vermeden önce sana bir şey daha sormama müsaade et. Daha önce Alexander Wolfe diye biriyle tanıştın mı? Bay Evers'ın arkadaşıymış?"

Farrah anımsamaya çalıştı.

"Orada çalışmaya başladığımdan beri eve gelip giden çok kişi oldu."

"Partilere mi?"

"Evet, dost meclislerine."

"A-ha. Ama Alexander Wolfe diye birini anımsamıyorsun? Peki ya Alex'i? Harrows'un batısından? Charles'tan?"

Farrah şerifi hayal kırıklığına uğratmışçasına başını iki yana salladı.

"Sorun değil," dedi adam. "Peki ya Bay Evers'ın ailesi? Oradayken Bay Manders'la aynı mesleği icra eden kimseyle tanıştın mı?"

"Öyle mi dedi?"

"Kim öyle mi dedi?"

"Bay Evers." Farrah'nın suratı kıpkırmızı kesilmişti. "Carol'la ailesinin ilgilendiğini mi söyledi?"

"Tam olarak öyle dedi."

Farrah başını hayır anlamında salladı. Bu kesin bir hayırdı Hayatı boyunca Manders'la aynı meslekten kimseyle karşılaşmamıştı.

"Pekâlâ o halde," dedi Opal. Şapkasını gerisin geriye kafasına taktı ve babacan bir gülümseme takındı. "Bana zaman ayırdığın için sana minnettarım, teşekkür ederim. Eğer başka bir şey hatırlayacak olursan..."

"Elbette."

"Sakın bütün gününü bir köşeye oturup bir şeyler hatırlamaya çalışarak geçirme. Bu seni paramparça eder. O konuda bana güvenebilirsin." Bir an için kızın kederli yüzüne baktı ve, "Eğer tuhaf bir şeyler dönüyorsa ne olduğunu öğreneceğim. Artık için rahat olsun," dedi.

DUMAN YAKLAŞIYOR

Kapı çaldığında Jefferson yazmayı henüz bitirmişti. Ilkin eski dostunun geri geldiğini, başka bir anıyı yâd etmek için geri döndüğünü düşündü ama Jefferson avın yabancısı değildi. Gizlice pencereden dışarı baktı. Fakat battaniyenin öte yanındaki şapkasız adamın topal olup olmadığını anlayamadı. Adam elleri ceplerinde, dimdik dikiliyor ve toprağa bakıyordu. Kaldı ki bahçeye bağlı at da yoktu.

"Evde olduğunu biliyorum," diye seslendi yabancı. Jefferson ne zaman kötü bir adam görse hemen tanırdı.

Durum daha da kötüydü. Bu adam her kimse, topal olsa da olmasa da delinin tekiydi. Bunu adamın boş tuvalleri andıran gözlerinde tüm berraklığıyla görebiliyordunuz.

Jefferson uzunca bir süre adamı izledikten sonra duvarın yanında sessizce yürümeye başladı. Kambur bir şekilde, ip yardımıyla kitap raflarından birinin yukarısına asılmış çifteye doğru yavaşça ilerledi. İpi çözdü ve çifteyi asılı olduğu yerden indirdi.

"Orada olduğunu duyabiliyorum."

Jefferson namluyu sıkıca kavradı ve mutfak masasına doğru eğildi. Masanın yukarısında, iple duvara tutturulmuş başka bir raf daha vardı ve fişekler o rafın üzerinde duruyordu. Çiftesini masaya bıraktı ve acıyla yüzünü buruşturarak fişeklere uzanmaya çalıştı fakat başarılı olamadı.

"Bir kaza geçirdim," diye seslendi Duman. "At arabam Yol'daki çukur yüzünden paramparça oldu. Biraz yardım fena olmaz."

Jefferson rafın altına bir sandalye yerleştirdi ve sandalyenin arkasına tutunarak kendini yukarı çekti.

"Fazla zamanını almayacağım. Bana yardım edip edemeyeceğini söylesen ve eğer yardım edemeyeceksen nereden yardım alabileceğimi tarif etsen yeter."

Sandalyenin tepesindeki Jefferson fişeklere uzandı ve güçlükle sandalyeden indi.

Bu sırada Duman konuşmaya devam ediyordu. "Kapıyı açmana gerek yok. Yalnızca bana nereden yardım bulabileceğimi söyle..."

Jefferson çiftenin haznesini açtı ve fişekleri başparmağıyla teker teker iterek doldurdu.

"Orada olduğunu biliyorum. Beni kendi başıma içeri girmek zorunda bırakma."

Jefferson en yakınındaki sandalyenin arkasına saklanarak kambur kambur masanın yanından geçti. Topallayarak odanın karşı tarafına ulaştıktan sonra çiftesini kaldırdı ve tetiğe basarak kapıda koca bir deliğin açılmasına neden oldu. Ahşap parçaları her yere saçılmıştı.

"Kendi başına içeri falan giremezsin!" diye bağırdı Jefferson.

Kapıya gitti ve delikten dışarı baktı. Fakat adamın nalları dikmiş vaziyette verandada yatıp yatmadığını görmek kolay değildi. Ter içindeki Jefferson bu defa pencereye gitti, battaniyeleri kenara çekti ve adamın orada olmadığını gördü.

"Cehennemdeki cennet aşkına..."

Ne ceset vardı ne de kan.

Jefferson topallayarak ve sararmış sayfaları tekmeleyerek eski okul binasının diğer tarafına geçti. Pencereden dışarı baktı.

Adam arka bahçedeydi. Onun ıvır zıvırından bir yığın yapıyordu. Jefferson'ın artık teyide ihtiyacı kalmamıştı çünkü adamın topal olduğunu görebiliyordu.

"Ona ne verdiğini söyle," diye bağırdı Duman yığına bir kitap daha eklerken.

Jefferson mutfak masasının arkasına çömelip çiftesini tekrar doldurdu. Çenesinden ter damlıyordu. Bu inanılmaz, kendine has bir histi... *aksiyondu*. Çifteyi, Yol'daki mazisine sarılır gibi sımsıkı kavradı. Pencereye döndüğünde namluyu kullanarak perdeleri kenara itti ve namlunun ucuyla camı tıklattı. "Cehennemdeki cenneti görmeye hazır mısın, ufaklık?"

Duman yanıt verirken gözlerini yığından ayırmadı. "Buraya uğramasının nedeninin akşam yemeği yemek olmadığını biliyorum."

"Kimse buraya uğramadı, Topal."

"Neye ihtiyacı vardı, münzevi? Senden ne aldığını söyle bana."

Duman akçaağaçtan bir kuş evi aldı ve yığının en tepesine fırlattı. Kuş kulübesi yere çarptığı anda tahtaları paramparça oldu. Çatlayan yumurtalar öne doğru yuvarlandı.

Jefferson cama bir kez daha tıklattı. Duman başını kaldırıp yukarı baktı ve o anda, Jefferson camın öte yanından ateş etti.

Cam parçaları ve duman dağıldıktan sonra adamın vurulduğunu gördü. Onu kavalkemiğinden vurmuştu. "Bir dahaki sefere göğsüne nişan alacağım, ufaklık."

Duman aşağı baktı. Yağ hızla dökülüyordu. Pantolonunun paçası ve çizmesi yağdan simsiyah olmuştu. Yukarıdan, dizinin hemen altından vurulmuştu. Testere gibi tırtıklı kalay çoktan etini kesmeye başlamıştı.

"Dışarı çık da bir topalı suratının ortasından vur, münzevi!"

Jefferson aldığı hazla uludu. Moxie haklıydı. Bu *iyi* hissettiriyordu.

Gerisin geriye duvarın ardına sığınarak gözden kayboldu ve çiftesini doldurdu. Geri döndüğünde Duman yığına bir şeyler daha ekliyordu.

"Canına susamışsın, Topal! Kendi kanını içmeye hazır ol!"

Tekrar ateş etti. Duman'ın sağındaki ağaç gökgürültüsüne benzer bir sesle çatladı.

Duman cebinden küçük bir kutu çıkarıp içinden bir kibrit aldı ve parmaklarının arasında can bulan kibritin yerdeki yağ birikintisine düşmesine izin verdi.

Vuf...

Yığın alev aldı. Jefferson eşyalarının tutuştuğunu görünce uludu. Çiftesini çabucak doldurdu ve topallayarak kapıya gitti. Eşyalarının çıtır çıtır yandığını duyabiliyordu. Bu, tüm istifçilerin korkulu rüyasıydı. Ön kapıyı omuzlayarak kekeler gibi adımlarla okul binasından çıktı.

"Ölmek üzeresin, Topal! Şimdi geliyor..."

Sırtına, omurgası kerpetenle kıstırılmış gibi bir acı girdi. Silahının namlusunu yukarı kaldırmış vaziyette okul binasının köşesinden döndüğünde Topal'ın kendisine dönük olduğunu gördü.

Kiralık katilin suratına yerleşmiş ukalalıktan eser yoktu. Onun yerini öfke almıştı.

Jefferson ondan yalnızca altı metre uzaklıktaydı ama Duman yerinden kıpırdamadı.

Jefferson ikinci bir kibritin can bulduğunu gördü.

Yere düşmesini izledi.

Vuf

GÜM!

Moxie'nin eski yoldaşı yaklaşan tehlikeyi görmüş ama ne olduğunu anlamamıştı. Evin köşesini dönerken Duman'ın ellerinin ceplerinde olduğunu görmemişti. Duman'ın evi kapana kıstırmaya yetecek kadar yağı döke saça yürürken arkasında yağdan bir patika bıraktığını görmemişti.

Alevler canlı bir duvar misali yükseldi ve onu güçsüz düşüren sırtı yoldan çekilmesine izin vermeden Jefferson'a ulaştı.

Duman adamın yanışını izledi.

Jefferson dizlerinin üstüne düşerken vücudu garip bir şekilde büküldü. Sanki eski kanun kaçağı ölümün eşiğinde daha rahat hareket edebiliyor gibiydi. Kısa süre içinde, yanık çimlerin üzerindeki kararmış bahçe aletleri gibi alevlerle sıvandı. Duman kıpırdamıyordu. Konuşmuyordu. Yalnızca izliyordu.

Sahne sona erdiğinde topallayarak okul binasının etrafından dolandı ve ön kapıyı tekmeledi. Dizindeki açık kesikten yağlar sıçradı. İçeri baktı.

Tek gördüğü kitaplardı.

Tek gördüğü kâğıttı.

Tek gördüğü müstakbel bir yangındı.

Münzevi onu kavalkemiğinden vurmuştu ve artık çimlerin üzerindeki bir kül birikintisinden ibaretti.

"*Tek yapman gereken bana söylemekti!*" diye haykırdı Duman masanın üstündekileri yere fırlatarak. "*Tek yapman gereken o ihtiyarın ne için buraya uğradığını söylemekti!*"

Kan ter içinde kalan Duman kendi etrafında dönünce duvarlardaki yazıları gördü. Tezgâhın üstünden bir kahve fincanı kaptı.

"*Hepsini yakacağım, münzevi! Domuz bokundan farksız sözcüklerinin her birini yakıp kül edeceğim!*"

Kitaplar... kâğıtlar... sayfalar...

Duman hepsini yaktı. Münzevi ölmüştü ve kanun kaçağı da Harrows'a yaklaşıyordu ama Duman'ın muhteşem bir anlığına yangına ihtiyacı vardı.

İşi bittiğinde duvarlardaki kelimeler eriyerek anlaşılmaz işaretlere, sembollere, saçma sapan şekillere dönüşmüştü. Kör bir adamın yazısını andıran siyah lekelerden ibarettiler.

Münzevinin tek yapması gereken kanun kaçağının ne için uğradığını söylemekti.

"Kendi hayatını kurtarabilirdin, domuz boku."

Ama Duman'ın tek yapması gereken başını kaldırıp yukarı bakmaktı. Böylece Moxie'nin aldığı armağanın ne olduğunu görebilirdi.

Jefferson, Duman kapıyı çaldığında Abberstown hakkında yazmayı henüz bitirmişti...

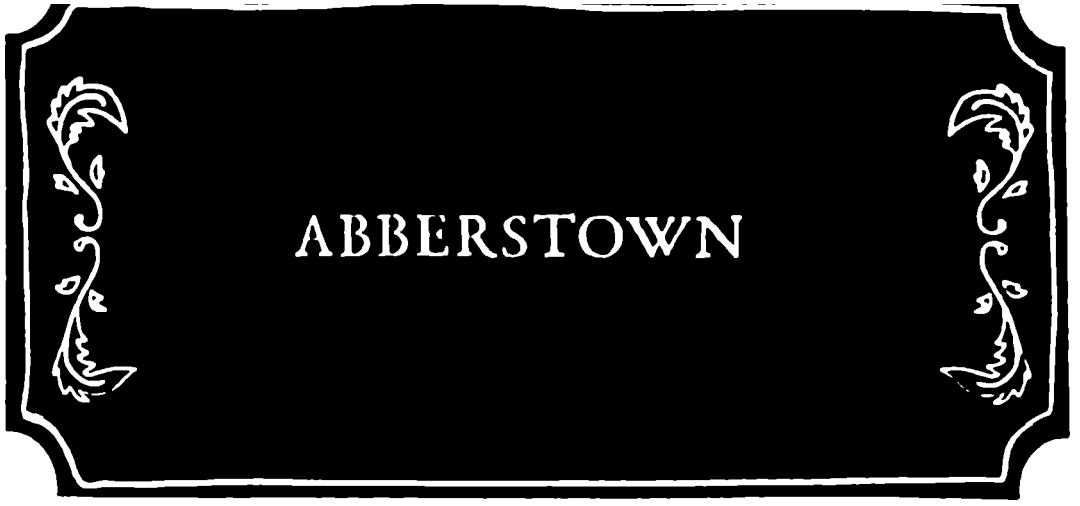

• • • Batı Franklinville'de yaşayan insanlar o gün olanları doğru anlatmıyor. Juniper'da yaşayan insanlar da doğru anlatmıyorlar. Mackatoon'da yaşayanlar olayın aslını pek bilmiyor ama bilenlerin de doğru anlattığı söylenemez. Bazıları James Moxie'nin tek kurşunla altı kişiyi öldürdüğünü söylüyor. Bazılarıysa ateş soluduğunu. Orada olanların, yani her şeyden önce tüm o söylentileri başlatan kalabalığın bile orada neler döndüğünü anladığını sanmıyorum. Çünkü bir efsane başladıktan sonra gerisi iplik sökügü gibi gelir. Moxie numarasını en fazla iki düzine insanın gözleri önünde yaptı ama bunun gibi bir hikâye çabuk yayılır. Zaten öyle de olmak zorundadır çünkü zihinleri o kadar meşgul eder ki insanlar ilk karşılarına çıkana anlatmazlarsa patlayacak hale gelirler. Hem daha ilginç ne olabilir ki? Erkekler balık tutmaktan bahseder. Erkekler kadınlardan bahseder. Erkekler kartlardan bahseder. Haliyle böylesine büyüleyici bir harekete şahit olmak akıllarını başlarından almıyorsa ürpertilerin dibini boylayabilirler.

Kendinizi bir bar taburesinde oturmuş, iyi bir bira içerken hayal edin ve yanınızdaki adam size ekinlerinin istediği gibi olmadığını, birkaç damla yağmurun faydası olacağını ve normalde topraklarının ne kadar verimli olduğunu anlatıyor olsun. Orada oturmuş, adamın anlattıklarını dinliyorsunuz fakat hikâyeniz âdeta içinizden

taşıyor. Adamın hikâyesini küçümsemeyi hiç istemiyorsunuz; asıl istediğiniz bundan daha iyi bir şeyler duymak ve şahit olduğunuz sahnenin ziyadesiyle heyecan verici olduğunun farkındasınız. Bir süre sonra anlatmaya başlayacaksınız. Anlatmak zorunda kalacaksınız. Çünkü yaşadığımız coğrafyada kanun kaçakları sanatçı sayılır. Kanun kaçakları eğlence kaynağıdır. Kanun kaçakları, eğlence olsun diye insanları öldüren karanlık ruhlardan birine dönüşmemek için insanlarla bir araya gelebilen tiplerdir.

Kanun kaçaklarının özü hikâyelerden ibarettir.

Bazı insanlar o gün olanların bir numara olduğunu söylüyor. Moxie de aynısını söyleyebilirdi ama böyle meselelerde o işin arkasındaki adamın sözüne güvenemezsiniz. O gün olanlara ucuz bir numara diyen insanlar gördüm ve onlarla tartıştım. Adil bir dövüş değildi, diyenler de oldu. Moxie ne yapmış olursa olsun. Onlara neresinin adil olmadığını sordum. Bazıları bilmediklerini söyledi. Bazılarıysa, "Yani, eğer sihir kullanıldıysa ve adamların biri sihirden bihaberse o halde adil bir dövüş değildir," dedi. Güldüm ve, "Eğer silah kullanılıyor olsaydı ve adamlardan biri silah kullanmaktan bihaber olsaydı ne olacaktı?" dedim. Kanun kaçaklarının amacı daima adil olmak değildir. Öyle ki asıl amaçlarının genellikle almaya geldikleri şey olduğu söylenebilir. Frank Tilly bir bankayı soymak için çok benzediğini fark ettiği banka müdürünün kılığına girmişti. Bazı insanlar bunun da adil bir dövüş olmadığını söyledi. Onlara kalırsa Tilly elinde bir silahla içeri dalmalı, veznedarları çuvalları parayla doldurmaya zorlamalı ve Bully sokaklarında kanunu alt edip edemeyeceğini görmeliydi. Fakat görünüşe bakılırsa Tilly parayla dolu çuvalı omzuna attığı gibi öğle yemeği saatinde arka kapıdan çıkıp gitmişti. Daha sonraları Harrows'ta prensler gibi yaşarken görüldü. İnsanlar kovalamaca yaşanmamasından hoşlanmazlar. İnsanlar silahların çekilmemesinden hoşlanmazlar. Fakat ben bunun şimdiye dek bastığım domuz boku yığınları kadar pis bir iş olduğunu düşünüyorum. Tilly beynini kullandı. Buna rağmen hikâyesini anlatmaya değer bulmayanlar cehennemdeki cennetin dibine kadar gidebilirler.

Moxie'ye gelirsek... o hepsinden farklıydı. Moxie'nin hikâyesi bazılarını korkuttu. İnsanlar kara büyüden korkardı ve hiç kimse

Moxie'nin o gün yaptığına verecek başka isim bulamıyordu. O olaydan sonra Moxie'yle birlikte at sırtında Abberstown'ı terk ettik. Bu onun kimse tarafından tanınmadan çıktığı son yolculuktu. Yolda tekrar birileriyle karşılaştığımızda insanlar o numarayı nasıl yaptığını sormak için çekingen adımlarla ona yaklaşıyorlardı ve Moxie onlara döndüğünde gözlerindeki korkuyu görebiliyordunuz. Ya bana da aynını yaparsa, diye düşünüyorlardı. Ya silahını çekmeye bile gerek görmeden beni şuracıkta haklarsa?

İnsanların bilmediği bir şey de, Moxie'nin Daniel Prouds'la evvela neden düelloya tutuştuğu. Sizse bunun hikâyenin en ilgi çekmeyen detayı olduğunun farkındasınız. Fakat olaya ışık tutmaya yardımı oluyor çünkü Prouds'un nasıl bir domuz boku çuvalı olduğunu öğrendiğinizde adil dövüşleri de düello kurallarını da umursamıyorsunuz ve tek duymak istediğiniz, Moxie gibi birinin nasıl da ortaya çıkıp o domuz irisinin derisini yüzdüğü oluyor. Pruetville'de adamın teki James Moxie'nin iyi bir kanun kaçağı olmadığını çünkü onlardan biri olmasına yetecek kadar can almadığını söyledi. Moxie'nin yaklaşık on bir yıl boyunca kanun kaçağı hayatı yaşadığını ve eğer bunu takdir etmiyorsa doğruyla yanlışı karıştırdığını söyledim. Önce bana hak verdi ama sonra sihrin sayılmayacağını iddia etti. O zaman ona gülmüştüm, şimdi yine gülüyorum. Sihir kesinlikle sayılır. Kaldı ki James Moxie ile Daniel Prouds vakasında, o adamın ve pek çoklarının ima ettiği türden olmasa da sihir kullanılmıştır.

Sihir Moxie'nin zihnindedir. Zira yaptığını yapma fikri o yapana dek var olmamıştı. Presto. Bunu nasıl açıklayabilirsiniz ki?

Atlarımızın Abberstown sınırını geçtiği o günlerde Moxie ve ben eyaletler arası bir suç serisi tuttурmuştuk. Tüm cehaletimize rağmen kendimizi kanunsuz kahramanlar, dünyadaki domuz boklarını haklayan hayalet süvariler olarak görüyorduk. İyi adamlar olduğumuzu söylemiyorum ama kendine Daniel Prouds diyen boğaz kesme meraklısı o domuz bokuyla kıyaslandığımızda madalyonun diğer yüzü olduğumuz su götürmezdi.

O günlerde kimse adımızı bilmiyordu. Haliyle özgürce dolaşabiliyorduk. Moxie yakında hiç olmadığı bir'i gibi davranmaya başlamak zorunda kalacaktı ve sanırım tüm bunlar onun canını sıkı-

verdu çünkü artık o konudan bahsetmeyi istemez olmuştu. Fakat Abberstown'a ilk gidişimizde ben kendimi Jefferson olarak tanıttım, James de kendini James olarak tanıttı. Kasaba o zamanlar şimdikinden çok daha canlıydı ve biraz eğlenmeden oradan ayrılmayacağımızı bildiğimizden kalbimiz pır pır ederek Ana Cadde boyunca at sırtında ilerledik. Büyük kasabalar eğlenceli olurdu. Albert's Port ve Donner eğlenceli değildi. Kellytown da öyle. O yerlerde hiç ama hiç eğlenmemiştik. Ama Griggsville... Harrows... ve kesinlikle Abberstown... Bu üç kasaba kanunlara uyan insanların bile bir şeyleri cebe indirebildiği yerlerdi. Üstelik kimsenin ruhu bile duymazdı çünkü herkes bir şeyleri cebe indirmekle meşgul olurdu. Biz kasabaya girdikten sonra yanımızdan geçen kanun adamını selamlamak için Moxie'nin şapkasının ucuna hafifçe dokunuşu aklıma geldikçe gülüyorum. Şapkasının ucuna dokunmuş ve, "İyi günler, Memur Bey," dedikten sonra adamın duyamayacağı bir ses tonuyla, "Daha sonra peşimize düşeceksiniz," diye fısıldayıvermişti.

Diğer kanun kaçaklarının bir bakışta tanıdığı, heyecan verici bir ikiliydik. Aranıyorduk evet ama tanınıyor olmamızın nedeni aranıyor olmamız değildi; daha ziyade insanın insanı kendinden bilmesindendi. Tıpkı vampirler ve sarhoşlar gibi her kanun kaçağı karşısındaki ne kadar kara kalpli ya da gri kalpli olursa olsun kendi yansımasını bir başka kanun kaçağının gözlerinde görürdü. Kasabaya girdikten sonra birkaçını gördük, onlar da bizi gördü. Tavernanın önündeki adamlar. Genelevin önündeki bağlama kazığının yanında dikilen adamlar.

İlhamını ateşten aldığından ve orada çalışan kadınlar içkileri ateşe verdiğinden Leonard'ın Ahıryakanı dedikleri bir mekânda içmeye başlayana dek ikimiz de Daniel Prouds'u görmemiştik. O günlerde Yol'da yanımda birkaç kitap taşırdım. Anlıyorsunuz ya, ateş başında yalnız geçirdiğim pek çok gece olurdu. En nihayetinde o kitapların içinde neler olup bittiğini sormayan tek bir kişiye yoldaşlık ettiğimi iddia edecek adamın alnını karışlarım. Şu anda isimlerini tam olarak hatırlamıyorum ama ben Leonard'ın mekânındayken haylazın teki kitaplarımı atımdan aşırır korkusuyla onları da yanıma aldım.

Böylesine alelade bir hareketin, yani kitaplarımı yanıma alma-

mın kanun kaçaklığı tarihinin şimdiye kadarki en ilginç anını ateşleyeceğini bilmeme imkân yoktu.

Moxie'yle adam başı uçer bira içmiştik ki ona içtiklerimizin parasını ödememizin mümkün olmadığını söyledim. Omuzlarını silkti ve pek çok defa hesabı kimin ödeyeceğini bilmeden içtiğimizi anımsattı. Böylece birer bira daha söyledik ve kadınların, yanımızda oturanların içkilerini tutuşturmalarını izledik. Ortama düğün havası hâkimdi; herkes delicesine eğleniyordu. "Abberstown'a daha sık gelmeliyiz," dedi Moxie. Ama bir daha asla oraya gitmedik.

Birer tane daha içtikten sonra Moxie kasabanın bize sunacak başka neleri olduğuna bakmamızı önerdi. Hesabı ödemeden kasabada kalacak olursak başımızı belaya sokacağımızı söyledim. Moxie bana hak verdi ama hiçbir öneride bulunmadı. Ben de ona biralara karşılık kitaplarımı verebileceğimizi söyledim. Kitaplarımı sevdiğimi bildiğinden onlardan ayrılmamı istemedi. Ama ben üçünü de okuduğumu ve benim için sakıncası olmadığını söyledim. Zaten Kellystown'a gittiğimizde kendime yeni kitaplar alacaktım. Omuzlarını silkti ve kararın bana ait olduğunu söyledi ama onları satmama yardımcı olmak istiyordu. Anlıyorsunuz ya, ikimiz de gençtik. Aptallık edecek kadar değil, fakat biraların karşılığında kitap vermenin adilane ve kabul edilebilir olduğunu sanacak kadar gençtik.

Moxie kitaplarımı aldı, salonu boylu boyunca geçti ve iyi giyimli beyefendilerin oturduğu bir masanın yanında durarak onlara hesabımızı ödemeleri karşılığında deri ciltli üç iyi kitap sahibi olmak isteyip istemediklerini sordu. Adamlar güldü. Moxie de güldü ve sonra kitap yığınını başka bir masaya götürdü. Kısa süre sonra mekândaki herkes kitabı olan ama biraya verecek paraları olmayan adamlar hakkında yüksek sesle konuşmaya başladı. Moxie o zamanlar saftı, henüz kendi adıyla lekelenmemişti ve neredeyse mekândaki her masaya uğradı. Son birkaç masa kalana dek Abberstown sakinleriyle oturup kalkarak hepimizi güldüren bir rutine girmişti. Birinin çıkıp içkilerimizin parasını ödeyeceğini görebiliyordum. Tam o esnada Moxie bana göz kırptı. Bana planımın işe yarayacağını ima ediyordu. Öyle de oldu. Yani bir bakıma. Barda oturan yaşlıca bir adam, "Hey sen, getir de şu kitaplara bakayım," diye seslendi. Moxie ayağa kalktı ve kitapları adama götür-

Adam gözlüklerini cebinden çıkardıktan sonra kitapların sırtlarını inceledi "Bunlar güzel kitaplar," dedi. Ben de, "Öyle olduklarını biliyorum," diye yanıtladım. "Şunu belki de beş yıldır görmüyordum," dedi "Onu Ecksburg'dan aldım," dedim. Bana, onu okumak yerine çalmışım gibi baktı. Ona en sevdiğim sahneyi ve sevmemin nedenini anlattım. O da, "Beyler, arka tarafa gidip şunlara yakından bakalım. Eğer onları beğenirsem biralarınızın parasını ödeyeceğim," dedi. "Neden ön tarafa gitmiyoruz?" diye sordu Moxie. Adam gülümsedi ve, "Çünkü onlara sakin bir yerde bakmak istiyorum," dedi. Moxie'yle birlikte adamın peşine takılarak Abberstown'daki Leonard'ın yerinin arka kapısından çıktık ve Ana Cadde'deki vitrin kalabalığının arkasında kalan güneşli bir ara sokağa adım attık. Daniel Prouds'la da işte o ara sokakta tanıştık.

Yaşlı adam kitapları görmek isteyince Moxie kitapları bir arada tutan uzunca ipi çözerek cebine koydu. Kitapların gün ışığında gayet iyi göründüğünü söyledim fakat adam bana hak verme fırsatını bulamadan bir kadının ara sokağın aşağısından gelen bağrışlarını duyduk. O tarafa dönünce yerde yatan bir kadın gördük. Adamın teki kadının tepesinde dikilmiş, kadını ensesinden tekmeliyordu. Adamın yanında birkaç kişi daha vardı ama öylece dikilip olan biteni izlemekten başka bir şey yapmıyorlardı. Moxie de ben de yerde yatan kadının bir fahişe olduğunu anlamıştık. O anda Moxie'nin içinde bir şey tık etti. Tık edenin ne olduğunu hâlâ tam olarak bilmiyorum.

"Yerinde dur, Jimmy," dedim demesine ama James toprak kaplı ara sokağı çoktan arşınlamaya başlamıştı. Bir yandan da kadını rahat bırakmaları için adamlara bağırıyordu. Adamlar döndü ve içlerinden biri, "Bu mesele seni ilgilendirmez," dedi ama Moxie tek yumrukla adamı indirdi. Doğruya doğru... hayatım boyunca pek çok yumruk atıldığına tanık oldum. Moxie gözümün önünde pek çok vasat yumruk attı ama bu seferki hedefi şaşmayan okkalı bir yumruktu. Diş kıran türdendi. Diğer adamlar ona dönerken Moxie'nin yanında bittim ve onu kolundan yakalayarak gitmemiz gerektiğini, o adamlar hakkında hiçbir fikrimiz olmadığını söyledim. Daha önce de dediğim gibi, kanun kaçağı kanun kaçağını tanır. Haliyle karşımızdakilerin kara kalpli tipler olduğuna dair hemen hemen hiç şüphem yoktu.

Kadını tekmeleyen adam öne çıktı ve Moxie'ye, eğer kendi yoluna gitmezse onu oracıkta öldüreceğini söyledi. Moxie ise ondan dediğini yapmasını istedi. Adam gülümsedi. Sanırım adamın başında büyük bir bela vardı zira yapacağını iddia ettiği gibi Jimmy'yi oracıkta vurmak yerine bir saat sonra Dunkle Sokağı'nın sonunda kapışacaklarını söyledi. Moxie Dunkle Sokağı'nın uzun bir sokak olduğunu söyleyince adam yolda çalışma olduğunu, adamların boru döşemek için yolun ortasına dikdörtgen şeklinde kocaman bir çukur kazdıklarını söyledi. Jimmy'yle o çukurun iki ucunda durabilirlerdi. "Bir mezara benziyor," dedi, "böylece yolculuğunu hızlandırmış oluruz." "Çok naziksin," diye yanıtladı Moxie. "Nazik olmaya çalışıyorum," diye cevapladı adam. "Kendimi tanıtmama izin ver," dedi ardından. "Benim adım Daniel Prouds. Seni öldürecek adamın adını bilmen iyi olur diye düşündüm." Moxie buz gibi bakışlarını adamınkilerden kaçırmadan, "Benimki de James Moxie," dedi.

Ah, Prouds denen herif hani şu domuz boku meraklısı beyefendi kanun kaçaklarındandı. Köstekli bir saati vardı. Mor bir yelek, içine de jilet gibi ütülenmiş pembe bir gömlek giymişti. Eski beyaz şapkasının altından fışkıran simsiyah saçları, siyah bir bıyığı vardı. Kadınla boğuşurken lekelenmiş beyaz eldivenler. Gün ışığında parlayan siyah çizmeler. Ondan daha iyi giyimli bir kanun kaçağı bulmak zordu ve en büyük domuz bokları hep bu tiplerden çıkardı.

Yaşlı adamı bağı çözülmüş kitaplarla orada öylece bırakıp gerisin geriye bara girdikten sonra, "Gitsek iyi olur," dedim Moxie'ye. Ama Moxie sözümü dinleyecek değildi. En azından o gün. Ona daha önce hiç düelloya çıkmadığını söyledim, o da haklı olduğumu söyledi. Ona endişeli olup olmadığını sordum ve endişelendiği yanıtını aldım. Ama kasabadan ayrılma teklifimi kabul etmedi ve ben de Yol'da yapayalnız bir hayat süreceğimi düşünmeye başladım. Demem odur ki o bir saat âdeta geçmek bilmedi.

Ve o bir saat boyunca insanlar konuştu. İki adamın düelloya çıkacağı ve adamlardan birinin Daniel Prouds, diğerinin ise Prouds'un işine burnunu sokan kasaba dışından biri olduğu haberleri hızla yayıldı. Moxie düşünmek için biraz zamana ihtiyacı olduğunu söyledi. Ben de asıl alıştırma yapmak için zamana ihtiyacı olduğunu söyle-

dım. Ayağa kalktı ve beni barda bıraktı. O parlak fikrin ya yürüyüş sırasında ya da hemen sonrasında aklına geldiğini sanıyorum.

Namı Yol'un sınırlarını aşacak o fikrin.

Kasaba sakinlerinin kimi tuttuğunu bilmiyorum çünkü Prouds sevilen bir adam değildi ama onlara göre, asıl kabahatli olan Moxie'ydi. Birkaçı yakında nalları dikecek olan adama yoldaşlık ettiğimi biliyordu ve bana da o şekilde davrandılar. Küçük bir genelevin bekçiliğini yapan Rinaldo adında bir adam bana Jimmy'nin şansı olduğunu düşünüp düşünmediğimi sordu ve ben de eğer Moxie kazanmazsa benim için büyük şok olacağını söyledim. Durumu böyle idare ettim. Şimdiye dek hiç görmedikleri Moxie sanki adı duyulmamış silahşorların en iyiymiş gibi davranarak üzerime düşeni yaptım. Ama doğruyu söylemek gerekirse korkudan ödüm patlıyordu ve artık içtiğimiz biraların parasını nasıl ödeyeceğimizi düşünerek boş yere endişelenmiyordum.

Bir saat dolmadan hemen önce Moxie döndü ve barda yanıma oturdu.

"İnsanlar konuşuyor," dedim.

"Hı-hı."

"Adamın iyi olduğunu söylüyorlar, Jimmy."

"Hı-hı."

O saatin son on dakikasını konuşmadan bekleyerek geçirdik. Size yemin ederim ki biz ayağa kalkıp masaların arasından geçerken mekâna saygı dolu bir sessizlik çöktü. Bu bir cenaze töreniydi, hakikaten öyleydi. Ve cenaze sadece ölüm yaklaştığında kullanılması gereken bir kelimedir.

Bir adama yoldaki çalışmanın ne tarafta olduğunu sordum. Jimmy nerede olduğunu bildiğini söyledi. "Gidip gördün mü?" diye sordum ona. "Tabii ki gittim," dedi. Neyse... bunun bize faydası olmayacağını anladım ve işlediğimiz bir suçun cezasını çeker gibi uzun tahta kaldırımda yürümeye koyulduk. Kalbim o kadar düzensiz atıyordu ki âdeta göğüs kafesim gıdıklanıyordu fakat Jimmy'ye birkaç kez daha emin olup olmadığını sorduktan sonra aklını daha fazla karıştırmamak için çenemi kapattım. "Güneşin gözüme geleceği tarafa geçmemi sağla," dedi. Cehennemdeki cennet aşkına, diye

düşündüm. Bu kesinlikle daha önce düelloya çıkmış bir adamın söyleyeceği türden bir şey değildi. Ama Jimmy ısrar etti.

Oraya vardığımızda kalabalık çoktan toplanmıştı ve bazı insanların Jimmy'ye bakıp onu ölçüp tartarak, Demek bu o, dediklerini duydum. Başka birinin fark edip etmediğini bilmiyorum ama ben dostumun korktuğunun farkındaydım. Onu daha önce hiç böyle gördüğümü sanmıyorum. Gözleri buz beyazıydı ve yarım yamalak sözcüklerle kesik kesik konuşuyordu. Şapkasının siperliğinin kenarından ter aktığını gördüm. Yoldaki o çukura bakıyordu... hakikaten abartılı bir mezara benzeyen o dikdörtgene.

Ah, o gün meşum şeyler iş başındaydı.

Bir adam aniden bağırarak Prouds ve Moxie'den öne çıkmalarını istedi. Onlar da denileni yaptı.

Taraflarını seçtikleri sırada onların yanında değildim ama Moxie'nin, gözüne güneş gelecek tarafı istediğini tahmin edebiliyorum. Daha sonra, isteyebileceği ve almayı umabileceği tek tarafın o taraf olduğunu bildiği için tercihini o yönde kullandığını söyleyecekti. Üçüncü bir kişi adamlar çukurun başında vuruşacakları için adımlama yapılmayacağına dair kalabalığı bilgilendirdi. Yerlerini aldıklarında neredeyse kalbim duracaktı. Prouds bize yakın taraftaydı, Moxie ise karşı taraftaydı ve evet, güneş gözüne giriyordu. İyi giyimli domuz bokunun sırtı bana dönüktü ve takım elbisesi gün ışığında kan moru görünüyordu. Moxie toprağa diz çöktü ve çizmesinin altından taş çıkarır gibi bir hareket yaptı. Ayağa kalktığında yüzü gökyüzünden gelen güçlü ışıkla aydınlanmıştı. Yüzündeki son ifadenin pek çok tanığı olacağı için üzülüyordum.

Ama içimde umuda benzer bir his vardı. Belki de yalnızca umudun U'suydu.

Herkes Prouds'un duruşundan daha önce de düelloya çıktığını anlayabilirdi. Oysa Jimmy tıpkı bir çocuk gibi, bir hanımın bacaklarını ilk kez ayırmak üzere olan aptal bir yeniyetme gibi görünüyordu. Prouds ise kaya gibi sertti.

Çığırtkan çukuru ortalayarak kenara çekildi. Önce Moxie'ye, sonra Prouds'a baktı ve her şeyin hazır olduğunu duyurdu. İki adam da elleri yanlarında, parmaklarını açıp hafifçe öne eğilmiş vaziyette

dikiliyorlardı. Jimmy'nin elleri tabanca kılıfından fazla uzakta görünüyordu.

Bir şey söyleyecek oldum, Moxie'ye bağırmaya yeltendim ama çığırtkanın kolu havadaydı ve ben daha tek kelime edemeden...

Bağırdı.

Ateş

Prouds yılankavi bir hareketle silahına davrandı ama Moxie yalnızca elini yumruk yaptı.

Bir silah sesi, benim ve geri kalan herkesin irkilmesine neden olacak kadar gürültülü bir silah sesi duyuldu ve gözlerimi açtığımda Prouds'un sendelemekte olduğunu gördüm... silahları işe yaramaz bir şekilde kemerinde asılı duruyordu... elleri göğsündeydi, göğsünden ve parmaklarının arasından kıpkırmızı kanı akıyordu. Bir an için yalpalayarak bize döndü. Böylece adamın yüzüne iyice bakabildim; gözleri yuvalarında dönen bilyeler gibiydi. Sonunda öne doğru devrildi ve ayaklarının dibindeki çukurun içine düştü.

Kalabalık şaşkınlıktan dilini yutmuş gibiydi. Ben de dâhil olmak üzere herkes kafasını Jimmy'ye çevirdi. Ağır ağır soluk alıyor, çizmelerinin topukları üzerinde hafifçe sallanıyordu. Çığırtkan ne diyeceğini bilemedi. Kimse ne diyeceğini bilmiyordu. Jimmy bir tür sihir yapmıştı. Jimmy'nin elinin silahına davranmamış gibi görünmesine yol açacak kadar çabuk olduğuna dair dedikodular çoktan yayılmaya başlamıştı. Gördüklerini anlamlandırabilmelerinin tek yolu buydu. Bu an zihinlerinde tekrar canlandığında ve kendileri gibi başkalarıyla konuştuklarında Moxie'nin aslında silahını çekmediği düşüncesi toplumsal tanıklığın gücüyle pekişiyordu. Ve elinin şimşek gibi olması ihtimalini elediklerinde açıklama olarak geriye yalnızca sihir kalıyordu.

Görünüşe bakılırsa doğru olanı da buydu.

Aniden insanlar hep bir ağızdan konuşmaya başladı. Çığırtkanın Moxie'ye doğru hareketlendiğini gördüm ve Jimmy'nin hapse tıkılmayacağından emin olmak adına onlara doğru koştum ama yanlarına vardığımda adam Moxie'nin elini sıkıyor, silaha davranmayan o ele bakıyor, gözünü kılıfındaki soğuk tabancadan ayıramıyor ve hiç şüphesiz, tüm bunları Prouds'un göğsünden oluk oluk akıp boru-

ları kırmızıya boyayan kanla bağdaştırmaya çalışıyordu. Jimmy tek kelime bile etmedi. Onu hiç o anki kadar soğukkanlı görmemiştim. "Kasabadan ayrılmaya ne dersin?" diye sordum ona. "Kitaplarını aldın mı?" diye sordu. "Kitaplarımı mı, Jimmy? Kitaplarım konusunda endişelenme. Hadi, şu domuz bokunu çizmelerimizden temizleyelim ve cehennemdeki cennet olup Abberstown'dan gidelim."

İnsanların ona efsane gibi davranmakta gecikmediğinin farkındaydım. Her ne gördülerse ilk kez görüyorlardı. Tanıkları ağızları bir karış açık vaziyette orada öylece dikilirken bıraktık. Karanlık çökene dek Abberstown'da Moxie'nin adını duymayan kimse kalmayacaktı. Hafta sonuna dek namı Yol'un çoğuna yayılacaktı.

Jimmy'yle Yol'a bir sonraki çıkışımızda bütün kasabalar James Moxie ve Daniel Prouds'un kaliteli takımının içine gönderdiği sihir hakkında konuşuyor olacaktı.

Kasabadan çıkarken Jimmy'ye nasıl yaptığını sordum. Yavaşça başını iki yana salladı. Bu, düelloya katılmayı kabul ettiğinden beri onu ilk kez kendinde görüşümdü.

"Sihir değildi, Jefferson," dedi.

Olmadığını biliyordum. Peki ya neydi?

Jimmy barın arka tarafında kitaplarıma bakan yaşlı adamı hatırlayıp hatırlamadığımı sordu, elbette hatırladığımı söyledim, o da dedi ki, "İşte..."

Buradan sonrası Duman'ın yağı ve alevleri yüzünden çoktan kapkara birer lekeye dönmüştü.

MANDERS'IN CENAZE EVİNDE

Manders kaşları çatık vaziyette masasının başında oturuyordu.

Kazıcılar arazide kol gezen bir karaltıdan şikâyet ediyorlardı. Manders az önce aldığı teslimatın keyfini sürerken kazıcılar içeri girmiş ve mezarlığı çevreleyen ağaç kütüklerinin arasında dolaşan bir adam gördüklerini söylemişlerdi. Lucas adamı ağaçlardan birinin tepesinde görmüş olabileceğini düşünüyordu. Manders hayal gördüklerini söyledi. Hayır, patron, dedi Lucas, etrafta birileri var. Manders ona ortalıkta sinsi sinsi dolaşan biriyle ilk kez karşılaşmadıklarını hatırlattı ve Lucas da ona hak verdi.

Ama Hank biraz daha sarsılmış görünüyordu. Bayan Winifred Jones'un tabutu için çukur kazarken toprağın altında bir şeylerin kımıl kımıl oynadığını duyduğunu söyledi. Hank gördükleri karaltının kazdığı çukurdan çıkmış olabileceğini düşünüyordu çünkü bir şeyin topraktan çıkmak üzere olduğundan emindi. Başlangıçta solucan sandım, dedi Manders'a, ama o gürültüyü çıkarmak için en az yüz bin solucan gerekir. Manders şimdi de hayali sesler duyduklarını söyledi ama dağsıçanlarına ve çayır köpeklerine karşı araziyi kontrol ettireceğine söz verdi.

Norman bile telaşlıydı. Kazıcılar oradan ayrıldıktan sonra soğukkanlı makyaj ustası Manders'ın odasına gelmiş ve bodrum

katında birinin konuştuğunu duyduğunu söylemişti. Sesi duyduğunda Bayan Jones'un dudakları üzerinde çalışıyordu. Sizi rahatsız etmek istemem, dedi Norm, fakat ben çalışırken kazıcıların bodrum katında dolanması pek hoşuma gitmiyor. Manders ona işinin başına dönmesini ve eğer başka biri çıkıp da ona rahatsızlık verecek olursa kendisine haber vermesini söyledi. Norm odadan çıktığında müdür düşüncelere daldı. Ya çalışanları keçileri kaçırıyordu ya da başlarına bir tür mezar soyguncusu dadanmıştı. Manders daha önce de mezar soyguncularının hedefi olmuştu. Yol'daki mezarlıkların her birinin aynı dertten mustarip olduğu su götürmezdi. Fakat müdürün gece boyunca araziye bekçilik etmeleri için iki ya da üç ceset bakıcısı tutmaktan başka yapabileceği hiçbir şey yoktu ve bu tip olayların nadiren yaşandığı düşünülünce bu da kulağa hiç mantıklı gelmiyordu.

Bir keresinde, üç yıl kadar önce, sabahın altısında Lucas mezarlardan birini örten çimenlerde bir tuhaflık olduğuna kanaat getirmişti (*Bu ne benim ne de Hank'in yapacağı türden bir iş, patron*) ve Manders ona kazması için izin vermişti. Altı buçuğa doğru eski giysilerle dolu bir çukuru gün yüzüne çıkarmışlardı. Peki ya ceset neredeydi? Manders bilmiyordu. Lucas ve Hank'in de bilmediği kesindi. Manders ailenin olanları öğrenmesine gerek olmadığına inanıyordu. Elbette Opal'a haber vermişlerdi fakat Opal bu meseleye pek zaman ayırmamıştı. Doğrusunu söylemek gerekirse böyle bir şey yapabilecek türden birinin yerini saptamak hiç de kolay bir iş değildi. O halde sizce neden eski kıyafetleri gömdüler? diye sormuştu Hank o günlerde. Bilmiyorum, Hank, belki de cesedin üzerinde daha iyi giysiler bulmuşlardır.

Manders bir cenaze evi müdürü olduğundan her tür hikâyeyi duymuştu. Kellytown'daki cenaze evinin müdürü bir sabah uyandığında çatısına dizilmiş dört çocuk cesediyle karşılaşmıştı. Griggsville'deki adamın arazisinde bir gecede sekiz soygun olmuştu. Hem de bekçisinin burnunun dibinde. Manders bunun işin bir parçası olduğunu anlıyordu. Her meslekte işler aniden huzursuz edici bir hal alabilirdi. Ve işiniz ölüm ve ölmek olduğunda *huzursuz edici* tepeden tırnağa delilik gibi görünebilirdi.

Ağaçların arasında kol gezenler. Yüz bin solucan. Tahnit odasında sesler.

Fakat şu teslimat... teslimat Manders'ın yüreğine su serpmişti.

Donald Herricks'in oğlunun büyük bir şeyi el arabası yardımıyla ön basamaklardan çıkarmaya çalıştığını gördüğünde Winifred Jones'un cenaze törenine ilişkin evraklarla uğraşıyordu. Manders perdeleri kenara çekti ama oğlanın getirdiği şeyin ne olduğunu seçemedi. Herricks'in oğlunu ön kapıda karşıladı ama genç adam kutunun buraya gönderildiğini ve başka hiçbir şey bilmediğini söyledi. Kimden geliyor? diye sordu Manders. Gerçekten bilmiyorum. Kimse sana söylemedi mi? Kimse söylemedi, bayım. Pekâlâ, dedi Manders kapıyı açık tutarak, içeri getir bakalım. Herricks kutuyu giriş salonuna soktuktan sonra Manders perdeleri örttü ve kutunun içinden çıkan Bellafonte'ye şaşkınlıkla baktı. Muhteşem bir Bellafonte, diyecek oldu. Meşe ağacı sarının zengin bir tonuna ve şık bir turuncuya boyanmıştı. Manders ona baktıkça kariyeri boyunca gördüğü en hoş tabut olabileceğini düşünüyordu. Genç adam, dedi teslimatçıya bakmadan, kutuya bir mektup iliştirilmediğinden emin misin? Herricks'in oğlu ellerini ceplerine daldırdı ve bir kâğıt çıkarıp Manders'a uzattı. Özür dilerim, dedi, aklımdan çıkmış. Ben de öyle düşünmüştüm, dedi Manders. Böylesine güzel bir şey hiç yoktan gelmez.

Ama mektubu okuduktan sonra öyle olduğu ortaya çıktı. Kâğıtta yalnızca üç kelime yazıyordu. CAROL EVERS İÇİN. Ne gönderenin adı vardı ne de bir imza. Ne bir baş sağlığı ne de bir açıklama.

Manders başka bir kâğıt olup olmadığını sordu ama oğlan ceplerini yokladıktan sonra hayır, şimdi hatırladım, yalnızca tek bir kâğıt vardı, dedi. Manders Bellafonte'nin gelişinin şimdiye dek karşılaştığı en merak uyandırıcı şey olduğu kanısındaydı. Ama parmaklarını tabutun mükemmel bir şekilde pürüzsüzleştirilmiş kenarlarında, güzelce cilalanmış ahşabında gezdirirken tabutun onu mutlu ettiğini fark etti. Mutluydu çünkü bu, Carol Evers'ın öldüğünü öğrendiğinden beri kadının cenaze törenine biraz olsun kalite katacak yegâne parçaydı. *Birilerinin* töreni önemsedi-

gini görmek güzeldi. Dwight tarafından gönderilmiş olabilir miydi? Manders hiç sanmıyordu. Hatta bu soru müştemilatın kapı kilidine ihtiyacı olup olmadığına dair düşüncelerinden bile daha kısa bir süre zihnini meşgul etti.

Devasa tabutun etrafında dolanarak onu farklı açılardan inceledi. Hank ve Lucas çimenlerle kaplı vaziyette içeri girdi ve Lucas daha görür görmez bunun bir Bellafonte olup olmadığını sordu Manders gülümsedi ve öyle olduğunu, hatta Carol Evers adına geldiğini söyledi. Lucas bu tabutların çok dayanıklı olduğunu söyleyince Manders bu şeyin içinden kaçıp kurtulmak isteyen birinin kısrağı elinden alınmış bir yük beygirine ihtiyaç duyacağından dem vurdu. Hank tabutu taşımak için birkaç çift daha ele ihtiyaçları olacağını söyledi. Buna karşılık Manders, sahibi olduğu cenaze evi Carol Evers gibi bir hanımefendiyi bir Benson'ın içinde toprağa verme yükünden kurtulduğu için mutlu olduğunu söyledi.

JOHN'UN İKİ YÜZLÜ AYNASI

Carol parmaklarının kalktığını gördü. Aynada. Hareket ettiklerini gördü. Gerçek suretini. Bugüne dek Uğultu Kasabası'nda hiçbir şey yapmamış, yapamamış olan suretini değil. Bu diğer suretiydi, Hattie'nin yardımcı olmaya can attığı fiziksel suretiydi. Eğer Hattie parmaklarını oynattığını görmüş olsaydı yüreği ağzına gelirdi çünkü bu ikisinin de hayatındaki en önemli dönüm noktasıydı.

Evet, uyuyan Carol, kasabanın gömeceği Carol, *işte o* Carol aynada parmaklarını oynattı. Ve ardından, büyük bir ilerleme kaydetmenin verdiği o inanılmaz hevesle bütün dikkatini kafasını oynatmaya verdi.

Ve kafasını yavaşça cama doğru döndürmesiyle aynadaki yansımasının da aynısını yaptığını gördüğü anda o hırıltılı soluğu, komasını aydınlatan o canavarı, hiç şüphesiz başına gelecek her şeyi görmesini isteyen o yaratığı duydu. At sırtında gibi hızla yaklaşıyordu. O mide bulandırıcı hırıltı ciğerlerinin zayıf olduğunu değil, ciğerlerinin var olmadığını ima eder gibiydi. O yaşamın ve ölümün ötesindeydi.

Adı Kokuşma'ydı.

Kokuşma at arabasına yetişene dek Carol toynak sesi duymadı. O yaratığın uçtuğunu, yattığı yere havada süzülerek geldiğini,

Ugultu Kasabası'nı fethetmek için elinden geleni yaptığını biliyordu.

Kokuşma at arabasının kapısını açtığında Carol'ın başı aynaya dönuk değildi. Kilerdeki taş tablanın üzerinde olduğu gibi yukarı bakıyordu. Ve iblisin yüzündeki ifade, Carol'ın hayal meyal görebildiği o ifade at arabasında kabul edilemez bir şeylerin döndüğünü bildiğini gösteriyordu. İzin veremeyeceği bir şeylerin.

İlerlemenin.

Dwight'ın at arabasına koyduğu aynaya uzun uzun baktı

Derken daha önce Carol'ı sırtüstü döndürmek için kullandığı o buz gibi eliyle Carol'a bir kez daha dokundu. Carol soğuk elin at arabasının gölgelerinden çıkıp etine kondugunu ancak göz ucuyla bakabildiği aynadaki yansımasından gördu. Her nedense yansıma daha kötuydü. Komadayken birinin ona dokunması bambaşka bir meseleydi –bir kâbustu– fakat aynı şeyin uyanarak kurtulamayacağı bir dünyada da olduğunu bilmenin verdiği korku muazzamdı.

Carol kımıldamadı.

Kısa süre sonra, tatmin olmuş bir adamın başka bir şeyle karıştırılması imkânsız soluk verişini duydu. Ve böylece onu teyakkuza geçirmek, onu at arabasına getirmek için her ne yaptıysa yaptığı şeyin artık onu endişelendirmediğini düşünmeye başladı.

Sonra sanki Carol'dan daha önemli meselelerle uğraşması gerekiyormuş gibi tekrar gözden kayboldu.

Veyahut hareket etmeye, uyanmaya, yaşama tutunmaya ne kadar çabalarsa çabalasın Carol'ın başarılı olamayacağını biliyormuş gibi.

Ve o ortadan kaybolur kaybolmaz Carol bir kez daha üçünü de yapmayı denedi.

BUNNY KELLYTOWN'DA

Akşam saatleriydi, henüz karanlık çökmemişti ve Kellytown sakinleri ya tavernaya gitmek için evlerinden ayrılıyorlardı ya da evlerinde aileleriyle akşam yemeği yiyorlardı. Kellytown da tıpkı Harrows gibi Yol'un varlıklı kasabalarındandı. Bankacılar, tüccarlar ve at sahipleri kuytuda kalan bu hoş kasabayı evleri bellemişti fakat Kellytown yağıyla meşhurdu.

Edward Bunny, Duman'ın okul binasında yol açtığı yıkıma tanık olmuştu. Kiralık katilin öfkesi hakkında pek çok hikâye duymuş olsa da o öfkeye bizzat şahit olmak bambaşkaydı. Olan biteni eskiden James Moxie'ye yoldaşlık eden adamın çöpten geçilmeyen bahçesinin yanındaki ağaçlıktan izleyen Bunny kiralık katilin delinin tekindense bir şeytan olduğunu düşünmeye başlamıştı. Münzevinin ölümü korkunçtu ama Bunny Yol'daki kasabalarda pek çok katliama şahit olmuştu. Fakat ateş, okul binasının pencerelerinden kıvrıla kıvrıla dışarı taşan alevler, bacadan ve kapılardan çıkan simsiyah duman ve tüm bu manzaranın önünde aklını kaçırmış bir çocuk misali dikilen Duman: Bunny tüylerinin diken diken olmasına mani olamıyordu.

Duman'ın Moxie'ye henüz yetişemediğini biliyordu ve Lafayette'in öğrenmek istediği de buydu. Bunny kiralık katili tutanın Moxie'nin Harrows'a varmasından endişe ettiğini tahmin

edebiliyordu. Bunny hikâyeyi vıcık vıcık fısıltı gazetesinden ilk duyduğunda Duman'ın tutulduğu gün sona ermeden Moxie'yi öldüreceğini düşünmüştü. Moxie uzun zamandır Yol'da at bin-memişti ve efsane ne olursa olsun adamın kemikleri yorgun, vücudu yavaşlamış, zihni zayıflamış olmalıydı. Fakat Lafayette ya da Lafayette kimin hesabına çalışıyorsa o endişelenmekte haklıydı. Edward Bunny'ye kalırsa James Moxie'yle Duman arasındaki mesafe kapanacak gibi değildi. En azından efsanevi kanun kaçağı Harrows'a ulaşana dek.

Fazlasıyla durak var, diye düşündü Bunny, Kellytown'daki bir tavernanın pencere kenarında otururken. *Fazlasıyla dikkat dağıtıcı şey. Fazlasıyla delilik.*

Kaşlarını çattı ve limonatasından bir yudum aldı. Evet, Yol hikâyelerine bizzat şahit olmak bambaşka bir şeydi. Bunny ağızdan ağıza yayılan söylentilerle efsaneleşen pek çok kanun kaçağının vasatın altında olduğuna tanık olmuştu. Kanun kaçaklarından pek çoğunun namlarını hak etmediğini ve çoğu kiralık katilin kanun adamlarından daha az tehlikeli olduğunu düşünüyordu. Yol'un kendisi gibi bir adama ihtiyacı vardı. Yol'un asıl yüzünü gören akıllı bir adama. Eğer Edward Bunny olmasaydı bebek yüzlü domuz boklarının hepsi birer efsane olur ve salona giren erkeklerin çalımlarından geçilmezdi.

Ama Duman'ın okul binasında yaptıkları... Bu fazlasıyla gerçekti.

Limonatasını yudumladı ve arkasındaki tavernanın gürültüsü gittikçe artarken sessizce pencereden dışarı bakmaya devam etti. Etrafta hiç kanun kaçağı görmüyordu. Bunun iyi olduğunu düşündü. Yol'da birini takip etmek kolay iş değildi ve daha fazla gevezeliğe tahammül edemeyecekti. Kellytown'ın zengin sakinleri kim olduğunu bilmiyordu. Eğer Yol'u evi bellemiş adamlardan biri olduğunu öğrenirlerse muhtemelen oradan ayrılmasını isterlerdi. Bunny tıpkı tiksindiği o kanun kaçakları ve kiralık katiller gibi abartılı bir maziye sahipti.

Duman, Kellytown'a uğramak zorunda kalmıştı çünkü yağı tükeniyordu. Bunny bunun aptalca olduğunu düşündü. Topal

eğer okul binasını yakmak için durmamış olsaydı kanun kaçağını çoktan yetişmiş olabilirdi. Fakat şimdi, aynı nedenden ötürü ikinci kez durmak zorunda kalıyordu.

Bunny adamı Kellytown'daki depolardan birine dek takıp etmiş, sonrasında da Duman işini bitirene dek tavernada beklemeye karar vermişti. Yağın o bacaklara nasıl doldurulduğunu çok merak ediyordu ama uzakça bir salonda güven içinde soğuk bir bardak limonata içme arzusu merakına baskın gelmişti.

Ama şimdi Bunny yerinde duramıyordu. Neredeyse yirmi dakika olmuştu. Katılabileceği bir oyun arayışıyla tavernada etrafına bakındı. Kellytown sakinlerinin kumar masasına, Yol kasabalarında yaşayan pek çok insandan daha fazla para koyduğunu biliyordu ve bunu çokça para kazanmak için bir şans olarak gördü. İçeceğini yudumlayarak etrafındaki oyunları gözlemledi ve hangisine katılmak istediğine karar verdi. Dört kişilik bir masada oturan domuz boku bankacılara kendini sahte bir isimle tanıtmayı planlayarak sandalyesinden kalktığı sırada nihayet Duman'ın topallayarak pencerenin önünden geçtiğini gördü. Limonatasını bitirdi ve bardağını ahşap tezgâha bıraktı. Barmen bir tane daha isteyip istemediğini sordu fakat Bunny çoktan salonun kapılarına doğru yürümeye başladığından adama yanıt vermeye gerek bile görmedi.

Dışarıya çıktığında Duman'ı görmedi. Bunny, Duman'ın o bacaklarla çok uzaklaşmış olamayacağını biliyordu ve kiralık katilin güçlü atı –çalıntı olduğuna şüphe yoktu– hâlâ kasabanın girişine yakın bir yere bağlıydı. Yine de çakıl taşlı yol boştu.

Duman'ın gittiğini gördüğü yönde ilerlemeye başladı. Gelişigüzel bir şekilde dükkânların ve tavernaların içine bakıyor, ara sokakları ve çıkmazları gözleriyle uzun uzun tarıyordu. Kellytown'ın Orchard Yolu'nun sonuna geldiğinde burnuna durmasına neden olacak bir koku çalındı.

Yanan yağın kokusu.

Başını kaldırıp yukarı baktı ve yeşil ağaçların tepesinden ince bir siyah duman sütununun yükselmekte olduğunu gördü. Kahverengi ceketinin koluyla alnını silip başını iki yana salladı. Du-

man biraz deliydi, evet, ama aynı zamanda, işini yapması gerekirken en ufak şeyin bile dikkatini dağıtmasına izin veren diğer belalı domuz boklarından hiçbir farkı yoktu. Şimdi ne yakıyordu? Bu adamlar aptal, diye düşündü Bunny, ve aptallıkları onları takip edilmesi kolay birer hedef haline getiriyordu. Lafayette'e Duman'ın uzun zamandır ortalıkta görünmeyen James Moxie'yi yakalamaktansa ıvır zıvırı ateşe vermekle meşgul olduğunu söyleyecekti. Lafayette de onu tutan kimseye endişelenmek için her türlü nedeni olduğunu söyleyebilirdi. James Moxie paslanmış olabilirdi ama cehennemdeki cennet aşkına, Duman'dan daha hızlıydı.

Ve daha kararlı.

Bunny başını iki yana salladı ve ateşin kaynağını gizleyen yoğun bitki örtüsü boyunca uzanan küçük yola girdi. Biraz sonra yüzüne güçlü bir rüzgâr çarpınca burnuna çalınan kokudan yaklaştığını anladı. Ağaçlık hududa adım attı ve dalları çıplak elleriyle araladı. Gölgeler ve siyah duman yüzünden pek göremiyordu fakat doğru yere geldiğinden emindi. Saklanmakta iyi olan Bunny yolda biraz daha ilerleyip ağaçların arasına süzülüverdi.

Tüm kiralık katiller aynıydı. Beyin yerine domuz yemi taşıyorlardı.

Biraz daha yaklaşınca dumanların açıklıktaki küçük bir tuğla yığınından yükseldiğini fark etti ama etrafta Duman'ı göremiyordu. Bunny ağaçlıkta olabildiğince sessiz adımlarla ilerliyordu.

Sonra büyük bir ağacın gövdesinin arkasına saklanarak beklemeye koyuldu. Duman geri dönecekti. Burada yaptığı her neyse hiç anlamlı değildi. Haliyle geri dönecek ve ona anlam kazandıracaktı. Bunny'nin seyrelmiş saçlarından ter damlıyordu. Küçük ateşi çepeçevre saran ağaçlık araziyi kolaçan etti ve ateşin *içinde*, ona daha yakından bakmak istemesine neden olan bir şey gördü. Neticede Duman hakikaten bir şey yakıyor gibi görünüyordu ve Bunny ne yaktığını görmeye can atıyordu. Bunun Lafayette'i bilgilendirmekle hiçbir ilgisi yoktu. Yalnızca öğrenmek istiyordu. Usulca ağacın gövdesinin etrafından dolandı ve bir an için yananın bir iskambil kâğıdı, Kasırgaların İkilisi olduğunu düşündü.

O anda ayağı takıldı ve siyah çizmesi, sesi kalaya benzeyen bir şeye çarptı.

Düşerken homurdandı. Burnuna bir dal saplandı ve dizini bir taşa çarptı ama bunların hiçbirini, gırtlağına bastırarak onu ezmekle tehdit eden kaygan çizme topuğu kadar çabuk fark etmedi.

Bunny yumuşak gün ışığıyla gölgelerin arasından Duman'ın tepesinde dikilmekte olduğunu gördü.

"Beni mi takip ediyorsun, Bunny?"

Bunny konuşamadı. Öğürdü. Suratı kıpkırmızıydı. Ellerini kullanarak Duman'ın topuğunu gırtlağından uzaklaştırmaya çalıştı ama beceremedi. Havaya tekmeler savurdu, çırpındı fakat Duman'ın tek yaptığı, topuğuna biraz daha yüklenmek oldu.

"Rahat dur, Bunny."

Yanan yağın kokusu onu boğuyordu. Duman'ın çizmesi onu boğuyordu. Bunny'nin yüzünün rengi göz açıp kapayıncaya dek kırmızıdan mora döndü.

"Bir içki ister misin, Bunny?"

Duman ayağını Bunny'nin gırtlağında kaydırarak çizmesinin ucunu sertçe ademelmasına bastırdı. Bunny'nin ağzının iki yanından salyalar akıyordu.

"İçmek *istiyorsun*, öyle değil mi?"

Duman, çizmesinin topuğu Bunny'nin ağzına denk gelecek şekilde döndükten sonra parmağını cebindeki ilmeğe geçirdi ve ipe asıldı.

Yoğun kıvamlı yağ hızla akarak Bunny'nin açık vaziyetteki ağzına doldu.

Yol bekçisi Duman'ın ayağının altında kıvrandı, öğürdü, çığlık atmaya çalıştı. Küçük elleriyle Duman'ın kalay kavalkemiğini kavradı. Başının etrafında bir yağ birikintisi oluşmaya başlamıştı.

"Birkaç meseleyle ilgili yardımına ihtiyacım var, Bunny," dedi Duman.

Bunny öksürerek yağın birazını tükürdü.

Duman çizmesini tekrar kaydırdı. Şimdi topuğu yine Bunny'nin gırtlağındaydı. Bunny yağ içinde kalan gözlük camlarının öte yanından kiralık katile baktı. İçine düştüğü çaresizliğe

rağmen Duman'ın yarım yamalak kesilmiş saçlarını fark etmeden edemedi.

"Bir süredir iki farklı kişiye ait izler goruyorum," dedi Duman. "Oysa bir set iz olması gerekiyor. Kanun kaçağıyla mı birliktesin?" Duman sanki düşünür gibi yukarı, gokyuzune baktı "Ama bu hiç mantıklı değil, öyle değil mi? Sen burada benimlesin. Diğer izlerin kime ait olduğuna dair fikrin var mı?"

Bunny var gücüyle debelense de Duman baskıyı yalnızca konuşmasına izin verecek kadar azalttı.

Hiç düşünmeden, "Yol'da yüzlerce iz var!" diye bağırıverdi Bunny. "Seni *ahmak domuz boku*!"

Duman baskıyı tekrar artırdı. "Domuz boku mu? Ben mi? Olabilir. Haklı olabilirsin. Sence çok mu... düşünuyorum, Bunny?"

Bunny gırtlağından yükselen birkaç heceyle ona boğulurcasına yanıt verdi.

"Olabilir," dedi Duman. "Haklı olabilirsin."

"İn üstümden!" diyebildi Bunny.

Duman başını hayır anlamında salladı. "Birkaç meseleyle ilgili yardımına ihtiyacım olduğunu söylemiştim. Bu da bir ricam daha olacağı anlamına geliyor. Tamam mı, Bunny?"

Bunny güçlükle başını aşağı yukarı salladı.

"Bu ahmak domuz bokuna bir iyilik yapmaya ne dersin, Edward?"

Bir alev Duman'ın parmaklarının arasında can buldu ve Bunny'nin gözleri fal taşı misali açıldı.

"Ne dersin?"

Bunny ellerinin yardımıyla yüzündeki yağı sildi.

"Bacaklarımı benden alan adamları temsil eden kartların hangileri olduğunu söyle."

Yanıt olarak boğulma sesini andıran birkaç hece duyulunca Duman, Bunny'nin gırtlağındaki baskıyı azalttı.

"Tekrar söyle, Bunny."

Boğuşma dışında ormanlık arazi sessizdi. Duman kulak kesildi.

"Ve?"

Belden bükülüp öne doğru eğilen Duman yalnızca dinledi.

"Ve? Ve?"

Bunny konuşmayı bitirdiğinde Duman gülümsemedi. Şarkı söylemedi, ulumadı, kafiyeli konuşmadı. Çizmesi Bunny'nın gırtlağına sertçe bastırmaya devam ediyordu. O vaziyette öne eğilerek Edward Bunny'nin kahverengi ceketinin gizli iç cebinde duran iskambil destesini kavradı. Bunny ona direnmeye çalışsa da Duman cebi yırtarak desteyi almakta hiç zorlanmadı. Sonra tekrar doğruldu ve kartları Bunny'nin önünde tutarak sararmış desteyi birer birer açmaya başladı. Ta ki Bunny'nin güçlükle isimlerini verdiği dört karta gelene dek. Hepsi aynı gruptandı, Bıçaklar'dandı. Ve destede birbirleri ardına sıralanmış vaziyette duruyorlardı.

"Sen içmezsin," dedi Duman çizmesinin altındaki kıpkırmızı surata bakarak.

Bunny yanıt veremedi. Kendilerine göz kulak olması için onun gibi birine ihtiyaç duyan düzinelerce domuz bokundan birine bakmaktan başka bir şey yapamıyordu.

"Yine de sana bir içki ısmarlamama izin ver."

Yanmamış bir kibrit Duman'ın parmak uçları arasında alev aldığı anda Bunny haykırmayı denedi.

Bunny'nin dudaklarıyla dişlerini kaplayan yağ ışıldıyordu. Duman nihayet çizmesinin topuğunu çekti.

Oksijen bir lütuf gibi Bunny'nin boğazına akın ederken Duman elindeki kibriti bırakıverdi.

OPAL VE DWIGHT

Dwight karaltıyı uzaktan gördü ama kim olduğunu anlayamadı. Atın toynaklarının önünden havalanan kardinal sürüsü, Yol boyunca uzanan söğüt ağaçlarının kalın dallarına konarken kırmızı bir perde kenara çekilerek açılmış gibi oldu.

Karaltı hâlâ atının sırtındaydı.

Dwight ailesinin perdeli at arabasının sürücülere ayrılmış yerinde oturuyordu. Kır kûheylanlar güçlü ve sağlam adımlarla ilerliyordu. Dwight dizginleri şaklattıkça kardinal kuşları ötüşüyordu.

Nihayet yeterince aydınlık bir yerden doğru açıyla bakınca karaltının şerif olduğunu anladı.

Carol hâlâ at arabasındaydı.

Yolun merakh bir kanun adamınınkiyle kesiştiğinde, demişti Lafayette, *bir çakışma olabilir. Ama o an geldiğinde sen yalnızca.. matemli bir adam olacaksın. Dahası değil.*

Aniden tir tir titremeye ve üşümeye başlayan Dwight zihninde Lafayette'in kırışık yüzünü gördü; atkuyruğu hep haklı çıkma rüzgârlarıyla sağa sola sallanıyordu.

Dwight dizginleri sıkıca kavradı ve kendi kendine konuşmaya başladı. *Sen matemli bir adamsın, dahası değil, matemli bir adam, dahası değil, matemli bir adam...*

Ama sözcükler kaygandı, tutması zordu.

Akşamın eli kulağındaydı. Opal öylece duran atının sırtında sabırla oturuyordu. Dwight at arabasını yavaşlattı ve elini saçlarından geçirerek kendine olabildiğince çekidüzen vermeye çalıştı. Karaltı zaman zaman salkım saçak söğütlerin düşurdüğü golgelerin azizliğine uğruyordu ama kanun adamının duruşundan, sorularla kuşanmış olduğuna şüphe yoktu.

Dwight tüm gerginliğine rağmen bu anı pek çok kez prova etmişti.

Hiç bozuntuya vermeden at arabasını yavaşlatarak beklemekte olan şerifin yanında durdu.

"İyi akşamlar, Şerif Opal."

"Dwight Evers," dedi Opal şapkasının ucuna dokunarak. "Şansa bak."

"Beni mi arıyordunuz? Burada, Yol'da?"

"Aynen öyle. Önce aklıma gelen bütün şık restoranlara baktım."

Dwight gülümsedi. "İltifat ediyorsunuz, Opal. Veyahut beni iyi tanımışsınız. Hayatım boyunca ağzıma bıftekten başka bir şey koymadım."

Opal da gülümsedi. "Biraz sohbet edebilmemiz için aşağı inmenizin bir sakıncası var mı?"

Dwight dizginleri siyah minderin üzerine bırakıp at arabasından indi. Aynı anda Opal da atından inmişti. Böylece iki adam Yol'un en kuzeyinde karşılıklı durdular.

"Kasabanın çiçeği burnunda dulunu bulmak için Harrows'un altını üstüne getirmenizin nedeni nedir, Şerif?"

"Yani, biraz öyle oldu, değil mi? Eşinizin vefatı hakkında bazı sorularım var."

Dwight şaşırmış numarası yaptı. "Öyle mi? O halde devam edin. Sizin aklınızı çelen gizemin ne olduğunu öğrenmek isterim."

Opal şapkasını çıkardı ve gömleğinin koluyla alnını sildi. "Çok üzgün olduğunuzu tahmin edebiliyorum ve sizi incitecek bir şey söyleyecek olursam şimdiden özür dilerim."

"Devam edin, Şerif. Ben de herkes gibi biriyim. Büyük üzüntü içinde olmama rağmen kanuna yardımcı olmak için elimden geleni yaparım."

"Güzel. Çok güzel. Eşinizin neden öldüğünü öğrenmek istiyorum."

Dwight derin bir nefes aldı. "Emin değilim. Doktor birkaç şeyin birleşimi olduğunu söyledi. Görünüşe bakılırsa kalbi zayıf düşmüş."

"Hangi doktordan bahsediyoruz?"

"Aynı zamanda yakın bir dostum olan Alexander Wolfe'tan."

"Wolfe. Bu adı anımsayamadım. Doktor Wolfe genelde nerede hizmet veriyor?"

"Charles'ta. Alexander'la mazimiz uzun yıllar öncesine dayanır. Öğrenciyken onu tıbbiyede ziyarete giderdim."

"Öyle mi?"

"Öyle."

"Pekâlâ. Hemen bir sonuca vardığımı düşünmenizi istemem ama Alexander Wolfe'u elime ulaşan hiçbir nüfus kaydında bulamadım ve haliyle, eşinize neler olduğunu söyleyecek en doğru adam olmayabileceğinden endişe ediyorum. Bu soruyu da ondan sordum."

"Az önce Carol'ı götürdüğüm doktorun adını bilmediğinizi söylememiş miydiniz?"

"Hata etmişim."

Sessizlik. Bir an için.

"Onu bulmak için nüfus kayıtlarına mı baktınız?"

Opal başıyla onayladı.

"Kulağa beni soruşturuyormuşsunuz gibi geliyor, Şerif Opal."

"Öyle mi?"

"Bence öyle?"

"Evet?"

Dwight aklı karışmış görünmeye çalıştı. "Evet ne, Şerif?"

"Wolfe'un neden nüfus kayıtlarında olmadığını söyleyebilir misiniz?"

Dwight elini çenesine götürdü ve düşünür gibi yaptı. "Hayır, söyleyebileceğimi sanmıyorum. Tabii eğer Charles'ın yarısını ve be-

nım gibi iyi dostlarını oyuna getirmediyse. Alexander Wolfe saygın bir doktordur. Onu tıbbiyede okuduğu günlerden beri tanırım."

Opal, Dwight'ın yüzünü inceledi. Dudaklarını oynatışını. Hareketli göz bebeklerini.

"Bunu az önce de söylediniz. Fakat eşinizin ölum nedenını belirleyebileceğini düşündüğünüz bir doktorun kayıtlı olması gerekir. Bir diğer deyişle, resmi."

"Bu konuda sizinle hemfikir olduğumu söyleyemeyeceğim. Arkadaşı olduğum için yeterlilik belgesinin olmadığına ihtimal vermemiş olabilirim. Ama buna pek takılmıyorum. Alexander Wolfe'a inanıyorum."

"Eğer Charles'a gidersem adamı şahsen bulabilir miyim?"

"Evet, elbette."

"O halde bunu değerlendireceğim. Belki de kimliğini doğrulamakta neden sıkıntı yaşadığımı bana bizzat açıklayabilir."

"Buna neden gerek duyduğunuzu sorabilir miyim?"

"Eh, kasabamda bir hanımefendi vefat etti ve ben de nedenini bilmek istiyorum. Belki içtiği bir şeydendir. Belki bifiektendir. Bu mesleği yapan hiç kimse doğrulanamayan sonlardan hoşlanmaz."

"Evet, anlıyorum. Ama size adamı tanıdığımı ve onu karımı muayene ederken gördüğümü söylüyorum."

"Tüm bunları anlıyorum. Sadece adamın işe en uygun kişi olduğundan emin olmaya çalışıyorum."

"Anladım. Bir an için onun gerçekte var olup olmadığını merak ediyormuşsunuz gibi geldi de."

Opal, Dwight'ı yakından inceledi.

"Eşinizi ne zaman muayene etti, Bay Evers?"

"Ne zaman mı?"

"Evet."

"Yere yığıldığı akşam."

"Charles buradan epey uzakta. Her şeyi gecenin karanlığında mı yaptınız?"

"Gece henüz tam olarak çökmemişti. Sahneyi zihninizde canlandırmanız için ayrıntıya ihtiyacınız olur diye fener taşıdığımı söyleyebilirim."

"Burada, Harrows'ta pek çok doktor var. Hele Doktor Walker muhteşemdir. İllet'in içini dışını bilir."

"Bu konuda sının aştığınızı duşünüyorum. İsteyen istediği doktora gidebilir."

"Elbette. Fakat eşinizin durumunun aciliyeti duşunülünce"

"Aciliyet yoktu."

"Yok muydu?"

"Yoktu. Eşim kurtarılamazdı."

"Anlıyorum."

"Emin misiniz?"

"Neden sordunuz?"

"İçimde bana inanmadığınıza dair bir his var."

Opal gülümsedi. "Dediğim gibi... bilinmeyenin büyük bir hayranı değilimdir."

"Yasta bir adam olduğumu unutmayın."

Sen sadece yas tutan bir adamsın, diye düşündü Dwight.

"Unutmuyorum."

Adamlar yine sessizleşti. Yol'daki çizmelerinin üzerinden yapraklar uçuşuyordu.

"Bakın, sorularımın sizi rahatsız ettiğini görebiliyorum ama bana biraz daha tahammül ederseniz buradan yaşlı bir domuz kadar huzurlu ayrılabilirim."

"Sorun değil."

"Naaşı aileniz giydirecek."

"Evet. Kız kardeşim ve kocası."

"Şu anda nerede?"

"Carol mı?"

"Evet, bayım. Sorduğum için üzgünüm."

Aniden dehşete kapılan Dwight, Opal'ın çoktan evine gitmiş olabileceğini düşündü. Ne diyeceğini özenle ölçüp tarttı.

"Şu anda onların yanında. Ben de oradan dönüyordum."

Opal başıyla onayladı. Almayı umduğu cevap buydu. Eğer Dwight kadının evde olduğunu söylemiş olsaydı yalanı ortaya çıkacaktı. Ve ölmüş karısının yeri konusunda yalan söyleyen bir adam şüphesiz kötü biri olmalıydı.

"Kız kardeşiniz cenaze levazımatçısı mı?"

"Cenaze levazımatçısı olan kocası, evet. Ama o da bu işlerden biraz anlar."

"Neredeler?"

Dwight, Yol'un ötesine işaret etti.

"Şu yönde bir saatlik mesafedeler, Şerif."

"Bir saat mi? At arabasıyla mı?"

"Evet, at arabasıyla."

Opal şapkasını gerisin geriye kafasına geçirdi.

"Size bir şey daha sormama izin verin, Bay Evers. Ev işlerinizi yapan kızın çığlığını duydunuz ve yanlarına gittiğinizde karınızı yere yığılmış vaziyette buldunuz. Nefes almıyordu... korkunç bir sahne olmalı. At arabanıza atladınız ve size neyin yolunda gitmediğini söyleyebileceğini umduğunuz iyi bir dostunuza gittiniz. Peki ya sonra?"

"Harrows'a geri döndüm. Manders'ı görmeye gittim."

Opal'ın, Carol yere yığıldığında Farrah'nın da orada olduğundan haberdar oluşu Dwight'ın gözünden kaçmadı. Kızla da konuşmuş muydu? Dwight, Carol'ı boğmadığı ya da burun deliklerini tıkamadığı için aniden kendini güçlü hissetti. Lafayette'in her önerisi akıllıca değildi. Dwight doğruyu yanlıştan ayırmayı bilirdi. Farrah işaret parmağını çoktan ona doğrultmuş olabilirdi ve kızın parmak ucundan çizilecek bir çizgi doğrudan Carol'ın bedenindeki izlere ve boğuşma emarelerine çıkardı.

"Bu süre boyunca Carol neredeydi?"

"Manders'ı görmeye gittiğimde mi?"

"Evet. Genellikle insanlar cesedi derhal Manders gibi birine teslim eder."

"Carol'ı üst kata çıkardım," dedi Dwight. Kendini ele vermek üzere olduğundan emin gibiydi. Küçük bir yalanın içinde kapana kısılmak üzereydi. Ve küçük yalanlar büyümeye meyledeerdi. "Ama yatağımızda onu o halde görmeye dayanamadım. Bunu söylemekten rahatsızlık duyuyorum ama... hal böyle olunca onu kilere taşıdım. Orada bir sığınağımız var ve sanırım kayınbiraderim onu giydirme şansını bulana dek oradaki tablanın diğer yerlerden pek farklı olmadığını düşündüm."

Opal başıyla onayladı. Bu hikâye Farrah'nın anlattıklarına uyuyordu. Tek sorun, Opal'ın bu hikâyeden hoşlanmamış olmasıydı.

"Pekâlâ. Şu Alexander Wolfe'la konuşma şansına nail olmak isterim ve eğer bunu ayarlayabilirseniz size minnettar olurum. Az önce de dediğim gibi Harrows'un güvenliği benden sorulur. Keşfettiği şeyin ne olduğunu anlamamış olabilir. Kayıtlı bir doktor bile anlayamayabilir."

Dwight başıyla onayladı.

"Onu size getireceğim. Onunla tanıştıktan sonra tıpkı benim gibi hissedeceğinize hiç şüphem yok; kayıtlarınızda olup olmamasının hiçbir önemi kalmayacak."

Opal gece yarısı kapısını çalan Manders'ı düşündü. Kilerdeki Farrah'yı düşündü.

"Size neyin önemi olduğunu söyleyeyim, Bay Evers. Şu Alexander Wolfe'la en kısa zamanda görüşmek istiyorum. Kaldı ki hikâyenize bakılacak olursa onu bulmak sizin için hiç de zor olmamalı. Ne de olsa çok yakınsınız."

"Hikâyeme mi?"

"Size şöyle açıklayayım. Eğer şu doktoru meydana çıkarmazsanız biraz sorun yaşayacağız. O ortaya çıkana dek daha fazla, daha fazla sorum olacak. Karınızın ölüm nedenini kimin belirlediğine veyahut bir doktor tarafından görülüp görülmediğine dair ne tür düşüncelere kapılacağımı kim bilir?"

Dwight çılgına dönmüş halde Opal'ın gözlerine baktı. "Bu dediğiniz çok *korkunç bir şey*..."

"Beni anladınız mı, Dwight?"

"Anladım."

"Ve?"

"Ve... ve dediğinizi yapacağım."

"Güzel. Bu kesinlikle işimizi görecektir. Şimdi izin verirseniz at arabasının içine bakacağım."

Dwight donakaldı.

Bu buyruk. Çok aniydi.

Opal bekledi.

"At arabasının içini mi görmek istiyorsunuz? Bu at arabasının mı?"

Opal siyah kapının siyah ahşabına baktı.

"Ta kendisinin."

"Elbette."

Dwight at arabasına yöneldi. Kalbi öylesine gumbürdüyordu ki Opal'ın onu duyup duyamayacağını merak etti. Kapının önune geldiğinde elini kapının koluna koydu ve son kez Opal'a döndu.

"Beni affedin ama hiçbir şey beni bir zamanlar Carol'la paylaştığım oturağa bakmak kadar üzemez."

Kapıyı açtı.

Opal içeri baktı.

Bu iki oturaklı hoş bir at arabasıydı. Birbirinin aynısı mor yastıklarla süslenmiş koltukları birbirine dönüktü.

"Teşekkür ederim, Bay Evers."

"Onu burada bulmayı beklemiyordunuz değil mi..."

"Hiçbir şey bulmayı beklemiyordum. Verdiğim rahatsızlık için özür dilerim."

Dwight kapıyı kapattı.

O anda Opal'ın gözüne matemli bir adam gibi göründü.

"Hepsi bu kadar mı, Şerif?"

"Teşekkür ederim. Hepsi bu kadar. Lütfen bir şerif olarak vazifemin..."

"Açıklama yapmanıza lüzum yok. Anlıyorum. Özellikle İllet böylesine yakınımızdayken."

Opal başıyla onayladı. Sonra Dwight'ı at arabasıyla baş başa bıraktı.

Atına bindi ve Yol'un güneyindeki Harrows'a doğru yola koyuldu. Hâlâ bazı şeyler onu rahatsız ediyordu. Hem de fena halde. Dwight'la buluşmaya giderken ona böylesine sert davranmaya niyeti yoktu. Fakat Manders'ın kuşkusu, Farrah'nın ifadesi ve Bay Evers'ın verdiği kusursuz cevaplar arasında içgüdüleri ona geri adım atmamasını söylemişti. Dwight Evers gibi birinin bilmediği şey, gerçeği söyleyen insanların hikâyelerinde boşluklar

olduğuydu. Yalancılarınkinden daha fazla. Gerçek hikâyelerin boşlukları olur, diye düşündü Opal, ama iyi uydurulmuş bir hikâyede tek bir tane bile olmaz. Carol Evers yarın sabah gömülecekti. Dwight doktoru ortaya çıkarsa da çıkarmasa da Manders'tan ve Norm'dan kadına yakından bakmalarını istemeyi düşündü. Cesedin ellerinin altında olması işlerine yarayacaktı.

Dwight sorgulandığı için hiç de... *öfkeli* görünmüyordu.

Opal atının sırtında gözden kaybolurken Dwight bekledi. Sonra biraz daha bekledi. Derken at arabasının kapısını bir kez daha açtı.

Bu sabah yatak odasına giren yabancı haklı çıkmıştı. Uyanmasına neden olan kefen kılıklı ona yardım etmişti.

Hanımını sakla.

Opal kilere göz atmıştı, Dwight'ın bundan şüphesi yoktu.

At arabasının içine uzanarak Carol'ın uyumakta olan bedenini gizleyen açılı aynayı yerinden kaldırdı. Dwight gülümsedi. Opal at arabasının iki oturaklı olduğunu düşünmüş olmalıydı. İki de yastığı olduğunu.

Karısını yerde görmek Dwight'a bilhassa büyük keyif veriyordu. Hayatta zengin, ölümde yoksuldu.

Aynayı tekrar yerine, Opal'ın aldanmasına yol açan yere koyduktan sonra at arabasının kapısını kapattı. Sürücü tarafına tırmanıp dizginleri sertçe şaklattı. Kardinaller kanat çırparak havalandılar. Ya bir adamın darağacından kurtulduğunun farkındaydılar ya da belki yalnızca daha fazla fare bulabilecekleri bir tarla arıyorlardı...

Kanun adamının daha fazla... doktora... kanıta ihtiyacı vardı. Dwight'ın Alexander Wolfe'u cenaze töreninden önce ortaya çıkarmaya zamanı olmayacaktı. Bu sorun değildi. En azından şimdilik. Fakat kısa zaman içinde bir şeyler düşünmesi gerekecekti.

At süren Dwight, Opal'ı düşündü. İncelemeye can attığı bedenden yalnızca birkaç metre ötede duran zeki şerifi.

"Uyanmadığın için sana teşekkür ederim," diye seslendi omzunun üstünden. "Uyansaydın benim için çok kötü olurdu."

Farrah, Opal'a ne anlatmıştı? Kız ne biliyordu?

Öfke tıpkı bir sarmaşık gibi kalbini daladı ama orada sabır da vardı.

Ne de olsa parçalar yavaş yavaş yerli yerine oturuyordu.

Yardım alıyordu. Her ne kadar ona yardım edenin kim olduğunu aklına getirmek istemese de.

Değişen yüzler. Gıcırdayarak kapanan bir tabutu andıran o ses.

Carol yarın yerin dibini boylayacaktı.

Cehennemdeki cennet aşkına, Dwight artık çok yakındı.

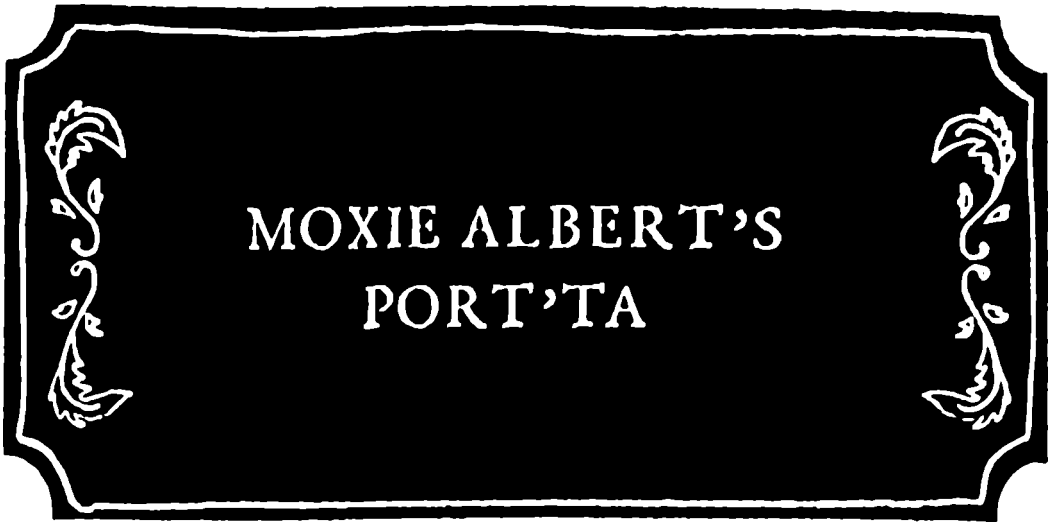

MOXIE ALBERT'S PORT'TA

Albert's Port yüzde 93'ü Ossiwak Nehri tarafından kuşatılmış, orta büyüklükte bir Yol kasabasıydı. Civarda yaşayan insanlar nehre kısaca O derlerdi. Fakat bunun nedeni O harfinin adının ilk harfi olması değil, nehrin neredeyse kesintisiz bir çember şeklinde akıyor olmasıydı. Bu yüzden Albert's Port'un yegâne girişi ahşaptan inşa edilmiş uzunca bir köprüydü. Kasabadan geçmek isteyen bir yolcu köprüden indiği gibi Manage Sokağı'na girer ve sokağı boylu boyunca takip ederek kasabanın kuzey tarafındaki daha geniş köprüden çıkardı. Moxie, İhtiyar Kız'ın sırtında Albert's Port'a girerken atın toynakları ahşap köprüde takırdıyor ve güneş gökyüzünü mora boyayarak bir kez daha alçalıyordu. Gün akıp gidiyordu fakat kanun kaçağı, köprünün kasaba tarafına konuşlanmış bir kanun adamına kendini tanıtmak zorundaydı.

"James Moxie," dedi usulca İhtiyar Kız'ın sırtına vurarak.

Memur yere tükürdü.

"Burada, hiçliğin ortasında yaşıyor olabilirim, bayım, ama bu beni dünyadan haberi olmayan biri yapmaz."

"Memur Bey?"

"Ben ne kadar James Moxie'ysem sen de o kadar James Moxie'sin."

"Yani o değil miyim?"

"Ona benzemiyorsun."

"Onu hiç gördünüz mu?"

"Hayır, bayım. Görmedim. Ama sana benzemediğinden eminim."

Moxie buz gibi gozlerini kanun adamınınkilere dikti ve adam Moxie'nin gözune küçücük bir engel, Carol'la arasındaki boşlugun azıcık bir kısmını kaplayan alelade biri gibi göründü

"Eğer adımın John olduğunu soyleseydim ne olacaktı?" dedi Moxie.

"Gerçek adın olduğunu düşünürdüm."

"O halde benim adım John. Harrows'a gidiyorum. Buradan yalnızca geçiyorum. Kasabanızda başka işim yok."

"Eğer gerçekten James Moxie'ysen," dedi memur kollarını kavuşturarak, "o numarayı nasıl yaptığını anlat. Belki o zaman geçmene izin veririm."

"Bu çok uzun zaman önceydi, Memur Bey. Ayrıntıları pek hatırlamıyorum."

"Sen James Moxie değilsin."

"Sizi ikna etmek zorunda mıyım?"

"Abberstown'daki numarayı nasıl yaptığını anlatarak başlayabilirsin. Harrows'un bekleyebileceğinden eminim. Oraya vardığında seni hâlâ bekliyor olacak."

"Harrows bekleyemez."

"Öyle mi?"

Moxie'nin gözleri kararmakta olan gökyüzünde bembeyaz birer şimşek gibi çaktı. "Şimdi şöyle yapacağız, kanun adamı. Size iyi günler dileyeceğim ve kasabanızdan geçerek yoluma devam edeceğim."

"İstediğin yerden geçebilirsin. Seni durdurmaya iznim yok. Fakat burada bulunduğun sürece gözümü bir an bile üzerinden ayırmayacağımdan domuz boku kadar emin olabilirsin."

"Sorun değil."

"Sorun değil mi? Hayret."

Memur kenara çekildi ve Moxie atının sırtında adamın yanından geçti.

Ahşap bir kazığın üzerindeki koyu kırmızı harfler kanun kaçağına Albert's Port'a hoş geldiğini söyluyordu. Moxie tabelanın ötesinde sayvanları ve mağaza vitrinlerini, nehirdeki küçük teknelerin direklerini, bağlama kazıklarına bağlanmış atları ve tahta kaldırımda yürüyen insanları görebiliyordu. Bir tentenin gölgeleri altından at sırtında iki kanun adamı daha çıkageldi.

Moxie adamların gelişlerini izledi.

"Ön taraftaki adamımız rozetine ışık tutarak bize mesaj gönderdi. Bu kötüye işaret. Her ne yapıyorsak bırakmamız ve seni izlememiz gerektiği anlamına geliyor."

Moxie yanıt vermedi. O atını sürerken adamlar onu iki yandan takip etmeye koyuldular.

"Seni karşılamaya gelmemizin nedeninin ne olduğunu düşünüyorsun?"

"Bilmiyorum, Memur Beyler."

"Tabii. Kesin bilmiyorsundur. Frank bir şey söylemedi mi? Senden neden hoşlanmadığından bahsetmedi mi?"

"Benden hoşlanıp hoşlanmadığı dikkatimi çekmedi."

"Dur bakalım, çocuk değiliz," dedi diğer memur kıkırdayarak. "Bir şey söylediğinden eminim."

Moxie gözlerini yoldan ayırmadı.

"Söylediğim kişi olduğuma inanmadı."

"Öyle mi? Bu şüphe uyandırıcı. Ona hangi adı verdin?"

Moxie derin bir nefes aldı.

"Benimkini."

"A-ha. Peki adın neymiş?"

"James Moxie."

Kanun adamları güldü. Biri toprağa tükürdü.

"Sen James Moxie falan değilsin, dostum. Eğer öyle olsaydın sırf adından ötürü seni içeri tıkardık."

"Doğruyu söylüyorum, o benim," dedi Moxie.

"Bill," dedi diğer memur. "Bill... şu James Moxie ne yapmıştı? Ne yaptığını bir kere daha anlatsana?"

"Bir düelloda adamın tekini silahını bile çekmeden alt etmiş İşte, yaptığı bu."

"Nasıl yapmış?"

"Bilmiyorum ki."

Moxie artık kasabanın kuzey ucundaki köprüyü görebiliyordu.

"Anlat bakalım, James Moxie," dedi Bill. "Bir adam silahına bile davranmadan nasıl kan dökebilir?"

Moxie, "Dökemez," diye yanıt verdi.

Bill nüktedanlıktan eser olmadan güldü.

"Ama öğrenmek istiyorum," dedi. "Bir adam nasıl böyle bir şey yapabilir ki?"

"Yapamaz."

"Hayır. Kesinlikle yapamaz."

Albert's Port kasabasının sakinleri mağazalardan çıkıyordu. Renkli akşam göğü, açtıkları kapıların camlarında yansıyordu. Moxie pencerelerin ardındaki yüzleri, atlarının dizginlerini tutan erkekleri, oyunlarına ara verip olan biteni izlemeye koyulan oğlanlarla kızları gördü.

"Sana bir şans daha vereceğim," dedi Bill atıyla Moxie'nin kısrağının önünü keserek. "Burada ne işin var?"

Moxie kısrağını durdurdu.

"Harrows'a gidiyorum. Atımın suya ihtiyacı var. Ben de biraz içsem fena olmaz ve Albert's Port'ta şişeleyebileceğinizden çok daha fazla su var. Burada bundan başka işim yok."

"Peki ya adın?"

"Adım hâlâ James Moxie."

"Öyle olsun," dedi Bill. Moxie az sonra olacakları biliyordu. "Şimdi ne yapacağız biliyor musun? Seni kısa bir süreliğine karakola götüreceğiz."

Moxie kuzeydeki köprüye baktı. Yol'a devam etmeye çok yakındı.

"O halde beni karakola götürün."

Bill atından indi ve iki atın dizginlerini de eline aldı. Atları çekerek onları Manage Sokağı'ndan geçirip Albert's Port hapishanesine götürdü. İnsanlar fısıldaşıyordu. Kanun adamları ise görecek hiçbir şey olmadığı gibi heyecana da gerek olmadığını söylüyorlardı. Hapishanenin önüne vardıklarında Moxie atından indi.

Kolunu Jefferson'ın okul binasından aldığı heybenin içine soktu

Bill çabucak elini Moxie'nin omzuna koydu. "Orada neyin var bakalım?"

Moxie ona baktı. "İhtiyar Kız için su."

Kanun adamı başını iki yana salladı. "İzin ver de bakayım."

Moxie elini çekince Bill heybenin içine baktı ve orada bir su kesesi olduğunu gördü.

"Adı konusunda yalan söyleyen kısrak değil," dedi. "Ve gerçekten çok susadı."

Bill, Moxie'nin yüzünü inceledi ve ardından diğer memura döndu.

"Wesley, ata biraz su getir."

Sonra Moxie'yi içeri soktu.

Karakol kanun kaçağının at bindiği günlerden bildiği diğerlerinden farklı değildi. Jefferson ve Moxie pek çoğunu görmüşlerdi. Demir parmaklıklı altı hücre iki ahşap masanın ardında sağlı sollu dizilmişti. Mekân temizdi, masaların üzerinde yığıntıdan eser yoktu. Bu da sandalyesinde arkasına yaslanmış vaziyette oturan şerifin dediğim dedik bir kadın olduğu anlamına geliyordu. Mahkûmlar yeni getirilenin kim olduğunu görmek için parmaklıklara yanaştı.

"Bir budala daha!" diye kıkırdadı biri.

Katlanmış bir aranıyor posteriyle kendini yellemekte olan şerif çizmelerini masasından indirdi ve ayağa kalktı.

"Burada kim varmış?" diye sordu. Kadının kaşları bir saatin akreple yelkovanı gibi kavis çiziyor, zaman akıp gidiyordu.

"Bize yanlış bir isim verdi," dedi Wesley.

"Öyle mi? Verdiği isim neydi?"

"James Moxie."

İki kanun adamı kahkahalara boğuldu ama Şerif, karakola getirdikleri zehirli bir şeymiş gibi Moxie'ye bakıyordu.

Moxie, "Harrows'ta olmam gerek," dedi.

"Nedenmiş?"

"Normalde size boyun eğerdim ama Harrows'ta yapmam gereken bir iş var."

Şerif boğazını temizledi. "Çok düşüncelisin, yabancı, ama işler o şekilde yürümüyor."

"Beni hapse atmanızın gerekçesi nedir?"

Kadın eliyle havayı süpürerek koridordaki hücrelere işaret etti. "Şu hücreleri görüyor musun? Bunlar burada yalnızca bir gece kalacaklarını iddia eden adamlar. Senin de görebileceğin gibi Albert's Port güzel bir kasabadır ve ben de hademe gibi bir şeyim. Bana Şerif Marge diyebilirsin. Ben de sana gerçek adınla hitap edeceğim. Tabii sen bize söyler söylemez."

Yaşlı bir adam hücresinin parmaklıklarına yapışıp Moxie'ye hırladı.

"O da mı adı hakkında yalan söyledi?" diye sordu Moxie.

Şerifin yüzündeki ifade ciddileşti. Sonra biraz daha ciddileşti. "Hayır, bayım. O'da bir kadını boğdu. İşte, yaptığı bu."

Şerif Marge kemerinden bir anahtar halkası çıkardı. Şerif yardımcısı, Moxie'nin arkasından yaklaştı ve şerif, "Silahını da al, Şerif Yardımcısı Bill. İçeri girdiğinden beri parmağıyla silahını yoklayıp duruyor," dedi.

Şerif yardımcısı Moxie'nin silahını aldı.

Şerif Marge yaşlı katilin karşısındaki hücrenin kapısının kilidini açtı ve kanun kaçağına baktı.

"Bedava bir otel bulmuşsun gibi düşün," dedi kadın. "Bizden."

Moxie hücreye girdi. Harrows'un üzerinde batan güneş gözünün önüne geldi.

"Şerif," dedi Moxie. "Lütfen. Zamanım yok."

Kadın hücrenin kapısını kilitledi.

"Kimsenin yok, yabancı. Yoksa sana... Adsız mı demeliyiz?"

Sonra çizmelerini temiz ahşap zeminde sertçe takırdata takırdata masasına geri döndü. Moxie'nin silahını tutmakta olan şerif yardımcısı kanun kaçağının hücresinin önünde dikiliyordu.

"James Moxie, ha."

Moxie yanıt vermedi. Harrows'ta ayın önünü kapatmak istercesine yığıldıkça yığılan toprağı düşünüyordu.

Şerif yardımcısı, Abberstown'daki Numara hakkında konuşup duruyordu. Adamın dediklerine bakılırsa James Moxie başka bir

kıralık katil tutmuş, yoldaşını kalabalığın arasına yerleştirmişti

"O günlerde sert tiplerin arkadaşları olurdu. Aynen öyle. Şimdilerde herkes Yol'da bir başına. Fakat o günlerde...."

Adam konuşurken Moxie hücresinin yanındaki boş hücrenın gölgeleri arasından bir fısıltı duydu. Şerif yardımcısının sesi duymadığı ortadaydı. Haliyle Moxie döndü ve ranzada yatmakta olan bir adamın karaltısını gördü.

"*Ne tür bir adam hasta bir kadına sırtını döner? Ne tür bir adam onu öylece bırakıp çekip gider?*"

Fısıltı cüretkârdı, her bir hece ateş almış küçük mermileri andırıyordu.

Şerif yardımcısı konuşmayı sürdürdü. "James Moxie, Yol'un görüp görebileceği en korkutucu kanun kaçağı olabilir çünkü gizemini koruyabilen yalnızca o kaldı. Dediğimi duyuyor musun, Adsız? Adamın hiç doğru düzgün içeri tıkılmadığını biliyor muydun?" Şerif yardımcısı başını iki yana sallayarak avucundaki tabancayı, Moxie'nin tabancasını inceledi. "Çok yanlış bir isim seçmişsin."

Moxie'nin yanındaki hücrede yatan adam ayaga kalkar kalkmaz Moxie adamı tanıdı.

Silas Hite, diye düşündü. Carol'ın öldüğünden korktuğu ilk seferinde kadının gevşek bedenini taşıdığı evin sahibi.

"*O gece ahırın arkasında sana söylemiştim*," dedi Silas kaynayan süte benzer bir sesle. "*Bir adamın sırf korktuğu için sevdiği birinden vazgeçemeyeceğini söylemiştim. Sana söyledim... ama sen beni dinlemedin... değil mi? Hasta olduğu için onun kalbini kırdın, James.*"

"Hey, Wesley!" diyeseslendi şerif yardımcısı. "James Moxie'nin nasıl göründüğünü düşünüyorsun? Sence buradaki adama benziyor mudur? Kırmızı gömlekli ve yorgun mudur?"

Wesley masasından güldü.

Silas Hite, Moxie'nin hücresinin bitişiğindeki parmaklıklara yanaştı. "*Haline bak... buradasın... hapiste... hem de doğruyu yapmaya çalıştığın sırada.*"

Şerif yardımcısı Bill, "Kötü adamlar ondan korkardı," diyerek konuşmayı sürdürdü. "*İyi* adamlar da ondan korkardı. Kanun adamlarıysa..."

Şerif Marge tekrar ayağa kalktı ve hücrelerin olduğu koridorda şerif yardımcısına katıldı. "O hâlâ aranan bir adam," dedi.

"Bunca zaman sonra bile mi?" diye sordu Bill.

Şerif Marge yüzünde iğnelemeyle şüphe karışımı bir ifadeyle Moxie'ye baktı. Sanki söylediği kişi olması ihtimalini henüz elememiş gibiydi. "Sırf kanundan yanayız diye o işi nasıl kıvırdığını merak etmiyor değiliz, Şerif Yardımcısı Bill. O gün bir adamın *öldüğünden* bahsetmiyorum bile."

Şerif yardımcısı oradan devam etti. Bir yandan da silahı inceliyordu: ahşap el işçiliğini, eskimiş çeliğin parıltısını. Kadının tekini O'da boğarak öldüren yaşlı madrabaz, James Moxie hakkında bildiklerini, duyduğu hikâyeleri anlatmaya girişti. Fakat Silas Hite konuşmaya devam ediyordu.

"*Onun konuşmasına izin verdin, James. Kalbini kırdın. Sonra daha iyi bir adam çıkageldi ve o hasta... hasta olduğu için ona kol kanat gerdi, James...*"

"Beni rahat bırak," dedi Moxie birbirine bastırdığı dişlerinin arasından.

Şerif, Moxie'ye sert bir bakış attı. "Ne dedin?"

Moxie sesini çıkarmadı. Zaten Şerif Yardımcısı Bill konuşmaya devam ediyordu. Şerif Marge, Moxie hakkında diğer şeriflerden duyduklarını anlatmaya koyuldu. Yaşlı katil kıkırdadı ve zafer nidaları attı. Oysa Moxie hareketsizdi. Harrows kasabası gözden kayboluyor, Carol'ın cenazesi hızla yaklaşıyordu.

Silas tıslarcasına birkaç küfür savurdu. Şerif Marge, Abberstown'dan bahsediyordu. Yaşlı madrabaz ise şerif onu susturana dek bir Yol şarkısı tutturmuştu.

Moxie dikkatle şerif yardımcısının elindeki silaha baktı.

"James Moxie'nin Kellytown'da kart oynarken yedi adamı öldürdüğünü duydum. İki elinde de kartları tutuyormuş... hiç silahına dokunmamış..."

"... James Moxie, Yol'daki ağaçlarda yaşarmış... cesetleri de o ağaçların tepesinde saklarmış..."

"... ben onun kurbanlarını canlı tuttuğunu duydum... onları korkuturmuş... hiç silah kullanmamış... insanlar vurulup vurul-

madıklarını ya da ne zaman vurulduklarını anlamazlarmış çunku hiç silahına dokunmazmış..."

"... çocuklar... kadınlar... Yol'daki aileler... bir hayalet... bir iblis..."

Silas'ın parmakları parmaklıkların arasından uzandı ve Moxie'nin koluna dokundu.

"*Geri dön*," diye fısıldadı Hite. "*Daha önce yaptığın gibi onu kokuşmaya terk et. Fakat bu defa bırak da toprağın altında kokuşsun. Kokuşmasına izin ver, James. Nasıl yapılacağını bildiğin tek şey bu Şimdiye dek yaptığın tek şey bu...*"

Şerif Marge sararmış aranıyor ilanlarını, James Moxie'nın Yol'da elini kolunu sallayarak dolaştığı uzun yıllar boyunca eskiyen kâğıtları tarif etti.

"Bakın ne diyeceğim," dedi yaşlı katil. "Bir keresinde onunla karşılaşmıştım!"

"Öyle mi?" diye sordu Şerif Yardımcısı Bill.

"Bir keresinde onunla Baker'da karşılaşmıştım! *Uzundu*... ağaçlar kadar uzundu! Elleri kafam kadardı! Cehennemdeki cennet aşkına, o kadar büyük ellerle neler yapmazdım ki..."

Şerif Yardımcısı Bill yaşlı adama döndüğü anda karakolda bir gumburtü koptu ve karakol duman içinde kaldı. Yaşlı katilin göğsü parçalanmış, Şerif Marge'ın üstü başı kan, deri ve kemik parçaları içinde kalmıştı.

Derken karakol aniden sessizleşti.

Şerif Marge ve Şerif Yardımcısı Bill kıpırdamadan duruyorlardı. Gözleri O'da yüzen alabalıklarınki gibi belermişti. Silahtan yükselen duman az önce olanları kanıtlar nitelikteydi.

Ama *nasıl* olduğunu açıklamıyordu.

"Domuz bokları aşkına," dedi Şerif Marge aniden. "Adamı vurdun."

Ama sesi şüphelerini ele veriyordu.

"Ben yapmadım, Marge!"

"Onu vurduğunu gördüm."

Ama sesi şüphelerini ele veriyordu.

"Tetiğe dokunmadım, Marge! Ona *dokunmadım*!"

Gözleri birbirine kilitlendi ve aynı anda, hücresinde yalnız olan Moxie'ye döndüler.

"Benim adım James Moxie," dedi Moxie. "Ve Harrows'ta olmam gerekiyor. Hem de hemen."

Şerif Marge bomboş gözlerle Moxie'ye baktı.

"Cehennemdeki cennet aşkına," dedi. "Bu o. Domuzun boku! Bu gerçekten o."

Çabucak kemerindeki anahtarları çıkardı.

"Marge, yoksa onu... serbest mi bırakacaksın.. "

"Ona silahını ver, Bill."

Silah hâlâ sıcaktı. Marge hücrenin kilidini açtı.

"Ona *silahını* ver, Bill."

Moxie yavaş adımlarla hücresinden çıktı. Şerif yardımcısı silahını ona uzatıyordu. Moxie silahını aldı.

"Şimdi sen... sen..." Şerif Marge kekeliyordu. "... sen... sadece... yoluna.... şimdi..."

Moxie hapishanenin kapısına vardığında Silas Hite'ın dalga geçercesine kendisine seslendiğini duydu.

"Bırak da kokuşsun, James... çoktan başladı... domuz bokundan farksız şu toprağın gözeneklerine... burnuna... bir zamanlar senden yardım isteyen ve onu öylece bıraktığında acıyla haykıran ağzına dolmasına izin ver..."

Moxie vicdan azabı duydu.

Zaman kaybetmişti.

"Atım," dedi tepeden tırnağa yaşlı adamın kanına bulanmış vaziyette tir tir titreyen memurlara, "su için teşekkür ediyor."

Ve önce hapishaneyi, sonra da kuzeydeki geniş kopru vasıtasıyla Albert's Port'u terk etti.

CAROL AT ARABASINDA KOMADA

Dwight, Harper Tepesi'nde bir battaniyenin uzerinde tek başına oturuyordu.

At arabası ve atlar pastoral sahneden yirmi adım ötede duruyordu: takım elbiseli bir adam, sürücü bolmesinden alınıp uzun çimenlerin üzerine serilmiş mavi renkli bir battaniye, bir kadeh şarap. Ancak daha yakından bakan biri ortada gerçek bir bardağın olmadığını ve adamın orada olmayan biriyle konuşmakta olduğunu görebilirdi.

Carol'la konuşmuyordu. Konuştuğu, hep sahip olmayı dilediği bir eşti.

Uysal bir eş. Basit bir eş. Ona ihtiyaç duyan, arzularıyla Dwight'ı yerlere göklere koyamazken aldıklarıyla da Dwight'ın Harrows'taki konumunu goklere çıkaracak bağımlı bir ruh.

"Martha, tatlım, bir kadeh şarap al. Sana iyi gelecektir."

Çünkü Dwight karısı için neyin iyi olduğunu bilirdi. Eşi için İkna edilebilir bir eş için. Gölge etmeyen bir eş için.

"Yarın bir cenazemiz var, Martha. Eski bir dostu gomuyoruz Ama asıl öğrenmek istediğim... sonrasında ne yapmak istediğin?"

Sergilediği gosteriye ragmen Yol'da Opal'la karşılaşmış olmanın verdiği gerginlik yuzünden sesi titriyordu.

Battaniyenin diğer köşesi ruzgâra kapılarak havalanınca Dwight bir an için Martha isimli bir kadının manzaraya bakmak için ayağa kalktığına inanır gibi oldu.

"Benim önerim şu," dedi Dwight hayali şarabı dudaklarından süzülerken. Prova yapmakta oldukça başarılıydı. Numara yapmakta. Rol yapmakta. "Akşamüstü için seni Griggsville'e götürmek isterim. Orada hep güzel gösteriler sergileniyor. Sen ne dersin, hatlım? Sabah cenaze, akşam tiyatro?"

Uzun yıllar önce Dwight, Carol'ı Griggsville'deki sihirbazlık gösterisine götürmüştü. John Bowie de onlarlaydı ve cinsel açıdan egzotik sayılabilecek küstah herif öyle çok sarhoş olmuştu ki tiyatronun tuvaletinde kendinden geçmişti. Dwight onu orada, sırtüstü uzanır vaziyette bulmuş ve onu kendine getirmek için yüzüne soğuk tuvalet suyu çarpmak zorunda kalmıştı.

Dwight hayali şarabını yudumlarken tuvaletteki John Bowie'nin mezardaki John Bowie'ye ne kadar benzediğini düşünerek gülümsedi.

Tabutsuz haline.

"Cenaze günü gösteri izlemeye gitmemizi garip bulan olursa onlara sanatın gücünün mateme iyi geldiğini söylerim."

Dwight ayağa kalktı ve görünmeyen kadehini Harper Tepesi'nın kenarından aşağı attı. Yol halkının pek çoğu Harrows'un kuzeyindeki Harper Tepesi'nin ötesine geçmemişti. Orada görülecek ne bir işleri ne de bir arkadaşları olduğundan genellikle ıssız olan Tepe herhangi bir yere giderken yol üstünde de kalmıyordu.

"Martha? Ne oldu? Bir şeye mi ihtiyacın var? Benden bir şey mi... istiyorsun?"

Bu güzel bir histi. İhtiyaç duyulan olmak. Dwight tıpkı Martha gibi bir kadın bulabileceğinden emindi. Belki de dünkü ayinde Jonun gibi biriyle karşılaşmıştı. Bir kadın çiçeği burnunda dula yakınlık duymuş ve tüm romantik yakınlaşmaların ardındaki gizli çarklar çoktan dönmeye başlamıştı.

Tıpkı bir saat gibi.

Dwight at arabasına baktı.

Şerif Opal onu Yol'da sıkı bir sorguya çekmişti. Korkudan

ödünü patlatmıştı. Ama o ayna... eğer kendinde olsaydı Carol'ın, o ayna numarasını Griggsville'de izledikleri gösteriden aldığını fark edip edemeyeceğini merak etti. Sahnedeki adam bir eşeği gözden kaybetmişti. John Bowie o kadar keyiflenmişti ki kahkahalarla gülerek ayağa kalkmış ve bir yer gösterici ondan oturmasını istemek zorunda kalana dek ayakta durmuştu.

Ama zavallı John Bowie artık ölüydü. Dwight'ın numarasını görme şansı olmamıştı. Basit bir yatık ayna numarası. Bir kanun adamını kandıracak kadar iyi bir numara.

"Peki ya atlarımızı Griggsville'in güneyine sürmeye ne dersın, Martha?" dedi Dwight gözünü at arabasından ayırmadan. "Belki de Yol'u hepten terk etmeliyiz."

Diz çöküp battaniyeyi katladı ve başını kaldırıp Harper Tepesi'nin kenarına baktığında kendini oradan atlarken hayal etti. Buna şimdi son verebilirdi. Yol'un en yüksek tepesinin kenarından atlayarak onu kerpeten misali sımsıkı kavrayan kaygılardan kurtulabilirdi. Carol ne zaman uyanacaksa uyanır ve Harrows'taki hayat onsuz sürüp giderdi.

"Martha?"

Ama Martha diye biri yoktu, itaatkâr bir eşi yoktu. Onunki, insanların gözlerindeki büyüklüğünü gördükçe kendini küçücük hissetmesine neden olan bağımsız, zeki ve güzel bir kadındı.

Carol.

Carol'ın gölgesi.

Hanımını sakla.

Yatak odasındaki yabancı. Ateş ettiği karaltı.

Battaniyeyi sürücü oturağına sererken pek çok yüzün, onu uyandıran yabancının kafatasında belirip kaybolduğunu görür gibi oldu.

Lafayette'le birlikte kadının Harrows'un güneyindeki kulübesinde uydurdukları o hayal ürünü doktorla, yani Alexander Wolfe'la görüşmeyi isteyen Opal.

Dwight'tan laflarını tekrar prova etmesini isteyen, Duman'ı takip edecek birini tutmanın doğru olmadığını söyleyen Lafayette.

Dwight'ın daha önce hiç görmediği ama hayalinde simsiyah

gözleri, kayış gibi bir derisi ve mezar taşlarını andıran dişleri olan Duman.

At arabasını sürmeye başladığını ve kır atların onu evine doğru götürdüğünü hayal meyal fark ettiği sırada daha fazla sima zihnine akın etti. Ve her biriyle endişeleri alevlendikçe alevlendi.

Farrah Darrow. Ne kadarını biliyordu? Bir şey biliyor muydu? Dwight'ı ipe göndermeye yetecek kadarını bilmediği ortadaydı fakat... bildikleri Opal'ı endişelendirmeye yetmişti.

Moxie'nin yolda olduğu haberini getiren ulak.

Yine Opal.

Eve döndüğünde Opal'ı oturma odasında bulma düşüncesi karşısında başını iki yana salladı.

Üzgünüm, Evers. Ben de Griggsville'deki o gösteriyi izledim. John Bowie az kalsın rozetime kusacaktı.

Başka bir sima daha. Yine Dwight'ın hiç görmediği bir surat.

James Moxie.

James Moxie sihirden anlıyordu. John Bowie'den daha iyi anlıyor olmalıydı. Dwight'tan daha iyi anladığıysa kesindi.

Belki onun da kendine ait aynaları vardı? Dwight yanından geçtiği söğütlerin, Yol boyunca uzanan söğütlerin yansımaları olmadığından nasıl emin olabilirdi? Ya James Moxie'nin bir düzeneğin ardından fırlayıp ateş etmeye başlamayacağından?

Dwight ağaçların altını kolaçan etti. Gölgeleri taradı.

"Sakin ol," dedi kendi kendine. "Lanet olsun! *Sakinleş!*"

Moxie neye benziyordu? Çehresinin sert bir tuğlaya benzediğini hayal etmek hiç de zor değildi. Harcın içinde, Yol'da girdiği düellolardan kalan kıymıklar. Doğru dürüst konuşmayan incecik bir ağız. Kapkara rüzgârların doğduğu mağaramsı gözler. Ve o gözlerin ardında, silahını çekmeden ateş edebilme yeteneğine sahip bir zihin.

"*KES ŞUNU!*"

Dwight'ın sesi nalların takırtısıyla at arabasının gıcırtısı arasında kayboldu.

Ve o anda at arabasının kapısı savrularak açılıp kapandı. Arkasında açılıp kapandı.

"Ne?"

Dwight sertçe dizginlere asılınca kûheylanlar aniden durdu İkisi de kişniyordu. Yerden kalkan toz bulutu hayvanların ağızlıklarıyla aynı yükseklikteydi.

Dwight hafifçe eğilerek at arabasının yan tarafına baktı.

Kapı yavaşça kapanıyor, at arabasına çarpıyor, sonra gerisin geriye açılıyordu.

Dwight kafasını çevirip Yol'un aşağısına baktı.

Carol'ın bedeni? Orada tozun toprağın içinde miydi?

"Ah," diye inledi ve tıpkı bir tavşan gibi sıçrayarak at arabasından indi.

Tam o sırada at arabasının kapısı hafifçe salınarak kapanıyordu. Dwight bir hışımla kapının kolunu yakaladı ve kapıyı ardına kadar açtı.

Carol iki gözü de açık vaziyette doğrulmuş, oturuyordu. Sanki ona uzanır gibi iki elini de havaya kaldırmıştı.

"*Ah, hayır!*"

Dwight at arabasından atladığı gibi kapı bir kez daha savrularak kapandı ve Carol siyah ahşabın ardında gözden kayboldu Dwight gözlerini pencereye dikti.

Ama pencereye arkasındaki söğütlerin yansıması düşüyordu.

"Carol?"

Dwight keçileri kaçırıp kaçırmadığını merak etti. Tüm o yuzler, tüm o planlar.

"Carol... tatlım?"

Kapıya uzandı ve kapının kolunu tuttu. Şüphesiz Carol sırtüstü yatıyor olacaktı. Şüphesiz endişeleri onu alt etmişti. Şüphesiz hiçbir gerçek, kaygılı zihninin paranoyak fantezileriyle örtuşemezdi.

Kapıyı açtı.

Carol hâlâ gözleri açık, ellerini ona doğru uzatmış vaziyette oturuyordu.

Yüzündeki ifade değişmemişti.

Fakat Dwight'ınki değişti.

"Carol? *Carol!* Cehennemdeki cennet aşkına... ah cehennemdeki cennetler aşkına... Carol!"

Kadını kucaklamak istercesine ona doğru bir adım attı. Ama sonra durdu.

"Carol?"

Carol kımıldamıyordu. Gözünü bile kırpmıyordu.

"Carol, sandım ki..."

Ellerinden birini Carol'ın yüzünün önünde salladı. Kadının gözleri parmaklarını takip etmiyordu.

"Carol," dedi Dwight. Öyle derin bir nefes verdi ki kendini vücudunun içinden çıkmış gibi hissetti. "Sen... sen hâlâ Uğultu Kasabası'ndasın, öyle değil mi?"

Cebinden bir ayna çıkardı ve Carol'ın burnunun altına tuttu. Bakışlarını kadının gözlerinden aynaya kaydırarak saymaya başladı.

Ayna yirmi ikinci saniyede buğulandı.

"Hâlâ hayattasın," dedi. "Hâlâ sana ait o karanlık kasabadasın."

Aynayı cebine koydu.

"Merak ediyorum da, Carol, oturmak senin için ne kadar zor oldu? Şu anda gözüne nasıl görünüyorum?" Gülümsedi. Sonra da dişlerini birbirine bastırdı. "Daha önce hiç hareket etmemiştin... neden şimdi?"

Hakikaten... neden şimdiydi? Neden Dwight'ın her zamankinden daha sakin olması gereken andaydı?

Dwight işaret parmağının ucunu kadının göğsüne yasladı.

Itti.

Carol at arabasının zeminine devriliverdi. Ama devrilirken tırnağı Dwight'ın yüzünü boylu boyunca çizmişti.

"Hey!"

Dwight ellerinden birini yanağına götürdü ve evet, incecik bir kan sızıntısı gördü.

Anlayacaklar. Bu bir boğuşma emaresi. ANLAYACAKLAR!

"Kes şunu!"

Kendi kendini azarlayan sesi bomboş Yol'da yankılandı.

Sonra at arabasının zemininde sırtüstü yatmakta olan Carol'a baktı. O sırada hayalinde Opal at arabasını bir kez daha, son bir

kez daha görmek istedi fakat bu defa Carol'ı otururken buldu. Tıpkı Dwight'ın az önce tanık olduğu gibi.

Nasıl? Bu nasıl olmuştu? Ne değişmişti de Carol hareket edebilmişti?

"Bu haksızlık," dedi Yol'un kenarındaki toprağa diz çökerken. Yerden bir avuç dolusu toprak ve taş aldı. "Daha önce hiç hareket etmedin! Bu .." Ayağa kalktı ve at arabasının yanına gitti. "*haksızlık*!"

Derken avucundaki taşı toprağı Carol'ın elbisesinin içine, elbisenin bel kısmına tıkıştırdı. Yol'un kenarına geri döndü ve biraz daha aldı. Bu seferkini elbisesinin yakasından içeri boşaltıp omuzlarının altına sıkıştırdı.

Biraz daha aldı.

Kadının elbisesinin içine biraz daha toprak doldurdu.

"Bir de şimdi kalkmayı dene," dedi. "*Bir de şimdi kalkmayı dene!*"

Dwight pek çok kez Yol'un kenarına gidip gelerek at arabasına bolca toprak taşıdı. İşi bittiğinde, Carol'ın elbisesinin içindeki toprağın ağırlığıyla doğrulamayacağına ikna olduğunda bir kez daha aynayı at arabasının içini yansıtacak şekilde, Opal'ın gördüğü yere koydu.

Sürücü yerine doğru yaptığı kısa yürüyüş sırasında, Carol'ın elbisesinin içindeki taşlarla âdeta su olmadan boğuluyor gibi göründüğünü düşünmekten geri duramadı.

Ön taraftan bir halat aldı, at arabasının kapısına geri döndü ve kapıyı kapatıp sıkıca bağladı.

"Bu haksızlık," diye tekrarladı. Sesi öyle çok titriyordu ki eğer Opal onu şimdi duymuş olsaydı kanun adamının gözlerinde şüpheden daha fazlası olurdu. "Bu hiç... adil değil!"

Dwight at arabasının ön tarafına tırmanıp dizginleri şaklatır şaklatmaz atlar harekete geçti.

"Ne oldu, Martha tatlım? Kim mi? Ah, o yarın gömeceğimiz eski dostumuzdu. Bu ona son vazifemiz."

Dizginleri bir kez daha şaklatırken, konuşurken kullandığı ses tonunun bir çocuğunkine benzediğini düşündü. Ve bu onu daha fazla korkuttu.

Manders. Carol'ı oturur vaziyette görse ne düşünürdü?

Ya Opal?

Peki ya Moxie?

Harrows'un büyük evlerinin önünden geçti. Kendisininki de onlardan biriydi. Planlarda değişiklik yaptığını fark etmeden çoktan değişiklikleri uygulamaya girişmişti.

Eve dönmeden önce gitmesi gereken bir yer vardı. Onu uyandıran yabancının suratında gördüğü çok sayıda sımadan birini oradan kaldırma umuduyla.

"Tek bir yere uğrayacağız, Martha. Bana güven." Elbisesinin içindeki taş toprakla sırtüstü yatmakta olan Carol'ı düşündü. "Bana hep güvenirsin, öyle değil mi? Evet, güvenirsin." Yüzündeki yeni kesiğe dokundu. "Nereye mi? Nereye mi gidiyoruz? Ziyaret edeceğimiz kişinin adı Farrah Darrow. Ve birinin ona kimin hesabına çalıştığını hatırlatması gerekiyor."

Dwight yaklaşmakta olan geceye doğru haykırdı. Kan incecik bir çizgi halinde yüzünden akıyor, atlar Yol'daki çakıl taşlarını unufak ederek dörtnala koşuyor fakat karısının bedeni elbisesinin içindeki toprağın ağırlığı yüzünden at arabasının hareketine ayak uyduramıyordu.

DUMAN YOL'DA ESKİ TANIDIKLARINA RASTLIYOR

Dördü de yağlı sakal Garr'ın aynı tabureye benzediğini söylediği kuçük bir masanın etrafına oturmuş, karınlarını doyuruyorlardı. Suratlarını tavşan etine gömmüşlerdi ve sarı Horace'ın kasabanın yegâne tavernasının soğuk deposundan aşırdığı birayı içiyorlardı. Akşam olmuştu, güneş gökyüzünü mora boyamıştı fakat küçük ahşap kulübenin hiç penceresi yoktu ve dördü de kulübenin bu halini seviyordu. Şişko Kent kulübenin sahibi olan yaşlı adamı vurmuştu ve adamın cesedi dışarıdaki bir battaniyenin altında, sıçtıkları deliğin yanı başında öylece yatıyordu. Çetenin en aklı başında olanı Lewis aşçılık işini üstlenmişti; bu gece, ormanda yakaladıkları tavşandan çevirme yapıyordu ve duman yine Kent'in havaya ateş açmasıyla tavanda oluşan delikten dışarı süzülüyordu. Horace dumanın ya da kokunun kanun adamlarını kulübeye çekmeyeceğinden emin olmak adına nöbet tutuyordu hesapta ama aslında bir kütüğün üstünde oturmuş, piposunu tüttürüyordu. Kir pas içindeki kulübede yatak yoktu. Şilte de öyle. Horace dört gündür biraz malzeme almak için Albert's Port'a gitmeyi erteliyordu. Albert's Port'taki kanun adamlarının biraz "alengirli" olduğunu ve sırf kafası karışmış gibi görünüyor diye insanları tutukladıklarını iddia ediyordu. Adamlar sık sık bu konu hakkında tartışıyorlardı. Bazıları iyiden iyiye çileden çı-

kıyordu. Garr kasabaya gitmek istiyordu. Erkeklerin ihtiyaçları hakkında esip gürlüyor, sefiller gibi yaşamalarına gerek olmadığını söylüyordu. Fakat Horace epey ciddiydi. Hatta bir keresinde adamları, kasabaya giden olursa diğerlerini ele vermekle bile tehdit etti.

Bunlar kanun kaçaklarının birlikte seyahat etmelerinin getirdiği sıkıntılardı.

"Bu tavşanın kürkü hâlâ üzerinde, Lewis!" dedi Garr eti ısırırken.

"En lezzetli kısmı derisidir," diye yanıtladı Kent.

Kulübenin köşesinde, kirli ahşap döşemelerin üzerinde dörtlünün iki hafta önce çaldıkları bir kutu dolusu barut duruyordu. Aslında planları barutu Şerif Yardımcısı Pearson'ın Abberstown yakınlarındaki evinin etrafına bir çizgi halinde serpiştirip domuz bokunun havaya uçmasını izlemekti. Pearson'ın adamları bir süredir kiralık katillerin peşindeydi ve gittikçe yaklaşıyorlardı.

Fakat barut Garr'ı huzursuz ediyordu.

Etrafımda sizin gibi üç kurukafa olduğundan biriniz sigarasını kutunun içine düşürecek diye ödüm patlıyor!

"Yakında yine bira almamız gerekecek," dedi Kent göbeğini ovuştururken. "Nasıl bu kadar çabuk bitti, anlamadım!"

Bu ciddi bir sorundu ve kasabaya gitme konusundaki açmazı çözebilirdi. Garr'ın planı tıraş olup temizlenmek ya da yaşına rağmen bebek yüzlü bir tip olduğundan Lewis'i temizleyip onu para harcama meraklısı bir gezgin kılığında kasabaya göndermekti. Garr çok sert kanun adamlarıyla karşılaşmıştı ve Horace'ın Albert's Port'takileri abartıyor olmasına öfkeleniyordu.

"Görünüşe bakılırsa hepimiz bir kez daha kasabaya gitmek zorunda kalacağız," dedi Garr tavşanın kemiklerindeki eti sıyırmakla meşgul olan Horace'a bakarak.

Horace iki çift laf etmesi gerektiğini biliyordu.

"Bir gece birasız da idare edebiliriz, Garr. Sonra da kasabanın diğer tarafından çalarız."

Garr kaşlarını çattı. "Sen ne istiyorsan yapabilirsin, dostum. Ben de öyle."

Etleri kemiklerinden sıyıran adamların şapırtıları ikisi arasındaki sessizliği bozdu.

"Bu konuşmayı daha önce de yaptık, Garr."

"Evet. Pek çok kez."

"Pek çok kez."

Lewis ayağa kalktı, kovanın başına gitti ve biraz daha tavşan getirdi.

"Ama et bitmez," dedi Garr. "Bol miktarda birinci sınıf etimiz var!"

Aniden, "Kabullen artık, Garr," dedi Kent alazlanmış tavşanı tutup ensesinden kocaman bir parça koparırken.

Garr çabucak ayağa kalktı ve Kent'in yakasına yapıştı. "Bana neyi kabullenip kabullenmeyeceğimi söyleyemezsin, anladın mı?"

Horace ve Lewis donakaldı. Garr en büyük korkusuna taş çıkarırdı... barut gibiydi... patlamaya hazırdı... tek ihtiyacı olan küçücük bir kıvılcımdı.

"Öyle olsun, Garr."

"Bana öyle olsun deme!"

"Tamam."

Garr adamı bırakıp gerisin geriye sandalyesine oturdu.

"Size en son kulak verdiğimde öldürmüş olmamız gereken bir adamı serbest bırakmıştık. Onu öldürebilirdik, ayaklarımızın dibinde öylece yatıyordu ama siz bacaklarıyla yetindiniz."

Horace buz gibi bakışlarla Garr'a baktı. Lewis ayağa kalktı ve et kovasıyla ilgilenir gibi yaptı.

"Bu doğru," dedi Garr tavşanla tıka basa dolu ağzıyla. "Bundan böyle biraz da kendime kulak vereceğim. Ve ilk olarak bir şeyler almak için kasabaya ineceğim."

Gerilim yüksekti.

"Kokuyu alıyor musunuz?" diye sordu Lewis aniden. Duvarın dibindeki kovanın yanında dikiliyordu. Burnunu dışarı uzattı.

Garr ise aşçıyı duymazdan gelerek, "Oraya gittiğimde ne alacağımı söyleyeyim!" diyerek konuşmayı sürdürdü. "Lanet olasıca bir yastık alacağım. Bir şişe de rom. İstediğim kadar emebileceğim iyi bir domuz bulacağım. Bir de yorgan alacağım. Evet, aynen öyle."

"Arkadaşlar," dedi Lewis kovanın yanından ayrılıp parmak uçlarını duvara dayayarak. "Çocuklar..."

"Koca bir kuzunun göğüs kafesini mideye indireceğim! Bir de kendime iyi bir at bulacağım! En iyi yemlerinden alıp atı iyice doyurduktan sonra milletin gözleri önünde o aygırın sırtına atlayıp oradan sıvışacağım! Aynen böyle yapacağım!"

"Çocuklar şu kokuyu alıyor musunuz?"

Garr şimdi Horace'a dönmüştü.

"Ve dediğimi yaptığımda, asil Horace, size bir hediye kutusu göndereceğim. Tavşan etiyle, bayat birayla ve *domuz bokuyla* dolu bir kutu!"

Garr başını geriye doğru atıp zevkle uludu.

Lewis artık masanın başındaydı. "Çocuklar şu kokuyu alıyor musunuz?"

Garr gülmeyi kesti.

"Hangi kokuyu, Lewis?" diye sordu Horace.

"Buraya gelin."

Üç adam yerlerinden kalktı ama o anda Lewis avuçlarını açarak onları durdurdu. "Hayır, bekleyin... kokuyu buradan da alabilirsiniz... buradan."

Adamlar sessizdi, havayı kokluyorlardı.

"Kokusunu alabildiğim tek şey yanmış tavşan eti," dedi Garr. "Ve pis döşemeler."

"Hayır," dedi Horace elini kaldırarak. "Yağ... yağ gibi kokuyor."

Garr kaşlarını çattı. "Cehennemdeki cennet aşkına, nasıl oluyor da yağ kokuyor? Sizin gibi işe yaramazlarla tanıştığımda pek şanslı biri olmadığımı biliyordum. Şimdi de yağın üstünde oturmadığımızı biliyorum."

"Ama bu yağ," dedi Horace.

Ansızın dışarıdan bir *güüm!* sesi geldi ve ahşap duvarlar çatırdamaya başladı.

Garr silahlarına davrandı. Horace kapıya koştu ve bir tekmede açtı. Alevler süratle içeri hücum etti ve Horace'ın gömleğiyle saçlarına sıçradı. Adam çığlık çığlığa dizlerinin üzerine çöktü. Ne yaparsa yapsın alevleri söndüremiyordu.

"*Kanun adamları olmalı!*" diye bağırdı Lewis.

"*Barut!*" diye haykırdı Garr. "*BARUT!*"

Horace alevler içinde ahşap döşemelerin üzerinde yuvarlanıyordu. Kent kolunu yüzüne siper ederek kapıya yaklaştı ve alevlerin içine baktı.

Bu ateşten bir patika, alevden bir tüneldi. Göğüs yüksekliğindeydi ve çıkış yolunu tıkıyordu. Çatının alev alması an meselesiydi.

"*Dışarıda biri var!*" diye bağırdı Kent ve alevlerin içine ateş etti.

Şimdi Lewis de yanındaydı. O da ateş ediyordu.

Çatı yanmaya başladı.

Garr dizlerinin üzerine çöktüğü gibi barut kutusunu kulübenin ortasına sürükledi. Vahşi bakışları duvarların döşemelerle birleştiği köşelerde gezinirken kollarını kutuya doladı.

"*Dışarıda biri var!*" diye bağırdı Kent tekrar. Yüzünü alevlerden korumaya çalışıyordu.

Kent haklıydı. Dışarıda biri *vardı*. Bir zamanlar birlikte at bindikleri biri. Sonsuza dek değiştirdikleri biri.

Duman adamların suratlarının isten simsiyah olduğunu gördü. Bir ara sokakta, toprağı çılgınca döven yağmurun gücü kesik bacaklarından akan kanı yıkamaya yetmediğinden dizlerinin etrafından başlayıp yerin eğimiyle omuzlarına doğru akan ve gittikçe büyüyen bir kan gölünün içinde uyandığı sırada başında dikilen adamlar. Duman o zaman onları görememişti, yüzlerini seçememişti. Kalın birer akarsu sütununun ardında belirip kaybolan yüzleri onun için dört siyah ovalden ibaretti.

Seni kesmek zorunda kaldığımız için üzgünüm, dostum, demişti Garr paslı balta hâlâ elindeyken. *Ama para kısıtlı... ve dörde bölmek beşe bölmekten daima daha iyidir.*

Duman ona ne yaptıklarını henüz bilmiyordu.

Sana bir şey daha diyeceğim, demişti Garr tıslarcasına. *Senden hiç hoşlanmamıştım. Sen de bunu biliyorsun. Kendi iyiliğin için bile fazla arsızsın. Fazla gürültücüsün. Sırları olan insanlar gürültücülerden hoşlanmaz.*

Duman onu ya da o gece yağmurun içinden seslenen diğerlerini duyamamıştı. Başına kötü bir şey geldiğini biliyordu, parçalanmış, sakat kalmıştı. İşler yolunda gitmemişti. Yaşadıkları dünya çirkindi, öfkeliydi ve domuz sıdığı gibi kokuyordu ama gündelik hayatının kanunsuzluğuna rağmen bir şeyler fena halde yanlış gitmişti.

Derken Duman kanın başının etrafında toplanmaya başladığını hissetmişti. Kokusunu alabiliyordu. Garr'ın baltası ay ışığında parlayınca Duman'ın elleri evvela kafasına gitmişti. Baltanın varlığının sebebini anlamak için sırasıyla göğsünü, belini, kasıklarını yoklamıştı.

Ayağa kalkmayı dene, domuz boku! Ayağa kalkmayı dene!

Duman uyluklarını hissedebiliyor olsa da daha dizlerine gelmeden meseleyi anlamıştı.

Evet, işler yolunda gitmemişti.

Panik içinde ara sokakta etrafına bakınmıştı. Simsiyah gökyüzünden yağan yağmur cıvıldıyordu.

Seni uyarmıştım, diye bağırmıştı Garr. *Eğer sakinleşmezsen seni dilim dilim doğrayacağımı söylemiştim.*

Sonra Garr diz çökmüş ve Duman'ın kulağına fısıldamıştı.

Ayağa kalkmayı dene, domuz boku. Ayağa kalkmayı dene.

Duman onları, yani iki bacağının dizden aşağısını ondan sonra görmüştü. Vücudundan iki metre kadar ötede, diğerlerinin çizmelerinin arkasında duruyorlardı. Sonunda dehşetin, biranın ve Garr'ın mide bulandırıcı kokusuna yenik düşmüş ve kusmuştu. Midesindekiler hızla boğazından yükselmiş, çenesinden ve boynundan akmıştı. Üstelik yağmurun gücü kusmuğunu yıkamaya da yetmemişti.

Garr yalnızca dizden aşağısını kesmekle kalmamıştı. Dizlerini de dilimlemişti.

Ah, şuna bakın! diye bağırmıştı Garr ayağa kalkarken. *Domuz boku kendi yüzüne sıçtı!*

Derken kendi aralarında konuşan adamların oradan uzaklaşmaya başladığını, ıslak toprağın üzerindeki çizme seslerinin yitip gittiğini duymuştu. Yağmur artık tüm sesleri bastırıyor gibiydi.

Fakat o anda, Garr'ın elindeki baltadan yansıyan ay ışığını görmüştü.

Duman çılgına dönmüş bir halde bağırıp çağırmaya başlamıştı. *Bacaklarım! Bacaklarımı bırakın! Bacaklarımı alamazsınız!*

O vaziyette kendinden geçmişti. O sırada aklında çılgınca bir fikir vardı. Sanki tek yapması gereken bacaklarına ulaşmaktı, eğer onlara ulaşabilirse bacaklarını tekrar yerlerine takabilirdi.

Ama uyandığında gerçekler de onunla birlikte uyanmıştı.

Eğer tekrar yürümek istiyorsa, onu sakat bırakan adamları yakalayacaksa yeni bacaklara ihtiyacı olacaktı.

Şimdi, alevlerden oluşan patikanın başında dikilirken yalnızca seyrediyordu.

İntikam arzusuyla doluydu. Hareketsizdi. Deliydi.

Kısa süre sonra silah sesleri kesildi.

James Moxie arayı açıyordu ama Duman'ın efsanevi kanun kaçağına aldırdığı yoktu.

Daha iyi bacaklar buldum, çocuklar. İyileştim.

Aynen öyle olmuştu.

Duman yağmurun, karanlığın, kanın içinde yeniden uyandığında yardım almak için sürünmeye başlamıştı.

Oradan geçen biri hasbelkader ara sokağa doğru bakınca, parmak uçlarıyla taşlı ve ıslak toprağa tutunarak vücudundan geriye kalanı peşi sıra sürükleyen Duman'ı ve dizlerinden yağ misali akan kanı görmüştü.

Duman çığlık çığlığa yardım dilenirken simsiyah yağmur suları ağzına dolmuştu.

Doktor! Doktora ihtiyacım var! Beni doktora götürün!

Şimdi, kesik bacaklarını dağlayan doktorun anısı üstünkörü resmedilmiş diğer binlerce tablodan biriydi. Hiçbiri iyi değildi. Ama bu gece o tablolardan, o kâbuslardan bazıları can bulmuştu.

Sanat.

Duman gülümsemedi.

Duman öylece dikildi.

Bu bacaklar hakikaten daha iyiydi.

Müştemilatın, akşamın erken saatlerine has gökyüzünü ay-

dınlatışını izledi. Alevin gür saçlarından ibaret bir taç, altlarında kaçacak delik arayan sıçanlar için birbiriyle kapışan ay turuncusu yılanlar. İlk çöken sağ duvar oldu. Ahşap parçalanırken yükselen akıllara ziyan ses yankılanmadı. Yalnızca bir kez duyuldu, tekdüze ve aceleciydi. Derken içeriden yardım çığlıkları yükseldi. Biri hâlâ hayattaydı. Biri Duman dışarı çıkmasına izin versın dıye yalvarıyordu. Ama çıkış yoktu. Kapı, öfkeli kıpkırmızı kollardan yapılma kusursuz bir tabut gibiydi. Duman içeride gömleğini yırtan, düğmelerini koparan bir karaltı gördü ve o anda soldaki duvar çatıyla birlikte çöküverdi.

Duman'ın gözleri yaşardı.

Bu muhteşemdi. Bu sanattı.

Yalnızca o domuz boklarının yanmadan once kendilerinden geçmediğini umuyordu.

Moxie Moxie Moxie Güm...

Biraz daha izledi ama başka bir yerde olması gerekiyordu. Kaldı ki adamların kemiklerini görmek merakını cezbetmiyordu. Kemikler ıstırabın sona erdiği anlamına gelirdi.

Cayır cayır yanan yanakları çoktan mosmor kesilen Horace'ın gömleğini lime lime edişi aklına kazındı.

Yol'un kenarındaki bir ağaca bağlanmış atına doğru topalladı. O anda arkasından bir patlama sesi yükseldi. Kulübenin içinde bir şeyler havaya uçmuş olmalıydı. Fakat Duman yine de gülümsemedi. Aksine o gün o ara sokakta ona tepeden bakan dört surat anımsadı. Kanı anımsadı. Kokuyu. Korkuyu.

Duman arkasına bakmadı.

"Moxie Moxie Moxie güm," dedi tekdüze bir sesle. "Bir keresinde yağmurda bacaksız süründüm." At koşar adım ilerlemeye başladı. Duman ava geri dönmüştü. "Moxie Moxie Moxie bam." Karanlığa, rüzgâra, Yol'a. "Kaçamazsın böyle bir adamdan."

İhtiyar Kız'dan daha güçlü olan atı her adımında hız kazanırken efsanevi kanun kaçağı sanki fark etmeden, görmeden, nedenini bilmeden yavaşlıyordu.

FARRAH VE DWIGHT

"Sana o cenazeye neden gitmeyeceğimi söyleyeyim. İnsanları davet etmiş olsa da olmasa da."

Farrah'nın elinde, Şerif Opal onu tahta kaldırımda durdurduğu sırada taşıdığı viski şişesi vardı. Clyde tek kelime etmeden kadehini kaldırdı ve Farrah hiç bakmadan kadehi viskiyle doldurdu.

Clyde bütün gün onun için endişelenip durmuştu. Bu sabah uyandıklarında da saf saf Farrah'ya cenaze töreninde kendisine eşlik etmek isteyip istemediğini sormuştu. Farrah sanki ona vuracakmış gibi bakmıştı. Clyde konuyu tekrar açmamış, ayağa kalkmış, giyinmiş ve işe gitmek için evden ayrılmıştı. Geri döndüğündeyse Farrah'yı viski şişesini açarken bulmuştu. Kadın onu görür görmez, "Seni yolun aşağısından gelirken gördüm. Cehennemdeki cennete şükürler olsun ki sendin," demişti.

Başta Clyde şişeyi onunla paylaşmak istememişti çünkü bütün gün Harrows'un yegâne tiyatrosu olan Kuzeyli'nin ahşap kirişlerini sağlamlaştırmakla uğraşmış, yorgun düşmüş ve ağzına tek damla koyamamıştı. Dahası Farrah'nın bu kadar kısa zamanda bu kadar çok içmesinin nereye varacağını bilmiyordu. Ama yine de Şerif Opal'la Carol ve Dwight Evers hakkında konuştuğunu söylediğinde şişenin dörtte birini bitirmişlerdi.

Ama dahası vardı. Clyde durumun farkındaydı. Başka bir şey daha olmuştu.

"O adam dalavere peşinde," dedi Farrah. Sonra omzunun üzerinden pencereye baktı. Clyde da kadının omzunun üzerinden baktıktan sonra gözleri gerisin geriye Farrah'nınkilere kaydı.

"Sorun nedir, Farrah?"

Farrah kaşlarını çatıp biraz daha viski doldurdu. Clyde karşısındakinin şimdiye dek gördüğü en kederli ama en sevimli yüz olduğunu düşündü.

Farrah ayağa kalkarak ön kapıya doğru ilerledi. Kilitli olduğundan emin olmak için kapının koluna asıldı. Sonra pencerenin yanına gitti ve perdelerin arasından dışarı baktı. Clyde merak içinde olan biteni izliyordu.

"Sana o cenazeye neden gitmeyeceğimi söyleyeyim, Clyde."

Aniden, gün boyunca ilk kez gözlerine biraz olsun can gelmişti. Clyde bunu gördüğüne memnun oldu. Fakat Farrah'nın ona anlatmak üzere olduğu hikâye hakkında içinde kötü bir his vardı.

Kimi zaman insanın gözlerine can getiren korku olurdu. Clyde bunu biliyordu.

"Şerif Opal'la konuştuktan sonra eve geri döndüm, şişeyi tezgâha koydum ve yatak odasına gidip biraz uzandım. Ama uyuyamadım. Uyuyabildiğimi sanmıyorum. Gözlerimi öylece tavana diktim ve şerife neler anlattığımı ya da anlattıklarımın yeterli olup olmadığını düşündüm. Derken yanlış bir şey yapmışım gibi hissetmeye başladım. Ya Bay Evers yalnızca yas tutan bir adamsa? O halde ortaya korkunç bir iddia attım demektir. Evet, eğer hal böyleyse, eğer Bay Evers hakikaten sadece yastaysa korkunç bir hata yaptım demektir. Hatta daha da kötüsü. Harrows'un orta yerinde bir toprak yolda durup şerife, Bay Evers'ın Carol'ın ölümünde parmağı olabileceğini düşündüğümü söyledim. Bu ne demek? Clyde? Bu başka ne anlama geliyor olabilir? Bu, onu öldürdüğünü iddia ettim demektir!"

Böyle söyledikten sonra Farrah'nın bakışları Clyde'ın arkasındaki mutfak penceresine kaydı. Çarçabuk adımlarla Clyde'ın ya-

nından geçip gitti ve bir kez daha dışarı baktı. Dışarısı karanlıktı Pencereden yalnızca mutfağın, masanın başında oturan Clyde'ın yansımasını görebiliyordu.

"Ah, gerçekten böyle düşünmüyorsun, değil mi Farrah?"

Farrah viskiden solgunlaşmış yüzüyle ona döndü. Gözleri deli gibi görünüyordu.

"O buradaydı, Clyde. Dışarıdan sesler geliyordu. Sonra o sesler *içeriden* gelmeye başladı."

Clyde şaşkınlıktan donakalmış vaziyette omzunun üzerinden ön kapıya baktı.

"Önce bir hayvan olduğunu düşündüm," dedi Farrah. "Yataktaydım, Şerif Opal'la yaptığım korkunç konuşmayı zihnimde evirip çevirmekle meşguldüm. O esnada yatak odasının açık penceresinden çimin üzerinde yürüyen ayak sesleri duydum. Kendi kendime bunun bir geyik olduğunu söyledim. Bir tilki. O tip bir şeyler. Sen de aynısını yapardın. Ama ayak sesleri saydıklarımdan daha ağırdı, en azından bana öyle geliyordu. Derken tam o anda pencerenin önünde güneşin önünü kesen bir şekil belirdi. Kara bir gölge bana doğru, yatağa doğru yaklaştı. Az kalsın çığlığı basacaktım. Orada biri vardı. *Hemen orada* biri durmuş, camdan içeri bakıyordu."

Farrah kendini diğer mutfak sandalyesine bıraktı ve kadehinden içkisini yudumladı. Clyde onu durdurmayı, belki de artık o kadar içmemesi gerektiğini söylemeyi düşündü. Acaba pencerenin önünde birini gördüğü sırada da içiyor muydu?

"Battaniyeyi gözlerime kadar çektim ve pencerenin önündeki karaltıya baktım. Hayır, suratını göremedim. Simsiyah bir karaltıdan ibaretti. Camı kırmasının an meselesi olduğunu düşündüm İçeri uzanacaktı. Ama burada ne işi vardı? Kimdi? Derken geldiği gibi aniden gitti. Ve yine o anda biri ön kapıyı açtı."

Clyde artık ayaktaydı. Ön kapıya yürüdü ve kilidi kontrol etti.

"Ürpertiler aşkına, Farrah," diye fısıldadı. "Beni korkutuyorsun."

"Evin içinden gelen ayak sesleri duydum ve sessizce yataktan çıktım. Yere yattım ve yatak odası kapısının altındaki çatlaktan

dışarı baktım ama kimseyi göremedim. Evimizin küçük olduğunu biliyorum, Clyde, yalnızca iki göz odadan ibaret olduğunu bılıyorum ama ortalıkta görünmüyordu. Öylesine korkmuştum ki sürünerek yatağın altına sığındım. Sen de olsan aynısını yapardın Emekleyerek yatağın altına girdim ve küçuk birer yumruk yaptığım ellerimi yüzüme siper ettim. Ayak seslerine kulak verdim. Ve çok yavaşlardı, Clyde. Sanki adam evimizde olduğunu senın ya da benim duymamı istemiyor gibi. Ve o esnada... *adımı söyledi.*"

Clyde'ın suratı artık en az Farrah'nınki kadar solgundu. Kadehini aldı ve içinde kalanı kafaya diktikten sonra Farrah'ya uzattı Kadın kadehi tekrar doldurdu.

"Sonra ne oldu, Farrah?"

Farrah yanıt vermeden önce evin geri kalanına, boşluga baktı.

"Hâlâ yatağın altındaydım ama kapının altındaki çatlaga dogru bakıyordum. Ayak sesleri yaklaştı. Tekrar adımı söyledi. 'Farrah, eğer buradaysan seninle konuşmak istiyorum. Carol'la ilgili. Belki yardımın dokunur,' dedi. Kanım üzerine yemin ederim ki böyle dedi, Clyde, böyle dedi."

Farrah içkisinden bir yudum aldı. Sonra da konuşmaya devam etti.

"Yatak odasının kapısı yavaşça açıldı. Eşikte siyah ayakkabılar gördüm. Nefesimi tutmayı denedim. Tekrar adımı söylediğini duyunca ağlamaya başladım ama sızlanmadım. Çıt çıkarmadım. Odaya girip yatağın yanına diz çöktüğünde bile. Evet, Clyde. Bay Evers yatağımızın yanına diz çöktü. Dizlerinin ahşaba değdiğini duydum. Siyah pantolonunu, binlerce kez evlerindeki dolapta asılı gördüğüm pantolonu giyiyordu. Yatağın yanına diz çöküp altına baktı. Ah, cehennemdeki cennetin Efendisi'nin aşkına, Clyde! *Yüzünü* gördüm! Yanağında bir çizik vardı ve uzunca bir süre sessizce yatağın altına baktıktan sonra ansızın adımı söyledi Az kalsın çığlık atmaya, hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlayacaktım."

"*Farrah*...

"Beni görmedi. Günün o saatine şukurler olsun. Beni gormedi. Tekrar ayaga kalktı, üstüne başına çeki duzen verdi ve... ve çekip gitti."

Clyde da ayağa kalktı ve Farrah'nın yanına gitti. Elini omzuna koyduğu anda kadın içten gözyaşlarıyla hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Sonra fenere yöneldi ve üfleyerek söndürdü. Karanlıkta pencerenin yanına gitti ve uzun uzadıya dışarı baktı. Farrah sessizdi. Clyde diğer pencereleri, dolapları, yatağın altını kontrol ederek evin içinde dolandı. Karanlığın içinden, "Bunu Şerif Opal'a anlatmalısın. Ne kadar korksan da, Farrah," dedi.

"Bu gece dışarı çıkmayacağım, Clyde. Ve o cenazeye de gitmiyorum. Beni anlıyor musun? O adamın yanına bile yaklaşmam."

Clyde karanlığın içinde başıyla onayladı ama Farrah onu görmedi.

"Her şey sona erdiğinde onu görmeye gideceğim. Her şey biter bitmez. Carol'ın anısına saygısızlık edecek değilim. Fakat o adamın yanına yaklaşmayacağım."

Clyde karanlıkta kadının içkisini yudumladığını duydu.

"Biraz daha ister misin, Clyde?"

Clyde evde ona doğru yürüdü.

"Elbette isterim."

KORKTUSUN

ŞÖMİNENİN ÜSTÜNDEKİ RAFTA DURAN SAAT

Ya şimdi... uyanırsa? Sendeleyerek... elini başına koymuş vaziyette... ağrılarından... yorgunluktan... ve komadayken duyduklarından şikâyet ederek ön kapıdan girse... ne olurdu? Ah, ansızın giriş salonunda beliren Carol! Arkasındaki açık kapıdan görünen kapkara gece! Binlerce gömülü çığlığın karanlık ruzgârıyla uçuşan saçları... Buluşmalarına ve onlara kendi hikâyesini, kocasının hikâyesini ve onu nasıl da canlı canlı gommeye çalıştığını anlatmasına ramak kalan ölüm perilerinin zırıltıları.

Dwight kravatını gevşetti. Fakat tam o sırada oturma odasının penceresinin öte yanında bir baykuş ötünce yerinden sıçradı ve Carol'ı bilinçsiz gözleri açık, hareketsiz elleri ona doğru uzanmış vaziyette çimenlikte görmeyi bekleyerek cama döndü.

Ama Carol garaj yolundaki siyah at arabasının döşemeleri üzennde uyuyor, elbisesinin içindeki taş toprak onu yerinde tutuyordu

Ama yine de...

Ya şimdi... uyanırsa? Daha erken uyandığı olmamış mıydı? Kaldı ki daha önce hiç doğrulmamıştı... hiç *hareket etmemişti.*

Dwight kanepenin ucuna oturdu. Şominenin ustundeki rafta duran saatin sesi yastıklarla bezeli konforlu odada tekduze çıkıyordu. Saniyeler akıp gidiyordu. Daha kaç saniye vardı? Otuz bın daha mı? Daha çok vardı, gereğinden fazla...

Dwight kanepeden kalktı ve alnındaki terleri sildi. Birkaç dakika sonra kendini bir yastığa bakarken, uyuyan karısına onunla neler yapabileceğine dair hayaller kurarken buldu.

Dışarıdan yabani bir ses daha geldi. Camdan bakan Dwight, Carol'ı sürünerek at arabasından çıkarken göreceğinden emindi

Dwight, diyecekti, *Dwight... Uyandım... Uyanığım...*

Pencerenin kenarına gitti ve oturma odasındaki fenerlerin yansıyan ışığından kurtulmak için ellerini cama yasladı.

At arabasının kapısı hâlâ kapalıydı.

Ama ya *şimdi*... uyanırsa? Uyanmayacağına, uyanamayacağına inanmak için iyi bir gerekçesi yoktu. Peki ya sonra Dwight ne yapardı? Onu vurur muydu? Onu boğar mıydı? Kafasını kuvete mi sokardı? Carol'ın önce Opal'a gideceği kesindi. Öyle yapmalıydı. Opal onu dinleyecek ve silahını doldururken onu sakinleştirmeye çalışacaktı. Sonra da masasından, karakoldaki hücrelerden birinin anahtarını alacaktı.

Opal peşine düşecekti.

Belki çoktan yola çıkmıştı.

James Moxie yola çıktı.

Dwight titrek elini terli ve ıslak saçlarından geçirdi. Carol'ın Yol'un en efsanevi kanun kaçaklarından birini tanıyor olması ne acımasız, ne adaletsiz bir dezavantajdı! Bu hiç adil değil, diye düşündü Dwight. O efsanevi elleriyle ahşap bir tabutu paramparça etmeye gelen ve siyah bir atın sırtında geceyi yararak yaklaştıkça yaklaşan bu adam yüzünden, bu canavar yüzünden endişelenmek zorunda kalması hiç adil değildi!

"Ah," dedi çocuklarınkini andıran bir sesle. "Ya *şimdi*... uyanırsa?"

Dwight saklanırdı. Evet, eğer at arabasının kapısının gıcırdayarak açıldığını duyarsa mutfaktaki kilere koşar ve oraya saklanırdı.

Şöminenin üstündeki rafta duran saat tik tak etti.

Dwight oturma odasında volta atmaya başladı. Fenerler tamamen Carol tarafından döşenmiş (ve masrafları da yine Carol tarafından karşılanmış) güzel odaya gölgeler düşürüyordu. Göl-

gelerin her biri uyuyan karısının duruşunu taklit ediyor gibiydi. Oysa o şimdi, ölmesine ramak kala tanıştığı binlerce öfkeli ruhla, Uğultu Kasabası'nda edindiği arkadaşlarıyla birlikte kapının girişinde dikiliyor olmalıydı.

Hemen onu öldür, diye düşündü.

Bakışlarını aşağı doğru kaydırınca yastığın elinde olduğunu gördü. Parmak eklemleri yastığı sıkmaktan bembeyaz kesilmişti.

Fakat o anda camın öte yanından başka bir ses daha geldi ve bu defa Dwight donakaldı. Yastık ayaklarının dibine düştü ve evet, ayak sesleri duyduğundan emindi. Bahçedeki yapraklar sincaptan, tavşandan, tilkiden çok daha iri bir şeyin ağırlığı altında çıtırdıyordu. Hiç düşünmeden ayakları geri geri gitti ve daha dun kadınların Carol Evers'ın ani ölümü hakkında fısıldaştıkları, fenerin ışığının ulaşmadığı köşeye sığındı. Fena halde istiyor olmasına rağmen gözlerini camdan ayırmadı. Kız çocuklarına ozgu bir sesle inledi ve tam o anda, bir geyiğin hayalet misali pencerenin önünden geçtiğini gördü.

Domuz boklarına gelesice Robert Manders ve *ölüler taburu*! Harrows'a geldiği yetmezmiş gibi bir de Carol'a uyanması için bu otuz bin saniyeyi kazandıran lanet olasıca illet!

Şöminenin üstündeki rafta duran saat bir kez daha tik tak edince Dwight saati kaptığı gibi şöminenin tuğla çerçevesine çarparak kırdı.

"*Kes şunu!*" diye bağırdı. "*KES ŞUNU!*"

Ah, eğer Dwight ellerini kullanmış olsaydı Opal kadının uzerinde cinayet izleri bulurdu.

"Iz yok!" dedi. Sonra parmaklarından birini yuzundeki taze kesiğe götürdü. Komadaki Carol'ın yaptığı kesiğe.

Ya şimdi... uyanırsa...

Yanlış duymuşsun, Carol! Tatlım! Orada duydukların doğru değil! Gördüklerin kötü bir rüyaydı, hepsi bu! Bir çarpıklık! Bir sapkınlık! Kötü bir rüya!

Bir elini göğsüne götürdü. Nefes nefeseydi.

Onca plan, *onca* iyi plan... her şey... güme gidecekti... eğer şimdi...

Uyanırsa.

Dışarıda bir ışık parladı. Dwight bunun da at arabasından geldiğine emindi. Kapı açılıyordu ve bilinci yerine gelen gelini şeytanı bir ışık suretinde can buluyordu. Şimdi mezar gibi bir yüzle, gelecekte üzerine atılacak toprakla ve ölumun kokusuyla çıkagelecekti. Tam da Dwight'ın *istediği* gibi! *Ama uyanık olacaktı!* Evet, Carol seyrelip incelmiş saçlarıyla ve katran karası tırnaklarıyla çıkagelecek ve Dwight bir köşeye sinip ağzında bir şeyler geveleyerken Carol tekdüze ama öfkeli bir sesle, *Herkes biliyor herkes biliyor Dwight herkes karını canlı canlı gömmeyi denediğini biliyor çünkü karının gölgesinin, zekâsının, parasının altında ezildiğini herkes biliyor. Herkes biliyor herkes biliyor Dwight onu öldürecek cesaretin olmadığını herkes biliyor. Bunu.... senin için.... yapmasını... beklediğini beklediğini beklediğini herkes biliyor... ama bunu bile eline yüzüne bulaştırdığını herkes biliyor...* diyecekti.

Dışarıdan bir ses geldi ve Dwight, "Uzak dur, James Moxie! *Uzak dur!*" diye bağırdı.

O sadece bir kanun kaçağı değildi, hayır hayır, adamın tekini *silahını bile çekmeden* öldüren bir kanun kaçağıydı. Bir kara büyü efsanesiydi; Yol'daki tüm diğer isimlerden daha buyuk bir isimdi; binlerce korkunç adamın izleriyle lekelenmiş bir Yol'un en büyüğü, en karanlığı, en kötüsüydü ve geliyordu... geliyordu... buraya geliyordu...

Ya şimdi uyanırsa?

Camın öte yanındaki ışık göz kamaştırıcıydı. Dwight dertop olmuş vaziyette bir köşeye siniverdi. Başını *hayır hayır* diye sallıyordu ve gelenin James Moxie olduğunu, Şerif Opal olduğunu, *Carol'ın* ta kendisi olduğunu biliyordu.

Paramparça olmuş ve parçaları yerlere saçılmış saat tik tak sesleriyle saniyeleri yiyip bitiriyordu.

Biri *geliyordu*. Işık... bir fener... bahçe yolundan biri geliyordu

Dwight başını hayır dercesine salladı ama korkunun parmakları onu duvara yapıştırmıştı.

Kim olabilirdi? Cinayet işlemeyi aklına koymuş biri dışında gecenin bu geç saatinde kim gelirdi?

Işık büyüdü ve Dwight ışık küresinin at arabasının yakınından geçtiğini gördü. Carol oturur pozisyonda mıydı? Işığı taşıyan her kimse içerideki bedeni görebiliyor muydu?

Işık görüş alanından çıktı.

Kapıya vuruldu.

Uyuyordum, Şerif Opal... Kapıya vurduğunuzu duymadım .

Uyuyordum, Şerif Opal... Kapıya vurduğunuzu duymadım..

Uyuyordum...

"Merhaba?"

Yabancı bir ses. Dwight'ın tanımadığı bir ses.

Diken üstünde ve tir tir titriyor olmasına rağmen oturma odasının köşesinden ayrılmayı başardı fakat çizmeleri ahşap döşemelerin üzerinde takırdayınca kapıdaki her kimse uyanık olduğunu anladı.

"Merhaba! İçeride kimse var mı?"

Dwight yavaş adımlarla odayı boylu boyunca geçti. Dişlerini acı çekme pahasına birbirine sımsıkı bastırmıştı. Gözleri fal taşı misali açılmış ve nemliydi. Parmakları kıvrılarak birer pençe şeklini almıştı.

"Merhaba?"

Dwight kapıyı açtı.

Gezgin elinde tuttuğu fenerin ışığında Dwight'ı gördu, adamın aklının yerinde olmadığını fark etti ve bu gece muhtemelen yanlış kapıyı çaldığını düşündü.

"Be– ben sizi rahatsız ettiğim için üzgünüm, bayım, fakat ge– geceyi geçirebileceğim bir yer arıyorum. Uzun zamandır yürüyorum..."

"Ne?"

Gezgin gerileyerek kapıdan birkaç santim uzaklaştı. "Sizi rahatsız etmek istememiştim, nazik bayım, ben sadece–"

"Ne diyorsun?"

"Bayım?"

"Burada ne yapıyorsun?"

Gezgin bir kez daha özür dilemeye yeltendi.

Dwight kapıyı pat diye kapattı.

Ve pencerenin kenarına geçip ışık küresinin küçulmesini izledi. Yabancı garaj yolundaki at arabasının yanından geçerken nefesini tutmadı. Bağırmadı. Oysa Dwight, Carol'ın orada oturduğundan emin gibiydi. Carol'ın ve ölümün eşiğinde tanıştığı binlerce ruhun.

herkes biliyor herkes biliyor herkes biliyor

"Lafayette," dedi Dwight. Ve sesi hayvani bir içgüdüyle çıktı. Sesinin ona ait olduğu bile söylenemezdi. "Lafayette'i ara... bir kez daha... Farrah denen kızdan kurtul... Farrah bir şey biliyor. kızdan kurtul... ya ağzından bir şey kaçırırsa... ya adımı söylerse... ya..."

Carol.

Ya Carol'ın yalnızca uykuda olduğunu söylerse?

Peki ya Carol o uykudan uyanırsa... hem de şu anda?

CAROL VE KOKUŞMA

Kokuşma onun elini tuttu. Carol onu aynadan izliyordu. Dana derisinden yapılmışa benzer bir elin kendisininkini kavradığını gördü. İçgüdüsel olarak gerçek dunyayla, yani uyuduğu dünya ile bu dünya arasındaki ortunun inceldiğini anladı. Ayrıca bunun, at arabasının zemininde yanında oturan canavarın eseri olduğunun da farkındaydı.

Kokuşma ona doğru eğildi ve fısıldadı. "Bak, Carol. At arabasının penceresinden dışarı bak. Şurada gokyuzune yükselen kardinali görüyor musun?"

Carol görüyordu. Ve her ne kadar Kokuşma'ya boylesine yakın olmanın beraberinde getirdiği dehşet hissi benliğini tamamen istila etmiş olsa da hâlâ komada olmasına rağmen gerçek dunyaya ait bir şeyler görmenin şaşkınlığını yaşamaması mumkün değildi.

Ona ışığı Kokuşma vermişti. Görsün diye. Kendi sonuna tanık olsun diye.

"Böyle," diye fısıldadı Kokuşma. Nefesi bahçede unutulmuş etler gibiydi. "Her şey gerçekte böyle görunüyor. Her şey böyle sona erecek."

Carol anladı. Çünkü gökyüzünde yükselen kuşu goruyor olsa da evinin bahçesinde beslediği sağlıklı kardinallere pek benzemediğini fark etmişti. Daha ziyade kırmızı kâğıttan, yağ birikintisine

daldırılmış bir kâğıttan yapılmış gibiydi. Öyle ki tüyleri aniden alev alacakmış gibi ıslak ıslak parlıyordu.

Yanı başındaki Kokuşma hırıldayıp Carol'ın elini tuttu. Oysa Carol onun aynadaki yansımasına bakmamak, kuşu görmemek için çaba sarf ediyordu. Fakat hâlâ hayatta olduğunu sanan kokuşmuş şey uçuyor, gökyüzünde yükseliyor, çoktan ölmüş olduğunu kabullenmiyordu.

Carol artık hareket etme dürtüsüne karşı koymakta çok zorlanmıyordu. Dwight bunun çaresine bakmıştı. Ve Carol'a kalırsa, Dwight'ın yaptığı en korkunç şey buydu. Hatta onu öldürmeyi denemekten bile daha kötüydü.

Elbisesinin içini taş toprakla dolduran Dwight, Uğultu Kasabası'nda hareket etme şansını, hayatı boyunca yapmaya çalıştığı yegâne şeyi elinden tamamen almıştı.

Kötü olmakla habis olmak arasında fark var, demişti John Bowie bir keresinde. İçtiği konyaklar yüzünden dili sürçüyordu. *Eğer sevdiğin insanı ilginden mahrum bırakırsan kötüsündür. Fakat onun ne istediğini, en önem verdiği şeyi öğrenir ve onu elinden alırsan şeytanın tekisindir.*

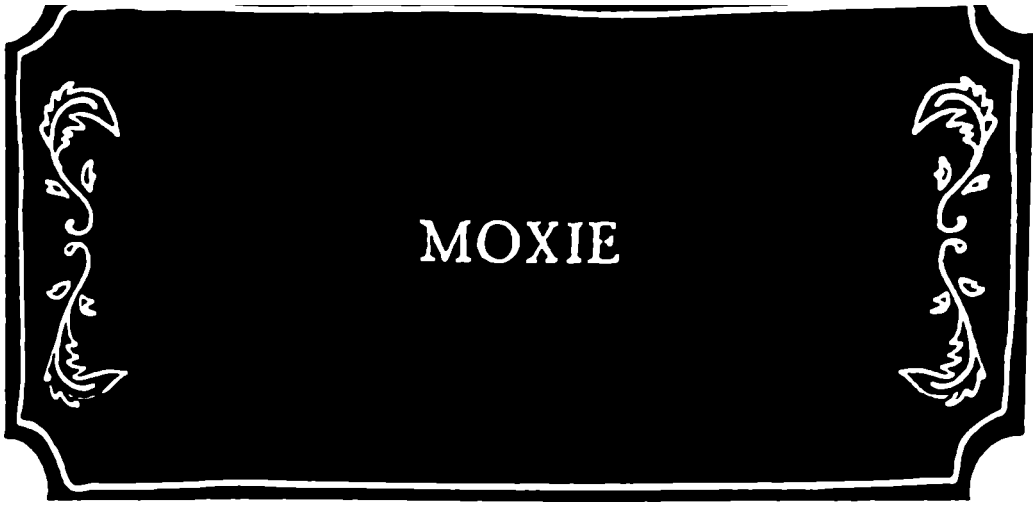

MOXIE

Moxie gece çökene dek Harrows'a varacağına inanıyordu çünkü eğer kendini buna ikna etmezse aklını kaçıracaktı.

Başaracaktı. Carol için açılmış çukurun kenarında, mezarlıkta uyuyacaktı. Ve kazıcılar gelip ondan orayı terk etmesini istediklerinde o çukura Carol yerine onları gömecekti. Mecbur kalırsa bütün kasabayı gömerdi. Böylece Topal'ı tutan adamı da gömmüş olurdu. Canlı bir kadının cenaze törenini dağıtmasına engel olmak isteyen adamı.

Carol toprağın altına girmeyecekti. Yarın değil.

Bunu yapan kocası.

Öyle olmalıydı. Çünkü yalnızca eşler boylesine acımasız olabilirdi.

Suçluluk hissi âdeta alevlenmiş, içinde sert bir kitleye dönüşmüştü. Veyahut kanının yerini almış, vıcık vıcık ve tortulu bir yağ misali damarlarında dolaşmaya başlamıştı.

Eğer Moxie kaçmamış olsaydı kocası, kocası olmayacaktı.

Topal'ı tutan kocasıydı ve evin erkeğinin gelen telgrafları okuduğu kesindi.

Moxie'nin yolda olduğunu biliyordu. Moxie'nin Carol'ın durumundan haberdar olduğunu biliyordu.

Carol'ın ölmesini istiyordu.

Ama neden?

İleridekı çalıların arasından bir karaltı çıktı ve Moxie hıç tereddüt etmeden silahını ona doğrulttu. Adam tökezleyince, Rinaldo'nun topal kiralık katilin eşkâline dair anlattıkları zihninde alev alsa da o esnada adamın yalnızca sarhoşun teki olduğunu fark etti.

Kıl payıydı. Ayyaşın ölmesine ramak kalmıştı.

"Selam, ahbap!"

İhtiyar Kız yoluna devam etti ve Moxie yanıt vermedi.

"Selam... biraz dursana... neden biraz durmuyorsun..."

Adam tökezleyerek devasa bir meşe ağacının gövdesine çarptı, sonra gerisin geriye sekerek Yol'a çıktı. Moxie ve İhtiyar Kız artık adamın yanındaydı. Adam başını yukarı kaldırarak gereksiz yere ellerini gözlerine siper etti. Zira güneş çoktan geceye yer açmak için köşesine çekilmişti.

Daha sonra karısı ona inanmayacaktı. Ona ayyaşın teki olduğunu söyleyecek ve onu mutfakta öfkeden köpürür vaziyette bırakıp gidecekti. Ama adam gördüklerinin doğruluğundan bir an olsun şüphe etmeyecekti: başını kaldırıp atının sırtındaki adama baktığında adam da ona bakmıştı fakat yüzü yoktu; sanki yüz hatları Vicdan Azabı'ndan ve Öfke'den ibaretmiş gibi ikisi de ateşten kafatasına sargı bezi misali sıkıca dolanmıştı.

"Doğruyu söylüyorum!" diye bağıracaktı karısına. Dili sürçecek, görüşü bulanıklaşacaktı. "Şimdiye dek gördüğüm her şeyden daha gerçekti. Gözleri yanıyordu ve yüzü taştandı. Silahını iki kaşımın arasına doğrulttu, aynen öyle yaptı ve asla unutmayacağım bir şey söyledi. Sanki neyden bahsettiğini biliyormuşum gibi, bir sohbetin ortasındaymışız gibi konuştu. *O toprağın altına girmeyecek*, dedi. Nasıl yanıt verecektim ki? Cehennemdeki cennet aşkına, tüylerim diken diken oldu ve Yol'da dizlerimin üzerine çöktüm! Sarhoş olsam da olmasam da orada Vicdan Azabı'nın yüzünü gördüm! Ve de onun kefaretini ödeyen Öfke'yi!"

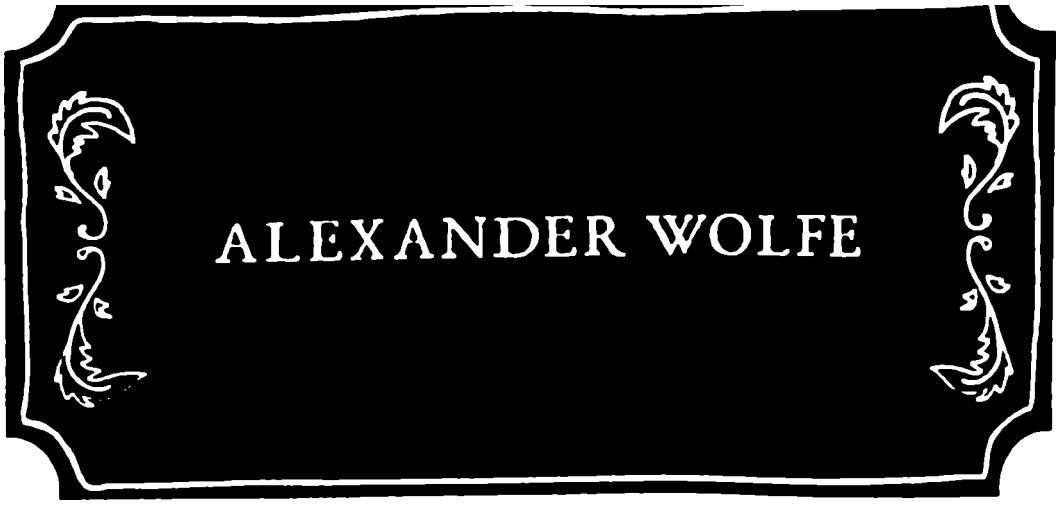

Doktor içeri girdiğinde Opal masasında oturuyordu. İyi giyimliydi ve gümüş grisi saçları, çarpıcı yüz hatlarındaki özgüveni gözler önüne sermek istercesine alnından geriye doğru taranmıştı. Kır düşmüş gür bıyığı kare şeklindeki çenesini vurguluyordu. Opal adam daha kendini tanıtmadan karşısındakinin kim olduğunu anlamıştı.

"Ben Doktor Alexander Wolfe." Gözleri bilimin ışığıyla parlıyordu. "Siz şerif misiniz?"

"Evet, öyleyim."

"Benimle konuşmak istemişsiniz sanırım? Oturmamın sakıncası var mı? At arabasını Charles'tan buraya kadar ben kullandım. Arabacım bu akşam hastalandı. Ben de tek başıma yolculuk etmek zorunda kaldım."

Opal açtığı avucuyla masasının diğer tarafındaki boş sandalyeyi gösterdi.

Dışarıda, gökyüzü hemen hemen kararmıştı. Eğer Opal bu saatte pencereyi açacak olursa meydandaki birkaç zararsız işe yaramazın çıkardığı gürültüleri duyardı fakat bu gece bütün dikkati Charles'tan gelen doktorun üzerindeydi.

"Beni Bay Evers gönderdi. Telgrafı pek kaygılıydı. Görünüşe bakılırsa var olduğuma inanmadığınızı düşünüyor."

"Hâlâ inandığımdan emin değilim."

Wolfe gülümsedi. "Saygısızlık etmek istemem, Şerif, ve *ciddcn* saygıda kusur etme niyetinde değilim... fakat benim baktığım yerden masum bir adama kafayı takmışsınız gibi duruyor."

"Charles'tan öyle mi görünüyor?"

"Sanırım hemen her yerden böyle görünüyordur."

Wolfe gülümsediğinde gözlerinde bembeyaz şimşekler çaktı. Yüzü gerildi.

"Nedenmiş?"

"Neden mi? Çünkü şu anda karşınızda oturuyorum."

"Söylediğiniz kişi olduğunuza dair kanıtınız var mı? Doktor olduğunuzu kanıtlayan herhangi bir şey?

"Bu konuda sözüme güvenmek zorunda kalabilirsiniz. Ama eğer arzu ederseniz bütün geceyi tıptan bahsederek geçirebiliriz."

"Belki isterim."

"Öyle olsun. Arkadaşımın adının temize çıkmasına nasıl yardım edebileceğimi söyleyin."

"Bana Carol Evers'tan bahsedebilirsiniz."

"Bilmek istediğiniz nedir?"

"Nasıl öldü?"

"Korkarım bunu söylemek o kadar da kolay değil." Bacak bacak üstüne attı ve uzun ince parmaklarının uçlarını, takım elbisesinin pantolonunun üzerinde birleştirdi. "Sanırım kalbi zayıftı. Dwight baş dönmesinden şikâyet edip durduğunu söyledi. Vefat ettiği akşam da aynı şeyden hayıflandığını öğrendim."

"Ben de öyle duydum. Peki siz bu malumatı nereden aldınız?"

"Tabii ki Dwight'tan. Başka kimden olacak ki?"

Opal yanıt vermedi. Sert bakışlarını Wolfe'un parlak gözlerine dikmişti. "Adam yasta," dedi Wolfe.

"Evet. En azından bana öyle dedi."

"Buna da mı inanmıyorsunuz?"

Opal dirseklerini masaya yaslayarak öne doğru eğildi.

"Tam bir ayaklı soru makinesisiniz, öyle değil mi? Soruları sanki şekerlemeymiş gibi savuşturuyorsunuz. Şu kolu tersine çevirmeye ne dersiniz? Böylece sorularıma yanıt vermeye başlayabilirsiniz."

Wolfe'un suratındaki ifade değişmedi. "Evet, elbette."

"Ölüm nedeninin ne olduğunu düşünüyorsunuz, Doktor, ve böyle düşünmenizin nedeni nedir?"

Wolfe derin bir nefes aldı.

"Bana kalırsa Carol Evers kalbi zayıf düştüğü için öldü. Bu kanıya varmamın nedeni, baş dönmesi nöbetlerine de neden olan kan dolaşımı yetersizliğinden mustarip olduğunu tespit etmemdi. Felç geçirmiş olabileceğini düşünüyorum."

"Ama bilmiyor musunuz?"

"Hayır, Şerif. Eğer en başından beri onun doktoru olsaydım..."

"Neden değildiniz?"

Wolfe sorudan yalnızca biraz etkilenmiş gibi göründü. "Emin değilim. Sanırım çok uzaktaydım."

"Ama öldüğü akşam çağrılacak kadar yakınmışsınız."

"Ölüm alelade bir soğuk algınlığından çok daha ciddi bir şeydir, Şerif Opal."

"Soğuk algınlığından bahseden de kim?"

Wolfe gülümsedi. "Bence asıl önemli olan, hayatını kaybetmiş olması. Bana sorduğunuz sorular, Dwight'tan şüphelendiğinizi ima ediyor."

"Sizden şüpheleniyorum."

"Anlıyorum. Daha önce hiç karşılaşmadık. Yine de size kim olduğumu söylemekten başka ne yapabilirim bilmiyorum. Bana inanıp inanmamak size kalmış."

"Neden adınız kayıtlarda geçmiyor?"

Ani bir soru. Opal adamın tepkisini inceledi.

"Affedersiniz?"

"Resmi doktor kayıtlarında?"

"Çünkü onlardan biri değilim."

"Kayıtlı değil misiniz?"

"Evet, değilim."

"Neden?"

"Bir insanın canının istediği doktora görünme hakkı olduğunu herkesten iyi biliyor olmalısınız. İstediğine oy verip istediğini yiyebileceği gibi. Yöntemlerim çağın gerisinde kalmış tipler tara-

fından uygun görülmüyor. Haliyle siz de, tıpkı o kayıt defterini yazanlar gibi, var olmadığımı düşünüyorsunuz."

"Büyücu hekim misiniz?"

Wolfe gülümsedi. "Hayır. Fakat ruhların pek çok yarayı iyileştirebildiğine inanırım."

Opal sandalyesinde arkasına yaslandı. Bu şimdiye dek aldığı en iyi yanıttı.

"Yani bir şarlatansınız," dedi Opal.

"Pek sayılmaz. Daha ziyade bir modernistim."

Opal parmak uçlarını masaya vurmaya başladı. "Bir modernist."

"Bunun klasik bir aramızdan çok erken ayrılan kadın vakası olduğuna inanıyorum."

"Öyle mi?"

"Evet. Bazı ölümler vakitsizdir. Zannedersem hepsi bu."

"Evers'ın naaşı kilerde bekletmesi hakkında ne düşünüyorsunuz?"

"Ne demek istediğinizi anladığımı sanmıyorum."

"Gayet iyi anladınız."

Wolfe biraz düşündü. "Naaşları farklı farklı yerlerde bekleten kadınlar ve erkekler tanıyorum. Bu tamamen naaşla ne yapmayı planladığınıza bağlı."

"Burada, yani Harrows'ta pek çok insan naaşları cenaze evi müdürüne teslim eder. Çoğu insan naaşın uzun süre boyunca ellerinde kalmasını tercih etmez."

"Cenaze töreni yarın sabah değil mi?"

"Evet öyle."

"Bu bana hiç de mantıksız gelmiyor."

Opal durumu değerlendirdi. Wolfe karakola ilk girdiğinde adamın Dwight tarafından tutulmuş biri olabileceğini düşünmüştü. Tıpkı diğer her meselede olduğu gibi Evers yine fazlasıyla intizamlıydı. Ama adam ikna edici çıkmıştı. Wolfe her şeyi bilmiyordu. Ve bu Opal'ın samimi bir insanda aradığı özelliklerden biriydi.

"Yalnızca dört hafta önce büyük bir illet Harrows'u vurdu."

"Elbette durumdan haberdarım. Bir kokuşma tufanı."

"Pardon?"

"Çokça mezar, Şerif. Pek çok mezar."

Opal duraksadı.

"Bunun Bayan Evers'ın ölümüyle ilgisi olduğunu düşünüyor musunuz?"

Wolfe düşündü. "Esasında buna cevap verebilecek nitelikte değilim ama bana kalırsa hayır. Ölümünün gerçekten kalbinden kaynaklandığına inanıyorum."

Opal bir an için doktorun yüzünü inceledikten sonra ayağa kalktı.

"Teşekkür ederim," dedi.

Wolfe ayaklansa da yaz havası ve Harper Tepesi'nin manzarası gibi konularda hoşbeş etmeye yeltendi. Ama Opal laklak etmeye pek hevesli olmayınca Alexander Wolfe oradan ayrıldı.

Opal adamın iki kişilik at arabasına tırmanmasını, sonra da kahverengi atı geldiği yola sokmasını izledi. Kuzeyli Tiyatrosu'nun, dondurmacıyla şekerlemecinin ve hatta silah satıcısının ötesindeki gölgelerin içinde gözden kaybolana dek at arabasını takip etti.

Cole nöbeti Opal'dan devralmak için geldiğinde şerif planlarda değişiklik olduğunu söyledi. Cole'dan Dwight Evers'ın evine gitmesini ve doktorun ziyareti için ona teşekkür etmesini istiyordu. Bir de Evers'ın teşekküre tepkisine dikkat edecek ve gördüklerini yazacaktı. Şerif yardımcısı şerifin isteğini yerine getirdi. Geri döndüğünde, Bay Evers'ın teşekküre gerek olmadığını dile getirdiğini ama artık her şeyin açıklığa kavuştuğunu umduğunu söyledi. Ayrıca Dwight'ın bir hayli kötü göründüğünü de eklemeden edemedi. Yas tutar gibi. Opal kaşlarını çattı. Her daim intizamlı, her daim kusursuz. Cole omuzlarını silkti ve, "Gördüğüm buydu," dedi.

Cole'un görmediği, şerif yardımcısı oradan ayrıldıktan sonra Dwight'ın suratının aldığı şekildi.

Dwight soluk soluğa, paranoyakça, çaresizce ve ter içinde bunu onun için kimin yapmış olabileceğini çözmeye çalışıyordu.

Bunun yapılması gerektiğini kim nereden bilecekti ki?

Dwight aynada iskeletten farksız görünüyordu: dudakları dişlerinden uzaklaşmış, gözleri Yol'daki çukurlar gibi genişlemişti. Yanağındaki çiziğin kanaması durmuş, şimdi mor bir çizgiye dönüşmüştü.

Alexander Wolfe, Dwight'ın parçalanmakta olan zihninin bir icadıydı.

Oysa... bu gece...

Hayal ürünü olmasına rağmen o icat yürümüştü. Konuşmuştu.

Dwight ön kapıyı kilitledi.

Yüzü durmadan değişen adam onu uyandırmıştı, ona karısını saklamasını söylemişti.

Ve şimdi de... Alexander Wolfe.

Dwight güldü. Bu çığlığı andıran tek heceli tiz bir kahkahaydı. Sonra kahkahasını geri almak istercesine, sanki Carol'ın cenazesi böylesine yakınken gülmek ona kötü şans getirecekmişçesine elleriyle ağzını kapadı.

Minnettar hissetmek istiyordu. O adama, ona yardım eden o şeye teşekkür etmek istiyordu. Fakat bunun yerine bir elini kalbine götürdü ve gözlerini evinin gölgeli köşelerinden ayıramadan tir tir titremeye devam etti.

Evet, *teşekkür ederim* demek istiyordu. Ama ağzından bambaşka kelimeler çıktı...

Sana ne borçluyum?

...dedi teşekkür etmek yerine.

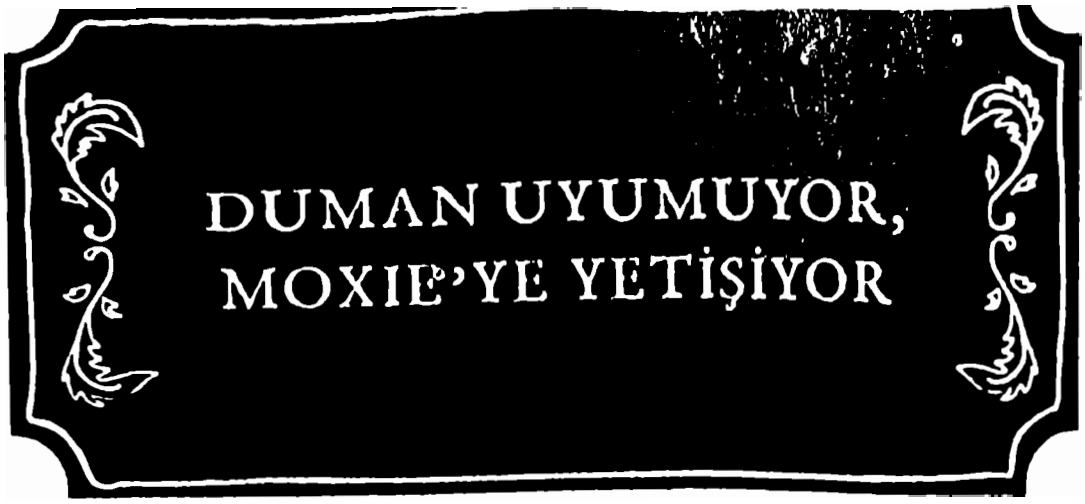

Moxie Moxie Moxie hey,
Seni bekliyor hayalperestlerin gittiği yer...
Moxie Moxie Moxie hu,
Hadi uzan ve uyu...

Duman şarkı söylerken bacakları çığlıklar atıyordu.

Kavalkemiğinin üst tarafındaki delik etini kesiyor, yara gittikçe kötüleşiyordu.

Moxie şimdiye dek Harrows'a ulaşmış olmalıydı, Duman bundan emindi.

Ah, Moxie Moxie Moxie geliyor!
Asmadan ter damlıyor!
Moxie Moxie Moxie nereye?
Böcek gibi sıkıştın köşeye!

Parmaklarının arasında bir kibrit can buldu ve Duman Yol'un en kuzeyindeki sık ormana ulaşmış olduğunu gördü. Zayıf ışıkta devasa çamların gölgeleri görünüyor, çalıların arasında yaratıklar koşuşturuyordu. Duman onlara şarkı söylemeye devam etti.

Atının başının ötesinde, iki gündür takip ettiği izleri gördü.

Görünüşe bakılırsa kanun kaçağının atı yoruluyordu zira toynak izleri birbirine yaklaşmıştı.

İkinci bir iz daha vardı. Duman'ın gün boyunca rastladığı izin aynısı. Küçük toynaklar. Hızlı adımlar. Sanki biri köpeğe biniyormuş gibi. Bu her kimse, Moxie'yle birlikte olmadığı kesindi ve Duman alelade bir sivilin, bir ulağın, masum bir insanın çapraz ateşte kalabileceğini düşünüp keyiflendi.

Ateş.

Duman gülümsedi ama gözleri karanlığın içinde buz gibi kaldı.

Moxie'nin efsanesini, Griggsville'deki helada ateşe verdiği ufak tefek adamın anlattıklarını hatırladı.

Gülmeye başladı ama çektiği ıstırap kahkahalarının kısa kesilmesine neden oldu.

Toynak seslerinin ötesinde kanun kaçağının sesini, ona yetiştiğinde efsanenin söyleyeceği şeyleri duyabiliyordu. Kanun kaçağı doğrudan Klişe Yakarışlar Kitabı'ndan alıntılar yapacak, Son'a yaklaşan her kanun kaçağı eskisinin kullandığı kelimeleri, sözler yanan yağdan daha sıcakken öğrendiği lafları birbiri ardına sıralayacaktı. Mesela münzevi... Eğer daha çok ateş edip daha az konuşsaydı Duman şimdiye ölmüş olurdu. Ama kanun kaçağı eskileri konuşmayı severdi.

Sana beş saniye vereceğim, diyecekti Moxie.

Bugün ölmeyi planlamış olsan iyi edersin, diyecekti.

Umarım herkese veda etmişsindir.

Ah, Yol'un kendine has deyimleri.

Duman çenesini aşağı sarkıtıp sesini kalınlaştırdı.

"Bol şans, tetikçi!"

"Diz çök!"

"Kısa bir dalaş olacak, Topal!"

Kıs kıs güldü ve çizmelerinin topuklarıyla atını dürttü. Gülmek iyi gelmişti. Hatta homurdanmak bile güzeldi. Kalay parçalanmış dizine gömülürken bile. Duman da atı gibi keskin metalin ete batmasıyla şevkle doldu.

Rüzgâr güçlendi, aygır hızlandı ve Duman kasabanın yaklaştığını hissetti.

"Kollarını da kaybedeceksin, Topal! Ahahahahaha!"

Nihayet: doğru düzgün, gerçek bir kahkaha.

Duman tepesinden soğuk ve karanlık bir havanın geçtiğini hissetti. Sanki hayaletlerden yapılma duvarların arasından geçiyor gibiydi. At hızla hareket ediyordu, hatta tehlikeli sayılabilecek kadar hızlıydı ama Duman'ın umurunda değildi. At tökezleyebilir, ayağı çukurlardan birine girebilir, iki bacağı birden kırılabilir ve Duman da çalıların arasına uçabilirdi. Duman da iki bacağını kaybedebilir, yağından olabilirdi ama cehennemdeki cennet aşkına, o boktan kasabanın ve o kuru gürültü efsanenin *kokusunu* alabiliyordu.

"Son ateşini de yaktın, Topal!"

"Bacaklarının geri kalanını kırmanın tadını çıkaracağım!"

"Ahahahahahahaha!"

Ağaçların dalları kollarını ve göğsünü çiziyordu. Atın toynakları etrafa taş toprak sıçratıyordu. Duman hız kazanıyordu. Moxie bitiş çizgisinden daha öteye gidecek değildi.

"Yii-huuu! At binmek diye buna derim!"

Kavalkemiklerini sertçe indirdi ve içlerindeki çalkantıyı hissetti. Yağın birazı döküldü. Fakat Duman'ın umurunda değildi. Bu gece değil. Bu gece kanun kaçağının işini tek bir damlada bitirebilirdi. Tek ihtiyacı olan buydu. Moxie'nin ağzına bir damla yağ damlatmak. Ve o yağın gözlerinden yansıdığını görmek. Duman yaklaşmakta olduğunu hissediyordu: o ânın, öldürme ânının...

Yangının.

Artık çam ağaçlarını geçmişlerdi ve ay önlerindeki araziyi aydınlatıyordu. Duman kasabanın haritada nokta nokta gösterilen sınırını aşmadan önce göreceği son nirengi noktasının bu arazi olduğunun bilincindeydi. İleride, ay ışığıyla yıkanan kasabanın dış hatlarını, Harrows'un siluetini, kasabanın en şık evleriyle ahırlarına kucak açan tepenin eteklerine kondurulmuş tahta kaldırımlarla dükkânları görebiliyordu. Sağ taraftaki mezarlığı çepeçevre saran fenerler yanıyor ve Duman'a göre mezarlığı karanlığın içinde yükselip alçalarak mezar taşları denizinde yüzen bir gemiye benzetiyordu.

Duman hayal etti. Duman hazırlandı.

Moxie'nin tepesinde dikilecek ve etinin büzüşerek yüzünden ayrılmasını, saçlarının başladığı noktayla kulaklarından sonrasının kapkara kesilerek kıvrılmasını izleyecekti. Kanun kaçağının ağzı korkuyla açılacak ve hayatta kalmak için son kez feryat edecekti. Bu onun *sonsuza dek sürecek uluması* olacaktı. Duman, Moxie'nin ellerini yüzündeki alevlere götürdüğünü görmek için can atıyordu. Ah, Moxie'nin *beyninin* o efsanevi kafatasının içinde yanacağını bilmek ne muhteşemdi! Çünkü o beynin içinde Abberstown'daki Numara'nın açıklaması vardı ve bir kere yandı mı yok olup gidecekti. Bir kere yok olup gitti mi hiçliğe karışacaktı... artık var olmayacaktı.

Geriye ne efsane kalacaktı ne de başka bir şey.

Duman atın yanışını da izleyecekti. Bundan emindi. Kaç zamandır aynı toynak izlerine bakıp duruyordu. Atla *başlayacaktı*. Kanun kaçağı, hayvanın çığlıklarını duyacak ve fahişenin tekiyle paylaştığı yatağından fırlayacaktı. Yarı çıplak vaziyette balkona çıkacak ve güzel atının, başını bağlama kazığından kurtarmaya çalışırken yolun ortasında devasa bir kül ve kemik yığınına dönüştüğüne tanık olacaktı. Muhteşem James Moxie bir atın yanarken çıkardığı sesi hiç duymuş muydu? Duyacaktı. Ve o anda her şeyin başladığını anlayacaktı; peşindeki adamın nihayet ona yetiştiğini ve atın çığlık atmasına yol açan ateşin şimdi onun için geldiğini.

Moxie Moxie Moxie dan!
Birimiz canlı çıkamayacak bundan!

Harrows'un güneyindeki karanlık ve alçak arazileri geçerken şekil olarak ona annesini anımsatan bir korkuluk gördü. Korkuluktan ilham alarak kadının yandığını hayal etti. Dolabındaki elbiselerin... sarı saçlarının buklelerinin... gözlüğünün çerçevesinin... hepsinin su topladığını, eğilip büküldüğünü, yandığını hayal etti.

Annesine layık gördüğü alevler mavi renkliydi ve çocukluğu gibi kokuyorlardı. Ve çocukluğunu düşünmek ona eskiden tanı-

dığı çocukları anımsattı; Merrily adında bir kızın eriyerek sandalye şeklini aldığını ve bir başkasının, Henry isimli bir oğlanın sınıfta kızın üstünde oturduğunu hayal etti.

Hepsini yakmak isterdi. Gördüğü tüm yüzleri.

İyiden iyiye heyecana kapılan Duman eski okul arkadaşlarının annelerini gözünde canlandırdı. Evlerinden fırlayan kadınlar, verandanın döşemelerini döven çaresiz ayaklar, yanmakta olan çocuğunun kokusunu diğerlerininkinden ayırabilen anneler. Geldikleri zaman Duman orada olacaktı. Çubuğa saplanmış bir et parçasıyla onları bekliyor olacaktı.

Çocukluğun ateşinde akşam yemeği.

Hey, Annecik! Bu etin tadı piştikçe güzelleşiyor!

Duygulanan Duman dahasını hayal etmeye girişti.

Kiliseden çıkar çıkmaz cayır cayır yanmaya başlayan takım elbiseli adamlar. Kor gibi tabaklara koyulmuş yanık yemeklerini, kararmış ekmeklerini, küllenmiş öğünlerini yemeye oturan aileler.

Hadi, Billy! Ateşini ye! ATEŞİNİ YE!

Çarpıcı bir cenaze. Alevler içinde bir naaş. Kavruk deliklere indirilmiş Benson marka boktan tabutlar. Tabutların kapakları açılmış bir mezarlık; tepeden tırnağa yağa bulanmış, *bize yardım edin* diye bağıran dehşet içindeki kadınlar ve erkekler. Gece yarısı gökyüzünü yırtan kor gibi bir yıldırım. Ve Duman. Bir papaz edasıyla mezarların arasından yürüyen ve yoluna çıkan her mezara bir kibrit atan Duman. Ve...

...alevler.

Sırada yanıcı bir düğün vardı. Beyaz alevden dillerini birbirlerinin ağzına sokan mutlu bir çift. Gelinle damadın kavrulmuş suratlarını birbirine yaklaştıran Duman. *Gelini öp, damadı öp, süpürgenin üzerindeki külleri öp.*

Kavurucu bir doğum. Hasır yatakta bir kadın. Dizlerinin üstünde, cesaret veren bir doktor. *Ikın, ıkın.* Ve annenin ağzından cehennemvari bir haykırış çıktığı anda doktorun *bir çırpıda* alev alan suratı... kadının içinden çıkagelen cehennem... rahminden... her annenin gözü gibi baktığı kalay kevgirden...

Doktor! Kontrol edemiyorum! Onu kontrol edemiyorum!

Ah, diyecekti Duman genç anneyi sakinleştirmek için, *şunun suratına bak!*

"Niyetin ölmek mi, Topal?"

"İhtiyar Sihirbaz Moxie seni yok edecek!"

"O bacaklarla sana on saniye veriyorum!"

"Ahahahahaha!"

Duman keyifliydi. Duman hayattaydı. Duman... *arayı kapatıyordu.*

Moxie Moxie Moxie bum...
Sensiz çok sıkılıyorum!

Arazilerin sonuna vardığında toprağın yapısı değişip düzleşti. Duman fenerleri ve Harrows denilen kasabanın mum ışığıyla aydınlanan pencerelerini artık daha iyi görebiliyordu. Sakat bacakları uyuşuk ama ıstırap verici bir şekilde atın iki yanında sallanıyordu.

At dinlenebilmek için inledi. Ama Duman ona dinlenmesi için izin verecek değildi.

Bu gece durmak yoktu. Bu gece Duman ünlü kanun kaçağı James Moxie'yi bulacaktı... ve onu meşaleye çevirecekti.

"Ahahahaha!"

Yanından geçtiği ahşap HARROWS'A HOŞGELDİNİZ tabelası Duman'ın gözüne bilhassa yanıcı göründü.

Moxie Moxie Moxie yanıyorsun...
Acaba kasabada nerede kalıyorsun?

Hududun öte yanında, Duman'ın takip edemeyeceği kadar çok iz vardı. Moxie herhangi bir gölgeye, kapısı kilitlenebilen herhangi bir otel odasına, geneleve, birahaneye ya da hamama saklanmış olabilirdi. Kanun kaçağı hemen şuracıkta, Yol'un kenarında uyuyor da olabilirdi ve eğer Duman dikkatli olmazsa onu gözden kaçırabilirdi.

Uyanık da olabilir.

Uykuda. Uyanık. Uykuda. Uyanık.

O bir sihirbazdı, neden her ikisi de olmasındı?

At sırtında boş Ana Cadde boyunca sessizce ilerlemeye koyuldu. Görünürde hiçbir Harrowslu yoktu.

Moxie'nin herhangi bir yerde olabileceğini biliyordu.

Ama Duman onu mezarlıkta buldu.

Şarkı söylemedi. Ateşi hayal etmedi. Tepeler vadilere ve vadiler serin tepelere dönüştü. Fakat en nihayetinde, Harrows evlerinin sonuncusunu da aşıp çimenlerle kaplı bir tepeden bayır aşağı indikten sonra aradığı amatör kamp yerini buldu. Bir saat kadar önce yakıldığını düşündüğü ateş, mezar taşlarını güzelce aydınlatıyordu. Taşlar titreşen alevlerle âdeta dans ediyor, Duman âdeta yaşayan bir mezarlığa yaklaşıyordu. Bir mezar taşı onu ele verebilir, tehlikenin yaklaştığını haykırabilirdi sanki. Başka bir tepenin üzerindeki cenaze evi, grileşen gökyüzünde simsiyah bir karaltı şeklinde yükseliyordu. Haçlar, ahşap direkler, taş anıtlar ve tek odalı mozoleler dua etmek için dizlerinin üzerine çökmüş sofular gibi cenaze evinin etrafına toplanmıştı.

Duman atına fısıldadı. "Eğer şimdi aptalca bir ses çıkarırsan seni de yakarım."

Ateşe odaklandı. Artık ateşin yanındaki iki şekli görebiliyordu. Biri attı ve diğeri, evet, diğeri James Moxie'ydi.

Duman'ın düşündüğünden daha ufak tefek görünüyordu. Fakat efsanelerin bir adamı olduğundan daha iri yarı göstermek gibi bir huyu vardı.

Duman ateşin *uyku* anlamına geldiğini biliyordu.

Şu mozolelerden birini kullanmalıydın, kanun kaçağı.

Alevler cenaze evinin pencerelerinden yansıyordu. Ama içeriden ışık geldiği yoktu.

Atın toynakları çimlerin üzerinde ses çıkarmıyordu. Duman'a kalsa mezar taşlarının üzerindeki isimleri okumaya girişirdi ama gözünü kanun kaçağından ayırmaması gerekiyordu. Üstelik Duman küçük bir tepeden inerken kanun kaçağı bir süreliğine gözden kaybolmuştu. Duman artık ateşin sesini duyabiliyor, sönmek üzere olduğunu anlayabiliyordu.

Duman atını yavaşça sürerek son yükseltiyi de geçip durdu.

Durduğu yerden, mezar taşları gökyüzünden paldır küldür düşmüş gibi görünüyordu fakat karmaşanın içinde tuhaf bir sanatsallık da vardı.

Mezarlığı çepeçevre saran fenerler titreşti ama Duman'ın gördüğü yegâne ateş, uyuyan adamın ve yanı başına kazılmış çukurun dibindekiydi.

Duman mezarlığı dört yandan kuşatan ağaçlara uzun uzun baktı. Oraya ait olmayan bir şey arıyordu.

Kanun kaçağı kımıldamadı.

Duman hiç ses çıkarmayıp yalnızca dudaklarını oynatarak *sihir* dedi.

Hava serindi, gökyüzü karanlıktı ve ayın önünden başıboş bulutlar geçiyordu.

Duman atından indi. Kavalkemiklerinden gelen çalkantı ateşten daha sessizdi. Dört adım attı ve kanun kaçağının yanındaki çukura baktı.

Yanmış bir efsaneyi gömmek için mükemmel bir yerdi.

Duman cebindeki ilmeklerle oynayarak etrafı inceledi.

Bu yabani manzara bir anda alevlere boğulacaktı.

Kanun kaçağının yaktığı ateşi takdir etti. Moxie iyi iş çıkarmıştı.

Uyumakta olan kanun kaçağına ve Carol için kazılmış taze mezara doğru yürürken alevlerin yansıması Duman'ın kara gözlerine düşüyor, ateş gitgide büyüyordu.

MOXIE VE DUMAN

Moxie, Duman'ın çizmelerinin topuğundan dökülen yağın sesini duydu ama sesi tam olarak neyin çıkardığına ya da ne işe yarayacağına dair hiçbir fikri yoktu. Adamın sessizce topallayarak açık mezarın ve uyuyan atın etrafından dolaşmasını izledi. Topal'ın elleri ceplerindeydi ve Moxie bunu ayaklarında her ne oluyorsa ona bağladı. Adamın yürüyüş şeklinde yaralanmadan çok daha derin, berbat bir şey vardı.

Onu ilk önce tepede dikilip mezarlığa bakarken görmüş ve peşindeki adamın bu olduğunu attan inişinden anlamıştı. Esnek görünüyordu –Moxie daha iri bir adamla karşılaşmayı bekliyordu– ve adam ne şapka takıyor ne de silah taşıyordu.

Topal'ın büyük, Moxie'ninkinden daha büyük bir atı vardı. Kanun kaçağı atı görünce Topal'ın da Yol boyunca bazı yerlere uğradığını tahmin etti. Tepenin en yüksek noktasında, ay ışığıyla aydınlanan cılız karaltının etrafı kolaçan etmesini izledi. Kımıldayan bir şeyler ya da saklanan biri var mı diye bakıyordu.

Moxie kımıldamadı.

Yumuşak çimlerin üzerinde düzensiz ayak sesleri duysa da tepeden inişi sırasında adamı göremedi. Derken Topal tekrar görüş alanına girdi. Karaltı devasa bir taşın ardından çıkıp sağı solu kolaçan ettikten sonra sessizce açık mezara doğru topallamaya

devam etti. Ay ışığı ve yıldızlar vücudunun bazı kısımlarını gözler önüne seriyordu fakat yüzü hâlâ görunmüyordu. Henüz değil. Fakat gömleğinin kat yerlerini, dizlerinin hemen altında potlaşan pantolonunu, omuzlarının eğimini ve şapkasız kafasının yatık duruşunu seçebiliyordu.

Moxie adamın ellerini ceplerine soktuğunu gördü ve *klik* sesinin atını uyandırıp uyandırmayacağını merak etti. Uyandırmadı. Bu esnada kiralık katil dikkatli bir şekilde yön değiştirmiş, açık mezara doğru yürümektense etrafından dolaşmayı tercih etmişti.

Kısa süre sonra adamın bir çember çizdiğini anladı.

Çalkantı sesi, ıslak bir şeylerin dökülüşü: Moxie henüz ne olduğunu anlayamamıştı.

İlk turu tamamladıktan sonra adam ikincisine, ilkinin içine ikinci bir çember çizmeye koyuldu fakat iki çemberi birleştirmek için düzeni bozmak zorunda kaldı. Yaptığı işte iyiydi, Moxie o kadarını anlayabiliyordu; hatta bazen adamın hareket ettiğini bile duyamıyordu.

İkinci çember de bitince adam üçüncüsüne başladı. Bu onu hâlâ derin bir uykuda olan İhtiyar Kız'a epey yaklaştıracaktı. Yavaşça topalladı, sabırlıydı. Gökyüzünün siyahından bir parça alınmış, yerine biraz gri serpiştirilmişti. Adam kısrağı geçti ve mezarın ayakucuna vardığı anda Moxie kısrağın kıpırdanıp başını kaldırdığını ve topallayan adama baktığını duydu. Moxie'nin gözü ikisinin üzerindeydi.

Topal başını ata doğru çevirdi.

Uysal at kıpırdamayınca kiralık katil gözlerini kısraktan ayırmadan işine devam etti. Adımları tıpkı çemberin çevresi gibi küçülmüştü. Haliyle üçüncü çemberi tamamlaması birincisi kadar sürdü.

Dördüncü turda Moxie kokuyu aldı. Mezarlıkta toprağa yakın bir rüzgâr esti ve Moxie'ye yağın başka bir şeyle karıştırılması imkânsız kokusunu getirdi. Adamın onu ve atını yakacağını anladı. Bir kez daha kavalkemiklerine baktı ve gözlerinin önündeki resim aniden tamamlandı.

Adamın bacaklarına her ne olduysa onların yerine başka bir şeyler koymuştu.

Moxie kıpırdamadı.

Topal uyuyan kanun kaçağına doğru ilerledi. Bir çizmesinin üzerinde dengede durup diğerini dikkatlice kaldırarak efsanenin gömleğine ve pantolonuna biraz yağ damlattı. Sonra da dört çemberden usulca çıkarak mezarlığa bekçilik eden çam ağaçlarının oluşturduğu hudut çizgisine doğru yöneldi. Çizmelerin topukları kapanırken Moxie yumuşak bir *klik* sesi daha duydu. Topal eserine bakmak için yüzünü onlardan yana döndü.

Bir elini cebine daldırarak cebinden küçük bir kutu çıkardı. Parmak uçlarının arasında bir alev can buldu ve Moxie adamın fısıldayarak şarkı söylediğini duydu.

Yeri geldi, kanun kaçağı, Zamanı geldi...
Sonun geldiğinde sahne değişti.

Sonra kibritin yağa düşmesine izin verdi...

...Duman kısrağın kafasını kaldırdığını duyunca durdu. Açık çukurdan yaklaşık bir adım uzaktaydı ve arkasına dönüp baktığında atın boş gözlerle kendisini izlediğini gördü. Kanun kaçağı sol tarafında uyuyordu ve atın onu uyandırmasını istemiyordu. Atın gözlerine uzun uzun baktıktan sonra dördüncü çemberi tamamlamaya döndü. Duman sıska canavarın ayağa fırlayıp dört alev çemberini aşmaya çalıştığını görmeye can atıyordu.

Efsane yanacaktı. Duman keyifle gülümsedi. Ne de güzel bir uyandırma yöntemi. Ne de güzel bir son.

Duman uyuyan kanun kaçağının yanında durdu.

Ay ışığı, kanun kaçağının yüz hatlarını tuhafça ortaya serdi. Mezarın yanındaki ateş sönmek üzereydi ama kanun kaçağının çenesine bir an için küçük bir gölge düşürdü ve Duman kanun kaçağının hareket ettiğini sandı. Bekledi. O sırada bir rüzgâr esip ateş tekrar hareketlenince Duman gördüğünün yalnızca bir gölgeden ibaret olduğunu anladı.

Kanun kaçağının karanlık suratı hareketsizdi, uyuyordu.

Duman tek ayağının üzerinde dengede durup diğerini yavaşça kaldırdı. Parmağı sol cebindeki ilmeğe takılıydı. Yağ incecik bir çizgi halinde aktı. Duman geriye pek fazla yağı kalmadığının farkındaydı. Ama sorun değildi. Elindeki yetmişti. Ama kavalkemiğini çıkarıp yağın geri kalanını uyuyan adamın boğazından aşağı dökebilseydi de çok iyi olurdu.

Yağ çemberleri çizilmişti. Kanun kaçağının gömleği ve pantolonuyla da birleştirilmişlerdi. Bir kere tutuştu mu, bakalım efsane nereye kaçacaktı?

Kanun kaçağı uyanmadı. Duman o efsanelerin ve masalların, James Moxie'nin zihninin bu gecekinden çok daha keskin olduğu günlerde kaldığını düşündü. O görkemli günler uzun zaman önceydi. Bir yabancı karşısında ses çıkaramayacak kadar yorgun olan atı ve yağ içindeki kıyafetleriyle efsanenin...

...esasında... hiç de... abartılacak bir yanı yoktu.

Duman mezarlığı çevreleyen çam ağaçlarının gölgesine çekildi ve eserine bakmak için döndü.

Muazzamdı.

Moxie alevler içinde uyanacak ve yanı başındaki mezara düşecekti. Duman bir kürek bulup efsaneyi kendi elleriyle gömebileceğini düşündü.

Cebine uzandı ve küçük bir kutu çıkarıp tırnağının ucuyla ateşe can verdi.

Fısıldayarak bir şarkı tutturdu:

Yeri geldi, kanun kaçağı, Zamanı geldi...
Sonun geldiğinde sahne değişti.

Kibritin düşmesine izin verdi. Henüz ikinci çember alev almadan kanun kaçağı ayağa fırladı. Oysa daha tutuşması gereken iki çember vardı.

"Moxie!" diye bağırdı kanun kaçağı Duman'ın aklını karıştırmak için kendi adını haykırarak.

Sesinde heyecan vardı. Ve dahası...

...aksan vardı.

Duman hayal meyal sesi tanıdı. İnişli çıkışlı vurguları, kesik kesik heceleri.

"Şimdi, Moxie! *Şimdi!*"

Duman arkasındaki çamların arasında bir hareketlilik duydu ve arkasını döndüğünde, bir adamın karanlığı yararak üzerine geldiğini gördü. Adamın kırmızı bir gömleği ve krem rengi şapkasının altında kor gibi beyaz gözleri vardı. Duman tökezledi; alevler arkasında büyüyor, bacakları koşmayı reddediyordu.

Derken o efsanevi kanun kaçağı tepesine bindi.

Duman'ın düşünmek için biraz zamanı oldu.

Bu adam hakkında söylenen her şey gerçek.

Moxie, Klişe Yakarışlar Kitabı'ndan alıntı yapmadı. Bunun yerine Duman'ı kafasındaki sarı saçlardan yakaladığı gibi silahını adamın kalbine dayadı ve tetiğe bastı.

Rinaldo'nun yayılan alevlerden uzaklaştırmaya çalıştığı at kişnedi. Alevler aydınlanan gökyüzüne doğru kükrüyorlardı. Fakat Moxie bunların hiçbirini duymadı. Topal'ın saçlarını bıraktı ve kiralık katilin ayakta kaldığını gördü. Çenesi göğsüne düşmüş olsa da alt bacaklarının üstünde dengede duruyor gibiydi.

"Başardık, Moxie!" diye bağırdı Rinaldo, Moxie'ye doğru koşarken. "Bu... bu... *sihrin ta kendisiydi*! Onu iki kez kandırdım! Onu iki kez kandırdım!"

Moxie kiralık katilin kalbinden akıp gömleğini, pantolonunu, çizmelerini ve ayaklarının dibindeki çimleri sırılsıklam eden oluk oluk kana, koyu kırmızı yağa baktı.

Elleri hâlâ ceplerinde olan Topal, ayakta uyuyan bir adam gibi görünüyordu. Sanki...

Silahına davranacaktı.

Moxie, Rinaldo'ya döndüğünde Rinaldo'nun yalnızca bir saat önce ona yetişen adamla uzaktan yakından alakası yoktu.

"Heladan çıkmayı nasıl başardın?" diye sordu Moxie. Sesi çıtırdayan alevlerdi.

Rinaldo anlatmak için ağzını açtı ama sonra kendine mani oldu.

"Senin Numara'yı yaptığın gibi. *Sihir* sayesinde."

Rinaldo gülümsedi ama Moxie gülümsemedi.

"Şimdiye dek yaptığım en kötü numara," dedi Moxie alevler vahşi gözlerinde yükselirken, "iyi bir kadının kalbini kırmaktı." Rinaldo'ya baktı ve Rinaldo kanun kaçağının, kahramanının aklının Harrows'taki mezarlıktan çok uzakta olduğunu fark etti. "Teşekkür ederim, Rinaldo."

Sonra Moxie, İhtiyar Kız'ın yanına gidip atına bindi.

"Bana ihtiyacın var mı, Moxie? Seni takip etmemi ister misin? Yine dublörün olmamı ister misin?"

"Burada kal," dedi Moxie.

Moxie günün ilk ışıklarında kasabanın üzerinden ve mezarlığı çepeçevre saran ağaçların arasından sürünürcesine yaklaşan sabahı, Carol'ın gömüleceği günün sabahını gördü.

Ve atını ona doğru sürdü.

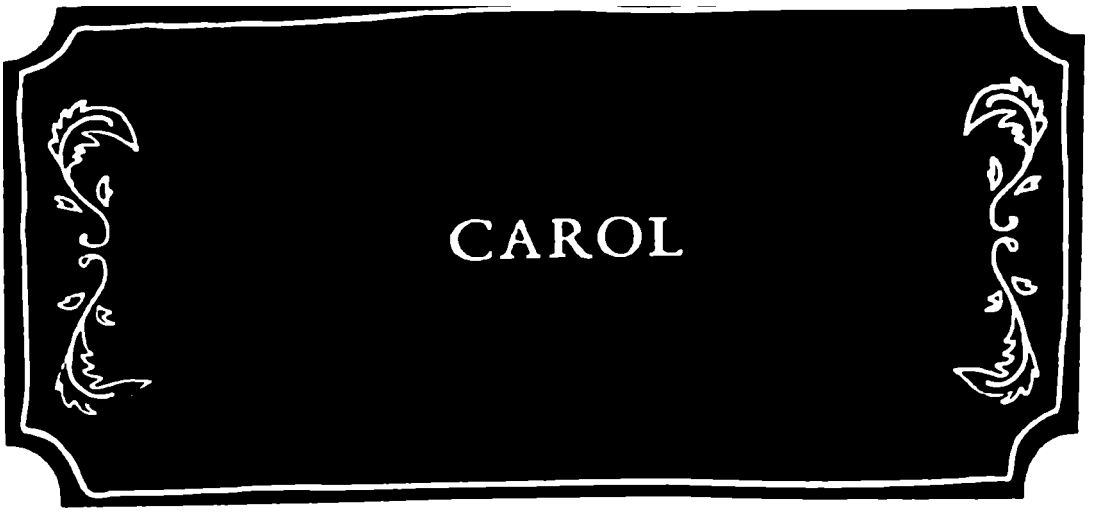

CAROL

Carol sonu yaklaşan insanların yaptığı söylenen şeyi yapmaya başladı ve yaşamı süresinde minnet duyduğu şeyleri, sevdiği şeyleri, onun için güzel bir anlamı olan şeyleri sıralamaya koyuldu. Çünkü hayatı boyunca o sona olması gerektiği kadar yaklaştığına inanıyordu ve canlı canlı gömüldüğünde teşekkür etme gücünü bulabileceğini sanmıyordu.

At arabasında doğrulmak ondan pek çok şey alıp götürmüştü. Uğultu Kasabası'ndan bakınca asıl cesede benzeyen Dwight'tı. Komayla gerçek dünya arasındaki perde daha da incelmişti. Zaten Kokuşma'nın planı da buydu; ona ölümünü dibine kadar yaşatmak. Dwight kapıyı açtığında komanın içinde sessizce çığlık attı. Dwight onu kolayca gerisin geriye at arabasının zeminine ittiğindeyse haykırdı.

Dwight'ın elbisesinin içine doldurduğu şeyler tekrar oturmasını imkânsız kılıyordu. Ağırlık, baskı... çok fazlaydı.

Kokuşma onu görmek için arada bir uğramıştı. Elini tutmak için. Duyan kulaklarına mide bulandırıcı şeyler fısıldamak için. Kokuşma, Carol'ın komada şimdiye dek karşılaştığı ve komanın tahrif edemediği yegâne şeydi. Kokuşma olduğu gibi gelmişti. Canavarın oraya ait olduğuna dair Carol'ın en ufak şüphesi yoktu.

Uğultu Kasabası'nın bir şerifi yoktu, hayır. Fakat belki de Kokuşma orada bulunan, şerife en yakın şeydi.

Dwight at arabasının durduğu bahçe yolunda uyuyakalmıştı. Carol adamın nefes alıp verişini duyabiliyordu. Ve tekrar doğrulmak için elinden geleni yapıyordu ama elbisesinin içindeki ağırlık çok fazlaydı.

Fakat bu sayede minnetini sunmak için yeterince zamanı olmuştu.

Hattie'ye.

Farrah Darrow'a.

John Bowie'ye.

Ve James Moxie'ye.

Sonuncusunu bağışlaması biraz güç oldu. Uzun yıllar boyunca ona öfke duymuştu: şimdi onu bambaşka bir şekilde düşünmeyi yadırgıyordu. Hemen hemen. Fakat adamın Dwight'ı korkutmaya yetecek kadarını yaptığı kesindi. Belki de bu, *seni affediyorum*, demesine yeterli olmalıydı.

Sabahın çok erken saatleriydi. Bunu böceklerin ve kurbağaların şarkılarından anlayabiliyordu. Ağaçların arasında esen rüzgâr günün hiçbir saatinde şimdiki kadar cüretkâr olmazdı. O kadar uzun zamandır ağaçların rüzgârla salınışını dinliyordu ki Uğultu Kasabası'nın görünmez rüzgârlarına dikkat etmez olmuştu. At arabasının tavanı sarsıldı ama Carol oraya bakmadı bile. Zihni en nihayetinde komaya baskın gelmişti. Carol sonu böylesine yaklaşmışken hem Hattie'nin hem de John'un çok istediği bir şey yapıyordu.

Huzur buluyordu.

Henüz vazgeçme. John Bowie'nin sesiydi. Öylesine netti ki Carol bir an için adamın çıplak ayaklarıyla at arabasının yanında, çakıl taşlarıyla kaplı bahçe yolunda dikildiğini sandı. *Daha gömülmedin.*

Ama Hattie'den tek kelime yoktu. Carol'ın aklına, Hattie'nin böyle bir anda söyleyebileceği hiçbir şey gelmiyordu.

Çünkü Hattie pratik bir kadındı, diye düşündü Carol. Ve bu cümlenin ardında yatan anlam, Carol'ın tabutunu bir klik sesiyle kapatan kilidin ta kendisi gibi görünüyordu.

Az önce teşekkür ettiği insanlara tekrar tekrar şükranlarını

sunarken yine James Moxie'de duraksadı... Eğer ondan kaçıp Yol'a sığınmamış olsaydı neler olabileceğini düşündü. Tıpkı bir aptal gibi Dwight adındaki şu canavara güvenmemiş olsaydı neler olabileceğini. Eğer...

Bu kadarı yeter.

Kendi sesi. Her nedense daha güçlüydü.

Oturaktan bir ses geldi ve Carol, Kokuşma'nın her ne işle meşguldüyse oradan döndüğünü anladı. İblis yine onunla birlikte at arabasındaydı. Carol ne o şeyin söyleyeceklerini merak ediyordu ne de yapacaklarını. Son anlarını, bir kutu yapmak için ahşabı testereyle kesip çekiçle çakan, cilalayıp boyayan Hattie'nin anısını yâd ederek geçirmeyi istiyordu.

Carol göz ucuyla Kokuşma'yı görebiliyordu. At arabasının oturağına yığılıp kalmış gibiydi. Gerçekte olduğu gibi. Fal taşı misali açık dalgın gözleri, Carol'ın hiç başından geçmediği için minnettar olduğu türden bir depresyonu, bir kederi ele veriyordu.

Canavar, diye düşündü Carol, *kimse ona bakmadığında farklı görünüyor.*

Çalışan Hattie'nin anıları geri döndü. İmdadına koşan James Moxie'ninkilerse solgunlaştı. Hattie'nin şimdiye dek hiçbir şey söylememiş olması, pek tabii, kendisine ait o Karanlık Yer'de hâlâ çalıştığı anlamına geliyor olabilirdi. Belki de işe yaramayacağını bildiğinden *endişelenme* demeyi kendine yediremiyordu.

Hattie'nin çekiç sesleri, Carol'ın tabutunun kapanış sesiydi. Sabahın ilk saatleri yerini sabaha bırakırken... O yaratık tepesindeki oturakta hırıldarken... Işık at arabasının içindeki detaylardan bazılarını gözler önüne sererken Carol çoktan at arabasını tabutu olarak kabullenmişti. Hem kendisi hem de diğer herkes için, ölenin namı araziyle birlikte yükselip alçalırken tekerlekleri yalnızca o kişiye has bir yolun oluklarında dönerek ilerleyen bir tabut.

Gözlerini yumdu. Huzur. Son.

Derken mücadele etmeye karar bile vermeden gözlerini açtı ve oturakta hırıldayan yaratığa baktı. Değişip duran yüzü gözlerini gizleyemiyordu. Carol dudaklarını aralamadan konuşmaya başladı.

Ben sen değilim. Sen hüzünsün, sen her şeyin sonusun, sen kokuşmasın.

Sonra kalbi attı. Ama dakikada bir kez değil, iki kez.

Ben değilim.

Ve ikinci kalp atışını fark eden o korkunç şey, at arabasının zemininde yatan kadının mücadele etmekten vazgeçmediğini kavrayınca gözlerini ona dikti.

Ve Carol onun gözlerinde endişe gördü. Kaygı gördü.

Carol, korku gördü.

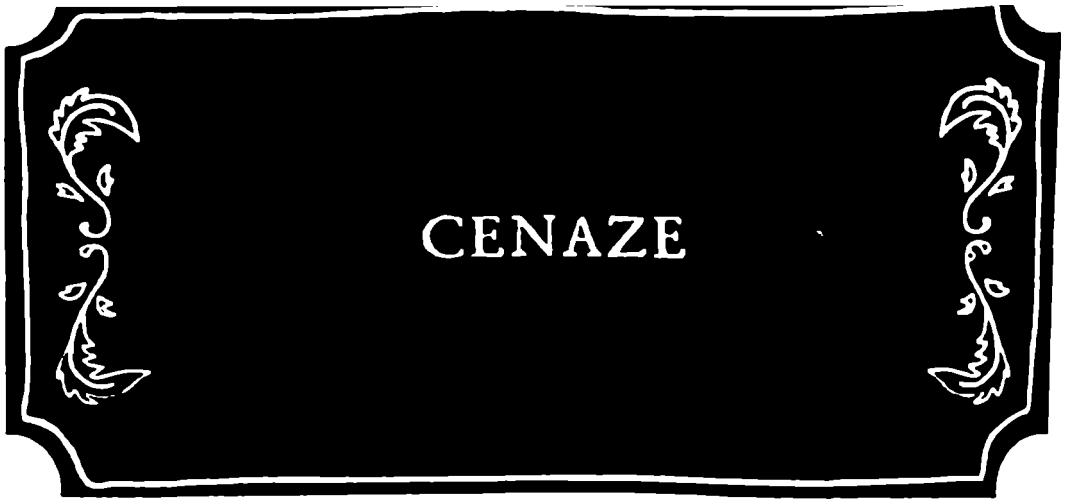

CENAZE

Mezar kazıcıların ortalıkta sinsice dolaşan birinden hoşlanmamalarından ötürü zaten endişeli olan Manders, Carol Evers ile Winifred Jones'un cenazelerini herhangi bir sorun çıkmadan atlatmak istediğinden gün doğumunda uyandı ve evin etrafındaki arazide yürüyüşe çıktı. Usulca zemin kattan geçtikten sonra taş basamaklardan inerek Norm'un naaşları giydirdiği bodrum katına indi. Her şey sessiz ve olması gerektiği gibiydi. Ne bir haneye tecavüz olmuştu ne de saldırıya maruz kalmışlardı. Giriş salonuna dönmek için merdivenleri gerisin geriye çıkarken ayakkabıları taşın üstünde tıkırdıyordu. Sonra oturma odasının pırıl pırıl parlayan zemininde yankılandılar. Yakın zamanda beyaza boyanan kapıdan geçerek evden çıktı ve parsel numaralarını gösteren tabelayı es geçerek doğrudan mezarlığa yöneldi.

Henüz ne olduğunu anlayacak kadar yaklaşmamış olsa da istenmeyen ziyaretçinin önceki gece burada olduğunu anladı.

Yerde, Carol Evers'ın mezarını çepeçevre saran bir şey vardı. Bu büyükçe, simsiyah bir şeydi. Önce çöp sandı ama sonra su götürmez gerçekle burun buruna geldi.

Manders mezarlığın resmi girişi sayılan ahşap kemerin altından geçti.

Bu bir yangındı.

Çimenler kavrularak küle dönmüştü. Siyah ayakkabılarının altındaki çıplak toprağın sertliğini hissedebiliyordu. Bu istenmeyen ziyaretçi her kimse bir amacı olduğu ortadaydı: Parselin etrafında, siyah bir patikayla birbirine bağlanmış dört siyah çember vardı. Manders çömeldi ve yerden bir çimdik kurum aldı. Kül parmaklarının arasından dökülürken sabah çiyi pantolonunun paçalarını ıslattı. Burnuna yağ kokusu geldi. Yanık yağ. Ve ne tür bir adamın kıymetli yağını böyle bir şeye harcamayı uygun gördüğünü merak etti.

Bir tarikat, diye düşündü ayağa kalkarken.

Manders bu durumdan hiç hoşlanmamıştı. Tarikat birden fazla üye demekti; her yıl, her ay ya da *her gün* tekrarlanabilecek ayinler demektir. Bu ciddi bir sorun olacaktı. Biraz ötede küçük bir ateşten geriye kalanları gördü ve önceki gecenin parçaları zihninde yerlerine oturdu.

Mezara tapıyormuş, diye düşündü ellerini ovuştururken. *Ne kurban ettiklerini kim bilir...*

Mezarın kenarına dek yürüdü ve gergin bir şekilde çukurun içine baktı ama mezar tıpkı Lucas ve Hank'in bıraktığı gibi temiz ve boştu.

Bu iyiydi. Görmeye ihtiyaç duyduğu türden bir şeydi. Kazıcılar kısa süre sonra gelecekti ve Manders araziyi sabah düzenlenecek cenaze töreni için olabildiğince hoş hale getirmelerini istiyordu. Mezarı boş bulmak küçük bir rahatlamaydı.

Cenaze evi müdürü döndü ve mezarlığın öte yanına, Winifred Jones'un gömüleceği yere baktı. Gözüne hiçbir saldırı emaresi ya da siyah çember çarpmayınca başka hasar olmadığı konusunda umutlandı.

Huzursuz edici olay yerinden ayrıldı ve ahşap kemerin altından geçerek çimenlerle kaplı tepeye tırmandı. Ofisinde, Carol Evers'ın cenaze töreni için gerekli hazırlıklarını yapmıştı ve bugünün büyük gün olduğunu bildiklerinden kazıcıların normalden biraz daha erken gelmelerini umarak sık sık pencereye bakıp durmuştu. En nihayetinde öğleden önce Harrows'un iki seçkin sakinini gömeceklerdi.

Oysa şimdi Manders epey gergindi. Her zamanki işlerinin üstüne bir de temizlemeleri gereken bir pislik çıkmıştı...

...Opal mezar kazıcılardan biraz önce geldi ve Manders onu gördüğüne şaşırmıştı. Ofisinden çıkıp cenaze evine çıkan basamakların dibindeki daire şeklindeki garaj yolunda kanun adamını karşıladı. Opal hâlâ atının sırtındaydı.

"Günaydın, Manders."

"Dün gece istenmeyen bir ziyaretçimiz vardı."

Opal kaşlarından birini kaldırdı. "Ne oldu?"

"Biri Carol Evers'ın mezarının etrafındaki çimenlerde çember şeklinde dört ateş yakmış."

"Görüyorsunuz ya, Manders, şimdi yine şüpheye düştüm."

"Yoksa şüphelerinizden kurtulmuş muydunuz?"

"Biricik Doktor Alexander Wolfe'umuz beni ziyaret etti."

"Gerçekten mi?"

"Evers'ın hikâyesini doğruladı."

"Hikâyesini mi, Şerif?"

"Okuduğunuz mektupta Carol'ın ölüm nedeni için ne yazıyorsa aynı gerekçeleri gösterdi."

"Pekâlâ," dedi Manders. "Nihayet *biraz* iyi haber."

"Görünüşe bakılırsa hayali bir doktor değil de üfürükçüymüş."

"Spiritüalist mi demek istiyorsunuz?"

"Aynen öyle."

Opal mezarlığa doğru baktı. Cenaze evinin önündeki yürüyüş yolu boyunca uzanan beyaz zambakların arasında dururken bile çimlerdeki karartıyı seçebiliyordu.

"Kadını getirdiklerinde naaşına bir bakın," dedi Manders'a dönmeden. "Onu muayene etmenizi istemiyorum ama muhakkak bakın. Dikkatinizi çeken herhangi bir şey olursa derhal bana bildirin."

Opal hafifçe şapkasının ucuna dokundu ve atı döndürdü.

Manders basamakları çıkıp eve girdi.

Şerif mezarlığın kemerinin altından geçti ve atını saldırının gerçekleştiği yerden birkaç metre ötede durdurdu. Sırtına vuran

körpe güneş ışıkları gölgesini yerdeki çukurun içine düşürüyordu. Atından indi ve çemberlere uzun uzun baktı. Bundan hoşlanmamıştı. Hem de hiç. İçindeki histen de hoşlanmıyordu. Elinde henüz açılmamış viski şişesiyle öylece dikilen Farrah Darrow'un, Yol'daki söğüt ağaçlarının gölgelerine karışan Dwight Evers'ın ve karakoldaki Alexander Wolfe'un görüntüleri çimenlerdeki siyah üçgenin üzerinde bir hayalet gibi uçuştu. Cehennemdeki cennet aşkına, bunu yapanın bir gezgin olduğunu umuyordu. Sadece buralardan geçen biri. Bu birinin Harrows'un yegâne mezarlığına ilk saldırışı değildi ama belki de en dikkat çekicisiydi.

Opal çemberlerden hoşlanmamıştı. Carol Evers'ın mezarının etrafına çizilmiş olmaları ise hiç hoşuna gitmiyordu.

Tekrar atına bindi ve mezarlığın kemerine yöneldi. Cole'un evine gidecekti. Şerif yardımcısına dün gece kasabaya herhangi birinin, bilhassa tuhaf birinin gelip gelmediğini soracaktı.

Ağaçların arasında bir hışırtı duydu.

Opal atını durdurdu ve gözlerini kısarak gölgelere baktı. Bu her kimdiyse saklanmakta pek başarılı değildi.

Opal silahını çekti ve karaltının sol tarafındaki yapraklara doğru ateş etti. Bir viyaklama duyuldu.

"Ortaya çık," dedi Opal.

Pek tereddüt etmeden gölgelerin arasından ufak tefek, tepeden tırnağa kurumla kaplı bir adam çıktı. Opal silahıyla *yanına gelmesini* işaret etti.

"Kötü adam ben değilim," dedi Rinaldo silahı olmadığını göstermek istercesine ellerini havaya kaldırarak. "Kötü adamı iki kere kandırdım."

"Ah, öyle mi? Neden biraz daha yaklaşıp bana hikâyeni anlatmıyorsun?"

Rinaldo söyleneni yaptı. Şüphelinin yüzündeki samimi gülümseme Opal'ın dikkatini çekti.

"Onu önce helada, sonra da dublörlük yaparak iki kez kandırdım. Doberman'ın dublörler hakkında yazdığı kitabı okumuş muydunuz? Ben okudum."

"A-ha." Opal kemer köprüsüne takılı kelepçeyi çıkardı.

"Liliana sihir konusunda beceriksiz olduğumu söylüyor. Belki de haklıdır. Ama bugün... bugün gerçekten iyiydim."

"Sihir, öyle mi? Dublör nedir?" Opal, Rinaldo'ya biraz daha yaklaşmasını işaret etti.

"Bir insanı yok edip başka bir yerde ortaya çıkarmanın yolu budur. Eğer gerçek bir sihirbaz değilsen dublor kullanırsın."

"Anlıyorum. Peki kimin dublörlüğünü yaptın?"

Rinaldo artık şerifinin atının yanındaydı. "Muhteşem James Moxie'nin."

Opal beş soluk boyunca şüphelinin gozlerine baktı. "James Moxie'nin ortadan kaybolmasına yardım ettin, ha?"

"Evet!"

"Sonra da yeniden ortaya çıkmasına."

"Evet!"

"A-ha. Peki nerede ortadan kaybolup nerede yeniden ortaya çıktı?"

Rinaldo omzunun üzerinden, arkasındaki Harrows'un çatılarına doğru baktı.

Opal da kasabaya baktı. Sonra bakışları Rinaldo'ya kaydı. "James Moxie burada mı? Harrows'ta mı?"

"Aynen öyle. Ve ben ona yardım ettim."

"A-ha. Konumuz hâlâ sihirken... bakalım şu kelepçelerden kurtulabilecek misin?"...

...Farrah, Clyde'ın yanında uyandı ve yataktan süzülürcesine çıktı. Yatağın altında yaşadığı tüm o dehşete, Bay Evers'ın evlerine girmesine rağmen kocasını uyandırmayı bir an bile düşünmedi.

Yasını yalnız başına tutmaya ihtiyacı vardı. Carol'ın cenazesine çok az kalmıştı.

Koridorda sessizce giyinirken kendini Şerif Opal'ın Bay Evers'la ilgili yolunda olmayan bir şeyler bulduğunu umarken buldu. Bu istediği korkunç bir şeydi. Carol'a son görevini yerine getirdikten sonra şerifi ziyaret etmeye karar verdi. Opal'a yatağın altında saklanırken gördüğü ayakkabılardan ve pek yakından tanıdığı, adını fısıldayan o sesten bahsedecekti.

Peki ya Opal o noktada Carol'ın mezarını kazıp onu çıkarmak isterse? O halde her şey olduğuna varacaktı.

Çizmelerini giyerken Griggsville gibi bir yere taşınmayı düşündü; insanların genç, işin bol olduğu ve girdiği her kilerde Carol'ın uyuyan hayaletiyle karşılaşmayacağı bir kasabaya. Clyde'ın kederin tek çaresinin zaman olduğuna dair ısrarı dün gece ona domuz boku gibi görünmüştü, bu sabah ise at boku gibi görünüyordu. Griggsville... uzaklaşmak... bu sözcükler onun için yepyeni bir gerçeklik gibiydi. Birlikte yaşayabileceği sözcüklerdi.

Aynanın önüne geçince pek iyi görünmediğini fark etti. Carol'ı kaybetmenin verdiği ıstırap suratının her yerinden belliydi. Dudaklarına baktı ve onları dün Opal'la konuşurken hayal etti. Bugün onu tekrar ziyaret edecekti. Üzerine düşeni yaptıktan sonra. Şerifle görüştükten sonra da Clyde'a Griggsville'e taşınmak istediğini söyleyecekti. O iyi hislerden beslenen bir kadındı ve Harrows'ta onlardan geriye hiçbir şey kalmamıştı.

Aklanıp paklandıktan sonra tekrar yatak odasına baktı ve Clyde'ı bıraktığı halde buldu. Çabaları için ona içten içe teşekkür etti ve sessizce ön kapıdan çıktı...

...Dwight'ın Carol'ın bedenini tüm gece at arabasında bırakmasının iki nedeni vardı: Bunlardan ilki, soğuğun Carol'a iyiden iyiye ölü havası vereceğini ummasıydı. İkincisi ise önceki sabah uyanmasına neden olan hayaletin (arkadaşının?) bedeni saklamasını söylerken haklı olmasıydı.

Carol'ın nihayet gömüleceği günün sabahında çakıl taşlı bahçe yolunda uyandığında önce at arabasını kontrol etti ve Carol'ı ölü kadar hareketsiz buldu. Sonra Alexander Wolfe'u düşündü. Her nasılsa hayali doktor dün gece Şerif Opal'ı ziyaret etmişti. Dwight bu imkânsızlığın kendisini bir sinir krizine sürüklemesine mani olmaya çalıştı ama bu çok güçtü. Her şeyin yolunda gitmesini fena halde istiyordu ama işlerin yolunda gitmesinin de bir "yolu yordamı" vardı.

Wolfe'un ziyareti fazlaydı.

Yine de paramparça olmuş hayal gücünün eseri olan hiçbir

şeyin yaklaşan inanılmaz rahatlama hissini berbat edebileceğine inanmıyordu. Karısının tabutunun nihayet toprağa indirilmesiyle mutluluğun kolları onu sarıp sarmalayacaktı.

Bunun gibi düşünceler ve görüntüler eşliğinde uykuya dalmıştı. Bunlar uzun zamandır tatmadığı duygulardı. Carol'dan kurtulacak, özgür kalacaktı.

Fakat kaçınılmaz naklin korkutucu gerçekliği hâlâ oradaydı; Carol'ın bedenini cenaze evindekilere teslim etmek zorunda kalacaktı. Carol'ın bedeninin gözetiminden çıkacağı tek an buydu ve o sırada, Manders'la çalışanlarının ellerinde olacaktı.

Zihni uyku mahmurluğundan hâlâ kurtulamamış olan Dwight hayatın adaletsizliğine sövdü. Haklı bir amacı ve dört dörtlük bir planı olan bir adam bile kaygılanmak zorunda kalıyordu. Her şeyi göz önünde bulundurmuştu, herkesi kandırmıştı, tüm boşlukları doldurmuştu ama yine de endişelenmek zorundaydı.

Bu doğru değildi.

Geniş ön bahçeye şöyle bir göz gezdirdikten sonra Carol'ı daha yakından incelemeye koyuldu. İyi görünüyordu. Kesinlikle ölü görünüyordu. Carol'ın önce koluna, sonra da boynuna dokundu ve evet, soğuk gece havası işini gayet iyi yapmıştı. Ardından eve döndü ve...

(*ya şimdi uyanırsa?*)

...eve girip merdivenleri çıktı.

Ana yatak odasında, cenaze için bürünmesi gereken kılığa son dokunuşları yaptı. Esasında yapılacak pek bir şey yoktu; dışarıda uyumuştu. Ama kılığı daha önce pek çok kez üzerine kafa yorduğu, hatta ad bile verdiği bir hava yayıyordu: Hissiz Dul. Carol'ın tuvalet masasının başına geçip saçını başını kasıtlı bir şekilde dağıtarak bu Hissiz Dul havasını iyiden iyiye pekiştirdi.

Ne kadar da üzücü, diye düşündü kasaba sakinlerinin seslerini taklit ederek. *Evers öyle mahvolmuş halde ki saçlarını taramayı bile unutmuş.*

Dwight cenazede kimseyi istemediğini bilhassa belirtmişti. Fakat Carol gibi bir kadın söz konusu olduğunda olacakları asla önceden kestiremezdiniz.

İnsanlar onu severdi... hem de çok.

Gerçi daha Manders'ı görmesi gerekiyordu. Muhtemelen Opal'ı da. Ve Carol gömüldükten sonra karşısına çıkabilecek insanları da.

Gömülmek.

Sözcük kulağına tatlı geliyordu. Tıpkı şeker gibi.

Gözlerinin altına biraz su çarptı ve Hissiz Dul'un yüzüne hafifçe vurdu. Aynaya bakarak birkaç ifade çalıştı. Karısıyla geçirdiği özel bir anı anımsayan Hissiz Dul; uzaklara dalmış yarı kör gözler, göğsüne düşmüş bir çene, gülümsemeyen ve hatta balıkları andıran dudaklar. Hissiz Dul karısının acemice yaptığı şakalardan birini hatırlayınca. Sonuncusu törenin ve Carol'ın gidişinin ciddiyetini kabullendiği an takınacağı tavırdı; el üstünde tuttuğu sevgilisi olmadan geleceğe, yapayalnız geçireceği yıllara bakan gözlerinde nükteden eser olmayan mermer gibi bakışlar.

Tatmin olan Dwight ayağa kalktı ve en yakınındaki pencereyi örten perdeleri araladı. Aşağıda, bahçe yolunda duran at arabasını görebiliyordu.

"Uyanma," dedi. "Lütfen, Carol, *uyanma.*"

Bunun ardından bir dakika kadar kendini doğru düzgün soluk alıp vermeye zorladıktan sonra ana yatak odasından çıktı, alt kata indi ve evi terk etti.

At arabasını Manders Cenaze Evi'ne doğru sürerken o kara varlığın onu bu sabah da gözetip gözetmeyeceğini merak etti. Onu uyandıran kefen, kanlı canlı şerifi ziyaret eden hayali doktor. Bu dehşet verici şansı devam edecek miydi? Yoksa en önemli an gelip çattığında, Carol'ın bedenini teslim edeceği an geldiğinde yardımcısı orada olmayacak mıydı?

Hanımını sakla.

Saklamıştı. Ama Carol'ı daha fazla saklaması mümkün değilken müphem kurtarıcısı ona ne tür bir öğüt verirdi? Onu herkesin görebileceği bir şekilde gün yüzüne çıkarmak zorunda kaldığında?

Eğer Duman, Moxie'yi durdurmayı beceremediyse, eğer Moxie (*şu anda*) Harrows'ta ve hayattaysa Dwight ele geçirebileceği en ufak kara büyü kırıntısına bile ihtiyaç duyacak demekti.

Dizginleri şaklattı.

Bu düşünceler zihnini meşgul etmeye devam ediyordu fakat hiçbiri dört gözle beklediği mühim olayın coşkusunu bozguna uğratmaya yetecek kadar güçlü değildi.

"Uyanma!" diye seslendi gökgürültüsünü andıran nal seslerinin arasından. "Hayatım, aşkım... *bugün cenazen var!*"...

...Carol uyanmadı. Ama kalbi dakikada üç kez atıyordu. Ve oturağa yığılı vaziyetteki hırıltılı yaratık yanlarından akıp giden manzarayı seyrediyormuşçasına pencereden dışarı bakıyordu. Ama sanki çok daha öteye, Harrows'un kendisine, kasabadaki insanların kalplerine bakıyor gibiydi...

...Moxie kendisini takip eden adamdan kurtulduktan sonra atına atlayıp mezarlığın kemerinin altından geçti ve cenaze evine çıkan bahçe yolunun başında durdu. Burada durup Carol'ın tabutunu bekleyecekti. Onu sokak boyunca taşımaya başladıkları sırada da silahını çekecek, kendini tanıtacak ve onlara tabutu açmalarını söyleyecekti. Eğer açmazlarsa onları teker teker vuracaktı.

Ama bunların olmasına daha epey zaman varken bir kadının adını seslendiğini duydu.

Mezarlığın öteki tarafından, cenaze evinin pencerelerinden görünen manzaranın ötesinden gelen kadının sesi toz gibi, pul pul dökülen ten gibi, kül gibi rüzgâra kapılıp kulaklarını doldurdu.

Ormanda saklanmakta olan Rinaldo sesi duyduğuna dair hiçbir emare göstermemişti.

Moxie silahını kılıfından çıkardı ve sesin geldiği tarafa döndü. Gözleri, yepyeni bir zirveye ulaştıktan sonra ölmeye başlayan alevleri yansıtmaya devam ediyordu.

Suratı isten simsiyah olmuştu.

"*James*," diye seslendi bir kadın mezar taşlarının ötesinden. "*Buraya gel*..."

Moxie atını sese doğru çevirerek gerisin geriye kemerin altından geçti.

"Moxie," diye seslendi Rinaldo, "nereye gidiyorsun?"

"Jaaaaames... gel... buraya gel, Jaaaames..."

Mezar taşları görüşünü engelliyordu ama Moxie olmayan rüzgâra rağmen siyah saçları savrulan bir kadının vücut hatlarını, ona el salladığını gördüğünü düşündü.

Bu hareket de ses de tanıdıktı ama Moxie yine de silahını bel hizasında tutuyordu.

Molly...

"Buraya gel, James... buraya geeeeeeeeel... arkadaşım Carrrrrollllll'la tanııııış..."

"Molly?" dedi Moxie yüzündeki çılgınca ifade yumuşarken.

"Moxie?" Rinaldo kahramanına doğru bir adım attı ama Moxie ondan yana bakmaya bile lüzum görmeden silahının namlusunu ona çevirdi.

Rinaldo durdu.

"Burada bekleyeceğim," dedi. "Mezara bekçilik edeceğim."

Moxie, İhtiyar Kız'ın sırtında, üzerinde yazanların zaman içinde uçup gittiği eski bir mezar taşına yaklaştı.

"Buraya gel, James... arkadaşımla tanış..."

Kadının saçları ve alnı genişçe bir mezar taşının üzerinden göründü ama çabucak gözden kayboldu.

Moxie peşinden gitti. Kadın bir görünüp bir kayboluyor, kendini gösterdikten biraz sonra diğer mezar taşlarının arkasına saklanıyordu.

Moxie peşinden gitti.

Onu bir mozolenin arkasında yakaladı.

"Buraya gel... Seni arkadaşımla tanıştırmak istiyorum..."

Bu Molly'ydi. Çıplaktı. Fakat tavernada Moxie'nin karşısına çıktığı, onu Carol'la tanıştırdığı günkü Molly'ye hiç benzemiyordu.

Şimdiki Molly'ye benziyordu, onca yıldır ölü olan Molly'ye.

Moxie dizginleri sımsıkı kavradı.

Kadının siyah saçları, kafa derisindeki kırışıklıkların içine tutturulmuş iplere benziyordu. Görünüşe bakılırsa ölümden sonra yüzü içine çökmüş, gözleri kulaklarından uzaklaşmıştı. Adını söylediğinde Moxie her bir harfin kokusunu alabiliyordu.

Gülümsediğindeyse yüz kemikleri, geriye kalan sarımsak kabuğu kalınlığındaki deriyi yırtıyordu.

"Molly?"

Kadın onu takip etmesini işaret etti. Grileşmiş sarkık memelerinin içinde bir şeyler kımıldandı.

Moxie peşinden gitti.

"Molly? Beni Carol'a mı götürüyorsun?"

Vicdan azabı. Anılar. Carol'la tanıştığı an.

Molly ona doğru döndü ve Moxie, bir soluk kadar kısa bir anlığına kadının iki gözünün de bir göz yuvasında buluştuğunu, diğerinin boş ve karanlık olduğunu gördü.

"*Seni daima Carol'a götürürüm...*"

Sanki Moxie böyle bir soru sorarak çocukluk etmiş gibi.

Son birkaç mezarı da arkalarında bıraktılar. Molly önden gidiyordu. Araziyi çepeçevre saran çam ağaçlarının arasından geçti ve çimenlik araziden Harrows kasabasının evlerine dek uzanan kasvetli ormana daldı.

"Molly," dedi vicdan azabının kör ettiği Moxie. "Onunla, arkadaşınla tanışmak istemiyorum. Ona yanlış yapacağım. Onun canını yakacağım."

Bir tavernanın içinden genç kahkaha sesleri patlak verdi ve doğmakta olan güneşe dair ilk gerçek emare kendini gösterdi.

"*Gel, James... ona âşık olacaksın...*"

Moxie, İhtiyar Kız'ı kütüklerin ve devrilmiş ağaçların arasından geçirdi. Molly onlara yol gösteriyordu.

Seni Carol'a götürüyor, diye düşündü Moxie. *Tekrar at dinmeye başlamanın nedeni Carol'dı. Ona git... Molly'yi takip et... Carol'a git ve onu uyandır... artık ona yardım etmeye hazır olduğunu söyle...*

Ağaçların arasındaki mesafeler daraldı ve İhtiyar Kız aralarından geçmekte zorlanmaya başladı. Molly ileride bulanıklaşıyor, sonra tekrar netleşiyor, derken yine kaybolur gibi oluyordu.

Moxie ona seslendi. "Bekle!"

Gevrek bir omuz, kadının omurgasının kemikleri. Belirip kaybolan yarım yamalak görüntüler.

Moxie hâlâ kadının kokusunu alabiliyordu ama artık onu

göremiyordu. Adı binlerce ağacın kovuklarında yankılandı: takip etmesini, gelmesini, gelip arkadaşıyla tanışmasını, aşkın onu beklediğini söyleyen ölü bir kadının tatlı, ahenkli sesi. Moxie bağırırken açık ağzının iki kenarından terler, isin içinden derecikler akıyordu.

Güneş yükseliyordu. Cenaze yakındı. Çok yakındı.

Molly onu Carol'ın tabutuna mı götürüyordu?

Öyle olmalıydı. Öyle olmak zorundaydı.

Fakat Moxie İhtiyar Kız'ın sırtında Mackatoon Mahkeme Binası'nın sütunları kadar kalın iki akçaağacın arasından geçip çiçekli bir koruya girerken, kararmış kiraz ağaçlarının dibindeki açıklıkta duranın tabut olmadığını gördü.

Ağaçların dibindeki Carol'ın ta kendisiydi.

Şimdi nasıl görünüyorsa öyle görünüyordu: Moxie'nin onu son görüşünün, bir kavanozun içindeki baykuş sineğiyle Carol'ın evinden uzaklaştığı günün üzerinden yirmi yıl geçmişti. Orman zeminindeki çam iğneleri kadının çıplak ayaklarının altında çıtırdıyordu.

Çok zeki görünüyordu. Çok güçlü. Çok hayat dolu.

"Carol," dedi Moxie atını yavaşça ona doğru sürerken. "Carol, uyanmışsın."

Carol gülümsedi. Suratı, yüzündeki ifade, gözlerindeki güç, duruşundaki özgürlük: Bunlar seneler ilerledikçe Carol'ın sahip olacağını umduğu her şeydi.

Atından inerken Moxie de gülümsedi. İhtiyar Kız kişneyince Moxie sanki, *Başardık. Sona vardık,* demek ister gibi atın sağrısına hafifçe vurdu.

Moxie, Carol'a doğru bir adım attı.

Derken Carol yere yığıldı...

...Manders ona Bellafonte'yi gösterdiğinde Dwight az kalsın çığlık atacaktı. Bir şeylerin yanlış gittiğini ya da yanlış gitmek üzere olduğunu veyahut Manders onunla hoşbeş ederken arka odadan on tane kanun adamının çıkıp tek soru sormadan üzerine kurşun yağdıracaklarını düşündü.

"Inanılmaz," dedi Dwight ağzı bir karış açık vaziyette cenaze evinin giriş salonunda sergilenen süslü tabuta bakıp tir tir titrerken.

"Kimin gönderdiği hakkında hiçbir fikriniz var mı?" diye sordu Manders. Dwight'ın yanağındaki ince çizik dikkatini çekmişti.

Dwight gözleri fal taşı misali açılmış halde ona döndü, sonra tekrar Bellafonte'ye baktı. Kimin gönderdiğini bilmiyordu. Ve bu şeyin varlığı onu korkutuyordu. Hem de fena halde.

"Şey," dedi Dwight, "güzel işçilik. Bunu..."

Onu kullanmalarına izin verme, diye düşündü Dwight.

Lucas ve Hank aralarında bir sedyeyle içeri girdiler. Norman da peşlerindeydi. Manders nezaketi elden bırakmadan hanımefendiyi at arabasından tabuta alma zamanının geldiğini söyledi. Dwight onunla hemfikirdi çünkü hayır demeye korkuyordu. Adamların peşi sıra dışarı çıktı ve kazıcılar at arabasının kapısını açarken nefesini tuttu.

Carol'ın elbisesine doldurduğu taş toprağı yalnızca birkaç dakika evvel, cenaze evine girmeden hemen önce boşaltmıştı. Carol'ı aşağı çeken, Dwight'a biraz olsun huzur veren o taş parçaları şimdi bahçe yolunun girişini çevreleyen her daim yeşil bitkilerin ötesine saçılmış durumdaydı.

Artık onu aşağı çeken bir şey olmadığından... Carol tekrar doğrulabilir miydi?

Fakat Carol sırtüstü yatıyordu. Göklere şükürler olsun ki Carol sırtüstü yatıyordu.

Kazıcılar onu kaldırarak at arabasından çıkardıkları anda Dwight Yol'un tozunun toprağının Carol'ın omuzlarından döküldüğünü gördü. Norman olan biteni cenaze evinin basamaklarının en tepesinden izliyordu.

Bu çok kötü bir zamanlama olur, Carol, diye düşündü Dwight. *Lütfen, benim için...*

Manders tabuttan, benzersizliğinden, güzelliğinden, ağırlığından bahsetmeye devam ediyordu. Kazıcılar Carol'ı nasıl en iyi şekilde taşıyacaklarını tartışıyorlardı. Manders daha önce hiç bunun gibi bir Bellafonte görmediğini söyledi. Kazıcılar onu taşı-

mak için sekiz adama ya da dört ata ihtiyaçları olacağından dem vurdu. Derken Manders...

Dwight için her şey fazla hızlı ilerliyordu.

Taze gün ışığı yarım daire şeklindeki bahçe yolunu parlak bir turuncuya boyuyordu.

Çok fazla ayrıntı.

Kazıcıların parmak eklemlerindeki kırışıklıkların içine dolan toprak.

Manders'ın gözlüğünün sağ camının alt tarafındaki leke.

Bahçe yolundaki her çakıl taşı.

İnce, uzun çimenlerin her biri.

Carol'ın göğsünün alçalıp yükselişi.

"Manders!" diye bağırdı Dwight cenaze evi müdürüne doğru uzanırken.

"Ne oldu?"

Carol ölü gibi mi görünüyordu? Yoksa uyuyor gibi mi? Sanki her an gözlerini açacak ve ardından, *O*, diyecekmiş gibi...

Dwight panik içinde söyleyecek bir şeyler bulmaya çalıştı.

"Tabut... o... yeterince iyi mi?"

"Bu kraliçelere layık bir tabut," dedi Manders. Bunlar Bellafonte'yle ilgili son sözleri oldu.

Dwight'ın oturması gerekiyordu. Taş basamaklara kıvrılmak istiyordu. At arabasının sürücü tarafına atlayıp küheylanların bacakları un ufak olana dek sürmek istiyordu.

Zirve noktası buydu: hayatın adaletsizliği; planının kontrol altında tutamayacağı kısmı; Carol sonsuza dek toprağın dibini boylamadan, tüm şüpheler beyhude olmadan, kanun adamlarının silahlarının menzilinden çıkmadan önce geçmesi gereken son sınav.

Tabii kanun kaçaklarının ve kiralık katillerin silahlarının menzilinden çıkmak da önemliydi.

"Şu kapağa bakın, Bay Evers." Mezar kazıcı Hank, Dwight'ın aklını dağıtmaya, karısını bu halde görmenin dehşetini hafifletmeye çalışıyor gibiydi. "Sert akasya ağacından yapılmış. Bu, dünyadaki ormanlarda bulabileceğiniz en dayanıklı ağaçtır. Bir

kez kapandı mı bu kapağı tekrar açmak için küçük bir patlama gerekir."

Dwight kazıcıya döndü.

"Ne... sen ne dedin?"

Hank sözlerini tekrarladı.

Bir sükûnet dalgasına kapılıp daha huzurlu bir yere sürüklenen Dwight gülümsedi.

Evet, elbette, tabut bir hediyeydi...

"Kendi gözlerinizle görün," dedi Hank, "hiçbir taş bu kapaga bir çizik bile atamaz."

...bir hediye...

"Eğer sakıncası yoksa," dedi Dwight artan özgüvenini gizlemeye çalışarak, "onu bir an önce güven içinde içeri taşımak istiyorum. Uzun duyguların adamı değilimdir, zaten yeterince baskı altındayım..."

"İçeri girin," dedi Manders nazikçe. "Ofise girin. Hank de size bir bardak su getirsin. Bırakın onu taşıma işiyle biz ilgilenelim."

Dwight daha önce defalarca prova ettiği ifadelerden birini takındı.

"Bu iyi olur," dedi. "Su."

"Lucas," dedi Manders. "Beyefendiye bir kadeh de viski doldur."

Kazıcılar Dwight'a ofise kadar eşlik ettiler. O anda kendini boşlukta düşüyormuş gibi hissetti; artık, bütün geleceği başka adamların kaygan ellerindeydi. Ama buna aldırış etmiyordu; Dwight isteyerek düşmüştü. Tabutu kimin gönderdiğine dair içinde beslediği inanç, adalet hissini pekiştiriyordu: Onun da kendine has numaraları, onun tarafını tutan birileri vardı.

Bir kez kapandı mı bu kapağı tekrar açmak için küçük bir patlama gerekir.

Suret değiştiren yabancı ona yardım ediyordu. Bir kez daha.

O anda, çılgınca da olsa, yakalanmanın umurunda olmadığını fark etti.

Ofiste Hank onun için bir sandalye çekerken Lucas da elinde viskiyle içeri girdi. Hank ona su getirdi. Dwight oturdu ve öz-

gürlüğe çıkan son basamağı tırmanmakta olduğunu hissederek gülümsedi. Sonra da küçük kadehteki içkiyi kafasına dikti.

"Teşekkür ederim," dedi.

Ofisin dışındaki salonda Manders ve Norman Carol'ı dikkatli bir şekilde sedyeden kaldırdı ve Bellafonte'nin içine yerleştirdi. Carol en az tabut kadar büyüleyiciydi. Cenaze evi müdürü ona doğru eğildi ve onu yakından inceledi. Hiçbir cinayet belirtisi olmadığı gibi Carol şimdiye dek Manders Cenaze Evi'nin kapısından giren herkesten daha temizdi. Manders başını kaldırıp Norman'a baktı ve makyaj ustasının suratındaki huşuyu gördü. Konuşmadılar ama ikisinden birinin kadının canlı gibi göründüğünü söylemesi işten bile değildi. Manders ne kadar aptalca görüneceğine aldırmadan cebinden küçük bir el aynası çıkardı ve aynayı kadının burnunun hemen altına tutarak tam yirmi saniye bekledi. Ardından aynayı açık vaziyetteki ön kapıdan süzülen parlak güneş ışığına tuttu.

Ne bir iz ne de buğulanma vardı. Manders cansız akciğerlerin Bayan Carol Evers'ın cenaze törenini haklı çıkardığından emin bir halde başını aşağı yukarı salladı.

Manders tabutun kapağını kapattı ve büyük bir rahatlama hissetti. Şerife bildirmesi gereken nahoş bir durumla karşılaşmamıştı.

Ofise girdi.

"Bay Evers," dedi Manders, annesini ve babasını vereme kurban vermiş bir çocukla konuşur gibi büyük bir nezaketle. "Başlayabiliriz."...

...Moxie kollarının arasında Carol'la ormanda yürüyordu.

Ona endişelenmemesini, kalbinin attığını hissettiğini söyledi. Ona yaşadığını söyledi. *Hayatta olduğunu.*

Kısa süre sonra ağaçların arasından kasabayı seçebilmeye başladı. Çatıların tepeleri ve bacalar onu hoşça karşılayan bir manzaraydı. Orada insanlar yaşıyordu. Carol da yaşıyordu. Adımlarını hızlandırdı. Geride, ormanın içinde bağlamadan öylece bıraktığı atı artık bir anıdan ibaretti.

Ormandan çıktığı sırada görünmez bir engeli aştığını hissetti. Sanki o ve Carol daha iyi bir şeye, barışmaya, bağışlanmaya doğru büyük bir adım atmışlardı.

İki sıra halinde dizilmiş evlerin arasında uzanan toprak yolda sendeleyerek yürüyen Moxie'nin çizmelerinin ve soluklarının dışında ses çıkmıyordu. Pencerelerde yüzler beliriyordu ama kimse ona yardım etmek için dışarı çıkmıyordu. Elbette o da Yol'da kol gezen tehlikeli adamlardan, kaçınılması gereken adamlardan biriydi. Suratı kül rengiydi, gözleri parlıyordu ve bir şey taşıyor ya da bir şey taşıdığını *sanıyor* gibi yürüyordu. Oysa kolları bomboştu.

Moxie ileride, ahıra benzeyen bir binanın açık kapısında Silas Hite'ı gördü. Ama bu Albert's Port'taki parmaklıkların ardında gördüğü, yıllar önce kollarında Carol'la uyandırdığı Silas'a hiç benzemiyordu. Şimdi nasılsa, onlarca yıl çürüyen biri nasıl görünürse öyle görünüyordu.

"Silas!" diye seslendi Moxie. "Az önce yere yığıldı! Onu bir doktora götürmem gerek!"

Güneş cansız bir şekilde Silas'ın yüzündeki çukurları dolduruyor, dişleri sanki mısırdan yapılmış gibi görünüyordu.

"Silas?"

Beyaz saçlar Silas'ın şekli bozulmuş kafasına tutturulmuş gibi görünüyordu ve konuştuğu zamanki sesi Molly'ninki gibi tatlı değildi.

"*Tanıdığım bir doktor var, James... muhteşem bir tıp adamı...*"

Silas'ın seyrek saçları Moxie'nin zihninde bazı anıların tüm ayrıntılarıyla alevlenmesine neden oldu... Jefferson'ın evi... Albert's Port'taki hücre...

Abberstown.

Ama bu anıların hiçbiri zihninde somut bir şeyle ilintili değildi. Bunların her biri çerçevesi olmayan resimlerden ibaretti.

"O nerede, Silas?"

Silas gülümsedi ve dudakları aralandığında Moxie geriye doğru bir adım attı. Adamın gırtlağından iğrenç bir ses yükselmişti. Ne bir kahkahaya ne de bilindik bir dile benziyordu.

Yolun yukarısına işaret etti. Kasabaya doğru.

"Doktoru mu kastediyorsun?" diye sordu Moxie. "Onu nerede bulabilirim?"

Silas başıyla onayladı. Âdemelması gırtlağında aşağı, çok aşağı indi.

"*Onun yürüyüşünü seviyor musun?*" diye sordu Silas aniden.

Çoktan Ana Cadde'ye doğru yürümeye başlamış olan Moxie ona bakmadan yanıt verdi.

"Kendinden geçti, Silas. Şimdilik teşekkür..."

"*Sana kuzu postu gibi mi kokuyor?*"

Moxie yine aynı kokuyu alıyordu. Silas'ın vücudundan yayılan kokuşmanın kokusunu. Sanki Silas morgda uyumuş gibi.

Molly'nin kokusu.

Silas'ın kokusu.

Ve şimdi... bir şey daha...

Moxie başını eğip Carol'a baktı ve kafasını iki yana salladı.

"Yaşıyorsun," dedi...

...Carol evinin alt katındaki sığınakta titrek bir mumla başlayan, zamansız ölümünün her ânını görmesini isteyen bir canavar tarafından yakıldığına şüphe olmayan ve Uğultu Kasabası'nda yanmaya devam eden ışıkta Robert Manders'ın fena halde çarpık bir halinin cebinden bir ayna çıkarıp burnunun altına tuttuğunu gördü. Ayna da çarpık çurpuktu ve yansımasını gördüğü kadın, *imdat, Ben ölmedim, ÖLMEDİM!* diye haykırıyordu.

Tam o anda, yalvaran suratının ötesinde, havada süzülen o canavarın yansımasını gördü; hırıldıyor, değişmekten yorgun düşmüş suratındaki gözleri parıldıyordu. Manders, Carol'ın bedeninde pek ihtimal vermediği, umulmadık can kırıntılarını ararken canavar konuştu.

Artık çok geç, Carol. Hâlâ uyanabilirsin ama uyandığında bir tabutun içinde olacaksın.

Manders aynayı ortadan kaldırırken Carol o korkunç şeyin sanki burada, Harrows'ta yapılacak başka bir işi varmış gibi havada süzülerek uzaklaştığını gördü.

Derken Manders tabutun kapağını kapattı. Ve o kapak Carol'a,

onu üzerine kapanarak sonsuza dek ölü halde tutacak kuvvetli bir duvar gibi geldi...

...Moxie her ne kadar dur durak bilmeyen bir kâbusun içinde olduğunu hissediyor olsa da Ana Cadde'ye ulaştığı sırada gökyüzü ona yeni bir günü anımsatan turuncu çizgilerle bezeliydi. Hal böyle olunca kasabanın erkenden kalkan ve toprak yola çıkan sakinleri ona sanki kendi ölümlerine bakar gibi bakıyorlardı. Yüzü ve elleri yanan yağ yüzünden isle kaplıydı ve kırmızı gömleğinin göğsünde Duman'ın kanını taşıyordu. Carol'ın bedeni kumaş gibi gevşek bir halde kollarında yatıyordu. Şapkası kısmen yanmıştı. Öyle ki onu gören bir aşçı patronuna sokakta çürümenin ta kendisi gibi kokan bir manyak olduğunu söyleyecekti. Moxie'nin gözleri ve dişleri tüm o tozun, kirin ve isin içinde parlıyordu ve eğer Şerif Opal, Manders Cenaze Evi yerine sokakta devriye geziyor olsaydı kanun kaçağını sırf tipinden ötürü durdururdu.

Moxie doktoru çabucak buldu.

Amacını belli eden hiçbir tabela taşımayan boş bir vitrinin camından, Carol'ı yirmi yıl önce muayene eden doktorlardan ilkini gördü. O da mezardan çıkarılmışa benziyordu. Mavinin yumuşak bir tonundaki takım elbisesi toz toprakla ve çöp gibi görünen ve yine çöp gibi kokan bir şeyin lekeleriyle kaplıydı. Seyrelmiş kahverengi saçları pörsümüş kafasına tutkalla tutturulmuş gibiydi.

Ip, diye düşündü Moxie. Tıpkı Silas'ın saçları gibi. Ölülerin sicimleri andıran saç modeli.

Doktor, Moxie'nin içeri girebilmesi için kapıyı açtı.

"Doktor," dedi Moxie belleğindekiler yüzünden aklı karışmış bir vaziyette (bu adamı ateşin başında görmemiş miydi?), "aniden yere yığıldı. Lütfen ona bakar mısınız?"

Doktor onu çelikten yapılma soğuk bir masaya bırakmasını işaret etti. Parmak uçları kapkaraydı.

Moxie onu nazikçe masaya yatırdı.

Doktorun onu muayene edişini izlerken adamın kokusundan kurtulmak için kanlı gömleğinin kollarından biriyle ağzını kapattı.

"Bu defa ona yardım etmek istiyorum," dedi Moxie. "Ben hazırım."

Doktor başını hayır dercesine salladı.

"Bu defa ona sırtımı dönmek istemiyorum."

Doktor başını hayır dercesine salladı. Kafasının tepesinden tozlar havalandı.

"O yaşıyor, Doktor. Kalbinin attığını bizzat hissettim."

Doktor bir kez daha hayır diyecek olunca Moxie adamı mavi takım elbisesinden yakaladığı gibi duvara yapıştırdı.

Fakat doktor ellerinin arasında toprağa dönüştü ve iri taneli toprak parçaları duvar boyunca kayarak yere döküldü.

Elinde lekeli takım elbiseyle öylece kalan Moxie ön kapının açılıp kapandığını duydu. Arkasına döndüğündeyse Carol'ın sırtını gördü. O gidiyor, telaşlı adımlarla dükkânın çatlak vitrinini ardında bırakıyordu.

Artık masada değildi.

"İşte görüyorsun! O yaşıyor..."

Moxie çabucak harekete geçti ve onun peşi sıra kapıdan fırladı. Deliye dönmüş bir halde Ana Cadde'de sağına soluna baktı. Yabancıları bileklerinden yakaladı.

"Onu gördünüz mü?" diye bağırdı. "*Onu gören oldu mu?*"

İnsanlar ondan geri geri uzaklaşmaya başladılar. Biri Şerif Opal'a seslendi.

Moxie onun Corey Oteli'nin ikinci katındaki bir pencerenin önünde dikilmekte olduğunu gördü.

Moxie'nin çizmeleri tahta kaldırım boyunca gümbürdedi ve en nihayetinde, kapıyı da parçalayarak binaya daldı.

"Size yardımcı olabilir miyim bayım?" diye seslendi sisin derinliklerinden gelen bir ses. Dört alev çemberinin, dağılmış bir ateşin, çam ağaçları kadar yüksek bir toprak yığının ve karanlığın içinde açılıp kendini bir tabutun içinde, gömülmüş halde bulan gözlerin ötesindeki sisin derinliklerinden gelen bir ses.

Moxie silahını çektikten sonra bir hışımla otelin merdivenlerini tırmanmaya koyuldu ve ikinci kata açılan kapıyı tekmeleyerek kırdı.

Kokuşma koridorun sonundaki pencerenin önünde, yüzü ona dönük vaziyette dikiliyordu.

Berberde, Albert's Port'taki hücrede ve o gece ateşin diğer tarafında duyduğu ses Moxie'yi selamladı.

Uzun zaman önce onu Carol'dan ayrılmaya teşvik eden ses.

"James Moxie. Seni burada görmek ne büyük keyif. Burada... aslında hiç terk etmemiş olman gereken mezarlıkta değil de burada."

Moxie anladı.

Ateş etti.

Karşısındaki şekil geri çekilmeye tenezzül bile etmedi.

Moxie dişlerini birbirine bastırdı ve bir kez daha ateş etti.

"Beni durduramayacaksın," dedi. "Bugün değil."

"İllüzyonun sürmesine izin verseydim bu defa farklı bir seçim yapacağına gerçekten inanıyor muydun?"

Moxie tekrar ateş etti.

Hiçbir şey olmadı.

"Berberdeki havlunun altındaki sendin."

"Evet."

"Albert's Port'taki parmaklıkların ardındaki sendin."

"Evet."

"Ateşin öbür tarafından konuşan sendin."

"Evet."

"Ve uzun zaman önce o bardaki de sendin. Bana onu terk etmemi söyledin."

"Evet."

"Sen ölüm müsün?"

"Hayır. Ben *Kokuşma*'yım."

"Sana kokuşması için başka birini vereyim."

Gözler irileşti. Bulanık bir çehrede titrek diskler gibiydiler.

"Ne anlaşma yaparsak yapalım zaten kocasını öldüreceksin."

"O halde Topal'ı al. Ödeşelim."

Şekil güldü.

"Topal'ı mı? Topal'dan hayal edebileceğinden bile fazlasını aldım. Hayır, Moxie. Topal adil bir anlaşma sayılmaz."

"Beni durduramayacaksın. Bugün değil."

"Çoktan durdurdum."

Moxie arkasını dönüp içeri girdiği kapıya baktı ama kapının yerinde yeller esiyordu. Onun yerinde az önceki koridorun aynısı duruyordu, koridorun sonunda aynı karaltı vardı, Kokuşma aynı pencerenin önünde dikiliyordu.

"Bana ne istediğini söyle."

"Carol Evers'ı istiyorum, Moxie. Bunu zaten biliyorsun."

"Neden o?"

"Çünkü pek çok kez kokuşmanın kıyısından döndü. Çünkü nihai sonla alay ediyor. Çünkü daha önce hiç kimsenin gitmediği yerlere gitti."

"O ölü değil."

"Sence ölü olup olmadığını bilmiyor muyum?"

Moxie'nin karşısındaki şeyin yüz hatları birbirlerinden bağımsız olarak hareketlendiler. Derisi keçi sütü gibi dalgalandı. Korku dolu, kısacık bir anlığına Moxie, Kokuşma'nın gerçek yüzünü gördü. Hasta gibiydi, keldi, çökmüş vaziyetteydi ve gücünü yalnızca ihtirastan alıyordu. Derken yüz hatları bir kez daha o bulanık, belli belirsiz hallerine döndü.

"Bugün cenaze olmayacak."

"Olmayacak mı? Ama tabut çoktan gönderildi."

"Onu paramparça edeceğim."

Moxie o şeye doğru bir adım daha attı ama aralarındaki mesafe değişmedi. Döndü ve adamın hâlâ orada olduğunu, ilkinin yansıması olan ikinci bir pencerenin önünde havada süzüldüğünü gördü.

"Bırak da gideyim," dedi Moxie.

"Ama yapmak istediğim şey bu değil."

Moxie saatin tik taklarını hissedebiliyordu. Zamanın akıp gittiğini. Tabuttaki Carol'ı.

"Bırak da gideyim."

"Ama *yapacağım* şey bu değil."

"O ölmedi."

"Öyle mi?"

"Eğer ölmüş olsaydı burada benim yanımda olmazdın."

Moxie hareketlendi ama ne önündeki koridor kısaldı ne de arkasındaki. Ve iki pencerenin önünde duran iki Kokuşma'da da bir değişiklik olmadı, yüzündeki kırışıklıkların arasında solucan misali kıvranan siyah renkli toprak dışında...

...Farrah evden çıktığı sırada aslında cenaze törenine katılmamayı planlıyordu ama bir süre sonra kendini mezarlığa doğru yürürken buldu.

Bay Evers'ın yatağın yanına diz çöküşünü düşündü.

Geriye döndü.

Cenaze töreninin tam olarak saat kaçta yapılacağını bilmiyordu ve bunu bilmediğini şu âna dek fark etmemişti. Harrows'a gelen İllet'in aceleciliği yüzünden Manders'ın ellerinin dolu olduğunu biliyordu. Haliyle Carol öğlen sularında ya da altı gibi toprağa verilirdi. Peki ya Farrah ne zaman orada olması gerektiğini nereden bilecekti?

Bütün günü orada geçirmen gerekirdi.

Bu kötü bir düşünceydi. Cehennemdeki cennet gibi bir vicdan azabıydı.

Ama yine de... Bay Evers özel bir tören istemiş olmalıydı çünkü kasabada kimse cenaze hakkında konuşmuyordu ve kasabadaki herkes Carol Evers'ı çok severdi.

Özel bir tören istedi, diye düşündü Farrah çılgına dönmüş bir halde, çünkü Carol'ı o öldürdü. Böyle olmalıydı. *Her şey* buna işaret ediyordu. Carol son yolculuğuna kimseye duyurulmayan özel bir törenle çıkmayı asla istemezdi.

Farrah üzerinden uzun bir zaman geçmiş gibi görünen, kulak misafiri olduğu o konuşmayı düşündü. Carol'ın Dwight'a *ona söylemenin zamanı geldi* deyişini. Farrah'ya söylemenin zamanı gelmişti...

...ama neyi?

Carol'ın yere yığılmadan önce ona söylemeye çalıştığı şeyle Farrah'nın o gece kulak misafiri olduğu tartışma arasında bir bağlantı var mıydı?

Farrah'nın zihninde bir ışık titreşti... zihninin derinliklerinde belli belirsiz bir şey.

Ama sonra silinip gitti. Öylece yitip gitti.

Farrah bir kez daha nereye gittiğini bilmeden öylece yürümekte olduğunu düşündü ama kısa süre sonra kendini şerifin karakoluna doğru yürürken buldu. Opal'a Dwight'ın evine girdiğini anlatmanın zamanı gelmişti. Kanun adamının varacağı sonuçları umursamadan Dwight Evers'ın karısının ölümünde parmağı olduğunu söylemenin zamanı gelmişti.

Karakola giden yolu yarılamıştı ki yeleğinin içine güç bela sığmış şişman bir kadın ara sokağın tekinden çıkarak yolunu kesti.

"Farrah Darrow?"

Kadın gülümsüyordu ama Farrah kadının gülümsemesinden hiç hoşlanmamıştı. Yüzünden ve omzunun üzerinde yılanbalığı misali sarkan atkuyruğundan da.

"Benim adım Lafayette. Bana biraz eşlik etmenin sakıncası olmadığını umuyordum."

Farrah bu kadının adını daha önce de duymuştu. Bay Evers onunla iş yapardı. Carol ise yapmazdı.

"Üzgünüm, Bayan Lafayette, ama şu anda..."

Ama Lafayette onu kolundan yakaladı ve istese de istemese de sürüklemeye başladı...

..."O gün öyle bir gündü ki onun bütün dünyası isli avuçlarının içindeydi ama sen o dünyayı alıp cebine attın, onu kendi dünyasından mahrum bıraktın, onu mutlak karanlığın ve çürümenin boğucu dehşetiyle bir başına bıraktın. Onu o tabutun içinde uyumaya gönderen sensin, Moxie. Bu doğru. Bu pişmanlık. Ve hiçbir adam öyle değilmiş gibi davranamaz."

"Gençtim."

"Artık çok geç. Onu çoktan mezara indirdiler..."

...Hakikaten Carol'ı mezara indiriyorlardı.

Lucas ve Hank büyük ahşap çarkları çevirirken Dwight ve Manders da halatı takip ediyordu. Bu inceliksiz bir işlemdi ve her

devirde kasnak gıcırdıyordu. Bellafonte'nin ağırlığı âdeta kazıcıların gücünü sınıyordu. Öyle ki Hank ve Lucas'ın alnından süzülen terler çimenlere damlıyordu. Carol artık çukurun içindeydi ve adamların tek yapması gereken, o muhteşem görünümlü tabutu itinayla mezarın zeminine yerleştirmekti. Manders ellerini kavuşturdu ve ağırbaşlı bir havayla beklemeye koyuldu. Herkes sessizdi. Dwight evde çalıştığı ifadeleri takınıyordu –Hissiz Dul kesinlikle oradaydı– fakat kazıcıların işleri başından aşkındı, Manders'ın gözleriyse tabuttaydı. Carol'ı guvenli bir şekilde çukurun dibine indirdikten sonra Lucas yanındaki halatı çekti. Ardından Hank de aynısını yaptı. Manders, Dwight'a bir şey söylemek isteyip istemediğini sordu ama Dwight gözlerini tabutun kapağından ayırmadan söyleyecek bir şeyi olmadığını bildirdi.

Cenaze evi müdürü ve adamları sessizce kasnağın yanına geçtiler ve mekanizmayı parçalayarak parçaları birer birer tekerlekli platforma yerleştirmeye başladılar. Ona arkasını dönen üç adamın da önlerindeki işle meşgul olduğunu gören Dwight çabucak mezarın kenarına diz çöktü ve köstekli saatinin zincirini cebinden çıkardı. Zincirin ucuna bir çakı tutturulmuştu; çakının keskin tarafıyla çanın ipini bir çırpıda kesiverdi. Çakıyı ve ipi cebine tıkıştırarak ayağa kalktı. O anda Lucas ondan yana dönünce elinin tersiyle sahte gözyaşlarını sildi. Matemdeki eş numarasını öyle iyi yapıyordu ki Manders bayırdan çıkıp cenaze evine gidene kadar ona eşlik etmek zorunda kaldı.

Kemerin altından geçtikleri sırada kazıcılar çukuru doldurmaya başladılar... ve kısa süre içinde, çelik kapağa atılan siyah toprağın ağır gümbürtüsünün yerini toprağın üstüne saçılan toprağın yumuşak sesi aldı.

Onca toprak sesi sanki adımlarını hıçkırık tutmuş gibi Manders'ı duraksattı ve adam hatıralara dalan insanlar gibi boş gözlerle uzaklara baktı.

Toprak, diye düşündü. Evet, Carol'ın nefes alıp almadığını cep aynasıyla gizlice kontrol ederken kadının elbisesinin yakasında biraz toprak görmüştü. O sırada kadın ölü olduğundan ve kendisi de cenaze evi müdürü olduğundan bir parça toprak gözüne ol-

dukça normal görünmüştü. Sonuçta kadının cenazesi bugündü. Üstelik toprak ve ölü bedenler ayrılmaz bir bütündü.

Ama şimdi, Bay Evers'a cenaze evine dek eşlik ederken, *henüz* gömülmemiş bir kadının üzerinde toprak olması Manders'a son derece tuhaf geldi.

"Bir sorun mu var, Robert?"

Manders kısa bir anlığına ortada bir sorun olup olmadığını değerlendirdi. Bir kez daha Dwight'ın yanağındaki çiziği ve *boğuşma* kelimesini düşündü. Sonra aklına, kazıcıların Carol Evers'ı at arabasının zemininden kaldırdığı geldi ve derin bir oh çekti. Elbette. Tıpkı cenaze evlerinde olduğu gibi at arabalarının zemininde de toprak olurdu. Hem de ne kadar iyi temizlenirlerse temizlensinler.

"Kesinlikle yok," dedi Manders. Sonra dulun tepeyi tırmanmasına yardımcı olmaya kaldığı yerden devam etti...

..."Doğruyu söylüyor, Şerif. Onu kendi gözlerimle gördüm."

"Cole, işimizin bir parçası da tutuklular kadar deli olmamaktır. Mesleğimizin temelinde bu yatar."

"Hayır, Opal. Adamı kendi gözlerimle gördüm. Cehennemdeki cennetten düşmüşe benziyordu. Buraya gelmeden önce domuz bokunun içinden geçmiş gibi görünüyordu."

Opal kaşlarını çattı.

"Onu neden durdurmadın?"

"Neye dayanarak durduracaktım, Şerif?"

Opal bir yanıt bulmaya çalıştı.

"Bilmiyorum, Cole! Muammaya ne dersin?"

"Bunun ne anlama geldiğini bile bilmiyorum, Şerif."

Opal var olduğundan bile emin olmadığı bir şeyle ilgili zaman kaybediyormuş gibi hissediyordu...

...Farrah bir ara sokaktaydı ve Lafayette denen kadın az önce ona, "Kaza gibi göründüğünden emin olmalıyım," demişti.

Kalbi deliler gibi atıyordu ve Clyde ya da başka biri koşarak gelsin de onu köşeye sıkıştıran kadını bulsun diye yanıp tutuşu-

yordu. Neden buraya getirildiğini sormayı çoktan denemişti ama aslında yanıtı biliyordu. Ve kadın da ona başka bir yanıt vermemişti. Önünde dikilmiş, iri cüssesiyle yolunu kesiyor ve kaygısızca usturasının jiletini temizliyordu.

"Sizi keseceğim için üzülüyorum, Bayan Darrow. İyi bir kıza benziyorsunuz."

Çaresizlik içindeki Farrah kaçmayı istiyordu ama yeterince alan yoktu. Lafayette çıkışı tamamen kapatıyordu.

Beyhude endişeler zihnini işgal etti:

Acaba Carol gömülmüş müydü? Lafayette denen kadının da işin içinde parmağı var mıydı?

"Şimdi," dedi Lafayette tekdüze ve buz gibi bir ses tonuyla. "Evers hanesinde çalışıyordun, öyle değil mi?"

Farrah yanıt vermedi.

Lafayette usturayı ahşap kutulardan oluşan yığının üzerine bıraktı ve parmaklarını saçlarından geçirdi. Atkuyruğunu düzelttikten sonra başını kaldırıp güneşe baktı. Bakışlarını gerisin geriye Farrah'ya indirdiğinde Farrah çoktan kolunu savurmaya başlamıştı. Jilet gün ışığında parıldadı ve Lafayette nefesini tutup Farrah'nın ıskaladığını düşündü. *Elin çabukmuş* gibi bir şeyler söylemek için dudaklarını araladı ama gırtlağı ona izin vermedi. Ellerini boynuna götürdü ve parmaklarından akan kırmızı rengi görünce dehşete kapıldı. Bakışlarını ıstakoz sosuna bulanmış bebek önlüğü gibi görünen gömleğine kaydırdı ve kendi kanına baktı.

Farrah, Lafayette'in ara sokağın kenarına yığılışını izledi. Sonra usturayı bıraktı, kadının üstünden atlayarak koşmaya başladı...

...*İllüzyonlar,* diye düşündü Moxie. *Molly ve Silas Hite gibi. Numaralar.*

Rinaldo'nun o iki heceyi bağırışını anımsadı.

Sihir!

"O öldükten sonra senin peşine düşeceğim, Moxie. Parlak ve yakıcı bir gündüz vakti, kalabalık bir sokakta peşine düşeceğim. Yattığın her yatağın altında, açtığın her dolabın içinde olacağım.

Yediğin yemekte, yıkandığın suda olacağım. Baktığın her aynada beni göreceksin ve gördüğünün sen olmadığını fark ettiğinde beni yanında bulacaksın. Seni öldüremem, Moxie, seni alamam ama bunları yapabilecek birilerini tanıyorum."

Moxie ikinci kefenin önünde dikildiği pencereye ateş etti. Cam tuzla buz oldu ve koridor hızla üzerine gelmeye başladı. Moxie kollarını yüzüne siper etti ama kendisine çarpan bir şey hissetmeyince kollarını indirdi ve otelin asıl boyutlarının geri döndüğünü fark etti. Kendi etrafında döndü. Adam çıldırmış gözlerle ve çok sayıda yüzüyle üzerine hücum ediyordu. Moxie ateş etti ama mermi adamın içinden geçtiği gibi arkasındaki camı da tuzla buz etti. Moxie geriye çekildi, ateş etti, geriye çekildi, ateş etti ama iblis en nihayetinde tepesine bindi.

Moxie cam kırıklarının sırtını, kollarını, ellerini kestiğini hissetti. Sonrasında da pencereden aşağıdaki toprak yola doğru düştüğünü.

Moxie sertçe yere inerken bir kadın çığlığı bastı. Kokuşma hemen üzerinde, havada süzülüyordu. Artık doğru düzgün bir suratı yoktu, yüz hatları birbirine girmişti. Bir sürü gözü, sayısız ağzı vardı. Üstelik fırtınalı bir gökyüzününkine benzer derinden gelen bir hırıltı yayıyordu.

Derken, tam da Moxie gerilemeye yeltendiğinde, Kokuşma aniden bütünleşti ve yüzü sabitlendi. Moxie'nin ötesine bakan gözlerinde dehşet vardı.

"Ne var?" dedi Moxie, Carol'la ilgisi olduğunu bile bile. Bu iblisi korkutabilecek yegâne şeyin Carol olduğunu bile bile.

O anda Kokuşma ortadan kayboldu. Ve Moxie'nin tepesinde yalnızca mavi gökyüzü ve gömülmeyi hak etmeyen bir kadının toprağa verileceği adaletsiz günün sabahı kaldı.

Pencereden düştüğü için bacakları sancıyan Moxie sürüne sürüne atların bağlama kazıklarında bekledikleri tahta kaldırıma çıktı. Güçlükle ayağa kalkıp en yakınındaki atın bağını çözdü ve üzengilere tutunarak kendini yukarı çekti.

Harrows sakinleri Şerif Opal'a seslendiler. Ama Moxie çoktan oradan uzaklaşmaya başlamıştı...

...*Seni canlı canlı gömdüklerini hayal edebiliyor musun?* diye sormuştu bir keresinde ona.

Eskiden bu konuyu kafama çok takardım. Ama artık bunları aştım.

Moxie Harrows'un lüks evlerinin önunden rüzgâr gibi geçti. Sonra İhtiyar Kız'dan ayrıldığı, Molly'nın cesedini takip ettiği ormanı arkasında bıraktı. Mezarlık görüş alanına girince topuklarını sertçe atın böğrüne indirerek kendisini Topal'ın son kez çırpındığı yere çıkaracak olan uzun patikadan hızla bayır aşağı ilerlemeye koyuldu.

Carol toprağa verilmiş miydi?

Toprağın *altında* mıydı?

Moxie mezarlığın sınırına ulaştığı anda atı durdurdu. Korkuyordu. Devam etmeye korkuyordu.

Rüzgârdan, ısıdan ya da sesten eser olmadığı için değil. Mezarlıkta kimseler olmadığı için değil. Bu issizlik cenaze töreninin sona erdiği, geçip gittiği anlamına geldiği için değil. Carol artık toprağın altında olduğu için değil.

Moxie atı durdurdu çünkü bütün mezarlık, göz alabildiğince uzanan o koca engebeli arazi dalgalanıyordu.

Taşlar sanki arkalarına gizlenmiş adamlar tarafından sallanıyor gibiydiler. Mezarların yerlerini gösteren tahtaların, mozolelerin mermer duvarlarının ve kapıların arasında boylu boyunca uzanan toprak... arazi nefes alıyordu... tıpkı iblisin suratındaki kıvrımlar gibi...

...Artık Uğultu Kasabası'nda ışık yoktu. Komayla gerçek dünya arasındaki perde tamamen kalkmış olsa da olmasa da ışıktan eser yoktu çünkü kapalı bir tabutun içine ışık girmezdi. Carol bunu biliyordu.

Ama yine de... yalnız değildi.

Kalbinin dakikada on kere, on beş kere attığını hissetti ve tabutun içindeki diğer kimsenin hırıltılı soluğu, Carol'ın göremediği dudaklarda kelimelere dönüştü.

"*Uyan*," dedi o şey. "*Bu anın tadını çıkar... uyan...*"

Kalbi dakikada yirmi kere, yirmi beş kere atmaya başladı.

Uyanıyordu, evet, tıpkı canavarın istediği gibi. Çoktan gömülmüş bir tabutta uyanıyordu.

Carol çığlık atmayı denedi, onu itmeyi denedi ama aralarında ne mesafe ne de yer vardı. Kulağında ıslak bir şey hissetti. Bu canavarın dudakları olabilirdi, soluğu olabilirdi, onlarca burnundan biri olabilirdi ya da kendisiydi, ta kendisiydi. Carol'ın içine süzülmek istiyordu.

Belki de kulağımın çoktan ıslak ıslak çürümeye başlamasındandır, diye düşündü Carol. Ne ağlayabiliyor ne de haykırabiliyordu. *Belki de kokuşmanın başlangıcıdır...*

...Atın toynaklarının dibindeki toprak çatladı ve dışarı köpük misali solucanlar taştı.

Moxie atı topukladı ve onu engebeli arazide dörtnala koşturmaya başladı. Toprak şişerek iyiden iyiye yükseliyor ama sonra alçalarak olması gerekenden iki metre daha derine gömülüyordu. İlerideki kavruk toprağa, Carol'ın mezarına odaklanmış olan Moxie, bindiği at ön bacaklarının toprağa saplanmasıyla aniden durunca hazırlıksız yakalandı.

Moxie yuvarlanarak atın üstünden atladı ve Carol'ın mezarına doğru yalpalayarak ilerlemeye koyuldu. Yine ayaktaydı, yaralıydı, kemiklerinde henüz farkında olmadığı kırıklar vardı ama yine de kokuşmuş çimenlerle bezeli tepecikleri aştı. Gezgin bir karnavalın korku evindekilere benzeyen, toprağın sürgün vermesiyle oluşmuş gibi görünen çok sayıda mezar taşı üstüne geliyordu. Birden fazlası onu kesti ve kesiklerden akan kan, Duman'ın yaktığı ateşin isleri içinde koyu renkli patikalar oluşturdu.

İleride, Carol'ın mezarı dalgalarla birlikte yükselip alçalıyordu.

Moxie, Kokuşma'nın onu hâlâ durdurmaya çalıştığını biliyordu.

Ahşap bir haç üzerine atılınca Moxie kollarını kafasına siper ederek kendini yere attı. Ama bu defa da solucanların istilasına uğradı. Kokuşma'nın sonsuz sayıdaki ellerinin sonsuz sayıdaki parmak uçlarının istilasına.

Mezarlık eğilip bükulse de, solucanlar onu kör etse de Moxie, Carol'ın mezarına doğru sürundü.

Parmaklarının altında taze toprağı hissetti.

Çabanın, umudun ve umutsuzlugun hezeyanına kapılan Moxie bu defa ona sırtını dönmediğini tüm açıklığıyla kavradı.

"Carol!" diye haykırdı.

Kararmış ellerini toprağa daldırdı.

Ve toprak kolaylıkla aralandı.

Altından, dizlerini toprağa dayadığı yerden solucanlar fışkırıyordu. Moxie bir kerede onlarcasını ezdi. Kokuşma'nın çok sayıda yüzü, kamp ateşinin alevleri arasından parıldayıp sönen gözler gibi küçük gövdelerin arasında belirip kayboluyordu. Moxie toprağa ve solucanlara rağmen tertemiz kalan tabutu gördüğü anda yumruklarını ahşaba indirdi.

Fakat geçit verecek gibi değildi.

Henüz kazılmış mezarın duvarlarından tabutun üstüne dökülen solucanlara rağmen Moxie çukura girerek dizlerini tabutun kapağına koydu ve vicdan azabından, öfkeden yapılma kapkara yumruklarını birbiri ardına indirmeye koyuldu.

Yakınlarda biri vardı, yukarıdan bir kadının sesi geliyordu ama Moxie onu duymadı.

Ahşap Moxie'nin yumruğu altında çatırdadı. Çatlak bir kırığa dönüştü. Kırık da bir deliğe.

Bir karaltı güneşin önünü kesiyordu, az önceki kadın sesi yeniden duyuldu fakat Moxie o yana bakmadan ateş edince karaltı gözden kayboldu.

Sihir, demişti Rinaldo. Bir şeylerin kaybolup yeniden ortaya çıkmasının yegâne yolu.

Moxie ahşabı parçaladı ve orada, hakkında söylenenlerin hakkını verip gerçek bir efsaneye dönüştü. Silahı olmadan birini öldürme becerisine sahip bir adam, çıplak elleriyle bir Bellafonte'yi parçalayabilen bir adam.

Ahşabı biraz daha kırarak kolunun girmesine yetecek kadar büyük bir delik açtı. Tabutun içine uzandı ve el yordamıyla onu, Carol'ı aradı.

Fakat bir beden bulamadı.

Onun yerine... dişliler... bir kol... ve halat vardı.

Bütün mezarlık yükselip alçalırken Moxie tabutun içini gördü... tabutun içindeki simsiyah boşluğu... döşemeleri... işçiliği... Moxie...

Tabutun boş olduğunu gördü.

Carol tabutun içinde değildi.

Yine bir kadın sesi duyuldu ve Moxie gozlerini yumdu.

Carol yoktu.

Mezarlık hareket etmeyi kesti.

Solucanlar (*Bu iyi bir numaraydı! Harika bir numaraydı, Moxie! Sihir!*) yok oldu. Ve efsanevi kanun kaçağı kendini kaygısız, masmavi bir gökyüzünün altında, alelade bir mezarın içindeki kırık bir tabutun üstünde dizlerinin üzerinde dururken buldu.

Güneş Harrows'un tepesinde yükselmişti.

Kirli bir el omzunu kavrayınca Moxie deliye dönmüş vaziyette çabucak döndü ve yirmi yıldır görmediği, çevresine delice bakışlar atan gözlerine bakan bir yüz gördü.

"James Moxie," dedi kadın. "En az altındaki tabut kadar menteşeleri oynatmışsın. Gel... çabuk."

Ve Moxie anladı. O James Moxie'ydi, dillere destan bir kanun kaçağıydı, Yol'un en ünlü efsanesiydi, Abberstown'daki Numara'yı yapan adamdı.

O James Moxie *idi*.

Fakat bu defa kaçmamıştı.

CAROL VE HATTIE

Carol beş yaşındayken annesi Hattie oyun odasının köşesindeki bir dağınıklığa işaret etmiş ve Carol'dan onun içine girmesini istemişti. Annesinin az önce etrafa saçtığı oyuncaklara bakan Carol, Hattie'nin hangi oyuncaktan bahsettiğini anlayamamıştı.

"Sandık, Carol," demişti Hattie. "Senden oyuncak sandığına girmeni istiyorum."

Carol annesini sever, ona güvenirdi. O yüzden ahşap oyuncaklara ve tekerleklere takılmamaya özen göstererek oyun odasını boylu boyunca aşmış ve kırmızı renkli, açık oyuncak sandığına girivermişti.

Diz hizasına gelen sandığın içinde öylece dikilerek beklemişti.

"Şimdi sandığın içine uzan, Carol."

Yalnızca beş yaşında olduğundan Carol'ın ölüm kavramından haberi yoktu, haliyle annesinin ondan ne yapmasını istediğini anlaması da mümkün değildi.

Ölü numarası yap.

Carol sandığın içinde diz çökmüş, küçük beyaz parmaklarıyla sandığın kenarına tutunmuştu.

"Uzan, Carol. Hemen."

Carol diz çökmüş vaziyette durduğu yerden bakınca Hattie'nin biraz aklını kaçırdığını düşünmüştü. İkinci katın koridoru arka-

sında uzanıyor, evin çok sayıda yatak odasının o anda kapalı olan kapıları koridora açılıyordu. Carol, Bess adındaki hizmetçilerinin koridora gelip oyun odasına şöyle bir baktıktan sonra Hattie'ye ne yapmayı düşündüğünü sorup sormayacağını merak etmişti.

Ama Hattie, Bess'i o gün erkenden evine göndermişti. Ve Carol şöyle böyle de olsa bunun nedenini o anda anlamıştı.

"Uzan hadi. Sırtüstü."

Carol annesinin dediğini yapmıştı. Ve yattığı yerden gördüğü toz mavisi tavanı gökyüzüne benzetmişti. Ama sonra annesinin yüzü gökyüzünde bir tutulmaya neden olmuştu.

Hattie oyuncak sandığının kapağını tutmuştu.

"Korkma," demişti kızına.

Sonra Hattie kapağı kapatmıştı.

Üstüne bir de kilitlemişti...

...Carol on yaşlarındayken sırtüstü uzanıp ödevlerini yapar, o sırada Hattie de beş yıldır aklında olan ama henüz mükemmelleştiremediği Kutu'yla uğraşırdı. Carol küçük bir mum yakar ve onu büyük kutuya (oyuncak sandığından çok daha büyüktü, haliyle Carol o günlerin geride kaldığına seviniyordu) girerken yanına alırdı. O klasikleri okurken annesi kutunun ahşap duvarlarını çakarak içinin kapkaranlık kesilmesine neden olurdu. Sık sık kutunun kapağı açılır ve annesi içeri uzanarak test sürüşü dediği şeyden önceki son değişiklikleri yapmak amacıyla kollardan ya da tokmaklardan birini düzeltirdi.

"Kitabı bırak, Carol."

"Bir dakika, anne."

Çünkü Carol okumayı çok severdi. Ve okuduğu paragrafı bitirmeden kitabı bırakacak değildi.

Hattie beklerdi.

"Tamam." Sonra Carol kendisinden isteneni yapardı. Hattie ne yapacağını ve kutunun ne işe yarayacağını açıklardı.

Carol annesinin ne yaptığını bilen, zeki gözlerine bakarken, "Yay tahrikli," demişti Hattie bir keresinde. "Yani buradaki düğmeye bastığında kapak yerinden fırlayarak açılmalı."

"Yerine çivilenmiş olsa bile mi?"

"Yerine çivilenmış olsa bile."

Carol böyle bir şey yapabilmesi için yayın çok güçlü olması gerektiğini düşünmuştü.

Sonra Hattie kapağı kapatmıştı.

Kutudaki Carol annesinin boğuk komutlarını duymuştu.

"Düğmeye bas, Carol."

Ve Carol düğmeye basmıştı.

Hiçbir şey olmamıştı. Yalnızca ezilen metalin gürültülü sesi duyulmuştu. Sanki yayların kendi içlerine bükülmek dışında gidecek bir yerleri yokmuş gibi.

Hattie kapağı bir manivelayla açmıştı. Kaşları çatılmıştı.

Carol kitabını almış ve yeniden okumaya başlamıştı.

Hattie ise kutuyla uğraşmaya geri dönmüştü...

...Carol on beş yaşına geldiğinde çoktan annesinin icatlarına yardım etmeye başlamıştı. Fakat üzerinde çalıştıklan hep annesinin projesi olurdu. Kutu. Carol'ın ilgisi daha bilimsel bir yerden geliyordu. Hattie'nin en karamsar endişelerin vücut bulmuş hali olduğuysa ortadaydı. Rahatsızlığından ya da birkaç gün süren derin komalara giriyor olduğu gerçeğinden korkan Carol değildi ama sonuçta, yalnızca on beş yaşındaydı ve ölüm ona kaçınılmaz geliyordu.

Bir akşam Hattie, "Eğer ölürsem," demişti çelikten yapılma güçlü bir çarkın dişlilerini yağlarlarken, "hayatta olduğunu söyleyecek kimse olmayabilir. Beni anlıyor musun?"

"Elbette."

Ama Carol bunlardan bahsetmekten hoşlanmıyordu. *Hadı şunu çözelim, tamam, Kutu'yu inşa edelim, tamam, ama canlı canlı gömülmek hakkında konuşmak zorunda mıyız?*

"Kasabadaki herkes rahatsızlığından haberdar olsa da malum şeyle karıştırabilirler. Ama bir anne bilir. Daima. Bir anne bilir. Yani bir... B planın olduğundan emin olmalıyız. Her ihtimale karşı."

"Canlı canlı gömülmeyeceğim," demişti Carol. Yüzü gençliğin verdiği özgüvenin kampanya rozeti gibiydi. Ama korkuyordu. "Bu gerçekten çok... korkunç bir şey olurdu."

"Evet, dünya adaletsiz *olabilir*. Ve Harrows'taki paraların tümü bile bunu düzeltmeye yetmez."

Dişliler yağlandıktan sonra Hattie, Kutu'nun içine uzanıp çarkın kolunu çevirmeye başlamıştı. Böylece kapak da yükselerek açılmıştı.

Carol ellerini çırpmıştı.

Fakat annesinin coşkusu artacağına azalırdı.

"Şimdi sıra toprakta," demişti.

Sonra da eskiden oyun odası olan ama uzun zaman önce atölyeye dönüştürdükleri odanın bir ucundan diğer ucuna on sekiz kiloluk toprak çuvalları taşımışlardı.

"Kutu'ya gir, tatlım."

Carol kutuya girmişti.

Hattie kapağı kapatmış ve Carol sabırla beklerken yetmiş kilo toprağı kapağın üzerine boca etmişti.

"Pekâlâ," diye seslenmişti annesi.

Carol kolu çevirmişti.

Kapak hareket etmiş ama doğru düzgün yerinden oynamamıştı.

Hattie kapağın üzerindekileri boşalttıktan sonra Carol Kutu'dan çıkıp ayaklanmış ve Hattie de, "Çok yaklaştık. Zaman zaman aksini düşünsek de düşünmesek de. Çok yaklaştık."...

...Carol, James Moxie'yi annesiyle tanıştırmaya götürdüğünde Hattie, adamın onun için özel bir anlam ifade ediyor olması gerektiğini anlamıştı. Yalnızca on sekiz yaşında olduğundan Carol büyük ihtimalle henüz evliliği düşünmüyordu ama asla bilemezdiniz. Carol ve James yoldayken Hattie atölyeyi derleyip toplama işine girişmiş ama sonra vazgeçmişti. Adamın görebileceği pek çok sayıda oda vardı. Kaldı ki genç bir adamın Carol'ın evinin üst katında işi de yoktu.

Ön kapıda, James'i ilk kez gördüğünde, "Hayatım boyunca gördüğüm en centilmen kanun kaçağısın," demişti.

Bunu bir kanun kaçağı olduğu için söylememişti. Çünkü değildi. Henüz değil. Daha ziyade, genç adamın Yol'u ve sunduğu

tüm gölgeleri deneyimlemek için orayı terk edebileceğini, kaçabileceğini, koşabileceğini düşündüren bir enerjisi olmasındandı.

Hattie hayatı boyunca pek çok kez bu enerjiye tanık olmuştu.

Yalnızca bir üst katındaki Kutu'yu James Moxie'ye göstermek yerine (onu Carol dışında hiç kimseye göstermezdi) adamın ziyareti boyunca atlardan, toynaklardan, şapkalardan, kemerlerden ve eldivenlerden bahsedip durmuştu.

Gece çöküp de Moxie oradan ayrıldığında Carol annesinin düşüncelerini öğrenmek istemişti.

"Ne mi düşünüyorum? Sanırım meseleyi sonunda çözdüm."

"Anne, James'ten bahsediyorum."

Hattie omuzlarını silkmişti.

"Yukarı gel," demişti. "Kutu eve getirebileceğin genç adamların hepsinden daha ilgi çekici."

Meseleyi sonunda çözdüğünü sandığını söylemişti. Ama çözememişti.

Ve hiçbir kutu, Carol için bu genç adamdan daha ilgi çekici değildi...

...Carol, Dwight Evers'la evlendikten uzun zaman sonra Hattie hastalanıp ölmüştü. Carol evlendiği günden beri onunla aynı çatı altında yaşamadığından Hattie'nin asla vazgeçmediği Kutu'yu test etmek için de orada değildi. Annesinin cenazesinde, tabutlar konusundaki acayip bağlarını düşünmeden edememişti. Hattie toprağa verilirken Carol çılgınca bir dürtüye kapılarak ayağa kalkıp tabutun işçiliğini kontrol etmek, annesinin kendisine layık bir tabutta uyuduğundan emin olmak istemişti.

Ama ayağa kalkmamıştı. Bunun yerine Dwight'ın elini sıkmış ve Dwight da ona her şeyin yoluna gireceğini söylemişti. Günler sonra, Dwight'ın Hattie'yi kaybetmenin verdiği stresin tetiklediğini iddia ettiği bir komadan uyandığında Dwight güneydeki Baker'da, gençliğindeki arkadaşlarıyla yemekteydi. Carol camdan dışarı bakmış ve yaşlı bir adamın at sırtında yaklaşmakta olduğunu görmüştü. Adamın kır saçları nazik gözlerini vurguluyordu. Fakat adam biraz daha yaklaşınca gözlerinin yalnızca nazik değil,

aynı zamanda anlayışla dolu olduğunu fark etmiş ve o anda meselenin annesiyle ilgili olduğunu kavramıştı.

Kısa süre sonra da adamın, annesinin vasiyetini okumak ve Carol'ın kendisine kalan yüksek meblağı alabilmesi için onca yıllık meslek hayatında hiç karşılaşmadığı türden bir koşulu yerine getirmesi gerektiğini söylemek için orada bulunduğunu öğrenmişti.

"İstediği şey şu: *Ölümünüz* üzerine cenaze töreninizi düzenleyecek olan cenaze evine anneniz tarafından tayin edilmiş bir tabut teslim edilecek. Bunlar marazi düşünceler, ama sanırım bu tabutu onun size son... armağanı olarak görmelisiniz. Bir de şu talimatları bıraktı. İçinde size bir de not var." Adam elindeki sayfaları karıştırmış, boğazını temizlemiş, sonra da notu Carol'a uzatmıştı.

Carol notu okumuştu.

Sevgili Carol,

Başardım. Onu kusursuz hale getirdim. Burada ismini veremiyorum (K) çünkü senden başka kimsenin ondan haberdar olmasını istemiyorum. Eğer istersen buna bir acil durum planı diyebilirsin. Vasiyetimde olduğu ve varlığı ikimizin arasında kaldığı sürece üçüncü bir kişinin onun çok ağır ya da çok büyük olduğundan hayıflanarak işleri berbat etmesi ihtimalini tamamen ortadan kaldırmış olacağız. Onu gizlemek için bir Bellafonte'ye benzettim. Ama şu dediğimi unutma. O Bellafonte falan değil. O orijinal bir Hattie. Paha biçilemez olduğunu ve yetmiş kilo toprağı kaldırma gücüne sahip olduğunu da belirtmeden geçemeyeceğim...

...Manders Cenaze Evi'nin mezarlığını çevreleyen çam ağaçlarının arasında birbirlerine sarılırlarken Carol tüm bunları, tüm bu hikâyeyi Moxie'ye anlattı. Farrah bir ağaç kütüğünün üzerinde oturuyor ama sık sık Carol'ın koluna dokunmak için ayaklanıyordu. Carol döşemelerin ardındaki, tam da Hattie'nin söylediği yerdeki kolu nasıl bulduğunu tarif etti. Farrah tabuttan çıkmasına yardım ettikten sonra kapağın nasıl gerisin geriye kapandığını

da... Eğer yarım dakika daha geç kalmış olsaydı o kapağın altında nasıl ezileceğini de...

"Hattie neredeyse kusursuz bir iş çıkarmış," dedi. "Ama şikâyet edecek değilim."

Moxie'ye, Farrah'yla el ele verip toprağı nasıl düzelttiklerini, neden Dwight'ın hayatta olduğunu henüz öğrenmesini istemediğini ve mezarlıkta tüm bunlara şahit olan başka biri değil de Farrah olduğu için ne kadar şanslı olduğunu anlattı.

Sonra Moxie çok uzun zamandır söylemek istediği şeyi söyledi.

"Ahmağın tekiydim."

"Tavuk bokunun tekiydin." Ama sonra, kısa bir duraksamanın ardından, "Fakat bugün değil. Teşekkür ederim," dedi.

Moxie ona doğru bir adım attı. Farrah bakışlarını kaçırmak istese de yapamadı.

"Seninle birlikte tabuttaydı, öyle mi?"

"Evet." Carol ürperdi.

"Ondan nasıl kurtuldun?"

Carol güldü. Kahkahası, o iblise pabucunu ters giydiren kıvrak bir zekânın kahkahasıydı.

"Uyandım. Ve kolu çektim."

Sonra Moxie onu öptü. Ve bakışlarını kaçırmayı beceremeyen Farrah onları alkışlamaya başladı.

Carol çabucak Farrah'ya döndü. "Sen!"

Ve bakışlarını tekrar Moxie'ye çevirdiğinde adamın yüzünde ciddi bir ifadeyle kasabaya doğru bakmakta olduğunu gördü. Dwight'ı düşündüğünü biliyordu.

"Ben yapabilirim," dedi Carol.

Moxie başını hayır anlamında iki yana salladı.

"Eğer bunu ikimizden biri yapacaksa... o ben olacağım. Yol'da hüküm süren ben. Olacaklar yüzünden vicdan azabı duymadan yaşamına devam edebilen ben."

Carol başıyla onayladı. Uzun uzun birbirlerinin gözlerinin içine baktılar. Ve en nihayetinde, üstü başı Duman'ın ateşinin isine ve Duman'ın kalbinin kanına bulanmış olan Moxie onu ağaçlık arazide öylece dikilirken bıraktı.

Carol'ın ne nereye gittiğini sormaya ihtiyacı vardı ne de geri dönüp dönmeyeceğini.

James Moxie kir içindeki sağ elinde tuttuğu çan ipiyle Harrows'un merkezinden çaldığı ata doğru topallayarak yürürken en küçük zerresine kadar Hattie'nin öngördüğü o kanun kaçağına dönüşmüştü.

Eğer bana sorarsan, demişti John Bowie bir keresinde. Elinde plastikten yapılma kırmızı bir topla ön verandadaki hasır sandalyede oturuyordu. *Bence bir gece kaçamak yapmalı ve Mackatoon'a gitmelisin. Orada yanındayken gözlerini ışıl ışıl parlatan bir adam var.* İçkisini yudumlamıştı. *Arada bir acaba ben de kendime bir kanun kaçağı bulsam mı diye düşünüyorum.*

Sonra John elini topun etrafına kapatmıştı ve avcunu tekrar açtığında topun yerinde yeller esiyordu.

Aşk kaybolur, demişti. Sonra sandalyeden kalkıp Carol'ın elini tutmuş ve Carol o anda plastik topun elinde yeniden ortaya çıktığını hissetmişti. *Ama daima geri gelmenin bir yolunu bulur.*

MOXIE VE DWIGHT

Dwight eve doğru yaptığı yolculuk boyunca matemdeki dul rolünden hiç çıkmadı. At arabasını bahçe yoluna park etti ve sanki atlar bile ıstırabının samimiyetsizliğini fark edebilirlermiş gibi onları anlayışlı bir edayla okşadı. Eve, artık yalnızca ona ait olan *evine* girdikten sonra kravatını gevşetip antredeki sandalyenin arkasına astıktan sonra sessizce üst kata çıktı. Yorgundu. Yatak odasına girer girmez ayakkabılarını çıkarıp kendini yatağa attı.

Carol gömülmüştü, Opal tatmin olmuştu ve cehennemdeki cennet aşkına, karınızın rahatsızlığı mümkün kıldığında cinayetten paçayı sıyırmak gayet kolaydı.

Boğucu bir olmuşluk hissi benliğini istila etti. Bu öyle büyük bir dalgaydı ki ağır bir uykuya dalmasına neden oldu.

Uyandığında ayakucunda bir adam dikiliyordu.

"Bu silahları görüyor musun?" dedi adam. Suratı sahnelerde kullanılan gres boyası kadar siyahtı. "Parmağını bile kımıldatırsan hepsi aynı anda ateş alır."

Dwight iki kere gözlerini kırpıştırdı ve sonra adamın göğsünün ve boynunun kan içinde olduğunu gördü. İkaz edilmiş olmasına rağmen hareketlenmeye yeltendi ama on parmağının onunu da bir şeyin çekiştirdiğini hissetti. Parmaklarına baktı ve

on parmağının da doğal olamayacak bir şekilde bükuldüğünü ve yeterince dikkatle bakmamış olsa gözden kaçırabileceği bir iple bağlanmış olduğunu fark etti. Tekrar gözlerini kırpıştırdı ve on ipin yatağın ötesindeki dolaba, makyaj masasına, gardıroba doğru uzandığını gördü. Gerçekten de yatak odasının dört bir yanına, iplerle yerlerine tutturulmuş on tane silah yerleştirilmişti.

Yatağın ayakucundaki adam, sanki vücudunun uzantılarıymış gibi ağın ortasında dikiliyordu. Sanki onları yoktan var etme gücüne sahipmiş gibi.

Sihir gibi.

"Bu da ne?" diye bağırdı Dwight.

"Hayatta olduğunu biliyordun."

Dwight bu adamın kim olduğunu biliyordu. "Ne? Kim? Kim hayattaymış?"

"Onu boğmalıydın."

Hareket edemeyen Dwight ağzında cevap niyetine bir şeyler geveledi. "Ben... kim... ben..."

"Topal'ı tuttun."

"Hayatta mı? Karımdan mı bahsediyorsun?"

Dehşet dudaklarından dökülen kelimeleri tir tir titretti.

Adam suratındaki karalığın içinden ona bakıyordu. Acılar içinde kıvranan bir mezardan, güneş görmez bir Yol'dan bir şeytan doğmuştu.

"Bugün karımı toprağa verdim! Yastayım!"

"Bugün karını canlı canlı toprağa verdin."

Adam Dwight'ın suratındaki çiziğe baktı. Dwight sanki adam onu çırılçıplak yakalamış gibi hissediyordu. Panik içinde kafasını iki yana salladı.

"Hayatta mı? Kim? Carol mı? O mu? Neden... bu *harika* olur. Hayatta mı dedin?"

Gözleri fal taşı misali açılmış Dwight ter içinde parmaklarına baktı. İp gergindi, çok gergindi.

Bakışlarını gerisin geriye adama kaydırdığında adamın elinde bir şey olduğunu gördü ve bir zilin usulca çınladığını duydu.

"İp kesilmişti," dedi adam.

"Onu nereden buldun?" dedi Dwight aniden

Derken Moxie çanı ipiyle birlikte ona doğru fırlattı ve Dwight, biraz olsun düşünmeden, çanı yakalamaya kalkıştı.

ULAK OLACAK HIRSIZ DOMUZ BOKU

Üç genç adam Charles'taki bir evin ikinci katında bir kanepede oturuyor ve kasabalı kadınlar hakkında atıp tutuyorlardı. Adamlardan biri geneleve gitmeyi bırakacağını söyledi çünkü küçük kasabalarda laf çabuk yayılırdı ve ileride eşi olmasını umduğu kadının bunu duymasını istemiyordu. Üç adamın arasında en genç olanı hiçbir kadın için genelevden vazgeçmeyeceğini ve bundan hoşlanmayan her kadının cehennemdeki cennete kadar yolu olduğunu söyledi. Üçüncü yalnızca geğirdi.

O anda küçük dairenin ön kapısı tekmelenerek açıldı ve menteşeleri tutan ahşap parçalarına ayrıldı. Genç adamlar bağırmaya başlarken kanun kaçağı içeri daldı ve kanepede oturan adamların korku içindeki yüzlerine baktı. Surat hatları keskindi, giysileri kirliydi ve yüzündeki ifadede merhametten eser yoktu.

Kanun kaçağı, genç adamlardan en küçüğüne baktı. Sonra konuştu.

"Sende bana ait olan bir şey var."

Genç adam kekeleyerek yanıt vermeye çalışsa da kanun kaçağı silahını çekti, horozunu kaldırdı ve silahının namlusunu genç adamın göğsüne doğrulttu.

"Sende bana ait olan bir şey var."

Tir tir titremekte olan genç adam, "Onu sattım," dedi.

"O halde gidip geri al."

Genç adam telaşla başını aşağı yukarı salladıktan sonra kanepeden kalktı.

Evden çıktı.

Kanun kaçağı silahın namlusunu diğer ikisine doğrultarak beklemeye başladı.

Bu o, demek istedi aralarından biri ama diyemedi. Konuşmaya cesaret edemedi. *Cehennemdeki kutsal cennet aşkına, bu James Moxie...*

...Evers malikânesine çıkan basamakları tırmanırken Opal'ın aklında pek çok şey vardı ama bunlardan yalnızca biri soruydu.

Karının hâlâ hayatta olduğunu biliyor musun, Dwight?

Silahını çekmiş, temkinli adımlar atıyordu. Opal'ın anladığı kadarıyla bu defa ne kapıyı vurmasına ne de herhangi bir protokolü takip etmesine gerek vardı. Carol Evers gömüldükten ve mezarlıktaki ziyaretçiler evlerine döndükten epey sonra Robert Manders koşarak karakola dalmış ve birinin "toprağı kazarak Carol'ı çıkardığında" ısrar etmişti. Opal mezarlığa koşmuştu. Hank ve Lucas çılgınca bir hikâye anlatıyorlardı. Kazılmış bir mezar bulduklarını ve içindeki Bellafonte'nin de paramparça olduğunu söylüyorlardı. Tabii, Bellafonte tuhaf dişlileri ve kollarıyla tam bir kandırmacaydı. Opal, Carol'ın bedeninin nerede olduğunu sorunca mezar kazıcılar toprağa, biri diğerinden daha büyük olmak üzere iki çizme izinin yanındaki çıplak ayak izlerine işaret etmişlerdi. O sırada Dwight'ın adı akıl karışıklığını bastırmış ve Lucas'ın, "Bay Evers'ın onu canlı canlı gömmeye çalıştığını düşünmüyorsunuz, öyle değil mi?" diye sorması Opal'ı hiç şaşırtmamıştı.

"Bay Evers... Ben Şerif Opal... yatak odanızın kapısını açmak üzereyim..."

Mezarlıktaki karmaşa Opal'ı hazırlıksız yakalamıştı. Manders'ın en baştaki şüphesi onu şaşırtmış olsa da mezarlıktaki domuz bokundan farksız kargaşa onu fena halde gafil avlamıştı.

Lucas neden Bay Evers'ın karısını canlı canlı gömmeye te-

şebbüs edip etmediğini sormuştu? Neden Harrow's'takı herkesın içinde Dwight'la ilgili kötü bir his vardı?

Ama Opal yanıtı biliyordu.

Ateş olmayan yerden duman çıkmazdı...

"Şu anda elim kapı kolunda... içeri girmek üzereyim, Evers..."

Opal'ın eli kapı kolunda değildi. Kapının sağ tarafında, yaklaşık dört adım uzakta dikiliyordu ve silahını da göğüs hizasında kaldırmıştı.

"Zamanın doldu, Evers... İçeri giriyorum."

Belki de uyuyordur, diye düşündü Opal. *Ya da saklanıyordur. Griggsville'e giden yolun dörtte birini arkasında bırakmış bile olabilir.*

Opal çalışma hayatı boyunca pek çok kez gerekçelerden yoksun bir dünyada sezgileriyle hareket etmek zorunda kalmıştı. Şimdi de o sabah yaşanan mantıksız olaylar silsilesinin içinden uzanarak yatak odasına açılan kapının kolunu döndürdü.

Ve kapıyı bir tekmede açtı ama az kalsın ateş edecekti çünkü yataktaki beden kapıya doğru nişan alır gibi bükülüp kalmıştı.

"Domuz irileri aşkına..."

Opal bir dakika kadar öylece dikilerek odayı, pencereleri, köşeleri kolaçan ettikten sonra bakışlarını, Dwight Evers'ın şekilsiz bedenine ve suratıyla vücudunu biçimsizleştirmiş on kurşun deliğine kaydırdı.

En sonunda Opal odanın ortasına doğru yürüdü ve silahını indirdi.

"Tüm domuz irilerinin ve yavrularının efendisi aşkına..."

Omzuna dokunan ilk ip onu gafil avladı. Opal içgüdüsel olarak silahına davransa da omzuna dokunanın ne olduğunu çabucak anlayıverdi. Parmaklarıyla ipe dokundu ve ipi takip ederek komodinle duvarın arasına sıkıştırılmış bir tabancaya ulaştı. Silahı yerinde tutan yine ipti. Daha fazla ip. Sonra ilk ipi ölü adama doğru takip etti ve diğer ipleri gördü. Öyle çok ve öyle belirginlerdi ki odaya ilk girdiğinde onları görmemiş olmasına şaşırdı. Opal sertçe yutkundu. İp Dwight'a yaklaştıkça rengi daha kırmızı oluyordu. Opal durduğu yerden Dwight'ın göğsünden ve karnın-

dan çıkan on kırmızı ip saydı... sanki içinden ateş edilmiş gibi .. diğer tarafa göçüşü sırasında taş kesmiş gibi. . kendi olumunun üç boyutlu bir yorumu gibi...

Opal, Dwight'ın suratına bakmakta zorlanıyordu

Eğilerek iplerin altından geçti ve yatağın diğer tarafında durdu. Orada, diz çökmüş vaziyette ipe bir kez daha dokundu.

İnceledi.

"Kutsal domuz bokları aşkına," dedi Opal. "Abberstown."

Rinaldo denen o tuhaf herif James Moxie'ye yardım ettiğini iddia etmişti. Ve Cole da o günün erken saatlerinde Moxie'yi kendi gözleriyle görmüştü. Cehennemdeki cennetten fırlamış, intikam peşindeki uğursuz bir iblis gibi göründüğünü söylemişti.

Opal aşağıdaki kapının açıldığını duyunca ayağa kalktı. Bir kadın alt kattan ona sesleniyordu.

"Şerif Opal!"

"Kimse buraya gelmesin!" diye bağırdı.

"Ben Farrah Darrow, Şerif Opal!"

"Ne iyi!" diye seslendi ipin altından geçip yatak odasının kapısına yönelirken. "Ama yine de kimse buraya gelmesin!"...

...Opal, Ana Cadde'nin sonundaki barda Carol'la oturuyordu.

"Size rahatsızlık vermek istemiyorum," dedi şapkasını masaya koyarken. "Hatırlamak istemeyeceğiniz türden nahoş şeyler sormak niyetinde de değilim ama... etrafınızda olup biteni duyduğunuz doğru mu?"

"Evet, Şerif. Doğru."

"Ürpertiler aşkına, Carol. Bu hayatımda duyduğum en korkunç şey olabilir."

Carol gülümseyince Opal kadının gülümseyebilmesinin ne harika olduğunu düşündü.

Bir garson masalarına uğradı ve onlara bir şey isteyip istemediklerini sordu. Opal, Carol'a bakınca Carol hiçbir şey istemediğini söyleyerek teşekkür etti. Opal da aynı kelimeleri tekrarladı.

"Görünüşe bakılırsa bir hayranınız var." Opal masanın üzerinde duran ve içinde mavi bir baykuş sineği olan cam muha-

fazaya işaret etti. Pencereden giren ışık o güzel yaratığı ortadan ikiye bölüyor gibi görünüyordu... bir kanadı gölgede kalmıştı... ama diğeri Carol'ın bahçesi kadar ışıl ışıldı. Carol önce baykuş sineğine, sonra da şerife baktı.

"Gitti ve kanun kaçağı gibi bir şey oldu, hah," dedi derin düşüncelere dalarak.

"James Moxie mi?"

"Evet."

"Evet, aynen öyle yaptı. Burada, yani Harrows'ta ilk işe başladığımda fotoğrafı hâlâ karakolda asılıydı. Duyduğum kadarıyla kötü biri değilmiş. En azından mezarlıkta kötü biri olmadığını kanıtladı."

Carol başıyla onayladı. "Onu tutuklayacak mısınız?"

"Ne için?"

"Dwight için."

Opal duraksadı. Ama çoktan bunu uzun uzadıya düşünmüştü.

"Hayır, han'fendi. Tutuklamayı düşünmüyorum. Bana kalırsa benim işimi benim yerime yaptı. Tabii eğer bahsettiğimiz işi halleden oysa."

Göz kırptı.

Carol biraz sessiz kaldıktan sonra konuşmaya başladı.

"Şerif, hayatımda ikinci kez bir adam rahatsızlığımdan ötürü aklını kaçırmış gibi davrandı. Sizce neden böyle oluyor?"

Opal başını iki yana salladı. "Bu sorunun yanıtını bildiğimi söyleyemem."

Ama Carol bildiğini düşünüyordu. "Zor olmalı," dedi, "ölüme öylesine yakın olmak. Sahtesine bile olsa."

"Bilmiyorum," dedi Opal. "Manders'a sorun." Sonra duraksadı. Carol'ın gözlerinin içine baktı. "O şimdi nerede?"

"James mi?"

"Evet."

Cole, James Moxie'nin o sabah iki kez kasabadan ayrılırken görüldüğünü çoktan Opal'a söylemişti. İki defasında da Rinaldo yanındaydı. Bir keresinde ellerinde bu baykuş sineğiyle dönmüşlerdi. İkincisinde mi? Cole güneye doğru gittiklerini söylemişti.

Tek bildiği buydu. Öte yandan, her şey Harrows'un güneyinde sayılırdı.

"Mackatoon'da," dedi Carol.

Opal orada kalıp kalmayacağını sormak istiyordu. Ama sormadı.

O sırada Farrah bara girdi ve gülümseyerek hanımının yanına oturdu.

"Ne zamandır konuştuğunuzu bilmiyorum," dedi. "Ama uzun zamandır konuştuğunuza eminim." Sonra Opal'a döndü ve, "Onu konuşturan sizsiniz. Hanımımın dinlenmeye ihtiyacı var. Bunu başka bir gün yapamaz mıyız?" dedi.

Opal başıyla onayladı ve Carol'a baktı. "Hemfikirim," dedi.

"Şimdi, Farrah," dedi Carol arkadaşının elini kendisininkilerin arasına alarak. "İstediğim son şey dinlenmek."

"Ah, Carol!" dedi Farrah aniden hanımının elini sıkarak. "Bir şeylerin yolunda gitmediğini biliyordum! *Biliyordum*!"

Opal ayağa kalkıp şapkasını taktı. Carol'a döndü.

"Harrows'ta kalmayı planlıyor musunuz?" diye sordu nazikçe.

Farrah çıkıştı. "Bir sabah daha Harrows'ta uyanmak zorunda kalmayı hak etmiyor."

Ama Carol'ın yanıtı başkaydı.

"Bana James Moxie'nin nerede olduğunu sordunuz," dedi. "Ama geri gelip gelmeyeceğini sormadınız."

Opal bekledi. Tıpkı Farrah gibi.

"Şey..." dedi Opal. "Gelecek mi?"

Carol gülümsedi.

"Bence kesinlikle ikinci bir şansı hak ettiğini kanıtladı..." Baykuş sineğine baktı. Bu şimdiye dek gördüğü en güzel, en yalın şeydi. "Sanırım ikimiz de hak ettik."

"Pekâlâ," dedi Opal en sonunda. "Bunun için size saygı duyuyorum, Carol. Size pek çok şey yüzünden saygı duyuyorum. Artık rahatsızlığınızı biliyor olmamız bence çok iyi oldu. Bundan sonra bir gözümüz sizin üzerinizde olacak." Sonra da, "Eğer sakıncası yoksa diğeri de tabii ki James Moxie'nin üzerinde," diye ekleyiverdi.

"Geri gelecek mi?" diye sordu Farrah. "Yoksa siz ikiniz..."

Carol hafifçe Farrah'nın eline vurdu.

"Aceleye getirme," dedi Carol. "Aşk tüm gidiş gelişlerden daha karmaşıktır."

Opal şapkasının ucuna dokundu. Bardan ayrılmadan önce son kez Carol'a döndü. "Bir topal hakkında bir şeyler biliyor olabilir misiniz? Bacaklarının yarısı olmayan bir adam hakkında? Tüm bunlarla ilgisi var mı? Erkek arkadaşınızın arkadaşı bana onunla ilgili dişe dokunur bir şey anlatmadı. Dilinden düşürmediği tek şey... onu iki kez kandırdığı."

Carol önce Farrah'ya, sonra tekrar Opal'a baktı.

"Hayır, Şerif. Bilmiyorum."

"Ne tuhaf..."

Bunun üzerine Opal oradan ayrıldı. Kısa süre sonra Farrah hanımının ayağa kalkmasına yardım etti ve onlar da bardan çıktılar. Kol kola yürüdüklerinden Carol boşta kalan eliyle cam kavanozu taşıyordu.

"Ne yapmak istiyorum biliyor musun?" diye sordu Carol.

"Ne yapmak istiyorsun?"

"Seninle bahçede yürümek ve Clyde hakkında anlatacaklarını dinlemek istiyorum."

"O yaşlı domuz irisi hakkında anlatacaklarımı mı? Tek yaptığı uyumak ve horlamak!"

Carol gülümsedi. "Hepsinin öyle."

"Aslına bakarsan," dedi Farrah ona bir sır verircesine. "Onu çok seviyorum."

"Sevdiğini biliyorum."

Carol sevginin değişik suretlerini ve sayısız ifade ediliş şeklini düşündü. Atölyedeki Hattie'yi, verandadaki John Bowie'yi ve bir mezarın içinde, çıplak elleriyle parçaladığı boş bir tabuta bakan, dizlerinin üstündeki James Moxie'yi anımsadı.

Kol kola yürümeye devam ederlerken Harrows'tan, Clyde'dan, Carol'la James Moxie'nin tanıştığı ve ellerini birleştirmeyi denedikleri günlerden ve o günlerin nasıl da geri döndüğünden bahsettiler. O günler de bir bakıma Yol'a benziyordu; önce kuzeyden

güneye gidiyor, sonra yine kuzeye dönüyordu; her defasında gölgelerin ve bilinmezlerin, güneş görmeyen yerlerin ve yaratıkların gizlenebileceği kuytuların arasından geçiyordu ama yine de yaşam doluydu, tüm yaşamın ve yaşayanların can damarıydı.

Yol.

"Hoşuma gitti," dedi Farrah. "Aşk hakkında söylediklerin."

"Ne dedim ki?"

"Tüm gidiş gelişlerden daha fazlası olduğunu söyledin."

Carol başıyla onayladı. Tahta kaldırımdaki çakıl taşları çizmelerinin altında çatırdıyordu.

"Ama öyle," dedi. "Bir de soluduğumuz hava var, iki yöne de akıp giden."